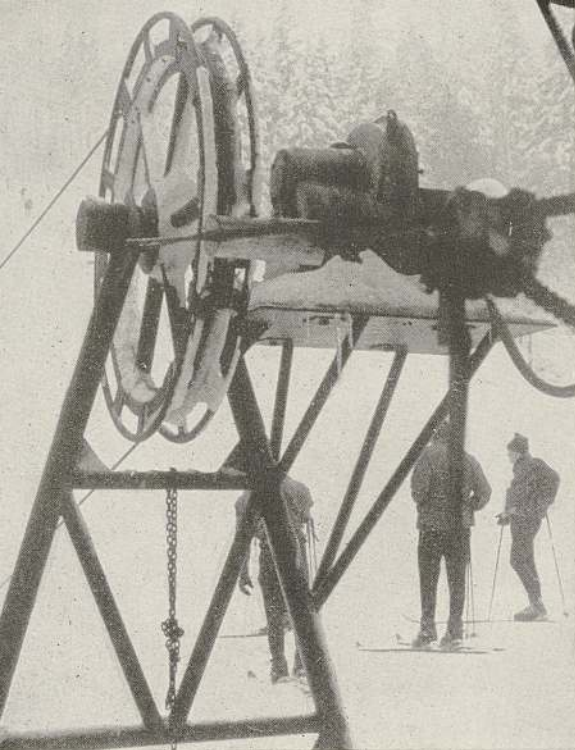

Lyžařství

ROČNÍK 52 • LEDEN 1966 • Kčs 2,— 1

Na V TELNICI prvním sněhu

Děk vleku LV 200 najezdili členové reprezentačního družstva sjezdářů za šest dní 2500 slalomových branek (vlevo nahore) ■ Janda s Kolouškem se mají proč usmívat. 20. listopadu dostatek sněhu a vlek v provozu jsou k tomu dostatečným důvodem (snímek vlevo dole) ■ S novým jménem a zlepšenou technikou přichází do nové sezóny Anna Mohrová-Zivcová (vpravo nahore). (Foto Jan Vedral)

Na titulní straně na fotografii Karla Nováka: MILENA CHLUMOVÁ, členka reprezentačního družstva žen v běhu na lyžích z Rudé hvězdy Semily

O organizaci lyžařského sportu ve Švédsku

CO ZABEZPEČUJE ÚSPĚCH

Švédsko navštívila delegace sovětských expertů lyžařského sportu a sportovní fyziologie. Seznámila se s organizací lyžování, s metodikou tréninku předních závodníků a s organizací fyziologického výzkumu a lékařského dohledu nad sportovci.

Ve Švédsku je 2042 lyžařských klubů, které jsou sdruženy ve 23 oblastních klubech. Jejich aktivita je různá. Největší mají pochopitelně velké kluby, jichž je asi 50.

Před podzimem předkládá každý klub Švédskému lyžařskému svazu návrh termínové listiny, ve které označí závody, jež sám uspořádá. Účast v domácích závodech je povinná. Celostátní kalendář sestavuje Švédský lyžařský svaz v září na podkladě návrhů z oblastí. V uplynulém roce začala sezóna švédských lyžařů závody 13. prosince 1964 a skončila 19. dubna 1965. Švédové startovali mj. ve 20 soutěžích ve Finsku, ve 14 v Norsku, byli však také ve Švýcarsku, Itálii, Rakousku, Sovětském svazu a i v jiných zemích. Každý závodník musí absolvovat 30 závodů. Asser Rönnlund jich měl v roce 1963 43, Sixten Jernberg 39, zatímco v témže čase se zúčastnili např. lyžaři SSSR 25 až 28 závodů.

Některé závody jsou povinné pro všechny závodníky, což se však nevztahuje na přední lyžaře. Švédský lyžařský svaz sestavuje podle výsledků 30 závodů tři vybrané celky. Reprezentační A družstvo tvoří 12 mužů a 6 žen, B má 16 mužů a 8 žen a C 18 mužů a 6 žen.

JAK TRÉNUJÍ?

Výcvikové tábory (soustředění) reprezentantů nebývají delší sedmi dnů. Naplň připravují instruktoři a schvaluje ji lyžařský svaz. V soustředění trénují závodníci samostatně a v případě potřeby konzultují s instruktory. Křivka denního zatížení není přerušována, po snížení se pozvolna zvyšuje, aniž by však dosáhla v přípravném období maxima. Závodníci se snaží připravit si (načasovat) formu k nejdůležitějším závodům, přičemž vědí, že ji mohou udržet maximálně po dobu dvou měsíců.

V květnu bývá zatížení v tréninku relativně nižší, pak se postupně zvyšuje. Zpočátku se trénuje čtyřikrát — pětkrát týdně, v srpnu však již šestkrát i sedmkrát. Objem běžecké přípravy je v květnu a červnu 50 až 70 km, v červenci a srpnu 70 až 90 km (při soustředění 110), v říjnu 90 až 100 km atd.

V poslední době se objevila ve Švédsku řada

učebních pomůcek pro zkvalitnění techniky a metodiky běžeckého lyžařského tréninku. Nejzajímavější bude menší Brandtova publikace »Rady pro trénink běhu na lyžích«. Autor určuje tři základní tréninkové způsoby: rychlostní trénink, intervalový trénink a trénink na tratích.

Cílem rychlostního tréninku je zvýšit sílu svalstva a rychlosti. Brandt doporučuje trénovat zrychlování v rozmezí 10 až 60 vt. do kopce, v přestávkách mezi úseky uvolňovací cvičení. Vypělí cvičenci trénují na úseku od tří do pěti km, míra zatížení je závislá na profilu terénu.

V intervalovém tréninku běží závodník dva až tři osmiminutové až desetiminutové úseky v rychlém tempu a v pauze má speciální gymnastiku, po které následuje pomalý běh nebo chůze na lyžích. Opakuje se třikrát až pětkrát. Počet opakování a intenzita jsou závislé na období ročního tréninkového cyklu. Intervalový trénink neprovádíme na stejné trati, neboť to unavuje nervovou soustavu.

Trénink na závodní trati podmiňuje projekt určené vzdálenosti závodní rychlosti. Doba trvání je jedna až tři či čtyři hodiny. V hlavním závodním období je tento trénink na prvním m'stě. Jednou z obměn je účast na nedělních závodech a někdy na dvou či třech méně významných závodech mezi týdnem. Rönnlund závodí i šestkrát v týdnu.

Intervalové a rychlostní tréninky jsou vhodné především v přípravném období. Švédové přikládají velký význam tréninkům v různých meteorologických podmínkách a na různých druzích sněhu. Hodně času věnují jízdě v hlubokém sněhu. U Jernberga trvaly takovéto tréninky až dvě hodiny, často trénoval i v dešti.

Důležitou roli hraje neustálé zdokonalování techniky. Každý závodník musí zvládnout nejnáročnější technické způsoby pro nejrozsáhlejší terén a sněhové podmínky. Sovětské experti besedovali s nejlepšími závodníky i trenéry. Téměř všichni trenéři mají kamery, kterých používají především při velkých závodech. Doma pak promítají pro široký okruh mladých lyžařů.

Švédové uvádějí, že k 21. roku musí lyžař dobře ovládat základní arsenal technických prostředků, který musí umět uplatnit v nejrůznějších podmínkách. Po získání nezbytných vědomostí a dovedností od trenéra, začíná každý sportovec samostatně sportovně žít. Čte speciální literaturu vydanou lyžařským svazem, využívá rad předních trenérů a závodníků.

NA PRVNÍM SNĚHU

S poměrně velkým zpožděním máme sněhové kanyony i v ČSSR. Díky úsilí pracovníků lyžařských oddílů v Ústí nad Labem pochlubila se prvním umělým sněhem Telnice. Na svahu 260 m dlouhém, 50 m širokém s výškovým rozdílem 100 m využili první umělého sněhu členové reprezentačních družstev. Zásluhou věku bylo toto rozježdění více než zdařilé. 20 km volně jízdou a 2500 branek na tvrdém sněhu je toho přesvědčivým dokladem. Doufejme, že do příští sezóny nezůstane telnický svah osamocen.

VÝBĚR DO REPREZENTAČNÍHO DRUŽSTVA

Rozhodujícím činitelem je závodníkův výkon. Podle názoru fyziologů a trenérů přichází rozkvět mistrovství v běhu ve 26—27 letech a může trvat i několik let. Svědomitý závodník může soutěžit do 35—36 let. Nejlépe to dokázal mnohonásobný mistr světa a olympijský vítěz Sixten Jernberg, který ještě v předminulém roce, den před svými 35. narozeninami, zvítězil na olympijských hrách v běhu na 50 km.

Kandidáti reprezentačního družstva se zúčastňují — jak jsme již uvedli — asi 30 soutěží, přičemž

až 20 z nich s mezinárodní konkurencí. Podle výsledků se sestávají družstva pro mistrovství světa i olympijské hry. V roce má družstvo tři prověrky: v září (v přespolním běhu), v listopadu a začátkem prosince a před vlastním odjezdem.

FYZIOLOGICKÉ TESTY

Určování trénovanosti švédských lyžařů se značně liší od způsobu zjišťování trénovanosti v SSSR. Ve Švédsku se věnují těmto otázkám společně fyziologové s trenéry. Úloha lékaře se převážně omezuje na zdravotní kontrolu, prevenci úrazovosti a na nemoce. Hlavní význam při určování trénovanosti má vizuální sledování trenéry a samopozorování sportovců: schopnost snášet vysoká zatížení, techniku a psychologický stav. Pomáhají také fyziologické testy. Stanovení počtu červených krvinek a hemoglobinu v krvi, registrace frekvence srdečních stahů a spotřeba kyslíku v průběhu standardní práce na veloergometru — se zpravidla provádí a kontroluje čtyřikrát ročně. Jsou však i mimořádná sledování. Obzvláště velký význam je přikládán spotřebě kyslíku. Fyziologové doprovázejí družstvo i na větší mezinárodní závody. Profesor Ostrand se zúčastnil např. se svými spolupracovníky v roce 1954 předolympijských závodů ve Squaw Valley, kde studoval proces aklimatizace a vliv závodů na organismus. Významnou práci udělali také na OH v Innsbrucku. Je nutné vyzvednout také plodnou výzkumnou práci švédských fyziologů, kteří pracují v laboratořích tělovýchovného institutu ve Stockholmu pod vedením známého experta ve svalové energetice, prof. Christiansena. Vybavení současně nejlepšími vědeckovýzkumnými přístroji, malé zatížení pedagogickou prací (od 50 do 130 hodin ročně), přesná organizace práce, to vše dovoluje provádět velké práce. V laboratoři pracuje profesor, dva docenti a dva asistenti.

LÉKAŘSKÝ DOHLED

Speciální lékařskotělovýchovné ústavy ve Švédsku nejsou. Přednášky, lékařský dohled, hygiena sportu, léčebná tělovýchova apod. se v tělovýchovném ústavu nepřednášejí. Lékařské péči o sportovce se věnují dobrovolní lékaři, zaměstnanci různých klinik. Většina lyžařských výcvikových táborů probíhá bez lékařů, na MS a na OH jede však s družstvem lékař. Podle názoru předního specialisty lékařské kontroly ve švédském lyžařském sportu, doktora Dala, mají švédští lyžaři výborné zdraví a jen zřídka jsou nemocní. Dobře snášejí závody v jiných zemích, rychle se přizpůsobují novým podmínkám a dobře se aklimatizují. Neužívají také žádných léků, které by urychlovaly zotavení. Podceňují i masáže. Podle slov doktora Dala, sportovci, kteří vyrostli ve spartánských podmínkách, pokládají masáž za prostředek hýčkající lidi.

VÝŽIVA

Lyžaři trénují převážně doma, a proto jedí domácí stravu. Ta se skládá hlavně z čerstvého masa, ryb, másla, smetany, mléka, ovoce a ovocných šťáv a minerálek. Jedí třikrát — čtyřikrát denně. V období výcvikových táborů je stravování upravené. Při závodě dostávají obvykle roztok glukózy s ovocnou šťávou (velmi oblíbená je borůvková). V poslední době se stále častěji ozývají hlasy o nutnosti doplňovat ztráty soli při pocení, zvláště po těžkém závodě. Speciální výzkum, který provedl doc. Saltinen v základně lyžařů ve Valadalenu se skupinou, v níž byli mj. Rönnlund, Person, Stefansson, tento názor zavrhl. Výživné směsi se v běhu na 50 km jedí pětkrát až osmkrát, na 30 km třikrát. Doporučuje se jíst glukózu i při běhu na 15 km, v praxi se to však málokdy vyskytuje.

Zpracoval podle zahraničních pramenů
A. BIRJULIN

STYLOVĚ VE SLALOMU?

Široké masy lyžařů všeho věku se neustále snaží o zdokonalení v technice sjíždění. Jejich cílem je do značné míry estetika pohybu a dokonalost provedení nejvyšších forem cviků základního výcviku. Pro objektivní porovnání jejich technické dovednosti při jízdě má sloužit tento závod ve stylovém slalomu, který má poskytnout možnost zdravého soutěžení i těm, kteří pro slabší fyzickou a psychickou přípravu nejsou již schopni přípravy na sjezdový závod. Závod ve stylovém slalomu nelze považovat za samoúčelný, neboť vedle uvedených jevů vyžaduje již při přípravě k závodů určitého úsilí fyzického na zdravém vzduchu, a tím sleduje i cíl tělovýchovy. Závod sám svou bezpečností skýtá možnost zdravé soutěže pro široký okruh sportovců a je další náplní pro nezávodní lyžování. Může i přivést mladší účastníky k závodění.

Závod lze provádět všude, kde existuje organizovaný lyžařský výcvik — v lyžařských oddílech, veřejných lyžařských školách, na školních zájezdech, různých družicích rekreace — v okrese, kraji, formou vzájemných utkání apod. Je akcí jednorázovou —

BEZ SYSTÉMU POSTUPNOSTI

— bez povinnosti oddílů či jiných složek jej pořádat. Pro uspořádání není třeba zvláštních opatření ani technického zabezpečení. Přiměřený upravený svah, slalomové tyče

a sbor rozhodčích — cvičitelů a počtáře [podle Prozatímních směrnic]. — Největším problémem bude sjednocení názorů posuzujících cvičitelů na stylovost jízdy. Proto byly vypracovány směrnice, které určují zásady pro hodnocení (Pokyny pro hodnocení).

Vzhledem k tomu, že veřejnost nezná dosud pojem a náplň tohoto závodu a ani cvičitelské složky nejsou obeznámeny s prováděním tohoto závodu, byly vydány pro pořádkání a organizaci závodu

PROZATÍMNÍ SMĚRNICE:

1. Závod ve stylovém slalomu je dvoukolový. Rozhodčí, tj. lyžařští cvičitelé hodnotí styl jízdy účastníků na příměřené trati charakteru obřího slalomu bez měření času a ve volné jízdě na vymezeném svahu.

2. Trať I. kola: délka cca 400 až 700 m, sklon cca 15—20, event. i více podle úrovně účastníků. Povrch upravený, tvrdý, počet směrových bran: 20—25—30.

Trat' II. kola: vymezený svah o délce cca 400–700 m, šířka cca 40 m, sklon 15 až 20 stupňů, event. i více podle úrovně účastníků, povrch upravený, tvrdý. [Pozn.: Obvykle se použije svahu tratí obřího slalomu, ze kterého se odstraní směrové brány a tyčemi vymezi prostor, tj. asi 40 m široký pás svahu.]

3. Hodnocení provádějí bodoví rozhodčí, tj. lyžařští cvičitelé, rozmístění podle trati, každý za svůj vymezený úsek. Jeden rozhodčí hodnotí jízdu v úseku tří–čtyř bran nebo na případné délce vymezeného prostoru při volné jízdě (obvykle stejně dlouhý úsek v obou kolech).

4. Vedení závodu tvoří: velitel tratí, počtář, sbor bodových rozhodčích, tj. lyžařských cvičitelů. Další činovníci: zdravotník, šlapači atd. (podle úrovně závodu).

5. Hodnocení se provádí bodovým systémem. Maximálně dosažitelný počet bodů je z jedné jízdy: 5 bodů $\times$ počet rozhodčích n ; ze dvou jízd... $2 \times 5 \times n$. Nejvyšší počet bodů určuje vítěze, nižší počet bodů další pořadí.

6. Hodnotí se styl a provedení jízdy, obzvláště: vedení lyží, činnost dolních končetin, držení a činnost trupu, držení holí, rytmus, zvláště plynulost jízdy.

7. Účastnit se může každý přihlášený při veřejném závodě, jinak podle určení pořadatele.

8. Soutěž se vypisuje v kategoriích: muži od 18 let, ženy od 18 let, mládež – chlapci do 18 let, dívky do 18 let. Rozhoduje datum narození.

9. Vítěz každé kategorie obdrží čestnou cenu a diplom, další dva v pořadí diplom (podle možnosti pořadatele).

10. Přihlášku s případným vkladem je třeba odevzdat před losováním (podle propozic pořadatele). Losuje se bez tříd.

11. Závodník se účastní na vlastní riziko.

12. Vypisování závodů a jejich provádění je možné v rámci lyžařských oddílů (okresu, kraje), event. formou vzájemných utkání, při školních zájezdech, veřejných školách i jako veřejné závody.

13. Závod není postupovým.

Nedílnou součástí prozatímních směrnic jsou

POKYNY PRO HODNOCENÍ:

Každý rozhodčí stylu, tj. lyžařský cvičitel, hodnotí účastníka závodu pouze ve svém úseku. Systém hodnocení je bodový. Maximální počet bodů v úseku a v kole je pět bodů. Předvedený výkon se hodnotí odpovídajícím počtem bodů. Doporučuje se bodovat na celé body (maximálně na 1/2 bodu). Hlediska pro hodnocení vycházejí ze zásady, že se hodnotí komplexní pojetí jízdy co do stylu a ložného provedení a plynulosti jízdy.

Důležitá je přítomnost v **vedení lyží**, tj. úzká stopa při srovnávacích cvicích, přesný tvar oblouků bez přerušování oblouků sesouváním nebo šikmým sjezdem. U závodu pro nižší technickou úroveň, kdy budou užity i jiné cviky, např. převratné smyky, hodnotí se správné postavení lyží v převratu. Menší převrat a kratší trvání převratu je hodnotnější. Rovněž užití srovnávacích smyků je hodnotnější než smyků převratných.

Činnost dolních končetin pro dokonalé provedení cviků, jako jsou srovnávací smyky a převratné smyky, je charakteristická uvolněností měkkou prací při nasazování oblouků i v jejich dalším průběhu. Nemělo by, v nejvyšší formě srovnávacího smyku, docházet k výraznému odlehčení až do oddálení lyží od sněhu. Činnost dolních končetin má pro nasazení a vedení smyků prvotní důležitost. Natažené nebo příliš pokrčené nohy jsou chybou, stejně jako oddálená kolena a předsunutí vnější lyže ve smyku nebo zatížená vnitřní lyže.

Držení a činnost trupu musí odpovídat příslušné fázi smyku. Chybou je nadměrný předklon trupu (kterým bývá nahrazována ztráta předklonu při natažení nohou), stejně tak i nadměrně rozsáhlé pohyby nebo polohy trupu ve smyslu odklonu či protinatáče-

ní. Nahrbená záda jsou chybou, stejně jako toporné držení trupu a nekoordinovaná součinnost s dolními končetinami.

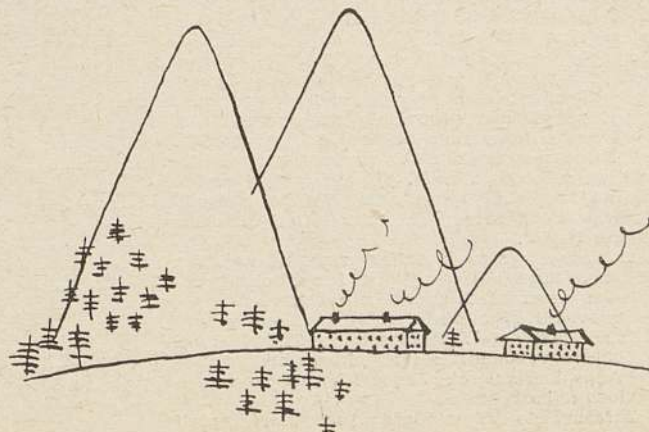
Držení holí a jejich užívání při jízdě je znakem zdatnosti jezdce. Užívání holí musí být klidné, opření o hůl je na začátku oblouku vhodnou pomůckou k nasazení. V průběhu oblouku hole směřují šikmo vzad úměrně pootočením trupu. Držení paží a holí nesmí být křečovitě, paže ani natažené ani příliš pokrčené. Nadměrné užívání holí pro udržování rovnováhy je chybou.

Rytmus, obzvláště pak plynulost jízdy jsou základním znakem dobře zvládnuté jízdy, at ve směrových brankách nebo na vymezeném svahu. Při správném stylové jízdě je rytmus pravidelný a odpovídá charakteru vtyčené tratě nebo volbě účastníka závodu při volné jízdě. Jízda nemá vykazovat trhané a rychlé změny směru, ani patrné rozdíly v rychlosti. Zpravidla při správně volené stopě jezdec přechází plynule a rytmicky z oblouku do oblouku.

Pád – je-li zaviněn jezcem: za sledovaný úsek obdrží 0. Je-li pád zaviněn objektivní příčinou, hodnotí se jezdec jako by pádu nebylo. Hodnocení odpovídá příslušné kvalitě provedené jízdy před a po pádu, až se jezdec dostane do průměrného tempa, nebo je možno povolit opravnou jízdu.

Závěr: Jsme si vědomi, že se hlediska a posuzování rozhodčích cvičitelů mohou různit. Doporučujeme proto, aby pořadatel před závodem sjednotil hlediska. Cvičitelé, kteří mají už určitou zkušenost z klasifikace při zkouškách, dokáží objektivně bodovat a nelíší se o více než bod. Tím, že se na hodnocení podílí větší část rozhodčích cvičitelů, eliminuje se navzájem extrémní hodnocení a výsledek bývá spravedlivým vyjádřením sledovaného výkonu.

Zpracovala: UMK ZL ŮLS
Schválilo: Předsednictvo ŮLS

Kresba: Jiřina Kárníková

Nová sportovní klasifikace a výkonnostní třídy

KDO ZÍSKÁ MISTROVSKOU TŘÍDU

Letošním rokem vstoupil v platnost nový »Řád jednotné sportovní klasifikace«. Jednotná sportovní klasifikace zůstává i nadále ve všech sportech jedním z metodických článků systému tělesné výchovy. Rozděluje sportovce do jednotlivých kategorií podle jejich výkonnosti, vytváří ve všech sportovních odvětvích soustavu postupujících cílů pro jednotlivé etapy dlouhodobě plánovaného tréninku, vede sportovce k systematické přípravě a zvyšování výkonnosti a podněcuje k zvyšování kvality trenérské práce.

JSK slouží jako jeden ze základních ukazatelů při hodnocení růstu sportovního mistrovství a ovlivňuje úroveň metodické práce trenérů, sportovních sekcí a oddílů.

Tomuto poslání JSK nutno i v lyžování přizpůsobit trenérskou práci a důrazněji než dříve uplatňovat systém výkonnostních tříd i v lyžařských soutěžích vytvářením takových podmínek, aby výkonnostní třídy a jejich postupné získávání vedlo skutečně ke zvyšování výkonnosti závodníků a nebylo jen administrativním rozdělováním závodníků.

Proto ústřední sekce lyžování již v loňském roce omezila počet závodů, v nichž bylo možno splnit technické podmínky pro získání I. VT, jen na celostátní kontrolní závody a závody I. a II. ligy. Musí však být splněna základní podmínka, že 5 závodníků I. VT v kategoriích mužů nebo 3 závodnice v kategoriích žen závod dokončí.

Toto opatření sleduje vytvoření přibližně stejných podmínek pro získání této VT na závodech, kterých se zúčastní výkonnostní špička našich závodníků doplněná výběrem dalších závodníků. Obdobné opatření by mělo být provedeno i v krajích pro II. VT, a to přísnějším výběrem závodů v nichž je možno plnit technický limit této VT.

Novinkou nové JSK je zavedení **MISTROVSKÉ TŘÍDY**

Mistrovská třída má výrazně oddělit výkonnostní špičku našich závodníků a její získání by mělo být každým rokem cílem nejlepších závodníků a odměnou za velmi dobré výkony po celé zimní období. Mistrovská třída bude totiž udělována podle pořadí závodníků v celostátním žebříčku, který je sestavován z výsledků dosažených závodníky na celostátně určených kontrolních závodech.

Mistrovskou třídu může získat pouze závodník I. VT, který skončí za prvním závodníkem v celostátním žebříčku nejvýše o 10 % bodů (u běžec-kých disciplín, sdruženého závodu, skoku a biatlonu), a který v celostátním žebříčku dosáhne maximálně o 40 bodů více než první závodník (u sjezdových disciplín).

Technické podmínky u ostatních VT nejsou v podstatě měněny (s výjimkou drobné úpravy u skoku a sdruženého závodu), neboť procentní zhoršení za vítězem odpovídalo podle všeobecného názoru rozvrstvení výkonnosti závodníků. K zpřísnění podmínek u VT bude postupně docházet omezováním závodů, při nichž bude možno technické podmínky plnit, a to výběrem závodů i výběrem účasti závodníků vázaným na předchozí získání nižší VT.

A též několik slov k dalším změnám v JSK a opatřením, která budou zajímat široký okruh závodníků i pracovníků oddílů a sekcí.

- Dosavadní výkonnostní třídy (udělené v roce 1965) mají platnost pouze do 31. 12. 1966.
- Získané výkonnostní třídy, které budou udělovány každým rokem, platí jen do konce následujícího roku.
- Zařazení do VT mládeže všech stupňů platí

jen do konce kalendářního roku, ve kterém sportovec dosáhl 19 let.

- Závodník, který je zařazen do VT a v průběhu její platnosti nesplní sportovně technické podmínky pro zařazení do téže nebo vyšší či nižší VT, bude z JSK vyřazen.
- Zařazování do VT podle jednotlivých disciplín a kategorií provádějí lyžařské sekce takto:
Sekce lyžování ÚV ČSTV zařazuje závodníky do mistrovské třídy a I. VT dospělých. Sekce lyžování KV ČSTV zařazuje do II. VT dospělých.
Sekce lyžování OV ČSTV zařazuje do III. VT dospělých a I. a II. VT mládeže.

— Zařazení do VT zaznamenává do sportovně technického dokladu [Záznam o činnosti sportovce nebo členského průkazu] ten orgán, který zařazení provádí.

— Závodník žádající o zařazení do VT opatří si tiskopis »Záznam o dosažených výsledcích«, který předkládá hlavnímu rozhodčímu k potvrzení dosaženého výkonu na závodech. Do »Záznamu« rozhodčí zapisují pouze ty výkony, které závodník potřebuje dosáhnout k zařazení do VT.

— Závodníci, kteří splnili sportovně technické podmínky pro zařazení do VT, a kteří žádají o zařazení do VT, odevzdají pověřenému pracovníku lyžařského oddílu »Záznam o dosažených výsledcích«, »Záznam o činnosti sportovce« a členský průkaz. (U mládeže do 18 let je třeba přiložit ještě záznamní knížku odznaku zdatnosti, potvrzenou udělením odznaku zdatnosti. Mladým závodníkům, kteří nezískali odznak zdatnosti, nelze VT udělit.)

Je vhodné, aby žádost o udělení VT podávaly lyžařské oddíly vždy až po ukončení zimy, ale nejdříve do 15. 8. každého roku, neboť lyžařské sekce jsou povinny vydat po tomto termínu jmenné seznamy závodníků zařazených do všech výkonnostních tříd.

— Potřebuje-li závodník, aby zařazení do VT bylo zaznamenáno v jeho průkazu je v průběhu zimního období, může o to požádat prostřednictvím svého oddílu po splnění technických podmínek, které má potvrzeny v »Záznamu o dosažených výsledcích«.

V tomto článku jsem se pokusil ve stručnosti seznámit závodníky, trenéry i další dobrovolné pracovníky s významem nově vydané jednotné sportovní klasifikace a s tím nejhlavnějším — jak, kdy a kde mohou být závodníci do výkonnostních tříd JSK zařazováni. Je však zapotřebí, aby se seznámil i s dalšími podrobnostmi, jakmile vyjdou Řád jednotné sportovní klasifikace a Prováděcí pokyny pro složky ČSTV.

A je si jen přát, aby nová JSK splnila úkol, který je od ní očekáván — soustavou a systematickou přípravou závodníků přivádět je postupně od masového lyžování až k mistrovským výkonům.

F. TĀBORSKÝ, STK ÚV ČSTV

KONIEC DOHADOM

Majstrovstvá sveta v lyžovaní v roku 1966 budú v Chile

Okoľo usporiadani majstrovstiev sveta v lyžovaní v roku 1966 v Chile bolo po tohtoročných tragických udalostiach veľa dohadov. Hovorilo sa už o kandidátoch, ktorí sú pripravení »zaskočiť« (Svajčiari, Rakúšania Japonci). Preto sa v lyžiarskom svete so značným záujmom očakávali výsledky spoločného zasadnutia predsedníctva Medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS spolu s jej technickou zjazdovou a slalomovou komisiou, ktoré sa konalo v dňoch 24—25. 9. 1965. Zisli sa tu zástupcovia 17 štátov, aby si vypočuli nielen zprávu technického experta FIS Polliaka Ziobriňského, ale aj vedúcich jednotlivých národných výprav, ktoré boli tohto roku v Chile.

Výsledky rokovania sú veľmi prekvapujúce: Chile bolo nielen potvrdené ako miesto budúcich majstrovstiev sveta v zjazdových disciplínach, ba dokonca ani jeden z prítomných zástupcov 17 štátov nepožadoval zmenu miesta, ba ani preloženie konania MS o rok neskoršie, ako sa o tom pred poradou v kuloároch hovorilo. Proti preloženiu na rok 1967 alebo dokonca 1970 bolo práve Chile. Organizátori, cítiac za sebou podporu prezidenta a vlády, sa jednoznačne postavili

za usporiadanie v roku 1966. No nebudú to mať ľahké.

Podľa rozhodnutia porady budú musieť splniť niekoľko obťažných úloh, najmä:

- podávanie správ FIS a všetkým členským sväzom v krátkych lehotách,
- vybudovať znovu všetky výťahy, vybudovanie ubytovacej kapacity pre 650 účastníkov, vybudovanie spoločenských priestorov a jedální,
- vybudovanie nemocnice v ho-

teli Portillo pre najnáročnejšie operácie a vybudovanie ďalšej náhradnej v blízkosti vojenského strediska, — zabezpečenie dopravy na transandskej dráhe, kontrola dodávky nových lokomotív, — zabezpečenie protilávovej služby potrebnými záchranými nástrojmi, — kontrola telekomunikačného systému.

Okrem toho obaja technickí experti na jar budúceho roku uskutočnia kontrolu postupu prác; pre kontrolu plnenia úloh na úseku zdravotníckeho zabezpečenia bol ustanovený trojčlenný výbor význačných lekárskejších kapacít, ktorí uskutočnia kontrolu na mieste.

Teda reči okolo MS v Chile utíchli a nastáva čas veľmi intenzívnych príprav a odstraňovania následkov lavínovej pohromy-Mr

OD HISTORIE

BIATHLON

K DNEŠKU

MOTO: Biathlon je moderný zimný dvojboj, ale v podstate je to kombinácia dvoch známych disciplín — behu na lyžiach na 20 km a 4X strelba z armádných pušky. Tento závod si získal veľkú obľubu témere v všetkých štátoch sveta, zejména v Švédsku, Finsku a v Sovietskom svazu, kde sa jej každoročne zúčastňuje tisíce športovcov — lyžačov.

Ten, kto »ochutnal« beh na lyžiach spojený se strelbou jako tisíce našich mladých závodníku v Sokolovskom závode branné zdatnosti, ví, že dosáhnout dobrých výsledků jak v behu na lyžích, tak i zasáhnout terč z pušky není snadná věc.

U nás síce biathlon patří ještě stále primát nejmladšího sportu, avšak v severských štátoch, kde je kolébka, má bežmála tisíciletou tradici. Její počátek lze hledat již v roce 1199, kdy se v bitvě o norské hlavní město Oslo prvně objevili vojenští průzkumníci na lyžích. Norové jako první zavedli lyžařský běh jako povinnou součást výcviku své armády. Cílem tohoto výcviku bylo vést vojáky stále k dokonalějšímu zvládnutí jízdy na lyžích současně se strelbou. Byl to prakticky dvojboj, jehož první disciplínou byla strelba na terč a druhou — běh na 2,5 km se zátěží. Tento úsek musel každý voják absolvovat nejvýše za 5 minut. Prvně byl uspořádán v roce 1767 a od roku 1792 se pořádaly v Norsku lyžařské závody, spojené se strelbou pravidelně. Obdobně tomu bylo i v Rusku. Vojáci ruskosibiřské divize projeli např. v roce 1891 za deset dní trať dlouhou 700 km. Dějiny německého branného lyžařství uvádějí, že poprvé byli vojáci vybaveni lyžemi v roce 1892. Teprve však v roce 1927 dostal lyžařský branný závod pevnou strukturu, která mu zůstala i v dnešním biathlonu.

Ze závodů, které v prvopočátcích měly pouze napomáhat k dokonalějšímu osvojení vojenského řemesla, se postupem času rodila nová disciplína, která měla v čestném mírovém soutěžení sblížit reprezentanty různých zemí. Svou světovou premiéru měla v roce 1928 ve švýcarském Sv. Mořici, kde

již její pravidla byla v mnohém totožná s dnešními.

První vítězství v biathlonu si vybojovali v roce 1928 na mezinárodních závodech reprezentanti Norska. Trať tehdejšího závodu byla však dlouhá 28 km. Prvenství Norska trvalo až do roku 1936, kdy na ZOH zvítězili Italové před Finy. Mistrovství světa v roce 1939 v Zakopaném, vyhráli Němci.

Po druhé světové válce byl biathlon organizován v SSSR, NDR a v Polsku. Také u nás v roce 1960 se připravovali reprezentanti ÚV Svazarmu, DUKLY a RUDÉ HVĚZDY na mistrovství světa ve Švédsku. V souvislosti s tím byl uspořádán mezinárodní závod v NDR, kde startovalo 30 závodníků. Uvedený závod měl vysokou úroveň již proto, že se ho zúčastnila reprezentační mužstva Finska a NDR. Za Finy startoval např. Antti Tyrväinen, nositel stříbrné medaile ZOH ve Squaw Valley, a za NDR Heinze, rovněž účastník ZOH. Družstvo NDR se po celý rok na závod připravovalo, z toho mělo 5měsíční speciální přípravu ve strelbě z velkorážných zbraní s dioptry. Vyvrcholením jejich přípravy pak byl dvouměsíční pobyt ve Sverdlovsku, kde trénovali společně se sovětským mužstvem a pod vedením jejich trenérů.

Naši reprezentanti byli dobře připraveni, ovšem chyběly zkušenosti. Ukázaly se nedostatky ve výstroji a technice strelby. Trenéři, kteří připravují naše závodníky, by měli využívat jednotlivých zkušeností závodníků, kteří byli v minulém roce v SSSR i jiných štátoch, abychom se i v této disciplíně dostali na vyšší úroveň.

Major OLDŘICH DVOŘÁK, pracovník ÚV Svazarmu

NEŽ POJEDETE NA POLOLETKY

Cvičitele nadané mládeže chceme v tomto příspěvku upozornit na některé prvky, které mají velký význam pro rychlý růst pohybových dovedností při pozdějším nácvičku techniky sjíždění se zaměřením na závodní techniku. Tyto prvky jsou sice v pomůckách pro základní lyžařský výcvik uvedeny, nevěnuje se jim však náležitá pozornost. Doporučujeme, aby byly tyto prvky častěji procvičovány v různých obměnách na různém terénu a sněhu.

Nácvičku sjezdu po spádnicí ve větších rychlostech není zpravidla v základním výcviku věnován dostatek času, a to proto, že výběr vhodného terénu potřebného sklonu a členitosti s bezpečným dojezdem dá v našich podmínkách dost hledání. Je hodně ztrátového času při výstupech. Čas se raději využívá pro nácviček pomalejších cviků, kde je čas více využit. Počet pokusů pro nácviček sjezdů po spádnicí je malý. Výtahů nebo lanovek lze využít jen málo, protože je jich celkově málo a ještě nejsou v oněch vhodných místech. Přesto však doporučujeme více cvičit sjezd po spádnicí. Je třeba se při tom zaměřit na uvolněnost postojů, měkkost dolních končetin, které musí citlivě reagovat na každou změnu terénu. Je třeba cvičit i sjezdy ve snížených postojích a v postojích »vejce«. V těchto postojích přejíždět i nerovnosti všeho druhu, zprvu takové, při nichž se nemusí překonávat velká přetížení. Postupně však rychlost sjezdu i obtížnost terénu zvyšovat. Základním předpokladem je upravený a pokud možno tvrdý sníh.

Dalšími opomíjenými cviky jsou všechny druhy skoků, ať už to jsou přeskoky, odskoky, hlavně však terénní skoky. Odraz z obou končetin a kontrola a koordinace všech pohybů při letu vzduchem jsou pro nácviček techniky sjezdu nepostradatelné. Mládež, obzvláště pohybově nadanou a odvažnou, tato cvičení velice baví. Je proto vhodné nevynechat žádnou přiměřenou terénní nerovnost, aniž bychom na ní nezkusili nějaký ten skok. Tyto skoky pak vkládáme po základním zvládnutí do všech cvičení sjezdů po spádnicí i šikmo, a to v různých sjezdových postojích. Kontrolujeme při tom správně a včas provedení odraz, klidné provedení a měkký a pružný dopad.

Nácvičku sjezdu šikmo, obzvláště na tvrdém sněhu, ve větších rychlostech, v různých postojích i na členitém svahu, se věnuje malá pozornost. Při nácvičku platí totiž jako pro sjezd po spádnicí, navíc nácviček odklonu trupu pro zatížení nižší lyže a kontrola jízdy po vyšších hranách lyží. Je třeba dbát na uvolněnost postojů a přímou stopu. Spatně ježděné traverzy

bývají hlavní příčinou časových ztrát při závodě ve sjezdu.

Při nácvičku všech druhů smyků a oblouků doporučujeme věnovat více pozornosti provádění všech úkonů v rytmu, a to ve stejném nebo se měnicím. Rytmus neznamená ovšem jen rychlé opakování pohybů.

Píchání opírání holí. Obzvláště časově správné provedení hraje důležitou roli při všech smycích. Podporuje stabilitu, usnadňuje nasazení. Doporučujeme zařazovat už při nácvičku sesouvání, hlavně pak při nácvičku přerušení sesouvání nebo smyku zahraničním. Toto cvičení je velice důležité, neboť lyžař při něm nachází oporu pro

odraz a všechny z toho vyplývající výhody pro snadné nasazení snožných smyků od svahu. Učí se při tom i rozeznávat míru hranění, časově koordinovat krátké snížení se zvětšeným zahráněním a s oporou o hůl. Učí se i měkké a uvolněné práci dolních končetin a poznává významnou činnost kolennou pro ovládání lyží.

Doporučujeme rovněž nácviček rychlého zastavení z přímého sjezdu. Nejenže se při tom nácvičuje rychlá reakce, ale mobilizují se všechny síly a vědomí lyžaře pro rychlé zastavení, které na něho vyvozuje značné síly.

INŽ. MIROSLAV CHLOUBA,
ÚMK ZL

1 prosincového jednání pléna ústřední sekce

Jednání (15. prosince) bylo velmi obsáhlé. Pro informaci vyjímáme:

— Školy za úplatu, které mají oddílům umožnit další činnost a získat i finanční prostředky, byly schváleny ÚV ČSTV. Blíží pokyny byly již uveřejněny v čísle 10 našeho časopisu. Upozorňujeme, že pojištění, včetně povinného ručení, se vztahuje pouze na cvičitele, nikoli na účastníky kursu.

— Krajské komise dostaly se zprávami sekce č. 2 i směrnice pro školení a zkoušky PLC, LC a ILC, dále pokyny pro klasifikaci těchto cvičitelů a směrnice pro závod ve stylovém slalomu, který je zaveden na zkoušku.

— Výpočtové tabulky pro lyžařské rozhodčí budou vydány v nejbližší době, pravidla lyžování ve druhé polovině příštího roku.

— Soutěž oddílů pracujícího dorostu nebyla vyhodnocena, protože se do ní přihlásily pouze 3 oddíly. Skodai

— Jako místopředseda ústřední sekce byl kooptován soudruh Jiří Pilař, bývalý referent sekce a obětavý pracovník v lyžování.

— Byla podána informativní předběžná zpráva o návrhu na nové uspořádání soutěží v souvislosti s připravovaným dvou-

stuňovým řízením. Návrh byl zaslán všem předsedům krajských sekcí, kteří se k němu mají vyjádřit do 10. ledna.

— Členové pléna byli seznámeni s předběžným návrhem nominace na MS v klasických disciplínách. Počítá se s účastí asi 21 osob včetně vedení výpravy. Konečná nominace bude upřesněna podle výsledků v sezóně.

— Podle zprávy ústředního trenéra je připravenost členů státních družstev lepší než v uplynulé sezóně. To se týká všech disciplín, i když mezi jednotlivými členy jsou menší výkyvy. Běžky-ně např. v přípravě absolvovaly přes 1800 km v běhu, chůzi, na kolečkových lyžích i na kole.

— Další diskuse byla věnována výzbroji a výstroji a investiční výstavbě. Výstavba, resp. její realizace, není plněna v termínech. Sněhové skútry byly přiděleny do Harrachova a Vysokých Tater. Další kraje se zajímaly o dokumentaci na sněhový kanón, který se osvědčil v Telnici. Upozorňujeme, že o dokumentaci je možno požádat české učení technické, katedru mechaniky — prof. Chlumského. Adresa: Praha 2, Karlovo náměstí.

Největší část diskuse si však vyžádal nesprávný postup při přidělování lyží pro závodníky a

nedostatek vhodných lyží pro skokany-representanty.

— Pracovníky v lyžování bude zajímat, že se uzavírá otázka slev na vlečích, s níž budou podrobně seznámeni v dalším čísle Lyžařství a v Čs. sportu.

— Ještě během letošní zimy bude dostatek levných běžeckých bot pro děti. Tyto budou rozdávány přednostně do lyžařských oblastí.

To jsou jen hrubé informace, k nimž se ještě vrátíme v podrobnějších zprávách v příštích číslech.

J. Leiss,
předseda komise propagace

Ještě k lyžařské lize

Vracíme se znovu k dopisům lyžařských oddílů o lyžařské lize. Snad všechny vysoce hodnotí její zavedení, některé však přicházejí i s různými návrhy.

JIRÍ CILICH, trenér RH Semily: V našem oddíle jsme hodnotili zavedení první a druhé lyžařské ligy velmi kladně. Je to soutěž, která nutí oddíly věnovat péči celému kolektivu mužů i žen a nikoliv jen vynikajícímu špičkovému závodníkovi. Tato skutečnost se ukázala již v minulém zimě, především v kategorii žen, kde přinesla podstatné zvýšení účasti v závodech. Pro oddíly bojující v první lize je velikou pomocí finanční dotace, která je i předpokladem dobrého uspořádání po stránce organizační i technické. Podle našeho názoru je první lyžařská liga vrcholnou soutěží, podporující i soutěživost mezi lyžařskými oddíly, a je tudíž i prospěšná pro zvýšení úrovně lyžařského sportu.

ZDENĚK CILLER, trenér TJ Jiskra Město: Jde o soutěž vysoké sportovní úrovně, která, budou-li upravena a doplněna pravidla, povede nezadržitelně ke zvýšení sportovní výkonnosti našeho lyžařství. Vysoce hodnotíme, že lyžařství hledá a využívá nové formy sportovních soutěží, které nám mohou mnohé sporty závidět. Lyžování v současné době není již jen záležitostí silných jedinců, naopak uplatňují se dobré kolektivy, které mohou se zárukou vyprodukovat jince

mnohem vyšších kvalit než tomu bývalo dosud. Domníváme se, že by z tohoto důvodu nebylo správné omezovat se na jmenovitě předem nahlášené závodníky, to jest 3 muže + náhradník a 2 ženy + náhradnice. Jestliže oddíl má k dispozici více závodníků je to jeho výhoda, o kterou by neměl být krácen. Není přece žádným problémem takovému oddílu obodovat 3 závodníky(ce), kteří se umístí v závodě nejlépe. Za stejných podmínek by měly mít možnost startu i 2 štafety. V případě, že se bude i nadále závodit na jmenovitě omezené závodníky, je zde nebezpečí, že se zájem oddílu soustředí pouze na několik jedinců, kterým budou ostatní závodníci obětováni. Nedocenitelný význam I. lyžařské ligy má vést a vede ke zvyšování soutěživosti. Bude-li správně chápán musí zainteresované oddíly věnovat více péče všem závodníkům, i těm, kteří přicházejí z vojenské základní služby. Zlepšené podmínky musí nutně vést ke snížení »úmrtnosti« závodících lyžařů. Bude také třeba respektovat, a to nejenom s lokálním přístupem, že závodníci, kteří startují do ligy, tvoří samostatnou skupinu, do které by měli být všichni vylosováni bez rozdílu VT.

Tolik tedy v krátkosti před zahájením I. lyžařské ligy 1968, do které přejeme všem zařazeným oddílům dobrý start a mnoho úspěchů.

Také další dopis patří lize — avšak trochu jiné: Jiho-moravské lize v přespolních bězích. Byly do ní zařazeny čtyři tradiční závody: Běh Vysočinou v Novém Městě na Moravě, Hořická rokle v Blansku, Čertova stezka v Brně-Králově Poli a Písarskécké stráně. Hodnotily se tři nejlepší výsledky. V jednotlivých kategoriích zvítězili: inž. Kuboš (Uh. Hradiště), Bušová, Konečný (oba Blansko), Cívínová (Technika), Buš (Blansko) a Chmelíčková (Lok. Brno). Autor příspěvku Zd. Kašpar přiložil podrobné výsledky, které ovšem nemůžeme uveřejnit pro malý rozsah našeho časopisu.

O podzimních lyžařských přespolních bězích nás informoval také náš spolupracovník Fr. Pilný z Liberce, který připojil i fotografie. Ty by však vyšly, díky naší uzavěrce, až uprostřed plné zimy.

Několik dopisů nám přibližuje nové terény. O Čermák z Klatov nám napsal o sjezdovém a slalomovém svahu na Spíčáku (1199 m n. m.), který je vzdálen od železniční stanice pouhých pět minut jízdy. Má délku 1360 m a výškový rozdíl 350 m. Sjezdovka je chra-

něna před studeným severozápadním větrem, ale také před teplým jižním. Začíná u tzv. Skalky a končí v muldě nad tunelem železniční trati Klatovy—Železná Ruda. Klatovští lyžaři upravili sjezdovku v některých nebezpečných místech a její šíře nyní odpovídá plně předpisům.

Sumperské části Jeseníků se týkájí příspěvky R. Pauly: V Koutech nad Desnou v těsné blízkosti rekreační chaty ROH se rozběhne nový krátký vlek, který zakoupil ZV ROH dílen ČSD v Šumperku a postaral se též o jeho montáž. Brigádníkům vydatně pomáhali lyžaři s lesáky. — Na Cervenohorském sedle připravili lyžaři další sjezdovku na svahu Klínovce. Vykácel ji Lesní závod Loučná a Šumperští lyžaři jí v brigádách dokonale vyčistili. Současně byl Lok. Šumperk převzat lyžařský vlek, dlouhý 800 m s výškovým rozdílem 350 m, umístěný do středu lyžařských zařízení: dvou sjezdovek, slalomového svahu a skokanského můstku P 54 m.

Následující dopis radí: Letošní zima si velmi brzy vyzkoušela lyžaře z toho, co dělali v létě. Tu a tam se proto již ukázalo, že třeba docela zapoměli na přípravu fyzické zdatnosti, nebo přehlédli, že i lyžování je třeba se učit a že nemalou pozornost by měli věnovat právě těm menším a nejmenším. A jak se to dělá? Nejlepší radou je jistě příklad, tentokrát z Vysočiny, domova výborých lyžařů: Léta už je tu zvykem pořádat pro děti a mládež z městeček i vesnic takzvané »párkové« závody. Jsou to odstupňované úseky běžeckých tratí podle věku, a každý účastník dostane nakonec čaj, housku a párek. Vítězové skupin ovšem navíc diplom a nějakou tu čokoládovou »zlatou«. Bývá to svátek pro celou obec a nejednou se závěrem vypraví na trať i ctihodní otcové, aby si vyzkoušeli, co už z tajů lyžování zapoměli. Zkuste proto něco podobného letos i u vás a uvidíte jak málo je třeba, abyste malým udělali velkou radost.

V čísle 9 minulého ročníku jsme přinesli přehled příslušnosti reprezentantů k lyžařské základně. Než jsme zprávu vytiskli došlo k některým změnám. Na jednu nás upozornila RH Semily: jejími členy jsou nyní také Škodová, Chlumová a Hrubý ze základny Vrchlabí a Divila z Jilemnické základny.

V plánu přípravy na ZOH 1968 byl uveden až do konečného vyřešení jako trenér družstva žen Václav Mečíř. Pozdějším rozhodnutím trenérem reprezentačního družstva žen je V. Šimůnek.

NEŽ POJEDETE NA POLOLETKY

Cvičitele nadané mládeže chceme v tomto příspěvku upozornit na některé prvky, které mají velký význam pro rychlý růst pohybových dovedností při pozdějším nácvičku techniky sjiždění se zaměřením na závodní techniku. Tyto prvky jsou sice v pomůckách pro základní lyžařský výcvik uvedeny, nevěnuje se jim však náležitá pozornost. Doporučujeme, aby byly tyto prvky častěji procvičovány v různých obměnách na různém terénu a sněhu.

Nácviku sjezdu po spádnicí ve větších rychlostech není zpravidla v základním výcviku věnován dostatek času, a to proto, že výběr vhodného terénu potřebného sklonu a členitosti s bezpečným dojezdem dá v našich podmínkách dost hledání. Je hodně ztrátového času při výstupech. Čas se raději využívá pro nácvik pomalejších cviků, kde je čas více využit. Počet pokusů pro nácvik sjezdů po spádnicí je malý. Výtahů nebo lanovek lze využít jen málo, protože je jich celkově málo a ještě nejsou v oněch vhodných místech. Přesto však doporučujeme více cvičit sjezd po spádnicí. Je třeba se při tom zaměřit na uvolněnost postojů, měkkost dolních končetin, které musí citlivě reagovat na každou změnu terénu. Je třeba cvičit i sjezdy ve sníženém postoji a v postojl »veje«. V těchto postojích přejíždět i nerovnosti všeho druhu, zprvu takové, při nichž se nemusí překonávat velká přetížení. Postupně však rychlost sjezdu i obtížnost terénu zvyšovat. Základním předpokladem je upravený a pokud možno tvrdý snh.

Dalšími opomíjenými cviky jsou všechny druhy skoků, ať už to jsou přeskoky, odskoky, hlavně však terénní skoky. Odraz z obou končetin a kontrola a koordinace všech pohybů při letu vzduchem jsou pro nácvik techniky sjezdu nepostradatelné. Mládež, obzvláště pohybově nadanou a odvážnou, tato cvičení velice baví. Je proto vhodné nevynechat žádnou přiměřenou terénní nerovnost, aniž bychom na ní nezkusili nějaký ten skok. Tyto skoky pak vkládáme po základním zvládnutí do všech cvičení sjezdů po spádnicí i šikmo, a to v různých sjezdových postojích. Kontrolujeme při tom správně a včas provedení odraz, klidné provedení a měkký a pružný dopad.

Nácviku sjezdu šikmo, obzvláště na tvrdém sněhu, ve větších rychlostech, v různých postojích i na členitém svahu, se věnuje malá pozornost. Při nácviku platí totéž jako pro sjezd po spádnicí, navíc nácvik odklonu trupu pro zatížení nižší lyže a kontrola jízdy po vyšších hranách lyží. Je třeba dbát na uvolněnost postoje a přímou stopu. Špatně ježděné traverzy

bývají hlavní příčinou časových ztrát při závodě ve sjezdu.

Při nácviku všech druhů smyků a oblouků doporučujeme věnovat více pozornosti provádění všech úkonů v rytmu, a to ve stejném nebo se měnícím. Rytmus neznamená ovšem jen rychlé opakování pohybů.

Pichání opírání holí. Obzvláště časově správné provedení hraje důležitou roli při všech smycích. Podporuje stabilitu, usnadňuje nasazení. Doporučujeme zařazovat už při nácviku sesouvání, hlavně pak při nácviku přerušení sesouvání nebo smyku zahraněním. Toto cvičení je velice důležité, neboť lyžař při něm nachází oporu pro

odraz a všechny z toho vyplývající výhody pro snadné nasazení snožných smyků od svahu. Učí se při tom i rozeznávat míru hranění, časově koordinovat krátké snížení se zvětšeným zahraněním a s oporou o hůl. Učí se i měkké a uvolněné práci dolních končetin a poznává významnou činnost kolennou pro ovládání lyží.

Doporučujeme rovněž nácvik rychlého zastavení z přímého sjezdu. Nejenže se při tom nacvičuje rychlá reakce, ale mobilizují se všechny síly a vědomí lyžaře pro rychlé zastavení, které na něho vyvozuje značné síly.

INŽ. MIROSLAV CHLOUBA,
ŮMK ZL

Z prosincového jednání pléna ústřední sekce

Jednání (15. prosince) bylo velmi obsáhlé. Pro informaci vyjímáme:

— Školy za úplatu, které mají oddílům umožnit další činnost a získat i finanční prostředky, byly schváleny ÚV ČSTV. Bližší pokyny byly již uveřejněny v čísle 10 našeho časopisu. Upozorňujeme, že pojištění, včetně povinného ručení, se vztahuje pouze na cvičitele, nikoli na účastníky kursu.

— Krajské komise dostaly se zprávami sekce č. 2 i směrnice pro školení a zkoušky PLC, LC a ILC, dále pokyny pro klasifikaci těchto cvičitelů a směrnice pro závod ve stylovém slalomu, který je zaveden na zkoušku.

— Výpočtové tabulky pro lyžařské rozhodčí budou vydány v nejbližší době, pravidla lyžování ve druhé polovině příštího roku.

— Soutěž oddílů pracujících dorostu nebyla vyhodnocena, protože se do ní přihlásily pouze 3 oddíly. Škodál

— Jako místopředseda ústřední sekce byl kooptován soudruh Jiří Pilař, bývalý referent sekce a obětavý pracovník v lyžování.

— Byla podána informativní předběžná zpráva o návrhu na nové uspořádání soutěží v souvislosti s připravovaným dvou-

stupňovým řízením. Návrh byl zaslán všem předsedům krajských sekcí, kteří se k němu mají vyjádřit do 10. ledna.

— Členové pléna byli seznámeni s předběžným návrhem nominace na MS v klasických disciplínách. Počítá se s účastí asi 21 osob včetně vedení výpravy. Konečná nominace bude upřesněna podle výsledků v sezóně.

— Podle zprávy ústředního trenéra je připravenost členů státních družstev lepší než v uplynulé sezóně. To se týká všech disciplín, i když mezi jednotlivými členy jsou menší výkyvy. Běžky např. v přípravě absolvovaly přes 1800 km v běhu, chůzi, na kolečkových lyžích i na kole.

— Další diskuse byla věnována výzbrojí a výstrojí a investiční výstavbě. Výstavba, resp. její realizace, není plněna v termínech. Sněhové skútry byly přiděleny do Harrachova a Vysokých Tater. Další kraje se zajímaly o dokumentaci na sněhový kanón, který se osvědčil v Teinici. Upozorňujeme, že o dokumentaci je možné požádat České učení technické, katedru mechaniky — prof. Chlumského. Adresa: Praha 2, Karlovo náměstí.

Největší část diskuse si však vyžádala nesprávný postup při přidělování lyží pro závodníky a

A jaký je stav připravenosti reprezentantů a jejich předpoklady?

S d r u ž e n á ř i : Jejich příprava trpěla v prvých měsících určitými organizačními nedostatky v trenérském řízení. Byly však vyřešeny a družstvo tvoří na počátku hlavního období ucelený kolektiv s dobrou morálkou a v průměru s dobrou fyzickou zdatností. Úkol sdruženářů pro MS 1966 je umístění jedním závodníkem do 6. místa. Splnění je více než reálné. Naopak, cíl sdruženářů by měl být vyšší.

Jako s prvním bojovníkem v této disciplíně počítáme s J. Krausem. Jeho skokanská úroveň je na sdruženáře neobvykle vysoká. Skok bude také jeho silnou zbraní, kterou musí vyrovnat částečně slabší běh. Dále věříme, že Oleksák se přece jen dostane do své bývalé formy a že bude druhým sdruženářem, který přispěje k dobré propagaci čs. lyžařství. Je obtížné říci při poměrné vyrovnanosti, kdo další ze sdruženářů si vydobude právo reprezentovat. Bayer, Kutheil, nebo z mladých Kučera, Rázl, Rýgl?

S k o k a n i : Jejich úkol umístít se dvakrát do 10. místa není lehký. Tvrdý tréninkový plán, který jim pro přípravné období připravil trenér Remsa, překonal však po všech stránkách očekávání. Závodníkům neublížil, naopak, kontrolní komplexy potvrdily proti r. 1964 zlepšenou fyzickou úroveň. Plánované zdatnosti nedosáhl pro nemoc jen Motejlek.

Poněvadž nechyběly ani dobré sněhové podmínky, těžko by skokanů hledali omluvu pro horší výsledky.

T i p o v a t nejlepšího je při vyrovnané výkonnosti a i při rychle se měnící formě ve skokanské disciplíně velmi těžké. Bude to Doubek, Hubač, Matouš, Motejlek, Raška, případně někdo z mladých?

B ě ž k y n ě : Trenér Šimůnek bláší počátkem prosince: Morálka velmi dobrá, trénovanost v průměru o málo vyšší než v r. 1964. Úplná spokojenost trenéra zde tedy není a tak lze očekávat, že naše běžkyně dostanou k jejich 1852 km, které letos v létě v průměru každá urazila chůzí, během, na kole atd., ještě přidáno.

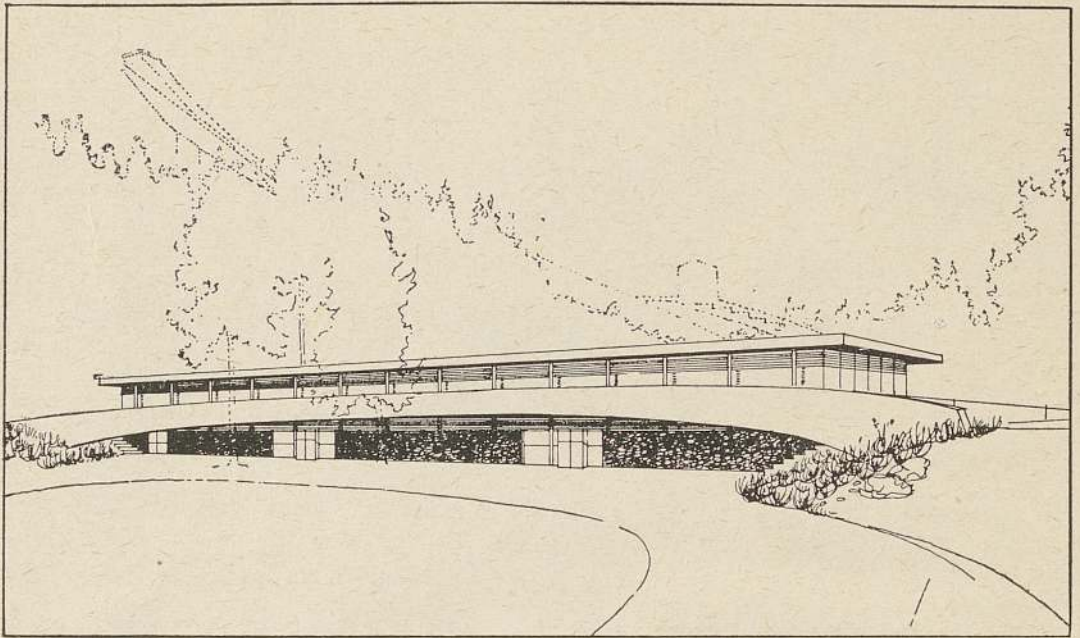
Velmi dobrý stav vykazují Jiráňová a Paulusová, z mladých pak Chlumová, Cillerová, Erlebachová.

Úkol běžkyň pro MS 1966 zní: Jedno umístění do 10. a jedno do 15. místa. V běžecké disciplíně úkol nad míru těžký, ale věřím v bojovného ducha našich běžkyň a jeho splnění.

B ě ž c i : Nové široké družstvo 12 závodníků, roztroušených po celé republice. Trenérovi I. Matoušovi dalo v prvých týdnech přípravného období hodně práce, než navázal spojení se všemi osobními trenéry a zajistil dobrý průběh přípravy. Závěr přípravného období ukázal však výrazné zlepšení fyzické připravenosti. Proti červnu 1965 stoupla výkonnost v kontrolních disciplínách téměř o 30 %. Vysoké procento bylo však dosaženo především zařazením nových závodníků, se značnými rezervami.

Úkol běžců — umístít se na MS 1966 dvakrát

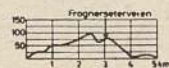
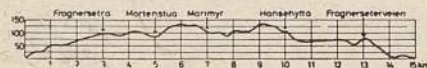
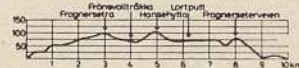
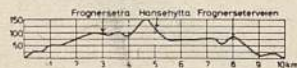
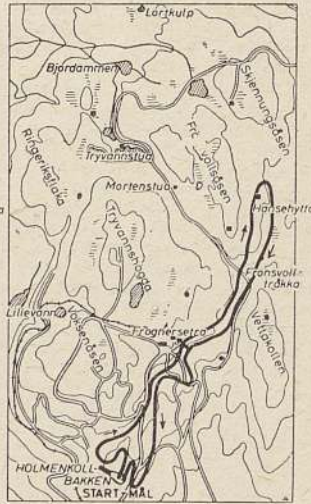
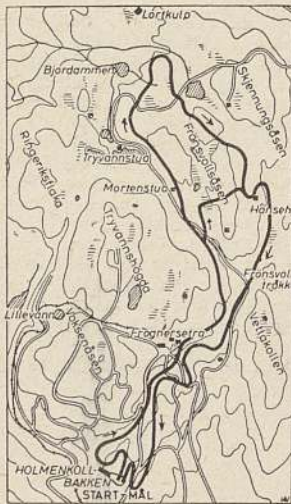

Běžecký stadion

15 km speciál
3 X 10 km štafety mužů

10 a 5 km žen
3 X 5 km štafety žen

TRATĚ BĚŽECKÝCH DISCIPLÍN

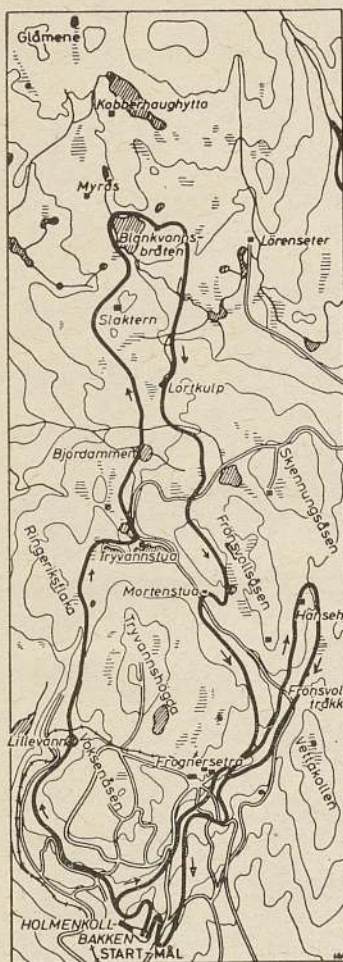

MS 1966

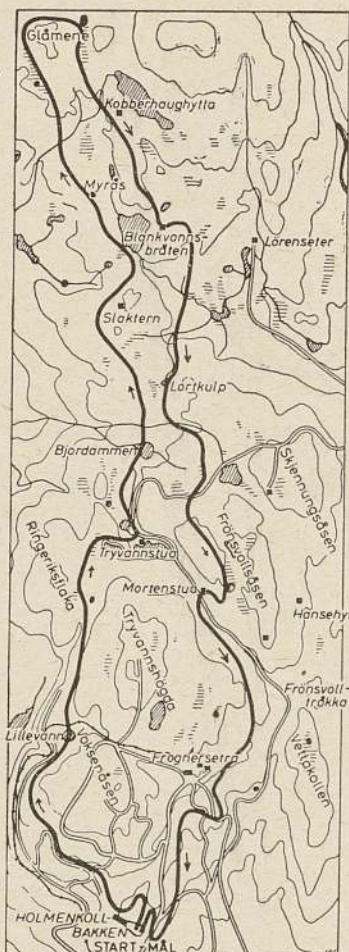
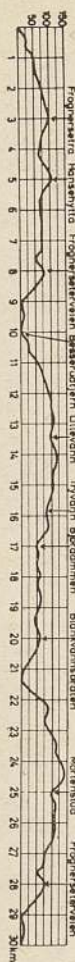
❄️

HOLMENKOLLEN

30 km

50 km (2 X 25 km)

do 20. místa, bude se zdát laikovi velmi lehký. Kdo zná však situaci v běžecké disciplíně a zváží postavení ze kterého se prodráme, nezávidí jim. Na trati 15 km mají určité předpoklady mladí závodníci, zejména Štefl a Foušek. Je však těžké odhadnout, jak se prvý ve svých juniorských letech zařadí mezi stovkou ostrilých závodníků světových jmen a jak dalece se v nynějších příznivých tréninkových podmínkách zlepšil proti roku 1964 Foušek. Podobně ve vytrvalostních tratích. Zlepší starší závodníci proti roku 1964 podstatně výkonnost, aby dosáhli stanoveného cíle? Podají-li se to, bude to potvrzení dobré trenérské práce a správného plánu olympijské přípravy.

A nakonec sjezdaři a sjezdařky: Ti si mistrovství světa, ke kterému budou skládat své účty ze své práce, přesunuli na nezvyklý termín — červenec. O jejich předpokladech tedy později. Neodpustíme jim však hodnocení práce v přípravném období 1965. Je třeba přiznat, že jejich úsilí v přípravě nijak neutrpělo. Naopak, náročnost trenérů proti minulému roku opět stoup-

la. Za 6 měsíců tréninku představuje jejich účet v průměru zhruba 300 tréninkových hodin ve 120 tréninkových jednotkách, 180 tun zvednutých při posilování atd. Průměrný vzestup trénovanosti proti r. 1964 činí 6 %. Také morálně volní stránka je na uspokojivé úrovni.

Jsemě přesvědčen, že sjezdaři a sjezdařky jdou k OH 1968 správnou cestou, a že jejich prvá prověrka na této cestě — MS 1966, bude úspěšná.

A závěrem? Přípravné období proběhlo ve všech disciplínách podle plánu a stav připravenosti členů reprezentačních družstev překročil v jeho závěru úroveň z roku 1964. Z této skutečnosti a ze zkušenosti posledních dvou let vycházel jsem nyní na počátku prosince, tj. více než dva měsíce před mistrovstvím světa, ve svých úvahách. Veřím však, že nebudu daleko od pravdy a že postupné cíle stanovené pro MS budou splněny. Bude tím potvrzena správnost našeho plánu k OH 1968 v Grenoble, správnost našeho československého systému a dobré práce našich trenérů.

BOH. TVRZNIK, ústřední trenér

GRENOBLE 1968 VOLÁ...

(Dokončení z čísla 10/1965)

Plán olympijské přípravy sáňkařů se opírá o velmi dobré výsledky na IX. zimních olympijských hrách v Innsbrucku. Celkem 4X umístění mezi prvními deseti nejlepšími závodníky světa je velmi povzbudivou injekcí pro přípravu na X. olympijské hry v Grenoblu. Úspěšné výsledky dosažené jak na mistrovství světa 1966, tak na mistrovství Evropy juniorů ukazují, že čs. sáňkařský sport zaujal přední místo ve světovém žebříčku a zařadil se oprávněně do »silné pětky« sáňkařských velmocí. Čtvrté místo zasloužilého mistra sportu Urbana a páté místo mladé naděje závodnice Nejedlové byly podkladem k úspěšnějším postupovým cílům přípravy směrem k získání medailí, které se nabízejí nejlepšímu závodníkovi světa na blížících se olympijských hrách ve Francii v roce 1968.

Tyto relativně pěkné úspěchy našich sáňkařů nejsou náhodné. Vycházejí ze zlepšeného celoročního tréninku v oddělech a jsou podpořeny cílevědomým odborně vedeným dvoufázovým tréninkem ve výcvikových táborech. Letos se připravují širší družstva na mistrovství světa v jízdě na saních v durynském zimním středisku Friedrichroda a juniorské družstvo na mistrovství Evropy, které se koná na olympijské dráze v Igls v Innsbrucku.

Dílčí cíle I. etapy olympijské přípravy stanovila trenérská rada takto: na mistrovství světa muži sedmí, ženy na šestém místě a dvojice na osmém místě — na juniorském mistrovství Evropy chlapci do šestého místa, dívky páté místo a dvousedadlové saně čtvrté místo. Smělé plány, které trenérská rada vytýčila, je však třeba uvést ve skutečnost. Proto byli do širšího družstva pro mistrovství světa vybráni jednak zkušení závodníci a jednak mladí závodníci, se kterými se počítá v širším olympijském kadru. Na výcvikové tábory jsou zváni: Urban, Hamřík, Strnádek, Stefanjuk, Ergh, Kupčík, Urban R., Hujer, Duchek, Matěcha a Kovanda. V záloze jsou Kláněšťa a Felix.

V ženském družstvu se počítá se závodnicemi Nesvadbovou, Tomáškovou, Krikorkovou, Nejedlovou a Vaterovou. V záloze jsou Urbanová a Tylová. Juniorské družstvo disponuje těmito závodníky: Janata, Mužik, Pícha, M. a

I. Kubáčkovi. Náhradníky jsou: P. Stefanjuk, Rýska a Navrátil. Družstvo juniorek vede nadaná závodnice Beldová, dále budou pozváni k reprezentaci Stefanjuková, Pavlicová a Klápšťová. V záloze jsou Chromcová a P. Tomášková.

Letní výcvikové období sáňkařů bylo zpestřeno v tréninku světovou novinkou. Zatím co až do roku 1964 byly převážnou náplní letního výcviku lehká atletika a sportovní hry, letos poprvé přešli závodníci na závěr letní přípravy na sněh. Ve Vysokých Tatrách na úpatí Pyšného štítu ve výši 2200 metrů byla postavena rychlá dráha. Sněhové pole dlouhé 200—400 metrů mělo dostatek zmrzlého sněhu a tak nebylo ani třeba trasu zpevňovat chemickým přípravkem. Sedmimetrový strmý výstup ze základny u Zeleného plesa se saněmi a výstrojí na zádech prověřil fyzickou zdatnost závodníků, jmenovitě žen a juniorek, zvláště když bylo nutno vystupovat k tréninku a sestupovat do kotliny 2X denně.

Vybraní závodníci zvládli techniku jízdy na této obtížné dráze s krkolomným dojezdem na výtečnou. Síla, vytrvalost, obratnost, postřeh a odvaha, vlastnosti dříve u sáňkařů podceňované, byly dokonale prokázány a pod letními paprsky tatranského slunce byly upraveny potřebné závodní návyky.

Začátkem prosince uspořádala trenérská rada pětidenní soustředění na prvním sněhu v Krkonoších na Fučíkově boudě. Účelem tohoto výcvikového tábora bylo dokonalé rozježdění a vyzkoušení nových závodních saní. Speciální výcvik na ledové dráze proběhne v lednu před mistrovstvím světa na nově rekonstruované umělé dráze ve Friedrichrodě v NDR pro seniory a plánuje se výcvik juniorského družstva na náhradní olympijské dráze v tyrolském zimním středisku Imstu. Podle programu bude věnována velká pozornost nácviku impulzivního startu, nácviku projíždění obtížných zatáček, zvláště seskupení »labyrinth« a »dvojnásobné S« zatáčky. Důležitým prvkem závodní přípravy se stávají zatím pouze teoreticky propracované metody zrychlování jízdy, dosud v širší praxi neověřené a nepoužívané.

Taktická příprava a cvičení psychické vytrvalosti závodníků jsou zařazeny v tréninkovém procesu na předním místě. Jako

prostředek ke zvládnutí potřebné taktiky a k získání psychické odolnosti zařadila trenérská rada do sportovního kalendáře soubor kontrolních závodů, které reprezentanti povinně absolvují, včetně přípravy saní a mazání skluznic vlastními prostředky pod dohledem určených trenérů. Jelikož 1—2 jízdy pojedou závodníci na vrcholných závodech při umělém osvětlení, předpokládá se v závěru speciální přípravy třífázový trénink. Doplnkové sporty — vysokohorská turistika, rychlostní jízda na motocyklu, skoky do vody, prvky výsadkářského výcviku, akrobatická cvičení na trampolině a na žíněnce, sportovní hry a fyzická práce na úpravě drah a při stavbě saní — připraví sáňkaře do té míry, že na dráze budou moci i při nejvyšších rychlostech řešit s rozvahou obtížné režimy jízdy jak ve Friedrichrodě, tak v Innsbrucku.

Úspěch či neúspěch na mistrovství světa a Evropy ovlivní kvalita závodních saní, momentální fyzická a psychická dispozice závodníka a vylosování, bude-li při finálových jízdách sněžít.

Jsmo si dobře vědomi toho, že úspěch na X. zimních olympijských hrách v Grenoblu bude třeba vydržet v tréninku a v soustavě přípravě během celého roku. Abychom maximálně prodloužili výcvik na sněhu, alespoň na improvizovaných přírodních drahách s umělé zpevněným sněhem, doplňuje trenérská rada přípravu olympijského družstva týdenním soustředěním ve Vysokých Tatrách v květnu, tedy hned na zahájení přípravného období. Přečodné období je zkráceno v II. etapě olympijské přípravy na minimum asi jednoho měsíce. Jelikož nemá ústřední sekce možnost získat silný motorový člun a také vzhledem k vysoké spotřebě pohonných hmot, připravuje se pro výcvik v letním období nový typ kolečkových saní. Tyto saně bude možno řídit v podstatě stejnou technikou jako závodní saně na ledové dráze s tím rozdílem, že pojedou po betonu nebo asfaltu sníženou rychlostí okolo 70 km za hodinu. Za předpokladu, že se »kolečková jízda« na saních rozšíří, uspořádá sportovní technická komise spolu s trenérskou radou několik zkušebních závodů v letním období.

INŽ. PETR HRUBES
INŽ. BRONISLAV HANÁK

60

Bylo by jistě nesprávné stavět slavobránu k počtě muže, který stojí se svým dílem v plném rozmachu a naprosto nepovažuje životní jubileum, jehož se dožívá již 21. ledna, za lákavou příležitost přenechat je případným pokračovatelům. Takové jednání by ani nebylo v souladu s celou životní a sportovní dráhou doc. dr. Jaroslava Čtvrtečky, býv. úspěšného lyžařského reprezentanta a stejně úspěšného trenéra státního družstva sjezdářů. Tuto jeho aktivní činnost ve sportu by bylo lehké prokázat výsledky mnoha závodů doma i v zahraničí. Co však není třeba hledat v žádných historických dokumentech, je jeho neutuchající a neúnavná práce pro československé lyžařství a pro celý náš sport na poli organizační práce a odpovědné činnosti, ať ve vrcholných orgánech bývalého Svazu lyžařů RCS, v Sokole po sjednocení tělovýchovy či nakonec v sekci lyžování ÚV ČSTV. Postupně se věnoval stále více vědeckému zájmu o lyžařský sport a je dnes bezesporu nejlepším lyžařským teoretikem, jehož práce je všude bezvýhradně uznávána. Dokumentuje to i jeho předsednictví problémové komise vědecké rady ČSTV, stejně jako jeho členství v předsednictvu Mezinárodního svazu pro lyžařskou výuku, v němž byl zvolen mj. místopředsedou školské komise. Dokumentuje to i jeho práce na celé řadě odborných lyžařských publikací.

Velká píle, která pro něj při jeho svědomité práci znamenala závodní i životní úspěchy, jeho poctivé kamarádství a opravdu lyžařská přímost a otevřenost získaly mu přátele nejen v oddělech, ve všech lyžařských organizacích, v nichž spolupracoval, ale též mezi všemi lyžaři v závodní stopě a také v jeho úspěšné životě. Jistě rekord, na němž ztroskotalo mnohem více borců než na kterémkoliv jiném.

Dal vždy všechny své nejlepší síly a schopnosti plně k dispozici každému úkolu, který mu byl svěřen. Tímto postojem nejen navazoval na tradice předchůdců v odpovědných funkcích, ale pomáhal tvořit československou lyžařskou tradici, jež zůstane chloubou našeho sportovního života. Ačkoliv stál a stojí ve svých funkcích v dobách stálého rozmachu našeho lyžařského sportu, byl tento růst často spojen s mnohými organizačními problémy, jejichž úspěšné rozuzlení se mu vždy dařilo. V tomto ohledu, ač předstihl svoje okolí, jistě ještě nezaznamenal svůj životní rekord.

Uvádíme-li tyto prosté skutečnosti v souvislosti s životním jubileem doc. Čtvrtečky, nepoukazujeme na jeho skutky podložené velikou životní zkušeností proto, abychom dělali závěr za jeho prací, nýbrž abychom mu upřímně blahopřáli a poděkovali za dosud vykonanou práci a abychom ukázali na jeho vzoru úkol pro další lyžařské pracovníky, úkol, aby se mu vyrovnali důsledností, nadšenou pracovitostí a nepochybnými nezištnými kamarádstvím. Celá činnost doc. Čtvrtečky je zárukou, že dráha, kterou nastoupil a na níž dnes stojí v plné síle, nebude opuštěna.

-ff-

NA „NEUTRÁLNÝCH“ LYŽIACH

Hladinu lyžařského sveta najmä v alpských krajinách rozvíril návrh prezidenta Švajčiarskeho lyžařského svazu pána Glattharda, aby zjazdári na lyžiach, ktoré by dal k dispozícii organizátor týchto pretekov (pochopteľne rozumejú sa tým výrobcovia lyží).

Dobre mienený návrh, ktorý by mal ideálne aspoň trochu zabrzdiť, keď už nie odstrániť pretekánie výrobcov lyží v poskytovaní lyží pretekárom a tým odstrániť námietky týkajúce sa lyžařského profesionalizmu. Súčasne by v tom mal byť aj výhovrný moment, pretože už mladí nadedaní pretekári sú obliehaní výrobcami lyží. Po tretie, ovšem zdá sa, že príliš ideálne myslené, by mali mať všetci pretekári rovnaké podmienky aspoň pokiaľ ide o lyže, event. o ďalší výstroj. Na medzinárodnom lyžařskom kongrese v Mamai m. r. bol urobený pokus o kompromis, totiž jazdiť aspoň na lyžiach, na ktorých by nebola značka výrobcu. Aj tento kompromis zdá sa neprijateľný, najmä nie pre Rakúšanov, kde prakticky celé štátne družstvo je dotované zdarma výrobcami lyží podľa potreby.

Práve na návrh Rakúšanov bolo rozhodnuté nadviazať napred kontakt s výrobcami lyží a potom vraj možno o návrhu ďalej diskutovať. Prezident FIS pán Hodler bol poverený, aby takéto rokovania započal. No už dnes možno predpovedať ich neúspech. Veď predsa nemožno očakávať, že by výrobcovia lyží boli proti sebe a proti svojim záujmom.

Zdá sa teda, že projekt »neutrálne« alebo »bezmenné« lyže bude nutne odložiť ad acta.

-Mr-

LYŽAŘ ČSSR II

Po delším jednání schválila lyžařská sekce ÚV ČSTV rozšíření původní soutěže o odznak Lyžař ČSSR o další stupeň, Lyžař ČSSR II, jehož splnění předpokládá dosažení vyššího výkonu a stylovou čistotu předvedení v jedné ze tří lyžařských disciplín. Cílem je přimět všechny zájemce k soustavnému cvičení a tréninku a teprve po dokonalé přípravě se přihlásit k plnění předepsaných podmínek. Vypsané disciplíny jsou běh, sjíždění a skok.

Pro běh a sjíždění se stanoví časové limity, jejichž zkrácení nebo vyrovnání znamená splnění disciplíny. Limity se určí před každou soutěží změření kontrolní jízdy (u běhu možno i dodatečně při počítání výsledků — ti, jejichž čas na stanovení limitu bude počítán, se určí již před startem) dvou dobrých cvičitelů. Jejich průměrný čas je časový limit. Limity jsou samostatné pro muže a ženy. Pro dorost se připočítává 10 % k limitu dospělých.

Hodnocení stylu provádí tříčlenná komise, jejímž předsedou je instruktor lyžařských cvičitelů nebo lyžařský cvičitel a jejímiž členy jsou lyžařští cvičitelé, případně trenéři příslušné specializace, u skoku rozhodčí nejméně II. třídy.

Obě části disciplín (výkon a styl) běhu nebo sjíždění pořádá jeden a též pořadatel a plní se v jednom dni. Nesplnění jedné části znamená nesplnění disciplíny. Při opakování je nutno opět plnit obě části.

Odznak Lyžař ČSSR II. může získat každý člen ČSTV starší 16 let, tělesně zdatný, který splnil podmínky základního odznaku Lyžař ČSSR I.

I. zvládnutí terénu.

1. běh — skládá se ze dvou částí:

a) absolvování tratě v předepsaném časovém limitu, délka tratě: muži a dorostenci 10 km, ženy a dorostenky 5 km. Doporučujeme použít standardních upravených závodních tratí.

b) na trati vyznačeného běžeckého kolečka o délce asi 200 m předvést stylově čistě běh střídavý dvoudobý a čtyřdobý a běh s odpichem soupaž (dvoudobý a třídobý). Každý soutěžící projede tři kola bez přerušení a předvede všechny předepsané způsoby běhu. Čas se neměří, ale tříčlenná komise hodnotí styl a provedení. Hodnotí se každý způsob známkou 1—5. Pro splnění nutno dosáhnout minimálně průměrné známky 3 a soutěžící nesmí obdržet ani jednou 5.

2. sjíždění — skládá se rovněž ze dvou částí:

a) obří slalom — délka tratě asi 500 m, počet branek se určí podle terénu. Trať musí být upravená, aby byla zajištěna regulérnost i pro startující s vyšším pořadovým číslem. Hodnotí se dosažený čas, který musí být menší nebo roven předepsanému limitu.

b) na ohraničeném upraveném svahu o rozměru asi 30×200 m předvede každý soutěžící volnou jízdu snožnými smyky, přičemž předvede jak krátké tak dlouhé. Přesná trať není vyznačena, čas se neměří. Hodnotí se:

I. zvládnutí terénu.

II. plynulost jízdy.

III. stylově předvedení snožných smyků.

Předvedení hodnotí tříčlenná komise známkami

1—5. Pro splnění nutno dosáhnout minimálně průměrné známky 3 a soutěžící nesmí obdržet ani jednou 5. Pád nebo zastavení znamená nesplnění volné jízdy.

3. skok — ze tří skoků hodnotí se dva.

Skáče se na upravených můstcích. Pro splnění je nutno skočit minimálně 15 m. Tříčlenná komise hodnotí mimo splnění předepsané délky celkové provedení skoku. Hrubá chyba v provedení nebo 2 pády znamenají nesplnění disciplíny.

Za hrubé chyby se považuje: příliš široké vedení lyží nebo jejich trvalé zkřížení, zcela vzpřímený postoj, značně neklidné a nesrovnané pohyby těla a paží.

Podmínky a organizace soutěže jsou uvedeny v pokynech, které byly rozeslány na všechny lyžařské oddíly.

JOSEF BURDA,
komise základního lyžování
LS ÚV ČSTV

Sdružené Pojištění Pracujících pro Vás a Vaši rodinu

poskytuje

nahrady při úrazech

pomáhá

při úmrtí živitele

nadlepšuje

důchody ve stáří

STÁTNÍ POJIŠŤOVNA

ŠKOLENÍ A ZKOUŠKY CVIČITELŮ

Účelem navrhované úpravy je zjednodušení školení a zkoušek všech stupňů lyžařských cvičitelů. Směrnice nemění ustanovení jednotné sportovní kvalifikace — stav lyžování co do rozsahu a obsahu školení. Vychází přitom ze zkušenosti, že v uplynulé době bylo vyškolené málo cvičitelů s ohledem na objektivní potíže s uvolněním ze zaměstnání a z finančních důvodů. Systém zkoušek, klasifikace a výsledného hodnocení byl složitý. Úpravami které lze zjednodušit organizačně zajistit, lze lépe využít času i finančních prostředků zájemců o získání kvalifikace, aniž by utrpěla úroveň požadovaná pro příslušné kvalifikační stupně.

1. ŠKOLENÍ POMOCNÝCH LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ A LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ

Lze provádět jak internátně, tak i dálkově. Pro tento systém je dán předpoklad ve vypracované příručce Základní lyžařský výcvik. Kromě toho školení pomocných lyžařských cvičitelů se přenáší do lyžařských oddílů, které si je školí samy.

ŠKOLENÍ INSTRUKTORŮ LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ

se předpokládá zásadně internátní. Změna je v tom, že školení je rozděleno na dva týdenní běhy v sezónách po sobě jdoucích.

1. běh — osobní výcvik se zkouškou z osobní praxe, terénní jízdy, vybraných technických předmětů z teorie.
2. běh — bude zaměřen hlavně na metodiku výcviku, práci s družstvem, vedení družstva v terénu, klasifikace. Na závěr zkoušky z této praxe a zkoušky z metodické praxe, při které se ohodnotí i osobní ukázka techniky.

Výsledné absolvování sestává z dosažených známek z 1. a 2. běhu.

V souvislosti s tímto opatřením upravuje se i systém zkoušek v souladu s jednotlivými druhy školení (internátní a dálkové).

2. ZKOUŠKY PRO INTERNÁTNÍ ŠKOLENÍ

- a) teorie — odpovídá plnému rozsahu podle platných předpisů jednotné kvalifikace,
- b) praxe — zkoušku provést komisionálně z vybraných charakteristických cviků (viz příloha), při zkoušce z metodické praxe hodnotit i osobní ukázku techniky.
- c) terénní jízda — hodnotí instruktor družstva v průběhu kursu za různých sněhových podmínek a podává dobrozdání, zda frekventant je zdatný v terénní jízdě pro příslušnou úroveň (jednou známku u pomocných lyžařských cvičitelů, dvěma známkami u lyžařských cvičitelů [sjíždění a běhání]).

Tím se dává v této formě školení velká zodpovědnost instruktorovi družstva. Je třeba, aby pro školení nižších kadrů byli vybráni a vyšší složkou odsouhlaseni jen nejlepší a nejzkušenější lyžařští cvičitelé a instruktoři lyžařských cvičitelů, kteří mají již za sebou určitou pedagogickou praxi. Nemá tedy každý právě vyškolený LC a ILC bez dalších zkušeností z výuky školit nižší stupeň. Toto je v pravomoci krajů, kde jsou kursy a školitelé schvalováni. Předpokládá se, že každý školitel by měl projít napřed doškolněním podle materiálů zpracovaných ÚMK a KZL, než počne sám školit nižší stupeň. Netýká se to běžné výuky.

ZKOUŠKY PRO DÁLKOVÉ ŠKOLENÍ

Příslušná složka vypíše termíny, ve kterých bude provádět zkoušky na pomocné lyžařské cvičitele (oddíl, okres) a na lyžařské cvičitele (kraj). Přihlášení uchazeči při splnění všech náležitostí podle jednotné kvalifikace [věk, doporučení TJ, zkouška PLC u uchazečů na LC. atd.] se dostaví ke zkoušce ve vybraném termínu.

- a) teorie — dtto jako u internátního školení
- b) praxe — dtto jako u internátního školení a další vybrané cviky (viz příloha)
- c) terénní jízda — komisionálně [sjezdová, event. i běžecká část]

3. SYSTÉM KLASIFIKACE PŘI ZKOUŠKÁCH VŠECH STUPŇŮ LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ.

- a) stupnice známek:
výborně
dobře
dostatečně
nedostatečně

Známkuje se každý předmět teorie, každý cvik, terénní jízda, metodická praxe. Znamka z terénní jízdy je buď jedna při internátním školení nebo průměrná známka při komisionálním hodnocení při školení dálkovém. Znamky z metodické praxe obsahují průměrnou známku ze čtyř stávajících hodnotitelských hledisek a známku z osobní techniky, která doplňuje známku z komisionální zkoušky osobní praxe.

- b) stupnice prospěchu:
prospěl výborně — nejméně 50 % výborně, zbyvajících dobře
prospěl — obsahuje hodnocení výborně, dobře, dostatečně
neprospěl — při jedné i více známkách nedostatečně

Poznámka: V případě, že zkoušený obdrží dvě i více dostatečných, provede komise komplexní hodnocení uchazeče a zodpovědně uváží, zda úroveň uchazeče odpovídá požadavkům. V případě, že uchazeč má znanitelné slabiny ve znalostech a výkonu, doporučí opravnou zkoušku ze všech předmětů teorie hodnocených dostatečně, jsou-li nedostatky v teoretických znalostech; z celé praxe osobního výcviku včetně terénní jízdy, jsou-li nedostatky v osobní praxi; z metodické praxe, když v této uchazeč vykazuje slabé znalosti. Doplňující opravné zkoušce se může uchazeč podrobit v nejbližším zkušebním termínu, nejvýše však dvakrát v téže zimní sezóně.

4. DOŠKOLENÍ LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ A INSTRUKTORŮ LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ.

- a) Doškolení ve smyslu klasifikace při školení a soutěžích.
- d) Doškolení ve vedení výprav v terénu vysokých hor.

5. ZKOUŠKA Z OSOBNÍ PRAXE PRO POMOCNÉ LYŽAŘSKÉ CVIČITELÉ:

a) internátní školení:

Komisionálně se zkouší:

Technika jízdy:

1. jízda převratnými smyky navazovanými (svah o sklonu asi 20°, sněh upravený, terén pokud možno členitý),
2. základy běhu střídavého soudobého (ve stopě),
3. odšlapování od svahu na mírném sklonu (sněh neupravený, ale ne obtížný).

[Dokončení příště]

ZE SVĚTA

tj. o 500 více než v roce 1964. 1311 instruktorů má oprávnění vyučovat za plat v lyžařských školách.

■ ■ ■
Trojnásobný olympijský vítěz Toni Sailer se musel podrobit těžké operaci ledvin. V době rekonvalescence dostal však plicní embolii, a jen díky rychlé lékařské péči překonal vážnou krizi.

■ ■ ■
Držitel dvou bronzových olympijských medailí z Innsbrucku 1964, norský skokan na lyžích Torgeir Brandtzæg, končí zřejmě závodní dráhu. Zlomenina, kterou utrpěl loni v Lahti, špatně srostla a bylo nutné nohu znovu lாமat.

■ ■ ■
Rakouské ministerstvo zdravotnictví, do jehož kompetence patří i rakouské sportovní svazy, bylo postiženo úspornými opatřeními ministerstva financí. Odráží se to i na lyžařských reprezentačních družstvech. Rakouský lyžařský svaz obdržel jen 600 000 schillinů (proti 1 250 000 v předcházejícím roce). Sepp Sulzberger, sportovní ředitel svazu, oznámil snížení počtu reprezentačního družstva mužů na 10 a žen na 4—5. Trenéry zůstali Hans Senger a Hermann Gamon.

■ ■ ■
Italští lyžaři, kteří se připravovali stejně jako v minulých letech ve švédském středisku Valadalen pod vedením svého švédského trenéra Bengta Nilssona, mají být ve vrcholné formě již na italských mistrovstvích (15, 30 km, štafeta, sružený závod a skok 14. až 16. ledna v Ponte di Legno, 50 km však teprve až 27. března v Madonna di Campiglio). Před MS absolvují nejlepší «Azurri» několik závodů ve Skandinávii, případně Sovětském svazu.

■ ■ ■
Roger Staub, olympijský vítěz v obřím slalomu 1960, povede lyžařskou školu ve Vail v USA. Podobnou nabídku dostal již v roce 1960, kterou však vzhledem ke své závodní činnosti odřekl. Později si otevřel v Arose obchod se sportovními potřebami a založil lyžařskou školu, která zůstane v činnosti i po jeho odchodu.

■ ■ ■
Švýcarský lyžařský svaz sdružuje mj. 3963 lyžařské instruktory,

■ ■ ■
6000 diváků přihlíželo začátkem listopadu vítězství Ellefsetera v závodu na umělém sněhu na trati 5750 m ve Vika v čase 24:08 min. Druhý byl Andersson a třetí Grönningen.

■ ■ ■
Pro nedostatek sněhu ve svém středisku Val d'Isère museli přemístit svůj trénink na svahy Matterhornu do Cervinie také reprezentanti Francie, takže se v Cervinii sešlo všechno nejlepší tohoto sportu.

■ ■ ■
Ve Valadalen absolvovali svůj první trénink také závodníci Francie, NSR a do Švédska přijela i malá skupinka lyžařů SSSR (dva závodníci, dvě závodnice). Naproti tomu Švýcaři si pozvali švédského trenéra na týden do Klosters.

■ ■ ■
Sixten Jernberg v době, kdy jeho bývalí soupeři Rönnlund, Stefansson, Persson, Andersson, Asph, Eriksson, Risberg, Lestander a další trénovali společně v Rättviku, aby se na závěr tréninku podrobili předepsaným testům, plánoval projekt turistického domu v Limě. Jernberg má nejen velké plány, ale i potřebnou energii a chuť je realizovat.

■ ■ ■
Muzeum, sklad a chemickou laboratoř připomíná byt A. Portuova, profesora na sverdlovském pedagogickém institutu. Již 17 let sbírá totiž vše, co souvisí s lyžováním. V jeho kolekcii je i takzvaná »medvědí tlapka«, s jejíž pomocí se předkové pohybovali na hlubokém sněhu. Dále vlastní staré ruské lovecké lyže pokryté kůží, má však i dnešní nejmodernější lyže. V roce 1934 na uktuském můstku skočil první ruský lyžař. Jeho lyže má v opatování Portuova. Ve sbírce nechybějí ani vosky, hole, boty, vázání. Sám je autorem speciálního vosku Uktus, který používají i nejlepší sverdlovští lyžaři. Lyžař, později trenér a sběratel má dnes jen jedno přání: aby bylo založeno muzeum, kterému by mohl celou kolekci odkázat.

Nová trénigová pomôcka pre zjazdárov

Športové výkony rastú veľmi rýchlym tempom aj v lyžovaní. Popri »normálnom« tréningu na snehu majú dnes lyžiar celú rad rôznych technických pomôcok pre tréning. Švajčiari teraz prichádzajú s novou pomôckou, ktorá zodpovedá moderným tréningovým požiadavkám špeciálne pre nácvik slalomovej techniky.

Je to domyselne riešená kovová doska na kolieskach, ktorá umožňuje značné výkyvy do strán a je preto veľmi účelná a použitelná na tréning slalomového švihu. Prednosťou je najmä možnosť nácviku rovnováhy.

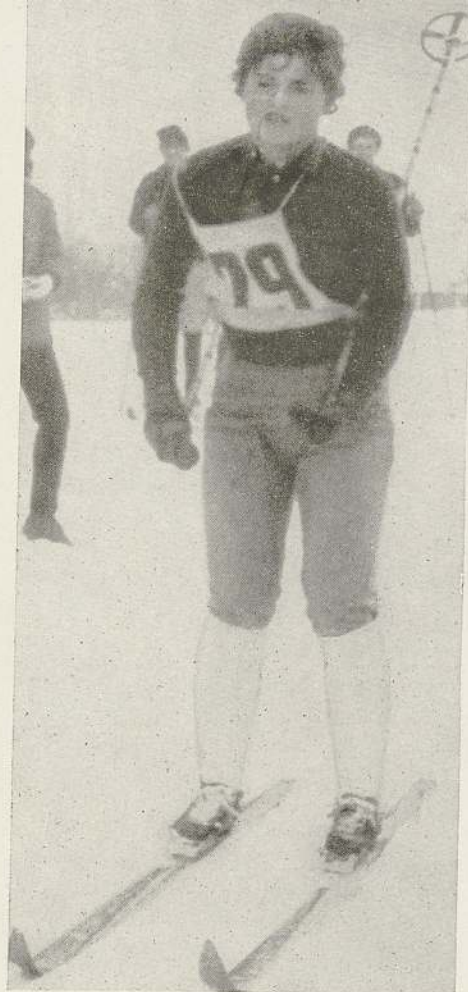
Niečo podobného by iste pre svoj tréning privítali aj naši reprezentanti — zjazdári. —Mr—

LYŽAŘSTVÍ

Ročník 52
Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha 8-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ŮV KŠČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, inčičská 14, Praha 1.

A-11*51754

Na prvni závody v běhu na lyžích v Horní Branné přišlo více než 100 startujících. V závodě mužů na 10 km byl nejlepší reprezentant L. Hrubý z RH Semily; na druhém snímku A. Měšťánka z Horní Branné je mladší dorostenka Ōzdianová ze Slovanu Jilemnice.

V 8. čísle »Lyžařství« sme priniesli článok o katastrofe v Portillo. Je to miesto v Chile, kde sa budú roku 1966 konať majstrovstvá sveta v zjazdových disciplínach. Dodatočne prinášame autentické zábery. Na ľavom obrázku je časť zničenej údolnej stanice výťahu. Na pravom obrázku záchranné práce spojené s vyprostovaním niačich zasnežených ležiakov. V poslednej kapitole »Lyžařství« sme priniesli článok o zjazdových disciplínach. V tomto čísle sme priniesli článok o zjazdových disciplínach. V tomto čísle sme priniesli článok o zjazdových disciplínach.

BIATHLONISTÉ se zařadili loňským rokem do široké obce lyžařů. Také oni chtějí úspěšně reprezentovat na MS, které je letošní zimy v západoněmeckém Garmisch-Partenkirchen. Nejlepší kolektivy jsou v Dukle Liberec a v RH Semily.

[Foto Karel Novák]

Lyžařství

ROČNÍK 52 • ÚNOR 1966 • Kčs 2,— 2

DNES V ČÍSLE

- Kraus dvakrát první
- Odpovědnost za úrazy na lyžařských tratích
- Kdo byl nejstarším lyžařem?

Nejrychlejším v běhu na 15 km první lednovou neděli v Harrachově byl 25letý technik, člen Baníka Kremnica, Andrej Párička. Foto A Tóth

V tradičních silvestrovských štafetách byli nejrychlejší slovenští závodníci inž. Stefan Harvan, Andrej Páříčka a Ruda Cillík. Protože je však tento závod soutěží oddílových celků, startovali jen mimo soutěž. A tak si vítězství neméně pěkným výkonem odnesla štafeta Jiskry Mšeno nad Nisou, která běžela ve složení B. Süva, J. Mikuláš a K. Bieman. O vyrovnanosti boje po první předávce svědčí naše snímky (na horním odevzdává Harvan Páříčkovi, vzadu je připraven Mikuláš, na dolním přejímá předávku od Süvy). ■ Nejúspěšnějším závodníkem v Harrachově byl Josef Kraus z Dukly Liberec. Vyhrál novoroční skok o Pohár Harrachovských skláren před soupeři ze skokanského družstva, byl první v závodě sdruženém (oba závody byly kontrolními) a navíc získal i nejvíce bodů pro svůj oddíl v nově založené skokansko-sdruženářské lize. ■ Snímky na této stránce A. Tóth.

HARRACHOV

HARRACHOV

Kraus dvakrát první

Nový rok začali naši lyžaři — stejně jako v minulosti — v Harrachově. Bylo to tradičními závody ve skoku prostém o Pohár Harrachovských sklárů. Letos navíc byl tento závod prvou částí závodu sruženého, jehož druhá část — běh — se uskutečnila 2. ledna. Oba tyto závody byly už 1. kolem nové soutěže — lyžařské ligy skokanů a sruženářů. Závody byly pořadatelé — TJ Harrachov a RH Semily — dobře připraveny a nechybělo ani tradičně špatné počasí, které obzvlášť při skoku ovlivnilo nejen hladší průběh, ale i celkovou úroveň. Oba závody byly rovněž prvými kontrolními závody v obou disciplínách.

Závodu ve skoku se zúčastnili všichni naši přední skokani. Chyběli pouze čtyři, kteří nás reprezentovali na Německo-rakouském turné čtyř můstků. Ale i tak nebyla úroveň závodu o nic ochuzena. Škoda, že nebylo lepší počasí. Mokřý sníh, který v průběhu závodu padal, vytvořil na nájezdu »mýdlo«, hrana můstku se nedala dobře upravit, a to pochopitelně mělo vliv na dobře prováděné odrazy. Poměrně nejlépe se s tímto problémem vyroval náš nejlepší sruženář Kraus, který se hned prvním skokem, dlouhým 79,5 m, ujal vedení v závodech a nakonec i přesvědčivě zvíťazil. Porazil specialisty-skokanů, z nichž zejména Doubek, Hubač a Metelka patří k našim skokanským elitám. Škoda, že závod ve skoku nevyšel i dalším sruženářům. Zejména J. Rázl předváděl v tréninku rozhodně víc, nežli dokázal v závodech.

Jestliže při skoku ovlivňovaly výkony závodníků i psychologické stavy, závod v běhu prověřil u všech důkladně, jak je kdo připraven fyzicky. Závod se jel na nových tratích, které jsou přizpůsobeny světovým běžeckým tratím a jsou velmi náročné. Přidáme-li k tomu i tu skutečnost, že sníh byl mokřý, jelikož před závodem celou noc pršelo, musíme konstatovat, že podmínky pro závodníky byly skutečně velmi obtížné. Tím více opět vynikají výkony sruženářů, zejména Kuthella a Oleksáka. I ta skutečnost, že vítěz závodu Páříčka zajel trať za 1:00,17 hod., napovídá, a jak tvrdí i namáhavý závod šlo.

Závod sružený dokončili pouze 14 závodníků. To znovu dokazuje, že je to skutečně namáhavý závod a vzhledem k tréninkovým možnostem některých závodníků neúnosný.

Jsem přesvědčen, že je to situace přechodná a že zejména ti mladí ve starším dorostu zanedlouho dokáží toto prvenství Krausovo ohrozit. Kádr dnešního družstva sruženářů není špatný a rozhodně má perspektivy.

Závěrem bych chtěl znovu zdůraznit, že v Harrachově umějí dobře připravit závod. Pozdní začátek závodu ve skoku byl zaviněn tím, že někteří závodníci nebyli včas svými oddíly přihlášení. Tím poškozují hlavně závodníky, kteří jsou potom losováni na nepříznivá místa a nemohou být losováni ve své výkonnostní skupině. Na takovýchto významných závodech by se to nemělo stát.

SKOK PROSTÝ: 1. Kraus (D. Liberec) 227,2 (79,5 a 75), 2. Doubek (RH Semily) 209,1 (74 a 69,5), 3. Metelka (D. Liberec) 208,5 (75 a 70), 4. Hubač (RH Semily) 205,4 (73 a 68,5), 5. Jakoubek 187,5 (78 a 67), 6. Balcar (oba D. Liberec) 185,2 (69 a 65,5).

Areál

běžeckých tratí rozšířen

Areál běžeckých tratí v Harrachově byl rozšířen o další. K jejich stavbě bylo využito velmi členitého terénu na severní expozici Čertova vrchu. Snahou bylo vést je tak, aby bylo dosaženo hned od startu stejné kvality sněhu.

Profil 30 km, 15 km, 10 km, 5 km odpovídá tratím, které jsou v současné době stavěny a používány v cizině pro mezinárodní závody, OH nebo MS. Součet stoupání na trati i výškový rozdíl jsou v rozmezích, jež na návrh ČSSR schválila běžecská komise FIS. Jestliže budou často používány jak pro trénink, tak i pro závody, nebudou naši reprezentanti překvapeni, až budou v cizině nuceni absolvovat podobné obtížné tratě. I z hlediska výchovy nových závodníků bude správné, aby si zvykali na obtížné a technicky náročné tratě. Jedině tak bude fyzická i technická připravenost závodníků stoupat. Ti, kteří budou méně připraveni, budou mít na takové trati časově větší odstup proti špičkovým závodníkům.

Start a cíl pro všechny tratě i dříve vybudované byl přemístěn do prostranství vedle skokanských můstků. Je zatím skromně upraven a bude nutné, aby v budoucnu byl dobudován aspoň do té míry, aby jeho zařízení zhruba odpovídalo podobným v cizích státech. Nemusí mít jen jednoúčelové použití v zimě, ale může i v létě sloužit jiným druhům sportu. Ze všech tratí, které mohou být odstartovány a jejichž cíl je na tomto novém místě, mohou být voleny různé varianty tratí od 2 km až do 50 km. Má to určitou výhodu, že volba může být provedena podle současného množství a kvality sněhu, podle druhů a náročnosti soutěže. Všechny tratě však postrádají stabilnější označení. Jeho uskutečnění odstraní pracovní značení pro každou novou soutěž.

Na nových tratích bylo odpracováno celkem 4800 hodin kromě práce některých těžkých strojů, při práci s výbušninami apod. Podle poznatků první zimy budou ještě zdokonaleny tak, aby byly skutečně zařazeny mezi jedny z nejlepších v našem státě. Jejich volbou a výstavbou jsme měli na mysli nejen vysokou náročnost a mezinárodní úroveň, ale také zvýšení úrovně našeho běžeckého lyžařského sportu.

L. ŠABLATURA

Pro lepší možnost srovnávání přinášíme na další stránce plánok harrachovských tratí a plánok olympijských tratí v Seefeldu spolu s přehledem připravovaných tratí na světové běžecké soutěže.

*****

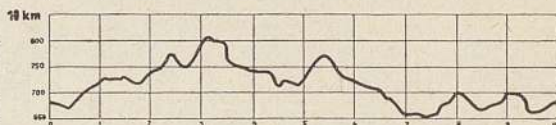
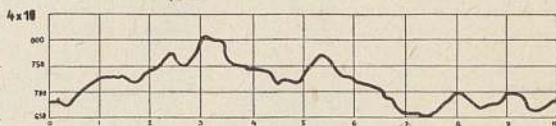
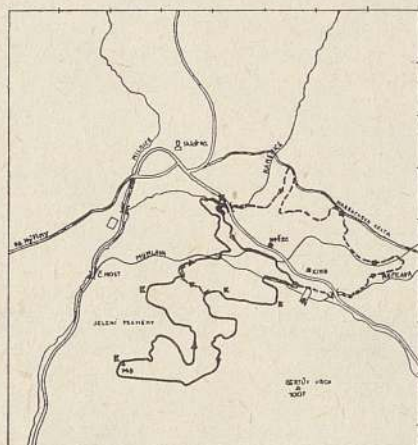
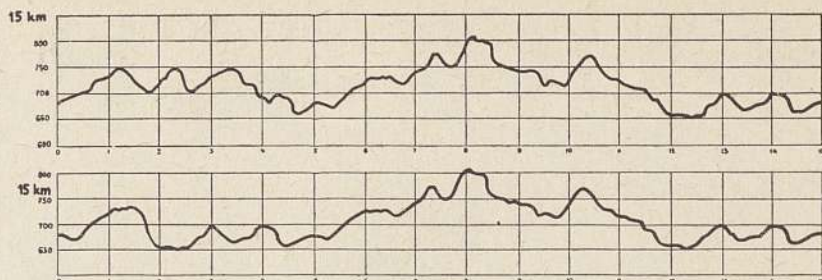
SDRUŽENÝ ZÁVOD: 1. Kraus 480,85 b. (skok 265,6, běh 214,25), 2. Kuthell 443,83 (195,4 a 248,43), 3. Oleksák (východní D. Liberec) 422,05 (182,6 a 239,45), 4. Rázl (Sl. Praha VŠ) 409,64, 5. Bayer (TJ Rožnov p. R.) 404,92, 6. Steklý (RH Semily) 390,23.

J. LÁNSKÝ,

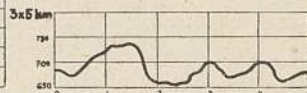
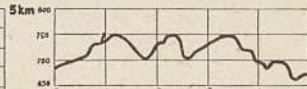
odpovědný trenér sruženého závodu

ČSSR HARRACHOV TRATĚ PRO BĚH 1965

— 10 km
- - - 5 km
- · - 5 km

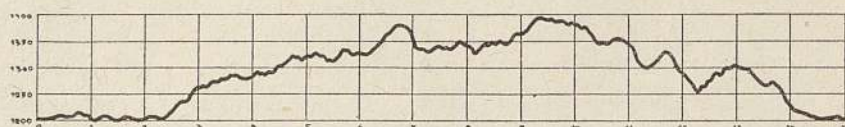

A	D	MM	MT
15 km	156	65	545
15 km	156	60	501
10 km	156	60	545
5 km	88	65	198
5 km	87	56	156

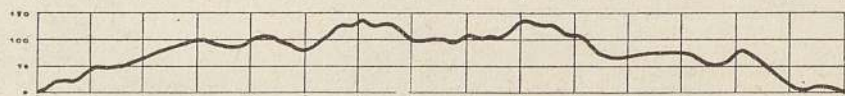
POROVNÁNÍ TRATÍ MISTROVSTVÍ SVĚTA A OLYMPIJSKÝCH HER 1964-1972

SEEFELD
AUT - 1964

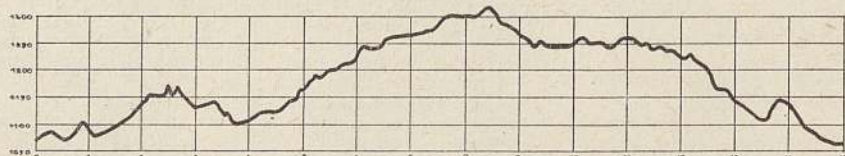

D = 492 m
MM = 68 m
MT = 592 m

HOLMEN-
KOLLEN
NOR - 1964

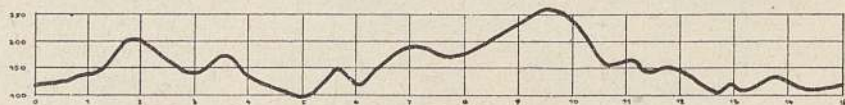

AUTRAHS
FRA - 1968

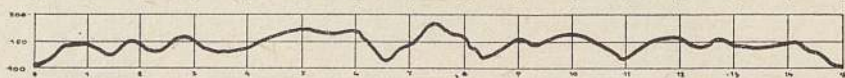
D = 247 m
MM = 83 m
MT = 705 m

SAPPORO
JAP - 1972

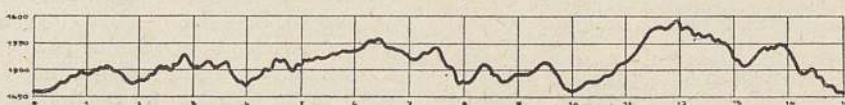

D = 163 m
MM = 93 m
MT = 460 m

LAMTI
FIN - 1972

BANFF
CAN - 1972

D = 140 m
MM = 92 m
MT = 490 m

1964 - ledice 1969

VEŠTAVÍK A ŠPACHAL / VÍJEL ZŠEŠŤEK

Již 10 let je soustavně prováděn výzkum běhu na lyžích. Byl zahájen v Harrachově. Odtud bylo, díky především Mezinárodním závodům (počínaje IV. ročníkem) získáno nejvíce srovnávacího materiálu a objektivních poznatků o způsobu běhu na lyžích našich i zahraničních závodníků. I při skromných možnostech bylo z celé řady dílčích pozorování možno vyslovit závěry, které především pro techniku střídavého dvouobého běhu, délky kroku a frekvenci kroků, měly velký význam.

Rada pozorování byla prováděna při každém ročníku mezinárodních závodů na stejných, nebo velmi podobných úsecích, někdy i za obdobných sněhových podmínek (především MZ VI., VIII., X.). To pochopitelně umožňuje srovnávat jednotlivé závodníky v časovém odstupu tří až pěti let — a soubory závodníků dokonce v rozpětí i osmi let.

Na XII. mezinárodních závodech byl proveden výzkum v dosud neširším měřítku (F. Chovanec pro práci: Vliv stupňování fyzického zatížení na kvalitu techniky dvouobého kroku, J. Potměšil pro práci: Měření síly u lyžařů-běžců). Běžecká komise zajistila několik snímacích kamer pro zachycení způsobu běhu v markantních místech tratě. Souběžně s tím jsem prováděl několik kontrolních měření především na onech úsecích, kde již při dřívějších mezinárodních závodech pozorování byla prováděna.

V tomto rozsahově omezeném článku nelze rozepisovat a rozepisovat zachycené hodnoty, ani jejich zpracování číselně. Přesto je však možné z provedených rozborů vyslovit některé závěry ukazující jednak na správnou vývojovou cestu k lepším výsledkům, jednak ukázat i na rezervy, které ve výkonu závodníků a závodnic se dosud projevují.

Pozorované úseky byly: u mužů i žen v rovinatém terénu po startu (stoupání +4 %), na technickém úseku v 1 km, na stoupání středně prudkém (+10 %) u mužů ve 3 km, kdežto u žen těsně před cílem. Na těchto úsecích (40 až 50 m dlouhých) byl měřen čas, zjišťována délka kroku i frekvence. V technických úsecích prováděn i rozbor způsobu jízdy. Kromě toho bylo filmováno, a to ještě na několika jiných místech.

ZÁVĚRY VYPLÝVAJÍCÍ Z PROVEDENÝCH ROZBORŮ:

PRO JÍZDU MUŽŮ

Délka kroku při běhu v rovinatém terénu zůstává celkem na stejné úrovni. Frekvence se poněkud zvětšila (u prvních 20 závodníků o 3,6 %, u prvních 50 závodníků o 2,8 %). Vysokou frekvenci jeli

Páříčka (123), Čillík (122), Lupták a Harvan (118), přičemž Harvan byl na úseku i nejrychlejší (12,2 vt.). Nutno doplnit, že Čillík a Lupták zde měli stejný čas (13,0), jako Fousek, který jel menší frekvencí (jen 106); kdežto Páříčka z našich závodníků měl až osmý čas.

Způsob vybíhání stoupání je u našich závodníků velmi rozmanitý. Rada závodníků neběhá svihem. Mnohdy i špičkoví závodníci nesprávně přecházejí ze sjezdu či roviny do výstupu. Někteří polevuji v úsilí před vrcholovým bodem stoupání s důsledkem i značného zpomalení jízdy právě v přechodu do roviny. Vysokou frekvenci jeli: Čillík (155), Lupták (150), Kolařík a Harvan (145). Nejrychlejší byl Lupták (úsek za 14,4 vt.), dále Čillík (16,2), Kolařík a Harvan zde měli čas již horší (17,4), ale dosud poměrně dobrý. Z cizích závodníků zde měl pěkný výsledek Gastenica (16,2 vt., při frekvenci 142). Rychlost Luptákova se zdá v tomto případě poněkud přehnaná, nad jeho celkové možnosti, což se projevilo v závěru i jeho odpadnutím z vedoucích míst.

V technickém, ne příliš těžkém úseku, jeli špičkoví závodníci dvojím způsobem: buď mezi odšlapy vkládali odpich soupaž, nebo střídavý krok. U některých závodníků se projevilo nesprávný odhad nasazení odšlapy, který byl proveden příliš velkým úsilím s důsledkem v zápětí nasadit k zabrzdění. Někde byla patrna nevyváženost těla a celková těžkopádnost. Časové rozdíly jednotlivých běžců (sledováno bylo 69 nejlepších), nebyly velké. Dá se však předpokládat, že závodníci jedoucí neekonomicky, zde ztráceli síly, což se nakonec jistě projevilo v jejich konečném výsledku (to je ovšem jen — i když oprávněná domněnka — pro kterou číselné podklady dosud nejsou!).

PRO JÍZDU ŽEN

V rovinatém terénu se u našich předních závodnic délka kroku i frekvence celkem nezměnila. [Vysokou frekvencí jela opět Paulusová (114) a měla i nejrychlejší čas na úseku. Břízová, která měla

druhý čas, jela naopak nejnižší frekvencí (89), což je ještě nižší než jezdí obvykle. Vysokou frekvencí jely i Škodová a Gajancová (108), stejně jako Němka Nobisová (110) a Švédka Martinssonová (114).]

Zdolávání výstupu před cílem bylo u našich závodnic poměrně dobré (podstatně lepší než při dřívějších závodech). Délka kroku byla sice v průměru o 3 cm, tj. o 2,2 % kratší, ale frekvence se zvýšila v průměru o 28, tj. o plyných 11 %, což je potěšující. (Na tomto úseku měly naše závodnice nejlepší výsledky; lepší než Nobisová, která závod vyhrála, i Hornová, která byla čtvrtá. Zajímavé je, že Nobisová zde běžela nejdelším krokem. Nejvyšší frekvenci měla Martinssonová [162], která také na tomto úseku měla s naší Škodovou nejlepší čas.)

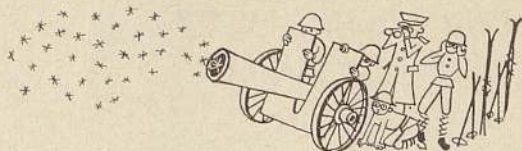
Jízda závodnic na technickém úseku, který byl poměrně členitý (na 40 m délky měl směrově tři zatáčky a spadové po klesání se 2 vlnami, prudký výstup přecházející opět v rovinu s 1 vlnou), byla velmi poučná. (Je zachyceno 22 našich a 11 zahraničních závodnic.) Zde je stručný souhrn: nejrychlejší byly Nobisová, Elbfssonová a Šnebergrová; o něco pomalejší Martinssonová a Paulusová. Další na tomto úseku ztratily více než 1 vt., tj. 8 %, a některé až 6 vt., tj. 46 procent! (Tedy prakticky jely o polovinu pomaleji). — Zpomalení bylo způsobeno špatnou technikou jízdy, převážně pomalým a nešvihovým vybíháním stoupání, dále nesprávně provedenými odšlapy a někdy i špatným projetím vln.

Souhrnně možno říci, že v jízdě našich běžců-representantů nastalo v posledním období určité zlepšení: projevuje se u nich lepší fyzická příprava, zvyšuje se frekvence aniž by se zkracovala délka kroku (i když ovšem to zvyšování frekvence postupuje ještě zvolna), zvyšuje se dynamičnost běhu, počínají se prosazovat mladí závodníci. Jsou ovšem — někdy i značně — rezervy; v technice jízdy, především v jejích detailech.

U závodnic-representantek lze zaznamenat tento stav: složka vytrvalostní se upevňuje, bohužel na

Dokončení na str. 21.

První zkušenosti s umělým sněhem

Československé lyžařství dostalo nové zařízení, umožňující dřívější trénink našich závodníků ještě před příchodem vlastní zimy. Reprezentační družstvo mužů a žen a několik předních ligových družstev a jednotlivců v listopadových dnech vyzkoušeli umělý sníh při tréninkovém soustředění v Telnici, lyžařském středisku TJ Chemička Ústí nad Labem, kde bylo postaveno zařízení na výrobu umělého sněhu.

O principu výroby byli čtenáři Lyžařství informováni již v roce 1964 článkem prof. inž. Chlumského, který je iniciátorem výroby umělého sněhu u nás. V zásadě se jedná o vhnání stlačeného vzduchu a vody do sněhových »děl« — trysek — které směs rozprašují a mlhovina v chladném prostředí tuhne ve sněhové krystalky. Princip je na pohled jednoduchý, podstatně těžší je zařízení postavit, neboť se jedná převážně o úzkoprofilové materiály s dlouhými dodacími lůžkami. Nechtěl bych v tomto článku vyzdvižovat zásluhy jednotlivců nebo kolektivu lyžařského oddílu TJ Chemička Ústí n. Lab., chci jen poukázat na to, že celá stavba byla hotova za necelé tři měsíce. Vezmeme-li v úvahu celkovou hodnotu stavby 300 tisíc Kčs, je jí možno nazvat v našich poměrech rychlostavbou. Velká část prací byla prováděna brigádnicky o nedělích. Nebudu nadřazovat, když řeknu, že jedině lyžařské nadšení a sportovní duch nejen členů oddílu, ale i různých dodavatelů strojů a materiálů mohlo v tak krátké době uvést zařízení toho druhu do provozu.

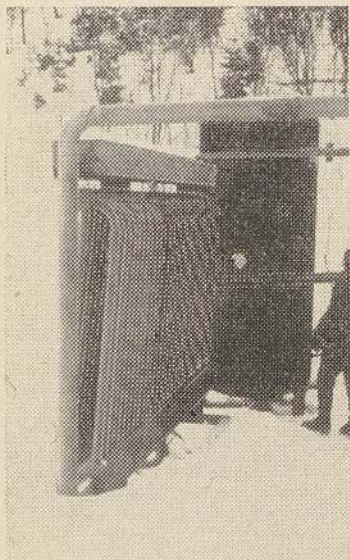
»Děla« skutečně vyrábějí sníh, sníh, na kterém se dá jezdit a dokonce dobře jezdit, jak potvrzují naši přední závodníci. Sníh je pro závodní lyžování kvalitní — tvrdý a rychlý.

Při pokusné výrobě byla během tří nocí vytvořena třemi děly vrstva v průměru 20 cm silná na ploše asi 4500 m², dostačující na trénink slalomu o 25

až 28 brankách. Je možno říci, že přibližně za 6 nocí při dobrých povětrnostních podmínkách musí být teplota pod nulou, ideální je kolem -6 st. C, bude vysněžen svah pro slalom o 50—55 brankách na ploše asi 8500—9000 m² a délce 300 m.

Povětrnostní podmínky hrají při výrobě sněhu podstatnou úlohu. Při teplotách málo pod nulou je menší spotřeba vody, a tím menší kapacita »děl«, sníh je mokřejší a těžší a tvoří se vrstva s ledovým povrchem. Doba zasněžování je poměrně dlouhá, čímž se zvyšují výrobní náklady. Při teplotách nižších, pod -10 st. C, vznikají opět poruchy výroby zamrznutím sacího a rozvodného potrubí, ventilů, trysek děl a podobně, a je nutno zamrzlé části rozhřívat, což opět zasněžování časově prodlužuje, a hlavně prodražuje.

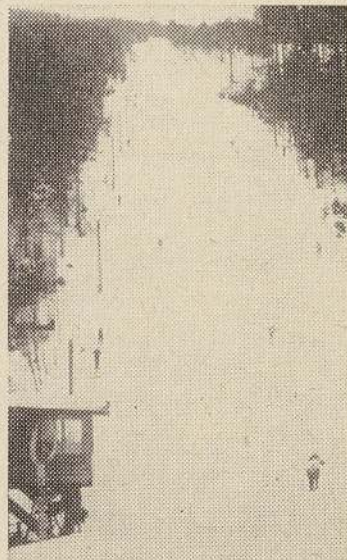
Finanční otázka výroby sněhu zůstává zatím v našich podmínkách dosti nevyjasněná. Vzhledem k energetické situaci je možno zasněžovat jen v nočních hodinách a respektovat energetické špičky. Tato podmínka klade nároky na čas dobrovolných pracovníků, nelze v noci dělat sníh a ráno jít do zaměstnání. To lze udělat jen z velkého nadšení a jen občas. Výroba vyžaduje 3—4 zaměstnance, kteří by byli pro tyto účely k dispozici tehdy, kdy nastanou příznivé povětrnostní podmínky (mráz kolem -6 st. C a pokud možno bezvětří). Pro mzdy obsluhovateli je třeba finančních prostředků, přá-

Část zařízení — chladič vzduchu a vzdušník — jsou umístěny mimo stroje.

Detail rozvodného potrubí stlačeného vzduchu a vody.

Celkový pohled na slalomový svah v Telnici. Umělé »sněhoviště« má délku 300 m. Po levé straně je vleč a elektrické osvětlení.

Kašina rozhlasu, šlepru a elektrického měření.

vě tak jako na zaplacení elektrické energie. Zasněžování za jednu noc stojí asi 600 Kčs, postřikání svahu sněhem v Telnici bude stát asi 4000 Kčs, nepočítáme-li vůbec amortizaci a opravy zařízení.

Tato finanční otázka je velkým problémem pro oddíl a měla by být řešena dotací vyšších tělovýchovných orgánů, poněvadž příjem za pronájem svahu a vleku k tréninku závodníků cizích lyžařských družstev nemůže krýt náklady, které majitelé zařízení vyvstávají. A kdybychom uvažovali, že svah bude využíván i »turistickou« veřejností, je třeba k tomu opatřit placeného výběrčího, který náklady opět zvyšuje. Bohužel, lyžařský sport u nás nemá takovou popularitu, abychom umělé sněhoviště mohli přirovnávat k bruslařskému stadiónu nebo fotbalovému hřišti s tisícovou návštěvností, zvláště v době předsezónní, kdy má umělý sníh největší význam a efekt. Pobyt na horách sám o sobě je drahý, při naší cenové politice sportovních potřeb není pro každého lehce dostupné poříditi si třeba sjezdářskou výzbroj a výstroj a jet na hory a tam

kromě lanovek platit ještě vstup na sněhoviště, který by byl přiměřený nákladům výroby umělého sněhu. Toto nebudou chtít zaplatit »masy pracujících«, nýbrž bohužel jen poměrně malá skupina náruživých a oddaných lyžařů-závodníků, mladých lidí, kteří převážně neoplývají finančními přebytky. Obávám se, že tyto otázky zůstanou nevyřešeny, neujme-li se toho vyšší tělovýchovná složka. Rozhodně tím např. vzniknou vyšší náklady na pořádané závody, které těžko bude moci krýt oddíl ze svých prostředků.

Faktem však zůstává, že při náležitě podpoře a péči o zařízení měl by umělý sníh význam v prodloužení doby lyžařského tréninku, což myslím je důležitým faktorem ke zvýšení naší celostátní lyžařské úrovně.

Další nespornou výhodou zařízení je i skutečnost, že povrch slalomového svahu může být upraven vodou nebo pevnou sněhovou vrstvou po celou zimu. Nebudou se tvořit »koryta«, čímž se zaručuje regulérní trať pro všechny závodníky ve slalomu, což doposud na našich svazích nemohlo být zajištěno. Na všech větších závodech v cizině je to jednou z hlavních podmínek pro pořadatele.

Při této příležitosti chtěl bych upozornit ostatní oddíly, které chtějí vyslat závodníky k tréninku na umělý sníh do Telnice, aby si zajistily termín objednávky na LO TJ Chemická Ústí n. L. s oznámením inkasních dat a objednaly noclehy v chatě ČSTV v Zadní Telnici (50 m od svahu, kapacita 40 lůžek), nebo v chatě Družba (150 m od svahu, kapacita 24 lůžek). Na svahu je k použití lyžařský vlek. Cena za osobu na den včetně vleku je 30 Kčs. Pro odpolední zájezdy a trénink při umělém osvětlení je cena 15 Kčs za osobu.

Je možno zatím říci, že tyto první zkušenosti s umělým sněhem nejsou zatím velké. Sezóna nám ukáže klady i nedostatky, z nichž budeme moci čerpat další poznatky, které rádi předáme dalším investorům. Jistě si přejeme, aby v zájmu rozšíření lyžařského sportu u nás bylo více podobných zařízení, a aby při jejich výstavbě a provozu nebylo tolik problémů, jako bylo a je u nás.

JOSEF ŠKOPEK

STUDNICE POZNÁNÍ

Dokončení ze str. 19.

íkor rychlosti. Délka kroku i frekvence na rovině se nezlepšují. Ve výstupech lze u frekvence konstatovat již patrně její zvýšení. Technika jízdy až na malé výjimky není nejlepší a bude jí nutno i nadále zdokonalovat.

U mužů i u žen shodně bude zapotřebí maximálně upevňovat návyk pro správné využití neekonomičtějšího, vnějším podmínkám stále se přizpůsobujícího, způsobu jízdy.

Doufáme, že v příštím deceniu vědecky zaměřený výzkum bude uzpůsoben tak, aby přinášel co nejvíce nejplatnějších zjištění. Jen tak budou rychle potvrzeny klady a odhaleny zápory, které se v již dě našich reprezentantů projevují. Všichni pochybovači si musí konečně ujasnit, že jen v plném využití všech progresivních metod, podložených vědeckým výzkumem, je cesta k úspěchu i v běhu na lyžích!

Dr. inž. SLAVOJ SVOBODA

LONI TAK - JAK LETOS?

Člen představenstva Mezinárodní lyžařské federace VI. Pácl sestavil pro potřeby FIS žebříčky nejlepších v klasických disciplínách po sezóně 1964—1965. Nebude jistě bez zajímavosti jejich porovnání s výsledky letošního MS na Holmenkollen (17.—27. února):

Závod sdružený: 1. G. Thoma (NSR), 2. M. Dobloug (Norsko), 3. N. Svendsen (Norsko) a **JOSEF KRAUS (ČSSR)**, 5. A. Larsen (Norsko) a W. Köstinger (Rakousko), 7. E. Lengg (NSR), 8. R. Weisspflog (NDR), 9. G. Flauger (NDR), 10. R. Dietel (NDR).

15 km: 1. A. Rönnlund (Švédsko), 2. E. Mäntyranta (Finsko) a K. Oikarinen (Finsko), 4. G. Stella (Itálie), 5. I. Utrobin (SSSR), 6. B. Andersson (Švédsko), 7. H. Grönningen (Norsko) a R. Persson (Švédsko), 9. J. Stefansson (Švédsko), 10. L. Skjemstad (Norsko).

30 a 50 km: 1. A. Tiainen (Finsko), 2. O. Elefsäter (Norsko), 3. A. Rönnlund (Švédsko) a P. Pesonen (Finsko), 5. S. Stensheim (Norsko), 6. G. Eggen (Norsko), 7. R. Hämäläinen (Finsko), 8. E. Huhtala (Finsko) a K. Oikarinen (Finsko), 10. G. Steiner (Itálie).

Junioři: 1. E. Olsson (Švédsko) a E. Blanc (Itálie), 3. **KAREL ŠTEFL (ČSSR)** a K. Ganter (NSR), 5. R. Chiocchetti (Itálie), 6. J. Robbe (Francie), 7. P. Serafini (Itálie) a R. Muticainen (Finsko), 9. F. Mardolini (Itálie) a **VÁCLAV PERINA (ČSSR)**.

Ženy — 5 a 10 km: 1. M. Lehtonenová (Finsko), 2. S. Puusulová (Finsko), 3. K. Bojarských (SSSR), 4. V. Černovová (SSSR), T. Gustavssonová (Švédsko) a B. Martinssonová (Švédsko), 7. A. Kůlčinová (SSSR) a R. Ačkinová (SSSR), 9. Ch. Nestierová (NDR), 10. E. Mekšilová (SSSR).

NÁVOD jak jezdit s lyžemi TRAMVAJÍ

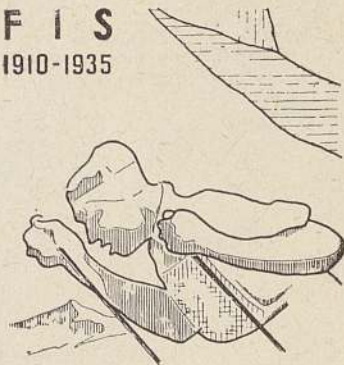
Je dokázanou a často komentovanou skutečností, že pražské dopravné je jedním z nejlépejších dopravných na světě. Je skutečně možno, jak uvádějí prospekty, prostouvat až třicet kilometrů za pouhých sedesát haléřů, což činí pouhé dva haléře na kilometr. Například proti Čedoku je to tedy podstatný rozdíl. Kupodivu však nenapadá Pražáky trávit dovolenou cestováním pražskými dopravními prostředky, i když finančně by na tom nepoměrně vydělali. Souvisí to patrně s tou okolností, že kvalita služeb poskytovaných dopravními podniky nejenže nedosahuje úrovně služeb naší čilé cestovní kanceláře, ale že je vůbec těžko definovat úroveň, které vlastně dosahuje. Dokonce jsou pochybnosti, je-li možno pošlapané boty, utrhané knoflíky, každodenní přerušování dopravy a zlomyslnosti průvodčích počítat mezi služby. Zvláště v poslední době dosahuje jednání některých zaměstnanců dopravních podniků vsutku nezvyklé úrovně, dříve vídané pouze ve vybraných hostinských místnostech, zvaných obvykle »U krobána« či nějak obdobně. Účastníkům pražské veřejné dopravy se dnes stane docela lehce, že se ještě doma diví, za co vlastně dostal v tramvaji vy nadáno.

S lyžemi se stává cestování po Praze přímo dobrodružstvím. Pražští lyžaři vzpomínají jako na zlatý věk doby starých tramvají, kam

F I S MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÁ FEDERACE

F I S
1910-1935

MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÉ ZÁVODY
FIS 1935
VYSOKÉ TATRY
ČESKOSLOVENSKO 13.-18. ÚNORA

Historie kongresů FIS

I.	1910	Kristiania (Oslo)	Norsko
II.	1911	Stockholm	Svédsko
III.	1912	Mnichov	Německo
IV.	1913	Bern, Interlaken	Švýcarsko
V.	1914	Kristiania (Oslo)	Norsko
VI.	1922	Stockholm	Svédsko
VII.	1923	Praha	Československo
VIII.	1924	Chamonix	Francie
IX.	1926	Lahti	Finsko
X.	1928	Sv. Mořic	Švýcarsko
XI.	1930	Oslo	Norsko
XII.	1932	Paříž	Francie
XIII.	1934	Sollefteå	Švédsko
XIV.	1936	Garmisch-Partenkirchen	Německo
XV.	1938	Helsinky	Finsko
XVI.	1946	Pau	Francie
XVII.	1949	Oslo	Norsko
XVIII.	1951	Benátky	Itálie
XIX.	1953	Igls	Rakousko
XX.	1955	Montreux	Švýcarsko
XXI.	1957	Dabrovník	Jugoslávie
XXII.	1959	Stockholm	Svédsko
XXIII.	1961	Madrid	Španělsko
XXIV.	1963	Atény	Řecko
XXV.	1965	Mamaia	Rumunsko
XXVI.	1967	BEJRŮT	LIBANON

1.	Norsko	1910	1914	1930	1949	4
2.	Svédsko	1911	1922	1934	1959	4
3.	Francie	1924	1932	1946		3
4.	Švýcarsko	1913	1928	1955		3
5.	Finsko	1926	1938			2
6.	Německo	1912	1936			2
7.	Rakousko	1953				1
8.	Československo	1923				1
9.	Řecko	1963				1
10.	Itálie	1951				1
11.	Španělsko	1961				1
12.	Jugoslávie	1957				1
13.	Rumunsko	1965				1

Vrcholné závody FIS OLYMPIJSKÉ HRY

Pořadí	Rok	Místo	Země	Disciplíny	
	Celkem				
I.	1.	1924	Chamonix	Francie	Klasické
II.	5.	1928	Sv. Mořic	Švýcarsko	Klasické
III.	9.(a)	1932	Lake Placid	USA	Klasické
IV.	13.(a)	1936	Garmisch-Partenkirchen	Německo	Klas. + sjezd.
V.	17.	1948	Sv. Mořic	Švýcarsko	Klas. + sjezd.
VI.	19.	1952	Oslo	Norsko	Klas. + sjezd.
VII.	21.(*)	1956	Cortina d'Ampezzo	Itálie	Klas. + sjezd.
VIII.	23.(*)	1960	Squaw Valley	USA	Klas. + sjezd.
IX.	25.(*)	1964	Innsbruck	Rakousko	Klas. + sjezd.
X.	27.(*)	1968	Grenoble	Francie	Klas. + sjezd.

MISTROVSTVÍ SVĚTA

1.	14.	1937	Chamonix	Francie	Sjezdové
2.	15.	1938	Lahti	Finsko	Klasické
			Engelberg	Švýcarsko	Sjezdové
3.	16.	1939	Zakopanė	Polsko	Klas. + sjezd.
4.	18.	1950	Lake Placid/Rumford	USA	Klasické
			Aspen	USA	Sjezdové
5.	20.	1954	Falun	Švédsko	Klasické
			Åre	Švédsko	Sjezdové
6.	21.(*)	1956	Cortina d'Ampezzo	Itálie	Klas. + sjezd.
7.	22.	1958	Lahti	Finsko	Klasické
			Badgastein	Rakousko	Sjezdové
8.	23.(*)	1960	Squaw Valley	USA	Klas. + sjezd.
9.	24.	1962	Zakopanė	Polsko	Klasické
			Chamonix	Francie	Sjezdové
10.	25.(*)	1964	Innsbruck	Rakousko	Klas. + sjezd.
11.	26.	1966	Oslo	Norsko	Klasické
			Portillo	Chile	Sjezdové
12.	27.(*)	1968	Grenoble	Francie	Klas. + sjezd.

ZÁVODY FIS

1.	6.	1929	Zakopanė	Polsko	Klasické
2.	7.	1930	Oslo	Norsko	Klasické
3.	8.	1931	Oberhof	Německo	Klasické
			Mürren	Švýcarsko	Sjezdové
4.	9.(b)	1932	Cortina d'Ampezzo	Itálie	Sjezdové
5.	10.	1933	Innsbruck	Rakousko	Klas. + sjezd.
6.	11.	1934	Sollefteå	Švédsko	Klasické
			Sv. Mořic	Švýcarsko	Sjezdové
7.	12.	1935	Vysoké Tatry	ČSR	Klasické
			Mürren	Švýcarsko	Sjezdové
8.	13.(b)	1936	Innsbruck	Rakousko	Sjezdové

»SCHŮZKY NA LYŽÍCH«

1.	2.	1925	Janské Lázně	ČSR	Klasické
2.	3.	1926	Lahti	Finsko	Klasické
3.	4.	1927	Cortina d'Ampezzo	Itálie	Klasické

UPOZORNĚNÍ PRO BRANCE!

Ústřední sekce lyžování upozorňuje lyžařské oddíly tělovýchovných jednot, aby do 25. února nahlásily své příslušníky — brance, kteří zaslouží zařazení do reprezentačních oddílů armády a vojsk ministerstva vnitra, a dalších lyžařských oddílů těchto složek. V hlášení uveďte jméno a příjmení, data a místo narození, příslušnou vojenskou správu, bydliště, disciplínu a výkonnostní třídu brance.

Hlášení adresujte: Sekce lyžování ÚV ČSTV, Na poříčí 12, Praha 1.

se lyže jednak vešly a jedná s nimi nebylo nutno proplétat se celým vozem. Tato doba dávno minula a dnešní lyžař, stojící s lyžemi a batohem na stanici, se ocitá při příjezdu tramvaje tváří v tvář tvrdé skutečnosti. Pro méně zkušené podávám hrst rad, jak se vyvarovat nejtvrdějším randm osudu. Nezapomeňte tedy, že předpokladem úspěšné cesty je:

1. Připravit si drobné v přesné částce sedesát haléřů. Právodějí nemá rád, dáváte-li mu bankovky, neboť nemá drobné. Naopak dává mince menší než desetihaléře je nevychovanost.

2. Sejmout batoh ze zad a nést jej v ruce. Nemůžete se pak sice pohnout a všem hrozně překážíte, ale je na to předpis.

3. Při vstupování odzbrojit řidiče společenským úsměvem číslo tři a tím zamezit jeho poznámce, »abyste mu těma lyžema něco nerozsekal«.

4. Na výzvu řidiče »S tím ml sem nelezte« ustoupit tiše do pozadí a počkat si na další výzvu v naději na řidiče lépe naloženého.

5. U vědomí, že jste v tramvaji osoba nežádoucí a pouze trpěná, nešetřit omluvnými úsměvy, úklonami a zdvořilostními frázemi minulého století. Na názvy »chulligane zatracenej« a podobné zásadně nereagovat.

6. Protože jediné místo v nových tramvajích, kde je možno přechovávat lyže ve vertikální poloze, jsou schůdky zadních dveří, snažit se pomocí orientální zdvořilosti získat toto místo. Naděje, že řidič dovolí použít k vystupování předních dveří, je směšná.

7. Na výzvu »Všichni vystupovat, obrátíme« ukázněně opustit vůz a neptat se na nic. Dozvěděli byste se stejně o své osobě věci nelichotivé včetně vtipného rčení, abyste si tam dojel na těch lyžích sám.

8. Pokud stojíte mimo oporu, vytvořit pevnou základnu pomocí obou nohou a holl. Při známém zvyku řidičů setřást cestující pomocí několikerého prudkého brzdění a akcelerování neupadnete.

9. Během cesty psychologicky zpracovat okolostojící vypravování anekdot, rozdáváním drobných upomínkových předmětů a lichocením. Budete jejich příznivci potřebovat při snaze dostat se k výstupu.

10. Koupit si oktávli a tramvaj! nejedít vůbec. Je to sice dražší, ale za ty nervy to stojí.

V. L. ASTA

KDO BYL - nejstarším lyžařem?

Když už dojde dech všem vypravěčům z horské chaty — a v lyžařské latině se vystřídá kdejaký styl s horskou vichřicí, duchy a strašidly — může vám přijít odněkud z kouta místnosti, kde to nejméně čekáte — z klubka mladých — otázka: Kdo vlastně byl prvním lyžařem na světě — a kdo vynalezl lyže? ... ■ **Marně zapátráte ve své paměti — protože pamatujete nejstaršího lyžaře snad před třiceti či čtyřiceti lety — a pak téměř najisto »kápnete« na Rösslera-Öfovského. Ten pěstoval bezmála všechny sporty, tedy lyže také, a má na vyšehradském Slavíně pomník s lyžařem.**

Ta pravá historie lyžařství je trochu delší, a sahá až do pravěku lidstva. Můžete namítnout, že kdekdo dnes začíná historií od Římanů a Reků — tož v lyžařství můžeme jít bez obav ještě dál, na okraj doby bronzové. Přibližně 2500 let před naším letopočtem namaloval neznámý pravěký lovec na stěnu jeskyně v Rödöy podivnou postavu muže se sněžnicemi na nohou. V archeologické literatuře najdeme pojmenování onoho pravěkého lyžaře — »skihazerl« — sněžný zajíc. Sněžnice jsou tu znázorněny jako oválné kolíčky a pod postavou je znázorněna čarou šikmý svah. — Tím svahem se tedy prvý, historicky dochovaný lyžař na stěně norské jeskyně liší od současných »ski-hazerlů« — půvabných manekýnek na lyžích, které vyjdějí do alpských »skicircusů« ne pro požitek jízdy s kopce, ale pro společenskou zábavu.

O sněžnicích nám hovoří i čínský rukopis Mu-Ma, když popisuje 600 let před naším letopočtem velmi podrobně výrobu a užívání vyplétaných sněžnic. Dává jim název »k'iao«.

Oba prameny sice historikové považují za směrodatné, ale nám, lyžařům, může znít jak jeskynní kresba, tak čínský rukopis tak trochu latinou, nadneseným historickým nesmyslem. Dokud tu pravěkou lyži nevidíme — tak neuvěříme.

□
Donedávna to nebylo možné. Ale před třemi lety se podařilo archeologům vykopat kus skutečné lyže, staré víc než 3000 let! Bylo to v jednom z pravěkých nalezišť konce doby bronzové — v Moorfundu nedaleko Övrebö. Kdyby ona lyže byla celá — nelišila by se příliš od lyže, jakou jsme vidali ještě před dvaceti lety na našich svazích: dřevěná, s vysoko vyhnutou špičkou a caplíkem, dlouhá něco přes dva metry.

□
V Schöffervě knize Laponia, která vyšla v Evropě v roce 1682, jsou četná vyobrazení scén, při kterých lovci používají lyže s řemenovým vázáním, dokonce s takovými detaily, jako je připínání lyží, běh na lyžích.

V erbu města Lillehammer v Norsku jsou znázorněni bojovníci na lyžích.

A ze známé bitvy v Duryňském lese v roce 1795 docela bezpečně víme, že zde bojovaly pluky vojáků — na lyžích. Dokonce na pruských miniaturách a v iluminovaných klášterních rukopisech jsou vyobrazováni bojovníci na lyžích.

Tou opravdovou »bombou« ve »vojenském lyžařství« je pak učebnice pro vojáky na lyžích, zpracovaná s velkou důkladností v Německu. Pochází z roku 1797, nazývá se »Schneeläufergruppe«, a ob-

sahuje dokonce celou metodickou řadu nácviku jízdy na lyžích, oprav lyží včetně polepování skluznic tulení kůže, útok na lyžích, nosení raněného a boj pomocí zašpičtatělé lyže.

▶
Sněžnice pro člověka a koně z čínského rukopisu Mu-Ma 600 let před naším letopočtem

◀
Část historické muzejní expozice s postavou lyžařky z dvacátých let IVA — Mnichov

▶
Špička lyže z konce doby bronzové, nalezená v Moorfundu poblíž Oslo v Norsku

V osmnáctém století se začínají vyvíjet speciální »boty na lyže« — asiatský »geher« a evropský »gleiter«. Lyže dostávají pozoruhodný doplněk »zügelskinn« — brzdící šňůru, která vedla od špiček lyží jako otěže do rukou lyžaře. Při jízdě z kopce se přitažením »za otěže« přibrzdzovalo rytím patek lyží do sněhu.

V této době se už začínají odlišovat lyže běžecké od lyží sjezdových. Na severu, ve Švédsku a ve Finsku jsou vyráběny lehké lyže z březového dřeva s lehkým koženým vázáním, nazvané »leipeški«.

land« je ve své době tak populární, že je označována za počátek celého alpského lyžování. V roce 1890—1893 se vyvíjí na skandinávském poloostrově klasická telemarská lyže s nezbytným třímetrovým hřebem místo hole, používaná k brzdění nebo odpichování. Často se v této době podobá lyžařská hůl dnešnímu požárnímu rekvizitáři — je totiž kromě bodce vybavena i zpětným, decimetrovým hákem — pro přitahování ke stromům při stoupání do příkrého kopce!

vec poblíž Bernu, přece se v Alpách lyže rozšiřují hromadně až na samém konci 19. století, když v roce 1896 Mathyas Ždárský vyvíjí krátké, široké lyže — »alpenški« s lankovým vázáním, nazývaným také »lilienfeldské« — podle spoluautora tohoto typu vázání, ve své době pro složitost a příslušnou pevnost neoblíbené.

Prvých dvacet let našeho století nepřináší příliš velké změny ve vlastní konstrukci lyží. Bilgeriho vázání se objevuje v roce 1905, Schusterovy první lyže v roce 1914. Hannes Schneider ve Sv. Antonu vyvíjí lyžařskou školu, známou pod názvem »Arlberg-Technik«.

Z doby před první světovou válkou jsou známy jako největší lyžařské senzace, dámy na lyžích. Ze starých filmů a fotografií víme, že byly opatřeny dlouhými, dvaapůlmetrovými lyžemi o váze 10—15 kg, dlouhou, třímetrovou bambusovou holfí. Průměr talíře se pohyboval kolem 25 cm, a sama hůl vážila 2 kg. Lyžařským dámským úborem tehdejší doby byl zelený kostým s dlouhým kabátem, který měl na zádech »zachycovač sněhu« z černého glotu, aby se sníh nenahrnul pod kabát. Sukně byla supermoderní, se zapínáním vpředu! K vybavení patřily velké, pletené norské rukavice, černý baret a mohutná vlněná šála, vlnající při sjezdu nejméně metr za lyžařkou. Doplnkem lyžařského alpského dámského sportu byl i — sluha, který pomáhal lyžařkám vstávat v případě pádu do sněhu...

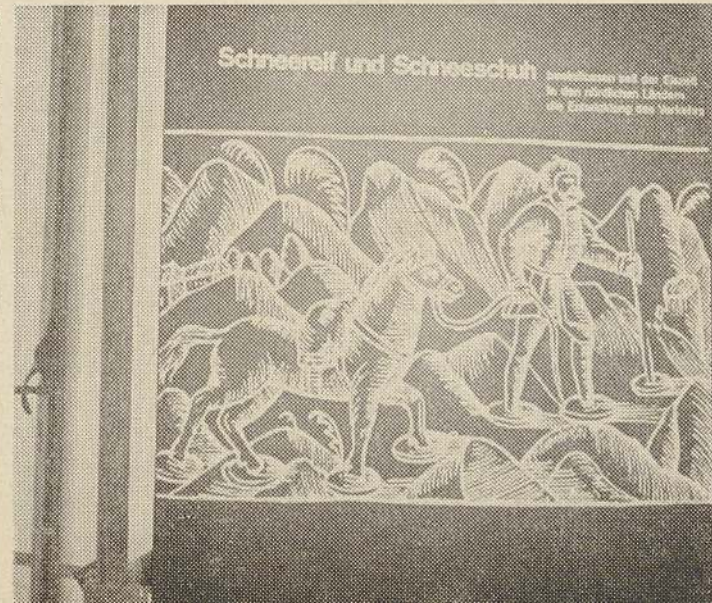
V roce 1930 zahajuje výrobu lyží první továrna ve městě Telemarken. Z téže doby pochází známé kandaháské vázání. O dva roky později se na světě objevují první lyže s umělými hranami — a to dřívě, než hrany kovové!

Dokončení na str. 27.

Pravý rozvoj lyžařství nastává v romantickém devatenáctém století, a to dokonce až na jeho samém konci. V roce 1891 se vydává na lyžích dr. Friedhof Jansen napříč Grónskem, a jeho kniha »Auf Schneeschuhen durch Grön-

V roce 1894 patentuje v Norsku Fritz Huitfeldt diagonální vázání, které bude sloužit lyžařům všech zemí bezmála půl století jak ke sjíždění, tak k běhu.

Ačkoliv W. Paulcke přiváží do Alp první lyže z Anglie již v roce 1886 a vystupuje s nimi na ledo-

KDO?

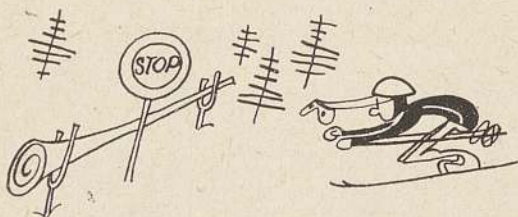
Odpovědnost za úrazy na lyžařských tratích

Stoupající zájem o lyžařský sport a vzrůstající frekvence na lyžařských tratích nutně vede k tomu, že dochází k většímu počtu úrazů. V současné době největší počet lyžařů se soustřeďuje na lyžařských sjezdových nebo slalomových tratích zřízených zpravidla při lyžařských výtazích.

Otázka odpovědnosti za úrazy, ke kterým dochází na lyžařských tratích, byla projednávána v alpských zemích, kde je značný lyžařský provoz, a to nejdříve otázka dohledu na lyžařských tratích. Zásadně bylo zamítnuto, aby dohled prováděl policejní orgán, neboť by to nebylo v souladu s lyžařstvím jako sportem, rekreací, zábavou i oddechem. Byl přijat názor, aby na pořádek na tratích dohlíželi pořadatelé ustanovení provozovatelem, a to ve formě hlídek s vymezenou kompetencí.

Další otázkou je odpovědnost za úrazy, k nimž dochází při střetnutí lyžařů. Všeobecně byla přijata zásada, aby na každé stanici lanové dráhy byl vyvěšen řád pro používání sjezdových tratí, dále plán tratí, a aby byla na tratích výstražná znamení.

Nevyřešena je dosud otázka, kdo má být odpověden za provoz a bezpečnost na sjezdových drahách. Všeobecně se zastává názor, že za bezpečnost na lyžařských drahách ručí ten, kdo je zřídil, postavil nebo kdo je má povinnost udržovat.

TRATĚ BY MĚLY BÝT SCHVALOVÁNY

Zástupce Itálie předložil návrh, aby každá sjezdová trať byla předem schválena a toto schválení bylo podmínkou pro její používání. Schválení by pak bylo nutno uvést v řádu pro používání sjezdovky vyvěšeném na stanici lanovky a bylo by podmínkou pro veřejné používání tratí.

Nerozřešena zůstává otázka, komu bude uděleno povolení, kdo bude provozovatelem, kdo bude dbát o čištění, udržování a bezpečnost na tratích a kdo tedy stíhá odpovědnost za případné úrazy.

V našem státě máme kromě všeobecných předpisů občanského zákona o odpovědnosti za škodu zvláštní předpisy ve statutu účelových zařízení ČSTV uveřejněného ve Sbírce směrnic a pokynů ÚV ČSTV poř. č. 20/1958. Podle tohoto statutu platí o zřizování a údržbě lyžařských vleků a sjezdových drah tato ustanovení:

Nedílnou součástí každého lyžařského výtahu jsou lyžařské sjezdové dráhy, popřípadě slalomové svahy, bez nichž by neměl lyžařský výtah žádného oprávnění ke zřízení.

Údržba těchto tratí, popřípadě svahů, nebyla dosud prováděna nikým, a docházelo proto na nich k četným úrazům, zvláště na některých nepřehledných a nebezpečných místech v lesích.

Provozovatel výtahu je proto povinen přilehlé sjezdové tratě a slalomové svahy u lyžařských výtahů řádně udržovat a na tuto údržbu použít 2 až 5 % hrubých příjmů z vybraného jízdného. O údržbě těchto tratí a vynaložených nákladech je povinen provozovatel vést řádné záznamy v revizním deníku.

Z těchto ustanovení vyplývá, že provozovatel výtahu má povinnost starat se o řádnou údržbu sjezdových drah, a že při porušení této povinnosti, dojde-li k poškození občana—lyžaře, stíhá je odpovědnost za škodu, a to jak ve smyslu zmíněného statutu, tak i z hlediska ustanovení § 421 obč. zák. č. 40/1964 Sb.

Za škodu způsobenou občanovi na sjezdových tratích provozovaných ústředními tělovýchovnými zařízeními ČSTV odpovídá proto tato organizace. Odpovědnost organizace za způsobenou škodu je založena na zásadě předpokládané viny a odpovědnosti se může organizace zprostit jen důkazem toho, že škodě nemohla zabránit, neboť vyvinula veškeré úsilí, které lze na ní požadovat.

LYŽAŘSKÉ SJEZDOVÉ DRÁHY

bývají zpravidla zřizovány na vykáčených lesních porostech a o jejich vytyčení, zejména vynětí pozemků z lesního fondu, rozhodují příslušné národní výbory za šetření předpisů o lesním hospodářství a předpisů k ochraně zájmů, které by zřízení drah byly dotčeny.

Samotné vytyčení sjezdových drah z hlediska bezpečnosti lyžařského provozu nepodléhá zvláštním předpisům a prakticky se provádí na návrh a za účasti zkušených lyžařů. Na základě zkušeností dochází mnohdy k úpravě a zejména k rozšíření lyžařských tratí, neboť teprve při používání tratí lze zjistit nejvhodnější vytyčení a úpravu z hlediska bezpečnosti.

Pro značný počet úrazů, k nimž dochází během sezóny, nebyly dosud uplatňovány nároky na náhradu škody proti provozovatelům lyžařských zařízení, a to především z neznalosti poškozených občanů. Neupravené, zarostlé tratě přivodí každoročně řadu vážných zranění a způsobují tak poměrně značné škody. Postižení lyžař také zpravidla při úrazu nejjíšíje, a ani nemá možnost zjistit skutečnou příčinu, pro kterou došlo k jeho úrazu. Je proto nutné, aby v takovém případě byl ihned na místě zjištěn skutečný stav sjezdové dráhy a přímá příčina úrazu.

Na druhé straně není odpovědnost organizace za škodu způsobenou porušením právní povinnosti k údržbě sjezdových drah zcela jednostranná.

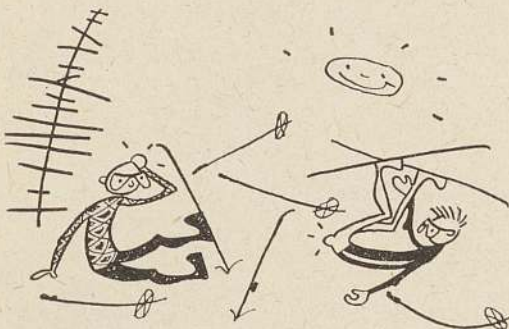
LYŽAŘSTVÍ JAKO SPORT JE JEDNÁNÍM RIZIKOVÝM

a předpokládá jisté fyzické schopnosti, zkušenosti a znalost technické jízdy na lyžích, které lze získat odborným výcvikem. Je proto nutné v každém konkrétním případě uvažovat, zda na straně poškozeného lyžaře nebyla škoda způsobena také jeho zaviněním nebo výlučně jeho zaviněním, jako např.

riskantní jízdou, nedostatečným osvojením lyžařské techniky nebo i vadnou výzbrojí.

V případě, že by k posouzení věci bylo třeba odborných znalostí, přicházela by v úvahu jako organizace pro podání znaleckého posudku příslušná složka výboru ČSTV. Z hlediska provozování lyžařského sportu a jeho podmínek by takový posudek měla podat lyžařská sekce příslušného okresního, krajského nebo ústředního výboru ČSTV. V těchto případech nebude jiné možnosti, i když lze připustit, že by mohlo dojít ke kolisi zájmů, když většinou provozovatelem lyžařských zařízení je právě výbor nebo složka ČSTV.

Škoda vzniklá při lyžařských úrazech může být pojištěna na základě pojistné smlouvy uzavřené jednotlivcem pro případ úrazu se Státní pojišťovnou (§ 371 a násl. obč. zákona a vyhl. č. 49/64 Sb.).

Ústřední výbor ČSTV uzavřel se Státní pojišťovnou smlouvu o úrazovém pojištění a o pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti.

Podle úrazové pojistky č. 5711 vztahuje se pojištění na úrazy při výkonu jakékoli dobrovolné a bezplatné činnosti v rámci plánované a organizované činnosti všech složek ČSTV, jichž se účastní členové po dovršení 14 let jako cvičenci, závodníci nebo funkcionáři při veškerých akcích pořádaných složkami ČSTV.

Podle smlouvy čís. 5710 uzavřené touto organizací se Státní pojišťovnou jsou pojištěny výbory ČSTV

a jejich účelová zařízení, jakož i jejich funkcionáři proti následkům zákonné odpovědnosti při přípravě nebo provádění sportovních nebo jiných podniků, organizovaných těmito výbory nebo zařízeními v rámci směrnic ČSTV.

DOZADU NEVIDÍME

K úrazům na tratích dochází také při střetu lyžařů. I při těchto úrazech nutno vycházet z ustanovení o obecné odpovědnosti. Pro provoz na lyžařských tratích nejsou dány zvláštní předpisy, a to ani ve zmíněném statutu pro lyžařská zařízení. Nelze také na tento provoz vztáhnout analogicky vyhl. 141/60 Sb., která má v ustanovení § 36 odst. 6 jedinou zmínku o lyžování, podle které lyžování na silnici v uzavřené obci je dovoleno pouze na místě k tomu vyhrazeném. Rovněž ustanovení této vyhlášky o přednosti v jízdě příjíždějícího zprava nelze dobře na lyžařský provoz použít. Podle zkušeností lze odpovědnost přikládat tomu lyžaři, který má lepší možnost vyhnout se střetu; to je především lyžař, který vystupuje do svahu. Dále stihá odpovědnost i lyžaře, který se svahu předjíždí pomalejšího lyžaře, neboť předjížděný lyžař nemůže dobře přehlédnout situaci za sebou.

Z těchto zásad vyplývajících ze zkušeností mohli by pak být stanoven řád pro provoz na lyžařských tratích a tím i odpovědnost za úrazy, k nimž dochází při střetu lyžařů.

Z uvedeného je patrné, že podobné názory o odpovědnosti při střetu lyžařů se zastávají i v jiných zemích, přičemž je nutno vycházet ze všeobecných předpisů o odpovědnosti za škodu, pokud nebudou vydány zvláštní předpisy o provozu a používání lyžařských drah.

JUDr. ANTONÍN PECHA, PRAHA

Oprava:

V 10. čísle »Lyžařství« z prosince minulého roku se v článku o Veřejných lyžařských školách vyskytla chyba. Prosíme proto, abyste si v době 3 uveřejněných směrnic opravili text v tom smyslu, že »ustavení lyžařských škol povoluje OV ČSTV (okresní výbor ČSTV)« a nikoliv ÚV ČSTV, jak bylo chybně uvedeno. Děkujeme.

KDO BYL - NEJSTARŠÍM LYŽAŘEM?

Dokončení ze str. 25.

Od třicátých let už lyže svůj klasický tvar a průměrné rozměry příliš nezměnily. Přibýlo jen různých kombinací materiálů, dřeva, kovu a umělých hmot. A také kuriozit, protože od té doby už známe také lyže sklápěcí, lyže se špičkami na obou stranách, stoupací lyže s výřezy, lyže pro obě nohy, lyže vodní i lyže nafukovací — a i ta poslední novinka — lyže pásové, není vlastně o nic větší kuriozitou, než středověké sněžnice pro koně-muly, jež se mohly posouvat a sklápět, jsou zhotoveny z ohebných prutů, sloužily v se-

verských státech nejen k dopravě potravy, ale i k boji...

Tak se to alespoň můžeme dočíst v prastaré Schöffnerově knize o Laponsku, zemi sobů a sněhových chýší...

□

Takže s tím Rösslerem-Ořovským to přece není tak docela pravda. Lyže, ta pouhá dvě prkna od sudu z dob dětství našich dědečků, mají svou historii. A ta stojí za to, aby se vyprávěním přenášela v dlouhých zimních večerech z chaty na chatu, z generace na generaci...

EVA MALÁ

Literatura:

J. Z. Schöffner: *Laponia*, Amsterdam 1682.

Gratz von Mauenberg: »Schneelaufgruppe«, Oberbayern 1797.

P. Mauder: *Oer Ski-Verkehrsmittel der Vorzeit*, München 1965.

J. Sauer: *Sportgeräte der Vorzeit und der Gegenwart*, München 1965.

In forma e: IVA-München, říjen 1965. Alpines Museum — München.

EVA MALÁ

ŠKOLENÍ A ZKOUŠKY CVIČITELŮ

Dokončení z č. 1/1966

4. terénní skok (upravený svah),
5. známka z předvedené techniky uchazeče při zkoušce z metodické praxe;

Metodická praxe: vylosovaná otázka z metodiky výcviku.

Instruktořem družstva se zkouší:

Terénní jízda: jízda v neupraveném sněhu, dobrém i špatném jako průměrný výsledek zvládnutí terénu během celého výcviku.

b) dálkové školení:

Komisionálně se zkouší: (kromě cviků výše uvedených)

Technika jízdy:

6. oblouky v pluhu navazovaně,
7. sjezd šikmo a sesouvání.

Metodická praxe: vylosovaná otázka z metodiky výcviku.

Terénní jízda: hodnotí se komisionálně na vybraném přiměřeně obtížném terénu v neupraveném sněhu, který umožňuje techniku smyků; délka tratě podle podmínek, ne však kratší než 300 m, sklon asi 15° až 20°, členitý svah.

ZKOUŠKA Z OSOBNÍ PRAXE PRO LYŽAŘSKÉ CVIČITELE

a) Internátní školení

Komisionálně se zkouší:

Technika jízdy:

1. snožné smyky navazované dlouhé a krátké, sklon svahu asi 20°, snáh upravený, min. 4 dlouhé, 8 krátkých smyků do zastavení,
2. běh střídavý dvoudobý a některý běh soupažný (ve stopě),
3. odšlapování od svahu, mírný sklon (asi 10°, snáh neupravený),
4. terénní skok — min. 6 m
5. přívratné smyky dlouhé a krátké — sklon asi 25°, členitý terén, upravený snáh,
6. doplňující známka z osobní techniky z metodické praxe;

Metodická praxe: vylosovaná otázka z metodiky výcviku

Instruktořem družstva se zkouší:

Terénní jízda: jízda v neupraveném sněhu na běžecké i sjezdové výstroji v průběhu celého školení.

Průměrná známka z běžecké jízdy terénem a ze sjíždění.

b) dálkové školení

Komisionálně se zkouší:

Kromě cviků uvedených při zkoušce při internátním školení ještě další cviky:

Technika jízdy:

7. sjezd šikmo, opakované sesouvání vpřed se změnou směru krátkým přívratným obloukem,
8. přeskoky o 1 a 2 holích v neupraveném sněhu.

Metodická praxe: vylosovaná otázka z metodiky výcviku.

Terénní jízda: sjíždění — jízda v terénu s patřičným použitím vrcholných cviků, trať členitá, min. délka 400 m, sklon asi 20—25°, snáh neupravený, ale umožňující techniku smyků,

běhání — jízda členitým terénem, ve stopě, na běžkách.

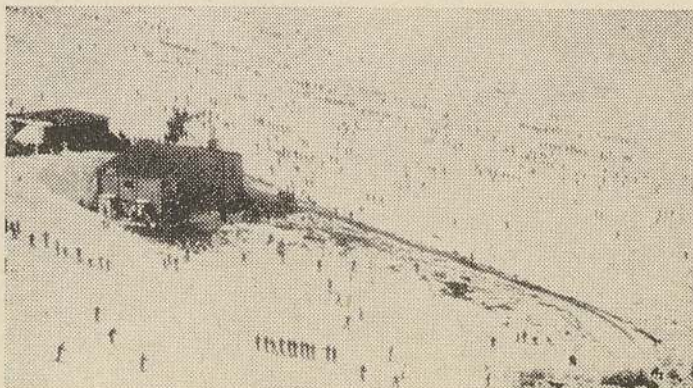
Zpracovala: ŮMK ZL

AJ TAKTO SA DÁ POMŮCŤ,
KEŽ NIET LANOVKY ALEBO
VÝTAHU.

Domnievate sa, že lyžovanie je masovým športom len v Československu? Prinášame vám dôkaz, že »masy« milovníkov lyžiarskeho športu najdete aj v Škótsku, odkiaľ je náš snímok.

Pokyny pro klasifikaci

Hodnocení se provádí zásadně klasifikací znalostí a dovedností známkou.

Stupnice známek:

výborně,
dobře,
dostatečně,
nedostatečně.

Obsah známek:

Výborně: Nesmí se projevit hrubá neznalost či hrubá chyba u cviku. Za hrubé chyby se považují takové chyby, které principiálně narušují správné provedení cviku [např. nesprávné zatížení lyže v obloucích, předsunutí vnější lyže v oblouku, slabý odraz nebo pozdní odraz při běhu nebo skoku, ztráta předklonu, atd.].

Může se projevit stylová odlišnost.

Cvik má být proveden v přiměřené rychlosti, základní pohyby cviku mají být zřetelné, ne však přehnané. Cvik musí být vzornou ukázkou.

Při zkoušce z teorie musí být odpověď samostatná a úplná, nevyžadující otázek zkoušejícího. Vědomosti má [odpovídaje příslušnému stupni] zkoušený hluboké a široké.

Dobře: Nesmí se projevit hrubá neznalost či hrubá chyba. Za hrubou chybu se považují takové chyby, které principiálně narušují správné provedení cviku [nesprávné zatížení lyže v obloucích, předsunutí vnější lyže v obloucích, malý nebo pozdní odraz při běhu nebo při skoku, ztráta předklonu nebo rovnováhy mající za následek narušení průběhu cviku, atd.].

Mohou se projevit stylové odlišnosti. Cvik musí být principiálně proveden správně, může se vyskytnout ojediněle drobná chyba [nadměrné pokrčení nohou, vedení smyku není přesné, přehnané nebo nevýrazné provedení cviku, správné provedení cviku, ale v nevhodné rychlosti pro instruktáž, atd.]. Při zkoušce z teorie odpovídá hodnocení dobře znalosti principiální, nemusí však být zcela detailní a hluboké. Může být po-

skytuta drobná pomoc, na kterou zkoušený správně reaguje a v principu správně odpoví. Připouští se i drobná, nepodstatná neznalost.

Dostatečně: Znalosti a dovednosti musí být ještě takové úrovně, aby zkoušený mohl ještě vyučovat, aniž dojde u vyučovaného k újmě na bezpečnosti, zdraví, narušení nácivku cviků v základních principech a aniž by vznikly chyby ve výuce z nesprávného výkladu teorie. Dostatečně předvedený cvik musí být v zásadě proveden odpovídaje názvosloví. Nesmí se vyskytnout hrubá chyba rázu nesprávného zatížení lyží, ztráta předklonu mající vliv na úspěšné provedení cviku, nesprávná koordinace odrazů a odpíchů při běhu, opakovaná ztráta rovnováhy, subjektivně zaviněný pád, atd.

Mohou se projevit stylové odlišnosti a drobné chyby jako např. natažená vnitřní noha u oblouků přívratných, ztráta rytmu u navazovaných smyků, slabý odraz, časově nekoordinované zahranění, odraz a opora o hůl při nasazení srovnávacích smyků, přehnané či nevýrazné provedení cviku, neúměrné provedení cviku s ohledem na rychlost, atd.

Nedostatečně: Znalosti a dovednosti jsou takové úrovně, že nezaručují, aby zkoušený mohl na základě svých vědomostí ručit za bezpečnost a zdraví vyučovaných a jeho dovednosti a teoretické znalosti neposkytují záruku správně prováděného výcviku.

Nedostatečně je hodnoceno předvedení cviku se zaviněným pádem, neprovedení cviku podle názvosloví, nerespektování zásad správného zatížení lyží v obloucích, sjezdech šikmo a sesouvání, ztráta předklonu mající vliv na další pohyby při provedení cviku, nesprávná koordinace odrazů a odpíchů při běhu atd.

Při zkoušce z teorie se vyskytují hrubé neznalosti, které ani při dopomoci zkoušejícího není schopen zkoušený zodpovědět.

Zpracovala učebně metodická komise
základního lyžování ústřední lyžařské
sekcce

PŘEHLED POČTU PLATNÝCH I. TŘÍD V LYŽOVÁNÍ

	Muži			Ženy		Muži sk. sdr.	Muži			Ženy			Cel- kem	
	15	30	50	5	10		sl.	osl.	sj.	sl.	osl.	sj.		
MV	13	3	2	13	4		12	36	8	10	18	8	127	
StČ	1							7			1	2	1	12
ZČ	15							3	14					32
SC	20	6	4	8	5	8	2	15	30	11	2	3	2	116
VČ	26	9	3	8	6	3	1	6	10	5	3	4	3	87
JČ	5	3	2	1				1	1					13
SM	20	1		7		2	1	13	19	2	2	7		74
JM	18	4	5	6	2			14	32	2	2	7		92
ZS	2							4	5	2	2	2	2	19
StS	5	4	2	3	1			4	8	3		1		31
VS	9	3	2	1	1			4	3	2		1		26
	134	33	18	48	20	13	4	76	165	35	22	45	16	629

Hoření tabulka představuje stav k 1. 1. 1966. Poněvadž podle do-
savadních směrnic nebyla výkonnostní třída vždy spravedlivým obra-
zem kvality závodníka, dochází nyní k zprávnění podmínek k jejich
získání podle hesla „od kvantity ke kvalitě“, a tak bude zajímavá
tabulka k 1. 1. 1967.

NOVÍ LYŽAŘSTÍ ROZHODČÍ I. TŘÍDY

Ústřední komise rozhodčích jme-
novala na své schůzi 16. prosin-
ce 1965 nové rozhodčí I. třídy,
kteří složili zkoušky koncem lis-
topadu v Čechách a začátkem
prosince na Slovensku:

HALMA Evžen [Jihočeský kraj],
HOBZÍK Jaroslav (StřČ), KASKA
Jiří (VČ), KELLER Karel (MVP),
KÖHLER Vlastimil (VČ), KRACKL
Gerhard (ZČ), inž. LUGR Svatopluk
(StřČ), MRÁZOVÁ Libuše (MVP),
OPAVSKÝ Jaroslav (SM), PETER-
KOVÁ Věra (SČ), inž. PICK Miro-
slav (SČ), ŠTOČEK Josef (ZČ),
VAŠÍČEK Jiří (VČ), VOLKE Jiří
(VČ), inž. BUJOK Lubomír (StřS),
GEDEON Konstantin (VS), HE-
RICH Ján Lukáč (StřS), KAZAR
Pavel (VS), MACH Roman (StřS),
dr. MĚDEK Eugen (ZS), ŠPENDEL
Pavel (VS), dr. TARNÓCY Vladi-
mír (StřS), TICHÝ Elemér (ZS),
UHER Ján (ZS), inž. ZIMEN Šte-
fan (StřS).

Doc. dr. JIŘÍ JELÍNEK,
referent školení lyžařských
rozhodčích

NOVINKY pro lyžařské rozhodčí

Tak především to, že se konečně dočkali definitivního vydání nových výpočtových tabulek. Jsou od 15. prosince m. r. k dostání ve všech prodejních sportovního nakladatelství a ve všech krajských sportovních prodejnách. Výtisk obsahuje nejen všechny výpočtové tabulky k vyčíslení bodových výsledků všech lyžařských disciplín, ale navíc se podařilo do něho ještě na poslední chvíli zařadit — přestože již byla sazba hotova — i nové lineární tabulky pro skok prostý, jak bylo rozhodnuto na zasedání předsednictva FIS až v srpnu 1965 v Hamburku. Jsou to však zatím jen pro nás tabulky pomocné-orientační, neboť oficiálními tabulkami jsou pro všechny lyžařské závody ve skoku u nás — kromě mezinárodních, kde se rozhoduje podle mezinárodní řádu IWO — podle rozhodnutí předsednictva ÚLS dosavadní tabulky progresivní.

Lineárními tabulkami budou provedeny pro informaci a potřebu skokanské trenérské rady jen kontrolní přepočty vrcholných závodů a závodů kontrolních. Podle těchto lineárních tabulek budou se totiž zatím na zkoušku letos hodnotit všechny mezinárodní závody, a tedy i mistrovství světa v Norsku. Podle dosavadních zkušeností zatím podstatných rozdílů ve výsledcích není.

Protože tyto tabulky byly zařazeny do výtisku skutečně až na poslední chvíli bez dostatečných ještě informací ze zasedání FIS, došlo při tisku k menší nepřesnosti. Tabulky byly rozděleny do bodových hodnot za 1 metr délky

podle kritických bodů můstků, tj. P, jak bylo ve FIS rozhodnuto, zatímco pro potřeby počítařů měly být rozděleny podle základních hodnot $P + 10\%$, což je základem podle nynějších pravidel pro výpočet bodů za délky u skoku prostého. Tento nedostatek, který se objeví, jen když hodnota $P + 10\%$ přechází do tabulky s jinou bodovou hodnotou, než je P, a pokud už vůbec se bude lineárních tabulek používat, se dá lahce napravit. V tom případě se použije nejvyšší tabulky u bodové hodnoty pro P a o rozdíl proti $P + 10\%$ se pro výpočet bodů za délku sníží délky skoků všech počítaných závodníků.

Další novinkou pro rozhodčí je to, že předsednictvo ÚLS rozhodlo, aby některé změny pravidel, schválené na mezinárodním kongresu FIS v Mamai v červnu 1965 a na zmíněném zasedání předsednictva FIS v Hamburku v srpnu 1965 platily i u nás již od 15. prosince 1965, přestože nová pravidla lyžování vyjdou až k podzimu 1966. Jsou to vesměs pravidla, týkající se hodnocení stylu skoku. Bylo to nutné, aby nedocházelo k rozdílnému hodnocení stylu skoku na našich závodech a na závodech, kde se rozhoduje podle mezinárodního řádu IWO.

Hlavní změny jsou především v tom, že se již nehodnotí nájezd ani odraz skokana, protože event. při tom způsobené chyby se projeví při letu vzduchem a v dosažení délce skokana. Napříště se tedy hodnocení stylu začíná až od začátku samotného skokanova letu vzduchem, tj. po opuštění hrany odrazistiště.

Byly zpřesněny a vcelku zjednodušeny bodové srážky za chyby při letu vzduchem, které mohou činit až 8 bodů. Odstraněn byl nejasný a sporný výklad dotknutí se rukou sněhu nebo lyží při doskoku (viz velká polemika při olympijském skoku Fina Kakkonena v Innsbrucku):

Při dotknutí se jednou rukou sněhu nebo lyže a opětme vzpřímení (není ani jinak možné, protože setrvání v této poloze by mělo za následek ihned pád při dosavadní rychlosti) je srážka 4

body. Dotknutí se sněhu nebo lyže oběma rukama a opětme vzpřímení je srážka 8 bodů. To už není velký rozdíl od srážky 10 bodů, která je jednotná za každý pád. Takovým by byl i skok, kdyby se skokan po dotknutí oběma rukama sněhu nebo lyží ihned nevzpřímil a sjížděl delší část dráhy v této poloze.

Chyby při doskoku se nyní hodnotí až čtyřbodovou srážkou, chyby při dojezdu srážkou až 2 bodů. Zůstává tedy beze změny, že skoky bez pádu jsou hodnoceny od 20 do 6 bodů.

Ostatně s úplným zněním těchto pravidel a pokynů pro nynější hodnocení stylu skoku byli seznámeni všichni rozhodčí ústřední a I. třídy, jakož i krajské komise rozhodčích ve zvláštním metodickém listu.

JIRÍ ČEJKA,
člen komise rozhodčích ÚLS

Jde nám o náš časopis. Chceme, aby byl lepší, měl větší rozsah i lepší provedení. A zde jsme právě u kořene věci. Přestože jezdí na hory tisíce, možná statisíce lidí, je počet odběratelů jen asi 5000. Sečteme-li počet oddílů a jejich členů, počet činovníků (cvičitelé, trenéři, rozhodčí), měli bychom se dostat k podstatně vyššímu číslu. A kde jsou školy, které každoročně jezdí na hory, kde jsou účiovské internáty, které se také podílejí velmi iniciativně na aktivním lyžování? Vždyť nestačí — stejně jako na ostatních úsecích našeho života — jednou se něco naučit a dále již nesledovat vývoj.

POMOZTE NÁM — POMŮŽETE SOBĚ!

Proto jsme psali oddílům, aby se staly odběrateli časopisu. Redakční rada připravuje pro příští rok předpoklady, aby bylo možné časopis rozšířit. Na druhé straně však musíme prokázat, že je o náš časopis zájem. Dosavadní počet odběratelů tomu nenaspovídá. Proto se znovu obracíme ke všem oddílům, aby nám pomohly zvýšit počet předplatitelů. Děkujeme při té příležitosti těm oddílům, které již naši snahu pochopily. Pěkný dopis nám došel v této věci od TJ Slávia Bratislava Univerzita. Zabývá se odběrem Lyžařství, propagační prací, což jistě svědčí o zájmu o věci.

Těžko jsme však pochopili odpověď Ústřední správy rekreační péče ROH v Praze, která nám na naše doporučení, aby pro horské chaty byl pro potřebu rekreačních lyžařů objednan i náš časopis, poslala odpověď, kterou doslova citujeme:

»Vážení soudruzi, dopisem ze dne 30. 7. nás žádáte, abychom do zotavoven ROH v horských oblastech objednali váš časopis Lyžařství. Norma časopisů, které zotavovny povinně odebírají, je již tak velká, že nemůžeme dále počet odebíraných novin a časopisů rozšiřovat. Při zinním lyžařském školení kulturně propagačních referentů však doporučíme, aby si časopis objednali pro svou potřebu, neboť mnozí jsou cvičitelé lyžování, a tento časopis jim bude dobrým pomocníkem.« Razítko, podpis.

Dopis nekomentujeme. Doufáme však, že ostatní pochopí naši snahu o zlepšení časopisu, jež je mj. podmíněno jeho vyšším odběrem, což by bylo ku prospěchu všech.

JIRÍ LEISS,
člen redakční rady
a předseda propag. komise ÚLS

II. ročník celostátní soutěže oddílů v jízdě NA SANÍCH A NA BOBECH

V roce 1965 byl s úspěchem uspořádán I. ročník soutěže oddílů. Účast v II. ročníku si vybojovalo 12 nejlepších sáňkařských oddílů: Spartak Smržovka, Sokol Ostravice, Start Praha, Spartak Klášterec nad Ohří, Baník Ostrava, VŠ Praha, Lokomotiva Teplice, Ještěd Liberec, Jiskra Jeseník, Slovan Smokovec, Sokol Jistebsko a TJ Žabovřesky.

Myšlenka uspořádat celostátní soutěž oddílů není nová. Již v roce 1962—1963 se debatovalo mezi sáňkaři o prostředcích, kterými by bylo účelné posílit členskou základnu v oddílech a ziskat především ženy a dorostenky pro sáňkařský sport. Městská sekce Praha konkretizovala tyto úvahy v návrhu,

který se stal základem organizačních zásad a sportovně technických pravidel soutěže.

Sportovně technická komise ústřední sekce ověřila na několika závodech v roce 1965 sportovně technická pravidla a shromáždila desítky připomínek z oddílů a krajských sekcí. Předsednictvo ÚV ČSTV podpořilo úsilí i nadšení členů sáňkařských oddílů a schválilo uspořádání oddílové soutěže v jízdě na saních na celostátní úrovni. V jízdě na bobech je soutěž vypisována až

do roku 1968 v rámci klasifikačních závodů.

Pro informaci čtenářů Lyžařství uvádíme výtah ze sportovně technických pravidel. Soutěže oddílů v jízdě na saních a na bobech se zúčastňuje z každého oddílu pouze jedno družstvo. Soutěží se na určených závodech označených ve sportovním kalendáři »Celostátní soutěž oddílů — I. až IV. závod«.

Oddílová družstva sáňkařů se vyhodnocují v jednotlivých závodech podle nejlepšího umístění 3 mužů, 1 ženy, 2 dorostenců, 1 dorostenky, 1 dvojice mužů a 1 dvojice dorostenců. Sáňkařské družstvo soutěží v sestavě 11 závodníků. Startuje-li za oddíl méně mužů a dorostenců, může být zvýšena do počtu 11 závodníků kategorie žen a dorostenek. Bobo-

JE »MLÁD« 65 LET (A MLUVÍ O MLÁDEŽI)

Milým hostem plenární schůze slovenských lyžařů v polovině prosince v Bratislavě byl Vašek Kocúm, kterému tak mohli účastníci — sympatickému »mladíkovi« — potřást rukou k 65. narozeninám, jež oslavil 8. prosince 1965.

V lyžování začal pracovat již v roce 1925. Byl jedním ze zakladatelů lyžařského oddílu YMCA v Banské Bystrici. Oddíl patřil mezi pět prvních, jež začaly po první světové válce na Slovensku činnost a přihlásily se do tehdejšího Svazu lyžařů RCS. V Banské Bystrici bylo před válkou možno říci centrum slovenského lyžování. Tam se také konala v letech 1934 a 1937 mistrovství ČSR. V té době byl již Václav Kocúm činovníkem Slovenské lyžařské župy. Když byl v roce 1938 ustaven KSTL, stal se náčelníkem Lyžařského sboru Slovenska a tuto funkci vykonával až do roku 1949. Pak přešel do aparátu Slovenského výboru Sokola.

Na Slovensko přišel Vašek Kocúm 1. května 1922. Pracoval zpočátku v Banské Bystrici v továrně na výrobu vatelínu. Továrna nesla název »Lana«. Zde pracoval Kocúm až do roku 1949. Pak teprve se stal pracovníkem tělovýchovy z povolání. Tělovýchova ho totiž vždy přitahovala, a pro-

to také se stala náplní jeho života.

Kocúm přišel na Slovensko z Domažlic. Proč zůstal jako Čech na Slovensku? Líbila se mu krásná krajina. Nádherná příroda mu učarovala, a když už se dostal do těchto nádherných hor, tak se stal nejen jejich obdivovatelem, ale i otrokem. A zanechal za sebou kus poctivé roboty, vychoval i řadu funkcionářů. Byl vlastně průkopníkem slovenského lyžování.

Zajímavé jsou i jeho názory na problémy lyžařské mládeže. »Není tajemství — říká V. Kocúm — že naše mládež se mnohem více věnuje kouření, zábavě, divokým tancům, druhému pohlaví než sportu. Mělo by se více ukazovat, co dělá mládež ve sportu, jak jsou krásné a dobrodružné například celodenní výlety na lyžích po hřebenech hor a večery při družné zábavě — slušné — a chatě. Je problémem přimět dívky, aby našly cestu k lyžování a jeho závodnímu pěstování. Mělo by se o tom více psát, ale lidsky, a nikoliv profesorsky. Nejlepší je výchova, při které ani mládež neví, že je vedena.

Zdražujeme lihoviny, ale nevyděláme na mládeži, o které máme plno řečí hlavně v usneseních. Zlevníme pro mládež vý-

zbroj, lyžařská je strašně drahá. Myslíte, že na Oravě, kde jsou přírodní podmínky jedny z nejlepších, může otec rodiny s pěti dětmi koupit lyže, které »nekřesťanský« zdražujeme? A co boty, hole, šponovky, větrovky atd.? V našich krásných horách stavíme pěkné hotely, ale ne pro naše lyžaře. Který z našich studentů si může dovolit »vysokohorské« přirážky? Chaty jsou obsazené, ale lyžaři, kteří si je kdysi postavili, se tam na sobotu a neděli nedostanou! Léta hovoříme o údržbě lyžařských tratí. »Majitelé« lanovek a výtahů inkasují a odvádějí akumulaci, ale už je nezajímá, jak se dostane lyžař se zdravou kůží dolů do údolí. Na druhé straně je však také pravda, že se dnes na Slovensku buduje hodně lyžařských zařízení jako nikdy dříve v historii. Snad to tedy také přinese brzy své ovoce.«

Jediným přáním V. Kocúma je, aby se na Slovensku konalo v roce 1970 mistrovství světa v lyžování a aby na nich čs. závodník získal zlatou medaili, a aby se toho dožil. To mu lyžaři přejí, ale též aby se dožil ještě řady dalších mistrovství, a když ne světa, tedy alespoň těch našich, která budou na Slovensku třeba v roce 1980.

-Mr-

vé družstvo má 9 závodníků včetně náhradníka. Do výsledků bobového družstva se započítávají v každém určeném závodě nejlepší výsledky měřené umístěním 2 dvousedadlových bobů a 1 čtyřsedadlového bobu. Bobovým a sánkařským oddílům, které nedokončí závod se stanoveným počtem závodníků-bobů, se započítává do hodnocení za každého chybějícího závodníka umístění posledního startujícího příslušné kategorie zvýšené o 1 trestný bod. Posledním závodníkem je ten závodník, bob či dvousedadlové sáně, kterému byl ve všech jízdách započítaných podle pravidel do výsledku závodu změřen čas a který nebyl diskvalifikován.

Pořadí oddílových družstev v závodech se stanoví podle oficiálních výsledků od nejnižšího k nejvyššímu součtu umístění jednotlivých závodníků vyjádřeného body.

Pravidlo o postupu a sestupu určité k sestoupení do oblastních soutěží poslední 3 oddíly celo-

státního žebříčku. Tyto oddíly, umístivší se na 10.—12. místě, budou nahrazeny v příštím ročníku celostátní soutěže vítěznými oddíly ze 3 oblastních soutěží.

Soutěže I. oblastí řídí krajská sekce Severočeského kraje,

II. oblastí krajská sekce MV ČSTV Praha a

III. oblastí krajská sekce Severomoravského kraje.

Na všechny závody celostátní soutěže v jízdě na saních a na klasifikační závody v jízdě na bobech deleguje ústřední sekce vrchního rozhodčího.

Pořadatelé těchto závodů jsou povinni doplnit výsledkovou listinu o vyhlášení výsledků soutěže oddílů. Celostátní i oblastní soutěže se konají podle pravidel bobového a sánkařského sportu a podle zvláštních směrnic, které byly krajům a oddílům zoselány. Závody jednosedadlových saní a bobů se jedou o 3 jízdách (hodnotí se 2 nejlepší) a závody dvousedadlových saní se jedou o 2 jízdách (hodnotí se lepší jízda).

Vzhledem k tomu, že ústřední sekce předpokládá vytvořit z celostátní soutěže ve 2—3 letech mistrovský závod družstev, neplatí se startovné.

Vítězné družstvo v každém sportu získá pohár. Oddíly umístivší se na 2. a 3. místě obdrží plakety. Oddíly, které se umístí na 1. až 6. místě, obdrží diplomy. Poháry za 1. místo jsou věčně putovní a bude na nich uvedeno jméno vítězného oddílu a rok, ve kterém družstvo zvítězilo. Putovní pohár pro celostátní soutěž v jízdě na bobech věnoval MV ČSTV Praha. Putovní čestnou cenu pro celostátní soutěž v jízdě na saních daroval KV ČSTV Severočeského kraje v Ústí nad Lab. Plakety za 2. a 3. místo vyrobili příslušníci sánkařského oddílu Spartak Smržovka.

II. ročníku celostátní soutěže v jízdě na saních a na bobech přeje předsednictvo ústřední sekce hodně zdaru a rychlé dráhy!

BRONISLAV HANÁK

ZE SVĚTA

Finské družstvo na MS bude letos postrádat svou nejlepší závodnicí, aspirantku na jednu z medailí v běhu žen, Mirju Lehtonovovou. Před časem jsme přinesli zprávu, že se vdala, nyní ji doplňujeme, že čeká též rodinku. Aero Mäntyranta se důkladně stará o své nástupce: v rodině přibyla dvojčata.

Firma Marker je nejen výrobcem známých výborných lyžařských vázání, ale zaručuje svým odběratelům i odbornou montáž. Z podnětu Svazu obchodníků sportovním zbožím v NSR pořádá kurzy montáže vázání v 15 různých městech.

Den lyžařů se slaví každoročně v polovině února v Norsku, které bude letos od 17. do 27. února dějištěm mistrovství světa v klasických disciplínách. V minulém roce se Dne lyžařů zúčastnilo jen v Oslo 25 000 lyžařů, tedy každý osmnáctý obyvatel hlavního města. V celé zemi přišlo v tento den na start různých soutěží v jednotlivých věkových kategoriích 99 000 milovníků blíže sportu. Je to každý čtyřicátý Nor.

Svýcarsko chce být další alpskou zemí (po Itálii a Francii), která bude mít plnou podporu i pro klasické disciplíny. Celé mnohastránkové 11. číslo časopisu Starka Jugend — Freie Volk, které vychází měsíčně ve francouzském a německém jazyku, je věnováno výhradně běhu na lyžích. Obsahuje množství pěkných technický záběrů předních světových běžců a popis celé běžecké techniky. Časopis přináší i pojednání o dávkování tréninku, o vybavení (jaké běžecké lyže byly dovezeny a kolik) a co je nejdůležitější: Nový systém školení lyžařských pracovníků. Výuka se diferencuje na výevik ve sjezdu a zvlášť v běhu. A to je na Švýcarsko nezvyklé, nové a jisté symptomatické.

Nové slalomové lyže ze syntetických materiálů, skloplastiku a polyetylenu, začne vyrábět lvovská továrna Dynamo. Prototypy vyzkoušely již přední slalomáři, kteří dali také nejlepší doporučení. V příštím roce dodá továrna na trh prvních 1000 kusů.

Italský lyžař Marcello de Dorigo, který před rokem prožil ve švédském středisku Valadalen tragické hodiny bloudění a utrpěl při tom těžké omrzliny, vrátil se po ukončení léčení zpět ke své zá-

vodní dráze. Italská firma fotovila pro de Doriga speciální ortopedickou lyžařskou obuv, která mu usnadňuje běh na lyžích bez zvláštních potíží.

Motolyže, dosahující rychlosti 70 kilometrů, vyrobil zámečník Kaněvskij z Kirovogradské oblasti SSSR. Jejich konstrukce je z tenkých ocelových trubek a k pohonu je použito motoru IZ-56 s vrtulí o průměru 1,4 m. Lyže se za jízdy řídí rukojetí, na níž je páčka k ovládnutí plynu a zapalování. Před vzduchovým proudem chrání motorizovaného lyžaře štitky z plexiskla.

Olympijský vítěz v obřím slalomu François Bonlieu, který se stal po OH v Innsbrucku profesionálem a startoval v jednom americkém lyžařském cirkuse, požádal o reamaterizaci.

Závody ve skoku na lyžích v dějišti OH 1936 v Lake Placid, na které byl pozván také náš Dalibor Motejlek (nezúčastnil se, aby nebyla narušena jeho příprava na MS), vyhrál mezi 34 startujícími Nor Wirkola s 234,8 b. (75,6 a 68,58), 2. Aimoni (Itálie) 214,9 (72,84 a 67,38) a Balfanz (USA) 214,9 (72,54 a 67,66), 4. Maunu, 5. Pukka (oba Finsko). Nejdlejší skok měl Hicks (USA) — 76,5 m.

LYŽAŘSTVÍ Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha 8-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, indjišská 14, Praha 1.

Na kritériu
prvního sněhu
ve Val d'Isère

Před tréninkem — reprezentační družstvo žen, které vede trenér Miloslav Jirza; muži: trenér Vedral, Vojtěch, Koloušek, Janda, Čermák, Sinay a Pažout na snímku dole. ■ Jan Vojtěch v plném tempu na slalomovém svahu na snímku vpravo. ■ ■ ■ Snímky na této straně a na zadní straně obálky Jan Vedral.

Lyžařství

ROČNÍK 52 • BŘEZEN 1966 • Kčs 2,— 3

PROKÁZALI DOBROU FORMU

V LETOŠNÍCH ZÁVODECH
PŘED MISTROVSTVÍM
SVĚTA MĚLI NEJLEPŠÍ
VÝKONY

◻ JIŘÍ RAŠKA

JOSEF KRAUS ◻

V závodech jubilejního XX. ročníku Bezroukova memoriálu ve Zvolenu startoval mj. ministr předseda Slovenské národní rady Michal Chudík, který skončil ve své věkové kategorii v běhu na 5 km na třetím místě.

Foto: Jaroslav Zelený

NA SNĚHU DOMA

Nejúspěšnějším závodníkem XXVIII. ročníku Zlaté lyže Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě byl Štefan Olekšák, který se tím zařadil na druhé místo (za svého oddílového druhá z Dukly Liberec Josefa Krause) do reprezentačního celku pro MS v Oslo.

Foto: Fr. Jebavý

Závod v běhu žen na 5 km ve XX. ročníku Bezroukova memoriálu ve Zvolenu vyhrála Milena Erlebachová ze Slávie Praha VŠ (na snímku vpravo) před Milenou Chlumovou z Rudé hvězdy Semily (uprostřed) a Alžbětou Křížovou-Gajancovou z Rudé hvězdy Poprad (vlevo).

Foto: Jaroslav Zelený

UDĚLALI JSME DOBŘÝ KROK

Letošní přebory dorostu a mistrovství CSSR dospělých v klasických disciplínách byly poznamenány dvěma skutečnostmi. Počasím a nominací na mistrovství světa. Neustálé změny teplot, střídání deště a sněžení a další hříčky rozmarné přírody vytvořily velmi svízelné podmínky jak pro pořadatele, tak pro závodníky. Lze však říci, že jak pořadatelé, tak závodníci vše zvládli v maximální míře. Těžké profily tratí, obtížné namazání i velká konkurence vytvořily však nejlepší podmínky pro nejjistější prověrku závodnických kvalit a dobrých podkladů pro odpovědný výběr na mistrovství světa.

Všechno však nešlo tak hladce, jak by o tom svědčily dobré celkové výsledky i spokojenost účastníků. Již v přípravném stadiu byly potíže se zajištěním ubytování pro předpokládaný celkový počet účastníků. Vznikly i kolize termínů mezi zájezdem závodníků na universiádu i na Kurikkala Cup, a dokonce i se závodem I. ligy. Bylo by třeba napříště více koordinace mezi činností ústřední sportovní technické komise a trenérské rady, více

plánovitosti a předvídatosti a konečně více pevné linie ústřední sekce.

Byly i potíže ve stravování. Internátní způsob stravování, zavedený ve střediscích CSTV, je možná pohodlný pro řadu kontrolních orgánů, ale nevyhovuje potřebám takových závodů, jako je přebor nebo mistrovství CSSR. Ani systém služeb a řád ubytoven a stravoven CSTV není pro takovéto akce zvlášť vhodný.

Hodně potíží bylo při úpravě tratí, protože stadión v Harrachově existuje kromě budov z větší části jen na papíře. Není zde žádné nářadí, jako lopaty a hrábě, rozhlasové zařízení je jen velmi provizorní, sestavené na poslední chvíli, s tlapači přidrátkovanými na stromech, nejsou všude pevná telefonická spojení, prostě vše zde vyžaduje maximálního úsilí ze strany pořadatele, aby v okamžiku závodu spoje řádně fungovaly. To vše způsobilo neznámí vandalové, kteří původní ústřednu rozebrali do šroubku a vyházeli z oken. Rozhodcovské tribuny na obou místcích pak jsou ve zcela dezolátním stavu a bez nejnnutnějších úprav mohou slou-

žit jedině jako skladiště harampadí, nikoliv však svému účelu.

Velkou nadějí v běhu žen je dnes starší dorostenka Věra Ctvrná ze Slávie Brno Technika.

Foto: J. Hejra

Jestliže se nám podařilo přebory i mistrovství dobře zvládnout, bylo to v neposlední řadě díky pomoci místních pracovníků a také i pochopení MěstNV v Harrachově. I někteří pracovníci zařízení CSTV se svou pomocí podíleli na celkovém úspěchu. Pochopení místních pracovníků i NV bylo pro nás milým překvapením, protože máme ještě v čerstvé paměti naprostý nezáměr, s nímž jsme se setkali při podobné akci loni ve Spindlerově Mlýně.

Sportovní i technickou stránku zhodnotí příslušní pracovníci. Já bych ze své funkce považoval za nutné pouze konstatovat všeobecně, že s přípravou, organizací, průběhem i výsledky přeborů i mistrovství můžeme být spokojeni. O tuto spokojenost se především přičinili závodníci svými výkony i svou kázní, a také všichni organizátoři svou obětavou prací. Letošní přebory i mistrovství CSSR v klasických disciplínách určitě budou patřit v řadě již pořádaných mezi ty zdařilé. A toto vědomí je nám nejlepší odměnou za naší práci. Chceme sloužit našemu lyžařskému sportu, a doufáme, že jsme v tom směru letošními akcí učinili dobrý krok.

Dr. MIROSLAV KLINGER,
předseda organizačního výboru

Juniorským účastníkem mistrovství světa je Karel Štefl z Dukly Liberec. Na snímku J. Hejry před startem patnáctky v Harrachově.

BĚŽECKÁ TECHNIKA na výbornou

Vrcholné soutěže dorostu a dospělých navazovaly letos na sebe a umožnily trenérům účast na obou soutěžích. Bylo by správné, aby i v příštích letech bylo toto uspořádání zachováno.

Harrachovské prostředí je příjemné všem závodníkům. Dobrou náladu a pohodu pokazila jen nedokonalá organizace při podávání jídel ve středisku ČSTV. Vysoké nároky na morálku závodníků kladlo nepříznivé počasí, často i prudký déšť a sněhové přeháňky. Nově vybudované tratě, které svým profilem odpovídají parametřům světových tratí a jsou proti našim náročnější, vyžadovaly vysokou trénovanost. Každý, kdo dojel, zasluhuje uznání. Vítězové jednotlivých kategorií potvrdili vedle technické dokonalosti i vysokou fyzickou a morální úroveň.

MLADŠÍ

Bylo by předčasně tvrdit dnes u dorostu mladšího, kdo bude dobrý i v kategorii dospělých, neboť růst závodníka ovlivňuje celá řada činitelů, např. škola, zaměstnání a probíhající dospívání. Přesto dostáváme určitý obraz o našich mladých závodnících a můžeme říci, že je příznivý. Všeobecně pak můžeme mluvit o poměrně dobré technice, bojovnosti a vůli po vítězství.

Úspěch pražských mladších dorostenek ukazuje na systematickou dlouhodobou a clevědomou trenérskou práci. Ani jména Bartáková, Krasilová a Dvořáková nejsou ve sportu nová. Navazují na tradici rodičů, kteří také nemálo pomáhají jejich sportovnímu růstu. O dorostencích mladších lze rovněž říci, že jejich technika a morální stránka jsou nejméně takové jako u mladších dorostenek. V této kategorii se dobře umístili dorostenci ze Sokola Nové Město na Moravě, kteří skončili na 2., 3., a 4. místě. Vítěz Seidl ze Slovanu Spindlerův Mlýn potvrdil dobrou práci trenérů Hanuše a Bartoše, kteří kolem sebe shromáždili 25 mladých závodníků.

STARŠÍ

Přebornice starších dorostenek se stala Cívínová, která zvítězila přesvědčivě a má všechny předpoklady k tomu, aby se jí stala vynikající závodnice. Znovu dobrou práci novoměstských trenérů prokázaly Hermanová, Grošofková a Honzlová 2., 4., a 5. místem. Rovnocennou partnerkou jim byla Šikolová z Jiskry Mšeno. Jména Henycha ze Slovanu Jilemnice či Tůmy z Jiskry Vítkovice, Karáška z Ještědu Liberec jsou již dostatečně známa. Vyrovnanost např. do sedmého místa svědčí o tuhých bojích s vteřinkami, který vedli dorostenci s rutinou zkušených závodníků.

Znakem letošních přeborů v běžeckých disciplínách byla bojovnost a poměrně vyrovnaná technická vyspělost závodníků, která ukazuje na systematickou práci trenérů a je jistě radostným výhledem do budoucna. Nelze však nepřiznat, že jsou také ještě jednotlivci i skupinky, kterým chybí trenérská péče. Je pak na jejich příslušných výběrech,

V Jiho­moravském kraji mají nejlepší štafetu starších dorostenek. Na snímku J. Hejry jsou zleva: Cívínová, Honzlová a Hermanová.

aby jim pomohly, neboť tito mladí závodníci oplývají zatím jen velkou snahou a bojovností.

Na trenéry čeká ještě dost práce v otázce výchovného působení na svěřence, kteří někdy zapo­mínají na společenské chování.

FRANTIŠEK KOVÁŘ,

odpovědný trenér běžeckých disciplín přeboru

PŘEKVAPENÍ..

BEZ

Počasí, o kterém hovoří jistě všechny příspěvky z mistrovství a přeboru, ovlivnilo značně i výkony ve skoku dorostenců. Proto také přebory neukázaly v plné míře stoupající úroveň této disciplíny. Skákalo se totiž na tom nejhorším, co ve skoku existuje. Husté padající sníh při teplotě značně nad nulou znemožňoval již na nájezdu viditelnost a měkký dopad byl příčinou pádů, které našťastí skončily bez úrazů. Jen velkému úsilí pořadatelů a techniků se podařilo za pomoci technických prostředků udržet můstek v pořádku. I za těchto okolností ukázali mladí bojovníci srdce a pevnou vůli po dosažení nejlepších výkonů. Vítězové obou kategorií skočili shodně 53 metry a byli dobře bodově hodnoceni. Na druhé straně jich několik, především z řad mladších do-

Potřebujeme větší základnu

Mistrovství republiky má svoji zvláštní přitažlivost, protože zde se prakticky jednou v závodním období sejdou nejlepší závodníci z celé republiky. Trenéři každé disciplíny i ostatní odborníci a příznivci usuzují pořadí, které je v jejich předstávách obvykle jasné, usuzujíce podle výsledků dřívějších závodů nebo tréninku. Každý závod však obvykle tyto představy mění. Tím více se stává soutěž zajímavější. ■ Nebylo tomu jinak při letošním mistrovství republiky v závodě sruženém. ■ V I. části běhu na 15 km podle kontrolních měření byla situace na první třetině trati normální. Sružení měli rozdílné časy, jež odpovídaly jejich současné výkonnosti v běhu. V závěru trati došlo však k podstatným časovým rozdílům u závodníků, kteří v dřívějších závodech tak značný rozdíl vzhledem k ostatním nemávali. Nebyl to momentální pokles výkonnosti, příčina tkvěla ve volbě mazání. I nepatrné změny v mazání měly v tomto závodě vliv na docílený čas. A právě tato situace způsobila, že druhá část závodu sruženého byla očekávána s velkým napětím. Časy a body z běhu byly známé. Dobrý běh mistra sportu Štefana Olekšáka dával předpoklad k nejčestnějšímu umístění, zatímco dosud nejlepší sruženář mistr sportu Kraus měl vinou volby mazání ztrátu větší než obvykle. Nebyl již favorit jeden a to právě učinilo soutěž zajímavou.

Ve skoku do závodu sruženého nebyla situace jasná ani po prvním, ani po druhém kole. Snaha závodníků po dosažení co nejlepšího pořadí, dobrá úprava můstku a počasí, to byli činitelé, jejichž zásluhou hovoříme, že skok pro závod sružený byl velmi zdařilou soutěží. Zde bylo nutno přiznat, že většina sruženářů ovládá dobře moderní styl skoku a ten, který se vyrovnává naší skokanské špič-

ce, může dosáhnout značného zlepšení v pořadí po běhu. Tak tomu bylo i u mistra sportu Krause, u mistra sportu Kuthela, mladého Rýgla a dalších. ■ Lze tedy říci, že běh na 15 km proběhl se všemi předpoklady pro mistrovskou soutěž, jak by to mělo být vždy. Z hlediska obtížnosti tratě, sněhových podmínek, organizačního zajištění byla dána všem maximální možnost, jež byla také všemi náležitě využita. ■ Měl tedy sružený závod dobré podmínky po všech stránkách a byl velmi zdařilou soutěží mistrovství republiky. Pořadí závodníků vzhledem k současné výkonnosti je spravedlivé, a to jak v soutěži juniorů, tak seniorů. Můžeme říci, že junioři zařazení do reprezentačního kolektivu dosáhli velmi dobré úrovně a vyrovnávají špičku. ■ Sružený závod však potřebuje, aby základna byla větší. Dorostenecký přebor naznačil, kterým závodníkům je nutno věnovat zvýšenou péči. Jde o naše jednoty, které mají možnost a podmínky pro tuto disciplínu, aby ji podpořily. Ze zkušenosti víme, že v prostředí, kde je malý můstek, jsou dány předpoklady, že tam z přirozené touhy mladých chlapců může vyrůst vynikající závodník. Tato místa jsou oporou, ale je jich stále málo. Na malých můstcích, které můžeme stavět kdekoli, nám vyrůstají žáci a dorost. Systém soutěží nám pak ukáže ty nejlepší, kterým můžeme dát dobré podmínky k tréninku na větších můstcích, které již nemůžeme stavět všude, ale máme je zatím dostatečně dobře dislokovány.

Mistrovství republiky v závodě sruženém skoučilo. Před námi jsou velmi významné soutěže a jsou zde i reálné možnosti, aby sružení prokázali kvalitu, které ukázali na mistrovství republiky.

I n. z. L u d ě k Š A B L A T U R A,
předseda TR sruž. závodu

rostenců-sruženářů, na tento můstek nestačilo. Neměli také při letošní zimě maximální možnost tréninku.

Na předních místech skončili pochopitelně domácí, harrachovští skokani, kteří měli daleko více možností k přípravě na sněhu a jejichž práce je celoročně systematická. K překvapení nedošlo, favorité prokázali svoji třídu.

Při celkovém hodnocení se nám však také rýsuje i některé negativní jevy — je to v první řadě nedokonalá příprava v letním období, zanedbávání můstků s umělou hmotou, které jsou leckdy velmi blízko a přesto nevyužité. Nedokonalé ovládnutí techniky skoku a v neposlední řadě i někdy špatné vedení celé metodiky skoku. Byla přece vyškolená již celá řada dobrovolných trenérů II. třídy se specializací skoku a přesto je nevidíme, anebo jen velmi málo při metodické práci. Uvádím jen malý příklad: ze všech závodníků přeborů jsme viděli z celého počtu jen tři čtyři, kteří ovládají doko-

nale doskok. Je to náš velký nedostatek, který je nutno odstranit co nejdříve.

Velmi dobře si vedou v Západočeském kraji, kde vyrůstá celá řada nových adeptů skokanů, dá se Banská Bystrica a Mšeno n. N. vyrukovaly s celou řadou závodníků, kteří ještě potřebují jen zlepšit a propilovat techniku skoku.

Ani vybavení v průměru nebylo na výši — nedostatek skokanských lyží je znám již delší dobu. Mnoho skokanů skákal ještě na dřevěných a i jasanových lyžích, které samozřejmě po »napití«
vůbec nejely. Doufáme, že nynější vývoj našich nových skokanských lyží zn. SOKOL nebude zdlouhavý a že bude vyvinuto náležité úsilí, aby alespoň na příští zimu byly v dostatečném množství, a to hlavně pro naši vnitřní potřebu. Pak i vývoj a růst v této naší disciplíně půjde ještě rychleji kupředu.

Antonín Lenemayer,
odpovědný trenér skoku na
přeborech

V mladším dorostu podal ve skoku velmi dobré výkony harrachovský Tomáš Kučera.

Foto: J. Hejra

5 km — dorostenky starší: 1. Cívínová (Sl. Brno technika) 24:18, 2. Hermanová (S. Nové Město na Moravě) 25:19, 3. Šíkolová (J. Mšeno) 25:50, 4. Grošofková 25:54, 5. Honzlová (obě S. Nové Město na Moravě) a Škeříková (L. Česká Třebová) 25:57, 7. Jaškovská (TJ Val. Meziříčí) 26:16, 8. Krauzová (B. Kremnic) 26:18, 9. Šuleková (Tesla Nižná) 26:41, 10. Jílková (L. Šumperk). — Přihlášeno, startovalo, dokončilo a klasifikováno 33 závodnic.

3 km — dorostenky mladší: 1. Bartáková (Sl. Žižkov) a Müllerová (J. Mšeno) obě 20:00, 3. Vaverčáková (Sn St. Smokovec) 20:11, 4. Tryznová (J. Harrachov) 20:46, 5. Pavlovičová (Pokrok Poruba) 21:07, 6. Maternová (Sn Spindlerův Mlýn) 21:08, 7. Janovcová (Sp. Pízeň) 21:11, 8. Volhejnová (B. Svatoňovice) 21:19, 9. Budářková 21:31, 10. Oždianová (obě Sn Jilemnice) 21:40. — Přihlášeno, startovalo, dokončilo a klasifikováno 40 závodnic.

10 km — dorostenky starší: 1. Henych (Sn Jilemnice) 39:41, 2. Tůma (J. Vítkovice) 40:32, 3. Karásek (Ještěd Liberec) 41:12, 4. Hrdinka (L. Trutnov) 41:17, 5. Háček (J. Mšeno) 41:28, 6. Valent (Pokrok Poruba) 41:34, 7. Mlynář (Sn St. Smokovec) 41:55, 8. Černý (S. Hluboká) 42:14, 9. Kraslív (Sl. Žižkov) a Šíkl (S. Nové Město na Moravě) oba 43:20. — Přihlášeno 61, startovalo, dokončilo a klasifikováno 60 dorostenců.

5 km — dorostenky mladší: 1. Seidl (Sn Spindlerův Mlýn) 20:59, 2. Zák 21:29, 3. Kubica 21:55, 4. Štipl (všichni S. Nové Město na

Moravě) 21:59, 5. Šeba (J. Harrachov) 22:00, 6. Kreuz (J. Domažlice) 22:10, 7. Brůzík (Sn Smokovec) 22:11, 8. Slivko (RH Banská Bystrica) 22:20, 9. Pavlata (J. Mšeno) 22:24, 10. Buchta (S. Nové Město na Moravě) 22:32. — Přihlášeno, startovalo, dokončilo a klasifikováno 61 dorostenců.

Skok prostý — dorostenci starší: 1. Hnyk (J. Harrachov) 182,3 (53 a 51), 2. Matoušek (J. Desná) 170,4 (52 a 48), 3. Rázl Vl. (J. Harrachov) 165,7 (49 a 49), 4. Balcar Jindř. (Sn Spindlerův Mlýn) 159,7 (49 a 44), 5. Cink (J. Semily) 157,1 (48,5 a 43,5), 6. Lepko (RH Banská Bystrica) 155,7 (46,5 a 44), 7. Fischer (B. Habartov) 152,7 (47 a 46), 8. Koros (J. Mšeno) 148,4 (44,5 a 43), 9. Suk (L. Trutnov) 145,7 (45 a 43), 10. Samek (B. Začlěr) 145,6 (47,5 a 42 m).

Skok prostý — dorostenci mladší: 1. Kučera T. (J. Harrachov) 188,1 (53 a 52), 2. Srp (J. Mšeno) 170,3 (51,5 a 48,5), 3. Šesták (TJ Kraslice) 168,1 (47 a 50,5), 4. Šimo (L. Bratislava) 165,1 (51 a 48), 5. Zenkr (J. Abertamy) 161,8 (47,5 a 46,5), 6. Lenemayer (J. Harrachov) 161,5 (48,5 a 47,5), 7. Hýsek (RH Banská Bystrica) 159,3 (48,5 a 45,5), 8. Schlang (RH Banská Bystrica) 157,8 (49 a 45), 9. Heisler (B. Začlěr) 152,7 (44 a 46,5), 10. Majer (TJ Rožnov p. R.) 151,2 (44 a 44 m).

Sdružený závod — dorostenky mladší: 1. Hnyk (J. Harrachov) 443,30 b. (běh 175,30, skok 268,00), 2. Buchta (S. Nové Město na Moravě) 398,52 (237,62 a 160,90), 3. Rázl Vl. (J. Harrachov) 389,92 (155,22 a 234,70), 4. Tůma (J. Vítkovice) 383,87 (229,07 a 154,80), 5. Šíkl (S. Nové Město na Moravě) 383,50 (253,30 a 130,20), 6. Štrelec (J. Harrachov) 375,00 (173,30 a 201,70), 7. Cink (J. Semily) 367,36 (142,56 a 224,80), 8. Zufa (RH Banská Bystrica) 355,10 (175,30 a 179,80), 9. Kremel (TJ Rožnov p. R.) 340,52 (159,82 a 180,70), 10. Bartošek (TJ Rožnov p. R.) 340,00 (164,90 a 175,10).

Sdružený závod — dorostenky starší: 1. Tůma (J. Vítkovice) 448,67 b. (běh 275,47, skok 173,2), 2. Zenkr (J. Abertamy) 445,70 (199,0 a 246,7), 3. Foltman (L. Trutnov) 441,43 (237,33 a 204,1), 4. Majer (TJ Rožnov p. R.) 417,42 (187,62 a 229,8), 5. Košík (B. Osek) 408,50 (207,40 a 201,1), 6. Svoboda (TJ Jáchymov) 404,07 (208,57 a 195,5), 7. Hrstka (TJ Rožnov p. R.) 402,19 (176,59 a 225,6), 8. Feikl (L. Trutnov) 381,87 (198,67 a 185,2), 9. Doležal (S. Velké Hamry) 372,87 (205,07 a 167,8), 10. Schlang (RH Banská Bystrica) 338,0 (99,50 a 238,5).

Stafety 3x3 km — dorostenky starší: 1. kraj Jihomoravský

(Honzlová 17:58, Hermanová 16:19, Cívínová 14:52) 48:29, 2. Středoslovenský (Šuleková 17:25, Krausová 16:23, Labašková 16:19) 50:07, 3. Severomoravský (Jaškovská 17:56, Kubínová 16:11, Jílková 17:28) 51:35, 4. Západočeský (Zuntová 17:59, Voláková 17:16, Beranová 16:48) 52:01, 5. Severočeský I (Šíkolová 19:29, Eisnerová 16:44,

PŘEBORY VE VÝSLEDČÍCH

Müllerová 16:13) 56:26, 6. MV Praha (Trávnová 18:32, M. Dvořáková 17:45, Macháčová 17:22) 53:39.

Stafety 3x2 km — dorostenky mladší: 1. MV Praha (Dvořáková 10:11, Krasilová 9:37, Bartáková 9:06) 28:34, 2. Východočeský III (Čejková 10:20, Doubková 9:40, Kvasničková 9:20) 29:20, 3. Východočeský II (Hanusová 10:11, Oždianová 9:34, Wendlerová 9:50) 29:35, 4. Východočeský I (Tryznová 11:02, Volhejnová 9:28, Budářková 9:34) 30:04, 5. Severočeský II (Vajcová 10:48, Tischerová 9:47, Stehliková 9:44) 30:19, 6. Severomoravský (Písková 10:37, Stehliková 10:04, Hrbatá 9:46) 30:27.

Stafety 3x5 km — dorostenky starší: 1. Východočeský II (Tůma 23:33, Kučera 21:50, Henych 20:09) 1:04:32, 2. Severočeský II (Karásek 22:41, Špulák 22:22, Veselý 20:52) 1:05:55, 3. Severočeský I (Pospíšil 23:13, Rezáč 21:50, Háček 21:03) 1:06:06, 4. Východočeský IV (Cervinka 23:35, Hrdinka 22:13, Hírka 21:38) 1:07:26, 5. Jihomoravský (Svanda 24:08, Straka 21:46, Šíkl 21:49), 6. Středoslovenský I (Matějka 25:08, Bobák 21:40, Valent 21:52) 1:08:40.

Stafety 3x3 km — dorostenky mladší: 1. Východočeský II (Šeba 15:48, Medřický 14:29, Seidl 12:42) 42:59, 2. Severočeský I (15:51, Sedlák 14:13, Pavlata 13:58) 44:02, 3. Středoslovenský I (Laurenčík 15:30, Štepta 14:55, Slivko 13:27) 44:52, 4. Jihomoravský I (Zák 16:15, Štipl 15:13, Kubica 13:33) 45:01, 5. Východočeský III (Mikula 15:46, Tůma 14:40, Jón 14:34) 45:02, 6. Západočeský (Kreuz 15:58, Hrdina 14:44, Keil 14:42) 45:24.

VAŠI CHATU OCHRÁNÍ

SDRUŽENÉ POJIŠTĚNÍ
REKREAČNÍCH BUDOV
A DOMÁCNOSTÍ
STÁTNÍ POJIŠTOVNA

GENERÁLKA PRED OSLO

Sneh, dážď, voda — to bol prvý zážitok účastníkov tohoročných majstrovstiev ČSSR po príchode do známeho zimného strediska Harrachova. Už býva akosi pravidlom, že poveternostné a snehové podmienky v olympijskom roku, alebo v roku pred MS, sa voči nám zachovávajú nejako macošsky. Hrubá snehová pokrývka v Krkonošiach však vedela odolať častým lejakom a občasným nočným mrazom. Nakoniec spevnili všetky bežecké trate, ktoré s námahou upravovali technickí pracovníci.

Lyžiarska verejnosť s napätím očakávala stretnutie všetkých našich najlepších bežcov a združenárov, lebo tohto roku pre bohatý medzinárodný styk sa len málokedy stalo, aby sa všetci naši najlepší zišli spolu na domácej pôde. Stalo sa tak hneď v prvý deň majstrovstiev ČSSR v behu mužov a juniorov na 15 km. Už večer v čase otvorenia majstrovstiev klesol teplomer pod bod mrazu a v noci dokonca napadol čerstvý prachový sneh. Dobré upravená trať a tvrdá vodivá stopa vytvárali každému pretekárovi rovnaké podmienky pre športové zápolenie.

Okolo prípravy lyží, voskovania a celkového taktizovania pred samotnými pretekmi bolo len veľmi málo nervozity, čo po minulých rokoch by sme neboli mohli tak jednoznačne tvrdiť. Prispel k tomu najmä dostatočný výber kvalitných lyží, palíc, čiastočne sa v posledných rokoch zlepšila kvalita bežeckej obuvi na domácom trhu a nakoniec ani o kvalitnejšie vosky nebola akosi taká núdza ako pred rokom.

Pretek mužov na 15 km mal

hladký priebeh. Už od prvých kilometrov bola jasná prevaha skúsených pretekárov, ktorí na ťažkých kopcovitých tratiach si vedeli správne rozdeliť sily. Nedá sa nič robiť. Zase bola porazená teória »Starý — vyslúžilý pretekár«, ktorú veľmi radi u nás používajú niekedy aj naslovovzati odborníci. Víťaz tohoročnej päťnástky majster športu Rudo Čillík a tretí v poradí majster športu Láďa Hrubý dali jasnú odpoveď: Netreba nikdy hodnotiť pretekára podľa rodného listu, ale zásadne a vždy podľa výkonu. Nesporne máme veľkú radosť aj z výsledkov všetkých ostatných kategórií. Zvlášť je potešujúca v bežeckých disciplínach kategória juniorov, ktorí na tej istej trati dosiahli len o málo horší čas od kategórie mužov. Keď minulého roku vynikal z juniorov Štef, dnes sa k nemu zaradili napr. Peřina, Michalko, Šaling a ďalší.

Ani v ženských kategóriách nemáme dôvod vešať hlavu. Na štarte žien a junioriek sa zišlo 60 pretekárov. Aj tu dominovala bojovnosť a skúsenosť. Podobne ako

u chlapcov aj u junioriek máme záruku v budúcnosti ženského lyžiarstva.

Preteky štafiet mužov a žien boli prehliadkou sily bežeckých lyžiarskych disciplín u nás. Nejde len o to, že v mužskej kategórii štartovalo spolu 20 a u žien 18 štafiet, ale vyrovnanosť jednotlivých jazdcov prvých a ďalších štafiet svedčí o zvýšenej úrovni v domácom pomeroch. Štafeta Dukly zvíťazila presvedčivo pred štafetou z Vysokých Tatier, v ktorej citeľne chýbal inž. llavský, ktorý sa práve vracal ako člen »bronzovej štafety« z Talianska.

Usporiadateľ pripravil pre všetkých účastníkov dobré trate a pravidelný priebeh všetkých súťaží. Majstrovské súťaže v klasických disciplínach, najmä v hladkých behoch, mali tohto roku ešte jednu výhodu pre popredných spíčovských pretekárov. Totižto výsledky tejto najvyššej súťaže nemali už nijaký vplyv na nomináciu na majstrovstvá sveta, ktoré sa začínali o týždeň v Oslo. Výber pretekárov pre Oslo bol totiž už stanovený akýmisi otpypaním pretekárov už niekoľko mesiacov dopredu. Čiže tí, čo boli vyvolení dopredu, mali už takmer letenku vo vrecku, no a tí, čo boli na majstrovstvách ČSSR toho roku lepší, mohli bez psychických zábran ukázať, že doma ostáva dobrá záloha. Ide len o to, ako to pôsobí na samotných pretekárov — a na druhej strane, ako to zdôvodní pred verejnosťou. Zdá sa mi, že aj v lyžiarstve by sme mali poslať na vrcholné súťaže to najlepšie, čo momentálne máme. Veď pre skúsenosti môžeme poslať pretekárov na ľahšie medzinárodné súťaže. Ostáva nám len veriť, že tréneri mali v predurčovaní pretekárov na MS šťastnú ruku, akú mával známy futbalový tréner R. Vytlačil.

Tohoročné majstrovstvá ČSSR mali vôbec veľmi dobrú organizáciu. Ich usporiadateľ — MV ČSTV Praha — len potvrdil, že jeho lyžiarski činovníci patria medzi najlepších. Presnosťou a dochvilnosťou, odbornosťou a privetivosťou v jednaní vedeli vytvoriť príjemnú atmosféru pre všetkých. A aj cez nepriazeň počasia, ktorá nás v Harrachove prenasledovala, na záver majstrovstiev si iste odnášame domov milé spomienky.

JANO TEREZČÁK,
zodpovedný tréner
na majstrovstvách ČSSR

Rudolf Čillík získal v Harrachove svoj desiaty mistrovský titul a vybojoval si ve 34 letech start alespoň v jedné disciplíně na MS.

Foto: J. Hejra

Mistrem v běhu na 30 km se stal inž. Štefan Harvan. Na druhém místě skončil Jindřich Fabián, bývalý sdruženář. Náš fotoreportér Hejra jej zachytil na trati patnáctky.

MISTROVSTVÍ VE VÝSLEDČÍCH

5 km ženy: 1. Jiráňnová [Sl. Praha VŠ] 21:52, 2. Paulusová [Sn Jilemnice] 22:07, 3. Cillierová [J. Mšeno] 22:13, 4. Břízová [S. Lšnice] 22:15, 5. Sneidergerová [RH Semily] 22:31, 6. Radoušová [Sp. Strakonice] 23:43, 7. Krsková [L. Trutnov] 23:46, 8. Běložníková [Ještěd Liberec] 23:48, 9. Křížová [RH Poprad] 24:02, 10. Priwitzerová [B. Kremnica] 24:03.

5 km — juniorky: 1. Bušová [Sp. Blansko] 22:08, 2. Chlumová [RH Semily] 22:34, 3. Osvaldová [B. Kremnica] 22:38, 4. Weissshäutlová [J. Mšeno] 23:29, 5. Mikesková [S. Nové Hěsto na Moravě] 23:30, 6. Křenková [TJ Rožnov p. R.] 23:33, 7. Ondryášová [Sl. Olomouc] 23:53, 8. Skopová [Sp. Strakonice] 23:58, 9. Voračková [Sl. Olomouc] 24:08, 10. Kynčlová [Sn Jilemnice] 24:14.

15 km — muži: 1. Čillík [B. Kremnica] 55:09, 2. Lupták [RH Poprad] 55:50, 3. Hrubý [RH Semily] 55:59, 4. Fousek [D. Strakonice] 56:29, 5. Harvan [Sn Smokovec] 56:38, 6. Fabián [TJ Val. Meziříčí] 57:39, 7. Ploc [RH Semily] 57:44, 8. Hofman [J. Abergatamy] 57:45, 9. Peřina [D. Liberec] 57:54, 10. Bieman [J. Mšeno] 57:58.

15 km — junioři: 1. Michalko

*****

CHCETE SE V ZIMĚ OPÁLIT?

Většina jistě ano, a z časových důvodů a z přirozené netrpělivosti co nejrychleji, pokud možno za víkend na horách. Spěch ovšem škodí většině věcí, a tedy i při opalování. Většinou pak dojde místo k opálení ke spálení. Pěkná, zlatěhnědá pleť dodává zdravý vzhled v každém věku. A aby došlo k plnému efektu, tak to, žel, chce čas a klid. Krátkodobě lze sice dosáhnout hnědého zbarvení různými líčidly a krémy, ale musí se to denně obnovovat. A se sluníčkem to jde i doma, když vám nevychází dovolená v zimě. A je také »horské«. Jak s tím pravým, i s tím elektrickým jsou stejná pravidla: Začít

[RH Poprad] 56:42, 2. Šaling [RH Poprad] 56:56, 3. Štefl [D. Liberec] 57:41, 4. Miluška [S. Nové Město na Moravě] 59:59, 5. Špicar [Sp. Vrchlabí] 1:00:10, 6. Jackovič [RH Poprad] 1:00:13, 7. Rýgl [Sl. Praha VŠ] 1:00:29, 8. Michalík [Dyn. Nizké Tatry] 1:00:41, 9. Duchek [RH Semily] a Herčík [D. Liberec] 1:00:42.

Sdružený závod — muži: 1. Kraus [D. Liberec] 473,16 (běh 200,16, skok 273,00), 2. Oleksák [D. Liberec] 460,7 (245,17 a 215), 3. Kuthheil [D. Liberec] 443,56 (211,16 a 232,40), 4. Bayer [TJ Rožnov p. R.] 426,89 (235,79 a 191,00), 5. Zvonek [TJ Rožnov p. R.] 406,80 (212,00 a 194,80), 6. Steklý [RH Semily] 400,53 (239,23 a 161,30), 7. Svoboda [J. Mšeno] 375,30 (199,60 a 176,30), 8. Svaříček [S. Nové Město na Moravě] 341,33 (154,93 a 186,40), 9. Mazánek [RH Semily] 341,33 (154,93 a 186,40), 10. Málek [Tofa Jiřetín] 212,85 (94,25 a 118,60).

Sdružený závod — junioři: 1. Rýgl [Sl. Praha VŠ] 503,10 (255,40 a 247,7), 2. Rázl J. [Sl. Praha VŠ] 502,32 (236,52 a 265,8), 3. Kučera A. [J. Harrachov] 443,53 (228,33 a 215,2), 4. Rázl A. [J. Harrachov] 406,8 (200,00 a 206,8), 5. Zahradník [L. Trutnov] 348,23 (179,03 a 169,2), 6. Vojtěch [Ještěd Liberec] 343,60, 7. Hicel [D. Karlovy Vary] 326,45 (182,15 a 144,3), 8. Iacík [J. Mšeno] 299,43 (203,23), 9. Brysejn [J. Tanvald] 281,03 (133,93 a 147,1).

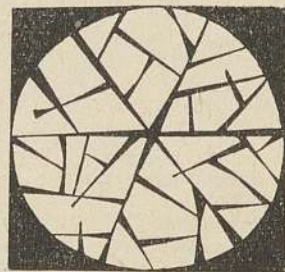
Běh 30 km — muži: 1. Harvan [Sn Smokovec] 1:47:23, 2. Fabián [TJ Val. Meziříčí] 1:48:15, 3. Čillík [B. Kremnica] 1:48:43, 4. Lupták [RH Poprad] 1:50:41, 5. Hrubý [RH Semily] 1:50:57, 6. Gabriel [S. Nové Město n. Mor.] 1:52:12, 7. Nosek [Sp. Strakonice] 1:52:15, 8. Sáva [J. Mšeno n. Nis.] 1:53:07, 9. Jirouš [RH Semily] 1:53:19, 10. Faštauer [Dukla Liberec] 1:53:37.

Běh 10 km — ženy: 1. Paulusová

[Sn Jilemnice] 41:26, 2. Škodová [RH Semily] 43:46, 3. Chlumová [jun. RH Semily] 43:49, 4. Hráňová [Sl. Praha VŠ] 44:47, 5. Weissshäutlová [jun. J. Mšeno] 44:49, 6. Břízová [S. Lšnice] 44:54, 7. Vacková [Sj Kofenov] 46:01, 8. Křížová [RH Poprad] 46:29, 9. Křenková [jun. TJ Rožnov p. R.] 46:40, 10. Běložníková [Ještěd Liberec] 46:55 a Košťálová [jun. J. Mšeno n. N.] 46:55.

Štafety 3x5 km — ženy: 1. Východočeský kraj I [Škodová 21:58, Břízová 21:29, Paulusová 20:51] 1:04:18, 2. Severočeský I [Běložníková 24:11, Weissshäutlová 22:03, Cillierová 21:43] 1:07:57, 3. Severočeský II [Pišíková 24:44, Košťálová 23:02, Vacková 22:40] 1:10:26, 4. Východočeský III [Křenková 26:05, Chlumová 21:40, Sneidergerová 22:55] 1:10:40, 5. Středoslovenský [Priwitzerová 24:35, Kratochvílová 23:43, Osvaldová 22:48] 1:11:03, 6. Jihomoravský I [Mikesková 25:51, Hlaváčová 23:38, Bušová 21:55] 1:11:24, 7. Jihočeský [Hochová 25:03, Škopová 23:33, Radoušová 23:32] 1:12:08, 8. Východočeský IV [Jónová 24:02, Felcmanová 23:19, Kynčlová 25:08] 1:12:29, 9. Severomoravský I [Ondryášová 26:20, Nováčeková 23:50, Křenková 23:01] 1:13:11, 10. Severomoravský II [Nevludová 26:07, Koláčková 24:14, Podmolíková 24:06] 1:14:27.

Štafety 4x10 km — muži: 1. D. Liberec III [Fajstavr 35:37, Peřina 36:03, Štefl 35:16, Fousek 35:30] 2:22:26, 2. Východoslovenský I [Šaling 37:34, Lupták 35:42, Michalko 36:09, Harvan 34:52] 2:24:17, 3. Severočeský I [Sáva 35:36, Šimůnek 37:48, Mikuláš 36:18, Bieman 36:08] 2:25:50, 4. Východočeský I [Mundl 37:11, Ploc 36:34, Šmíd 28:06, Hrubý 36:11] 2:28:02, 5. Jihočeský [Jirouš 36:16, Půbal 37:58, Nosek 37:03, Beran 37:03] 2:28:20, 6. Východoslovenský II [Růšák 37:12, Baluch 37:32, Bruzík 36:12, Pavlikovský 37:58] 2:28:54, 7. Středoslovenský I [Sabaka 38:27, Klamár 37:24, Páříčka 37:39, Čillík 36:33] 2:30:03, 8. D. Liberec I [Kuthheil 38:17, Herčík 36:39, Semela 38:21], Oleksák 36:49] 2:30:06, 9. Jihomoravský I [Miluška 38:57, Kuchař 37:48, Gabriel 38:03, Blažiček 37:36] 2:32:29, 10. Západočeský [Hofman 37:20, Motyčák 38:30, Hruška 37:05, Praveček 39:59] 2:32:54.

MUDR. A. KOCNA

MISTROVSTVÍ ČSSR VE SKOKU NA LYŽÍCH

Favorité

MUSELI BOJOVAT

Letošní mistrovství ČSSR ve skoku na lyžích bylo uspořádáno poprvé na můstku v Plavech. Protože bylo posledním závodem před nominací na MS, slibovalo dopředu velmi tuhé boje. A diváci, rozhodčí a trenéři nebyli zklamáni.

I když bylo po celý týden před mistrovstvím velmi špatné počasí (děšť a velké teplo), podařilo se pořadatelům a hlavně závodníkům a trenérům můstek udržet v dobrém stavu. Velikým problémem byla dobrá preparace můstku. K dispozici byl pytel salmiaku — který nebyl kvalitní a na sněh neúčinkoval. To lze rovněž říci o tvrdolu. Tyto preparáty byly asi staré. Proto všechny tréninky v týdnu nebyly kvalitní — pomalá nájezdová rychlost dovozovala skoky něco málo přes 60 m a to bylo na můstek v Plavech skutečně velmi málo.

Po sobotním vydatném dešti se sněh pročistil. Pořadatelé s odpovědným trenérem s. Bělonožníkem nanosili nový čistý sněh na nájezd, který byl pak celý těsně před závodem preparován novým dobrým tvrdolem.

Na startu se sešlo 45 závodníků, z toho 4 příslušníci Dynama Klingenthal z NDR. Skákalo se z celého nájezdu, byly tři skoky, z nichž 2 nejlepší se počítaly do soutěže. Boj o titul se rozvíjel velmi dramaticky. Po prvním kole se ujal vedení mladý Metelka, který měl nejdelší skok kola — 75 m, za který obdržel 107,5 b., 2. Doubek skočil 74 m (103,9 b.) a 3. Höhnel 73 (103,6 b.). To byl opravdu nečekaný úvod.

Bylo jasné, že favorité budou nuceni zapnout v dalších kolech naplno. Ve druhém skoku Metelka, který měl přední startovní číslo, skočil znovu 74,5 m. To jistě soupeřům klidu na nájezdu nepřidalo. Ukázali se však velcí bojovníci. Matouš, jeden z favoritů, měl mohutný odraz a čistým stylovým skokem dosáhl nejdelšího skoku 77,5 m. Výsledná bodová známka byla 110,4 b. S posledním startovním číslem se objevil na nájezdu Jiří Raška, pěkným stylovým skokem včetně perfektního doskoku dosáhl rovněž 77,5 m i nejvyššího bodového ohodnocení 112,4 b. Přesto zůstal po prvních dvou kolech v čele Metelka, sledován Raškou a Matoušem. S napětím očekávali diváci poslední kolo, které mělo určit mistra ČSSR. Metelkovi poslední skok již nevyšel, jako by se bál, zpozdil odraz a nedosáhl potřebné délky. To byla velká příležitost a injekce pro další dva závodníky, kteří mu byli v patách. Josef Matouš v pěkném skoku dosáhl délky 76 m, nebyl však rozhodčím plně oceněn. Výsledná známka 217,6 b. ho vynesla před Metelku. S napětím byl očekáván poslední závodník soutěže — Jiří Raška, který jediný mohl ohrozit pozici obou vedoucích skokanů. Skočil znovu stylově 74 m a bodové ohodnocení ho vyneslo o 1,7 b. před Matouše a 4,3 b. před Metelku. »Frau-

Josef Metelka patří k mladým skokanům. Výborným výkonem v Banské Bystrici a na mistrovství ČSSR si vybojoval účast na mistrovství světa.
Foto: J. Hejra

tovo« vítězství bylo těsné, ale zasloužené. Motejlek si zajistil čtvrté místo pěkným skokem ve třetím kole dlouhým 77,5 m. Dobře si též vedli Rudolf Doubek, Zbyněk Hubač a Rudolf Höhnel.

Milým překvapením byly výkony mladých závodníků Doležala z Dukly Banská Bystrica a Rydval z Liberce. Oldřich Balcar z Bystřice byl v tréninku daleko lepší než v soutěži. Slibnou formu ukázal též mladší dorostenec Vladimír Hnyk z Harrachova. Domnívám se, že letošní mistrovství ČSSR ve skoku na lyžích bylo jednou z nejzdařilejších soutěží sezóny. Můstek byl velmi dobře upraven, boje přinesly divákům mnoho napětí a pěknou podívanou.

ZDENĚK REMSA,
trenér reprezentačního družstva skokanů

Výsledky: 1. Raška (Sp. Frenštát p. Rad.) 219,3 b. (77,5 a 74 m), Matouš (Dukla Liberec) 217,6 (77,5 a 76 m.), 3. Metelka (Dukla Liberec) 214,7 b. (75 a 74,5 m), 4. Motejlek (Dukla Liberec) 213,9 b. (72,5 a 77,5 m), 5. Doubek (RH Semily) 208,8 b. (74 a 74 m), 6. Hubač (RH Semily) 205, b. (72 a 73 m) a Höhnel (Dukla Liberec) 205,5 b. (74,5 a 74 m), 8. Doležal (Dukla B. Bystrica) 195,7 (71,5 a 70 m), 9. Rydval (ještěd Liberec) 194 b. (66,6 a 73 m), 10. Divíla (RH Semily) 192,2 b. (69 a 67,5 m).

Z „ŘÁDU POLABAN- SKÝCH...“

Máš-li někdy dopoledne čas, zajdi si v Praze do kréského lesa a zcela určitě se tam s ním setkáš. Poznáš ho lehce, ale nesmíš mu hádat osmdesátku, snad tak něco kolem šedesátky. Zdatný, černovlasý, kulatoučký, jiskrné oči, vždy veselý. To je on, inž. Josef ILLEK, který 20. února 1966 se v plném věku dožil osmdesátky. Je rodákem z Rovečného v Lučkomoravské vysočině, jak sám často říká „na Krabatíně“, a to již samo předem určuje tu velkou lásku k ní, ke sněhu a lyžím. Začátky lyžařiny prodělal doma, a když se později přestěhoval před první světovou válkou do Prahy, našel si prostředí, které odpovídalo jeho tempu, kde se mohl dobře lyžařsky vyžít.

Byl skvělým a spolehlivým organizátorem, proto divu, že brzo ve svém lyžařském ústavu, Českém spolku pro zimní sporty, byl pověřen různými funkcemi a často i velmi bojovnými, neboť právě v té době probíhalo mezi dvěma největšími pražskými kluby, Českým Ski klubem a ČSPZS Praha, velké a nelitostné klání o tom, zda se má jezdit na měkkém vázání krkonošském, nebo tvrdém lillenfeldském.

Po ukončení první světové války došlo ke změně názvu dosavadního Svazu lyžařů v království Českém na Svaz lyžařů Republiky československé a současně byl zvolen i nový ústřední výbor svazu, jehož se stal inž. Jilek jednatelem. Byla to velká funkce, plná práce a odpovědnosti. Vždyť se rodila nová organizace, která z dosavadních spíše familiárních poměrů musela přejít na organizaci lyžařství nejen v Čechách a na Moravě, ale i na Slovensku a býv. Podkarpatské Rusi. A celou tuto velkou administrativní práci dělal sám, bez placeného aparátu ve své malé kanceláři ve Vladislavově ulici. K běžným organizačním starostem přibývala další, velká — vydávání vlastního časopisu Zimní sport.

Byla to jeho práce, že časopis se ve velmi krátké době vyšvihl mezi nejlepší naše měsíčníky a zde natrvalo zakotvil. Sháněl a projednával vše s tiskárnou, honil papír, inzerci, předplatitele, fotogra-

fie, kresby, štočky, speciální barvy na sněhové obrázky, zkrátka všechno, co časopis potřeboval a co musel mít, aby byl soběstačný a mohl ještě vydatnou měrou přispět na výcvik a vysílání našich závodníků do zahraničí.

Začínal lyžařinu od píky, sám se zúčastnil dvou velkých padesátek, složil zkoušky a stal se cvičitelem, byl dlouhá léta rozhodčím, velmi oblíbeným v cizině, a to vše mu dávalo oprávnění a opodstatnění k velmi dobré organizaci všech velkých závodů u nás mezi oběma válkami pořádaných. Stal se nejen o organizaci závodů, sám také znal hodně běžeckých tratí a řešil otázky tohoto značení, které ještě zdaleka nebylo na takové úrovni, jak je tomu nyní. Jednou se mu ale zkouška nového značení nepovedla: přišel na myšlenku značit trať anilínovou barvou vyznačující se na sněhu velikou barvivostí. Zkonstruoval si píochovou konev s vhodným rozprašovačem v podobě cedníku. Šlo to velmi rychle a brzo byl praškovým anilínem celý úsek tratě vyznačen. Co ale čert nechtěl. V noci přišla jen taková malá obleva a ráno ta spoušť, kam jsi se podíval, samá červená barva, bylo jí všude plno a byli jí plni i všichni, kteří s ní přišli do styku. No nic ve zlém, při zkouškách se musel riskovat! Mnohem lepší výsledky měl při zavádění zimního tyčování a značení lyžařských cest na Krkonoších, jehož byl spolu s akad. malířem C. O. Muttichem a inž. V. Macháčkem in. ciátorem. Ti, kdo hory a hlavně jejich hřebeny v zimě znají, mohou dobře posoudit, jak bylo zmenšeno nebezpečí na hřebenech a kolik lidských životů bylo zachráněno. Lyžařské značky jmenovanými zavedené slouží i v dnešních dnech.

Dalo by se mnoho a mnoho napsat o jeho velké práci z titulu funkce jednatele Svazu lyžařů RCS, k tomu muselo by být více místa; snad se najele způsob, jak nejlépe inž. Jilka vyzpovídat a zachovat létům budoucí největší úsek historie československého lyžařství. My zůstaneme ještě jen u několika málo příhod týkajících se osobně jmenovaného. Tedy:

Po tragické smrti Hanče přislíbil si s architektem Jarolímkem, že se postará o zabezpečení jeho syna. Slib splnil — Jarolímek poskytl mladému Hančovi ubytování a stravování po dobu jeho studia, Jilka zajistil šaty, boty, knihy a ostatní. Byl řádným členem Čs. výboru olympijského, kde dovedl dobře organizovat akce na získání finančních prostředků pro vysílání výprav závodníků na ZOH.

Byl jedním z iniciátorů výstavby chaty ČSPZS v germánském masivu Ještědu, na Pláních pod Ještědem a dlouhá léta se pečlivě staral o její provoz i údržbu.

Byl neúnavným propagátorem a iniciátorem dětských závodů pořádaných v rámci velkých mezinárodních závodů v Harrachově i jinde a zajistil vždy vítězům i všem startujícím originální, ale vhodné ceny.

Nezapomínal na svoji rodnou „Krabatinu“ a již před 30 lety založil Zlatou lyži Českomoravské vysočiny, sdružený závod v běhu a skoku, kterou dotoval skutečně zlatou čestnou cenou. 22. a 23. ledna t. r. se jel její již XXVIII. ročník. Při výstavbě lyžařských zařízení byl jeho zájem soustředěn nejen na klasické disciplíny, ale i na moderní a tak jsme ho našli na Pustevnách i ve Špiaderově Mlýně jako odborného poradce při stavbě lyžařských sedaček i sjezdových drah. A na konce: Byl dlouholetým příslušníkem Řádu rytířů Polabanských se sídlem na Labské boudě, odkud za jeho vedení podniknuto bylo mnoho zdařilých nájezdů na chatu u Sněžných jam, kde chatař Fischer měl pro tyto případy připravenou vždy z sobou dobře chlazeného moselského.

Do dalších let, milý inženýre, hodně zdravíčkal!

RUDOLF KRNOUL

Dielo: Karla Memeč, 'Lyžari'

XXVIII. ZLATÁ LYŽE ČESKOMORAVSKÉ VYSOČINY A XVIII. MEMORIÁL JOSEFA NĚMECKÉHO

Skutečnost, že v této době bylo vítězství ve sdruženém závodě mnohem více ceněno, dala vzniknout myšlence, jak zlepšit úroveň sruženářů v Novém Městě na Moravě. Přišla tedy velmi vhod nabídka inž. Josefa Jílka, který navrhl založení závodu o »Zlatou lyži Českomoravské vysočiny«. A jak k té nabídce inž. Jílek dospěl? Předseda sportovního klubu v Novém Městě na Moravě, ředitel Karel Hlaváč mu několikrát vyčetl, že se odcizil své rodné Vysočině. Přemýšlel proto, jak dokázat opak, a přišel na myšlenku založit závod, který by podporil rozšíření sdruženého závodu na Vysočině. Stále však nevěděl, jak na to! Vselijaké ty poháry se mu »nepáčily«. V té době byl jako vedoucí čs. lyžařů na závodech v Davosu, které nesly název »Parseu derby o zlatou lyži« a už ho to prý chytl. Po jedné valné hromadě Svazu lyžařů RCS řekl řediteli Hlaváčovi: »Abyš mi už nevyčetl, že jsem se odcizil naší Vysočině, založíme Zlatou lyži Českomoravské vysočiny a tady je 10 dukátů,« ktere vysázel na stůl. Ředitel Hlaváč prý mu odověděl: »Ty seš pořád samá legrace« a nechtěl mu věřit.

Tak opravdu vznikla Zlatá lyže, závod, který patří v nás k nejoblíbenějším. Je spojován často s celým komplexem disciplín, které se jezdí současně se závodem sdruženým. Poprvé se jela Zlatá lyže v roce 1934 a me-

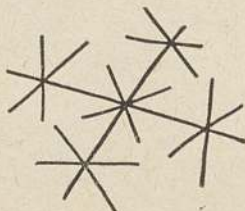
Zak VZNIKLA ZLATÁ LYŽE?

Ve dvacátých letech našeho století byla v Novém Městě na Moravě řada vynikajících běžců-lyžařů, z nichž vynikala především trojice Josef a Otakar Německý a Bohuslav Slonek. Všichni tři byli nejen mistry naší republiky, ale i mistry Polska a Jugoslávie. Vynikající výsledky ve sdruženém závodě měl však pouze Otakar Německý — vítěz ve sdruženém závodě na Setkání na lyžích mezinárodní lyžařské federace (FIS) v roce 1925 v Janských Lázních.

zi vítězi jsou mj. Bohuslav Musil, Bohumil Kosour, Elemír Nemeseghy, Vlastimil Melich, Karel Dvořák aj.

Letošní ročník měl rekordní účast — 658 startujících. Byl opět tradičně dobře uspořádán, přestože měli pořadatelé plnou hlavu starostí, počínaje ubytováním a konče dobrou úpravou trati.

V letošním roce bylo pořadí ve Zlaté lyži: 1. Oleksák (D. Liberec) 460,06 (63 a 63,5), 2. Steklý (RH Semily) 416,45 (55,5 a 52,5), 3. Bayer (TJ Rožnov p. R.) 400,46 (53 a 55). Dorost: T. Kučera (J. Harrachov) 502,2 (61 a 60). V závodě nestartovali tři naši přední sdruženáři — Kraus, Kutheil a Rázi, kteří jeli v té době o Zlatou lyži ve švýcarském Le Brassus. Kraus vyhrál zde skok pro závod sdružený a byl druhý v závodě sdruženém za domácím Kälinem, ale před reprezentanty SSSR, NSR, Polska aj. Rázi byl ve sdruženém závodě 17. a Kutheil 19.

TAKOVÝ BYL Jan Bezrouk

Je tomu už hezká řádka let, snad čtyřicet, snad i více. Tenkrát ve Zvolenu byli asi jenom tři lidé, kteří měli lyže. Mezi nimi Jan Bezrouk. V sobotu odpoledne jsme vždy stáli u jeho domu a čekali, co s těmi podivnými prkýnky bude dělat. Často jsme se hluboce brodili sněhem, abychom se mohli obdivovat telemarkům a trhaným křišťánkám, jak se tomu tenkrát říkalo. Příklad Jana Bezrouka byl přitažlivý. Mnozí z pánů kluků si prkýnka vyrobili sami a jako hole jim sloužily lafky z plotu. Jan Bezrouk byl neobyčejně laskavý člověk. Každému poradil, pomohl, a mně, cizímu chlapci, daroval opravdické lyže. Byly mi dlouhé a pořádně jsem se s nimi zapotil. Ale sláva, mohl jsem jezdit a provázet strýčka Jana na poutích zasněženou krajinou. Byl jsem s ním i v Korytnici na velkých závodech. Vyjeli jsme tenkrát v sobotu ze Zvolena a do pozdní noci vystupovali na svahy Nízkých Tater. Nestačil jsem a Jan Bezrouk mi tenkrát vzal lyže k sobě. Spali jsme v nevytopené místnosti a Jan Bezrouk mne přikryl vlastním kabátem, aby mi nebyla zima. A ráno v osm hodin byl již na startu běhu na 30 km. V cíli byl mezi prvními.

Takový byl Jan Bezrouk, neúnavný propagátor lyžařství a turistiky, zanícený obdivovatel Tater a Slovenska, skvělý sportovec a krásný člověk. Němečtí fašisté jej úkladně zavraždili. A tak se opět běžel na Sliachi závod, který se koná každým rokem — Memoriál Jana Bezrouka. ALFRÉD SPORKA

NĚMECKO-RAKOUSKÉ TURNÉ 1965-1966

O POHÁR PŘÁTELSTVÍ 1966

Naši závodníci-skokani Matouš, Motejlek, Raška a Höhnl nás reprezentovali na začátku letošní sezóny ve dvou velmi těžkých mezinárodních soutěžích.

Příprava před těmito závody probíhala ve Spindlerově Mlýně za dobrých sněhových podmínek. Závodníci absolvovali v tréninku průměrně 100—120 skoků na velkém můstku. V týdnu od 12. do 19. prosince proběhly tři kvalifikační závody, které pochopitelně ovlivnily nominaci čtyř skokanů.

Zájem o účast na letošním, v pořadí již 14. ročníku Německo-rakouského turné, byl z řad všech světových skokanů mimořádný. Proč? To je zcela pochopitelné. Závodníci si chtěli porovnat síly před MS se svými soupeři, dále pak turné nabízí velmi dobré skokanské můstky, vždy vzorné připravené — a tak v osmi dnech si zatančovat a zazávodit na čtyřech velkých můstcích, z nichž největší dovoluje skoky přes 100 m — to není k zahození. Letošního Německo-rakouského turné se zúčastnilo 86 skokanů z 15 států. Chyběli jenom Kanadčané a Japonci a olympijský vítěz z Innsbrucku Nor Engan. Je zajímavé, že tento závodník se před vrcholnými světovými soutěžemi straní mezinárodních závodů. Konkurence tu byla opravdu vynikající. Totéž lze napsat o výkonech.

Skvělou formu předvedl olympijský vítěz ze středního můstku Fin Kankkonen, který se po jednoroční přestávce (Žlutěnka) dostal opět do „nepříjemné“ (pro soupeře) formy. Také ostatní příslušníci finského družstva se značně v letošní sezóně zlepšili a budou tvořit na MS velmi silný kolektiv skokanů. Po delší přestávce se zúčastnili turné též závodníci NDR. Oporou zůstává stále jejich skokan číslo jedna Dieter Neuendorf, který i v letošním roce bude patřit k favoritům pro získání jedné z medailí. Ani jeho kamarádi Petr Lesser, Bockeloh a Bretschneider nebudou hrát roli outsiderů.

Norové vkládají všechny naděje do čtyřlístku Engan, Grini, Wirkola a Sörensen. Podle mého mínění má největší naději na přední umístění Wirkola a Grini. Engana nemohu posoudit, neviděl jsem ho letos v akci, bude však jistě výborný. Na turné se dobře uvedli též Američané Hiks a Balfanz. Dobré výkony podávali rovněž závodníci NSR Ohlmayer a Gällner. Byl to sice začátek sezóny, ale i ten již hodně napověděl.

Naším skokanům se vedlo střídavě. Každému to vyšlo v jiném zá-

vodě. Nejhodnotnější byly dva výsledky: 4. místo Matouše v Innsbrucku a 5. místo Rašky v Bischofshofenu. Motejlek po zranění a vyřazení z přípravy skákal spolehlivě na všech čtyřech soutěžích. Mladý Höhnl se držel statečně a jeho 12. místo v Innsbrucku bylo překvapením.

Po organizační stránce byly tyto závody velmi dobře připraveny. Vzdvř pořadatelé uskutečnili tuto soutěž již poctárně a mají bohaté zkušenosti. Výpravy po příjezdu do Obersdorfu byly ihned z nádraží odvezeny do hotelu, vedoucí okamžitě obdrželi záznamy o ubytování výprav v každém místě působení i s telefonními čísly. Stravování bylo v každém místě organizováno jiným způsobem. V Obersdorfu obdrželi závodníci bloky na oběd i večeři a šest marek, na které se mohli stravovat kdekoliv. Snídali v hotelu, kde byli ubytováni. V Ga-Pa se stravovaly jednotlivé výpravy v předem určeném podniku a mohly si objednat podle libosti; v Innsbrucku rovněž. V Bischofshofenu byla strava přidělována vedoucím hotelu.

Závody proběhly jako obvykle ve čtyřech místech — v Obersdorfu, Ga-Pa, Innsbrucku a Bischofshofenu, která jsou od sebe poměrně dosti vzdálena. Převážně proběhla zvláštními autobusy. Z Innsbrucku do Bischofshofenu pak vlakem — byl objednan zvláštní vagon.

ORGANIZACE ZÁVODŮ A TRÉNINKŮ

Pro trénink byla vydána závodníkům tréninková čísla, s nimiž trénovali na všech čtyřech můstcích. Jednou od nejnižšího čísla nahoru a podruhé pak opačně. Závody byly organizovány velmi dobře; většinou byly přenášeny televizí, a proto začínaly přesně ve stanovený čas a měly velmi dobrý spád. Výsledky byly propočítávány elektrickými počítači v počtářském centru IBM v Boeklingenu. Za 10 minut po ukončení závodů byly již prodávány listiny s oficiálními výsledky!

Můstky musely být pro nedostatek sněhu naváženy. O to se staralo na každém místě nejméně 40 funkcionářů. Pro trénink i závody byly vždy ve výborném stavu.

ODMĚŇOVÁNÍ VÍTEZŮ

Po každém závodě bylo večer slavnostní vyhlášení a odměňování vítězů. Praxe na turné je taková, že závodníci jsou vyvoláváni podle umístění na připravené pódium. Prvních pět skokanů obdrží čestné ceny (většinou poháry od starosty města) a mimo to ještě věcné ceny. Ty jsou vystaveny a závodníci si vybírají podle pořadí. Věcné předměty věnují různé firmy a je jich vždy tolik, aby se na každého závodníka dostalo. Jsou to radiopřijímače, tranzistory, holící aparáty, svetry, boty atd. Při předávání se vždy čte firma, která cenu věnovala (z reklamních důvodů).

HODNOCENÍ ZÁVODU

V rámci Německo-rakouského turné se hodnotí jednotlivci v každém závodě a nakonec je též celkové hodnocení po všech čtyřech můstcích. Vyhlášení je potom v Bischofshofenu: deset nejlepších závodníků, kterým se odevzdávají čestné ceny.

Naši závodníci se v letošní soutěži umístili velmi dobře. V celkovém hodnocení byli v první desíce, 6. Motejlek, 8. Raška a 9. Matouš. Höhnl byl dvacátý. To byl v historii účasti našich skokanů na Německo-rakouském turné zatím nejúspěšnější start.

POHÁR PŘÁTELSTVÍ

Na Německo-rakouské turné navazovala bezprostředně další těžká soutěž »Pohár přátelství«, který se po zdařilém loňském uspořádání v CSSR konal v NDR. Turné v Rakousku končilo 6. 1. závodem v Bischofshofenu a »Pohár přátelství« začínal prvním závodem 9. 1. 1966 v Oberhofu. Mezi touto krátkou dobou se musela výprava našich skokanů přesunout do NDR. Cesta byla popravdě »křížová«. Odjezd z Bischofshofenu ve dvě hodiny v noci do Lince a odtud přes Budějovice osobním vlakem 2. třídy až do Prahy. Příjezd v 18.40 večer a ráno v 5.12 hod. rychlíkem směr Drážďany. Z Drážďan nás odvezli pořadatelé autobusem do Oberschönewitz, kde byli ubytováni všichni zahraniční skokani. Závodů se zúčastnilo 54 skokanů z pěti států, SSSR, Jugoslávie, Polska, CSSR a NDR.

ORGANIZACE SOUTĚŽÍ

Soutěž byla vypsaná nejen pro jednotlivce — jak pro jednotlivé závody, tak i pro celkové hodnocení tří závodů — ale i pro čtyřčlenná družstva. Do hodnocení družstev se započítávaly body tří nejlepších skokanů. Soutěž to byla velmi hodnotná a zajímavá a domnívám se, že najde i v budoucnou své uplatnění. Ukazuje sílu nejen jednotlivců, ale i celých družstev, a tím i úroveň skokanského sportu v dané zemi. V soutěži družstev zvítězili závodníci NDR po tuhém boji před SSSR a ČSSR. Je zajímavé, že naši závodníci by byli na Německo-rakouském turné obsadili při podobném hodování v soutěži družstev rovněž třetí místo.

MŮSTKY A JEJICH ÚPRAVA

V NDR postavili v posledních letech mnoho nových moderních můstků. Tato soutěž probíhala v Oberhofu, Brotterode, Schmiedefeldu. V Oberhofu se skákalo na novém můstku P 90 m, zvaném Rennsteigschanze. Má velmi pěkný betonový nájezd, moderní profil doskočiště. Tribuny jsou rozlehlé, betonové, asi pro 60 000 diváků. Věž pro rozhodčí ze železobetonu, vytápěná elektricky, s restaurací, z níž lze nádherně sledovat průběh celého závodu. Úprava můstku byla vzorná: horší to bylo s počasím. V neděli 9. 1. se závod vůbec nemohl uskutečnit, síla větru přes 15 m/sec., mlha. Byl proto odložen na pondělí. Vítr opět váh v síle přes 10 m/sec., ale nebyla mlha. Podle mého soudu byl tento závod neregulérní, obzvláště když ještě měli závodníci pro soutěž k dispozici jen dva skoky. Zde se opět ukázalo, jak nedomyšlené v této věci bylo rozhodnutí skokanské komise FIS. Naši závodníci zde nepodali veřejnosti očekávaný výkon. Bylo to ovšem pochopitelné, únava po cestě a nepříznivé počasí udělaly konec našim nadějím na obhájení prvního místa z minulého roku.

Druhý závod v Brotterode se skákal na můstku staré dřevěné konstrukce a se starým profilem. Svým položením a vizáží značně připomíná Vysoké nad Jizerou — Sachtý. Pro trénink i závod byl pořadatelé upraven též velmi dobře. Zajímavá byla úprava stolu. Jakmile závodníci začali skákat daleko, pořadatelé uřezávali z hrany stolu pilou prkénko za prkénkem. Měl jsem obavy, že do zabíjení závodů se odrazový stůl úplně ztratí. Naštěstí to dopadlo dobře.

Poslední závod »Poháru přátelství« se uskutečnil 13. ledna ve Schmiedefeldu. Můstek Waltera Ulbrichta byl připraven též dobře. Je celý přírodní, moderní konstrukce, P 74 m. Na tomto můstku si závodníci den před závodem

zatrénováli. Počasí během závodu bylo dobré.

ÚROVEŇ SOUTĚŽÍ

V porovnání s Německo-rakouským turné byla o něco slabší. Překvapením v soutěži byl výkon Kovalenka a Jemeljanova. Ti přijeli do NDR odpočatí a jejich výkony, hlavně v prvním závodě, byly vynikající. Skokani, kteří se zúčastnili Německo-rakouského turné, podávali vesměs podstatně slabší výkony; zřejmě tolik těžkých závodů v tak krátké době bylo nad jejich síly. Přesto však, chtěli-li se některý ze skokanů umístit mezi první patnáctkou, musel podat zrovna takový výkon jako na Německo-rakouském turné. Na dalších místech byla již soutěž o něco slabší.

Zajímavá byla soutěž družstev. Naši závodníci po prvním závodě v Oberhofu byli předposlední v Brotterode si situaci zlepšili a probojovali se na třetí místo těsně před SSSR II. Sovětští skokani soutěž suverénně vedli, a tak posílňovali po třetím místě pro družstvo II. Z toho důvodu zařadili před posledním závodem do II. družstva dva závodníky z prvního. Tato taktika se jim však nevyplatila.

Naši reprezentanti, kteří zde skákali ve výborné formě, nepustili II. družstvo SSSR před sebe. Naopak ještě získali o 25 bodů více. A tím, že vítěz soutěže ve Schmiedefeldu, Vertennikov, byl zařazen v družstvu SSSR II, bylo družstvo SSSR I. předstíženo skokany NDR I.

ORGANIZACE

»POHÁRU PŘÁTELSTVÍ« A ODMĚŇOVÁNÍ VÍTEŽŮ

Mohu s uspokojením konstatovat, že po organizační stránce se zhostili pořadatelé svého úkolu zrovna tak dobře jako pořadatelé již tradičního Německo-rakouského turné. Můstky byly vzorně připraveny a závody proběhly bez sebevážnějších komplikací. Závodníci byli ubytováni v pěkném hotelu v Oberschönau a odtud dojížděli na tréninky i závody na všechny tři můstky. Jednotliví skokani byli odměňováni v každé soutěži do 5. místa věcnými cenami — převážně fotoaparáty, triedry a tranzistorovými rádiopřijímači atp.

Za celkové vítězství v soutěži týmů byla odměněna první tři družstva, a v jednotlivcích tři závodníci. Během závodů zasedal organizační výbor pořadatelů redakci pražského »Čs. sportu«, berlínského »Sport Echa« a »Przegladu Sportowego« z Varšavy. Bylo dohodnuto, že se v soutěži bude pokračovat i nadále, příští rok v Polsku, a že na tyto závody budou zváni všichni nejlepší skokani Evropy.

ZDENĚK REMSA

Nad dopisy

Z města skla

Téměř čtyři roky stojí krásný lyžařský můstek kovové konstrukce u města skla — Nového Boru. Za tuto dobu pouze jednou sloužil svému účelu, tj. závodům ve skocích na lyžích, a to ještě musel na něj pořadatelé sněh navážet. Jeho majitel — TJ Jiskra Nový Bor — postavil můstek na tak nevyhovující místo, že málokdy v zimě je na něm sněh alespoň měsíc. Můstek je kousek od města, ale za to pod kopcem. Je to tím podivnější, protože tři kilometry od Nového Boru na Polevském vrchu je místo, kde stával dříve lyžařský můstek a kde by bylo i nadále ideální místo pro přemístění tohoto »můstku bez sněhu«. Místo je o 200 m výše a sněh zde bývá od poloviny prosince až do konce března i v metrové vrstvě. Jsou zde i výhodné lyžařské terény pro začátečnický i pro pokročilý lyžaře. Doporučuji novoborským tělovýchovným pracovníkům, zda by nenašli ještě sílu k rozehrání můstku u města a jeho přemístění tam, kam patří. Věřím, že zvítězí rozumný návrh a společně s Jiskrou Polevsko tento čin uskuteční. Již příští zimu by se zde mohly konat závody např. o »Pohár Borského skla«, či závod o »Cenu Lužických hor« aj. I spojení Polevska s Novým Borem je celkem výhodné. Funkcionáři TJ Jiskra Polevsko jsou ochotni pomoci. Věřím, že by i OV ČSTV v České Lípě účinně pomohl, protože je to jediný můstek ve východní části Lužických hor. Skokani v Novém Boru a v okolí by se našli, je jen třeba jim dát možnost skákat, a ne jen se na můstek dívat.

JOSEF BITALA,
montér ZVVZ, n. p. Silon,
Planá nad Lužnicí

V Tatrách lyžařská škola

Koncem ledna začala ve Starém Smokovci činnost Tatranská lyžařská škola. Vede ji nekolekánadobný mistr a reprezentant ČSSR ve sjezdových disciplínách Vlado Ríchvalský. Posláním školy je naučit správně lyžovat naše i zahraniční hosty. Výcvik povedou nejlepší tatranské lyžaři, kteří budou pořádat za příznivých podmínek i vysokohorské lyžařské výlety. Otevření školy může přispět dalšímu rozvoji cestovního ruchu v Tatrách.

Po každé velké události je to stejné: lze vidět spokojené i nespokojené obličej. Na konci druhého ročníku skokanského týdne přátelství patřil k těm spokojeným vlastně jen čs. trenér Remsa a jeho svěřenci. Zní to překvapivě, protože na můstcích v Oberhofu, Brotterode a Schmiedefeldu vybojovali nakonec »jen« třetí místo. Přesto myslím, že slova Zdeňka Remsy jsou správná: »Pro nás je to dobrý výsledek. Chlapci se zlepšovali závod od závodu.

BILANCE II. ročníku

WERNER SCHREIER,
šéfredaktor Deutsches Sportecho

Po první soutěži jsme byli poslední a s postupem na třetí místo můžeme být spokojeni.»

Ano, to je typické pro dobré družstvo: jeden zaskakuje za druhého. Matouš nenašel dobrou formu v Brotterode, místo něj se posunul na přední místo Höhnl. A nakonec pronikl Raška svým druhým místem ve Schmiedefeldu až na čtvrté místo v celkové klasifikaci.

Možná že zní nečekaně, že v družstvu vítězů z NDR nevládl po týdnu přátelství žádný optimismus. Samozřejmě potěšilo, že se podařilo v posledním okamžiku vybojovat pohár. Ale 47bodová ztráta vůči sovětským soupeřům po prvním závodě varovala. Proto také konstatoval trenér Renner: »Do mistrovství světa na Holmenkollenu nám zbývá ještě hodně práce.«

Zklamané tváře bylo vidět také v družstvu SSSR. Ani 48bodový náskok před závěrečnou soutěží nestačil k vítězství. Dva pády zmařily všechny plány. Individuální vítězství Kovalenko bylo samozřejmě útěchou a současně zdůraznilo jeho aspiraturu na světový titul.

Polští skokani byli velmi zklamaní svým posledním místem, ale také oni poukazovali na to, že do MS ještě zbývá čas na zlepšení formy. Vcelku posuzováno, byl druhý ročník týdne přátelství sportovní událostí velké kvality. Výkony jeho jednotlivých účastníků ještě kolísaly. Všichni se však shodli na tom, že šlo o prvotřídní prověrku na mistrovství světa.

POHÁR PŘÁTELSTVÍ NDR ve výsledcích

OBERTHOF: Jednotlivci: 1. Kovalenko (SSSR) 230,1 (skoky 103 a 99 m), 2. Jemeljanov (SSSR) 218,4 (92 a 102), 3. Neuendorf (NDR) 217,5 (90 a 103), 4. Queck (NDR) 203,6 (96 a 91), 5. Lesser (NDR) 201,5 (95, 93), 6. Grippa (Dynamo, SSSR) 199,3 (90, 95), 7. Ivannikov (SSSR) 195,9 (97, 94,5), 8. Przybyla (Polsko) 195,7 (88, 93), 9. Witke (Polsko) 194,4 (88, 91), 10. Motejlek (ČSSR) 189,1 (91, 86), 14. Raška 184,0 (85,5, 90), 16. Höhnl 168,1 (88, 86), 39. Matouš 153,8 (90, 85 s pádem). ■ Družstva: 1. SSSR I 837,4, 2. NDR I 596,2, 3. Polsko 563,9, 4. NDR II 561,0, 5. SSSR II 556,6, 6. ČSSR 551,2 b.

BROTTERODE: Jednotlivci: 1. Kovalenko (SSSR) 223,5 (86, 79,5), 2. Neuendorf (NDR) 212,2 (83,5, 75), 3. Cakadze (SSSR) 211,0 (81,5, 79), 4. Höhnl (ČSSR) 204,1 (77,5, 79,5), 5. Raška 203,8 (83, 72), 6. Bretschneider (NDR) 203,0 (83,5, 72), 7. Koltygin (SSSR) 202,2 (84,5,

71,5), 8. Kührt 201,9 (79,5, 74,5), 9. Lesser 201,5, 11. Bokeloh (všichni NDR) 196,7 (78,5, 77,5), 12. Motejlek 196,0 (79, 74), 20. Matouš 191,6 (76,5, 73,5). ■ **Družstva:** 1. SSSR I 616,3, 2. NDR I 615,6, 3. ČSSR 605,9, 4. NDR II 589,8, 5. SSSR II 588,0, 6. Polsko 554,8.

■ **SCHMIEDEFELD: Jednotlivci:** 1. Veretennikov 222,7 (79,5, 83), 2. Raška 217,8 (80,5, 77,5), 3. Lesser 216 (78, 80), 4. Neuendorf 208,9 (75, 79,5), 5. Kührt a Kovalenko, oba 204,3 (76, 75 — 75, 76), 7. Ivannikov 200,9 (72,5, 77), 8. Matouš 199,9 (76, 76), 9. Motejlek 198,6 (73,5, 75,5), 10. Brettschneider 198,4 (72, 77,5), 17. Höhn 187,6 (68, 76). ■ **Družstva:** 1. NDR I 629,2, 2. ČSSR 615,2, 3. SSSR II 590,6, 4. SSSR I 571,7, 5. NDR II 557,5, 6. Polsko 534,5. ■ **Jednotlivci — celkově:** 1. Kovalenko (SSSR) 857,9, 2. Neuendorf 638,6, 3. Lesser (oba NDR) 619,0, 4. Raška 604,8, 5. Veretennikov 598,9, 6. Ivannikov (oba SSSR) 594,8, 7. Motejlek 585,7, 8. Kührt 582,9, 9. Brettschneider (oba NDR) 580,4, 10. Jemeljanov (SSSR) 580,0, 11. Höhn 570,3, 12. Münsch (NDR) 563,5, 13. Cakadze 561,7, 14. Rjabanin (oba SSSR) 557,6, 15. Stöhr (NDR) 557,0, 21. Matouš 546,0. ■ **Družstva celkově:** 1. NDR I 1840,5, 2. SSSR I 1832,9, 3. ČSSR 1773,1, 4. SSSR II 1735,7, 5. NDR II 1707,8, 6. Polsko 1652,0.

NĚMECKO-RAKOUSKÝ TÝDEN SKOKŮ NA LYŽÍCH ve výsledcích

OBERSDORF: 1. Kankkonen (Fin.) 213,8 (77, 72,5), 2. Neuendorf (NDR) 212,9 (70,5, 75), 3. Lukkariemi (Fin.) 205,1 (89,5, 73), 4. Wirkola (Nor.) 203 (69,5, 72), 5. Balfanz (USA) 201,5 (71,5, 70). Umístění čs. reprezentantů: 7. Motejlek 200 (70,5, 71), 8. Matouš 198,4 (72, 71), 10. Raška 194 (69, 70), 26. Höhn 182,2 (72, 64).

GARMISCH-PARTENKIRCHEN: 1. Lukkariemi 215,3 (88,5, 88), 2. Wirkola 212,6 (84,5, 87), 3. Kankkonen 210,1 (85, 84), 5. Göllner (NSR) 206,4 (84,5, 87,5), 6. Neuendorf 206,2 (84,5, 85,5), 7. Ohlmeyer (NSR) 205,1 (83, 86), 8. Matouš 204,4 (86,5, 84,5), 9. Karwofski (NDR) 203,6 (86, 85,5), 10. Jusilainen (Fin.) 203,2 (83,5, 64,5). Další umístění čs. skokanů: 17. Motejlek 192,2 (79, 84), 18. Höhn 191,3 (84, 80,5), 20. Raška 190,1 (83, 81).

INNSBRUCK: 1. Neuendorf 226,1 (88, 89), 2. Kankkonen 209,9 (79, 87,5), 3. Göllner 209,0 (85, 85,5), 4. Matouš 208,6 (81,5, 88), 5. Lukkariemi 208,3 (82,5, 85), 6. Veretennikov (SSSR) 204,9 (80,5, 86), 7. Lesser (NDR) 203,7 (84,5, 84), 8. Mattila (Fin.) 203,2 (84, 79,5), 9. Hicks (USA) 202,1 (82, 82,5), 10. Ihle (NSR) 201,9 (82, 84,5). Další čs. reprezentanti: 12. Höhn 201,1 (82, 85), 15. Motejlek 198,1 (81, 81), 34. Raška 184,7 (77,5, 78,5).

BISCHOFSHOFEN: 1. Kankkonen (Fin.) 235,7 (100,5 a 100,5), 2. Wirkola (Norsko) 227,2 (100, 98,5), 3. Neuendorf (NDR) 221,3 (97, 98), 4. Elmö (Švédsko) 219,9 (98, 98,5), 5. Raška (ČSSR) 217,8 (96,5, 98,5), 6. Erzen (Jug.) 215,3 (101,5 93,5), 7. Sörensen (Nor.) 214,9 (95, 96,5), 8. Hanula (Fin.) 214,9 (96, 98), 9. Ohlmeyer (NSR), 213,7 (97,5, 98), 10. Stranden (Nor.) 212,2 (96,5, 97), 14. Motejlek 205,3 (92, 95,5), 30. Höhn 184,1 (83,5, 96), 40. Matouš 175 (83, 90).

Celkově turné: 1. Kankkonen 889,5 b., Neuendorf 868,5, 3. Wirkola 843,0, 4. Lukkariemi 828,7, 5. Ohlmeyer 808,8, 6. Motejlek 795,8, 7. Sörensen 789,6, 8. Raška 787,1, 9. Matouš 786,4, 10. Ivannikov 783,0, 20. Höhn 756,7.

V Obersdorfu se skákalo na Schattenbergschem můstku, v Garmisch-Partenkirchen na olympijském můstku, stejně tak v Innsbrucku, v Bischofshofenu pak na můstku Paula Ausserleitnera.

Můstek v Oberstdorfu má P 70 m a rekord 82 m, v Ga-Pa 84 m a rekord 91,5 m, v Innsbrucku na hoře Isel 90 m a rekord 104,5 m.

Přehled dosavadních vítězů: 1953 S. Bradl (Rakousko), 1954 O. Björnstad (Norsko), 1955 H. Silvenoinen (Finsko), 1956 N. Kamenšij (SSSR), 1957 H. Uotinen (Finsko), 1958 a 1959 H. Recknagel (NDR), 1960 M. Bolkart (NSR), 1961 H. Recknagel, 1962 E. Kirjonen (Finsko), 1963 T. Engan (Norsko), 1964 a 1965 T. Brandtzæg (Norsko), 1966 Kankkonen (Finsko).

O TOM SPOLEČENSKÉM CHOVÁNÍ

Za léta existence tohoto časopisu proběhla na jeho stránkách nejedna odborná a sáhodlužná diskuse o tom, jak zatížit palec levé nohy při nasazení smyku doprava a čím reaguje štítná žláza na dvoufázový trénink, ale kupodivu málo jsme se dozvěděli o tom, že mimo ježdění bychom se měli na těch našich horách taky nějak chovat.

Je pravda, že chování lyžařů je odrazem jejich chování v civilním životě a že nelze jaksi očekávat od člověka, který v Praze pošlape bačičku a dva pionýry jen proto, aby se dostal do natřískané tramvaje, a který mluví celý den o lichokopytnících a o sedací části lidské anatomie, že náhle pod vlivem řídného vzduchu vám s lehkou úklonou přepustí svoje místo ve frontě na lanovku a rozhodne se o vání sedmikrásek, ale přece jenom se zdá, že by se dalo něco zlepšit už jen tím, že si některá společenská kacířství uvědomíme.

Sobci a lidé bezohlední se projeví na horách nejasněji už pro vlastní povahu našeho sportu založeného na vzájemné pomoci a ohleduplnosti. Najdeme je v neodkladné debatě, právě když je třeba upravit svah, na lesních cestách stoupají zásadně v houfu podle hesla »ať se uhnou«, potkáváme je na nádrážích, jak s lyžemi přes rameno srážejí vývěsní štíty, klobouky a tělesa veřejného osvětlení, na chatě zaberou vždy nejlepší místa, všechno společně nádoby, všechno dřevo na podpal a dvakrát tolik příkrývek, než potřebují. Na lanovkách se derou vpřed, šlapající vám po kástlovkách a prohláňující, že jsou reprezentanty, pořadatelé, Horskou službou, zaměstnanci lanovky nebo čimkoliv, čemu jsou ochotni ti ostatní uvěřit. Někdy říkají, že si tam vpředu musejí jen něco vyřídít a někdy se pouze mlčky derou.

Domýšlivci se vyskytují převážně na hustě obsazených loukách a jsou charakterističtí tím, že volí trasu svého sjezdu tak, aby slalomové branky tvořili ostatní stoupající lyžaři. Špičky vašich lyží minou vždy perfektně v nej-

těsnější vzdálenosti a dokonce se zdá, že kdybyste býval kvapně neuhnul, bylo by po vašich polytech. V restauracích nazývají vrchního zásadně křesťním jménem a obklopení zájčky, snaží se vyvolat dojem, že Janda a Koloušek se předhánějí ve snaze vyčistit jim boty.

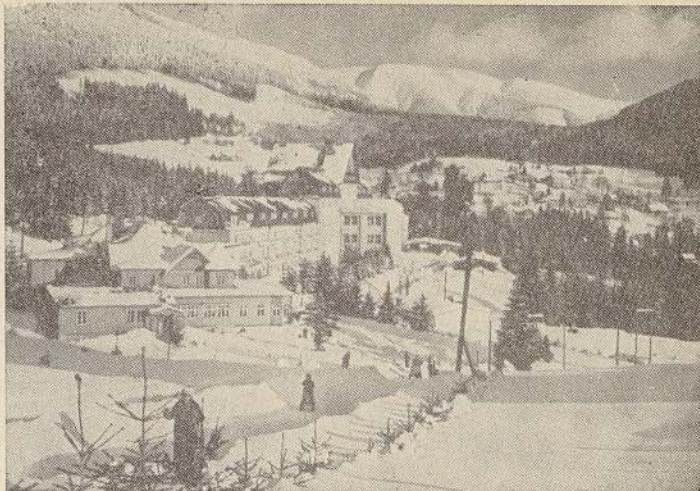
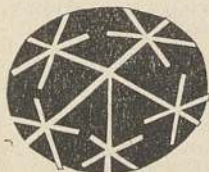
Hrubce je na horách nejvíce slyšet, neboť jim velmi záleží na přednesu jejich traktátů. Sjíždějíce lesní cestou, nespokojí se výzvou »dráha«, ale obohatí český slovník květnatými poukazy na méněcennost ostatních lyžařů. Po cvičných loukách nesou se jejich oslovení a komentáře jak tlukot slavičí. K oslovení dívek používají stejných výrazů jako k oslovení hochů, což je s podivem, neboť alespoň pohlaví dotyčného kopytnatce by snad mělo být rozlišeno. Ostatně dívky jim nezůstávají mnoho dlužny. V čistém horském vzduchu pod klenbou modré nebeské báně zní český jazyk z úst naší čacké mládeže zvláště velebně.

Krajánkové zanechávají stopy své existence v nezaplacených účtech v restauraci, v odšroubovaných markrech spolulyžařů, ve sněžených mouchnicích sousedů a podobně. Vypůjčí si šroubovák, udělají vám z něho vývrtku a hodí ho do záchodu. Boty si čistí ložním prádlem. Jezdí-li dobře, využívají této skutečnosti k vymáčení velkého rumu od obdivovatelů nebo k pozvání do pokoje od obdivovatelek. Jejich charakterovým znakem je podlost.

Namítnete, že jsem načrtl poněkud pochmurný obraz našeho lyžaře a že ve skutečnosti tak málokdo vypadá. Máte jistě pravdu, jenže jeden »málokdo« dělá tu — i cizozemskou reklamu tisíců ostatních. Na druhé straně tisíc lyžařů má možnost — a právo — zašlapat tyto jedince do sněhu. Alespoň morálně.

Cvičitelé a trenéři mají pak ještě jednu možnost navíc; mohou naučit své svéence mimo protinátáčení a vysouvání patek i zásadám slušného chování na horách. A k tomu necht' přijmou požeňňání všech vychovaných lyžařů světa. Též moje.

V. L. ASTA

Císařiv omyl

Nejvýznamnější rekreační středisko Krkonoš — Spindlerův Mlýn — oslavuje letos 450 let od svého založení. Jeho nejstarší částí je osada Svatý Petr. Prvními jeho obyvateli byli horníci, o jejichž činnosti se zachovaly písemné doklady z let 1516 až 1521. Král Ludvík Jagellonský povolil havlířm lhůty k placení desátků a úlevy.

V té době se v Dlouhém dole pod Kozími hřbety těžilo hlavně stříbro a měď. Těžba stříbra se postupně zastavovala a obnovovala až do počátku našeho století. V době první světové války se tu těžila i arzenová ruda. ■ Jako pozůstatky po bohaté hornické minulosti svatopetrských dolů tu zůstalo pět štol o celkové délce 1800 m. Tři z nich jsou v boku Kozích hřbetů. Dvě štolý vedou do masívu Stohu. ■ Základem dnešního Spindlerova Mlýna bylo pět chalup na levém břehu Labe — Spaltenbaude (nazývaných tak podle toho, že dřevaři, kteří tu bydleli, si nosili večer domů výslužku — štěpínu polena, německy Der Spalte). Další tři chalupy byly směrem k Seamidolů — Sacherbauden. ■ Název Spindlerův Mlýn vznikl vlastně omylem císaře Josef II. Osadníci ho žádali o povolení stavby kostela a svou žádost sepsali v mlýně, jehož majitel se jmenoval Spindler. Po trojím zamítnutí císař stavbu povolil a vyřízení adresoval na »obyvatele Spindlerova Mlýna«. ■ Při sčítání lidu v roce 1850 měl už Spindlerův Mlýn 914 obyvatel. ■ První zprávy o počátcích turistiky ve Spindlerově Mlýně jsou z roku 1865, kdy si tu najali čtyři hosté z Vratislavi dvě místnosti a přicházeli sem pak i s dalšími známými každé léto. V roce 1888 byla již zaznamenána návštěva 337 rodin, ve dvacátých letech našeho století 2331 rodin. ■ Na konci minulého století bylo ve Spindlerově Mlýně 25 hostinců a větších či menších ubytoven se 453 pokoji. V roce 1909 již 46 hotelů a ubytovacích podniků se 796 pokoji. ■ Rozmach zimních sportů má svůj počátek až v tomto století. V letech 1909—1910 tu postavili první sáňkový výtah, který použilo hned v prvním roce provozu na 3000 turistů. ■ Dnes je návštěvníkům Spindlerova Mlýna k dispozici na 140 hotelů, zotavoven RÖH, chat ČSTV i jednotlivých podniků se 2757 lůžky. Každoročně hostí Spindlerův Mlýn na 650 000 našich i zahraničních turistů.

Byli jsme v Kitzbühlu. 5000 obyvatel, 763 m n. m. Pěkné tyrolské městečko, jedno z nejznámějších zimních středisek Východních Alp. Farní kostel z 15. století, sjezdovka Hahnenkamm, dostaveníčko světové sjezdařské elity. (To je opsáno z průvodce.)

Když se malý český člověk vzpamatuje z omámení, způsobeném nadbytkem dralonových svetrů, tranzistorových rádíl a stripyzových filmů, absoluuje nezbytný počet ekonomických úvah a srovnání a zaregistruje i horentní ceny lyžařské výbroje, je na nejlepší cestě propracovat se k objektivnímu pohledu na Rakousko, speciálně na Rakousko lyžařské.

Tak tedy s jedním okem upřeným na Alpy a s druhým na naše hory pokusme se odpovědět na otázku »Co nám chybí« k tomu, aby se naše lyžařská střediska mohla rovnat rakouským.

1. JSOU TO TERÉNY?

Přirozeně, Rakousko má nádherné lyžařské terény a má jich moc; například Krkonoše jsou s nimi těžko srovnatelné. Avšak, kitzbühlský »Ski-cirkus« se docela nápadně podobá terénům na Chopku nebo i ve Vrátné a je i ve stejné nadmořské výšce asi 1680 až 2000 metrů. Jediné, co snád Chopku chybí, je daleký pohled na Grosglockner, ale bez toho už by se snad dalo vydržet. Věřím, že by se i na Chopku daly upravit půl až hodinové sjezdy do vzdálených údolí, které v Kitzu patří k nejkrásnějším lyžařským zážitkům. Tak tedy terény by se i u nás našly.

2. JSOU TO UBYTOVACÍ MOŽNOSTI?

Ubytovacích možností je v lyžařských střediscích Rakouska bezesporu více a pestřejších než u nás. Charakter ubytování je dán rozdílnými společenskými poměry v Rakousku — je zde poměrně málo velkých hotelů, tím větší je pak počet malých soukromých penzionků nebo jednotlivých »Zimmer frei«, které poskytují buď celou penzi, nebo pouze ubytování, eventuálně ubytování a snídani a tím se stávají mnohem levnější než hotel. V ubytování tedy zůstáváme jak v počtu lůžek, tak ve skladbě. Stavíme-li nové ubytovny, pak jsou to hotely rázu »Srdiečka«, zbytečně drahé a přepychové a tak zvané »turistické ubytování« ve společných noclehárnách zase soutěží svou prostotou s Diogenovým sudem. Chybí citelné ubytování »zlatého středu«, tiché, s pocitem soukromí, s dostatečným hygienickým zařízením, ale bez vrchních číšníků, vrátných a pokojských.

3. JSOU TO LANOVKY A VLEKY?

Zajisté. Jsou to hlavně a v první řadě lanovky, výtahy a vleky, kte-

ré charakterizují rozdíl našich a rakouských lyžařských středisek. Rakusané pochopili dokonale, že investice do lanovek, výtahů a vleků je ten nejlepší obchod, jaký kdy mohli v oblasti lyžařského sportu udělat. Poměrně malé výrobní náklady se rychle vracejí do kapsy provozovatele, jímž je sama obec Kitzbühl. Vztahy jsou tedy obdobné našim a skutečně není důvodu, proč by naše národní výbory, případně jiné organizace

v lyžařských střediscích nemohly dojít k stejné logickému závěru.

Kitzbühlský Steinbergkogel a Hahnenkamm má mimo hlavní kabinovou lanovku další čtyři sedačkové výtahy (jeden zdvojený) a dva až tři vleky, které poskytnou kolem třiceti kombinací různých sjezdů, přičemž lyžař není nucen učinit ani krok do kopce. Stoupání se považuje za zbytečnou ztrátu času a energie a současně ovšem za ztrátu peněz pro provozovatele lanovek. Stane se vám tedy věc pro naše poměry netypická; najeďte za den 20–30 kilometrů čistého sjezdu, aniž byste stoupali a aniž byste vůbec rozeplnul vázání. Jste přirozeně večer řádně unaveni; hřeje vás však vědomí, že jste se unavili báječnými sjezdy, a nikoliv umrtvujícími škrábáním do kopce.

4. JSOU TO SLUŽBY?

Služby jsou nedílnou součástí vybavení rakouských lyžařských

středisek. Každý považuje za samozřejmé, že u lanovek dostane nejen občerstvení, ale že si tam bude moci nechat namazat lyže, přibrousit hrany a provést menší opravy, případně si výbroj vypůjčit. Očekává, že po sjezdu do vzdáleného údolí najde čekající taxí — většinou v podobě mikrobusu volkswagen — který ho za pár šilinků dopraví zpět do Kitzu, a toto očekávání není nikdy zklamáno. Ví, že na sedačkových výtazích nebude čekat víc než deset minut (většinou mnohem méně), že nebude muset sundat lyže a že jeho sedací partie bude chránit před prochlazením plstěná deska. Je přesvědčen, že čerstvý hluboký sníh nebo přílišné boule budou vbrzku upraveny Rolbou, která, vybavena závěsnými válci a blikajícím světélkem křičí sjezdovky v takovém sklonu, až se vám tají dech. A konečně oprávněně spoléhá na to, že až se mu zachce naučit se některému lyžařskému prvku nebo vydat se na neznámou túru, stačí mu zastavit se v kanceláři lyžařské školy, kde si vybere »Ski-lehrera« nebo »Ski-lehrerku« ve svůjšém jednotném oblečení a vždy s perfektní lyžařskou technikou a vydá se do terénu.

Tyto služby jsou pro nás zatím fantastickou vidinou.

5. JE TO VÝBROJ A VÝSTROJ?

Výbroj a výstroj ve velmi četných sportovních obchodech je skutečným potěšením pro oko. Ne už tak pro kapsu. Přehlídka lyží (téměř výhradně kovových, většinou Kneissl a Fischer, kupodivu málo Kästle), holí a vázání (otočná pata s řemenem je archaický kus, viděny pouze u československých turistů), větrovek nejrůznější laminovaných, šponovek (letí černá barva) a nejrůznějších lyžařských drobností je korunována nebyvalým sortimentem bot, dnes již více než z 50 % klipových.

Nad některými cenami se však tají dech. Tiše jsme odprošovali naši obchodní síť, tolikrát proklínanou pro vysoké ceny lyžařské výbroje, když jsme si přečetli, že například vázání Marker stojí 490 šilinků, hole Fischer 360 šilinků a lyžařské tkaničky do bot 14 šilinků. Pěkné lyže mezi 2000 a 3400 šilinků. Při turistické směně asi 70 šilinků za 100 Kčs vám vyjdou hrozná čísla.

Protože však na svazích je vidět vesměs prvotřídní výbroj, zdá se, že Rakusané na ni mají. My tedy ne. Nicméně se zdá, že naše výbroj a výstroj, i když ne tak kvalitní, je po cenové stránce dobře srovnatelná a rozhodně není nejslabším článkem našeho nezávodního lyžování.

Pokračování na str. 48

ZE SVĚTA

Karl Schranz, 27letý rakouský reprezentant, se rozhoduje, zda má po MS v Portillo zanechat po desetileté činnosti aktivního závodění. Nedávno dokončil nrubou stavbu svého penzionu s 35 pokoji v St. Antonu, potřebuje však ještě úvěr ve výši 3—4 mil. Šilinků, který jistě získá. Bude-li dál závodit, povede penzion jeho matka, stejně tak jako v případě Toni Sailer.

Tony Sailer, 28letý olympijský vítěz z roku 1956, se zranil v Kitzbühlu při sjezdu, který předváděl pro film. Na příkrém svahu měl těžký pád a natrhl si stehenní svalstvo.

Toni Sailer komentoval pro jeden z amerických televizních vysíláčů lyžařské závody v Oberstaufenu, Grindelwaldu a ve Wengen. Ředitel televizní společnosti NBC se po vysílání vyjádřil ke svým spolupracovníkům: „Toni Sailer se dovede opravdu dobře vyjadřovat v angličtině, ale myslíte, že také dobře rozumí lyžování?“

Jedinečnou lyžařskou halu mají v Los Angeles v americkém slunečním ráji v Kalifornii. Protože však nebylo místo pro dostatečně dlouhou umělou dráhu, je vedena ve spirále. Její výškový rozdíl je 45 m. Sedačkový výtah vytáhne sportovce nahoru k věži, kde začíná trať. Teplota je udržována klimatizačním zařízením na nule, takže sněhové podmínky jsou stále výborné. Svůj oblíbený sport zde může pěstovat asi 500 přátel lyžování.

Při skoku v Hamaru v Norsku nemohl Fin Laurila ustát skok a hrábl si rukou do sněhu. Přitom nahnátl něco tvrdého, a jak se dole ukázalo, držel v ruce zlatý náramek. Něco podobného se zatím při mezinárodních závodech ve skoku nepříhodilo, prohlásil ředitel závodu Ivar Halvoren. Laurila odevzdal podle předpisu svůj nález úřadu ztrát a nálezů.

Jestliže se nepřihlásí prokazatelný majitel o náramek během roku, patří nález Laurilovi.

Heini Klopfer, kdysi jeden z předních skokanů Německa (47 let), který je dnes známým stavitelem můstků, si zlomil po silném sněžení na malém kopečku před svým domem v Obersdorfu nohu. Přestože jí musel mít po několik týdnů v sádře, neztratil svůj známý humor.

Přehled vítězů Hahnerkammu (Dvojkombinace — slalom a sjezd — v Kitzbühlu):

- 1931 Mr. L. Cleaver (Aniie)
- 1932 Hans Hauser (Rakousko)
- 1933 Walter Prager (Svycarsko)
- 1934 Emil Allais (Francie)
- 1935 Siegfried Engl (Rakousko)
- 1936 Pudi Matt (Rakousko)
- 1937 Willy Walch (Rakousko)
- 1938 až 1945 odpadlo
- 1946 Karl Koller (Rakousko)
- 1947 Christian Pravda (Rakousko)
- 1948 Hell Lantschner (Rakousko)
- 1949 Egon Schöpf (Rakousko)
- 1950 Fritz Huber (Rakousko)
- 1951 Christian Pravda (Rakousko)
- 1952 odřeknuto
- 1953 Anderl Molterer (Rakousko)
- 1954 Christian Pravda (Rakousko)
- 1955 Anderl Molterer (Rakousko)
- 1956 Toni Sailer (Rakousko)
- 1957 Josl Rieder (Rakousko)
- 1958 Anderl Molterer (Rakousko)
- 1959 Anderl Molterer (Rakousko)
- 1960 Adrien Duvillard (Francie)
- 1961 Guy Perillat (Francie)
- 1962 Gerhard Nennig (Rakousko)
- 1963 Egon Zimmermann (Rakousko)
- 1964 odřeknuto
- 1965 Jean-Claude Killy (Francie)
- 1966 Karl Schranz (Rakousko)

Ze světa závodu

V předvečer závodu ve sjezdu i ve slalomu o „Stříbrný džbán“ zjistil činovník družstva rakouských závodníků, že lyže velké favority závodu, olympijské vítězky Christl Haasové, uložené v »lyžařské« hotelu, byly násilně pokrouceny a skluznice poškrábány. Podle pověhy poškození se dalo soudit, že bylo provedeno odborníkem. Naštěstí je dílna továrny, která lyže pro Haasovou vyrábí, blízko Badgastelnu a nové lyže mohly být ještě do rána do-

praveny. Haasová nechtěla nových, nevyzkoušených lyží použít a badgastelská policie měla vyřešit otázku, zda šlo o záměrnou zlomyslnost, nebo o »potěšení« republikánské policie některých zaměstnanců hotelu se pomocí lyžařny pohybovali večer zaměstnanci firmy, která vyrábí lyže konkurenční značky. Chyběly však důkazy.

CO NÁM CHYBÍ?

Dokončení ze str. 47.

6. JE TO SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ?

Společenské chování vyrůstá z objektivních podmínek. Pro Rakušanu je snazší chovat se slušně, když vlaky, tramvaje a autobusy nejsou natřískány a když v obchodech nejsou fronty na cibuli. Přece však ku podivu jen málokdo předbíhá u lanovky (mám podezření, že ty řídké případy předbíhání nejsou rakouského původu), na sjezdovkách se jezdí velmi ohleduplně a v průměru spíše pomaleji, a když si ráno opět lyže o kitzbühlskou poštu, můžete dát krk na to, že tam večer ještě budou. Když si tak představím, že bych měl ve Špindlu nechat kástlovky být i jen hodinu o samotě...

Jaký je z toho závěr? Přirozeně, dnes nám ještě chybí dost věcí k tomu, abychom se vyrovnali předním rakouským lyžařským střediskům. Ty nejspíše mají: terény, částečně ubytování, částečně výzbroj. Potřebujeme mnohem více lanovek, výtahů a vleků. Potřebujeme služby. Nezdá se však, že by to byly úkony nespílitelné a překážky nepřekonatelné. Pro síkonné lidi — ovšem.

Rád bych si zajezdil na Chopku stejně báječně a pestré se stejným pohodlím a stejnými službami jako v Rakousku a myslím, že by nás na to bylo víc. Podotýkám však skromně, že jako vetčím staříkům na sklonku tohoto století už by nám to bylo málo platné. Ale snad to přece jen bude dříve...

V. L. ASTA

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha 8-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník

Číslo

3

A-21*61267

NA SNĚHU V ZAHRANIČÍ

prokázali před mistrovstvím světa velmi dobrou formu mj. dva olympijští vítězové — Klaudia Bojarskichová (na snímku K. Nováka) a Veikko Kankkonen. ■ Na dolním snímku je naděje rakouského sjezdařského sportu H. Digruberová, kterou znají naši závodníci dobře z jejího startu na Velké ceně Slovenska.

Foto: M. Jirsa

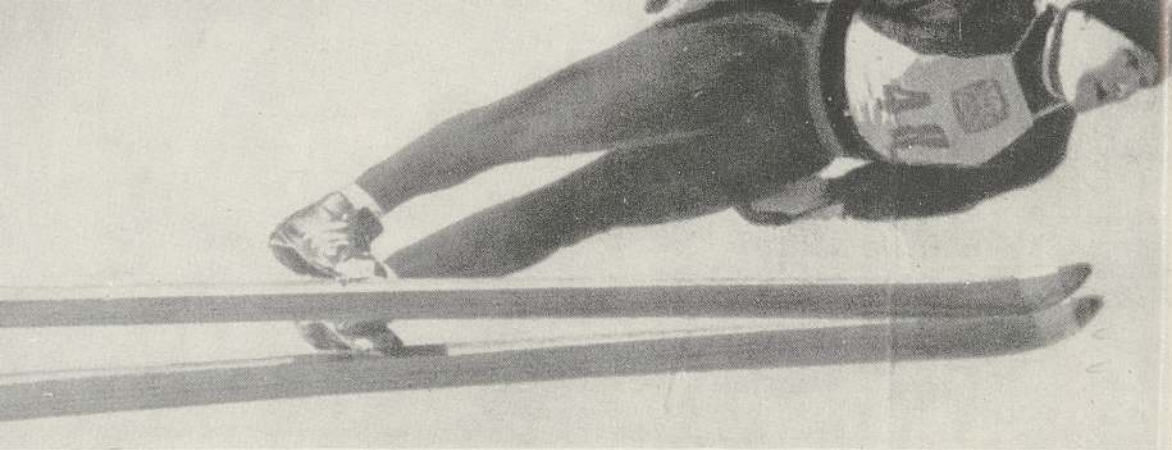
Také v běhu na lyžích začíná vyrůstat našemu reprezentačnímu družstvu dobré zázemí v mládí. Patří k nim i Ján Michalko (RH Poprad, startovní číslo 64) a Svatopluk Fencel (Dukla Liberec, start. č. 58). ■ Fotografie Jaroslava Zeleného je z Bezroukova memoriálu ve Zvolenu.

Lyžarství

ROČNÍK 52 • DUBEN 1966 • Kčs 2,— 4

Fedricko 781

Nejlepší ve skoku na lyžích na světě Nor Björn Wirkola při vítězném skoku na středním můstku (snímek nahoře). ■ Kdo by neznal nejslavnější postavy skoku na lyžích minulosti bratry Birgera, Sigmunda (na našem prostředním snímku vpravo) a Asbjørna Ruudy? ■ Stříbrný ve skoku na středním můstku Dieter Neuendorf (NDR) — na snímku uprostřed stránky vpravo — neměl na velkém můstku štěstí, o dobré umístění ho připravil pád ■ Po prvním skoku na slavném můstku

Holmenkollen »držel v ruce« stříbrnou medaili náš Jiří Raška. Také Josef Matouš měl velkou naději probojovat se do první desítky a dovršit tak úspěch našich skokanů na letošním MS. A tak se nedivte, že trenér Zdeněk Remsa »prosí« oba před rozhodujícím skokem, aby vydrželi. (Foto dole.)

Nejúspěšnější československý reprezentant na mistrovství světa v Oslo Jiří RAŠKA — druhý nejlepší skokan světa — na snímku před rozhodujícím skokem na holmenkollenském můstku. — (Foto na titulní straně.)

100 let uplynulo od doby, kdy se konaly v norské vesničce Mørge dal první lyžařské závody. Od té doby se stalo lyžování v této zemi sportem číslo jedna, jak konečně dokumentovaly i výsledky norských lyžařů v bojích pod holmenkollenským můstkem či na něm. Pamětní deska na paměť prvních závodů byla odhalena v době konání letošního MS, které bylo i součástí oslav této události.

Čtenářim!

Toto číslo našeho časopisu vzniklo — stejně jako tomu bylo o olympijských hrách v Innsbrucku — přímo v dějišti letošního mistrovství světa v lyžování v klasických disciplínách v hlavním městě Norska Oslo. Šlo nám zde o podchycení prvních a bezprostředních dojmů, které bývají nejuvěrnějším pohledem na právě prožitou velkou událost. Nechtěli jsme příspěvky, které by patřičně »učesal« čas, i když se nám to tak do písmene nezdařilo.

Na vypracování následujících pohledů na jednotlivé disciplíny MS se podíleli trenéři reprezentačních družstev, účastníci tematického zájezdu na MS, kteří mají k některým disciplínám blízko, dále novináři, ale i závodníci. »Oficiální« pohled na výsledky našich lyžařů na letošní MS vypracuje určitě na podkladě zpráv trenérů ústřední lyžařská sekce. Je jisté, že i s nimi vás postupně seznámíme.

Protože nám nedošly do uzávěrky příspěvky vedoucího výpravy (předseda sekce) a technického vedoucího (ústřední trenér), začínáme přímo pohledem na jednotlivé závody, které jsme seřadili tak, jak šly za sebou.

Redakce

30 km

MUSÍME ZNOVU SMEKNOUT PŘED MÄNTYRANTOU

V těch chvílích, kdy Polka Czerniawska dojížděla unavená do cíle posledního těžkého závodu mistrovství světa jako poslední závodnice štafety, prošlo pod Holmenkollensem právě 10 dnů, které neúprosně a tvrdě nastavily zrcadlo výkonnosti nejlepším běžcům lyžařských zemí. Mnohým splatily vrchovatě dny, měsíce a roky odříkání, mnohé však jenom zbavily nereálných nadějí a snů. Myslím, že to byly dny nanejvýše spravedlivé pro všechny — i pro nás. Nejspravedlivější však byl den první.

Je pro mne velmi těžké ve změti čerstvých a ještě neurovaných dojmů, pod palbou nejrůznějších názorů a nejrůznějších hledisek,

vrátit se od pomalu se vytvářejícího obrazu současné výkonnosti v běžecích disciplínách nazpět do jiskřivého prvního dne mistrov-

ství, k prvním a bezprostředním dojmům.

Každý z mistrovských závodů měl svůj specifickou atmosféru,

ale jenom první závod — třicítka — měl onu zvláštní, plnou očekávání, nejistoty i nadějí do chvíle, než 66 chlapů zdvihlo své hlavy.

Při 13 pod nulou, na sněhu, který pod běžnými vosky se pro běžce mění v popel, na trati, kde není kde si odpočinout, za podmínek, které lze nazvat ryze sever-skými, ale také nanejdůležitější regulérními, zbylo běžcům z celého rozsáhlého arzenálu taktiky běhu jenom jedno: utíkat bez krasojízdy a šetření silami, utíkat od začátku až do posledního metru. Celkově 10. Andersson zaběhl prvních 10 km za 32:55 min., to je kilometr za 3:17,5 min. Zkuste si to někdy třeba na tom nejrychlejších sněhu. Teď však není čas a ani místo na pečlivé rozborů a pitvání výsledků mezičasů. Jen znovu musíme smeknout před Mäntyranta, který opět a zcela bezpečně utekl svým soupeřům. Těch 45 vt. před druhým — to je pravděpodobně těch poctivých 10 000 km, nabíháných na suchu a na sněhu a připočítaných k jeho talentu.

Ale to, co se dělo za Mäntyranta, to dosud nemělo obdoby. Dvacet běžců ve čtyřech minutách, to je přesně jednou tolik, kolik jich bylo ve stejném časovém roz-

mezí před deseti léty na ZOH. A jména prvních dvaceti? Téměř každého z nich by bylo možné tipovat na medaili.

A tak, když jsem Vítovi Fouskovi naměřil na třetím a šestém kilometru čas na 20. místo, a po prvních 10 km projel stadiónem jako 24., měl jsem velikou radost z jeho výkonu. Pak ale malé zakolísání, malá chyba s občerstvením, která působila více psychicky než fyzicky, nepatrné zpomalení tempa a dopředu šli Poláci, Němci, Švýcaři, Francouzi i Japonci. To opomenuté občerstvení, to není výmluva. Jedna nebo dvě minuty by nestačily ještě k výkonu, na jaký jsem si myslel. A tak se spinila norma z minulých let — 9:20 min. za vítězem, kterou důsledně plníme už od mistrovství světa v Lahti. Nic jsme sice neztratili, ale také vůbec nic jsme nezískali. Běžíme sice se stejným odstupem za světovou špičkou jako dříve ale z obou stran nás předbíhají závodníci i neseverských zemí.

A právě jeden reprezentant těchto zemí — Walter Demel z NSR — znovu vedle Italů ukázal, že bez mnohaletých tradic, technických předpokladů z mláďi, lze Seveřanům na jejich vlastní

půdě a proti početní přesile málo technickou, siláckou jízdu vyrvat medaili.

Jeho výkon, to je hrdinství; na 20. km byl ještě desátý. V posledních deseti kilometrech nejrychlejším časem, téměř o půl minuty lepším, než měl Mäntyranta, postoupil na třetí místo. Jeho záverečný sprint dává tušit ještě více, než co tu W. Demel ukázal.

Přehlednu umístění Norů, Švédů, Sovětů a Italů, z jednoho závodu ještě nelze dělat závěry. Moc se mi však líbil výkon Grimmera z NDR, který byl celkově 19. Halvarson, Eggen, de Florian a Vorončichin, s nimiž je v půlminutě, to je velmi důstojná společnost pro šikovného 22letého závodníka. Myslím, že i pro nás by mohlo být takové umístění důvodem ke spokojenosti.

Výsledky se však nedělaly tady, na holmenkollenských tratích. Zde se odváděla jenom práce předcházejících let. Dostali jsme zapláceno za to, co jsme odvedli.

ILJA MATOUŠ,

trénér čs. reprezentačního družstva běžců

10 km ŽEN

NECHALA ZA SEBOU ŘADU ZVUČNÝCH JMEN...

Za krásného slunečného, ale mrazivého rána byla odstartována pod slavným holmenkollenským místkem v sobotu 19. února první lyžařská disciplína žen — běh na 10 km. Předcházelo tomu slavnostní zahájení s příchodem norské královské rodiny. Obrovská účast diváků vytvořila závodům krásný rámec a podtrhla jejich důležitost.

Organizátoři připravili bezvadně desetikilometrovou trať, dostatečně širokou, s pevnou stopou a naprosto bezpečnou. Byla vedena střídavým, členitým terénem, s četnými prudkými výstupy a neméně prudkými sjezdy, ale zcela bezpečnými — buď do protisvahu, nebo přecházely do mírně zviněné rovinky. Trať náležitě prověřila fyzickou zdatnost závodnic, protože jen v málo místech byl čas na oddech.

Ideální sněhové podmínky — krásný prachový jiskřivý sníh při 10° Celsia dovolovaly běžkyním bez velkých problémů s voskováním lyží vyvinout maximální rychlost. Nejlepších časů dosáhly opět vynikajícím způsobem sovětské běžkyně Bojarskichová a Kolčinová. Třetí místo vybojovala Švédka Gustafssonová, která měla výhodné vylosování (startovala s číslem 34, 30 vt. před Bojarskichovou), a když byla Bojarskichovou dostižena, získala dokonalý přehled o situaci na trati. Pronikavého úspěchu dosáhly také bulharské závodnice — Stojevová obsadila 5. a Vasiljevová 7. místo a obě nechaly za sebou většinu severských závodnic. Vyplatila se jim tvrdá podzimní příprava v SSSR, kde absolvovaly několikátýdenní trénink se sovětskými běžkyněmi. Hodně dlužny zůstaly své dobré pověsti Finky [běžely bez své nejlepší závodnice Lehtonenové, která nestartovala z rodinných důvodů], které obsadily 9., 10., 12. a

18. místo. Norky skončily v tomto běhu na 11., 13., 19. a 31. místě.

Proto tím více je třeba ocenit 14. místo naší Evy Paulusové, která běžela celý závod vynikajícím způsobem a mohutným závěrem se probojovala ze 16. na 14. místo, přičemž nechala za sebou celou řadu zvukných jmen, nevymíjaje dvě Švédky, Norky a Finky, jednu Bulharku a kompletní čtyřčlenná družstva závodnic NDR a Polska, dále běžkyně NSR, Japonska a Mongolska. Pouze jedna vt. jí dělila od norské reprezentantky Wigernäsové, která byla 13. Dosáhla dosud nejmenšího časového zpoždění za vítěznými sovětskými reprezentantkami celé historie vzájemných střetnutí. A protože i Škodová podala spolehlivý výkon a svým 24. místem nechala rovněž za sebou řadu známých závodnic Švédska, Norska, Bulharska, Polska, NSR, Japonska a Mongolska, je třeba litovat, že nejlépe naše běžkyně pro nepřítomnost třetí reprezentantky štafetu 3x5 km. Zcela určitě by čestně obstály a umístily by se hned za severskými závodnicemi. Jistě by si účast za svojí svědomitou, několikaletou tréninkovou dřinu zasloužily. Nemusely smutně přihlížet a závidět těm šťastnějším, které měly kompletní celky na startu a mohly se zúčastnit nejkrásnějšího a nejdramatičtějšího závodu, kterým mistrovství světa v bězích žen vrcholilo.

KVĚTA LELKOVÁ

SKOK NA STŘEDNÍM MŮSTKU

»Franto, teď, anebo nikdy- musíš!«

Po dvouleté přestávce po OH v Innsbrucku se opět sešli všichni nejlepší světoví skokanů, aby si změřili mezi sebou své síly a aby se pochlubili tím, co se za období dvou roků naučili, nebo v čem zůstali. Naši chlapci se na OH 1964 probojovali do světové špičky, a tak všichni naši lyžařští přátelé, celá naše sportovní veřejnost očekávala, jak se uvedou na letošní světové soutěži. Budou stejně úspěšní jako na OH 1964? Nebo ještě úspěšnější — či snad poleví o krok ze své výkonnosti? To byla palčivá otázka, která zajímala nejenom čtenáře a mne, ale i skokany samotné.

Naše příprava před odjezdem na MS nebyla nijak růžová, stále deště, teplo a zase sněžení s větrem nás pronásledovaly plyných 14 dnů. Trénink byl po stránce kvantitativní minimální, po kvalitativní prakticky žádný. Chlapci museli vynaložit hodně úsilí jenom k tomu, aby udrželi můstek v Plavech a ve Spindlerově Mlýně provozu schopný. Odjžděli jsme proto na MS s různými pocity. Jedině víra v to, že si v Oslo dobře zatrénujeme, nám dodávala dobré nálady. Všichni byli v dobré fyzické formě a snad i duševní pohodě.

Trénink na středním můstku v Oslo probíhal každý den od 12.15 do 14.30 hod. Závodníci obdrželi tréninková čísla a trénovalo se podle čísel v pořadí, každý trénink však začínal jiným číslem. První den od jedničky, druhý od třicátky, třetí od šedesátky atd. Skokani provedli ve vymezeném čase tři skoky. Naším chlapcům se v tréninku příliš nedařilo a rozhodně nepatřili k favoritům soutěže. Výborně si vedli Norové, Sověti, Poláci, Švédové a suverénní skokani NDR, kteří patřili k »horkým« favoritům soutěže.

Závod byl odstartován 19. února ve 12.15 hod. zkušebním skokem. Ve 13.15 hod. pokračovala vlastní soutěž dvěma skoky, které se hodnotily do výsledků. Počasí bylo slunečné, klidné, teplota -7 st., sněh přemrzlý prašan. Můstek Midsstubbakken s kritickým bodem 70 m byl velmi pěkně připraven. Startovalo 61 závodníků ze 17 zemí. Z našich startovali se st. č. 13 Josef Metelka, 28 Dalibor Motejlek, 37 Josef Matouš a 49 Jiří Raška. V tomto boji nezasáhl Rudolf Höhn, v tréninku nebyl ve své obvyklé formě.

Soutěž se začala rozvíjet hned od prvních závodníků velmi zajímavě. Norský závodník Selbekk se st. č. 2 dosáhl úctyhodné délky 76,5 m a vysokého bodového hodnocení 108,2 b. Ze svého vedení v soutěži se však dlouho netěšil. Skokan NDR Horst Queck skočil 77,5 m a obdržel 109,3 b. To, myslím, byla ta nejlepší předehra velkému boji nervů všech favoritů soutěže, kteří startovali s vysokými

číslí. Proč? V tréninku nedosáhl žádný z těchto skokanů tak dlouhých a stylových skoků. S č. 19 odstartoval první z favoritů Fin Lukkariniemi. Skočil 77,5 m velmi hezky, stylově čistě a ujal se vedení se 111,3 b. Nedařilo se závodníkům SSSR, Zubarjev. Ivanikov nedosáhl potřebné délky. Ze by nervy? Mladý Jemeljanov byl neúspěšnější a se 76 metry byl po prvním kole na 5.—6. místě společně s Raškou. Také na dalším velkém favoritovi Piotru Kovalenkovi se projevila zřejmě tíže reprezentace, protože od něho se očekávalo nejméně třetí místo v soutěži. Provedl sice skok dlouhý 77 m, avšak nezvládl dobře doskok a upadl.

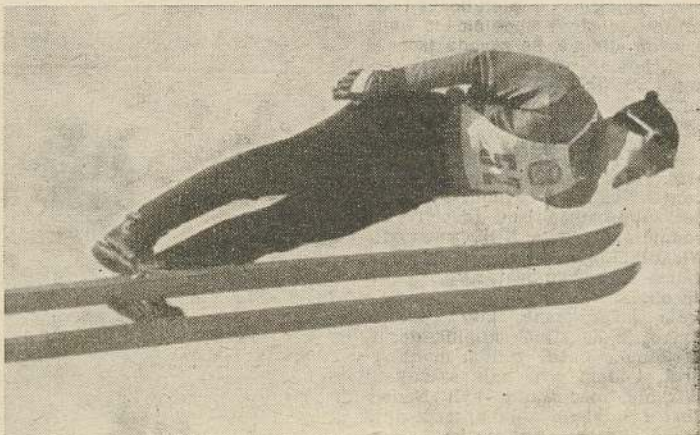
Vyloženě nervově se položil již před závodem Nor Engan, »zlatý« z OH 1964 v Innsbrucku. Když sledoval začátek závodu od můstku a viděl tak vysokou úroveň, úplně »vytekl«. Před odstartováním k prvnímu skoku na nájezdovce plošně podklouzl a málem upadl. Start musel opakovat.

Přítomní diváci s nadšením očekávali výkon Engana a již při ohlášení jeho startu propukli v hlasité volání »heja Engan«. Jaké však bylo zklamání všech a jistě i samotného závodníka, který svůj první skok špatně odrazil

(pozdě) a neurovnaným stylem skočil 67,5 m. Byl jsem zklamán a výkonem Finů, hlavně Halonena. Viditelně chyběl nejlepší z nich Kankkonen, který se při tréninku zranil (zlomil si klíční kost).

Velmi dobře se uvedl v prvním kole jasný favorit soutěže Nor Wirkola. Se 117,5 b. a délkou skoku 79,5 m se ujal vedení. Stejně dlouhého skoku dosáhl ještě Dieter Neuendorf z NDR, který zůstal za Wirkolou o 1,5 b. Z našich skokanů si vedl nejlépe Jiří Raška, který skokem dlouhým 76 m a ohodnocením 109,9 b. si zajistil 5. až 6. místo. Josef Matouš dosáhl délky 74,5 m a byl po I. kole šestnáctý. Motejka nezastihl tento závod zrovna v nejlepší formě. Bojoval, jak mohl, jeho skoky byly stylově celkem dobré, avšak postrádaly patřičné délky. Josef Metelka nepodal též očekávaný výkon. Nedařilo se mu na odrazu a určitě umí více, než ukázal v tomto závodě. Překvapením I. kola soutěže byl skok Poláka Josefa Przybyly, který se skokem 78 m probojoval na třetí místo.

Ve druhém skoku se rozpoutal neolitostný boj o medaile. Cestu mělo otevřenou nejméně sedm závodníků a radostné bylo to, že byl mezi nimi i náš Jiří Raška. Já osobně jsem před druhým sko-

»Stříbrný« reprezentant NDR Dieter Neuendorf

kem přešlapoval na tribuně s různými pocity. Věděl jsem, že může být zrovna tak třetí jako patnáctý a že všechno záleží jenom na něm. Je to nehezky pocit, když člověk někomu moc přeje a nemůže mu v tom momentálně ani trochu pomoci. Po prvním skoku u stolu to bylo jenom pár drobných rad k technice provedení skoku a chybám. Nakonec jsem mu řekl: »Franta, teď, anebo nikdy — musíš. Je to MS, a zde se nedá nic ztratit, nýbrž jenom získat!«

Druhé kolo se skákalo ze sníženého nájezdu. Začalo nešťastně pro Nora Selbekka, který při skoku 73,5 m upadl. Tím se prakticky vyřadil. Němec Queck nezvládl svůj skok dobře, a tak odpadl další kandidát. Fin Lukkariniemi ukázal bojovné srdce, silné nervy a pěkným stylovým skokem 75,5 m se ujal vedení v soutěži. Jemeljanov z SSSR, který byl bodově stejný s Raškou, pokázal též co se dalo, a při nepovedeném skoku 70,5 m ještě upadl. Tím se Raškovi otevřela cestu k boji o 3. až 5. místo. Svůj skok provedl stylově velmi pěkně. Délka 73,5 m však nestačila na zdoání zatím

vedoucího Fina Lukkariniemiho. Čekalo se už jenom na výkony vedoucích tří závodníků Wirkola, Neuendorfa a Przybyly. Wirkola neztratil nervy a nepustil vítězství z ruky. Nejstylovějším skokem dne 78 m vyhrál naprosto suverénně. Dieter Neuendorf zůstal za Wirkolou jen o půl metru a zajistil si druhé místo. Raška se posunul zatím na čtvrté místo. Jeho postavení mohl ohrozit jenom Josef Przybyla. Ten startoval v pořadí 56. Zřejmě se na něm též projevila nervozita. Vědom si toho, že by mohl získat bronzovou medaili, předčasně se odrazil a po rozházeném letu s hrubými chybami skočil jen 71,5 m, a tím se posunul z třetího na třinácté místo.

Další z našich skokanů Josef Matouš bojoval též dobře a pěkným skokem 73,5 m se probojoval na 12. místo. Motejlek si své postavení udržel a Metelka o něco polepsil. Nutno se zmínit ještě o sovětském reprezentantovi Kovalenkovi, který, ač byl zkrácen nájezd, skočil ve II. kole 79,5 m, což byl nejdelší skok. To byl výkon opravdu obdivuhodný.

Závod o titul mistra světa na

středním můstku byl velmi zajímavý. Viděl jsem již několik světových soutěží ve skoku, ale tolik nervozity a zmařených nadějí snad ještě nikdy. Domnívám se, že velkou vinu na tom nese i mezinárodní skokanská komise FIS, která rozhodla na kongresu v Hamburku o tom, že na světových soutěžích budou povoleny jen dva skoky a oba se budou hodnotit do výsledků. Čili jakékoliv sebemenší zaváhání, všechny naděje se rozplynou a mnohaleté úsilí je znehodnoceno. A že se dá při skoku, kde skokan najíždí 80—90kilometrovou rychlostí, setnu vteřiny se později nebo dříve odrazit — to je přece lidské. Vždyť nejsme stroje, a i ten někdy selže.

S výsledky našich skokanů můžeme být spokojeni. Hlavně Rašky a Matouše, kteří dokázali, že naši skokani udrželi krok se světovou špičkou, přestože na druhé straně Motejlek s Metelkou zůstali ve výsledcích ve druhé polovině. Skok na lyžích je sport rizikový a po každé to každému nemusí vyjít!

ZDENĚK REMSA,
trenér reprezentačního
družstva skokanů

REMSA BYL NERVÓZNÍ

Byl krásný slunečný den 19. února 1966, rtuť teploměru byla hluboko pod nulou. Tento den byl velký pro mnoho lyžařů-skokanů, probíhal jejich závod o medaile na malém můstku. Závodu jsem sice jen přihlížel, ale i pro diváka byl závod vzrušující.

Předzávodní nálada našich skokanů nebyla nijak ružová, a ani trenér Remsa nebyl před závodem spokojen s výkony, které jsme podávali při tréninku. Raška, Matouš, Motejlek a Metelka šli do závodu se slovy »udělám co bude v mých silách«. Po závodu jsem si řekl, udělali opravdu hodně a trochu jsem jim záviděl, že jsem s nimi nemohl v tomto velkém boji závodit.

Než se začalo, zazněla zmlka MS, která byla signálem k rozpoutání velkého závodu. Bylo jasné, že přestože jsou favority závodníci Norska a NDR, jmenovitě Wirkola, Engan a Neuendorf, budou muset hodně bojovat, aby v závodu obstáli. Po prvním kole nebylo stále ještě jasné, kdo vyhraje. Vytvořila se silná skupina deseti skokanů a každý z nich mohl vyhrát. Vedení v I. kole si zajistil Wirkola, hned za ním byli Neuendorf a Przybyla a další, mezi nimi i náš »Franta« Raška. Po I. kole jsem se podíval na trenéra Remsu.

Byl spokojen, ale stále neklidný. Někteří favorité v I. kole odpadli, protože se nervově zhroutili, což například postihlo Engana, jiní neudrželi délku skoku a upadli. Přesto bylo jasné, že se pořadí bude ještě měnit. Vítězství si zajistil pěkným skokem Wirkola, Neuendorf si vybojoval stříbro a Lukkariniemi bronz.

O největší překvapení se postaral druhým skokem náš Raška, který skončil celkově na čtvrtém místě. Hned po skoku Rašky jsem

se podíval na trenéra Remsu. Po tomto výsledku se uklidnil. I další naši skokani bojovali dobře v poli 63 startujících. Matoušovo 12. místo, Motejlkovo 30. ve vyrovnané soutěži jsou pěkným úspěchem.

Ještě nás čeká velmi těžký závod na velkém holmenkollenském můstku. Uděláme všichni opět vše, co je v našich silách.

RUDOLF HÖHNL,
čs. reprezentant ve skoku na lyžích

Sběratel

15 km

ŠPRINTÉRSKA ZÁLEŽITOSŤ

Pretek bol v nedeľu 20. II. Na štart nastúpilo 69 pretekárov, z toho dvaja naši: Fousek a Štefl. Po behu na 30 km naše nádeje na dobré umiestnenie neboli reálne, tajne sme však verili. Očakával sa boj nórskych pretekárov a hlavne boj víťaza z 30km trate — Mäntyrintu.

Trat 15 km bola veľmi členitá a od pretekárov vyžadovala na zdolanie mnoho úsilia a dobrú fyzickú zdatnosť. Nadmorská výška pri štarte bola 300 m — najvyšší bod bol 450 m. Hneď od štartu do 9. km bola trat' skutočne veľmi členitá a namáhavá, potom sa jej charakter troška pozmenil do 12. km, boli tam 2—3 zjazdy, prípadne úseky, kde si pretekári trochu oddýchli, do cieľa — i keď pozvoľna trat' klesala — bola naďalej členitá, takže sa pretekári nikde »neviezli zadarmo«.

Celá trat' bola dobre pripravená, bezpečná, tvrdý podklad, ktorý pomocou pásových traktorov upravovali dlho pred začiatkom MS. Na trati bolo 14 kontrol, na 5. a 10. km boli kontroly časové. Televízia na štyroch miestach zaručovala divákovi pri prijímačoch sledovať priebeh preteku. Na samotnej 15km trati bolo asi 300 vojakov, starajúcich sa o úpravu a pripravených čeliť prípadnej snehovej kalamite. Značkovanie tratí s reklamou SWIX, červené a žlté praporečky, na odbočkách smerovky, tiež označenie kilometra. Prechody cez cestu boli premostené, na trati nebolo žiadnej prekážky, ktorá by bola mohla znížiť rýchlosť pretekárov.

Štart preteku bol o 11. hod. a so štartovým číslom 1 vybehol na trat' Colin z Francúzska. Naši štartovali s číslom 51 — Štefl, 57 — Fousek. Víťaz z 30 km Mäntyrinta mal č. 54. Začal sa boj o majstra sveta v behu na 15 km.

V 5. km bol najrýchlejší Eggen časom 17:32, druhý Marthinsen a Mäntyrinta s časom 17:34, ďalej Andersson za 17:35. Tento úsek v čase pod 18 min. zabehlo ešte ďalších 8 pretekárov. Náš Fousek mal čas 18:48, Štefl 19:36.

V 10. km sa poradie najrýchlejších nezmenilo:

Eggen 32:24, Marthinsen 32:25 a ďalší v malom časovom odstupe. Andersson, Ellefsäter a Mäntyrinta mali čas 32:31. Náš Fousek 34:49 a Štefl 35:32. Po 10. km bolo vidieť, že nórski pretekári využívajú možnosť domáceho prostredia a dobre naplánovanú formu. Bolo len otáznne, či Eggen vydrží v tomto tempe absolvovať zbývajúcich 5 km. Z nášho stanoviska, kde sme boli s Jožkom Klamárom na 10. km, sme už nemali možnosť sledovať vývin ďalších udalostí, no z rozhlasových prijímačov sme vyzoomeli, že prvé miesta obsadili pretekári Nórska. V radoch divákov zavládla na trati veľká radosť, miestami sa ozýval spev a skandovanie, z čoho nám zostali nezabudnuteľné dojmy.

Víťaz 15-kilometrového behu mal priemerne na 1 km čas 3:11, Fousek 3:26 a Štefl 3:37. Umiestnenie našich čo do poradia nie je vyhovujúce, avšak časové rozdiely sú oproti minulým rokom nižšie. Prekonali nás však pretekári, u ktorých sme nepredpokladali takú výkonnosť. Sú to pretekári USA, Japonska, Francúzska a tiež Poľska.

Pokiaľ ide o techniku jazdy, nevideli sme nič nového. Beh na 15 km bol skôr šprintérskou záležitosťou a vecou mocných rúk. Všetky strmšie kopce sa zdolávali odvratom, mierne zasa rýchlym behom, pričom pochopiteľne kládli dôraz na skiz lyží a neustále prenášanie váhy tela na vedúcu lyžu.

Naši pretekári pôsobili na nás dojmom ukončnosti. Markantne sa to prejavilo pri výstupoch, tiež sa neprispôbovali terénu. Je isté, že k zvládnutiu techniky behu na lyžiach je potrebná dobrá fyzická zdatnosť, ktorú sme mohli pozorovať u popredných svetových bežcov-lyžiarov.

LUDO HRNČIAR

»Bronzový« Nor Marthinsen ● Pěče o účastníky MS byla svěřena vybraným norským dívkám

R O Z H O D L O 20 cm?

Za hustého sněžení a jen s občasným vjasněním začal skok pro závod sružený. Po sobotním úspěchu skokanů nastupovali do boje sruženáři Kraus, Olekšák a Rázl, kteří byli dalším želižkem československé výpravy. Byl to zejména Josef Kraus, o kterém se říkalo, že bude mezi prvními šesti, ale našli se i takoví, kteří tajně doufali, že získá nějakou medaili, a ještě těsně před závodem mu připomínali, že by se na jeho široká prsa hodila medaile. Olekšák šel do závodu jako zkušební borec, nikoliv však jako favorit. Rázl byl na těchto závodech na zkušené a neočekával se od něho žádný výsledek. Snad se někdo domníval, že porazí některého z našich, čímž se potvrdí správnost jeho nominace na MS, o které bylo tolik dohadů. Ale MS nejsou žádné národní závody a to by si měli uvědomit ti, na které toto padá. Prohřešit se tím vůči jiným. Tolik úvodem.

Velkými favority skoku pro závod sružený byli Keller a Thoma z NSR a náš Josef Kraus. V předcházejících závodech Kraus oba porážel, ale po sobotním výkonu Kellera ve skoku prostém, v němž skončil Keller na 11. místě, se mu dávaly větší naděje na vítězství než Krausovi. Keller také skákal jako první z favoritů. Jeho skok 76 m, i dobře provedený, nepřidal na klidu jak Krausovi, tak i Thomovi. Keller dostal za svůj skok 125 b. Po Kellerovi skočili dále pěkně Čeremuškin ze Sovětského svazu (71,5 m a 113,5 b.), Japonec Taniguči (71 a 114,5) a Winterlich z NDR (72 a 113,5). Pak přišel na řadu Kraus. Skočil 71,5 a měl známku 112,6 b. Skok se mu nezdařil, ale stále to bylo dobré. V závěru přišel na řadu třetí — Thoma. Jeho mohutný odraz ho donesl až na 71,5 m, ale za přechodem upadl, takže dostal jen 77,1 bodu, což znamenalo předposlední místo v kole. Z našich skočil Olekšák 63,5 m (92,6 b.) a Rázl jen 60, což bylo pod jeho průměr. Vedení se ujal Keller, Kraus byl pátý, Olekšák 24. a Rázl 39.

Druhý kolo se jelo ze stejného nájezdu jako kolo první. Počasi se poněkud umoudřilo, očekával se další boj. Pro mne bylo jasné, že Keller bude skákat klidně, protože měl náskok, a proto mu také vyjde i druhý skok. Thomovi nezbyvalo nic jiného než oba skoky hodně riskovat a tím si upevnit pozici pro celkové hodnocení.

Kraus byl ve stejné situaci jako Thoma. Měl jen jedinou možnost: skákat naplno, aby snížil Kellerův náskok. Navíc mu to v prvním kole nevyšlo a slyšel ze všech stran i od turistů: »Tak, Josko, nevim, nevim, jak to dopadne.« Josef, jak je vždy klidný, byl rázem jako vyměněný, a i když byl odhodlán ke všemu a dělal dále klidného, tak to popravdě nebylo.

Když Keller skočil 77 m a upadl, napadlo mě, že by to mohla být velká příležitost vyrovnat náskok. Než přišla řada na Krause, skočil sovětský sruženář Čeremuškin 74 m a dostal 113,5 b., Loginov 75 metrů a 114,5 b., Japonec Taniguči 71 m a 111,3 b., Winterlich 74 m a 110,8 b. Ti všichni ohrožovali Krause a další dva favority. Když nastupoval Kraus, ve všech nás by se krve nedořežal. Všichni jsme drželi palce. Někdo řekl: »už jede« a zraky všech se obrátily na odrazový stůl, který napoví vše další: mohutný odraz, veliký předklon ke konci letu musí těsně před doskokem vyrovnat. Kraus maličko povoluje, jde dozadu a délka 76 m, což je vynikající! Ale vzápětí padá, 78,6 b. znamená další odsunutí. Pak přišel na řadu Thoma. Jako starý ostřílený závodník se chopil příležitosti a skokem 74,5 m, za který dostal 117,2 b., si uvolnil cestu za prvenství. Z našich skočil Olekšák 65 metrů, byl však málo hodnocen stylově (87,9 b.) a Rázl, jemuž skok vyšel 68,5 m a dostal 97 b.

Po dvou kolech se dostal do vedení sovětský reprezentant Čeremuškin před Japoncem Tanigučim, dalším závodníkem SSSR Loginovem a sruženářem NDR Winterlichem. Otázka, kdo vyhraje skok pro závod sružený, byla otevřená. Mohl vyhrát Keller, jestliže mu vyjde poslední skok, byli tu však stále ještě Thoma i Kraus, kteří rovněž čekali na poslední skok. Každý byl odhodlán nechat na můstku duši, jen aby mu to vyšlo. Byli tu však ještě další, kteří si brousili zuby na vítězství — závodníci SSSR Čeremuškin a Loginov, Japonec Taniguči, Winterlich z NDR a Nor Dobloug, silně podporovaný všemi diváky na stadionu. Všichni čekali na poslední skok a všichni věděli, že rozhodne momentální duševní poboda. U všech našich diváků poklesla nálada a i u vedoucích výpravy se projevalo určité zklamání. Byla tu však stále ještě jiskřička, od které se mohlo vše vznítit.

Třetí skok byl ze sníženého nájezdu. Na startu se připravoval jako osmý náš Rázl. Skočil 65 m a dostal 93,2 b., jako šestnáctý byl Stefan Olekšák, skočil 68,5 m, což byl ze sníženého nájezdu velmi pěkný výkon a dostal 98,6 b. Pak přišli na řadu uchazeči o prvenství. Čeremuškin skočil 70 m, dostal však jen 95 b., což bylo málo, měl však dobré prvé dva skoky. Loginov skočil 71 m a dostal 109 bodů, přesto se mu počítaly rovněž první dva skoky. Japonec Taniguči skočil 67 m, rovněž se mu nepočítaly do soutěže. Výběrní skočil Nor Dobloug 71,5 m, dostal 112,6 b. Diváci skandovali a na pět vzrůstalo. Když ohlásil rozhlas, že je na startu Keller, diváci jen zahučeli a nastal hrobový klid. Keller se nenechal deprimovat pádem a suverénním skokem 77 m, za které dostal nejvyšší známku celé soutěže — 126 b., dokázal, že o jeho vítězství nelze pochybovat.

Když ohlásil rozhlas Krause, každý z nás doufal a fandil, i když jen v duchu, protože při skoku to ani jinak nejde. Kraus se odrazil, nabral předklon, ale přepadal. Odrazil se brzo asi o 20 cm a těchto 20 cm znamenalo, že skočil jen 65 m, které byly ohodnoceny 85,8 b. Znamenalo to odsunutí asi na 25. místo. Diváci byli zklamáni, zklamán byl i Kraus, který nechal na můstku celé své závodnické srdce a stejně mu to nevyšlo. Po něm startoval ještě favorit závodu Thoma. Jeho skok 71,5 m, stylově dobře provedený, znamenal druhé místo ve skoku a dobré vyhlídky na získání zlaté medaile, přestože měl velkou ztrátu na Kellera. Kraus skončil na 22. místě a odešel jako čestně poražený favorit.

Na závěr bych chtěl dodat, že být favoritem není záviděníhodná situace. Jinak všichni naši kluci bojovali, jak nejlépe dovedli, ale neměli ani trošičku toho závodnického štěstí, které také musí být. Víím, že hodné diváků a fandů našich sruženářů bylo zklamáno, ale kdo tomu rozumí, nikdy je za tento výkon nebude odsuzovat. Vždyť to není jen Kraus, ale byli tu i jiní, např. Engan při skoku prostém, rovněž jeden z favoritů, a přece ho nikdo za horší výkon neodsuzoval, přestože je to starý ostřílený závodník.

DALIBOR MOTEJLEK,
čs. reprezentant ve skoku na lyžích

Patříme přesto do světové špičky

Pouze v závodě na 30 km a v závodě sruženém přenechali Norové vítězství závodníkům jiných zemí. V nejtěžší lyžařské disciplíně — závodě sruženém — dominovali závodníci neseverských zemí: v první desítce byli tři závodníci SSSR, po dvou z NDR, NSR a Norska a jeden Švýcar. Rozdíl mezi prvním a desátým závodníkem byl pouhých 18 bodů. Byla to soutěž velmi vyrovnaná a napínavá.

Ukazuje se stále více, že ve vrcholné soutěži mají na vítězství největší naději ti sruženáři, kteří v jedné z disciplín převyšují značně své soupeře. Jsou to Källin v běhu, Keller ve skoku i někteří další. Závodníci s vyrovnanými výkony v obou disciplínách (rozdíl mezi disciplínami byl do 104 bodů) získali 4., 6., 8. a 11. místo. Napomáhá tomu používání progresivních tabulek, které však také značně vyrovnávají soutěž (výborní běžci mohou snadněji vyrovnat ztrátu ze skoku a naopak). Technika skoku i běhu odpovídá technice specialistů. Taktika odpovídá vrcholné soutěži — buď — nebo. [Příklad: pád Kellera a Thomy při dlouhém skoku, běh Kellera na pokraji úplného vyčerpání.] Značně se však zvětšuje délka pobytu na sněhu — především před hlavním obdobím (NSR — tréninkové tábory na sněhu už v září v Alpách). Pro trénink skoku — využívání tréninku na umělé hmotě.

Byl jsem na mistrovství světa v Oslo trenérem družstva sruženářů. Družstva, které vedle skokanů mělo být naší nejspěšnější disciplínou. Je mou povinností seznámit lyžařskou veřejnost se svým názorem na příčinu neúspěchu. Ihned po závodě bych stěží hledal odpověď na otázku: Proč

jsme neuspěli? Skoro jsem nechtěl věřit, že je už po závodě a že mne jeho výsledek tak překvapí a zaskočí. Teprve nyní (s týdenním odstupem) se mi vybavují určité nedostatky v přípravě, v rozložení závodů, v samotné přípravě už v Oslo, které společně nebo nezávisle na sobě mohly tento neúspěch zavinit.

Příprava před hlavním obdobím nebyla jistě ideální (vyskytly se některé otázky organizačního řádu — sladění plánu přípravy, po něm převzetí družstva, potíže materiálové — nedostatek skokanských lyží, drobnější onemocnění některých členů družstva, byly i určité nedostatky v tělesné připravenosti atd.), přesto si však dovoluji tvrdit, že nezavinila výsledek na MS. Závodníci, kteří byli v přípravě na MS, trénovali jednak ve svých oddělech, jednak při výcvikových táborech společně s ostatními členy družstva. Nevýhodou je, že v Dukle není trenér sruženářů a že závodníci trénují pod vedením skokanského nebo běžecového trenéra či sami.

Stav přípravy (průběžně byla informována trenérská rada), jak ukazovaly kontrolní a funkční prověrky, byl dobrý, značně lepší ve srovnání s přípravou na loňské závodní období. Potvrdily to nakonec výsledky v průběhu zá-

vodního období, které jen upevnil názor naší trenérské rady, že je možné počítat s dobrým výsledkem. Závodů, kterých jsme se zúčastnili před MS, byly oblesány všemi sruženáři (mimo NDR), kteří pak startovali na MS. Na všech těchto závodech byl Kraus úspěšný: v Le Brassus druhý, v Reit im Winkel čtvrtý, ve Feldkirchenu šestý. Z těch, kteří se umístili mezi prvními šesti v Oslo, porazil v Le Brassus Kellera, Čeremuchina, Simonova (Kellera a Čeremuchina ve skoku i v běhu), v Reit im Winkel Simonova a Čeremuchina (Keller nestartoval).

Za jeden z nedostatků považuji rozložení závodů. První těžší závod absolvovali naši až 23. ledna v Le Brassus. To bylo dosti pozdě. Počítali jsme s první zkouškou družstva pro MS alespoň o týden dříve — při mezinárodních závodech v Tanvaldě. Z mezinárodních závodů se však stal pouze závod národní (všichni zahraniční lyžaři účast odřekli) a jen kvalifikační pro naše. Jelikož do Le Brassus a do Reit im Winkel mohli jet jen tři závodníci, neměli jsme možnost vyzkoušet, jak se osvědčí celé družstvo, které bylo v přípravě, jako kolektiv v těžkém závodě. Ostatní silné sruženářské země měly na závodech celé týmy (SSSR 7 závodníků, Polsko rovněž). Další naší nevýhodou a zároveň větší chybou přípravy byl způsob cestování. Závodníci SSSR a Polska jeli z Le Brassus přímo do Reit im Winkel — my přes Prahu, Kraus navíc cestoval do Feldkirchenu.

Za velmi vážnou příčinu zklamání družstva však považuji okolnosti, které měly vliv na dobrou pohodu, dalo by se říci na psychologický stav družstva. Začalo to hned po nominaci. Bylo nám vytýkáno, že jedeme na úkor něm vytkyně apod. Také cesta nebyla zvláště příjemná. Cestovali jsme prakticky dva dny, pro mlhu letadlo z Prahy neletělo a tím jsme zmeškali nějaký ten trénink. V tréninku jsme provedli pouze 10 skoků [ostatní závodníci v průměru 20]. Ještě horší to bylo s tréninkem běhu. Na trénink a na trať jsme se dostali pouze třikrát, z toho jednou na půl hodiny a dvakrát na 1½ hod. Na pořádný trénink nebyl čas. Stačili jsme si jen prohlédnout trať.

Pro zajímavost uvádím denní program sruženářů na MS: 8.00 snídaně, 10.15 odjezd na trénink skoku, 13.30 příjezd ze skoku, 14.00 oběd, 14.30 odjezd na trénink běhu, 17.00 příjezd.

Vítěz skoku pro závod sružený a druhý celkově v závodě sruženém Franz Keller z NSR

Nejhorší byla doba od snídání do odjezdu na trénink skoku. Byla to doba čekání, »co a jak«. Zůstal jsme v ubytovně sami a byla jen snaha nějak se zaměstnat, aby se nemuselo myslet na závody (příprava materiálu a lyží ap.). Byla to však nedostačující psychologická relevace. Všichni byli stále podráždění a reagovali stejně na sebemenší podnět. Ze nebylo něco v pořádku, bylo patrné nejvíce na Krausovi, který byl před závody značně popudlivý a po závodech úplně uvolněný (psychicky), skoro veselý.

Kraus byl letos skokovsky stejný, možná o něco lepší než v loňské sezóně. V běhu měl zlepšení 1½ až 2 minuty na 15 km. Hlavní příčiny neúspěchu vidím v psychologické stránce. Na tu mělo vliv více okolností: přílišné cestování (především do Feldkirchenu), situace v Oslo a vlastně závod ve skoku. Tam se chtělo příliš mnoho lidí podílet na předpokládaném úspěchu a každý se snažil poradit. Tady si dávám jedinou vinu, že jsem to dopustil. Věděl jsem o tom, ale měl jsem obavu, že jen zhorším situaci. Podobně v běhu, ale tam mají trochu viny samotní závodníci.

I když Pepa Kraus nesplnil předpokládané umístění na MS, nelze zapomenout výsledky, kterých dosáhl před MS. Ty ho stá-

le řadí na čtvrté místo světového žebříčku. Když přidá ke svému talentu a bojovnosti něco ze svého (více vlastního úsilí) v přípravě před závodním obdobím, jistě se brzo zapomene na Oslo. Věřím mu nejen já, trenérská rada, ale doufám, že i ti, kteří nám trochu fandí a drží palce.

Štefan Oleksák se během závodního období neustále zlepšoval jak skokovsky, tak i běžecky. Čtvrté místo na universiádě v Itálii bylo dobré. Těsně před odjezdem na MS potvrdil zlepšení ve skoku a výborný běh (štafety). Jeho umístění ve skoku bylo poměrně dobré (29.). Byly velmi malé rozdíly. Při podání svého normálního výkonu i v běhu (tj. o 2–3 min. lépe, než běžel), umístil by se od 10. do 15. místa. Tím ani jeho předpokládané umístění nebylo přehnané. Výkon nepadal pro horší kvalitu mazání lyží a pro předem uvedené psychologické okolnosti. Potvrzují mi to i jeho výsledky na armádních přeborech ve Spindlerově Mlýně, kde zvítězil v běhu a porazil mj. naše specialisty běže (Štefíl atd.).

Jiří Rázl skokovsky uspokojil, i když má prozatím značný nedostatek v dosahu — jeho druhý skok nebyl náležitě ohodnocen. V běhu nepadal očekávaný výkon. Snad ovlivněn nachlazením před závody (v Oslo ležel a léčil se) a psychickou stránkou.

To, co zde uvádím, není hledání omluv. Je to pouze můj názor na příčiny neúspěchu. Domnívám se, že byla vytvořena příliš velká reklama našemu předpokládanému umístění. O to větší bylo pak zklamání. Pociťili jsme to, a možná ještě pocítíme, a více, než to možná zasluhujeme. Málokdo totiž ví, jak náročná je to disciplína, a ten, kdo to ví, rád rychle zapomene. Předpokládané umístění bylo děláno na základě výsledků a nebylo přeceněno.

Závod je ovšem něco jiného a co může ho ovlivnit řada věcí, což se také stalo. Nevěřím, že sdružení jsou tak špatná a že bychom se příliš přecenili. Velmi rychle by se udělaly závěry a zapomnělo na lepší výsledky.

Patříme stále zásluhou Krause, Oleksáka do světové špičky a tu nemíníme v žádném případě opustit, spíše se v ní pevněji usadit. Znamená to hodně práce po všech stránkách. Sdruženářů je stále více a tím se stále zvyšuje výkonost. Zásluha na tom mají středoevropské státy, které správně vidí ve sdruženém závodě disciplínu, kde mohou dosáhnout lepších úspěchů než Seveřané. Názorně to ukázalo MS v Oslo.

Bohuslav Rázl,

trénér reprezentačního družstva sdruženářů

5 km ŽEN

CHYBĚLA JIM SÍLA

Ve středu 23. února ve 12.30 hod., tedy tři dny po startu běhu na 10 km, které musely stačit běžkyním k načerpání sil do závodu v běhu na 5 km, odstartovalo postupně 36 závodnic 11 národností. Trať závodu vedla na naše zvyklosti ve velmi členitém terénu, zejména v první polovině.

Hned po startu prověřilo dvojice strmé stoupání výkonnost závodnic. Celkově musely účastnice překonat 170 m výškového rozdílu s maximálním stoupáním na jednom úseku 40 m výškového rozdílu. Krátká strmá stoupání s krátkými sjezdy, zvlněnými rovinkami prakticky nedala nikde na trati možnost odpočinku. I ve sjezdech bylo třeba jet velmi aktivně, ne pouze pasivně odpocívat. Závodnice končily závod velmi vyčerpány, vzhledem k nasazenému vysokému tempu. Trať dokonale upravená pomocí sněžných traktorů a celé armády šlapačů v šířce 2 m bez jediného náznaku travertu, předhonné sněhové podmínky (běželo se za teploty -3° , teploty sněhu $4,5^{\circ}$) a tisíce nadšených, sportovně vysoce vyspělých diváků, vytvořily podmínky pro velmi rychlý závod, v němž každé malé zaváhání znamenalo velkou ztrátu v konečném pořadí. O vysokém tempu závodu svědčí to, že závodnice absolvovaly kilometr tratě v průměru za 3:28 min.

Naše běžkyně — Eva Paulusová a Jarmila Škodová — měly dobré vylosování s možností orientovat se na soupeřky, které ze závodů již znají — Škodová se start. číslem 18 (2 min. za Finkou Ruoppovou a 1,5 min. za Polkou Biegunovou), Paulusová se start. číslem 26 (3 min. za Nestlerovou z NDR a 1 min. za Bulharkou Vasiljevovou).

V první polovině probíhal závod pro naše běžkyně nadějně: Paulusová se velmi dobře vyrovná-

vala s náročným terénem i tempem. Po 2,5 km byla na 9. až 11. místě ve velmi malém časovém odstupu od první pětice soupeřek. Pak však nastal zlom a Eva postupně ztrácela vteřiny i pořadí. Skončila 1,30 min. za vítězkou závodu na 19. místě.

Tento výsledek je jedním z nejhodnotnějších výkonů, kterého kdy naše závodnice dosáhla v lyžařských běžeckých disciplínách, přestože skončila na 19. místě. Průběh závodu ukázal, že naše děvčata neměla dostatek fyzických sil — zejména velké potíže jim dělaly přechody ze stoupání do rovinky, kde »olovo« v nohách bylo příčinou ztráty velmi cenných vteřin. Kupř. ve 3,5 km na 4m stoupání a asi 20m rovince ztratila Paulusová 3 vt. a Škodová 5,6 vt. na přední závodnice. Závod skončil výrazným úspěchem sovětského kvarteta, ve velmi malém časovém odstupu za sovětskými závodnicemi (2,4 vt.) skončila Bulharka Stojevová, které se znovu podařilo porazit všechny Seveřanky. Ovšem i další Bulharka — Vasiljevová — na 9. místě potvrzuje, že v ženské běžecké disciplíně mohou při vhodných podmínkách prorazit do světové špičky i závodnice z netradičních běžeckých zemí.

O vysoké vyrovnanosti závodu svědčí pohled na výsledky: 11 závodnic ve 30 vteřinách.

SLÁVEK MAŠATA

PROLOMENÁ TRADICE

Je streda 23. února 1966. — Královská garda odtroubila znělku, dozněla hymna královského dvora i norská státní hymna, král zaujal své místo ve své loži, 14 závodníků ze čtrnácti zemí (Švédsko, Finsko, SSSR, Norsko, Itálie, Francie, NSR, NDR, Polsko, Švýcarsko, Japonsko, Jugoslávie, USA, Kanada) je připraveno na startovní čáře. Další závod VM pá ski 1966 — štafety mužů na 4X10 km — může začít.

Po dopoledních marných pokusech o filmování při závodě žen a pro absenci našich v tomto závodě vyhovují pozvání našich televizních komentátorů a sedím s nimi v jedné z buněk televizního plástu. Všichni s napětím očekávají start.

Je 13.15 hod. — mrazivý vzduch rozfízne výstřel — řada závodníků se mění v houf a ten v zástup, který opouští zorné pole prvé kamery. Hrají si na proroka — podle času závodu na 15 km předpovídam pořadí: Norsko, Finsko, Švédsko, SSSR, Itálie. Mezi reportéry však převládá názor, že prvé bude Finsko. Na monitoru se objevuje záběr druhé kamery. V čele závodníka se značným náskokem — Odd Marthinson. Norsko vedl Druhý je Kalevi Oikarainen (Finsko), třetí Hischer (Švýcarsko), čtvrtý de Florian (Itálie). Teprve pak běží Lidh ze Švédska. Kde je však Ivan Utrobin? Je možné, že bychom ho přehlédli? Nikoli — poznáváme ho v záběru třetí kamery — začíná tragédie štafety SSSR?

Do předávky se mnoho nemění. Grönningen přebírá s náskokem 24 vt. Druhý Fin Taipale vybíhá před Nonesem a Haasem téměř o minutu. Vedenin přebírá od Utrobina se ztrátou tří minut. Zdá se, že je již po prvním úseku rozhodnuto. Věřím v prvé dvě místa Norska a Finska. Kdo však bude třetí?

Na druhém úseku zvyšuje Grönningen vynikající jízdou náskok Norů na 68 vt. Finsko uniká Itálii, na čtvrté místo se probojovávají Švédové, páté je Švýcarsko a Vedenin třetím nejrychlejším časem na úseku vytahuje štafetu SSSR na šesté místo.

Grönningen je přijat králem, tisíce diváků podél celé trati skandují radostně své »hejá«. Všichni věří, že domácí prolomí třicetiletou tradici (ve štafetách bylo Norsko první jen v roce 1937 v Chamonix), a získají zlatou v jediné kolektivní disciplíně lyžařského běhu. Věří v to všichni, jen Fin Laurila, vyběhající na třetí úsek za Norem Ellefsäterem, to chce

změnit. Je nejrychlejší na úseku a snižuje náskok Norů na 41 vt. Bude to stačit Eggenovi na udržení místa v boji s Mäntyranťou?

Určitě! Vítěz patnáctky je ve fantastické formě. Horší to však má Ital Manfroi — tlačí se na něj Švéd Sandström a Akentěv ze Sovětského svazu. Přes půl hodiny trvá vrcholné vzrušení. Na prvních třech místech se však nic nemění! První probíhá cílem Eggen v relativně nejrychlejším čase dne — zlatá medaile Norsku. Druhý Mäntyranťa — stříbrná Finsku, třetí Manfroi — bronz do slunné Itálie, možná senzace, která je však podložena mnohaletou ohromnou péčí italského svazu o běžce. Dále přijíždějí Sandström (Švédsko), Akentěv (SSSR), sdruženář Källin (Švýcarsko). Desátý přijíždí Demel z NSR, ale jeho individuální výkon je jen o 2 vt. horší než Mäntyranťou! Walter to umí!

Gratulujeme vítězům i všem, kteří závod dokončili. Přenos končí. Jsme dojatí závodem i radostí z vítězství Norů. Přál jsem jim to moc, stejně jako přelji našim chlapcům účast ve štafetě na OH v Grenoble. Věřím, že to chceme všichni a že uděláme vše, co bude v našich silách!

JAROSLAV HONCŮ

50 km

Ukončit pretek - to bolo hrdinstvo

Zdá sa mi, že Severania vedia najlepšie oceniť výkony pretekárov. Na všetkých súťažiach na MS zaplnili bariéry štadióna. Avšak v dvoch prípadoch, a to zhodou okolností ešte za zhoršených poveternostných podmienok, prišlo povzbudzovať bojujúcich športovcov lyžiarov oveľa väčšie množstvo divákov ako po ostatné dni. Bolo to pri preteku v behu na 50 km a pri skoku prostom na veľkom holmenkollenskom mostíku.

Počaste usporiadateľom ani pretekárom pri majstrovstvej päťdesiatke v Oslo vonkoncom neprišlo. V noci pred pretekom na upravenú trať, ktorá bola postavená v jednom 25km kole, ktoré mali pretekári absolvovať dvakrát, napadlo až 15 cm nového snehu. Na jeho znovuušľapanie zostávalo technickým pracovníkom asi 2—3 hodiny. Za pomoci strojového parku a 400 členov kráľovskej gardy, všetko to dobrých lyžiarov, bola trať už hodinu pred začiatkom preteku perfektne pripravená. Pol hodiny pred samotným štartom pretekárov bola odštartovaná asi 15-členná rovnako usťrojená skupina pretekárov, ktorí mali za úlohu svoju jazdu spevniť stopu trate.

Zatiaľ v kabínach pretekárov a v okolí štadióna prebiehali posledné prípravy voskovania lyží. Mierne oteplenie spôsobilo, že v nižších polohách sa v stope utvárala hladká glazúra, kým vo vyš-

ších polohách zostával stále premrznutý prachový sneh. Bolo sa treba rozhodnúť pre voskovanie výslovne tuhými voskami, alebo doplniť tuhé vosky slabou vrstvou fialového vosku. Kombinácia tuhých modrých a zelených voskov bola výhodnejšia, avšak na okolí štadióna výslovne nepríjemná (podkľazovalo). Kto podľahol situácii na štadióne, pridá na lyže fialový vosk a tým zmaril nádeje na lepšie umiestenie. Tento osud postihol aj niektorých našich pretekárov.

Hneď po odštartovaní preteku mali sme možnosť vidieť, že pozícia vylosovania nemusí byť vždy na osoh. Sovietsky pretekár Vedenin, štartujúci s číslom 48, mal pred sebou všetkých aspirantov na medaily, čo ho zrejme inšpirovalo v jeho taktickom počínaní. Vedenin, ktorý dostával presné informácie od členov sovietskej výpravy, nasadzoval hneď od začiatku vysoké tempo. Už pri

prvých neoficiálnych meraniach na ôsmom kilometri mal najlepší čas. Po ubehnutí 15km úseku viedol už takmer s polminútovým náskokom. Takmer až do 44. kilometra tento stotočný bojovník viedol viac ako minútový náskokom, kedy podľahol kríze a len s vypätím síl dokončil pretek na šiestom mieste. Vedeninom stratili Sovieti posledný tromf a ich ústup z pozícií je po MS viac ako vypuklý. Iste si nebudú robiť mimoriadne výčitky, veď práve teraz sú to oni, ktorí majú viacero mladých, ku slovu sa hlásiacich borcov.

Po odpadnutí Vedenina zaútočili na prvé miesto

Por.	Št. č.	Meno	Krajina	15 km	Por.	25 km	Por.	35 km	Por.	Koneč. čas
1.	45	Eggen	Nórsko	53:37	(4)	1:30:29	(6)	2:08:07	(5)	3:03:04,7
2.	33	Tiainen	Fínsko	53:45	(3)	1:30:07	(2)	2:07:51	(3)	3:03:15,1
3.	5	Mäntyranta	Fínsko	54:02	(5)	1:30:23	(5)	2:08:03	(4)	3:03:54,3
4.	42	Ellefsäter	Nórsko	53:15	(2)	1:30:08	(3)	2:08:17	(6)	3:04:46,8
5.	27	Taipale	Fínsko	54:08	(6)	1:30:22	(4)	2:07:17	(2)	3:05:20,3
6.	48	Vedenin	SSSR	52:52	(1)	1:28:23	(1)	2:05:51	(1)	3:05:43,3
7.	20	Grönningen	Nórsko	54:15	(7)	1:31:09	(7)	2:09:37	(7)	3:05:48,2
8.	37	Halvorson	Švédsko	54:30	(9)	1:31:18	(8)	2:09:56	(9)	3:09:08,6

Takýto boj sa odohrával medzi špičkou majstrovskej päťdesiatky. V stručnosti treba sa dotknúť ostatných pretekárov, ktorých by sme podľa výkonnosti mali chápať ako skupinu rovnako dobrých ako tých, čo sa umiestili na popredných miestach. Ide o Nóra Grönningena, ktorý skončil na 7. mieste, ďalej západného Nemca Demela, ktorý pretek vzdal, a ďalších. Mimoriadne snehové a poveternostné pomery kládli na všetkých rovnaké nároky, no nie každý sa s nimi vedel rovnako vysporiadať. Zostáva jedna smutná skutočnosť, že viac ako desiatka pretekárov vzdala. Vzdali pre vyčerpanie, pre zle voskované lyže a vzdávali iste nie pre malíčkosti. Lenže v rovnakých pozíciách boli (a vo voskovaní lyží najhorší) konkrétne všetci naši pretekári. Na tupú jazdu Čilíka či Harvana bolo sa až trápne prizerať. Ani Fousek nebol na tom najlepšie. No chlapci bojovali statočne do konca. Veľká časová strata na tejto päťdesiatke nie je skutočným vyjadrením síl, ale svedčí o nedokonalnej taktike pri príprave lyží. Podľa výkonu a bojovnosti, ktorú tu preukázali čs. bežci, som pevne aj teraz presvedčený, že naše šance na svetových súťažiacich v bežeckých disciplínach ostávajú jedine vo vytrvalostných pretekoch, a pokladám za hrubú chybu, že tento návrh nerešpektovalo predsedníctvo pri nominácii na MS pre Oslo, hoci bolo o veci presvedčený, avšak dalo sa ovplyvniť dvoma jedincami.

A nakoniec niekoľko slov a úvah k novým, moderným prvkom, zanášaným do lyžiarstva. Je skutočnosťou, že na MS v Oslo chýbali účastníci krajín, kde sa lyžovanie prevádza. A keď už tá-ktorá krajina preteky obsadila, bolo jasné, že posielala len tých, ktorí majú akú-takú nádej na úspech. Nikto dnes, až na Kanadu, USA a Mongolsko, neposielal pretekárov s perspektívou obsadzovania posledných miest. Iste má na to každý vlastné názory a domáce príčiny. Fakt je ten, že chýbalo mnoho žien, že na päťdesiatku bolo menej losovaných a nakoniec vzdávanie sa pretekárov, hoci za mimoriadne ťažkých podmienok, svedčí o tom, že aj tu začína prevládať úspech a len úspech. Po športovej stránke je to zdravé. Avšak štart na MS a OH by mal znamenať viac. Tu nepomôže nijaké presvedčovanie. Každý dobrý pretekár štartuje spravidla vo všetkých súťažiacich. Pri dnešných tréningových metódach a vývoji techniky neexistuje v bežeckých disciplínach nijaká špecializácia. Preto by bolo logické, aby sa na OH a MS vypísala nová disciplína, a to »bežecká trojkombinácia«, v ktorej by sa hodnotili body za 10, 30 a 50

po prebehnutí 35.—45. kilometra hneď ďalší piati Severania. V prvom rade to bol Fín Taipale, ktorý išiel v tesnom časovom závese za Vedeninom. No ako čierny muž v pozadí ostával stále ďalší fínsky reprezentant Tiainen Arto. Tento počas celého preteku nespustil sa z tretej, resp. druhej časovej pozície. Nakoniec sa stalo to, čo nikto nečakal. Nórsky pretekár Eggen, jazdiaci celý pretek na štvrtej a neskoršie až na piatej a šiestej pozícií, svojím nádherným záverom nečakane zvíťazil. Priebeh preteku v behu na 50 km nám priblíži tabuľka prvých osmi pretekárov.

kilometrov. Za túto kombináciu by sa mal udeliť titul »veľmajster sveta v behu na lyžiach« a ďalej strieborná a bronzová medalla. Pomohlo by to tomu, že by pretekári bojovali od začiatku do konca OH a MS. Stredoeurópske krajiny by mali jasnejší obraz o výkonnosti svojich jedincov. Z výsledkov by sa dala vyčítať vlastne konkrétne rebríčky kvality jednotlivcov. Verím, že by aj stredoeurópske krajiny obosielali na svetové súťaže svojich pretekárov vo väčšom množstve, lebo by mali jasnejšie zrovnanie ku Severanom a konečne k ostatným Stredoeurópanom.

To, že tohtoročnú päťdesiatku na MS v Oslo ukončilo 12 národností a 28 pretekárov, je signálom, aby sa vecou zaoberali nielen jednotlivé lyžiarske sväzy, ale aj medzinárodná organizácia FIS.

JÁN TEREZČÁK

Je ľubo bonbónek?

N U D N Ý Z Á V O D ?

Poslední den mistrovství světa si pořadatelé, novináři a jemnější část startujících museli přivstat. Závěrečná soutěž žen — štafety na 3x5 km — začínala již v 9 hodin. Diváci, kteří v průběhu všech soutěží v tak velkém počtu povzbuzovali závodníky, dali toto nedělní ráno přednost mši nebo delšímu odpočinku. Soutěž štafet, ve které startovalo jen sedm družstev, měla být jen fádni záležitostí, kde je jasný vítěz a i další pořadí (SSSR — Švédsko — Bulharsko — Finsko).

Domácím závodnicím se mnoho nadějí na pronikavější úspěch nedávalo. A potom — odpoledne byl skok na Holmenkollenu, všichni se soustředovali na tuto událost.

Start sedmi žen — Bojarskichová, Martinssonová, Pöystiová, Nobisová, Stojedová, Budná, Wigerňasová — proběhl za menšího zájmu, za mlhy a teploty málo pod bodem mrazu. Očekával se tuhý boj, ne o první místo (to automaticky měla získat Bojarskichová), ale o další. Věřilo se vítězce univerzálny Stojedové. Té to však nešlo. Když dotykem ruky poslala na druhý úsek Vasiljevovou, byly již Strandbergová a Afulesová v zatáčce stadiónu a Ačkinová šplhala dlouhým stoupáním k lesu. Rázem klesly akce Bulharek, které nemají rovnocennou třetí závodnicí, a Finek, které byly po prvním úseku až páté.

Zato v divácích, kteří mají cit pro boj na trati a kteří se začali trousit k trati, to začínalo pomalu vřít. »Jelech« děvčata mo-

hou překvapit! Po druhém úseku již bylo prakticky rozhodnuto o zlaté medaili. Kolčínovou nemohla již žádná závodnice předjet. Zůstal však boj o stříbro. Na Panděvovou z Bulharska, která dostala od Vasiljevové štafetu na druhém místě, se rychle dotáhly Mördreová a Gustafssonová a mezi těmito se mělo rozhodnout.

Přesně podle očekávání se závodnice objevily divákům v lesíku proti stadiónu, kde jim chybělo do cíle něco přes 500 m. Bezpečně v čele Kolčínová — zlatá medaile do SSSR.

A potom to začalo. Celá v bílém Toini Gustafssonová, v černých golfkách a s červenou čepičkou Berit Mördreová těsně za sebou. Nadšení diváků zahřmělo, jako když dá Sparta gól. Umělý přejezd silnice absolvovaly obě společně. V krátkém stoupání však Berit dvakrát smekla. Toini rychle získala 20 m! Budou rozhodující v boji o stříbro?

Krátký prudký sjezd sjíždí Be-

rit v hlubokém předklonu, paže volně svěšené, vzdala se již? Do cíle chybí 150 m na mírném stoupání a cílové rovínce. Svědka již jistě věří, že si svou péknu technickou jízdou jede pro stříbro. Norka je však nevzdává, dopovává fantastickým křikem diváků předvádí finiš, na který se nezapomíná. V cílové rovínce předjíždí překvapenou Gustafssonovou. Za cílovou čarou padá! Toini odjíždí stranou, překvapeně se dívá na jásající dav a snad ještě nevěří, že Švédsku zůstala jen bronzová medaile.

O minutu později sváděly stejně krásný boj o čtvrté místo Nestlerová z NDR a Pusulová (Finsko). Němka projela cílem o metr před Finkou. Byl to krásný závod!

Skoda jen, že naše děvčata tomu dramatu jen přihlížela. Snad přistě!

JAROSLAV HONCŮ

SKOK NA VELKÉM MŮSTKU

JEDNOMU TO MUSÍ VYJÍT

Po překvapivých výsledcích na malém můstku se s napětím očekával výkon Wirkoly a ostatních favoritů na velkém můstku. Ve vzduchu visela otázka — převezme žezlo někdo ze závodníků střední Evropy, nebo zůstane titul na severu? Při trénincích na velkém můstku dosahovali výborných výkonů skokani NDR Lesser a Neuendorf, Sověti Kovalenko a Jemeljanov a pozadu nezástávali ani naši Raška s Matoušem a Švéd Sjöberg. Odpověděl nedělní závod, v němž nebyla o překvapení nouze.

V sobotním norském tisku se objevily články s mohutnými titulky: »Zítřka katastrofa na Holmenkollen?«. Meteorologové předpovídali velmi špatné počasí a dokonce polemizovali, zda se vůbec závod uskuteční. Přes všechny tyto nepříznivé předpovědi se soutěž uskutečnila.

Závod začal ve 12,15 hod. zkušebním skokem. V té době nebyly podmínky nejhorší. Mírná mlha, mrholení a mokrá sněh nebyly pro skok právě ideální, přesto však umožňovaly regulérní skoky. Po zkušebním kole mlha zhoustla a viditelnost, která je pro skokana velmi důležitým činitelem (orientace na můstku) se zkrátila na minimum. Ze by ti meteorologové měli přece jen pravdu? I přes všechnu tuto nepřízeň počasí byla ve 13,15 hod. zahájena vlastní soutěž, která měla určit mistra světa na velkém můstku. Skokani podávali velmi hodnotné výkony. Po sérii prvních

skoků se ujal vedení Nor Wirkola o 6,5 b. před naším Raškou, a to bylo velké překvapení soutěže! Třetí byl reprezentant NDR Lesser o 0,8 b. za Raškou. Matouš byl po prvním skoku, který se mu plně nezdařil, 17., o necelých 5 b. za 10. Enganem. Motejlek 25. a Höhn 42.

V závodech bylo opět hodně nervozity, na kterou doplatili i ti nejlepší, např. Němec Neuendorf, Erzen z Jugoslávie, Kovalenko a Jemeljanov ze SSSR a další, přestože patřili rovněž k uchazečům v boji o některou z medailí.

Po sérii prvních skoků byla soutěž hodně vyrovnaná. Rozdíl mezi druhým a osmým závodníkem byl necelých šest bodů. S napětím byly očekávány výkony ve II. kole. Situace ukazovala, že se rozvine boj o udržení a samozřejmě hlavně zlepšení pozic v umístění jednotlivých skokanů. Pro nás bylo v ohni dvě želízka: Jiří Raška, který po

prvním skoku bojoval o medaili, a Josef Matouš, který měl reálné předpoklady umístit se do 10. místa.

Druhé skoky začaly za stejných povětrnostních podmínek jako I. kolo, mlha však přidala ještě více na své síle. Viditelnost byla taková, že diváci stojící na přilehlých tribunách dole u přechodu doskočistě viděli skokana až těsně před doskokem. No a ti shromáždění kolem dojezdu, a těch bylo minimálně 80 000, neviděli vůbec nic. Orientovali se jenom podle místního rozhlasu a podle svých tranzistorů.

Stopa na nájezdu ve II. kole o něco zrychlila. Závodníci dosahovali podstatně delších skoků než v prvním kole. Po odstartování 25 závodníků se počasí najednou zhoršilo. Mlha se rozplynula a začalo hustě sněžit. Stopa na nájezdu se zpomalovala a závodníci s vyššími start. číslly dosahovali stále kratších skoků. Sníh se sypal tak hustě, že muselo být II. kolo po odstartování 33 závodníka (upadl a muselo se upravovat) přerušeno. Jury rozhodla počkat, až se počasí umoudří, a potom celé II. kolo opakovat, aby byla zachována regulérnost závodu. Počasí se dlouho nechtělo změnit, a tak se dokonce uvažovalo o ukončení závodu a vyhlášení vítězů podle výsledků v I. kole.

Asi po půl hodině přestalo sněžit. Pořadatelé odstranili z nájezdu i dopadové plochy nový sníh a začalo druhé, opakované kolo. Přišla opět mlha a setmělo se tak, že viditelnost byla maximálně do 20 metrů. To se již vůbec nedalo mluvit a nějaké regulérnosti závodu. To byl podle mého názoru normální circus, v němž několik desítek závodníků předvádělo přítomným divákům (kteří stejně nic neviděli) svoji odvalu. Bylo to tzv. skoky do tmy. Dodnes nepochopím, jak mohl rozhodčí hodnotit styl, pády a pod., když nebylo chvillemi vidět ani do přechodového oblouku. A skutečně také jejich stylové známky neodpovídaly předvedeným skokům. Některé skokany vysoko nadhodnotili, jiné zase hluboko podhodnotili, a škoda, že mezi těmito postiženými byl i náš Jiří Raška.

Závod vyhrál Wirkola, kterému po dostatečném náskoku z I. kola stačil průměrný skok 78 m dlouhý. Skutečně největším překvapením pro všechny skokanské experty a diváky byl — v tréninku svým výkonem jen průměrný — Japonec Fujisawa. Zvládl zejména pěkně druhý skok, který byl podle mého nejhezčí v kole. Rozhodčí však tento skok plně nedocenili, a naopak skok Švéda Sjöberga nadhodnotili o 1/2 až 1 bod. Tím předstihl tento závodník našeho Rašku o 0,7 b. a odsunul ho na čtvrté místo. Smůlu měl Němec Lesser, který měl i ve druhém kole nejdlejší skok. Pro špatnou viditelnost v konci nabral předklon a po doskoku se dotkl rukama svahu. Tentýž osud postihl i našeho Josefa Matouše. Škoda, byl by býval osmý! Motejlek podal opět svůj průměrný výkon a jeho 21. místo bylo též slušné. Bojoval statečně, avšak jeho forma na MS zaznamenala určitý pokles. Mladý skokan Rudla Höhn byl losován v první skupině. Ve II. kole dopltil na své nízké startovní číslo (2). Stopa na nájezdu byla málo projeta, a proto pomalá. Z toho důvodu nedocílil patřičné délky skoku a byl ve výsledcích ve druhé polovině startujících.

Naši chlapci bojovali příkladně a podali ty nejlepší výkony, jakých byli momentálně schopni. Na nedělní závod byli připraveni dobře jak po stránce fyzické, tak i psychologické. Náš plán — vložit do závodu všechno úsilí. Řekl jsme si: startujeme čtyři, a tak to nejméně jednomu musí vyjít — a vyšlo! Během závodu byli všichni naši klidní a rozvázní, přestože přestávka mezi prvním a druhým kolem byla pěkně dlouhá!

Škoda, že nám nevyšla jedna z medailí — bylo k ní ještě blíže než v Innsbrucku na středním můstku! Po závodě jsme si slíbili: nevdá, uvidíme prátě! Sport je sport a musíme to také sportovně brát. Počkáme si opravdu další dva roky — snad nám přinese více štěstí olympijský můstek v Grenoble!

ZDENĚK REMSA,
trenér reprezentačního mužstva skokanů

JAKO KDYŽ STARTUJE KOSMICKÁ LOĎ

Již několik hodin před zahájením poslední soutěže MS v Oslo — skoku na velkém můstku — proudily zástupy lidí a řady aut na tradiční Holmenkollen. Přes nepříznivé počasí se jich sešlo hodně přes 100 000. Takové prostředí dovede vyvolat opravdu závodní atmosféru.

Již zkušební skoky ukázaly, že boj bude velmi vyrovnaný, i když domácí prostředí a zlatá medaile z normálního můstku mluvily pro mladého Nora Wirkolu. Rovnocennými soupeři mu však mohli být i závodníci NDR, Finska, SSSR i další. Z našich se nejvíce očekávalo po úspěchu na normálním můstku od Rašky. Znělkou MS a skokem Nora Jensena se startovním číslem 1 byl ve 13.40 hod. zahájen závod. Kritického bodu můstku dosáhl jako první Fin Halonen se startovním číslem 16. Po něm se ujal vedení sovětský závodník Cakadze skokem 80,5 m. Překvapil Japonec Fujisawa, který skočil 80 m a velmi hezkým, perfektně provedeným skokem se dostal do čela on. Pak přišel na řadu Petr Lesser z NDR. Jeho skok nebyl stylově nejistší, avšak

délka 85 m mu stačila na vedení. S číslem 50 startoval náš Jiří Raška. Podarilo se mu skočit opravdu výborně 82 m, dostal nejvyšší známku 106,6 b. a ujal se vedení. Byl to výborný skok a všichni jsme mu přáli, aby se mu dařilo i ve druhém kole. Za Raškou mělo startovat ještě několik výborných závodníků, mezi nimi i Wirkola a Neuendorf, držitelé zlaté a stříbrné medaile na Mids-tuabakken. Jakmile se objevil na nájezdu Wirkola s číslem 53, začalo ho 100 000 krajanů vyvolávat. Když potom po výborném odrazu skočil 84,5, skokem hodným mistra světa, objevila se na tabuli výsledků známka 113,1 b. Zdálo se, že tam kolem dojezdu a na tribunách nejsou lidé, ale startuje tam nejméně pět TU 114 nebo kosmická loď. Masy diváků neutichaly a to

mělo vliv na dalšího z favoritů soutěže, D. Neuendorfa z NDR, který byl s číslem 54 hned za Wirkolou. Špatně se odrazil a za svůj neklidný skok, dlouhý jen 75 m, dostal pouhých 81,8 b. Wirkola, Raška, Lesser zůstalo pořadí na prvních třech místech po I. kole.

Již od začátku soutěže bylo dost nepříznivé počasí, hustá mlha snižovala viditelnost. Ale to, co přišlo na začátku II. kola, jistě nikdo nečekal. První tři závodníci, mezi nimi i náš Rudla Höhn, startovali za dost ještě dobrých podmínek a dosáhli také dobrých výkonů. Potom ale začalo hustě sněžit a nájezdová rychlost se s přibývajícím sněhem zmenšovala. Sovětský reprezentant Jemeljanov a za těžkých podmínek dokázal skočit velmi dobře a dostal se do čela soutěže. Bylo jasné, že ho za stále se zhoršujících podmínek těžko někdo překoná. To právě však přišlo teprve po pádu Francůzce Macle. Než pořadatelé upravili dopadovou plochu, napadla

na nájezd silná vrstva nového sněhu. Aby další závodník nemusel najíždět stopu a nebyl poškozen malou nájezdovou rychlostí, rozhodl soutěžní výbor poslat na start předskokany. Jejich skoky měly u diváků podobný ohlas jako skok Wirkoly v I. kole. První z předskokanů skočil jen asi 40 m a po dopadu na nový tupý sních zakončil svůj skok efektním pádem. Skoky dalších dvou předskokanů skončily rovněž v kotrmelcích, ale našťastí bez zranění. Diváci se bavili, ale soutěžní výbor se musel rozhodnout, jak pokračovat. Naštěstí pomalu přestávalo sněžit a po úpravě můstku (stažení všeho nového sněhu) bylo rozhodnuto druhou sérií opakovat celou znovu.

Hustá mlha a soumrak ovlivnily výkon některých závodníků, přesto však byly výkony znovu dobré. Nor Wirkola si stylově čistým, i když kratším skokem udržel vedení. Stříbrnou medaili získal překvapivě Japonec Fujisawa, který měl i ve II. kole výborný skok dlouhý 80 m. Našemu Raškovi, který skokem 77,5 m obsadil čtvrté místo, unikla bronzová medaile jen o vlásek. Překonal ho Švéd Sjöberg o pouhých 7/10 bodu. I tak je Raškovo čtvrté místo velkým úspěchem.

Spatná viditelnost a sněhové podmínky způsobily ve II. kole

Nejlepší na světě — vítěz skoku na středním i velkém můstku a světový rekordman v letu na lyžích Nor Björn Wirkola.

mnoho pádů. Mezi závodníky, kteří upadli, byl i Lesser, který bojoval o stříbrnou medaili, a náš Matouš. Matouše připravil pád o umístění mezi prvními deseti. Závod na velkém můstku skončil

a s ním i MS 1966. Všichni závodníci i diváci, kteří boje na trati a můstcích sledovali, budou jistě dlouho na MS 1966 vzpomínat. JOSEF METELKA, čs. reprezentant ve skoku na lyžích

Problém:

PŘESNÉ MĚŘENÍ DÉLKY SKOKU

V době konání mistrovství světa v Oslo jednala také skokanská komise FIS, která měla na pořadu jednání celkem 15 bodů. Nejdůležitější jsou hlavně tyto věci:

Bylo rozhodnuto, že je možné uspořádat v jednom roce dvoje závody na mamutích můstcích (lety vzduchem). Planica, Kulm, Oberstdorf si ponechají svůj tříletý turnus a na nových mamutích můstcích v USA a v Norsku se budou závody střídát podle dohody. Pokud by byl postaven další mamutí můstek (třeba v ČSSR), byla by nutná další dohoda.

Mnoho času bylo věnováno Straumanově metodě hodnocení skoku. Podle mého názoru není tak závažná otázka S-metody, protože se jí v praxi málo používá a na holmenkollenském zasedání bylo jen znovu potvrzeno, že musí být nejdříve dána do souladu s hodnocením rozhodčími. Ukazuje se, že měření rychlosti na úseku 40 m nedává přesný obraz rychlosti při opuštění hrany odrazisté, neboť může nastat značné zrychlení nebo zase naopak zpomalení. Rovněž používání stopek s přesností 1/100 vt. je příliš nepřesné. Ještě horší je však spojení mechanického měření času, což je jeden faktor pro výpočet konečné známky při S-metodě, s měřením délky skoku lidským okem, což je druhý faktor. Případné nepřesnosti v měření délky, které při nejlepší vůli (těch bylo na MS hodně = poznámka redakce) nelze vyloučit, podstatně zkreslují výsledky. Prof. dr. Strauman prohlásil na holmenkollenském zasedání, že pracuje na způsobu, jak měřit délku skoku přesně, bez po-

mocí rozhodčích. Výsledky mají být v nejkratší době zveřejněny, což by bylo bezesporu velkým přínosem. Při S-metodě zůstává hlavní rozpor nevyřešen. To je hodnocení doskoku a jistoty po doskoku.

Všechny diskuse a především pak přednáška dř. Hochmutha z katedry biomechaniky na vysoké škole v Lipsku, byly cenné pro celkový vývoj skoku i z hlediska trenérského.

Jelikož nebylo možné tuto složitou otázku vyřešit ihned v celém plénu skokanské komise, byla utvořena vědecká komise pro zkoumání těchto otázek, kterou tvoří: dr. inž. Strauman (Švýcarsko), dr. Hochmuth (NDR), Muniak (Polsko), Klopfer (NSR), Nordlie (Norsko).

Hodně se diskutovalo o systému hodnocení skoku prostého i sruženého. Volá se po zjednodušení i ve sruženém závodě a je pravděpodobné, že dojde k tomu, že stylově známky zůstanou tak, jak jsou dány, bez přepočítávání na průměr nejlepších tří. [Tak jsme dosud měli v našich pravidlech]. Znovu byl dán úkol tabulkové komisi, aby hledala spravedlivé možnosti při hodnocení dvou nejlepších skoků ze tří, při zachování nynějšího způsobu výpočtu ze základu P + 10 %.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK,
člen skokanské komise FIS

V MESTE ŠAMPIÓNŮV

Každý vie, že Oslo bolo vo februári metropolou lyžiarskeho sveta, ale dnešná lyžiarska generácia už ani netuší, že v Nórsku existuje sídlo, ktorému stále patrí titul »mesto šampiónov«. Pravda, je to už dávno, čo rodáci z Kongsbergu šírili slávu nórskeho lyžiarstva v Európe i v Spojených štátoch a vyhrávali medaily na majstrovstvách sveta a olympijských hrách, no Kongsberg dodnes ostáva súhrnom úspechov svojich majstrov na svete neprekonaný.

Kongsberg, ležiaci v nórskom vnútrozemí necelých 100 km západne od Oslo, stal sa už v začiatkoch tohto storočia centrom lyžiarskeho športu. Ideálne prírodné podmienky ho predurčili na túto úlohu. Avšak za svoj neskorší svetový chýr vďačí predovšetkým skutočnosti, že na jeho kopcoch a svahoch vyrástli nedostihní predstavitelia lyžiarskeho umenia, bratia z rodiny Ruudovcov. Sigmund, Birger a Asbjørn Ruud v dvadsiatych a tridsiatych rokoch suverénne ovládli svetové skokanské súťaže a éra ich pretekovej činnosti sa právom dodnes nazýva zlatým vekom nórskeho lyžiarstva. Okrem Ruudovcov dodával lyžiarsky klub Kongsberg do reprezentatívneho družstva Nórska ďalších skvelých borcov — spomejme aspon Myhru, Hugsteda a Konningena — takže neraz bojovali proti svetovej konkurencii prevažne Kongsberčania.

So siedmimi z týchto majstrov zoznámili sa novinári zúčastnení na majstrovstvách sveta v Oslo. Bratia Ruudovci pozvali zástupcu tlače na návštevu svojho rodiska, pobesedovali s ním, poukazovali im miesta, na ktorých začínal svoju pretekovú činnosť, a umožnili im vycítiť, v čom je podstata ohromnej obľuby lyžiarskeho športu u Nórov.

Pár krokov od mesta, úhľadne vystavaného z bielych drevených domov a obľahnutého neporušenou belobou vysokého snehu, majú Kongsberčania svoj lyžiarsky raj. Malý skokanský mostík Perseløkka, veľký mostík na kopci Hannibal a nedávno otvorený výťah k zjazdovým tratiam. Bol všedný deň, školáci mali prázdniny, v meste sme nestretli človeka, ale pri výťahu a na Perseløkka sa hemžili lyžiarsky národ. A keby len mládež. Celé rodiny boli na lyžiach, hlavne matky s deťmi, z ktorých mnohé sa nie tak dávno predtým naučili chodiť. Mládež pripravila hosťom program, zábavné skákanie v rozmanitých úboroch, roztopašné kúsky na lyžoch, a to celkom spontánne a s priam živelnou radosťou. Všetci sa náramne bavili, ale keď sa do programu zapojili aj bratia Ruudovci, nadšenie nemalo konca. Starí páni, 59-ročný Sigmund, 54-ročný Birger a 46-ročný Asbjørn, predviedli na improvizovanom snehom mostíku úžasny divákom také bravúrne premety, loopingy a saltá, ako keby boli práve vy-

šli zo školy pre akrobatov. Fantastickí Ale v Kongsbergu asi celkom prirodzené.

Isteže, dnešní mladí Kongsberčania holdujú lyžiam, lenže už akoby netúžili po pretekárskej sláve. Nových majstrov z Kongsbergu niet. Ruudovci to vysvetlili tým, že v dnešnej dobe je nepredstaviteľné, aby jedno mesto mohlo uchvátiť hegemoniu v takom športe, ktorý má takmer v celej krajine rovnako priaznivé možnosti rozvoja. Ale v ich rodisku chýbajú hlavne tie každodenné bezprostredné príklady z čias Sigmundovej a Birgerovej mladosti. Oni sami už nie sú tu doma, Sigmund a Asbjørn vedú svoj obchod so športovými potrebami v Oslo a Birger pracuje v rámci na výrobu lyží neďaleko hlavného mesta. Pravdepodobne však lyžiarsky rod Ruudovcov ostane zachovaný,

lebo Birgerova 15-ročná dcéra Karianne je dorastajúcou majsterkou Nórska v slalom a Asbjørnovi potomkovia sa tiež chcú uplatniť na pretekovej trati.

Navonok sa Kongsberg dnes už nelíši od ostatných nórskeho miest. Ale kto by raz mal možnosť, ako my, prezrieť všetky majstrovské medaily, plakety, poháre a diplomy, ktoré v minulosti dobyli jeho občania vo svetových súťažiach (o. i. medailu Birgera Ruuda za víťazstvo v skoku na pretekoch FIS 1935 vo Vysokých Tatrách a plakety Sigmunda Ruuda, majstra Československa v skoku z rokov 1929, 1930 a 1931), musel by potvrdiť, že je to ojedinelá zberka lyžiarskych počt a významnaní, akou sa nemôže pochváliť nijaké mesto na svete.

ŠTEFAN MAŠLONKA

Z běžecké komise FIS

V průběhu mistrovství světa se třikrát sešla běžecká komise.

★ Byl učiněn pokus o uspořádání besedy se zástupci jednotlivých národů včetně promítání lyžařských filmů. I když myšlenka byla správná — vzájemně se seznámit s instrukčními filmy — nepodařilo se norským pořadatelům sehnat dostatek kvalitních filmů, a tak setkání a promítání filmů bylo značně formální.

★ Velká diskuse se rozvinula k běžeckým tratím. Někteří členové pokládali úpravu tratí a používání strojů za směr, který povede ke stavbě málo technických tratí, které se promění v nezáživné dálnice. Diskuse ukázala, že takto do široka upravené tratě se líbí, že jsou technické a umožňují svihovou a rytmickou práci. Široce upravený prostor pro stopu umožnil kvalitní vedení stopy pro každý závod. Diváci a trenéři mohli se volně pohybovat

podle běžecké stopy, aniž by jí narušovali. Tratě byly přitom náročné i technicky obtížné, jak to ukázaly výsledky jednotlivých závodů. U nás se tomuto pojetí nejvíce přibližují tratě postavené na Popradském plese a v Harrachově.

★ Byla podána průběžná informace o kandidátech na mistrovství světa v r. 1970 v klasických disciplínách. Na základě zprávy prof. Fr. Rössnera bylo konstatováno, že o prohlídce terénů a zařízení se nejlépe postaralo Československo ve Vysokých Tatrách.

★ O dalších otázkách jen hleslovitě: Přípravuje se reorganizace světových lyžařských soutěží. Příští mistrovství světa by se mělo zkrátit a trvat jen jeden týden. Komise pro závod sdružený byla rozšířena o zástupce Rakouska a NDR. Poprvé se zasedání zúčastnil předseda komise pro běh v zemích bez hor. Byly prodiskutovány možnosti startu štafet v případě, že by bylo nutné startovat ve dvou nebo více řadách.

V. P.

NA ZASEDÁNÍ PŘEDSEDNICTVA

Jako obvykle, konalo se během mistrovství světa v Oslo několik porad předsednictva FIS. Účast byla velmi dobrá. Kromě představitelů Jugoslávie a Japonska přijelo do Oslo všech 13 zbývajících členů předsednictva. Generální tajemník byl pilný a připravil pro jednání 32 stránek různých předloh a návrhů. Nejdůležitější a nejzajímavější body jed-
nání:

● Velmi dlouze a podrobně byla projednávána zpráva o přípravě na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách v Chile. Členům předsednictva byly promítnuty dva filmy o současném stavu příprav (výstavba silnic, úpravy na železniční trati, odstraňování škod způsobených lavinou 1965, úprava trati, výstavba nemocnice atd.). Současný stav dává předpoklady pro dobrý průběh mistrovství, a proto byla odvolána návštěva dvou členů sjezdové komise, kteří měli zkontrolovat dosavadní průběh příprav. V rámci mistrovství světa bude uspořádána v hlavním

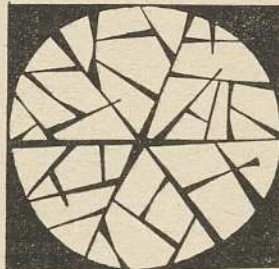
městě Chile lyžařská konference jihoamerických zemí a budou probíhat zasedání předsednictva FIS. Za člena FIS byla předběžně přijata Brazílie.

● Byla podána zpráva o kontrolách technických expertů a členů předsednictva FIS v místech, která se ucházejí o mistrovství světa 1970 (viz běžecké komise) a ZOH 1972. Nového kandidáta pro zimní olympijské hry Salt Lake City (USA) vzalo předsednictvo pouze na vědomí, protože kongres v roce 1965 již stanovil pořadí: na prvním místě Kanadu, dále japonsko a Finsko. Kanada má nej-

FIS

větší naději získat přidělení olympijských her.

● Velká diskuse se rozvinula kolem budoucnosti světových a evropských lyžařských soutěží. Uvažuje se o častějším konání mistrovství světa, o zavedení mistrovství Evropy juniorů, o vypisování pohárů či utkání družstev v jednotlivých světadtech včetně celosvětového finále atd. (podrobnosti přineseme v příštím čísle). Předseda FIS M. Hodler podal zprávu, že v Mezinárodním olympijském výboru (IOC) byla ustavena komise pro studování programu ZOH, ve které se vyskytují názory, aby k zimní části byly přidány některé další halové sporty, jako odbíjená, košíková, zápas atd. Na zasedání IOC s mezinárodními federacemi v dubnu letošního roku vysílá FIS tříčlennou delegaci.

NA MAJSTROVSTVÁCH - PRE MAJSTROVSTVÁ

Popri oficiálnej čs. výprave na majstrovstvách sveta 1966 v Oslo zúčastnila sa tohto skvelého športového podujatia aj osobitná študijná skupina v rámci prípravného výboru MS 1970, o ktorých usporiadanie sa uchádzame vo Vysokých Tatrách.

V zásade mala študijná skupina lyžiarskych pracovníkov dve hlavné úlohy: diskusiou s vedúcimi funkcionármi MS 1966 a priamym prieskumom v teréne zisťovať jednak vnútornú organizáciu MS 1966 a jednak technické zabezpečenie jednotlivých súťaží. Druhú úlohu bolo informovať lyžiarsku verejnosť a zástupcov jednotlivých štátov o našich ambíciách a snahách pri usporiadaní MS 1970 u nás.

Možno s uspokojením konštatovať, že obidve úlohy sa podarilo úspešne splniť. Našich pracovníkov prijal dvakrát na výše hodnovej diskusii generálny tajomník organizačného výboru MS 1966 p. Landmark a poskytol im potrebné informácie. Okrom toho vedúcich výpravy prijal aj predseda OV p. Bergstand a predseda Nórskeho lyžiarskeho svazu p. Braggrav, ktorý bol členom riadiaceho výboru MS 1966. Na detailnejšie prerokovanie čiastkových problémov prijal členov študijnej skupiny predseda dopravnéj, propagačnej, hospodárskej a spojovacej komi-

sie, ako aj spoločenskej komisie. Veľké množstvo skúseností získali najmä technickí pracovníci priamym pozorovaním na tratiach a mostíkoch.

Na osobitný dlhší rozhovor prijal členov vedenia študijnej skupiny aj generálny tajomník FIS p. Sigge Bergman, ktorý prerokoval splnenie niektorých podmienok FIS pre usporiadanie MS 1970 ako aj niektoré aspekty svojej kontrolnej cesty do Vysokých Tatier koncom marca t. r. vo funkcii hlavného kontrolóra pre Vysoké Tatry. O vyhlídkach Vysokých Tatier sa vyjadril veľmi nádejne, treba zabezpečiť len ich lepšiu propagáciu vo svete.

Práve na tomto úseku podarilo sa študijnej skupine urobiť veľký kus mimoriadne úspešnej práce usporiadaním koktailu na čs. vyslanectve v Oslo. Tejto dosiaľ najúspešnejšej akcie usporiadanej na našom vyslanectve po vojne sa zúčastnilo do 70 zahraničných účastníkov, medzi ktorými boli napr. prezident FIS p. Hodler, všetci viceprezidenti FIS pp. An-

drejev, Moulin, Kjollström, gen. taj. FIS p. Bergman, predseda org. výboru MS 1966 p. Bergstand, predsedovia bežeckej, skokanskej, združenárskej, rozhodcovskej, ženskej komisie FIS, gen. tajomník MS 1966 — zjazdové v Chile, členovia org. výboru ZOH Grenoble a asi 25 zahraničných novinárov so známym odborníkom z časopisu L'Équipe Serge Langom.

Mimoriadne príjemným prekvapením bola účasť dávneho priateľa Československa a bývalého nórskeho vyslanca v ČSR p. Smith-Kiehlanda, ktorý ešte pred mesiacom bol vedúcim kancelárie kralovského dvora.

Účastníkom koktailu tiež promietli farebný film v anglickej reči z medzinárodného stretnutia novinárov-lyžiarov vo Vysokých Tatrách v roku 1965, ktorí prítomní prijali s aplauzom.

Možno konštatovať, že toto úspešnou propagáciou se podopiera ďalšia činnosť nielen nášho vyslanectva, ale sa podstatne zlepšili aj vyhlídky Vysokých Tatier na usporiadanie MS 1970, ktoré sa razom stali hlavným kandidátom na toto usporiadanie.

JANO MRÁZ

MISTROVSTVÍ SVĚTA VE VÝSLEDČÍCH

30 km: 1. Eero Mäntyranta (Finsko) 1:37:26,7 hod., 2. Laurila (Finsko) 1:38:11,3, 3. Demel (NSR) 1:38:24,9, 5. Akentëv (SSSR) 1:38:32,3, 6. Nones (Itálie) 1:38:53,5, 7. Grönningen (Norsko) 1:38:53,8, 8. Skjemstad (Norsko) 1:38:54,5, 9. Nasedkin (SSSR) 1:38:59,2, 10. Andersson (Švédsko) 1:39:04,0; **35. Fousek 1:46:47,8.**

10 km ženy: 1. Klaudia Bojarskichová (SSSR) 38:25,5 min., 2. Kolčínová (SSSR) 38:43,3, 3. Gustafssonová (Švédsko) 37:21,4, 4. Mekšilová (SSSR) 37:40,7, 5. Stojevová (Bulharsko) 38:01,2, 6. Martinssonová (Švédsko) 38:19,8, 7. Vasiljevová (Bulharsko) 38:25,3, 8. Ačkinová (SSSR) 38:34,9, 9. Pöystiová (Finsko) 38:50,8, 10. Pusulová (Finsko) 38:56,4; **14. Paulusová 39:20,7, 24. Škodová 40:26,0.**

Skok na normálním můstku: 1. Björn Wirkola (Norsko) 234,6 b. (79,5 a 78), 2. Neuendorf (NDR) 230,8 (79,5 a 77,5), 3. Lukkarintemä (Finsko) 219,9 (77,5 a 75,5), **4. Raška (ČSSR) 215,3 (76 a 73,5),** 5. Kührt (NDR) 214,7 (75 a 73,5), 6. Sjöberg (Švédsko) 212,1 (74,5 a 73), 7. Witke (Polsko) 210,1 (75,5 a 72) a Queck (NDR) 210,1 (77,5 a 72,5), 9. Lesser (NDR) 210,0 (73,5 a 75,5), 10. Ivannikov (SSSR) 208,7 (73 a 73), **12. Matouš 207,9 (74,5 a 73,5), 30. Motejlek 195,5 (71,5 a 70), 41. Metelka 183,2 (69,5 a 69).**

15 km: 1. Gjermond Eggen (Norsko) 47:56,2, 2. Ellefsäter (Norsko) 48:11,3, 3. Marthinsen (Norsko) 48:14,7, 4. Andersson (Švédsko) 48:22,8, 5. Laurila (Finsko) 48:23,8, 6. Mäntyranta (Finsko) 48:29,8, 7. Taipale (Finsko) 48:37,9, 8. Vedenin (SSSR) 48:51,2, 9. Demel (NSR) 48:51,9, 10. Sandström (Švédsko) 48:52,9; **35. Fousek 51:39,1, 51. Štefl 54:20,7.**

Skok pro závod sdružený: 1. Franz Keller (NSR) 251,0 (78 a 77), 2. Thoma (NSR) 229,8 (74,5 a 71,5), 3. Čeremuškin (SSSR) 227,0

(71,5 a 74), 4. Taniguči (Japonsko) 225,8 (71 a 71), 5. Loginov (SSSR) 225,2 (71,5 a 75), 6. Winterlich (NDR) 224,3 (72 a 74), 7. Dobloug (Norsko) 223,7 (69,5 a 71,5), 8. Fujisawa (Japonsko) **223,1** (71 a 72), 9. Eriksson (Švédsko) 219,3 (70,5 a 70), 10. Pöhland (NDR) 215,2 (71 a 73,5); **22. Kraus 198,4 (71,5 a 65,5), 29. Olekšák 191,2 (63 a 68), 30. Rázl 190,2 (68,5 a 65).**

15 km pro závod sdružený: 1. Alois Kälin (Švýcarsko) 52:12,9 (261,83), 2. Svendsen (Norsko) 54:25,5 (234,21), 3. Pöhland (NDR) 55:14,8 (224,22), 4. Lengg (NSR) 55:33,3 (220,68), 5. Klinga (Finsko) 55:34,7 (220,41), 6. Simonov (SSSR) 55:38,6 (219,66), 7. Weisspflug (NDR) 55:43,6 (218,7), 8. Dietel (NDR) 55:52,2 (217,05), 9. Larsen (Norsko) 55:59,8 (215,62), 10. Nuolikivi (Finsko) 56:03,6 (214,92); **30. Olekšák 58:42,7 (186,13), 35. Rázl 1:01:49,6 (157,85), 36. Kraus 1:01:49,6 (155,28).**

Sdružený závod: 1. Georg Thoma (NSR) 444,66, 2. Keller (NSR) 443,04, Kälin (Švýc.) 440,73, 4. Pöhland (NDR) 439,42, 5. Čeremuškin (SSSR) 434,04, 6. Simonov (SSSR) 430,16, 7. Dobloug (Nor.) 428,19, 8. Weisspflug (NDR) 427,30, 9. Svendsen (Nor.) 427,11, 10. Loginov (SSSR) 426,61, **29. Olekšák 277,23, 36. Kraus 353,00, 37. Rázl 345,48.**

5 km žen: 1. Alevtina Kolčínová (SSSR) 17:18,9, 2. Bojarskichová (SSSR) 17:25,2, 3. Ačkinová (SSSR) 17:42,5, 4. Mekšilová (SSSR) 17:47,3, 5. Stojevová (Bulharsko) 17:49,7, 6. Gustafssonová (Švédsko) 17:58,1, 7. Martinssonová (Švédsko) 18:07,0, 8. Pusulová (Finsko) 18:14,7, 9. Vasiljevová (Bulharsko) 18:20,9, 10. Mördreová (Norsko) 18:26,4; **19. Paulusová 18:49,1, 33. Škodová 20:04,4.**

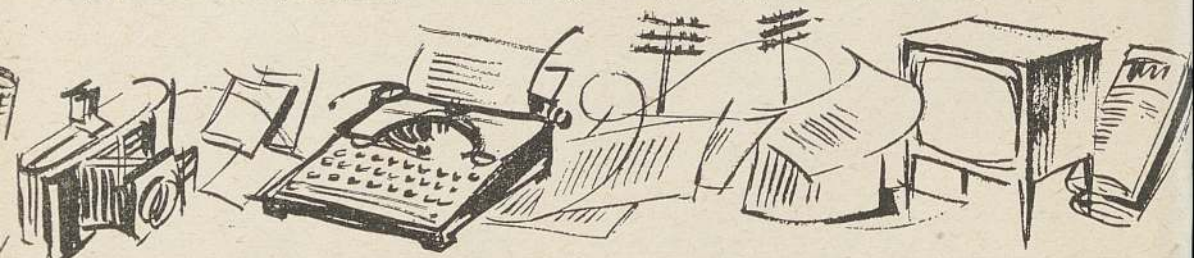
4x10 km: 1. Norsko (Marthinsen 33:46, Grönningen 33:19, Ellefsäter 34:13, Eggen 33:09) 2:14:27,9,

2. Finsko (Oikarainen 34:10, Taipale 34:03, Laurila 33:46, Mäntyranta 33:41) 2:15:40,0, 3. Itálie (De Florian 35:07, Nones 34:19, Stella 34:36, Manfroi 34:10) 2:18:12,0, 4. Švédsko (Lidh 35:42, Andersson 34:37, Asph 34:40, Sandström 33:32) 2:18:31,1, 5. SSSR (Utrobín 36:41, Vedenin 34:07, Nasedkin 34:10, Akentëv 34:09) 2:19:07,1, 6. Švýcarsko (Hischler 35:08, Haas 35:15, Mast 36:44, Kälin 33:56) 2:21:03,6.

50 km: 1. Gjermond Eggen (Norsko) 3:03:04,7, 2. Tiainen (Finsko) 3:03:15,1, 3. Mäntyranta (Finsko) 3:03:54,3, 4. Ellefsäter (Norsko) 3:04:46,8, 5. Taipale (Finsko) 3:05:20,3, 6. Vedenin (SSSR) 3:05:43,3, 7. Grönningen (Norsko) 3:05:48,2, 8. Halvorsson (Švédsko) 3:09:08,6, 9. Grimmer (NDR) 3:09:43,8, 10. Hischler (Švýcarsko) 3:09:59,6; **19. Harvan 3:22:43,3, 23. Čilik 3:25:31,2, 26. Fousek 3:28:07,9.**

3x5 km žen: 1. SSSR (Bojarskichová 18:24, Ačkinová 19:20, Kolčínová 18:20) 56:04,2, 2. Norsko (Wigernässová 19:17, Auflesová 19:58, Mördreová 18:44) 57:59,8, 3. Švédsko (Martinssonová 19:13, Strandbergová 20:11, Gustafssonová 18:36) 58:00,7, 4. NDR (Nobisová 19:46, Ungerová 20:25, Nestlerová 19:08) 59:19,6, 5. Finsko (Pöystiová 19:54, Ruoppová 20:24, Pusulová 19:02) 59:20,3, 6. Bulharsko (Stojevová 19:37, Vasiljevová 19:25, Panděvová 20:57) 59:59,2.

Skok na velkém můstku: 1. Björn Wirkola (Norsko) 215,3 (84,5 a 78,5), 2. Fujisawa (Japonsko) 207,6 (80 a 80), 3. Sjöberg (Švédsko) 204,6 (77,5 a 80,0), **4. Raška (ČSSR) 203,9 (82 a 77,5),** 5. Selbekk (Norsko) 202,1 (80 a 80), 6. Čakadze (SSSR) 199,7 (80,5 a 78,5), 7. Halonen (Finsko) 197,2 (80 a 76,5), 8. Happle (NSR) 194,2 (82 a 78,5), 9. Kührt (NDR) 191,1 (76,5 a 78,5), 10. Engan (Norsko) 190,2 (77 a 77); **21. Motejlek 181,1 (77 a 75,5), 40. Hühnl 162,6 (73 a 72), 41. Matouš 162,5 (79 a 79,5 s pádem).**

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy a Sportovním a turistickým nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha 8-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,- Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

4

A-26*61155

Nejlepší v běhu na lyžích na světě, držitel tří zlatých medailí z Oslo Nor Gjernund Eggen na ramenou svých kamarádů po vítězném závodě na 15 km.

Překvapení závěrečného závodu žen na mistrovství světa v Norsku — domácí štafeta, která získala stříbrnou medaili rozdilem necelé vteřiny před Švédkami, s poslední běžkyní vítězného štafety Sovětského svazu A. Kolčinovou (s číslem 1). Na snímku (zleva) jsou: Inger Auflesová, Berit Mörderová, Kolčinová a Ingrid Wigernášová.

První místo v běhu žen na 10 km získala Klaudia Bojarskichová - SSSR (na snímku vpravo) a bronzovou medaili si vybojovala Švédka Toini Gustafssonová.

NA TRATI BĚHU ŽEN NA 5 km NAŠE ÚSPĚŠNÁ
REPREZENTANTKA EVA PAULUSOVÁ

SNÍMKY NA OBÁLCE JSOU OD JAROSLAVA HONCŮ

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

Lyžařství

ROČNÍK 52 • KVĚTEN 1966 • Kčs 2,— 5

RYCHLOST
RYCHLOST
RYCHLOST
RYCHLOST
RYCHLOST
RYCHLOST

Z OBSAHU:

Mistrovství a přebor CSSR ve sjezdových disciplínách ■ Čs. sjezdáři a sjezdařky na alpském turné ■ Mistrovství CSSR v běhu na 50 km ■ Vyhovují lyžařské soutěže? ■ Baník Kremnica vítězem lyžařské ligy ■ U krále vosků ■ Jak dál s biathlonem?

Foto: Jan Vedral

TONI SAILER, trojnásobný olympijský vítěz ve sjezdových disciplínách na OH v roce 1962 v Cortině d'Ampezzo se stal záhy po svém triumfu filmovým hercem. V těchto dnech pokračuje ve Vysokých Tatrách natáčení celovečerního filmu hollywoodské společnosti Gaumont Pictures »Lyžařská horečka«, v němž jezdí Toni Sailer opět na lyžích. Cestou do Tater se stavil T. Sailer v Praze, kde navštívil prodejnu Bohemia Moser, a jak si vedl i zde, ukazuje snímek fotoreportéra St. Tereby.

Uznání zaslouží

- ▶ Tradiční Hančův memoriál — mistrovství ČSSR v běhu vytrvalostním na lyžích na trati 50 kilometrů — se jel po delší době opět v Tatrách — v Tatranské Lomnici. Pořadatelé se snažili připravit tento závod co nejpečlivěji. Vydali vkusné propozice i odznaky mistrovství, velká byla péče o ubytování a stravování závodníků atd.

Start a cíl mistrovské padesátky byl před zotavovnou Morava. Trať, jejímž autorem byl bývalý reprezentant J. Poljak spolu s E. Riesdorferem a V. Hudáčkem, měla dva okruhy. Desetikilometrový s menšími výškovými rozdíly byl veden směrem na Matliáry, patnáctikilometrový šel severozápadním směrem od Tatranské Lomnice do prostoru Na jamách a měl značný výškový rozdíl (267 m). Prvá polovina tohoto okruhu byla převážně stoupání, ve druhé převažoval sjezd.

Příprava závodu a zájem veřejných činitelů vytvářely předpoklady pro velmi úspěšný závod. Vždyť Vysoké Tatry mají být v roce 1970 dějištěm mistrovství světa v lyžování v klasických disciplínách. Jistě je našim přáním toto mistrovství získat, ale také, aby na této trati dosáhli čs. reprezentanti takových výsledků, které by odpovídaly našim sice již dosti vzdáleným, úspěšným startům.

Přes snahu a obětavou práci organizátorů nelze však přehlédnout i některé nedostatky mistrovské padesátky v Tatranské Lomnici. Je to bezesporu nejnamáhavější závod nejen pro závodníky, ale i pro technické pracovníky. Jestliže závodu nepřeje počasí, a kromě toho termín koliduje s jinými významnými lyžařskými závody, mohou vzniknout problémy, které nevyřeší ani sebeobětavější pracovníci.

Mistrovství se jelo v době konání mistrovství světa v Oslo a kolidovalo i s některými dalšími soutěžemi doma. Tyto skutečnosti ovlivnily účast startujících. Chyběla snad již tradičně řada našich reprezentantů, nestartoval ani jeden závodník Dukly a i některé kraje neobeslaly závod tak, jak by se na mistrovství republiky patřilo. Z přihlášených 46

všichni

startovalo 44 a dokončilo 38 závodníků. A to v tomto počtu bylo i 11 účastníků závodu kategorie starších. Proto také nemůžeme být s účastí spokojeni. Tento počet mohl být také poněkud ovlivněn letošními velmi nepříznivými podmínkami. Teplé počasí, panující po celý únor, vedlo ke zrušení celé řady závodů. Rozmáry přírody připravily i hodně obtížní pořadatelům v Tatranské Lomnici, především pak stavitelům tratě. V sobotu před závodem byla celá trať zledovatělá a ve sjezdech nebezpečná. Protože nebylo dostatek technických pracovníků pro důkladnou úpravu, uvažovalo se o tom, jet celý závod na desetikilometrovém okruhu, který neměl tak prudké sjezdy. Na štěstí byla v den závodu teplota + 3 až 6°, trať změkla, a i když ji nebylo možné celou dokonale upravit, přece jen byla bezpečnější než v době tréninku. Noční déšť však značně poškodil desetikilometrový okruh, kde se musel snít na mnoha místech nahazovat. Za těchto podmínek se neuplatnily ani sněhové skútry. Proto také zůstala trať na některých místech v lese černá jehličím, na jiných bez dostatečné stopy.

Skupina nejlepších závodníků startovala v závodech poslední, jako předposlední vyjel na trať s číslem 45 vítěz závodu J. Lupták. Nejúspěšnějším v kategoriích starších byl Novoměstřák Jan Blažiček, který obsadil celkově šesté místo. Přes těžké podmínky bylo dosaženo poměrně dobrých časů i na dalších místech. Ještě 30. O. Hrubý z Jilemnice měl čas pod čtyři hodiny. Škoda že muselo vzdát šest závodníků, mezi nimi Fabián, Slosiarik a Kuchař, kteří měli předpoklad zasáhnout do boje o přední místa.

Spatný stav stopy způsobil poškození výzbroje i dalším závodníkům, takže někteří dojeli se zlomenou lyží, či s vypůjčenými

J. Lupták po skončení závodu.

Foto: B. Sýkora

holemi atd. Uznání zaslouží všichni, kteří závod dokončili, neboť podmínky byly opravdu těžké. Mezi účastníky byla řada těch, kteří mají za sebou již nejednu mistrovskou padesátku a přesto byli důstojnými soupeři řadě podstatně mladších. Zaslouží proto pochvalu nejen ti, kteří stanuli na stupních vítězů, ale i ti v závěru pole v čele s neúnavným J. Laktišem, který výsledky uzavírá.

Poděkovat je třeba také těm, kteří nejsou sice ve startovní listině, ale bez nichž by se závod nekonal: členům organizačního výboru, rozhodcím, technikům na tratích, pracovníkům v ubytovnách, prostě všem, kteří v nepříznivém počasí přiložili ruku k dílu, aby vytvořili pro všechny ty nejlepší podmínky.

1. Julius Lupták (RH Poprad) 3:13:57,1 (10 km — 36:32,1 — 25 km — 1:30:37,8, 35 km — 2:10:34,5), 2. Balúč (Sn Smokovec) 3:19:14,3, 3. Gabriel (S. Nové Město na Moravě) 3:19:54,0, 4. Páříčka (B. Kremnica) 3:19:57,4, 5. Dvořák (Sl. Praha VŠ) 3:21:15,5, 6./1. Blažiček (S. Nové Město na Moravě) 3:22:55,6, 7. Javorský (Sl. Praha VŠ) 3:23:36,7, 8. Kolařík (Sp. Vrchlabí) 3:24:55,4, 9. Mráz A. (RH Semily) 3:28:44,6, 10. Tešsař (TJ VAAZ Brno) 3:31:03,1 hod.

B. SÝKORA, odpovědný trenér

Z T A T E R D O T A T E R

Letošní mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách se mělo konat od 27. února do 3. března ve Starém Smokovci a v Tatranské Lomnici ve Vysokých Tatrách. Na mistrovství měl navázat XIII. ročník Velké ceny Slovenska ve sjezdových disciplínách.

Pro špatné sněhové poměry ve Vysokých Tatrách bylo mistrovství v hodině dvanácté přeloženo na tratě Chopok—Jasná v Nizkých Tatrách. Technické provedení bylo svěřeno lyžařům Dynama Nizké Tatry. Ke škodě našeho lyžování byla však definitivně pro letošní rok odřeknuta Velká cena Slovenska. Možná že k tomu přispěla i ta okolnost, že v té době byla většina rozhodujících činovníků na mistrovství světa v klasických disciplínách v Oslo. Sněhové poměry jsou na Chopku nepoměrně spolehlivější než v Tatranské Lomnici, a to by snad mělo být napříště rozhodujícím činitelem při podobném rozhodování.

V Liptovském Mikuláši byl pohotově ustaven nový organizační výbor, který měl velmi těžký úkol — zajistit hladký průběh bojů na mistrovství. Měl k tomu jen několik dnů, možno říci hodin, zatímco jindy potřebuje dobrá příprava několik měsíců a nejméně deset schůzí. Nebylo jistě nijak lehké zajistit v tak krátkém čase pro všechny závodníky a činovníky ubytování, dohodnout uvolnění pro pořadatelské a rozhodcovské funkce, převážně jiných činovníků, než byli vybráni pro Vysoké Tatry, připravit tratě pro náročnou soutěž, vydat nový, doplňující, resp. pozměňující rozpis se všemi podrobnostmi a přesnými údaji o všech změnách, vyrozumět všechny kraje, připravit a zorganizovat dobré a hladké stravování účastníků a jejich dopravu atd.

Ubytování bylo zabezpečeno v ubytovných jiskry Liptovský Mikuláš a loděnicích Lokomotivy Liptovský Mikuláš, část činovníků bydlela v hotelu. Koedukované ubytování krajských výprav ve společných noclehárnách nebylo jistě ideální, ale přesto bylo přijato všemi s povděkem, neboť jen tak bylo lze mistrovství uspořádat!

Doprava účastníků k závodní trati byla organizována tak, že pořadatelé přistavili každé ráno u ubytoven dostatek autobusů, které odvezly účastníky z Mikuláše na Belu Páf do Jasně. Návrat byl řešen individuálně normálními spoji ČSAD. Jízdné pak proplácel na předložení jízdenky hospodář. Doprava sedačkovým výtahem byla dohodnuta s vedoucím Daňo Šlachtou, který závodníkům i činovníkům umožňoval nástup přednostně zadním vchodem. Nedocházelo tím ke zbytečným nedorozuměním s ostatními návštěvníky, tak jako tomu bylo v minulosti.

Odpovědní trenéři si svou práci rozdělili — jeden řešil otázky soutěží žen (Kiša), druhý mužů (Husák). Bylo to vzhledem k časové náročnosti těchto funkcí velmi výhodné, a proto to doporučuji i při všech dalších vrcholných soutěžích. Hladkou záležitostí bylo tentokrát i losování, resp. příprava losování, dle dosavadním zebříčkům s bodovým hodnocením každého závodníka. Hodně času však zabrala otázka počtu startujících závodníků za Duklu, která nebyla v letošní tabulce směrných čísel vůbec uvedena. Nakonec došlo k dohodě: ve slalomu startoval omezený počet závodníků Dukly na šest (při neúčasti jediného závodníka Jihočeského kraje byl tedy celkový počet 60), do obřího slalomu a do sjezdu bylo vzato 12 zastupců armádního lyžování, takže i zde měl celkový počet přijatelné číslo — 66 účastníků.

Proti původnímu časovému rozvrhu bylo však

nutné poněkud pozměnit sled jednotlivých disciplín. První den se jely oba obří slalomy. Důvodem byla ta okolnost, že trať obřího slalomu mužů měla být vedena ve svém spodním úseku po slalomovém svahu s cílem na Zahradkách. Pro špatné sněhové poměry k tomu však nakonec nedošlo. Cíl byl již nahoře, kde se rozzělují trasy slalomového svahu a sjezdové tratě. Tento přesun programu nebyl (hlavně pro ženy) vhodný. Trať žen byla mimořádně namáhavá a mnohé závodnice na tak těžký závod v zahájení nestačily. V časové tísní nemohli totiž pořadatelé zajistit dostatečný trénink na trase, neboť teprve dva dny před závodem byla trať za pomoci armády preparována ušlapáním. Až do té doby byla prakticky uzavřena.

V době startu žen foukal silný nárazový vítr se sněhem, který společně s mlhou znemožnil některým závodnicím řádnou orientaci. Na rychlé, ledové píště to znamenalo zbytečné brzdění a značné odčerpávání sil. Překvapil vysoký počet branek v obřím slalomu žen, kterých postavil autor tratě L. Zacharides celkem 70. Není to obvyklé ani na největších mezinárodních závodech. Jeho koncepce však byla jasná: zmírnit rychlost závodnic s ohledem na skutečně tvrdý stav tratě, aby zůstala technickou, ale bezpečnou!

I když toto vezmeme v úvahu a i když pravidla obřího slalomu přímo neomezuji maximální počet branek ani pro muže, ani pro ženy (hovoří jen o minimálním počtu — 30 branek), přece jen by snad neměl být v žádném případě překračován počet 60 branek platící jako maximální pro stavbu slalomu žen. A tak jak nepříznivé povětrnostní podmínky, se kterými se většina děvčat neuměla vůbec vyrovnat, tak i délka tratě a její časová náročnost (vítězný čas Krioulové 2:15 min.) ovlivnily výkony žen v obřím slalomu natolik, že nesplnily očekávání ani nevelkého počtu diváků, ani trenérů.

Trať obřího slalomu mužů, vytyčená Zbyňkem Mohrem, byla sice velmi rychlá, ale s ohledem na těžkou trať žen relativně méně náročná. Vítězný Jan Čermák ujel jen o pár desetiny vteřiny našim nejmladším nadějím: Pažoutovi, Vojtěchovi a Petříkovi — za nimi pak byla mezera plně tři vteřiny!

Slalom mužů i žen byl vytyčen na svahu na Zahradkách poměrně výborně upraveném. Jen trať I. kola mužů utrpěla silným ranním deštěm, který trval až do zahájení závodu — změkla a stala se tím i méně rychlou a obtížnou. I. kolo vytyčil Daňo Šlachta, II. kolo Zbyňk Mohr.

Sjezdový trénink před závodem nebyl tak vydatný, jak by si zvláště letošní sezóna, tak chudá na sjezdové závody, zasloužovala, a to jednak proto, že v deštivém počasí udržovali pořadatelé jen s největším úsilím v dolním úseku sniž, jednak také proto, že pořad rozvržený na pouhé čtyři dny je pro všechny startující časově velmi náročný a na trénink mnoho času nezbyvá. Závod na standardní sjezdové trati znovu ukázal, že poslední zatáčka je za určitých okolností velmi nebezpečná, a proto by měl být celý les pod ní s bezpečnostních důvodů úplně vykáčen, aby při pádu ve velkých rychlostech nedocházelo již k vážným (dokonce smrtelným) úrazům nárazem na stromy. Stej-

ného názoru jsou i místní činovníci. Mímoto existuje plán nové sjezdové tratě.

Staronový mistr Jan Čermák opakoval loňské vítězství suverénním způsobem v obřáku, slalomu i trojbojí. Také výkony ostatních, zvláště pak mladých členů reprezentačního družstva, byly velmi dobré a ukázaly, že vývin sjezdových disciplín díky plánové přípravě jde stále kupředu a je na dobré cestě, i když se nám to snad s ohledem na výsledky na největších soutěžích v zahraničí nezdá. Loňské mistry Anně Mohrové-Zivové se letos nedařilo. Slalom vyhrála sice Bambasová, ale jen o desetinku vt. před Cuninkovou. Skoda, že pro zranění nestartoval Jaroslav Janda (opět v barvách Dukly), který by jistě byl vážným konkurentem Čermáka a hlavně ve sjezdu Kolouška. Koloušek svým přesvědčivým vítězstvím ve sjezdu potvrdil, že je naším nejrychlejším sjezdařem. Nejvíce nás však potěšily úspěchy těch nejmladších reprezentantů, zvláště Milana Pažouta [2. v obřím slalomu, 3. ve slalomu a 4. ve sjezdu — v trojbojí pak druhý] a Gregora Sinaye [2. ve slalomu i ve sjezdu]; z děvčat pak Aleny Krňoulové [1. v obřím slalomu a společně s Mladějovskou i ve sjezdu a 1. v trojbojí], i když její návrat po druhé zlomenině nohy byl očekáván tak trochu s nedůvěrou. Vynikající výkony na domácích tratích podala Cuninková [2. ve slalomu, ve sjezdu i v trojbojí]. Také obě nejmladší účastnice mistrovství, dorostenky z Pece pod Sněžkou Kubínová a Glázrová, potvrdily, že nám v nich rostou nové naděje!

Spolupráce pořadatelů s vedoucími krajů a trenéry byla za značně těžkých podmínek obdivuhodně klidná s oboustranným porozuměním pro zdárný průběh mistrovské soutěže. Všechny problémy, jichž nebylo málo, byly vyřešeny v klidu a dohodou.

Nebylo též protestů proti výsledkům ani jiných připomínek k práci rozhodčích, přestože v některých případech byly funkce brankových rozhodčích obsazeny jen »nouzově«. Z velkého počtu na poslední chvíli pozvaných rozhodčích se dostavila jen část těch nejspolehlivějších. Neměl jsem možnost ověřit si, kde zůstali všichni ti, kteří měli rozhodovat na mistrovství ČSSR a na Velké ceně Slovenska ve Vysokých Tatrách, nebo proč zde v Mikuláši musela být jiná garnitura rozhodčích?

Technickým nedostatkem bylo selhání elektrické aparatury na startu závodu ve sjezdu, takže odchylky musely být brány ručně.

Vyhlášení výsledků bylo uskutečněno na místním zlmním stadionu za pěkné účasti diváků. Bylo by však správné, aby v návrzích na lyžařské mistrovské plakety byly zvyrazněny jednotlivé disciplíny tak, aby se místo dosavadního jednotného obrazu běžce vyskytoval např. námět sjezdaře (pro sjezdové disciplíny) atd. Také úprava a text diplomů není důstojný pro prvá místa v našem největším závodě. Jsou to diplomy s jednotným textem »Za účast na mistrovství ČSSR«, aniž by v nich bylo uvedeno pořadí, čas apod. Prostě se od sebe nijak neliší, jsou stejně jak pro první, tak i šesté místo.

Překvapil také nezajem, resp. nepřítomnost některých čelných činovníků ústřední lyžařské sekce i slovenské komise, kteří by snad na našem sjezdovém mistrovství neměli chybět, bez ohledu na to, kde se mistrovství koná.

Jak se ukázalo, byly sněhové podmínky na Chopku, zvláště pak na jeho jižních svazích, téměř ideální, a je proto škoda, že se snad přece jen ukvapeně rozhodlo o odřeknutí letošního ročníku Velké ceny Slovenska. Věřím, že při obětavé práci činovníků z Liptovského Mikuláše a s pomocí zkušených pracovníků z Vysokých Tater mohla být VSC na Chopku právě tak zdařilým závodem jako bylo letošní mistrovství ČSSR.

MISTROVSTVÍ VE VÝSEDCÍCH

Obří slalom ženy: 1. Alena Krňoulová (Sl. Praha VŠ) 2:14,5, 2. Mohrová A. (Sl. Praha VŠ) 2:15,5, 3. Cuninková (DNT Mikuláš) 2:19,0, 4. Mladějovská (RH Praha) 2:28,8, 5. Mohrová M. (Sn Smokovec) 2:28,8, 6. Holovská (Sl. Košice) 2:29,2, 7. Glázrová (Sn Pec p. Sn.) 2:29,5, 8. Kornelová (Chem. Ústí n. L.) 2:30,7, 9. Bambasová V. (Chem. záv. Litvínov) 2:31,2, 10. Kubínová (Sn Pec p. Sn.) 2:33,4.

Obří slalom muži: 1. Jan Čermák (LIAZ Rýnovice) 1:50,3, 2. Pažout (Sl. Košice) 1:50,6, 3. Vojtěch (S. Janské Lázně) 1:50,8, 4. Petřík (Sp. Vrchlabí) 1:51,1, 5. Koloušek (Sl. Praha VŠ) 1:54,1, 6. Zajden (DNT L. Mikuláš) 1:55,7, 7. Krasula (Sn Smokovec) 1:56,4, 8. Sinay (Sl. Košice VŠ) 1:57,1, 9. Hromádka (Sl. Praha) 1:58,3, 10. Polišenský (Sl. Olomouc) 1:58,4.

Slalom muži: 1. Jan Čermák (LIAZ Rýnovice) 124,7 (62 a 62,7), 2. Sinay (Sl. Košice VŠ) 125,1 (63,3 a 61,8), 3. Pažout (Sl. Košice VŠ) 126,8 (61,5 a 65,3), 4. Koloušek (Sl. Praha VŠ) 127,3 (62,9 a 64,4), 5. Vojtěch (S. Janské Lázně) 127,7 (65,4 a 62,3), 6. Králík (D. Banská Bystrica) 129,2 (64,5 a 64,7), 7. Zajden (DNT L. Mikuláš) 129,8 (64,2 a 65,6), 8. Richvalský (Sn Smokovec) 130,6 (65,3 a 65,3), 9. Šírek (LIAZ Rýnovice) 132,4 (66,6 a 65,8), 10. Raclavský (Sl. Brno Tech.) 132,5 (66,6 a 65,9).

Slalom ženy: 1. Vladimíra Bambasová (CHZ Litvínov) 108,4 (53,0 a 55,4), 2. Cuninková (DNT Mikuláš) 108,5 (55,2 a 53,3), 3. Krňoulová (Sl. Praha VŠ) 111,2 (56,9 a 54,3), 4. A. Mohrová (Sl. Praha VŠ) 112,0 (58,0 a 54,0), 5. Kubínová (Sn Pec p. Sn.) 114,4 (56,9 a 57,5), 6. Weinertová (VŽKG Ostrava) 114,9 (58 a 56,9), 7. Mahrová (RH Praha) 117,2 (60,3 a 56,9), 8. Kornelová (Chem. Ústí n. L.) 117,5 (60,2 a 57,3), 9. Holovská (Sl. Košice VŠ) 118,6 (62,2 a 56,4), 10. M. Mohrová (Sn Smokovec) 119,8 (59,1 a 60,7).

Sjezd muži: 1. Radim Koloušek (Sl. Praha VŠ) 1:37,2, 2. Sinay (Sl. Košice VŠ) 1:39,3, 3. Horák (Sl. Ostrava) 1:39,9, 4. Petřík (Sp. Vrchlabí) a Pažout (Sl. Košice VŠ) oba 1:40,1, 6. Čermák (LIAZ Liberec) 1:40,9, 7. Syrovátka (Sl. Praha VŠ) 1:41,1, 8. Máša (D. Ban. Bystrica) 1:41,3, 9. Šírek (LIAZ Rýnovice) 1:42,4, 10. Raclavský (Sl. Brno Tech.) 1:42,5.

Sjezd ženy: 1. Alena Krňoulová (Sl. Praha VŠ) a Mladějovská Iva (RH Praha) obě 1:38,1, 3. Cuninková (DNT Mikuláš) 1:38,7, 4. A. Mohrová (Sl. Praha VŠ) 1:39,0, 5. Mahrová (RH Praha) 1:41,5, 6. Millerová (Sp. Ml. Boleslav AZNP) 1:44,2, 7. Kubínová (Sn Pec p. Sn.) 1:45,9, 8. Holovská (Sl. Košice VŠ) 1:46,6, 9. V. Bambasová (CHZ Litvínov) 1:47,0, 10. M. Mohrová (Sn Smokovec) 1:50,2.

Trojkombinace muži: 1. Čermák Jan (LIAZ Rýnovice) 24,58, 2. Pažout (Sl. Košice VŠ) 30,38, 3. Koloušek (Sl. Praha VŠ) 32,24, 4. Sinay (Sl. Košice) 52,61, 5. Zajden (DNT Mikuláš) 91,19, 6. Vojtěch (S. J. Lázně) 98,01, 7. Šírek (LIAZ Rýnovice) 113,34, 8. Henrich (CHZ Litvínov) 133,15, 9. Máša (D. Ban. Bystrica) 156,25, 10. Krasula (Sn Smokovec) 168,29.

Trojkombinace ženy: 1. Alena Krňoulová (Sl. Praha VŠ) 13,0, 2. Cuninková (DNT Mikuláš) 26,08, 3. A. Mohrová (Sl. Praha VŠ) 27,80, 4. Mladějovská (RH Praha) 125,62, 5. Kubínová (Sn Pec p. Sn.) 159,75, 6. Holovská (Sl. Košice VŠ) 165,11, 7. M. Mohrová (Sn Smokovec) 188,23, 8. Vlasta Bambasová (CHZ Litvínov) 189,70, 9. Millerová (Sp. Ml. Boleslav AZNP) 242,52, 10. Fialová (Sl. Praha VŠ) 264,30.

ANTONÍN HUSÁK, odpovědný trenér

V KRKONOŠÍCH PŘEVAHA CUNINKOVÉ GLÁZROVÉ

Letošní dorostenecký přebor ČSSR ve sjezdových disciplínách se konal opět po dvou letech ve Špindlerově Mlýně v době od 9. do 13. února. Tento termín byl postížen takovou nepřízní počasí, že pořadatelé — krajská sekce lyžování Středočeského kraje — stáli před velmi těžkou úlohou, kterou za těchto podmínek uspořádání přeboru znamenalo. V Krkonoších začala v posledních lednových dnech přímo katastrofální obleva, spojená s vytrvalým deštěm, který se pouze ve vyšších polohách měnil v mokrý snh.

Před zahájením vlastních prací na úpravách tratí byla v poměrně slušném stavu pouze červená sjezdovka. Zásluha o to má skupina čtyř stálých pracovníků, určená ke stálé úpravě sjezdových tratí ve Špindlerově Mlýně. Kromě toho byla červená sjezdovka až do přeboru většinou stále pro veřejnost uzavřena.

Trasa černé sjezdovky byla však ve velmi špatném stavu. Na její úpravě pracoval tři dny před zahájením přeboru úsilovně celý organizační výbor a technická komise. Pomocí chemických prostředků a díky speciálním metodám velitele tratí a techniků Ferdý Adlera se však podařilo trasu obřího slalomu a slalomové svaHY velmi dobře upravit.

Jako první byly vybojovány přebornické tituly v obřím slalomu. V noci před tímto závodem nastal zvrát v počasí, teplota konečně klesla pod nulu a napadlo asi 15 cm čerstvého sněhu. Trasa obřího slalomu, preparovaná v době oblevy chemickými prostředky, se změnila ve tvrdou ledovou »pistku«, která zůstala po všech 147 startujících prakticky nedotčena.

Trať obřího slalomu dorostenců byla dlouhá 1700 m s výškovým rozdílem 280 m. Autor tratí J. Aubrecht na ní vytyčil 47 bran. Závod dorostenek se jel na stejné trati, na začátku zkrácené asi o 300 m a o pět bran. V kategorii starších dorostenců zvítězil Krasula časem o pět desetin vteřiny lepším, než měl Bašta. V kategorii mladších dorostenců podal vynikající výkon Čaník, který byl o 2,5 vteřiny lepší než druhý Vokatý, a o 4 vteřiny před dalšími závodníky. Ještě markantnější časový rozdíl byl patrný v kategorii dorostenek. Ve starších byla přebornice Cuninková o více než 4 vteřiny rychlejší než druhá Rödingová, a s podobným předstihem zvítězila v mladších Glázrová před Papanovou.

Pro závod starších dorostenců ve slalomu postavil J. Kárník v prvním kole 51 branek a J. Pittl ve druhém kole 55 branek. Trať v obou kolech byla dlouhá asi 350 m s výškovým rozdílem 170 metrů.

V závodě zvítězil J. Bašta s rozdílem 7 desetin vteřiny před J. Kubíkem. Po svém druhém místě v obřím slalomu měl tedy Bašta dobrou naději na přebornický titul ve sjezdovém trojboji.

Zatímco starší dorostenci podali při závodě ve slalomu velmi pěkné výkony, zdá se, že u mladších dorostenců chybělo — až na několik výjimek — ještě mnoho k tomu, abychom mohli být spokojeni. V závodě, jehož první kolo s 54 brankami postavil J. Pittl a druhé s 51 brankou L. Zhřival, zvítězil pěknou jízdou Vokatý s časem o půl druhé vteřiny lepším, než měl Brož. Vítěz obřího slalomu Čaník skončil až na 23. místě.

Při slalomu dorostenek měly obě kategorie stejnou trať a oba závody probíhaly bezprostředně po sobě. Tato okolnost umožňuje určité srovnávání výsledků. (Kategorie mladších dorostenek jela v každém kole po kategorii starších.) V kategorii starších došla titulu přebornice H. Veličková. Druhá Tušilová měla o necelou vteřinu horší čas. Časy ostatních závodnic jsou zcela rovnoměrně odstupňovány. Zcela jinak vypadá výsledková listina mladších dorostenek. Přebornice A. Glázrová zvítězila s rozdílem 9 vteřin před druhou V. Meierovou a její čas je o více než 6 vteřin lepší než čas vítězky kategorie starších dorostenek. Závodnice z druhé desítky pak mají více než třicetivteřinové zpoždění za Glázrovou.

Závod ve sjezdu, který připravil za daných sněhových podmínek pořadatelům největší starosti, proběhl nakonec dobře. Sjezdová trať byla dobře upravena v potřebné sílce, takže závodníci, kteří před ní neměli zbytečný respekt, jeli pěkný závod. Pro všechny kategorie se využilo celé délky sjezdové tratí. Vynikající výkony podaly ve svých kategoriích Glázrová a Cuninková, které porazily své soupeřky s přibližně sedmivteřinových a osmivteřinových rozdíly, takže si zcela suverénně zajistily i přebornické tituly ve sjezdovém trojboji.

U dorostenců již nebyly rozdíly mezi vítězi a dalšími závodníky tak znatelné. Přeborníkem

v mladším dorostu se stal Griesl s časem o 1,3 vteřiny lepším než druhý Vokatý. Slabší výkon ve slalomu ho však připravil o druhé místo v trojboji. Trojboj s převahou vyhrál Vokatý.

Očekávaný soubor starších dorostenců Bašty a Kubíka vyhrál Bašta o jednu desetinu vteřiny. Tím si také zajistil — hlavně díky svému času z obřího slalomu — titul přeborníka v trojboji.

Na letošním přeboru bylo vidět potěšitelný pokrok ve výzbroji závodníků. Převážná část jezdila na dovezených rakouských lyžích. Naproti tomu bylo však znát, že zdaleka ne všichni závodníci umějí také těchto lyží využít, protože zejména na tvrdé a ledové trati obřího slalomu se u mnohých prokázaly značné základní nedostatky.

Podrobné hodnocení úrovně našich dorostenců však jistě bude námětem pojednání ústřední trenérské rady.

VÝSLEDKY Z PŘEBORU:

OBŘÍ SLALOM

Dorostenky mladší: 1. Glázrová A. (Sn Pec) 1:53,7, 2. Papanová (Sn M. Fatra) 1:58,2, 3. Kazdová (S. J. Lázně) 2:03,9, 4. Hejduková (Lok. Teplice) 2:04,3, 5. Jobová (Lok. Kolín) 2:05,0, 6. Vičková (Sl. VŠ Praha) 2:05,4, 7. Kantová (TJ Žižka K. Vary) 2:09,4, 8. Luczková (Sn Pec) 2:10,4, 9. Rašková (Chem. Ústí) 2:10,9, 10. Zubáčková (Sn M. Fatra) 2:13,8.

Dorostenky starší: 1. Cuninková M. (Dyn. N. Tatro) 1:48,2, 2. Rödingová (Chem. Ústí) 1:52,6, 3. Tušilová (Slezan Opava) 2:01,9, 4. Ležátková (Lok. Olomouc) 2:02,0, 5. Vinšová (Sl. VŠ Praha) 2:08,3, 6. Konvařinová (Sp. Vrchlabí) 2:07,8, 7. Zelníčková (TJ Gottwaldov) 2:10,5, 8. Ripplová (RH Praha) 2:13,9, 9. Žikovská (TJ Gottwaldov) 2:15,6, 10. Vejštická (TJ M. Lázně) 2:20,8.

Dorostenci mladší: 1. Čaník L. (Lok. Košice) 2:02,3, 2. Vokatý (J. Jablonec) 2:04,8, 3. Pančocha (Sp. Uh. Brod) a Brož (Sn Pec) 2:07,4, 5. Maňák (Sp. Strakonice) 2:08,0, 6. Griesl (Ještěd Liberec) 2:08,2, 7. Škampa (Sn Sp. Mlýn) 2:08,5, 8. Višňovský (TJ Kežma-

rok) 2:09,3, 9. Nohel (UP Frýdek) 2:10,9, 10. Šobek (J. Ml. Buky) 2:11,7.

Dorostenci starší: 1. Krasula L. (Tatr. Lomnice) 2:05,4, 2. Bašta (Sn Šp. Mlýn) 2:05,9, 3. Kubík (Sl. VŠ Praha) 2:07,5, 4. Bodlák (Lok. Teplice) 2:07,8, 5. Bulánek (Lok. Bratislava) 2:09,1, 6. Říha (Lok. Teplice) 2:09,9, 7. Hudáček (Tatr. Lomnice) 2:10,1, 8. Münster (Chem. Ústí) 2:10,2, 9. Hajný (TJ Lipno) a Matějovský (Sl. VŠ Praha) 2:10,5.

SLALOM

Dorostenky mladší: 1. Glázrová A. (Sn Pec) 114,1, 2. Meierová (Ještěd Liberec) 123,2, 3. Hejduková (Lok. Teplice) 125,0, 4. Uhrová (Sn Pec) 125,7, 5. Papanová (Sn M. Fatra) 128,2, 6. Rašková (Chem. Ústí) 130,8, 7. Kantová (Žižka K. Vary) 132,7, 8. Palánová (Chem. Ústí) 133,6, 9. Hořešovská (MEZ Vsetín) 139,0, 10. Kopecká (Ještěd Liberec) 143,5.

Dorostenky starší: 1. Veličková H. (VP Frýdek) 120,8, 2. Tušilová (Slezan Opava) 121,9, Cuninková (Dyn. N. Tatry) 122,6, 4. Ležatková (Lok. Olomouc) 127,0, 5. Žikovská (TJ Gottwaldov) 128,3, 6. Vinšová (Sl. VŠ Praha) 129,3, 7. Zelníčková (TJ Gottwaldov) 130,5, 8. Martínková (Sl. VŠ Praha) 131,2, 9. Rödlingová (Chem. Ústí) 134,1, 10. Matějková (Sp. Strakonice) 138,2.

Dorostenci mladší: 1. Vokatý P. (J. Jablonec) 107,8, 2. Brož (Sn Pec) 109,3, 3. Škampa (Sn Šp. Mlýn) 112,4, 4. Griesl (Ještěd Liberec) 118,7, 5. Kultán (Lok. Čadca) 122,3, 6. Šobek (J. Ml. Buky) 122,4, 7. Pančocha P. (Sp. Uh. Brod) 122,7, 8. Pančocha J. (Sp. Uh. Brod) 125,0, 9. Kiša (Sn M. Fatra) 125,9, 10. Hanuš (B. Podbrezová) 128,3.

Dorostenci starší: 1. Bašta J. (Sn Šp. Mlýn) 103,9, 2. Kubík (Sl. VŠ Praha) 104,6, 3. Říha (Lok. Teplice) 106,4, 4. Krasula (Tatr. Lomnice) 107,0, 5. Šoltýs (TJ Kežmarok) 110,5, 6. Bulánek (Lok. Bratislava) 111,6, 7. Butara (Sl. D. Kubín) 111,9, 8. Bodlák (Lok. Teplice) 113,8, 9. Nahálka (Dyn. N. Tatry) 115,0, 10. Hajný (TJ Lipno) 118,6.

SJEZD

Dorostenky mladší: 1. Glázrová (Sn Pec) 1:47,5, 2. Kazdová (S. J. Lázně) 1:54,3, 3. Vičková (Sl. VŠ Praha) 1:54,4, 4. Jecelínová (AZNP Ml. Boleslav) 1:59,3, 5. Fričová (Sl. VŠ Praha) 1:59,5, 6. Papanová (Sn M. Fatra) 2:01,2, 7. Luczková (Sn Pec) 2:06,6, 8. Šamánková (S. Přerov. strojírna) 2:07,4, 9. Kopecká (Ještěd Liberec) 2:08,1, 10. Rašková (Chem. Ústí) 2:09,0.

Dorostenky starší: 1. Cuninková M. (Dyn. N. Tatry) 1:43,8, 2. Veličková (VP Frýdek-Místek) 1:52,5, 3. Tušilová (Slezan Opava) 1:53,9, 4. Zelníčková (TJ Gottwaldov) 1:55,9, 5. Ležatková (Lok. Olomouc) 1:56,6, 6. Vinšová (Sl. VŠ Praha) 2:00,6, 7. Konvalinková (Sp. Vrchlabí) 2:03,7, 8. Martínková (Sl. VŠ Praha) 2:08,8, 9. Sagasarová (Sp. Vrchlabí) 2:11,7, 10. Žikovská (TJ Gottwaldov) 2:15,2.

Starší dorostenec Kubík na trati slalomu.

Foto: Fr. Kubík

Dorostenci mladší: 1. Griesl M. (Ještěd Liberec) 1:42,6, 2. Vokatý (J. Jablonec) 1:43,9, 3. Hrbek (Sp. Rokytnice) 1:44,2, 4. Jakimič L. (Ještěd Liberec) a Nohel (UP Frýdek) 1:44,4, 6. Pančocha K. (Sp. Uh. Brod) 1:45,3, 7. Čani (Lok. Košice) 1:45,5, 8. Šobek (J. Ml. Buky) 1:46,6, 9. Urban (Sl. Žižkov ÚRO) 1:46,7, 10. Škampa (Sn Šp. Mlýn) 1:47,0.

Dorostenci starší: 1. Bašta J. (Sn Šp. Mlýn) 1:40,6, 2. Kubík (Sl. VŠ Praha) 1:40,7, 3. Matějovský (Sl. VŠ Praha) 1:41,1, 4. Trtík (RH Brno) 1:41,3, 5. Münster (Chem. Ústí) 1:42,4, 6. Bodlák (Lok. Teplice) 1:42,9, 7. Ostrý (RH Brno) 1:43,4, 8. Říha (Lok. Teplice) 1:43,6, 9. Bulánek (Lok. Bratislava) 1:43,7, 10. Šimek (Bohemians CKD) 1:44,0.

Dorostenci starší: 1. Bašta J. (Sn Šp. Mlýn) 1:40,6, 2. Kubík (Sl. VŠ Praha) 1:40,7, 3. Matějovský (Sl. VŠ Praha) 1:41,1, 4. Trtík (RH Brno) 1:41,3, 5. Münster (Chem. Ústí) 1:42,4, 6. Bodlák (Lok. Teplice) 1:42,9, 7. Ostrý (RH Brno) 1:43,4, 8. Říha (Lok. Teplice) 1:43,6, 9. Bulánek (Lok. Bratislava) 1:43,7, 10. Šimek (Bohemians CKD) 1:44,0.

SJEZDOVÁ TROJKOMBINACE

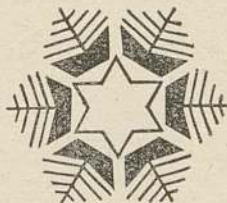
Dorostenky mladší: 1. Glázrová A. (Sn Pec) 0,0, 2. Papanová (Sn M. Fatra) 38,92, 3. Vičková (Sl. VŠ Praha) 39,46, 4. Rašková (Chem. Ústí) 64,80, 5. Luczková (Sn Pec) 65,80, 6. Meierová (Ještěd Liberec) 74,16, 7. Kopecká (Ještěd Liberec) 99,66, 8. Flumerová (RH Brno) 103,34, 9. Jecelínová (AZNP Ml. Boleslav) 105,56, 10. Fričová (Sl. VŠ Praha) 110,60.

Dorostenky starší: 1. Cuninková M. (Dyn. N. Tatry) 7,94, 2. Tušilová (Slezan Opava) 138,13, 3. Ležatková (Lok. Olomouc) 194,74, 4. Zelníčková (TJ Gottwaldov) 224,07, 5. Veličková (VP Frýdek) 233,54, 6. Vinšová (Sl. VŠ Praha) 237,58, 7. Žikovská (TJ Gottwaldov) 326,98, 8. Martínková (Sl. VŠ Praha) 370,80, 9. Rippllová (RH Praha) 396,26, 10. Matějková (Sp. Strakonice) 460,68.

Dorostenci mladší: 1. Vokatý P. (J. Jablonec) 21,19, 2. Brož (Sn Pec) 71,52, 3. Škampa (Sn Šp. Mlýn) 80,32, 4. Griesl (Ještěd Liberec) 80,98, 5. Pančocha K. (Sp. Uh. Brod) 111,84, 6. Šobek (J. Ml. Buky) 138,08, 7. Čani (Lok. Košice) 174,84, 8. Pančocha J. (Sp. Uh. Brod) 194,48, 9. Kultán K. (Lok. Čadca) 205,00, 10. Kodet (Sl. VŠ Praha) 207,38.

Dorostenci starší: 1. Bašta J. (Sn Šp. Mlýn) 2,60, 2. Kubík (Sl. VŠ Praha) 15,00, 3. Krasula (Tatr. Lomnice) 38,54, 4. Říha (Lok. Teplice) 53,95, 5. Bodlák (Lok. Teplice) 74,34, 6. Bulánek (Lok. Bratislava) 75,36, 7. Šoltýs (TJ Kežmarok) 105,32, 8. Hudáček (Tatr. Lomnice) 117,74, 9. Hajný (TJ Lipno) 125,84, 10. Bútara (Sl. D. Kubín) 137,86.

Inž. MIROSLAV JEDLIČKA

Sjezdařky na alpském turné 1966

Letos se zúčastnilo družstvo žen: Mohrová, Bambasová a Cuninková několika závodů, které byly součástí turné, v němž startovaly nejlepší světové závodnice, a to v počtech, jež zdaleka převyšují počty startujících na OH nebo MS.

■ Proč se tohoto těžkého turné zúčastnily?

1. V lednu nebyly podle mezinárodního kalendáře jiné vhodné závody, jimiž by mohly začít — kupř. závody FIS kategorie B a pak teprve pokračovat na závodech kategorie A.

2. Důvodem byla též snaha, ověřit si skutečnou úroveň ve srovnání se světovou špičkou a samozřejmě více se sžít s lyžařkami, se kterými se mají v příštích letech utkávat.

3. Bylo nutné získat potřebné body do pořadí a zlepšit si tak situaci při nasazování do skupin před losováním.

■ Jak se toto všechno podařilo?

Závodnice začaly skutečně napsat závody pokračovaly v takovém tempu, že nejen nám, ale i ostatním trenérům a vedoucím se toto tempo zdálo být příliš rychlé. V hlavním turné, které trvalo 25 dní, absolvovaly sjezdařky 14 startů na pěti místech (dva v obřím slalomu, šest slalomů, tři sjezdy a tři non-stopy). Na přejezdech strávili 7 dní, a to: ČSSR—NSR (Oberstaufen)—Švýcarsko (Grindelwald)—Rakousko (Bad Gastein), Jugoslávie (Maribor)—Francie (St. Gervais). Hodiny ve vlaku, v autobusech, přejezdy v noci, dosti časté přestupování, změny klima (Alpy a ve dvou dnech přímořské podnebí), to vše znamenalo velikou námahu, kterou však všechny snesly dobře. Proti loňskému turné, kdy bylo hodně času na trénink — kterého také závodnice dostatečně využívaly a zúčastňovaly se jen lehčích závodů o Velké ceny, i když s mezinárodní účastí a jen jednoho závodu FIS A a jednoho FIS B — mělo toto turné zcela jiný charakter. Bylo poznamenáno chvatem, neustálým stěhováním, malou možností tréninku (využívaly jej však do poslední minuty), krátkými odpočinky v hotelu nebo ve vlaku. Potěšitelnou byla skutečnost, že příprava družstva byla dobrá, po stránce fyzické. Hůře však snášely závodnice, a v některých případech se nedovedly vůbec vyrovnat s psychickou námahou. Ta působí sice na všechny závodnice, ale silně individuality se s touto situací dovedly vyrovnat v krátkém čase (závodnice USA a Kanada).

Ve většině případů bydlely čs. závodnice ve stejném hotelu s ostatními. Docházelo tím k bližšímu poznání závodnic, kterému z naší strany vadila ta skutečnost, že jen jediná čs. závodnice se mohla trochu dorozumět německy. A to je hodně málo. Rozhodně to nepřispělo k celkovému vytváření vztahů a aklimatizaci v »lyžařském cirkuse«.

Na těchto závodech startovalo kolem 80 závodnic, z nichž bylo z alpských zemí zhruba po 15 účastnicích, 6 z USA a 5 z Kanady, dále z Austrálie 1, NSR 10, Itálie 12. Ze socialistických zemí se zúčastnily pouze tři sjezdařky Jugoslávie. Byla to tedy konkurence dosti velká, aby se ověřila naše a zjistila světová úroveň.

Po technické stránce nebylo mezi našimi a zahraničními závodnicemi velkého rozdílu — hlavně ve slalomu, přestože letos velmi málo trénovaly. Umělý sníh v Telnici začal prakticky fungovat až před našim odjezdem do Cervinie, tam pak byly špatné sněhové podmínky, na závodech ve Val d'Isère nebylo mnoho času, navíc některé závodnice onemocněly. A tak objem tréninku byl dosti malý. Přesto vypadaly na první pohled naše reprezentantky dobře, což konstatovali i cizí trenéři, kteří se zájmem sledovali poslední dva roky naši snahu dostat se výše. Musím i říci, že nám nezištně pomáhali. Bohužel, i když výsledky ve srovnání s loňským rokem (zpoždění proti vítěznému lyžaři — za daleko těžších podmínek) jsou lepší nebo stejné, nedokázaly naše závodnice využít maximálně svých možností zvýšenou bojovností, jako slabší sjezdařky např. Jugoslávky. Ty daly do každého závodu celé své srdce, a to bylo ve shodě s taktikou jízdy. Díčí výsledky — mezičasy ve sjezdech, jednotlivá kola slalomu — ukázaly, že naše výsledky mohly být daleko lepší.

Pojetí jízdy hlavně ve slalomu

je dnes toto: za každou cenu ujet ostatním závodnicím a ty, které bojovaly o body, se snažily riskantními jízdami dosáhnout nejmenšího zpoždění. Ohromná bojovnost, rvanost, projev síly — v mnoha případech chlaské — byly známkou všech jízd. Klasickým případem byl závod ve slalomu v Mariboru, kde ze 82 startujících na velmi obtížné slalomové trati došlo a bylo klasifikováno 16 závodnic. A to byl závod FIS kategorie A. Tak např. M. Goitschelová, která na ledovatěle trati dosáhla v I. kole velmi dobrého času, jela druhé kolo ne na udržení výsledku, ale riskantní jízdou se snažila zvětšit časový rozdíl na maximum. Skončila pádem. Nedá se zde mluvit o špatné taktice. Je to snaha dostat se v žebříčku co nejvýše. Že k takovému stylu závodění není vhodná holubičí povaha a malá schopnost soustředit se na výkon, to je jasné. Přicházím k názoru, že tato druhá složka tréninku — bojovnost — je velmi důležitá. Utváří závodníka a může mu pomoci v jeho celkové tréninkové práci.

Získ dobrých bodů FIS byl letos dosti chudý — srovnáme-li dobré body z loňského roku u Mohrové ve slalomu z Morzine. Náš plán 35 bodů pro letošek by byl představoval umístění v průměru kolem 20. místa v soutěžích FIS A. Stále se objevuje mnoho dalších závodnic, které jsou stejné, nebo o něco lepší než naše závodnice, a tak je boj o body stále těžší a přítom podmínky nejsou dobré. Bodové hodnocení u žen 35 bodů, představuje třetí — čtvrtou skupinu v losování. Uvádím tuto skutečnost proto, aby si čtenáři mohli představit sílu světové lyžařské špičky u žen, která je samozřejmě řídká u mužů. (Pokračování.)

MÍLA JIRSA,
trenér reprezentačního družstva žen

LYŽAŘI!

Nejvhodnější doba pro opravy vašich poškozených lyží je právě nyní — po skončení sezóny. Odpadne vám starost a zbytečně dlouhé čekání před zahájením nové sezóny. Naši odborníci čekají na vaše příkazy.

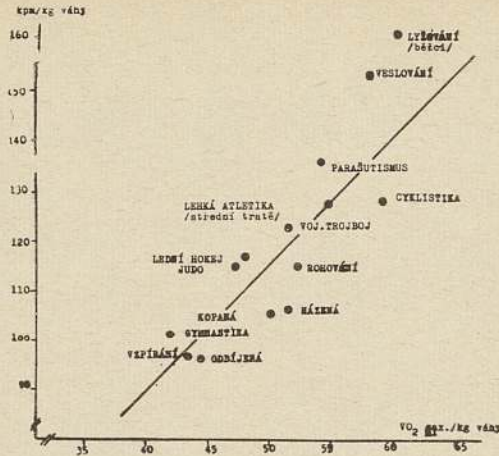

VÍTĚZÍ LYŽAŘI - BĚŽCI

V přípravě na letošní sezónu vypotili lyžaři Dukly Liberec doslova sudy potu. Potili se mimo jiné v tvrdé soutěži v prostředí dosti nezvyklém — v laboratoři sportovně lékařského oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze, kde zastupovali lyžaře v souboji s vrcholnými sportovci jiných sportovních odvětví.

Soutěžilo se na elektricky brzděném kole — bicyklovém ergometru — při stupňovaném zatížení až do vyčerpání. Skupina lyžařů-běžců bezpečně zvítězila v hlavních disciplínách — především v celkovém množství vykonané práce a v maximální spotřebě kyslíku. Celkové množství vykonané práce, které se vyjadřuje v kilopondmetrech, je měřítkem silové vytrvalosti a maximální množství kyslíku, které je schopen organismus vyšetřovaného odebrat v jedné minutě z vdechovaného vzduchu, svědčí o schopnosti uvolňovat energii aerobním způsobem — tedy bez vzniku kyslíkového dluhu. Během celého vyšetření je sledována práce srdce a další ukazatele, takže při komplexním zhodnocení se pak můžeme vyslovit o zdatnosti srdečně cévního a dýchacího systému.

Dílič výsledky vyšetření vrcholných armádních a státních reprezentantů, které bylo provedeno na sportovně lékařském oddělení Ústřední vojenské nemocnice pod vedením dr. Horáka, ukazuje připojený graf. (Poz. skupinu parašutistů tvořili vlastně běžci, kteří se dlouhodobě připravovali na náročnou disciplínu, seskok a běh na 20 km se zá-

těží.) Názorně z něj vidíme pořadí v rozvoji silové vytrvalosti (celková práce v kilopondmetrech na kg váhy) a v maximální spotřebě kyslíku za 1 min. na kg váhy vyšetřovaného. Podobné pořadí bylo i u dalších ukazatelů. Můžeme tedy s radostí konstatovat, že běh na lyžích nejvíce posiluje krevní oběh a dýchání, tedy funkce, které jsou civilizací právě nejvíce poškozovány. Odbíjená naproti tomu rozvíjí krevní oběh a dýchání nejméně. A což teprve asi odbíjená v rekreačním provedení jinak řečeno. Nechceme-li prodělávat infarkty nebo si pěstovat jiné nepřijemnosti a chceme-li si vypěstovat nebo udržet co nejvyšší tělesnou zdatnost, hurá všichni na běžky! Tréninkové dávky Fajstava, Sackého, Peřiny, Fouska nebo Štela bychom asi těžko strávili, ale i střídavější provedení bude účinné za předpokladu pravidelnosti.

A komu nestačí uvedeně věcné argumenty a potpří si na velké vzory, tomu připomínáme stručnou zprávu z denního tisku: »Finský prezident dr. Urho Kekkonen po projíždce 15 km na lyžích přijal státníka pana XY...«

Jak dále u žactva

Hold pořadatelé

(Tam, kde myslí na budoucnost českého lyžování)

Jak dále u žactva — to nám ukázal již IV. ročník výběrového závodu žactva ve sjezdovém dvojboji (slalom, obří slalom), který již tradičně uspořádal lyžařský oddíl TJ Jiskra Ústí nad Orlicí v Ríčkách v Orlických horách. Letošního ročníku se zúčastnilo 262 závodníků z 57 oddílů, z 10 krajů republiky. Zájem však byl daleko větší — na 500 závodníků. Proto museli pořadatelé přistoupit k omezení a určit jednotlivým oddílům směrná čísla. Již tento obrovský počet přihlášek svědčí o obětavé práci se žactvem ve většině našich lyžařských oddílů.

My, kteří jsme se již zúčastnili předešlých ročníků, víme, že v Ríč-

kách vždy všechno klapě. Bezvadně upravené tratě, prakticky stejně regulerní po všechny závodníky, jejich obdivuhodná koncepce, přesné dodržování časového programu, vlastní elektrické měření umožňující vyhlášovat časy závodníků bezprostředně po projetí cílem, průběžně vyhlášení pořadí během celého závodu, vyhlášení vítězů ihned po dojetí každé kategorie, vyhlášení dvojkombinace navazuje na vyhlášení druhého závodu, při vyhlášení se ihned rozdávají kromě ostatních cen již napsané diplomy. I závodníci u startu vědí pořadí soupeřů, kteří již závod dokončili. Výborná úroveň porad vedoucích závodníků. Naskytá se otázka: Lze vůbec v Ríčkách najít nějaké nedostatky?

Objektivně nutno hodnotit, že závod v Ríčkách se vyrovná každému mistrovství nebo přeboru republiky dospělých a dorostu. A to vše dělá pouze jediný lyžařský oddíl — Jiskra Ústí nad Orlicí. Na to už jsme zvyklí a bereme to samozřejmě. Záleží jim totiž na budoucnosti českého lyžování. Z žáků budou reprezentanti. A budou olympijské hry 1972 a 1976. Škoda že je

tak málo pochopení a o závod se nezajímá ve větším měřítku ústřední sekce lyžování. A teď si představte, že ten letošní ročník si v ničem nezadal s těmi předcházejícími. Spíše byl ještě lepší. V 900 metrů nad mořem, koncem letošního února za dosavadní sněhové situace, na naprosto regulérních tratích v době, kdy řada jiných velmi důležitých závodů byla odříkána. Jen ten, kdo to viděl, dovede ocenit práci s tím spojenou.

TJ Jiskra Ústí nad Orlicí má za svou práci plný nárok na uspořádání prvního žákovského přeboru republiky. Snad se ho v příštím roce konečně dočkáme. A ještě jednou věcí byl letošní závod v Ríčkách důležitý. Zástupci oddílů se na přátelské besedě shodli na tom, že s organizací žákovského lyžování už je opravdu nejvyšší čas něco dělat (přebor republiky a další kontrolní závody, výkonnostní třídy, žebříček, kategorie do 10 let atd.) a sepsali rezoluci, kterou se rozhodli zaslat ÚSL a časopisu Lyžování. Pomůže to?

Inž. ODVÁRKO, trenér II. třídy

Dvě harrachovské reportáže...

Sníh se z oblak přímo syje. Je vlhký, lezávý a vítr ho žene přímo do obličeje nebo ho fouká za krk. Počasí, které spíše láká sednout si ke kamnům se sklínkou teplého čaje než jít závodit. Ale co naplat. Rozpis přeboru republiky v soutěži dorostu určuje, že dnes bude probíhat závod ve skoku. Dopoledne byl můstek výborně připraven, ale teď odpoledne mohou technici a rozhodčí začít s úpravami znovu. Snaží se o to ze všech sil, pot se z nich jen řine. Podarilo se jim dát můstek do dobrého stavu a závod zabíhá jen s patnáctiminutovým zpožděním, což je rekordní výkon. Díky jim za něj. Ale to už na věži čekají dorostenci. Je mezi nimi i maličký Pavel Štípl z Nového Města, kterého kamarádi po výborném výkonu v běhu přesvědčili, aby to zkusil i na opravdovém můstku. — (Dosed skákal jen na sněhovém.) — Nikdy na něm předtím nestál. Jenom dopoledne si třikrát tréninkově skočil. Nyní čeká na povel. Rozhodčí mu plácne do ramene, Pavel se podívá na špičky lyží, protože hlubinu pod ním tak trochu zakrývá sněhová clona a vločky bíjí do očí. Jediná jeho myšlenka v tomto okamžiku je dobře se odrazit a hlavně neupadnout. Teď je ten okamžik. Odraz a už je ve vzduchu. Trochu ho to hodilo do strany, snaží se balancovat. Srovnává ve vzduchu lyže a už cítí náraz. Buben pod ním ubíhá přímo kosmickou rychlostí. Už je za přechodem a zdá se slyšet mohutný pokřik kamarádů z oddílu, kteří tak oceňují jeho první úspěšný skok v přebornické soutěži. Když k ním po chvíli přijíždí, vítají ho poplácáním po zádech i povzbudivými slovy. A právě ta hřejí nejvíce. Na soustředěné tváři se Paulovi

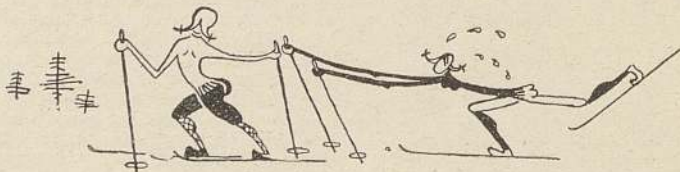
pomalou rozlévá úsměv, ve kterém je radost z překonaného strachu, který během celého skoku mu seděl kdesi hluboko v celém těle. A když ho přátelé upozorní, že skočil tak, že měl pravou lyži na levé noze a levou na pravé, řeká se už na plné kolo. »Teď to přehodím pánové, říká, a hned to bude ještě lepší.« Už mu není zima, nevádí mu padající sníh. Je spokojen, že v sobě dokázal utlumit strach. A možná že právě tento první skok na skutečném můstku v Harrachově byl počátečním úspěchem jeho další sruženářské kariéry...

★
KAMILA ještě před třemi týdny ležela s těžkou angínou. Ztratila při ní šest kilo a hodně jí ubylo fyzických sil i sportovní formy. Za poslední týden před mistrovstvím se všechno dohnat nedalo. Teď stojí jako první čelivka štafety na startu a říká si: musíš to vydržet, nesmíš ztratit proti ostatním výhodnou pozici. Eva i Marie ti věří...

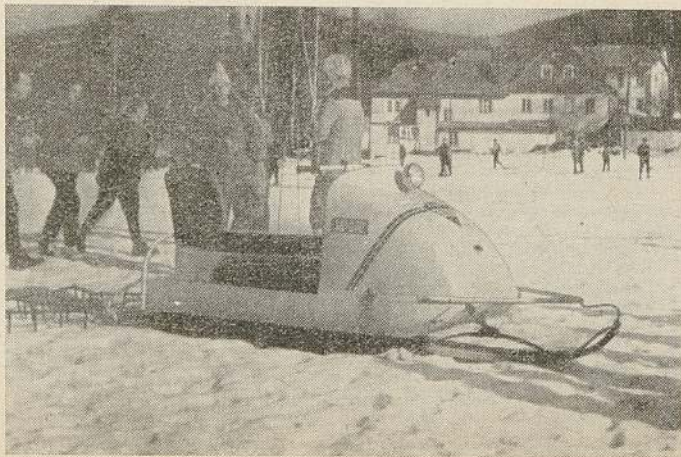
A pak už slyší jen povel a vyráží. Zpočátku se jí jede dobře. Ale už v polovině zatíná zuby. Dostavují se první větší známky únavy. Začíná se rvát o každý metr půdy. Lyže kloužou a ruce pracují jako stroj. V posledním stoupáku před předávacím územím už má červené mžítky před očima. Jede s vypětím posledních sil, snaží se zhluboka dýchat.

Je na druhé pozici a už vidí Evu, jak netrpělivě šoupe nohama. Konečně je tu předávka. Teď si může odpočinout. Nohy mají na jednu váhu olova, ale napětí ji neopouští. Dojede Eva také aspoň druhá? To je otázka, která ji momentálně trápí. Znovu s ní v duchu prožívá každý metr trati. Čas se vleče přímo hlemýždím tempem. To už je na předávce Marie. Má splnit úlohu sprinterky. Eva rozdíl od první štafety udržela. Díky jí za to. Marie už se řítí do posledního úseku. Na ní teď záleží konečný výsledek. Kamila s Evou už jí pomocí nemohou. Obě jen čekají. A to čekání je nekonečné. Teď už jí vidí. Jede na vedoucí pozici. Aniž si to uvědomují, začnou obě křičet, povzbuzují. A je tu cíl. A s ním se naplnila i jejich tajná touha. Opět, jako vloni, vyhrávají přebornický titul republiky. Všechny tři si padnou do náručí. Kamila začíná usedavě plakat, trochu jí povolily nervy. Marie naopak radostí vyskakuje do výšky.

Byl to jejich poslední přebornický závod v této věkové kategorii. A dojely ho tak, jak si kdysi tajně slíbily. A ani nedávna nemoc jedné z nich jim v tom nemohla zabránit. Jsou tedy opět přebornicemi. Kdo? No přece Kamila DVORÁKOVÁ, Eva KRASILOVÁ a Marie BARTÁKOVÁ z Prahy. Petr Šimek, Harrachov

Kresba: J. Kárníková

SKI BOB = rakouský výrobek — majetek sportovní základny v Harrachově (podobný mají např. v Tatranské Lomnici aj.). Obsah 200 ccm, stoupavost 45 stupňů, maximální rychlost až 35 km. Pohybuje se na gumových pásech.

Foto: V. Kreisinger

RUDLO.

tak volají všichni lyžaři Rudolfa Krňoula, který se 12. dubna 1966 dožil 70 let.

Je rozený Domažličák, a tak ani jinak nebylo možno, aby si v mládí nezalíbil lyžařský sport. Stal se zdatným závodníkem Sportovního klubu »Sněhařů« v Domažlicích. Byl nejen výborným běžcem, ale pokoušel se i o skok na lyžích.

Pamatuji se, že jsme se spolu i utkali v bílé sněhové stopě na Šumavě, a vím, jakou měl radost, když mě, staršího závodníka, který startoval již na Holmenkollenu, porazil.

To jsem ještě nevěděl, že zběhneš, Rudlo, z uměleckého zámečnického řemesla z Domažlic a že budeš vyvolen, aby ses stal tajemníkem Svazu lyžařů ČSR. Dostal jsi ostrou školu od tehdejšího jednatele Svazu inž. Jílka, který se nedávno dožil 80 let. Myslím, že to bylo v roce 1924 — ale vydržel jsi. Snad sis

mnohdy řekl: »Kam jsem to vlezl z krásných Domažlic?«

Brzo ses stal duší našeho lyžařství a všichni tě měli a mají rádi.

Já s tebou pracoval mnoho let jako náčelník. Víš, že jsi byl tehdy duší našeho lyžařství. Kolikrát jsme vyřizovali nutné věci i v noci. Všechny výpravy do ciziny, těžko tehdy připravované, zejména po strance finanční, jsi vybavoval a doprovázel až do odjezdu vlaku. Kolikrát jsi nám připravil slavnostní uctění jako proním »Středoevropanům!«

Ty jsi se nestaral jen o práce náležející tajemníkovi, ale byl jsi celým srdcem i zkušeným dobrovolným pracovníkem. Cvičitelem i rozhodčím. A kdo byl prvním stavitelem slalomu, sjezdových tratí? Zase ty — ba dokonce i někdy do můstku ses pletl. Se mnou jsi postavil lanovku v Beskydech a ve Špindlerově Mlýně a nestavěli jsme je několik roků, ale každou jedno léto. Zastupoval jsi často SLČSR i v jednání s cizinou. Vzpomínám, jak jsi kupříkladu v roce 1931 telefonoval:

»Karle, zítra musíme jet do Lublaně, kde je narychlo svolaná schůzka o Závodu slovanských národů. Vlakem již včas nedojedeme. Přijedu večer k tobě do Dvora Králové a musíš jet autem.«

Přijel a přivezl od Autoklubu z Prahy popis cesty z náměstí ze Dvora Králové n. L. až k hotelu v Lublani, kde se konala schůze. Vyjeli jsme ráno po čtvrté hodině. On četl směr cesty — »vpravo — vlevo — přes most«, a tak se jelo na Videň, Stimmering až na oběd Mürzuschlagenu. Co jsi se nakřičel: »Karle, neblázní — jed pomalejt — pozor, zatáčka atd.« A já zase: »Pamatuj, že máme být ve 20.30 hod. v Lublani na schůzi.« Ve 20 hod. jsme stáli před hotelem v Lublani, a tam ses teprve uklídnil. I takové cesty musel prodělat tajemník Svazu lyžařů.

Při veškeré své práci měl pro svoji osobu jen jednu starost: abys měl všech deset »lulek« v pořádku a do nich dobrou kvalitu tabáku. Však je mnozí znáte — měl je pěkně vystavené na pracovním stolečku.

Pro změnu měl často v puse vřížínko, krabičky od nich a proťahovací slámečky zase na stole.

Umíte si vůbec Rudlo představit bez luleky nebo bez vřížínka? Víš, dalo by se o tobě ještě mno-

ho prozradit — ale to necháme na jiný.

Snad nám to naše ochromené zdravotíčko dovolí. Přeji ti do další »70« hodně dobré pohody za sebe i za všechny, kteří tě znají jako dobrého přítele.

TVŮJ KAREL
(JAROLÍMEK)

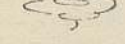
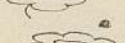
JAROSLAV CARDAL VZPOMÍNÁ

Nejúspěšnějším československým reprezentantem v běhu na lyžích ve vrcholných soutěžích po druhé světové válce byl zasloužilý mistr sportu Jaroslav Cardal. Doma získal mj. 28 titulů mistra republiky, v běhu na 50 km nebyl od svého prvního startu v roce 1947 až do svého odchodu poražen, a tak držel titul nepřetržitě plných 13 let. V zahraničí dosáhl nejlepšího výsledku na olympijských hrách v roce 1948, kde byl v běhu na 50 km osmý, o čtyři roky později ve stejné soutěži v Oslo obsadil i padesáté 14. místo atd.

Cardal si o všech svých cestách do zahraničí psal svědomitě ucelené poznámky, které nejsou ani dnes tak docela bez zajímavosti. Objevili jsme to při jednom z rozhovorů ve Špindlerově Mlýně, kde Cardal spravuje v lyžařském stadiónu ve Svatém Petru a ve volném čase se věnuje svému prvorozenému synu čtyřapálměsíčnímu Romanovi.

Škoda že ten první »deníček« z úspěšného startu na olympijských hrách v roce 1948 ve Svatém Mořici ve Švýcarsku není. Cardal ho při nějaké příležitosti komusi půjčil a teď ho nemá.

A tak začneme již v příštím čísle našeho časopisu vzpomínkou na Oslo — tedy místo, které bylo letos dějištěm mistrovství světa v klasických disciplínách — kde se Cardal zúčastnil v roce 1952 lyžařských soutěží VI. zimních olympijských her. Redakce

Kresby: J. Kárníková

Alpské turné sjezdařů 1966

V souladu s plánem olympijské přípravy na rok 1968 zúčastnila se skupina čtyř sjezdařů šestinedělního turné po alpských zemích. Některé poznatky a postřehy trenéra družstva sjezdařů přinášíme v dnešním čísle.

Šest týdnů je příliš dlouhá doba, než aby mohla být popsána v celé své barvitosti na stránkách jednoho čísla. Chci zde popsat jen základní údaje a skutečnosti tak, jak je v pořadí důležitosti pokládám za nutné a účelné.

NEJDŘÍVE NĚKOLIK SLOV O ÚKOLU A ÚČELU ZÁJEZDU

Ve smyslu postupného zvyšování nároků na výkonnost našich sjezdařů byl letos naplánován zájezd s účastí na závodech skupiny A, tzn. nejvyšší světové úrovně. Zájezd měl:

1. podat přesný obraz o světovém sjezdaření a naší výkonnosti,

2. prověřit schopnost závodníků vyrovnat se s dlouhodobým odloučením od domova, které je dnes typické v systému světových soutěží ve sjezdových disciplínách,

3. prokázat schopnost vyrovnat se s psychickými i fyzickými nároky nejnáročnějších soutěží,

4. zkonfrontovat současnou techniku jízdy s technikou našich závodníků,

5. zkontrolovat metody a formy tréninkové práce,
6. umožnit získat závodníkům lepší body (v plánu olympijské přípravy 35 bodů) v bodovém hodnocení FIS a tím losování v předních skupinách,

7. získat poznatky o novinkách v materiálním vybavení závodníků a organizaci soutěží.

A JAKÉ JSOU POZNATKY DNES:

1. Nejdříve je nutné poukázat na skutečnost, že v porovnání s některými jinými disciplínami je sjezdový sport v nevhodě, protože výsledky nejsou srovnatelné ani v jednotlivých disciplínách mezi sebou, ani mezi stejnými disciplínami v různých místech. Tím pochopitelně v porovnání s lehkou atletikou, plaváním nebo vzpíráním není objektivně tolik patrný vzestup. O tom, že světová sjezdařina má vzestupnou tendenci, a ne pomalou, svědčí jen některé tratové rekordy na standardních tratích. Uvedu jen malý příklad — sjezd na Hahnenkammu v Kitzbühlu v roce:

1955 — 2:46,2 (Molterer)

1958 — 2:40,7 (Molterer)

1961 — 2:29,2 (Perillat)

1963 — 2:20,66 (Zimmermann)

1966 — 2:16,63 (Schrantz)

Obdobná situace je i v ostatních disciplínách. To je jeden charakteristický rys dnešní sjezdařiny — **neustále se zvětšující rychlost jízdy**. Dalším charakteristickým rysem současně sjezdařiny je **vyrovnanost celého závodního pole**.

S tím souvisí **vyrovnaní rozdílů mezi alpskými zeměmi navzájem a snížení rozdílů mezi alpskými zeměmi a ostatními státy**.

Pomalou mizí velké individuality a u některých závodníků je možno pozorovat i tendenci ke specializaci ať již je dána dispozicí závodníka, nebo tréninkovými podmínkami. Pořadí závodníků se střídá někdy až závatně. Uvedu jen několik příkladů. Jeden z nejlepších závodníků loňské sezóny Ludwig Leitner (NSR) skončil ve Wengenu až na 31. místě, na Hahnenkammu na 30. místě, v Ma-

doně zvítězil. Francouz Mauduit, který skončil na Hahnenkammu až za naším Čermákem, o týden později zvítězil v Megève. Přitom horší výsledky nejsou zpravidla zaviněny pádem, ale slabší momentální dispozicí, která při **vyrovnanosti soutěží hraje důležitou úlohu**.

Naše sjezdaření i přes neustálý vzestup výkonnosti světové špičky snižuje výkonnostní rozdíl, a to mírou podstatnou.

Pro názornost rozdílů vítěze a 1. našeho závodníka na Hahnenkammu:

1956 — 2:57,6 — 3:19,5 + 21,9 vt.

1958 — 2:40,7 — 2:58,1 + 15,4 vt.

1966 — 2:16,63 — 2:25,10 + 8,47 vt.

Výkonnost československých sjezdařů se opět zvýšila a potěšitelné je, že kromě nejlepších máme rezervu dalších 4–5 závodníků, kteří jsou schopni dosahovat výsledků dobrého světového průměru s občasnými výraznými úspěchy.

Dalším charakteristickým znakem dnešního sjezdařského sportu ve světě je velký počet soutěží na sebe navazujících. (35–40 závodů.) Na jedné straně umožňuje závodníkům při větším počtu pokusů dosáhnout lepších výsledků. Na druhé straně na ně klade zvýšené požadavky psychické i fyzické. Závodníky na sebe navazují, závodníci se stěhují z místa na místo a jsou vystaveni:

2. dlouhodobému odloučení od domácího prostředí.

Tento ustálený dnes již systém respektují potom všechny státy, včetně alpských, s tím, že podle místních podmínek je dlouhodobé oddělení od domácího prostředí kratší (14 dní, maximálně 3 týdny) než pro závodníky ostatních zemí, USA a Kanadou počínaje přes Velkou Británii, Skandinávii a středoevropské státy až po Japonsko, Austrálii a Nový Zéland. Téměř u všech výprav trvalo turné v rozmezí od 5 do 7 týdnů. Co znamená jen obyčejné cestování po stejnou dobu, si každý dovede snad představit. Pro dokreslení jen suché konstatování, že jsme během 44 dní navštívili 7 míst, absolvovali 16 závodů, proseděli 5482 km ve vlacích a autobusech. K tomu je nutno ještě připočítat nosičské výkony se 6 páry lyží a 30–40 kilogramů dalších zavazadel. Vyhodnotit namáhavost pro organismus při neustálém měnění místa a nadmořské výšce by příslušelo spíše fyziologovi. Při všech přesunech a někdy i při pohybu na místě je nutné přimyslet nepohodlí. Pět nocí padlo na přesuny a konečně svou úlohu hraje i neustále stejný kolektiv lidí. Jestliže přes všechny tyto skutečnosti vydrželi závodníci toto turné psychicky a fyzicky a navíc prokazovali ve výkonnosti vzestupnou tendenci (viz přehled bodových rozdílů), je nutné konstatovat, že připravenost na současný systém soutěží ve sjezdových disciplínách je na velmi dobré úrovni. Lokálním problémem této celkové připravenosti byla pak

3. **ověrka připravenosti v jednotlivých konkrétních soutěžích.** Jména Wengen, Kitzbühl, Megève, Cortina jsou dostatečně zvučná, než aby někdo mohl pochybovat o jejich obtížnosti. Stejně tak cízí prostředí (v některých místech startovali závodníci prvně v životě) kladlo na závodníky veliké požadavky po stránce psychické a snad jen v jediném případě (slalom v Kitzbühlu, který přenáš-

šela naše televize) je možno hovořit o neúplném zvládnutí situace. V této souvislosti je nutné připomenout, že jedině takové prostředí jako ve Wengenu nebo Kitzbühlu může skutečně prověřit psychickou připravenost závodníků. Atmosféra velké soutěže, více než 30 tisíc diváků, televizní a filmové kamery. To jsou podmínky, které nelze spolu s konkurencí jiných závodníků vytvořit jinde než právě v takových závodech. Vždyť většina závodního pole startuje ve stejném prostředí, ať již v Kitzbühlu, nebo Wengenu, Megève nebo Cortině popáté, podesáté. Pro takové závodníky již není rozdíl mezi domácím a cizím prostředím. Jásot diváků při odstartování Schranze při sjezdu v Kitzbühlu je možné u nás srovnat jen se vstřelenou brankou v utkání Sparta—Slavia. Po stránce fyzické nečinila žádná trať potíží, což svědčí o dobré připravenosti závodníků. Na rozdíl od ostatních sportovních odvětví startuje za každý stát 5—10 závodníků, takže obsazení v každém závodě kategorie A je těžší než na MS a OH!! Tuto připravenost je ovšem nutné vidět ve spojitosti se

4. **současnou technikou jízdy.** V té je vidět jasná diferenciace podle jednotlivců a jejich pohybových předpokladů hlavně v oblasti zatáčení — slalomech. Jízda je velmi přesná, na první pohled bez jakékoliv snahy po rychlosti. Právě v této uvolněnosti vznikají nejlepší výsledky. Typickým představitelem je Američan Kidd. Jezdí přesnou stopu, paže pracují více vpředu. Francouzi, někteří Italové a Švýcaři a několik Rakušanů využívají delšího opření o hůl. Schranz, Nindl, Maninen, Grahn a několik dalších závodníků drží paže vzhůru s kratším dotekem mezi oblouky. Jejich oblouk je velmi krátký, ale labilní a vyžaduje velké vyježděnosti. Na stupních vítězů je však možné vidět zástupce obou těchto krajních způsobů, mezi nimiž je celá řada drobných technických odlišností uzpůsobených individualitě. Ve sjezdu je jasná tendence udržet co nejdéle nízký sjezdový postoj, lyže neustále ve styku se sněhem. Z našich závodníků snese nejpřesnější technické měřítko Janda hlavně ve sjezdu, kde jeho jízda na posledních závodech v Madoně Campiglio byla vysoko hodnocena i ostatními trenéry, a Čermák v obřím slalomu. Velmi

dobrou techniku má potom Koloušek ve sjezdu a pro úplnost Pažout v obřím slalomu a Janda, Čermák a Petřík ve slalomu. U ostatních v ostatních disciplínách je technika dobrá, ale potřebují k lepším výsledkům větší vyježděnost, pružnost a detailní zpřesnění. Na tom nemění nic ani občasná rozdílnost ve výkonech. Na základě dřívějších zkušeností musím zdůraznit, že individuální pojetí je možné brát v úvahu až po zvládnutí základních principů. V podmínkách našeho lyžování tzn. na hranici reprezentačního družstva.

5. **Technická dokonalost** je nezbytně dána celým systémem přípravy závodníka. Naše snaha náročně, všestranně a speciální přípravy po celý rok dochází uznání dnes i v zemích s nejlepšími sněhovými podmínkami. Na tento systém ovšem navazuje velmi včasný přechod na snh, který je již od poloviny října — začátku listopadu. Tím je umožněna obnova speciálních pohybových návyků jízdy pozvolnou formou a ještě zbudě dostatek času k náročnému tréninku všech disciplín. První prověrky (závod) jsou pak prováděny již v polovině prosince (Val d'Isere ve Francii, Bad Gastein v Rakousku). Trénink mezi vlastními závody je pak značně ovlivněn konkrétními podmínkami. V každém případě je snahou o největší počet km (na sjezdovce 4—6 jízdy denně) nebo branek. Rakušaní v Kitzbühlu trénovali slalom od 8 do 10, pak následoval trénink sjezdu 11—13 a od 15 do 17 znovu slalom. Takový systém tréninku vyžaduje pochopitelně vysoký stav celkové připravenosti závodníka.

6. **Výkon v závodech** je podle disciplíny závislý na losování, které je ovlivněno body. Pro letošní rok stanovil plán přípravy na OH pro nejlepší naše závodníky získání 35 bodů v žebříčku FIS. Podle předběžných propočtů splnili tento předpoklad na konci turné Janda a Čermák, čímž splnili limit schválený sekci pro účast na MS v Chile. V porovnání s loňským rokem bylo na konci zájezdu zlepšení téměř o 50 procent. Přitom je třeba si uvědomit, že startovní čísla kolem 50 a výše, s kterými naši závodníci venku startovali, již předem odsuzují ke ztrátě 2—3 vteřin na jednom kole slalomu.

(Dokončení příště)

V GA-PA VÍTĚZÍ NOROVÉ

Mistrovství světa v biathlonu

Začátkem února se jel v bavorském zimním středisku zimních sportů, které bylo mj. v roce 1936 dějištěm zimních olympijských her, letošní mistrovství světa v biathlonu. Mělo nepřijemnou předehru v zákroku západoněmecké policie proti reprezentantům NDR, kteří nakonec se mistrovství nezúčastnili a odcestovali předčasně domů.

Závod se jel za citelného chladna a v husté mlze, která neobyčejně ztěžovala střelbu. Ani jeden z účastníků neměl plný počet zásahů, mlha odsunula na zadní místa i favority. Proti neregulérnosti podali vedoucí některých výprav protest již v průběhu závodu. Na 20km trati se střídalo celkem čtyřikrát na cíl vzdálený

150 m, dvakrát vstojе, dvakrát vleže.

Vítěz Jon Istad byl pátý na MS v roce 1964, Sobczak byl šestý loňského roku a Gundarcev startoval poprvé. Startovalo 57 závodníků. Nejrychlejší byl Nor Tveiten, ale 12 trestných minut (1 min. za ránu mimo), ho odsunulo na osmé místo. Trojnásob-

ný mistr světa Vladimír Melanin (SSSR) měl čas 1:50:54,1 (včetně 11 trestných minut). Fin Tyrvaenen, druhý na MS 1965 a nositel stříbrné medaile 1964 měl čas 1:48:44,6 včetně osmi trestných minut.

1. J. Istad (Norsko) 1:38:21,8 (1:34:21,8 + 4 tr. min.), 2. J. Sobczak (Polsko) 1:39:19,9 (4 tr. min.), 3. V. Gundarcev (SSSR) 1:39:53,6 (1), 4. H. Olsson (Švédsko) 1:43:16,6 (7), 5. G. Cimpioia (Rumunsko) 1:43:50,1 (8), 6. N. Barbesescu (Rumunsko) 1:44:26,5, 7. S. Szczepaniak (Polsko) 1:45:00,7 (2), 8. R. Tveiten (Norsko) 1:45:14,3 (12), 9. S. Lukasczyk (Polsko) 1:45:33,6 (12), 10. N. Puzanov (SSSR) 1:46:05,7 (5).

Diskutujeme:

Vyhovují lyžařské soutěže?

Zadíváme-li se na růst našeho závodního lyžování, můžeme říci, že díky různým náborovým závodům se podařilo vybudovat dobrou masovou základnu. S výkonností můžeme být zatím spokojeni z mezinárodního hlediska jen u některých disciplín. Abychom využili současné situace, je nutné udělat všechno pro to, aby se růst nezastavil. Jedním z důležitých činitelů jsou soutěže. ■ Zde nemůžeme být plně spokojeni, i když byla soutěživost v posledních letech zvýšena zavedením ligy. Pořádáme poměrně malý počet závodů vzhledem k počtu závodníků, kteří se jich zúčastňují. Ve většině závodů se pak sejdou velké počty startujících, a to klade zvýšené požadavky jak na pořadatele, tak i na regulérnost závodů. ■ Více by se dalo udělat při větším počtu veřejných závodů, v nichž by startovali závodníci podle své výkonnosti. Předpokladem je rozvrhnout jednotlivé veřejné závody tak, aby každý týden měli závodníci možnost zúčastnit se takových bojů, v nichž by svou výkonnost dobře obstáli v boji s příbližně vyrovnanými soupeři. Měly by se pořádát veřejné závody pro lyžaře »prvotřídní«, druhé třídy apod. ■ Není správné, vysíláme-li závodníka slabší výkonnosti stále do těžkých závodů, v nichž nemá vyhlídky na umístění. Vždyť každý potřebuje občasně nějaký ten úspěch, který by ho do další činnosti povzbudil. Bude-li jeho výkonnost vyžadovat, aby změřil síly s lepšími, rozhodne o tom snadno trenér. ■ Pokud jde o ligové závody, bude nutné pro tuto soutěž určit takové soutěže, v nichž bude možné omezit účast tak, aby byla zachována regulérnost každého závodu, a přibližně stejný postup bude nutné volit i u závodů kontrolních. Předpokladem je tu dohoda předem s trenéry o počtech startujících a podle toho stanovení podmínek. ■ Náborové závody, závody SHMP apod. budeme jistě pořádát tak jako dosud: hledat na nich masovou účast a nové adepty závodního sportu. Je však nutné pořádát tyto závody ve větším počtu a s lepším zajištěním, jak to konečně vyžaduje zvýšený zájem mládeže o závodní lyžování.

V přebornických soutěžích vypadá dnešní situace tak, že přeborů jeden je poměrně málo a s malou účastí startujících. Přebor okresu je zpravidla opět bez zájmu závodníků, neboť není závodem postupovým. Teprve o krajské přebory byl zájem poněkud větší, neboť byly zpravidla předpokladem pro nominaci na mistrovství či přebor republiky v rámci směrných čísel. ■ Na celostátní konferenci ÚV ČSTV se jednalo o problémech naší tělovýchovy. Jedním z důležitých bodů byl návrh na dvoufázové řízení zrušením krajských složek. U některých sportů mají být ustaveny oblasti. Potřebujeme tento mezičlánek u lyžařských soutěží? Jíž dnes máme nedostatek termínů pro veřejné závody, máme-li »držet« všechny přebornické soutěže. Snad by nám přebor jednoty, okresu a ČSSR úplně postačil! Směrná čísla pro mistrovství by se dala vyčíslit přímo pro jednotlivé okresy podle výsledků uplynulých mistrovství či přeborů za pomoci výsledků ze závodů kontrolních. Tím by se okresní přebory staly dobrou propagací lyžařského sportu, zvýšila by se jejich úroveň, jelikož by jejich výsledky ovlivňovaly nominaci na celostátní závody.

Při tomto řešení by zůstalo více volných termínů, v nichž by se závodníci reprezentanti mohli zúčastňovat závodů v zahraničí, závodníci I. třídy velkých tradičních závodů, ligy a závodů kontrolních, a další lyžaři by měřili své síly na ostatních veřejných závodech. Tyto soutěže by měly být pořádány na více místech, čímž by se snižovaly náklady na cestovní. Počet veřejných závodů by musel být takový, aby závodníci měli možnost závodit každou neděli a přitom se na závodech nesešel tak velký počet účastníků, aby byla ohrožena regulérnost soutěže. Vedlo by to ke zvyšování úrovně i v provedení závodu. ■ Nebudou-li oblasti, ušetříme peníze, a ty potřebujeme na zkvalitnění závodů ligových, kontrolních, na cestovní náklady případně ligy dorostu či územní závody mládeže atd. ■ Finanční problém je v našich lyžařských soutěžích již delší dobu ožehavý. Je nutné si celou věc diskutovat a připravit co nejdříve nový návrh soutěží pro příští léta. Nesmí však rozhodovat názor jednotlivce, ale hlas většiny lyžařských pracovníků.

VÁCLAV HOLAN, člen STK ŮLS

Z edičního plánu Sportovního a turistického nakladatelství

na letošní rok vás chceme upozornit zejména na tyto knihy:

Metodické příručky pro lyžaře:

Čtvrtečka — Chlouba — Vík: LYŽOVÁNÍ. — Podrobná příručka, určená především lyžařským začátečníkům, poučí o základním lyžařském výcviku, o technice jízd, o sněhu a jeho druzích, o způsobu mazání, o výběru výzbroje a výstroje. Dále se zabývá zdravotními zásadami, upozorňuje na různé druhy nebezpečí v horách a probírá mnoho dalších otázek kolem lyží a lyžování. Metodický text je doplněn veselými instruktivními obrázky K. Pekárka. Vyjde ve IV. čtvrtletí, cena asi 20 Kčs.

JEDNOTNÁ SPORTOVNÍ KLASIFIKACE. Vyjde v I. čtvrtletí, cena asi 9 Kčs.

Beletrie, obrazové a dokumentární publikace:

A. Černík: MEZI OLYMPSKÝMI BOHY. — Cestopisně horolezecká reportáž z Recka a Kréty s množstvím dokumentárních snímků je určena přátelům horolezeckého sportu, milovníkům cestopisů i zájemcům o antickou mytologii. Vyjde ve IV. čtvrtletí, cena asi 20 Kčs.

V. Houška: ŽELEZNÁ SPARTA. — Poutavé vyprávění o sportovní minulosti legendární železné Sparty dává nahlédnout do klubových archívů, představuje známé hráče a zachycuje atmosféru slavných utkání. Vyjde ve II. čtvrtletí, cena asi 25 Kčs.

F. Kožík: SYNOVĚ HOR. — Nesmrtelný příběh dvou krkonošských sportovců a přátel — Hanče a Vrbaty, kteří tragicky zahynuli ve sněhové bouři při mezinárodním lyžařském závodě. III. vydání. Vyjde ve IV. čtvrtletí, cena asi 10 Kčs.

F. Nepil: SRPEN S BEJBINKOU. — Soubor svěžích a humorných črt o dobrodružné cestě starým vozem přes Alpy do Jugoslávie a o pestrých zážitcích z dovolené pod stanem, doplnil půvabnými obrázky M. Noll. Vyjde ve III. čtvrtletí, cena asi 12 Kčs.

V. Šedivý: MEZI LEDOVCI VAČHANU. — Reportáž o první naší horolezecké výpravě do Hindúkuše, jejíž průběh sledovala s velkým zájmem celá čs. veřejnost. Doplněno fotografiemi, mapkami a výstupovými trasami. Vyjde ve IV. čtvrtletí, cena asi 25 Kčs.

FOTBALOVÉ POKHÁRY. — Historie Poháru mistrů evropských zemí, Evropského poháru národních mužstev, Evropského poháru vítězů pohárů a navíc Světového poháru seznamuje čtenáře s proslulými mužstvy — Realem Madrid, Benfikou Lisabon, Interem Milán, Manchesterem United a dalšími i s účastí našich předních mužstev v uvedených soutěžích. Doplněno statistickým přehledem. Vyjde ve IV. čtvrtletí, cena asi 25 Kčs.

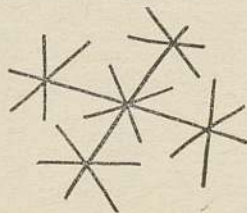
SPARTA PRAHA ČKD. — První svazek nové Knižnice fotbalového diváka podává stručný historický přehled o našem předním fotbalovém oddílu a seznamuje v obřezích a charakteristikách s jeho hráči. Je doplněn přehledem výsledků utkání se Slavíi a umístěním v ligových tabulkách. Vyjde v I. čtvrtletí, cena asi 5 Kčs.

SLAVIA PRAHA. — Druhý svazek Knižnice fotbalového diváka je věnován mužstvu Slavie Praha. Vyjde v I. čtvrtletí s podobným obsahem jako svazek I., cena asi 5 Kčs.

V. Mucha: 40 LET FEDERACE PROLETÁRSKÉ TĚLOVÝCHOVY. — Publikace navazující na dříve vydané Dějiny dělnické tělovýchovy v Československu přináší bohatý obrazový a dokumentární materiál. Je rozdělena do dvou oddílů. V prvním se autor zabývá úsilím proletářské tělovýchovy o zavedení nové soustavy tělesné výchovy pracujících, ve druhém probírá otázky ideologické výchovy v FPT. Vyjde ve II. čtvrtletí, cena asi 14 Kčs.

III. CELOSTÁTNÍ SPARTAKIÁDA. — Obrazová publikace o naší největší tělovýchovné slavnosti minulého roku přináší 90 stran černobílých a 16 stran barevných snímků vybraných z mnoha set prací našich nejlepších fotografů. Uspořádal V. Dobrovodský, úvodní slovo A. Lustig a O. Pavel. Vyjde ve II. čtvrtletí, cena asi 34 Kčs.

Připravované publikace si můžete předem zajistit v nejbližší prodejně n. p. Kniha. Nemáte-li tuto možnost, adrešujte svou objednávku přímo obyčtovému oddělení STN, Klimentská č. 1, Praha 1. Zašle vám vybrané knihy ihned po vjití buď na dobírku [jednotlivcům], nebo na fakturu [jednotám a podnikům].

ČLENSKÉ ZEMĚ FIS

Země	Zkratka názvu	Založení svazu	Počet klubů	Počet členů
Argentina	ARG			
Austrálie				
Rakousko	AUT	1905	746	62 636
Belgie	BEL	1956	7	2 220
Bolívie	BOL			
Bulharsko	BUL	1933	52	3 000
Kanada	CAN	1920	250	33 000
Chile	CHI	1942	38	9 200
ČSSR	TCH	1903	1045	45 468
Kypr	CYP	1947	1	189
Dánsko	DAN	1938	26	2 150
Finsko	FIN	1908	940	258 901
Francie	FRA	1924	1151	259 107
NDR	DDR	1948	723	32 800
NSR	BRD	1905	1800	200 000
Řecko	GRE	1930	32	4 200
Velká Británie	GBR	1964	53	40 000
Holandsko	HOL	1927	3	4 127
Maďarsko	HUN	1913	856	26 340
Island	ISL	1946	45	2 680
Írán	IRA	1945	5	100
Izrael	ISR			
Itálie	ITA	1920	780	33 800
Japonsko	JAP	1925	41	52 350
Jugoslávie	JUG	1922	354	60 938
Jižní Korea	KOR	1946	25	90
Libanon	LIB	1947	13	2 300
Lichtenstein	LIC	1936	6	485
Mongolsko	MON	1958	26	6 800
Maroko	MAR	1958	12	1 300
Nový Zéland	NZE	1954	54	5 000
Norsko	NOR	1902	1313	99 842
Polsko	POL	1919	731	40 000
Portugalsko	POR			
Rumunsko	RUM	1924	245	10 200
Španělsko	SPA	1930	87	38 000
Švédsko	SWE	1908	2060	299 213
Švýcarsko	SUI	1904	761	59 500
Turecko	TUR	1936	10	350
USA	USA	1904	1500	55 000
SSSR	SOV			4 426 000

Přijato na kongresu v Mamai 1965

Alžírsko ALG
Andora AND
Severní Korea NKO

*****

BÍLÉ OPOJENÍ

V předvečer »Hahnenkamm« v Kitzbühelu předvedl bývalý reprezentant NSR ve sjezdových disciplínách Willy Bogner účastníkům závodů a novinářům svůj film »Ski — fascinace«, při jehož natáčení zahynuli loni na jaře jeho snoubenka — německá závodnice Barbi Hennebergerová a American Bud Werner. Účastníci premiéry v Kitzbühelu věnovali jejich památku minutu ticha před zahájením představení.

Ve filmu, který trvá 45 minut, vystupují téměř všichni nejlepší sjezdáři světa. Zpravodaj agentury APF napsal: »Film je třeba bez váhání zařadit mezi klasická sportovní díla tohoto druhu. Huďba Američana Benny Golsona doplňuje vhodně skvělý obraz. Ten nejprve vyjadřuje napětí a úzkost před sjezdem a během sjezdu, ale pomalu přechází v pravý balet na horském svahu, v ůdu na snih, hory a mláďi.«

BANÍK KREMNICA VÍTĚZEM LYŽAŘSKÉ LIGY

Závody na Štrbském Plesu skončil II. ročník celostátní soutěže lyžařských oddílů (I. liga) v běžec-
kých disciplínách. Celkem se jelo 8 závodů mužů (4×15, 2×30, 2× štafety) a 8 závodů žen (4×5, 2×10,
2× štafety). Všichni pořadatelé se zhostili svého úkolu na výbornou a potvrdili, že mají ve svých řadách
nadšené a zkušené pracovníky.

I. Ve Sliachi (muži 15 a štafety, ženy 5 a štafety) měly závody slavnostní ráz — byl to jubilejní XX. ročník Bezroukova memorálu. S velkou odevzou se setkala vypsaná kategorie starších, ve které se objevili na startu mj. předseda SNR M. Chudák, taj. OV KSS ve Zvolenu E. Caban a řada dalších. Pořadatelem byli lyžaři Lok. Zvolen.

II. V Novém Městě na Moravě (muži 15 a 30, ženy 5 a 10) byla soutěž pořadatelsky vysoce náročná, startovalo více než 600 lyžařů. Pořadatelem byl Sokol Nové Město na Moravě.

III. V Jilemnicích (muži 15 a štafety, ženy 5 a štafety) neměli pořadatelé ze Slovanu Jilemnice štěstí se sněhem, a proto přeložili závody na Benecko, kde rovněž měli starosti s počasím.

IV. Na Štrbském Plese (muži 15 a 30, ženy 5 a 10) se jelo na tradiční připravovaných pro mistrovství světa 1970. Dosažené časy ukazují, že jsou tratě dobře změřeny a i dostatečně náročné. Pořádali společně lyžaři Sn Smokovec a RH Poprad.

II. ročník I. běžecské ligy vyhráli zaslouženě lyžaři Baníku Kremnica, kteří již v prvním závodě získali dostatečný náskok a ten pak udrželi až do konce. Druhé místo RH Semily se očekávalo, neboť má ve svém středu řadu výborných závodnic a závodníků. Škoda, že nejela ve Sliachi štafeta žen tohoto oddílu. Boj o prvenství v lize by byl ještě zajímavější. Velkým úspěchem je třetí místo Spartaku Strakonice. Byl třetí v prvním závodě a celkové umístění si upevnil vítězstvím v Jilemnicích. Právě v tomto závodě ztratil loňský vítěz — Slavia Praha VŠ, která byla po prvých dvou kolech na druhém místě — možnost lepšího výsledku. Oddíl měl v té době většinu svých nejlepších na universiádě v Itálii a tak skončil v Jilemnicích až na 8. místě a v celkovém hodnocení se musel spokojit se čtvrtým místem. Zlepšení proti loňsku prokázala také RH Poprad [letos pátá, loni po vyloučení J. Mšeno n. N. osmá]. RH Poprad má velmi dobré běžce, kteří byli nejlepším kolektivem vůbec, naproti tomu slabší si vedly ženy, které skončily až na 10. místě. Polepšil si také Slovan Smokovec, přestože jeho nejlepší závodník inž. Št. Harvan startoval jen v závodech ve Sliachi. Nováček ligy — Slovan Jilemnice — svým sedmým místem prokázal, že do I. ligy patří. Proti loňsku si vedli

slaběji lyžaři Lok. Trutnov, kteří až na poslední chvíli zachránili prvotlivou příslušnost, a také Sokola Nové Město na Moravě, jimž chyběly v závěrečném boji ti nejlepší, kteří byli v té době na zahraničním zájezdu. Umístění Novoměstských neodpovídá rozhodně lyžařské tradici města, které bylo kolébkou našich nejlepších běžců. Druhý ligový nováček TJ Rožnov p. Radhoštěm na své soupeře letos ještě nestačil, a tak se vrací zpět do II. ligy.

Konečné pořadí I. ligy: 1. Baník Kremnica 1972 b., 2. RH Semily 1912,25, 3. Sp. Strakonice 1781,50, 4. Sl. Praha VŠ 1624, 5. RH Poprad 1609, 6. Sn Smokovec 1436,75, 7. Sn Jilemnice 1240, 8. Lok. Trutnov 1121, 9. S. Nové Město na Moravě 1046, 10. TJ Rožnov p. R. 880,25 b.

Soutěž mužů: 1. RH Poprad 1221 bodů, 2. B. Kremnica 1208, 3. RH Semily 1132,25, 4. Sn Smokovec 979,75, 5. Sp. Strakonice 964,50, 6. Sl. Praha VŠ 858, 7. S. Nové Město na Moravě 573, 8. Sn Jilemnice 530, 9. Lok. Trutnov 451, 10. TJ Rožnov p. R. 337,25 b.

Soutěž žen: 1. Sp. Strakonice 817, 2. RH Semily 780, 3. Sl. Praha VŠ 766, 4. B. Kremnica 764, 5. Sn Jilemnice 710, 6. Lok. Trutnov 670, 7. TJ Rožnov p. R. 543, 8. S. Nové Město na Moravě 473, 9. Sn Smokovec 457, 10. RH Poprad 388 b.

Kdo bodoval? — Uvedeny jsou i body těch, kteří skončili jako čtvrtí (u žen třetí), jejichž body se škrtyly:

MUŽI

Baník Kremnica: Páříčka 310,25 (ze 8 závodů), Čillík 289,75 (5), Fusko 212 (5), Rolko 61,50 (3), Verszeghy 34,50 (1), Kralík 24 (2).

RH Semily: L. Hrubý 222,25 (4), Šmíd 187,50 (5), Ploc 156,25 (3), Eminger 144 (4), Prokop 99,75 (2), Weisshäutel 91,50 (2), Mundil 54 (1), Mráz 51 (1), Steklý 45 (1).

Sp. Strakonice: Beran 281,50 (6), Jlrouš 195 (6), Nosek 176 (4), Pábal 90 (4), Průher 16,50 (1), Stibůrek 14 (1).

Sl. Praha VŠ: Javorský 222 (6), Slosiarik 212 (4), Dvořák 206,50 (6), Rozkovec 105 (4), Šimůnek 76,50 (3).

RH Poprad: Ilavský 267 (5), Lupták 225 (4), Michalko 178 (4), Pavlík 111 (2), Šaling 55,50 (1), Rusňák 51 (2), Greguška 40,50 (1), Baláz 22,50 (1).

Sn Smokovec: Balúch 278 (6), Bruzík 147,25 (4), Divald 139,50 (3), Harvan 60 (1), Übersax 57 (3), Ševčík 56,50 (3), Weber 49,50 (3).

Sn Jilemnice: Novotný 117 (5), Krupka 111,25 (5), Hanuš 106,50 (3), Erlebach 91 (5), Fajstavr 52 (3), Voňka 19,50 (1), Hrubý O. 16 (2).

Lok. Trutnov: Hrdinka 188,25 (6), Matz 66 (4), Sklenář 45,25 (4), Jindra 31,50 (2), Mareček 25,50 (3), Švenka 13,50 (1), Semerák 9 (1).

S. Nové Město na Moravě: Blažčík 177,75 (4), Gabriel 102 (3), Miluška 63,75 (2), Kuchař 40,50 (2), Honzi 40 (2), Kučera 30 (2), Odvárka 4,5 (1).

TJ Rožnov p. R.: Koláček 99 (5), Zvonek 72,50 (3), Bayer 60,75 (2), Kramoliš 42 (3), Solanský 21 (1), Maleňák 15 (1), Škarp a 9 (2).

Body za štafety: B. Kremnica 324, RH Semily 252, Sl. Praha VŠ 144, RH Poprad 360 (max. počet), Sn Smokovec 252, Sn Jilemnice 90, Lok. Trutnov 108, S. Nové Město na Moravě 162, TJ Rožnov p. R. 36.

ŽENY

B. Kremnica: Zsvaldová 250 (5), Kratochvílová 170 (6), Privitzero-
vá 163 (6).

Sp. Strakonice: Hořová 237 (6), Radoušová 216 (5), Škopová 145 (4), Kosíková 28 (1), Rejzko-
vá 18 (1).

RH Semily: Chlumová 322 (6), Šnebergrová 260 (5), Škodová 216 (4).

Sl. Praha VŠ: Erlebachová 252 (5), Bečvářová 220 (5), Jiráňová 214 (4), Mendíková 72 (2), Koty-
zová 20 (1).

RH Poprad: Křížová 212 (5), Uhlářová 58 (5), Riegelská 28 (2).

Sn Smokovec: Paráková 139 (5), Vašková 94 (5), Hudačková 90 (4), Bruková 36 (3).

Sn Jilemnice: Paulusová 236 (4), Jonová 154 (5), Šírová 92 (3), Kyn-
člová 90 (3), Tangelmayerová 67 (3).

Lok. Trutnov: Ledvínková 276 (5), Krsková 198 (6), Hrdinková 113 (6).

S. Nové Město na Moravě: Mikesková 130 (4), Honzlová 88 (3), Hermanová 54 (2), A. Stehlíková 26 (1), N. Stehlíková 23 (1).

TJ Rožnov p. R.: Křenková 209 (5), Šivicová 110 (5), Koláčková 68 (3), Kubínová 56 (2).

Štafety: B. Kremnica 306, RH Semily 180 (z 1 závodu), Sp. Strakonice 306, Sl. Praha VŠ 198, RH Poprad 90, Sn Smokovec 162, Sn Jilemnice 198, Lok. Trutnov 162, S. Nové Město na Moravě 198, TJ Rožnov p. R. 162.

JAN BEJČEK,
komisař pro I. ligu běž. disc.

Diskutujeme:

Jak dál s biathlonem?

Přestože je biathlon olympijskou disciplínou a koná se v něm pravidelně mistrovství světa, první nesmělé krůčky u nás v něm začaly až v roce 1960. A bohužel od té doby se mnoho nerozšířilo, přestože i u nás máme řadu velmi dobrých závodníků, schopných úspěšně absolvovat mezinárodní závody. Důvodů, které brzdily rychlejší rozvoj tohoto sportu, byla celá řada: velkorážná zbraň vyžaduje speciální střelnice apod. Zlepšení nastalo zavedením tzv. malého biathlonu — malorážkového, který při redukci terčů umožňuje rozšíření tohoto sportu díky možností používání normálních malorážkových střelnic.

Je ovšem třeba počítat s tím, že masovost tohoto sportu nebude nikdy vyšší než asi tisíc závodníků v celé republice, z nichž může mít špička asi 50 nejlepších, kteří budou mít možnost přípravy i se zbraní velkorážnou.

Z těchto podmínek vycházela pro letošní zimu i komise pro biathlon, utvořená při lyžařské sekci v Jablonci nad Nisou společně s okresem Liberec, kde je poměrně dostatek dobrých závodníků v branných sportech, kteří i v biathlonu dosahují dobrých výsledků.

Vyvrcholením práce této komise bylo uspořádání přeboru Severočeského kraje v biathlonu ve Velkých Hamrech (asi jediného krajského přeboru u nás), který byl skutečně výtečnou vizitkou dobré práce pořádající jednoty, pokud jde o organizaci i o výsledky závodníků této jednoty. Účast 28 startujících byla jistě výborná.

Na základě výsledků tohoto přeboru byli nominováni závodníci na I. celostátní závod jednotlivců v Harrachově, jako na poslední přípravu před mistrovstvím ČSSR, které se mělo konat koncem téhož týdne.

Mistrovství však bylo zrušeno (prý pro nedostatek prostředků). Závod 24. ledna se jel tedy jako neoficiální mistrovství ČSSR. A je třeba říci,

že zástupci »civilních složek« (především závodníci našeho okresu a závodníci z Rokytnice nad Jizerou — okres Semily), kteří patří k nejlepším i v SZBZ, si vedli úspěšně. Hájek z J. Mšeno, Vajt z Rokytnice, Vrána a Syrovátka z Jablonce obsadili 3., 5., 6. a 8. místo, jablonecké družstvo bylo druhé atd. Toto umístění není nijak náhodné, neboť závodníci zde plně uplatnili zkušenost z branných sportů.

Tím ovšem skončila celá sezóna, protože:

- a) mistrovství republiky bylo zrušeno;
- b) na mistrovství světa, které se konalo »za humny« v Garmisch-Partenkirchenu, naši závodníci také nejeli, přestože zde startovalo 57 závodníků 16 zemí, mj. i Mongolci, a přestože naši závodníci obsadili na závodech v NDR první místa.

■ JAK TEDY DÁL?

a) Skončit definitivně dlouhotrvající boj mezi ČSTV a Svazarmem, kdo bude o tento sport pečovat, neboť to nepříspěvá rozvoji biathlonu. Závodníkům je srdečně jedno, která složka bude biathlon organizovat, a to již proto, že jde většinou o závodníky, kteří jsou nejen členy ČSTV, ale i Svazarmu.

b) V širším měřítku zavádět »malý biathlon« a v něm provádět přebory v nových oblastech. Padesáti nejlepším vytvořit na třech až pěti místech podmínky pro trénink velkorážní zbraní.

c) V okresech vytvořit sekce či komise pro biathlon, které by si vypracovaly plán činnosti, rozpočet, řídily práci. Nelze, aby se opakoval letošní rok, kdy bylo na poslední chvíli zrušeno mistrovství ČSSR.

d) Nejlepší závodníky vyslat třikrát či čtyřikrát v roce na mezinárodní závody. Ze mají úroveň dokázali již několikrát, i letos. Sjezdáři jezdí v zahraničí dva i tři měsíce v roce a obsazují zadní místa. Biathlonisté se vždy umísťují v prvé desítky. Nelze připustit takový stav, aby naše družstvo nebylo, jako letos, vysláno na mistrovství světa, které se konalo v sousedství v NDR.

e) Mistrovství republiky by bylo možné případně po dohodě se Svazarmem organizačně přičlenit k mistrovství republiky v SZBZ tak, že by se biathlon jel v první den mistrovství. Byly by využity tratě, střelnice, došlo by k úsporám organizačním, hospodářským a branné sporty by měly společné mistrovství. Protože se jedná asi o 40 až 50 lidí pro toto mistrovství v biathlonu, nechalo by se to bez obtíží zvládnout a mohlo by se zde dále prohloubit spolupráce mezi Svazarmem a ČSTV.

Domnívám se a mluvím jménem všech těch, kteří tento krásný sport »ochutnali«, že biathlon si zaslouží větší pozornosti a ne házení přes palubu.

ČESTMÍR LEJDAR, předseda komise pro biathlon
při OV ČSTV Jablonec nad Nisou

Foto V. Kreisinger

U KRÁLE VOSKŮ

Zatímco běžecké trati MS byly vyznačeny červenými praporky se čtyřmi žlutými písmeny SWIX a stejná písmena zářila z velkých plátných transparentů v prostoru holmenkollenského stadiónu, továrna, odkud vycházejí tyto vosky světa není označena ani jedinou prostou cedulkou.

Ještě před několika lety se swixy vyráběly ve Švédsku, Finsku i Norsku, dnes zbyla výroba jediná, v městě LARSKOG, asi 10 kilometrů od norského hlavního města. Celá výroba je soustředěna do čtyř místností moderní továrny, která dodává na trh i další chemikálie a několik druhů léčiv. V první místnosti se v mohutných kotlech za teploty 360° rozpouští v koncentrátech hmota podobná lepkavé surové gumě. Ta se potom v příslušném množství přidává do všech vosků a má hlavní zásluhu na tom, že dlouho a dobře drží na skluznici. Tuto součást zřejmě naše SKIVA postrádají. V další podzemní dílně se připravuje ze 40 různých surovin vlastní vosk. Jejich složení, poměr i přesný počet je samozřejmě výrobním tajemstvím, ale nechybějí zde parafíny, oleje, vazelíny, dehet, pro sjezdové druhy stříbra a vzpomínaná již guma. Zde se všechno mísí při teplotě 70° a hotová tekutá hmota jde potrubím do stroje, který automaticky plní pomalu tuhnoucí tekutinou připravené hliníkové obaly. Stroj, u něhož dohlíží jediná žena, stačí naplnit 1000 krabiček zeleného, modrého, fialového, červeného nebo žlutého swixu za hodinu. Další pracovnice balí krychličky vosků pro sjezd, třetí šroubaje uzávěry na polyethylénové lahvičky BLITSU — pasty na čištění skluznic. Čtvrtá a poslední místnost nese nápis laboratoř. Tam se na nejjemnějších přístrojích, lékárenských vahách i pod mikroskopy zkouší, zda je v naprostém pořádku každá nová várka.

Kresby: J. Kárníková

JAROSLAV SUCHÁNEK

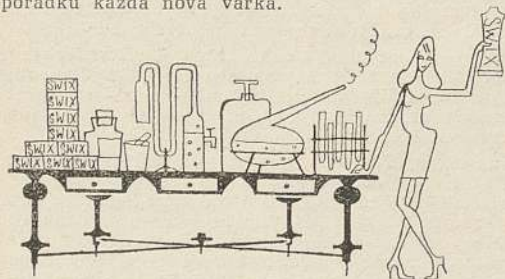
objevit. Jejich cena však v žádném případě nebude nízká, protože v Norsku je například za jedinou krabičku SWIXU možno koupit 2 kilogramy pomerančů.

JAROSLAV SUCHÁNEK

*****

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme okresní a krajské trenérské rady, že ve dnech 3.—14. července bude uskutečněn první seminář nového ročníku trenérské školy II. třídy. Přihlášky je třeba zaslat nejpozději do 5. června 1966 na adresu Ústřední škola ČSTV, katedra zimních sportů, Praha 1, Újezd 450. Podmínkou pro přijetí je kvalifikace trenéra III. třídy a dvouletá praxe.

Od roku 1948 se vyrábějí vosky značky SWIX ve stejném složení a vedoucí pracovníci, kteří nás provozem provázeli, jsou přesvědčeni, že jejich výrobky jsou pro určitý druh sněhu tím nejlepším zbožím, které na trhu je. I když např. naši trenéři a závodníci nejsou zcela shodného názoru (pro druhy sněhu, na nichž se jely závody MS, se SWIXY téměř nepoužívaly), přece jen by se měly tyto norské vosky u nás na trhu co nejdříve

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha 8-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta 1 doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

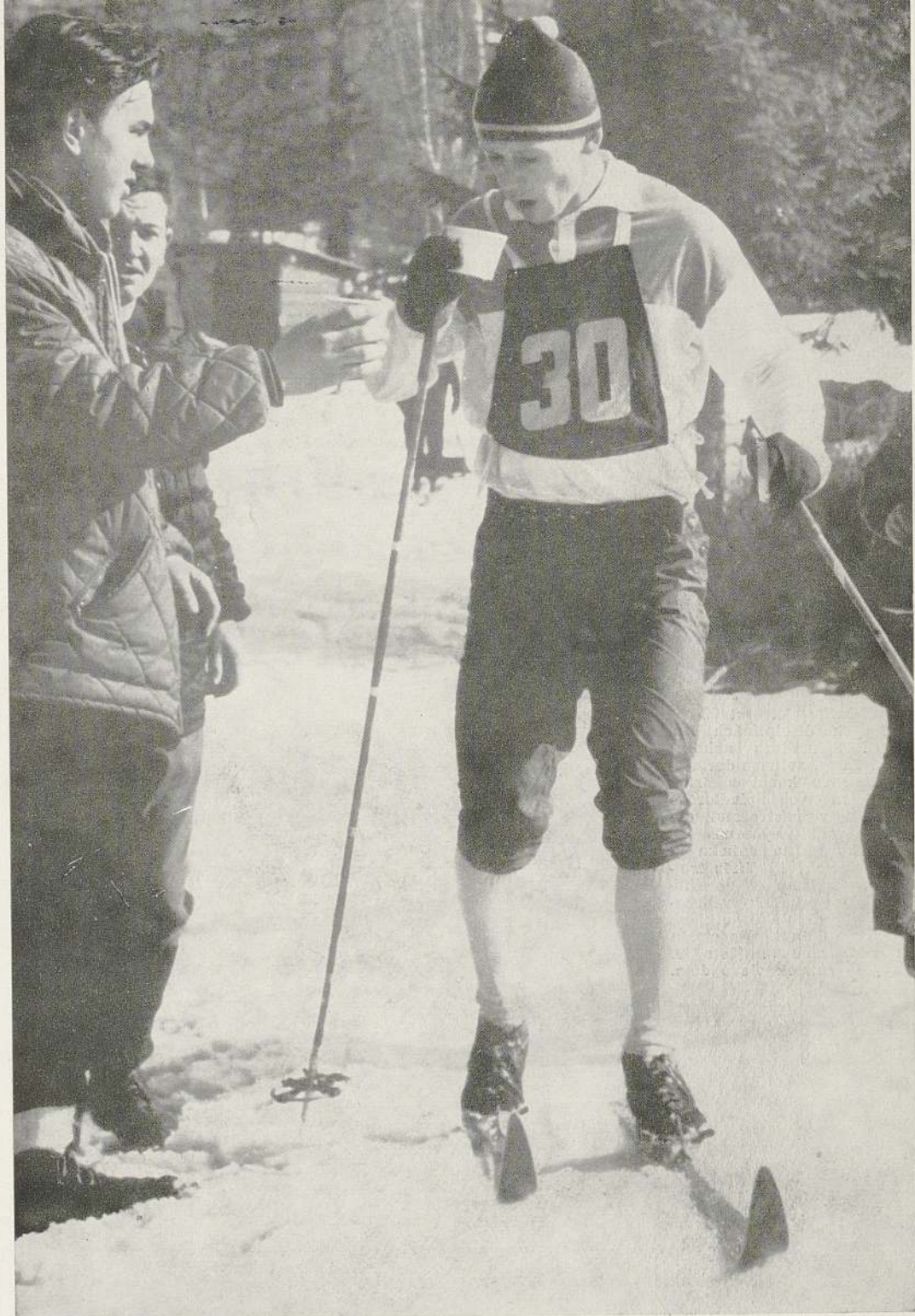
5

A-26*61292

Dějištěm letošního mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách (na snímku O. Schnellera nahoře) byly Nizké Tatry, zatímco dorostevěrecký přebor se konal v Krkonoších. Nejen ve Špindlerově Mlýně, ale i v mistrovství dospělých si vedla výborně Miriam Cuninková (na snímku J. Bruníka uprostřed) ■ Vítěz trojkombinace a slalomu na dorostevěreckém přeboru republiky v Krkonoších J. Bašta (foto J. Bruník) na snímku vpravo dole ■ Na startu slalomu v Tatrách... (foto O. Schnellera) — snímek vlevo dole.

Letošní mistr ČSSR v běhu na 50 km Julius Lupták z RH Poprad, na občerstvovací stanici při mezinárodních závodech v klasických disciplínách v Harrachově.

Foto: V. Kreisinger

Jedlička

Hyžarství

ROČNÍK 52 • ČERVEN 1966 • Kčs 2,— 6

TŘI Z NEJLEPŠÍCH ■ ■ ■ Dorostenka Věra Cívínová (nar. 1948) byla letos ve výborné formě a patřila k nejspolehlivějším závodnicím reprezentačního juniorského družstva běžkyň (na snímku J. Hejry nahoře vlevo). ■ Mirce Jiráňové unikl start na mistrovství světa v Oslo opravdu jen o málo. Také ona podávala letos po celou zimu vyrovnané výkony a právem je v reprezentačním A družstvu. (Foto A. Tóth) ■ Rovněž Milena Čillerová (nar. 1945) z Jiskry Mšeno je členkou reprezentačního A-družstva a patří mezi mladé běžkyňe, které mají před sebou při poctivosti v přípravě nadějnou budoucnost.

FOTO NA TITULNÍ STRANĚ: Jugoslávský prezident Josip Broz-Tito odevzdává při slavnostním obědě čestnou cenu vítězi letů na lyžích v Planici neoficiálnímu mistru světa Jiřímu Raškovi — zlatou tabatěrku.

Jak trénují finské běžkyně?

STÁLO BY TO ZA POKUS?

Finské běžkyně nesplnily naděje své země na letošním mistrovství světa v Oslo. Velmi citelně chyběla v družstvu loni nejlepší nejen doma, ale i ve světě (podle žebříčku FIS) Mirja Lehtonenová. Sonja Pusulová, která před mistrovstvím světa porážela Švédky, skončila v Oslo za nimi až na 8. místě v běhu na 5 km a na 10. místě v běhu na 10 km. Ve štafetě obsadily Finky až páté místo za NDR.

Zdá se, že budou muset prověřit svůj tréninkový systém. Ještě před MS nám jedna ze dvou trenérek finských běžkyň Leena Jäskelainenová napsala v úvodu naší malé ankety: »Myslím, že nám to mnozí lidé nevěří, jak je to s tréninkem jednoduché!!!« — Domníváme se, že teď — po jejich neúspěchu na MS — se to už ani jím tak jednoduché nejeví.

Podobně, jako jsme uvedli před časem poznatky z tréninku Švédok, zveřejňujeme dnes stejnou formou údaje o tréninku finského družstva.

1. JAK ZAMĚŘUJETE TRÉNINK V LÉTĚ?

»V létě nemají naše běžkyně speciální trénink. Provozují všechny druhy her a lehkou atletiku, ale pozor — nezávodi v tom. Všechny ovšem doma tvrdě pracují — téměř všechny jsou ze zemědělství. Domnívám se, že žádné děvče z města nebo studentka nemůže být dobrou běžkyní.

Ke konci srpna začínají naše běžkyně teprve běhat v lese asi 10 až 15 km dvakrát za týden. Stejně běhají v lese i v září, ale již třikrát i čtyřikrát v týdnu. V říjnu je rovněž trénink čtyřikrát v týdnu. Občas máme vytrvalostní trénink — 20 až 30 km chůze, což znamená čtyři až pět hodin tréninku. Chůzi zpestříme během 5 až 7 km. Za celé přípravné období to dělá celkem asi 400 km [1].«

2. ZAŘAZUJETE DO TRÉNINKU SPECIÁLNÍ CVIČENÍ POSILOVACÍ A NAPODOBOVACÍ A KDY?

»Posilování je závodnicím tvrdá práce v zemědělství, s tou je nutné počítat denně. Dále běháme s lyžařskými holemi do kopců, a to již v září. Co se týká napodobovacích cvičení, mám názor, že není třeba lyžovat bez sněhu, ale začít lyžovat opravdu již na podzim, jak je to nejdřív možné.«

3. JAKÝ OBJEM MAJÍ VYTRVALOSTNÍ TRÉNINKY NA SNĚHU?

»Na začátek nejezdíme dlouho, jen třikrát — čtyřikrát týdně 5 až 7 km, ale bez holí! Pak začínáme jízdu s holemi k opakování správné techniky, všech způsobů a prvků. Teprve pak začínáme jezdit dlouho — 20 km za den, ne více a nikoli rychle. Ve vytrvalostním tréninku přidáme zrychlení jízdy na úseku asi 5 až 7 km tak na 60 % úsilí. To vše do listopadu!!! V listopadu a prosinci trénujeme 5 až 7 km, ale ke konci tréninku přidáváme zrychlování. Vytrvalostní tréninky jsou již méně časté. Jakmile začnou závody, tedy v listopadu a prosinci, hned zavodíme, bereme je však spíše jako trénink.«

4. KOLIK KM NAJEZDÍ ASI VAŠE BĚŽKYNĚ DO ZAHÁJENÍ ZÁVODŮ?

»Do ledna je to pravidelně kolem 300 až 400 km, takže příprava před závody je asi 700 až 800 km běhu na lyžích a běhu, či chůze v lehkootletické přípravě na podzim. Je to přirozeně individuální, např. Sonja Pusulová tvrdí, že pro ni je to mnoho.«

5. JAKÝ JE VÁS TRÉNINKOVÝ CYKLUS V HLAVNÍM OBDOBÍ?

»V lednu: závody, odpočinek, 2 až 3 tréninky, odpočinek, závody. V únoru a březnu mezi závody již jen jeden nebo dva tréninky a ne příliš

dlouhé. Později, když už nejsou závody, to znamená, že není u nás ani sních, děvčata začínají doma znovu pracovat v zemědělství a prakticky netrénují.«

6. JE ZNÁMO, ŽE VAŠE BĚŽKYNĚ TRÉNUJÍ SAMOSTATNĚ. JAK ČASTO MÁTE VÝCVIKOVÉ TÁBORY?

»Poměrně často. Na podzim máme každý měsíc jednotýdenní soustředění, tam mají samozřejmě děvčata více času na trénink než doma, bohužel však nevyužívají všech soustředění. Tyto tábory bývají ve Vuokatti.«

7. TRÉNUJETE TAKÉ DVAKRÁT DENNĚ?

»Ano, na soustředěních. Je to tak: když je trénink jednou denně má objem minimálně 20 km, když je dvakrát denně, pak má jeden trénink objem 7 až 10 km.«

8. PODROBUJÍ SE VAŠE BĚŽKYNĚ PRAVIDELNĚ LÉKAŘSKÉMU SLEDOVÁNÍ?

»Ve všech výcvikových táborech ve Vuokatti bývá lékař, který provádí sledování.«

NAŠE POZNATKY

Tréninkový systém finských běžkyň je v podstatě stejný jako švédský. Překvapuje u něho poměrně malý objem práce vyjádřený v kilometrech jak za přípravné období, tak i v předzávodní části hlavního období. Jediné zvýšení jejich tréninku je vždy týden v měsíci na soustředění. Vzhledem k výkonům, které Finky podávají (bez ohledu na mistrovství světa v Oslo), musí jít tedy o kvalitativní trénink, a o tom nelze pochybovat. Vždyť i kvalita jejich sněhu přímo podporuje rychlost pohybu, rychlý odraz a živou jízdu, jak jsme tam před několika léty na tréninkovém táboře samy okusily.

Velmi zajímavé je, že při přechodu na sních nezačínají jezdit hned dlouho, jak je běžně zvykem, ale naopak jezdí jen velmi krátké tréninky od začátku spojené s nácvikem techniky. Teprve po upevnění správných pohybů — zřejmě včetně správné frekvence a rytmu — začínají vytrvalostní trénink. Jistě by to stálo za pokus i u nás, kde od prvních kroků na sněhu utápíme v množství kilometrů nejen techniku, ale právě i rytmus a frekvenci a náš špatný sních k tomu jen negativně přispívá.

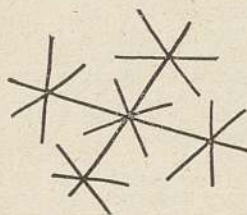
Při hodnocení finského tréninku je třeba si uvědomit, jakou důležitou součástí tréninku je velké množství závodů, které na začátku a na konci sezóny absolvují. Jsou to závody nejrůznějších délek trati na nejrůznějším profilu, závody i ve všední dny v týdnu, tak, jak jsme je v loňském roce na zájezdu zažily. Tyto závody jsou vynikající součástí jejich tréninkového systému od listopadu do května.

Připočteme-li k tréninku v přípravném období tvrdou práci běžkyň v zemědělství v klidných podmínkách jejich typického života, vidíme, že jde o naprosto jiný trénink, než mají např. sovětské a německé běžkyně. Je to trénink, abychom tak řekli, založený na přirozených podmínkách a nesmějí nás tedy zmást malá čísla i ty »jednoduché« údaje.

MILADA PROKEŠOVÁ, odborná asistentka KTV MFF

Autrans

V BĚHU DOROSTU NEJLEPŠÍ SOKOL NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

Sportovně technická komise ústřední lyžařské sekce hodnotila soutěž oddílů ve vybraných závodech dorostu v běžeckých disciplínách v roce 1966. Určeny byly závody: Zlatá lyže Českomoravské vysociny (22.–23. 1.), Přebor dorostu ČSSR v Harrachově (11. až 13. 2.), a veřejný závod v Tatranské Lomnici (19. 2.). Počítaly se vždy výsledky dvou dorostenců a jedné dorostenky.

Většina oddílů neabsolvovala všechny tři závody. Hodnocení je tudíž poněkud zkreslené, přesto však dává určitý pohled. Celkem bylo hodnoceno 86 oddílů. Uvádíme přehled na prvních 25 místech:

1. Sokol Nové Město na Moravě 516,5 b. (ze tří závodů), 2. Sp.

ZKUŠENOSTI NAŠICH SKOKANŮ Z AUTRANS

DOUBEK prvním vítězem na olympijském můstku

Autrans je dosud jen málo známá vesnička, která však nabude velkého významu již v příštím roce, neboť bude dějištěm velkých předolympijských závodů v klasických disciplínách. Leží asi 35 km od Grenoble ve výši 1500 m n. m. Měli jsme možnost navštívit Autrans již letos.

Do asi 300 000 Grenoble, polohou připomínající Innsbruck, jsme dorazili za krásného slunného počasí. Teploměr ukazoval 18 stupňů. Ačkoliv byl teprve začátek února mohli jsme cestou sledovat čilý ruch na polích a ani v Grenoble nebylo po sněhu ani památky. Byli jsme přesvědčeni, že musí být závody odloženy. Naše úvahy a pochyby přerušila krásnou romantickou cestou, bohatou na zatáčky, skály a tunely.

V Autrans nás pochopitelně zajímal nejvíce můstek. Je to úžasná stavba. Je celý doslova vydlaban asi 26° svahu. Konalo se zde mezinárodní mistrovství Francie, jím byl tento můstek vlastně otevřen. Závodu přihlíželi členové skokanské komise FIS, v čele se stavitelem tohoto můstku Heini Klopferem a Siegmundem Ruudem. V době závodu nebyl můstek ještě dokončen a měl v tech-

nickém provedení nedostatky. Musedli jsme např. snížit hranu stolu na 110, doskočisti chyběla příslušná parabola. Zajímavá byla tribuna pro rozhodčí. Její stavba nebyla nijak nákladná, ale účelná. Pod rozhodčími je umístěna kancelář, kde jsme pět minut po závodech obdrželi kompletní výsledky. Bodoval jsem na těchto závodech. Na závody je velmi pěkně vidět. Napsal jsem známku, lomenou startovním číslem závodníka, odevzdal přítomné spolupracovníci, která již zařídila další. Zapsala známku na kartu a tu odeslala dolů do kanceláře, kde se běžně výsledky zpracovávaly.

Naši skokani se drželi skvěle. Vyhral Doubek, Hubač byl čtvrtý, Divila pátý a junior Doležal 10. Nechal za sebou mj. norského juniora Tormunda, který porazil letos již dvakrát Engana. Stejně jako my vyslala většina zúčastněných zemí na závody skokany, kteří přicházejí v úvahu pro příští olympijské hry. Tím větší jsme měli radost z dosaženého úspěchu.

Pořadatelé se o nás starali skvěle. Jsou to srdeční hostitelé. Na oplátku jsme jim pomohli při úpravě můstku. Před naším přjezdem byla totiž v Autrans velká obleva. Pro zajímavost: Francouz poslal do naší «štace» do harčkého městečka Braunlage v NSR telegram, aniž bychom o tom věděli.

V Autrans skákal junior Doležal na našich laminátových lyžích, které byly středem zájmu přítomných odborníků. Pochvalně se o nich mj. vyjádřil Siegmund Ruud s připomínkou, že by měly mít měkčí patky. Ruud s3 k nám hned po příjezdu hlásil a vzpomínal na své působení u nás. Zejména vzpomínal na Jarolmka, Vránu, Bartoně, ale i na další na dnešně bývalé závodníky a činovníky.

JOSEF SKRBEK,
předseda trenérské rady skoku

Vrchlabí 436 (3), 3. Dyn. Nizké Tatry 396,5 (3), 4. Sn Jilemnice 392 (3), 5. B. Kremnica 386,5 (3), 6. Ještěd Liberec 356,5 (3), 7. J. Město n. N. 347 (2), 8. Sn Spindlerův Mlýn 340 (2), 9. Žižkov ÚRO 322 (3), 10. TJ Rožnov p. R. 307 (3), 11. L. Trutnov 299,5 (3), 12. RH Banská Bystrica 295 (2), 13. L. Šumperk 286,5 (2), 14. Tesla Lipt. Hrádek 275 (2), 15. B. Osek 267,5 (2), 16. J. Vítkovice 260,5 (2), 17. Sn St. Smokovec 258 (2), 18. L. Česká Třebová 244 (3), 19. Sp. Strakonice 243 (2), 20. Sl. Dol. Kubín 240,5 (3), 21. J. Otrkovic 211 (2), 22. J. Harrachov 220 (2), 23. S. J. Kořenov 206 (2), 24. L. Kolín 185 (2), 25. S. Nýdek 188,5 (2).

JIRÍ SKOPEK,
člen STK ŮLS ČSTV

Odpovědnost za úrazy na lyžařských tratích

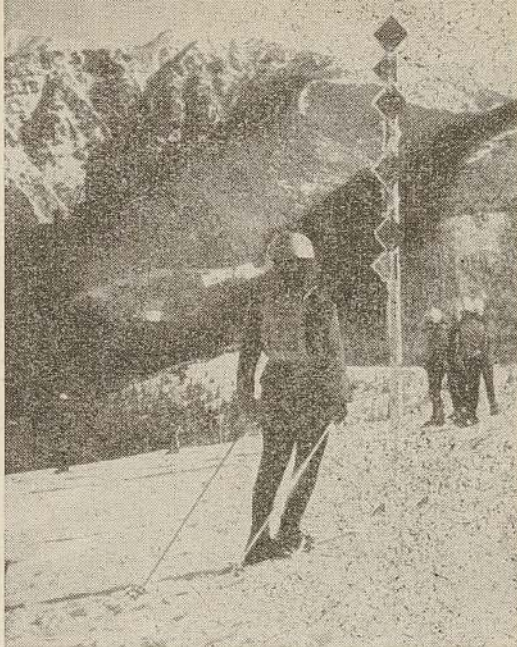
Pod tímto názvem byl uveřejněn v únorovém čísle časopisu *Lyžařství* článek zabývající se problematikou odpovědnosti provozovatelů drah a výtahů za lyžařské úrazy a tímto nadhozena i právní problematika střetu lyžařů.

Autor článku dr. Pecha se velmi zasloučeně zabýval otázkami, které se stávají stále palčivějšími a které s rozmachem lyžařského sportu a jeho masovostí musí nesporně být řešeny normativním způsobem. V našem občanském a veřejném právu včetně předpisů vydávaných ČSTV prakticky neexistují normy, které by závazným způsobem řešily odpovědnost za lyžařské úrazy. V důsledku toho naše trestní i civilní soudnictví nad každým jednotlivým případem rozpačitě přešlapuje, vyžaduje znalecké posudky a znalci sami se mohou odvolávat jen na zvyklosti a nikoliv předpisy. Tím, že naše sjezdové tratě a lesní cesty, zejména v oblastech, které patří do sféry městských sportovců a rekreatantů, se stále přelidňují, je nezbytně třeba stanovit zásady a pravidla pro užívání veřejných prostor lyžařských tratí, sjezdovek, cest, luk apod. Učebně metodická komise ústřední lyžařské sekce proto vypracovala na podzim 1966 návrh takových pravidel, ve kterých jsou shrnuty jak naše, tak i zahraniční zkušenosti a které odpovídají duchu našeho právního řádu.

Návrh vychází ze zásady, že odpovědnost za úraz nebo škodu může být založena jen na zavinění škůdce. Lyžaři je uložena proto povinnost jezdit tak, aby svou jízdou neohrožoval okolí a nevystavoval ostatní lyžaře nebezpečí úrazu nebo škody, a to více než odpovídá daným podmínkám. Je povinen svou jízdou přizpůsobit svým schopnostem, obtížnosti terénu, kvalitě sněhu, viditelnosti a existenci jiných osob v terénu, bez ohledu na to, zda tyto vidí, nebo jenom jejich přítomnost v terénu musí předpokládat. Povinností každého lyžaře je pozorovat terén, do kterého sjíždí, a nevyjíždět na trať nebo dráhu nebo vjíždět do těchto z boku, aniž by pozoroval stav nad sebou, popřípadě za sebou, zda může bez nebezpečí pro sebe a jiné sjíždět v zamýšleném směru. Zvláštní opatření je povinen dbát v úzkých a nepřehledných místech, v blízkosti chat a lyžařských výtahových stanic, kde je povinen rychlost své jízdy zmírnit. Hrozící srážce je povinen lyžař zabránit, nebo alespoň sílu nárazu zmírnit, třeba včasným pádem. Zvláštní opatření je povinen dbát při předjíždění. Může tak činit na lesních cestách jen na straně od svahu, na otevřených pláních a na sjezdových tratích z kterékoliv strany, vždy však s dodržáním bezpečného odstupu. Přitom musí dbát toho, aby v kterémkoliv okamžiku mohl reagovat na jezdce, resp. jízdou lyžaře před sebou, a to bez ohledu na to, zda tento sjíždí podle očekávání či neočekávaně změnil směr své jízdy. Předjíždějící lyžař musí být s to kdykoliv zastavit nebo smykem změnit směr, jestliže to okolnosti případu vyžadují.

Lyžař nemá při sjíždění povinnost orientovat se o stavu, který je za ním, protože dozadu nevidí. Jakmile však zjistí, že je předjížděn, je povinen rychlost své jízdy zmírnit a umožnit tak hladké předjetí. V žádném případě nesmí s předjíždějícím pokračovat v jízdě v úrovni, a tak uzavřít trať či cestu.

Zastavovat a setravnat na úzkých nebo nepřehledných místech nebo uprostřed sjezdovek není

Před závody ...

Foto: O. Schneller

nikdo oprávněn. V případě zastavení nebo pádu je povinen neprodleně taková místa vyklidit a uvolnit.

Navrhovaná směrnice řeší také povinnost lyžařů zachovávat bezpečnou vzdálenost od nebezpečných míst označených viditelným znakem nebo zábranami, řetězy, stejně tak jako od tratí používaných k lyžařským výtahům nebo od sánkařských nebo bobových drah. Vystupující lyžaři mohou na úzkých lesních cestách postupovat jen v zástupu a na straně ke svahu, při čemž jsou povinni dát sjíždějícímu lyžaři přednost v jízdě. Podobně mohou lyžaři vystupovat jen po vyznačeném okraji sjezdové trati. V úzkých a nepřehledných místech je výstup po sjezdových tratích vůbec zakázán.

Závody nebo tréninky na závody lze na tratích pořádat jen za předpokladu jejich řádného uzavření a účinné kontroly tohoto uzavření. Trať uzavřít může jen Horská služba nebo organizace jí pověřená, a to viditelným označením na startu i v cíli a obsazením těchto míst, případně jiných otevřených míst na trati, hlídkami. Jinak není možné organizovat žádné závody ani tréninky na závody.

Předpokládá se, že po nutném řádném projednání by byla tato pravidla součástí provozních předpisů každé sjezdové dráhy a byla by zveřejněna u lanovek tak, aby uživatelé se mohli se svými povinnostmi řádně seznámit. I když by nevyklučovala jakoukoliv možnost střetu a v té souvislosti úrazy, přece jen by postavila na pevný základ odpovědnost za tyto úrazy a také odpovědnost za věcnou škodu, kterou mnohdy bezohlední lyžaři způsobují spoluúčastelům lyžařských drah. Celý soubor předpisů upravující odpovědnost provozovatelů výtahů a lyžařských drah, by spolu s předpisy o veřejných lyžařských školách, horských lyžařských kursech a provozními pravidly na lyžařských tratích, tvořil základ tzv. lyžařského práva. Zrod tohoto práva se neprojeví jen u nás, nýbrž i v jiných státech, zejména v Rakousku, Švýcarsku a Francii, kde těmto otázkám je věnována značná pozornost lyžující veřejností i právních odborníků.

JUDr. BEDŘICH JERIE

JAROSLAV CARDAL VZPOMÍNÁ

Jeden z našich nejlepších lyžařů po druhé světové válce vůbec, Jaroslav Cardal, si pečlivě zaznamenal vše, co se událo při jeho cestách a startech v zahraničí. Mnohé jeho poznatky nejsou bez zajímavosti ani dnes, především nám však přibližují ovzduší velkých lyžařských událostí nedávnej minulosti. ■ Skoda že první sešitek poznámek, v němž byl popsán start na olympijských hrách v roce 1948 ve Sv. Mořici ve Švýcarsku, se ztratil. Začínáme tedy o čtyři roky později:

■ ZOH 1952 V OSLO

»Po důkladné přípravě předsezónní a hlavně sezónní, která začala prvními prosincovými dny a pokračovala s malými přestávkami až do 11. února, jsme odletěli z ruzyňského letiště do hlavního města Norska Oslo, dějiště VI. zimních olympijských her. Nemusím doufám připomínat, co to jsou olympijské hry a jaké je jejich poslání.

Byla to veliká rána pro naše šušky i pro zahraniční emigraci. Bylo totiž mnoho těch, kteří nevěřili, že se na olympijské hry pojedí. Jedni říkali, že nám to zakázal Sovětský svaz, jiní, že nemáme naději na vítězství a tak nikam nepojedem atd. A najednou spolu s hokejisty odjelo i několik lyžařů.

Musím zdůraznit, že všechny přípravy na olympijské hry byly dík péči státu o rozmach naší tělesné výchovy skutečně dobře zajištěny. Jestliže porovnáme přípravy na V. zimní olympijské hry v roce 1948 v Mořici k přípravám na letošní OH, je nesporné, že letošní příprava reprezentantů byla důkladnější a zabezpečenější po stránce hospodářské než v roce 1948.

Letěli jsme z Prahy přes Berlín do Kodaně a odtud po hodinovém zdržení dále do Oslo.

Jako školák, když jsem se při hodině zeměpisu učil o severských státech, ani ve snu bych nepřipustil, že bych se někdy mohl octnout nad Berlínem, v Dánsku, v Kodani, vidět pod sebou moře, vlnobítí, velké dopravní lodě, přístavy, vidět fjordy, typicky norskou krajinu. Ale nejen to. Hlavní bylo zúčastnit se podruhé zimních olympijských her jako lyžař-závodník.

Účast na olympijských hrách je pro každého sportovce nejvyšší počtou a odměnou za několikaleťtou tvrdou a poctivou přípravu. Připomínám si přitom slova zakladatele novodobých olympijských her barona Pierre de Coubertina, že není důležité na olympijských hrách vítězit, ale účastnit se jich. Smyslem života n není dobývat, ale čestně bojovat.

Je nesporné, že každý by chtěl dosáhnout vítězství, ale víme také, že to patří jen těm nejlepším z nejlepších.

V hlavním městě Norska jsme

přistáli po pětihodinové cestě na letišti, které sousedí s mořem. Oslo je přístavním městem. Nás, lyžaře, samozřejmě překvapila slabá sněhová pokrývka. Ačkoliv u nás bylo přes půl metru sněhu a bylo dokonce otázkou, zda vůbec 11. února pro sněhovou vlničku budeme moci odletět, leželo v Oslo jen asi 10 cm. Norové nepamatovali tak málo sněhu a říkali, že je to jako úmyslné, právě když jsou olympijské hry. Důležité však bylo, že na Holmenkollen, asi 12 km od Oslo, byla sněhová vrstva již silnější.

Po uvítání na letišti jsme odjeli autokarem do olympijské vesnice lla, kde jsme byli ubytováni společně s Rumuny, Japonci a Poláky. Ulice v Oslo byly přímo upcány auty, takže jsme se jen pomalu plížili ulicemi města, které má asi 350 000 obyvatel. Ulice jsou tu dosti úzké, ale vzhledné a všude vládá takový klidnější život. Málokdy bylo slyšet klaksony aut. I ti severští lidé byli takoví zamklí, klidní, vyrovnaní.

Byli jsme samozřejmě zvědaví jak nás, sportovce, ze socialistického státu, přijme zdejší lid. Mějí jsme otevřené oči. Po celý náš pobyt se ukázalo, že prostý lid nás přijal přesně v duchu poslání olympijských her — srdečně a radostně. Je to lid vysoce sportovní, sport mu pronikl až do morku kostí. Hlavně lyžařství je tu zakofeňeno. Vždyť Norsko je kolébku lyžařství. Lyžování je tu národním sportem. V každé ulici několik sportovních obchodů s prodavači, kteří rozumějí svému. V jednom obchodě jsem viděl takový typicky norský symbol: ve výkladní skříni s lyžami, holemi a vosky kolébku s malým děckem, jak se usmívá a natahuje ruce na lyže a hole. Ano, lyžařství patří v Norsku všem.

Prošli jsme v Oslo hodně sportovních obchodů a všude jsme viděli odborníky prodavače, kteří svědomitě kupujícímu poradili a vybrali vhodné lyže či hole. Na nádražích i v obchodech byly četné reklamy vosků, na kterých bylo uvedeno, jak s těmito vosky zacházet atd. Nás, lyžaře-běžce, tato skutečnost těšila. Většina lidí, kteří se chtěli potěšit z jízdy krajinou, se pohybovala na turistických nebo závodních lyžích

s turistickým nebo běžeckým vázáním. Všechna čest sportovní veřejnosti za to, že dává přednost těmto lyžím a vázáním. V Norsku již dávno vyřešili problém vhodnosti vázání. Sjezdovky s kanda-harem používají na sjezdovkách, jinak na túry a i na kratší výlety mají lyže turistické s turistickým nebo běžeckým vázáním. Je nesporné, že se pohybují v terénu rychle a pohodlně a tudíž i radostně.

Bylo potěšením hledět na tu zdravou drobtinu, pohybující se na lyžích s pohodlným vázáním, bylo radost pohledět, jak se té drobtině věnují (byli to pěti až osmiletí kluci a děvčata) lyžařští odborníci, jak je učí správně jízdu. Když se tak na ně díváte, nedivíte se vůbec ničemu, po právu vyhráli Norové na olympijských hrách 18 km.

Dívali jsme se na tu drobtinu z našeho tábora na kusu louky a na hokajovém hřišti. Od rána se tato místa hemžila veselými dětmi, které lyžovaly, saňkovaly, i bruslily. Sáňky byly většinou s volanem. Vychovatelky, které měly nad dětmi dohled, vůbec jim nezazlívaly, jestliže se klouzaly po botách, zadní části těla, či po břiše. Všechno procházelo ve znamení klidné severské povahy, bez rozčilování a spěchu. Město se o svou drobtinu, o tu budoucnost, stará opravdu dobře. Na přírodních kluzištích, která jsou rozseta všude (vyhovují, protože mrzne — umělé stadióny mají jen jeden), se ráno nejprve objeví auto, které z kluziště vymete sníh, pak přijde člověk, který pokropí kluziště a než se dostanou děti z domova na ledovou plochu, je tato v bezvadném pořádku. Po celý den pak můžete sledovat mládež, jak si to uhaní závodním stylem a tak se ani nemůžete pak divit, že mají v Norsku i dobré rychlobruslaře.

A teď ještě doklad toho, že je lyžařství v Norsku skutečně národním sportem, prostě záležitostí všech.

Snad mnohý z vás, kteří máte rádi lyžování, jste se byl podívat na našem lyžařském mistrovství. Co jste tam viděli při běžeckých disciplínách? U startu a cíle několik desítek, nejvíce několik stovek diváků. Nás to nepřekvapuje, protože víme, že náš divák po-

třebuje senzací. O běhu říká — vidím jen vybíhat nebo dobíhat do cíle upachtěné závodníky, jsem-li na trati, vidím přeběhnout závodníky a nic víc. Skok je povtavější, protože vidím závodníka od nájezdu až po dojezd. Nic nejde náš člověk na běhu přitažlivého, poutavého. Ale v Norsku? Zástupy, nepřehledné zástupy lidí se valí k Holmenkollenské dráze, která je odveze k dějišti běžec-kých disciplín. Nepřehledné zástupy aut uhánějí těsně za sebou na Holmenkollen. Mnoho příznivců jde pěšky s lyžemi na rame-nou na Holmenkollen.

A tam při běžec-kých závodech nevidíme povzbuzovat závodníky, jejichž závod je skutečně tvrdým chleběčkem, stovky, tisíce, ale desetitisíce nadšených diváků, kteří buď zůstanou na stadiónu, nebo se rozprchnou po celé délce běžec-ké trati. Jen v Norsku je také možné, že se na 36 vytrvalců, kteří bojovali na 50km trati, přišlo podívat, ale hlavně povzbuzovat 100 000 diváků! Ano sto ti-

síc! Polovina jich zůstala na stadiónu, druhá polovina lemovala v pravém smyslu slova celou 50km trať. Vzpomínka na to povzbuzování — heja, heja, Jaroslav, Českoslovakia, heja Českoslovakia, vzpomínka na ten hustý špalír nadšených diváků po celé délce trati zůstane pro mne do smrti tou nejkrásnější odměnou a zároveň nejkrásnější vzpomínkou na ten náš lyžařský běh.

Zamyslíme-li se nad touto skutečností, kroutíme hlavou nad tím, jak je to možné. A pak, dojde-li vůbec kdy u nás k takovému zájmu o tu krásnou lyžařinu? V Norsku jsou už k tomu vychováni.

U nás jsou národním sportem kopaná a hokej. Na jejich popularizování má svůj podíl také rozhlas. Je známo, že neopomene vyslat všechny významnější zápasy. Posluchač u přijímače v duchu vidí míč či touš přihrávaný od jednoho k druhému. Každý pohyb míče či touše je popisován. A to, že se to také věrně líčí, to také

uchvacuje posluchače a činí z něj na určitou dobu vynavače fotbalu či hokeje.

O lyžařství je vždy jen kratič-ký referát, kolik startovalo závodníků, jaká byla trať, počasí, kolik diváků, kdo byl nejlepší. Čtenář si to přečte během několika minut a tím je to odbyto. Kdyby bylo možné popisovat do mikrofonu průběh závodu v běhu po celé délce trati, jaké musí závodník zdolat kopce, sjezdy, jak se rozvíjí boj mezi jednotlivými závodníky a jiné a jiné momenty, pak věřím, že by za několik let téměř celý národ prožíval vzrušující chvíle, stejně jako při vysílání hokejových zápasů.

Na skok na lyžích, který je pro našeho diváka senzačnější, chodí více diváků, na mistrovství možná i 7 až 8 tisíc lidí. V Norsku však přišlo na skok přes 150 000 a kolik má Norsko obyvatel a kolik máme my!

V příštím čísle přineseme v pokračování Cardalových vzpomínek průběh olympijského maratónu.

SLALOMOVÁ PAMĚŤ V TRÉNINKU SJEZDAŘE

Při určování taktiky jízdy v závodě ve slalomu, obřím slalomu a sjezdu je rozhodující paměť. Zapamatování tratě je prvním předpokladem pro to, aby si závodník mohl podle obtížnosti tratě rozvrhnout jak síly fyzické, tak technické možnosti a tím mohl závod absolvovat v nejrychlejším tempu, které odpovídá jeho technickým, fyzickým a psychickým možnostem.

Slalomová paměť je důležitou složkou v tréninku slalomu. Trenér zdůrazňuje důležitost a nutnost jejího nácviku a hlavně procvičování a správné aplikování slalomové paměti v tréninku i ve vlastním závodě. Z praxe i ze zkušeností víme, že nácvik slalomové paměti je v tréninku zanedbáván anebo se mu neklade taková důležitost jako nácviku techniky jízdy ve slalomu.

Z tohoto důvodu bych chtěl vysvětlit a zdůvodnit důležitost slalomové paměti v závodě ve slalomu, kde je zapamatování vytyčené tratě nejsložitější. Aplikace v závodě v obřím slalomu a ve sjezdu je prakticky shodná, a proto při tréninku obřích slalomu a sjezdu je nutné zachovávat stejné zásady a postup, jako při nácviku slalomové paměti při tréninku slalomu.

Při nácviku slalomové paměti v tréninku se setkáváme s pojmy — slalomová paměť mechanická a slalomová paměť aplikovaná. Pod pojmem slalomové paměti mechanické rozumíme správné a přesné zapamatování vytyčené tratě slalomu od startu k cíli.

Slalomová paměť aplikovaná je již vlastní aplikace studia stavby tratě slalomu, při kterém si závodník určuje obtížná nebo lehká

místa tak, aby správně a co nejrychleji reagoval na rozdílnost ve stavbě tratě slalomu.

Rozdílnost ve stavbě slalomové tratě si v základě závodník zapamatuje v tomto pořadí:

1. Velmi obtížná místa — [jízdu regulovat a soustředit se na správné projetí.]

2. Obtížná místa — [určit správné tempo nejrychlejšího průjezdu, které odpovídá technické úrovni závodníka.]

3. Místa se střední obtížností — [jsou to zpravidla místa mezi obtížnými a lehkými úseky. Na nich si závodník určí nevhodnější tempo průjezdu.]

4. Místa lehká — [zde si závodník určuje maximální tempo průjezdu slalomové tratě.]

Stručným vysvětlením pojmů, slalomové paměti mechanické a aplikované je jasné, že nácvik mechanické a aplikované slalomové paměti nelze oddělovat. To znamená, že trenér nezkouší závodníky jenom, v jakém pořadí barev začínají jednotlivé slalomové figury a seskupení slalomových bran. Zjišťuje, jak si závodníci zapamatovali jednotlivé úseky ve stavbě slalomové tratě [lehkost, obtížnost]. Při jízdách si prověřuje rychlost závodníků na předem určených místech.

Na začátku nácviku jsou obtížná s tím, aby si závodníci slalomovou trať zapamatovali mechanicky. Proto trenér musí začínat s nácvikem krátkých 15—20 bran-kových slalomů, na kterých si budou závodníci procvičovat mechanické zapamatování slalomové tratě a současně její správnou aplikaci při vlastním průjezdu slalomové tratě.

Nácvik slalomové paměti mechanické je jednodušší, a proto se v tréninku musíme více soustředit na nácvik aplikované slalomové paměti. Závodníci mohou přesně trenérovi odříkat sled slalomové tratě i určená místa, která jsou lehká nebo obtížná, a přesto v průběhu projíždění slalomové tratě trenér zjistí, že na některé místo při vlastní aplikaci slalomové paměti zapomněli (výsledek: vyjít z tratě z přehnané rychlosti, ztráta rytmu jízdy, pomalé projetí lehkého úseku apod.). Za těchto okolností je nutné, aby trenér při vlastním nácviku aplikované slalomové paměti byl důsledný a při neúspěchu stále opakoval se svěření projíždění slalomové tratě až ji projedou tak, jak si před startem určili.

Nácvik slalomové paměti není lehký úkol. Klade zvýšené nároky jak na trenéry, tak na závodníky. Někdy se zdá, že je to v tréninku zbytečné zdržování. Sleduje se jenom kvantitativní počet naježděných slalomových bran a tomuto cíli se podřizuje veškerý trénink. Bylo by velkou chy-

bou takto slalomový trénink chápat a zapomínat na ďalší složky v tréninku slalomu, ktoré jsou neméně důležité.

Domnívám se, že v oblasti nácviku slalomové paměti jsou značné rezervy u všech závodníků a bylo by nutné, aby se trenéři i závodníci v co nejkratší době zaměřili nejenom na technickou a fyzickou stránku tréninku, ale také na taktickou stránku, která je v závodě stejně důležitou složkou, jako složka technická a fyzická.

V závěru shrnuji důležité zásady pro nácvik slalomové paměti:

1. S nácvikem slalomové paměti začínat již v druhé části příprav-

ného období (slalomy na suchu).

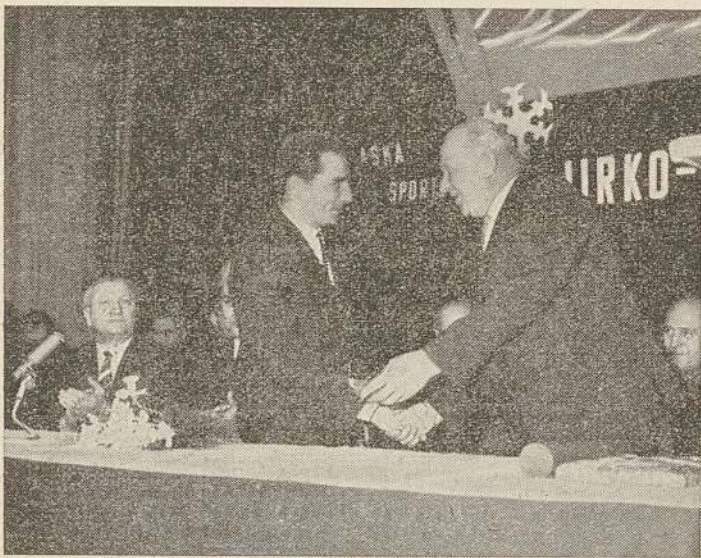
2. Začínat s nácvikem mechanické slalomové paměti, jež je předpokladem pro nácvik slalomové paměti aplikované.

3. Při nácviku se nesmíme zaměřit jenom na jednu složku slalomové paměti, ale obě dvě složky slalomové paměti (mechanickou, aplikovanou) nacvičovat v logické souvislosti a návaznosti.

4. Během tréninku vizuálním pozorováním hodnotit výsledky aplikované slalomové paměti a porovnávat je s dosaženými časy při kontrolním měření jednotlivých tratí slalomů.

MILOŠ PŘIBRAMSKÝ,
katedra turistiky a lyžování FTVS

TO BYLO SLÁVY

Frenštát pod Radhoštěm byl ve dnech Raškových úspěchů pocho-pitelně vzhůru nohama — o ničem jiném se nemluvalo. Když se pak frenštátský skokan dostal »na skok« domů k rodině, bylo jasné, že těch pár hodin volného času bude muset rozdělit nejen na příbuzné, ale i spolupracovníky u n. p. MEZ, členy lyžařského oddílu, spoluobčany. Každý mu chtěl blahopřát, aspoň na minutu s ním hovořit. Řešení se nakonec našlo: Raška byl přijat představiteli městského národního výboru a závodu MEZ v slavnostní schůzi za účasti nejméně pěti set občanů a těch nejzvědavějších — školáků. Víc se do sálu Kulturního domu nevešlo... a to ještě při besedě stáli lidé na balkóně.

Otázek bylo hodně a jako vždy, z nejružnějšího pytle. To nejpodstatnější však Jiří Raška odpověděl na dotaz, co bude dělat dál. »Ještě jsem nebyl na olympijských hrách. Nejsm tak starý, abych se této pocty pro každého sportovce nedočekal. Budu se letos v létě připravovat na frenštátských stráních ještě tvrději a poctivěji než dosud, abych si vybojoval místo v družstvu pro olympijské hry v Grenoblu. Teprve až něco dokáží na olympiádě, budu moci být opravdu spokojen!«

Dodejme jen, že beseda ve Frenštátě (je z ní náš snímek, na kterém blahopřeje Raškovi předseda městského národního výboru) měla závěr v tom, že Raška dostal klíč od nového bytu, na který tak dlouho v pořadníku čekal... (w)

KTO?

ZODPOVEDNOST ZA ÚRAZY NA LYŽIARSKYCH TRATIACH

Lyžiarska verejnosc s radostou uvítala článok pod týmto nadpisom, ktorý bol uverejnený v Lyžiarstve č. 2 tohto roku. Žiaľ, JUDr. Antonín Pecha len konštatuje. Závažné problémy uvedené v článku nie sú nikde zavedené v praxi. V ďalších riadkoch chceme uviesť niektoré z páličových problémov, ktoré lyžiarstvo v súčasnej dobe pociťuje.

1. LYŽIARSKÉ TRATE VEREJNÉ:

Nemajú majiteľov, a preto na ne nikto neplánuje pravidelne finančné prostriedky na údržbu, či už ide o údržbu predsezónnu alebo úpravu priamo na snehu. V posledných dvoch rokoch zľutovala sa nad touto zúfalou situáciou organizácia cestovného ruchu (nevím ktorá), ktorá prostredníctvom ČSTV dala prostriedky na úpravu tratí. Tieto trate sa upravovali a boli v dobrom stave, čím sa podstatne zlepšilo lyžovanie širokej verejnosti a znížila úrazovosť. V budúcom roku údajne cestovný ruch na údržbu prostriedky nedá. V spomínanom článku sa hovorí, že prevádzovateľ výťahov je povinný dať na údržbu 2—5 % hrubých príjmov a vybraného cestovného. Kto nariadi prevádzovateľovi, aby tieto peniaze použil na údržbu tratí?

Ďalej sa v článku hovorí, že za bezpečnosť na lyžiarskych tratiach ručí ten, kto ich zriadil, postavil alebo kto ich má povinnosť udržiavať. V tejto otázke sa nedá hovoriť o všeobecne zastávanom názore, tu je potrebné, aby ÚV ČSTV vydal o tomto nariadenie. V pracovnom procese je mnoho rôznych nariadení a predpisov o bezpečnosti pri práci, naproti tomu v športe na lyžiarskych tratiach sa cez jednu zimnú sezónu doláme stovky lyžiarov, a niet žiadneho predpisu ani nariadenia o údržbe a úprave tratí.

2. USPORIADATELIA NA LYŽIARSKYCH TRATIACH

V článku sa hovorí, že bol prijatý názor, aby na poriadok na tratiach dozerali usporiadatelia vo forme hliadok s vymedzenou kompetenciou. V minulých rokoch boli v Malej Fatre niekoľkokrát za sebou usporiadané majstrovstvá republiky v lyžovaní. Ani na tieto vrcholné preteky neboli da-

ní usporiadatelia na trať, hoci by pri zjazde boli bývali veľmi potrební.

3. POISTNÉ REMENE A ICH POUŽIVANIE

V alpských krajinách je údajne používanie poistných remeňov na lyžiach povinné. Usporiadatelia lyžiarskych svahov a trati majú právo vyberať pokuty od tých, ktorí nemajú poistné remene. Aj v našich horách je mnoho úrazov, ktoré vzniknú tým, že lyžiari pri páde ujde lyža, ktorá zraní iného lyžiara.

Pri celkovom spracovaní zodpovednosti za lyžiarske úrazy netreba zabudnúť aj na túto možnosť zranenia.

4. PRETEKÁRSKE TRATE

Väčšinu pretekov usporiada hŕstka nadšencov, ktorí málokedy štátka pripraví trate tak, aby zodpovedali po bezpečnostnej stránke. Pováčšine sú trate slabo upravené a úprava sa robí len medzi bránkami. Potom sa stáva, že pri sebamenšom technickom nezvládnutí trate, čo sa môže stať aj tomu najlepšiemu lyžiari, dochádza k ťažkým úrazom. Usporiadatelia pretekov sa chcú kryť tým spôsobom, že uvádzajú do propozícií, že »každý sa zúčastňuje pretekov na vlastné nebezpečie«. Telovýchovným jednotám je potrebné vysvetliť, čo to je vlastné nebezpečie a čo to je zodpovednosť usporiadajúcej zložky za správnu úpravu trati. Pri väčších lyžiarskych pretekoch býva niekoľko expertov a pozorovateľov, ktorí skúmajú a pozorujú rôznu činnosť v lyžovaní. Chýba tam však človek, ktorý nie je z miestneho prostredia a ktorý nie je zainteresovaný na príprave pretekov, ktorý by však pred začiatkom pretekov zodpovedne povedal, či trať zodpovedá alebo nezodpovedá po stránke úpravy. Miestni funkcionári a usporiadatelia pustia preteky vždy a na každej trati.

Záverom len toľko: prevádzovateľ lyžiarskych zariadení, t. j. vlekov a výťahov, majú vzťah len k svojim zariadeniam a o lyžiarske trate a svahy nemajú žiadny záujem. O lyžiarske zariadenia je v súčasnej dobe taký záujem zo strany návštevníkov, že vedúci týchto zariadení nemusia rozmyšľať nad tým, ako zlepšiť podmienky, aby splnili plán. Predpísaný plán finančných príjmov plnia teda aj bez toho, že by upravovali lyžiarske trate. A na tom, či sa niekto doláme alebo nedoláme, im vôbec nezáleží.

A preto si myslím, že zo všeobecného konštatovania v časopise Lyžiarstvo je potrebné prejsť k serióznemu rokovaniu na úrovni ÚV ČSTV, Ústrednej rady odborov a Vládneho výboru pre cestovnú ruch.

JOZEF GARGULÁK

JAK DÁL V ÚRAZOVÉ PREVENCI PŘI ZÁVODNÍM LYŽOVÁNÍ

Každý závodně provozovaný sport má své stinné zdravotní stránky. U sjezdových lyžařských disciplín je to především riziko vzniku úrazu. Cvičitelé, trenéři, technici a s nimi i zdravotníci jsou povinni se všemožně starat o to, aby se toto riziko snížilo na minimum, neboť překročí-li určitou mez, stává se ze sportu hazard se zdravím, ba i životy závodníků.

6 závažných úrazů při non stop tréninku na frenštátské sjezdovce a celkem 12 úrazů při celých přeborech Jihomoravského kraje a utkáních II. ligy nutí spíše k zamyšlení a rozboru příčin tohoto neblahého rekordu tím spíše, že ve 4 případech běželo o závažné zlomeniny, z nichž některé mohou zanechat i trvalé následky.

Ačkoliv pořadatelé závodu udělali vše možné pro hladký průběh závodu a nelitovali času ani námahy na úpravu trati, která byla letos poměrně dobře vysněžena, zůstal jeden jimi neovlivnitelný faktor, a to sám charakter trati a především její naprosto nedostatečná šířka, která není místy větší než 8–10 m, a to i na místech nejnebezpečnějších a velmi rychlých, jimiž závodníci projíždějí rychlostí i přes 70 km v hodině a kde při zakolísání či pádu se nevyhnutelně řítí do statných kmenů poměrně hustého lesa a mají jen jedinou naději, že jim to vyjde mezi stromy. Selže-li ovšem štěstěna, dochází k nehodě, neštěstí až tragédii. Otrěs mozku u 4 závodníků, kde jen přílba zabránila možná následkům daleko závažnějším při sjezdovém non stop tréninku, je toho markantním důkazem. Přitom třeba dodat, že daleko účinnější jsou přílby z umělých hmot s patřičným polštářováním a zařízením k připevnění na hlavu a odtlumení nárazu — užívané motocyklisty. Proto by měl být start na sjezdovém závodu napříště povolován jen s tímto druhem přílb.

Je třeba velmi kladně hodnotit rozhodnutí vedení závodu, které po poradě s trenéry, technikem i lékařem závodu rozhodlo zvýšit bezpečnost vlastního závodu ve sjezdu zkrácením a zpomalením tratě i na úkor jeho sportovní úrovně. Průběh dalšího závodu pak bez závažnějšího úrazu správnost tohoto rozhodnutí v plné míře potvrdil.

I když nelze zcela pominout i jiné možné příčiny úrazů při těchto závodech, které rychlé, většinou rakouské lyže, s jejichž jízdami vlastnostmi a technikou jízdy na nich neměli závodníci dosud čas ani příležitost se dokonale seznámit, a snad u některých i nedokonalá znalost obtížné trati při časově omezených možnostech tréninku, zůstává nespornou skutečností, že trať této sjezdové trati je hlavní příčinou většiny úrazů, a to právě těch nejzávažnějších. Je konečně i širší veřejnosti známo, že si tato trať již před lety vyžádala oběť na lidském životě.

Četní pracovníci, jimž záleží na zvýšení úrovně závodního lyžování u nás a jeho přiblížení evropské, a tím i světové špiče, se opakovaně snažili o úpravu a zvýšení bezpečnosti této jediné lyžařské sjezdové tratě na Moravě. Jejich poctivá snaha žel dosud vždy ztroskotala na zamítavém postoji správy státních lesů, která nedala svolení k rozšíření trati vykácením pásu lesa, aby se dosáhlo minimální bezpečné a mezinárodním předpisům odpovídající šířky 30–40 m.

Vykácení malé skupiny neokolica stromů, které již neštěstí způsobily, jako v případě závodníka Zavadila, je spíše výsměchem bezpečnosti než řešením situace.

Při sportovním, zdravotním i ekonomickém významu a stoupající masovosti lyžování byly by jistě hospodářské škody tímto vykácením vzniklé zcela zanedbatelné ve srovnání s výdaji spojenými s ošetřováním poraněných, jejich dočasnou či trvalou pracovní neschopností, invaliditou nebo dokonce ztrátou života.

Ztráta 1 až max. 2 ha lesa by jistě ani z národohospodářského či přírodního hlediska nebyla závažná, když je všeobecně známo, že její tisíce hektarů ničí zplodiny průmyslu na mnoha místech a že stovky ha i orné půdy ležící zcela ladem byly a snad ještě jsou »objevovány« svazáckým vsudubylem.

Situace je o to závažnější, že nebude-li trať patřičně rozšířena, bude nutné z bezpečnostních důvodů všechny sjezdové lyžařské závody na ní jednou provždy zakázat. Ze by rozšíření mělo význam i pro výcvik v základním lyžování a pro výchovu nových závodníků a v některých úsecích i pro lyžaře rekreanty naše i zahraniční, je zřejmé a je to jen další důvod k tomu, aby krajská správa lesů svůj nepochopitelný postoj změnila. Úrazy při zmíněných závodech by měly být pro to posledním výstražným momentem.

MUDr. RUDOLF MLČOCH, zdrav. lyžařské sekce KV ČSTV, Brno

Nelineárně

O LINEÁRNÍCH TABULKÁCH

Rozhodnutím předsednictva FIS a skokanské komise v červnu 1965 na kongresu v Mamai, svolat urychleně mimořádnou schůzi, na které by se řešila otázka výpočtových tabulek, především skokanských, vyvrcholilo několikaleté dohadování o vhodnosti či nevhodnosti, resp. o nevýhodách výpočtových tabulek, zavedených v roce 1961. Systém výpočtu bezesporu určitou nevýhodu má. Průměr z pěti, resp. později ze tří nejdelších skoků jako základ pro výpočet bodů za délky znemožňuje okamžité vyhlášení výsledků a tím i pořadí závodníků, jakmile závodník doskočí. To bylo ještě zkomplikováno tím, že se hodnotily dva nejlepší skoky ze tří provedených, takže až do skončení závodů a často ještě dlouho po něm, než byly provedeny podrobné, značně zdouhavé propočty, nebyl výsledek znám. V té době již dávno skončily televizní přenosy a stadióny byly prázdné, aniž by se diváci dozvěděli konečný, oficiální výsledek. Stalo se i to, že neoficiální, předběžné výsledky, vyhlášené během závodů, narychlo nahlášené již do tisku, se musely dodatečně měnit ke zklamání závodníků i diváků. Kromě toho se uvádělo, že při tomto způsobu ovlivňují pořadí často mimořádné výkony, které jednak dobré výkony druhých závodníků znehodnocují tím, že jsou hodnoceny méně, než slabší výkony těchže závodníků v dalších kolech, jednak že při takových mimořádných výkonech jsou bodové rozdíly při značné progresi tabulek mimořádně velké. Ovšem o hlavním důvodu této kampaně, vedené zástupci severeských států a z nich především Nory, se takticky mlčelo.

Není totiž žádným tajemstvím, že body progresivních tabulek mnohem lépe vyjadřují přímo progresivní vzestup výkonů závodníků v posledních letech. Moderní pojetí dnešních skoků s mohutným odrazem při dokonale aerodynamickém letu s jediným účelem, dosáhnout maximálně možné délky, je mnohem lépe hodnoceno než může získat skokan v bodech za styl sice s elegantním, vysoce estetickým provedením, ale bez dostatečných délek.

Překvapující úspěchy středoevropských závodníků, éra Recknagela, sovětských závodníků a v nynější době další vlny s Neuendorferem, Lesserem, k nimž se — k naší radosti — řadí hned po bok do první linie družstvo čs. skokanů s Matoušem, Motejlkem, Raškou a dalšími, jsou typickým znakem tohoto vývoje. To silně narušilo hegemonii severeských států v čele s Nory, pro které byl skok vždy doménou. Není tedy divu, že hledají všechny možné cesty, jak by získali ztracené pozice z minulých dob.

Jednou z nich jsou právě tabulky, kde vidí možnost nápravy. Rádi by hodnotu bodů za délky snížili na minimum a prosadili tím, aby převládající složkou bylo zase hodnocení stylu. Není totiž ani zde žádným tajemstvím, že hodnocení stylových rozhodčích na všech světových vrcholných závodech je ovládáno národnostním subjektivismem v mnohem větší míře — a to se projevuje i v bodových rozdílech často větších, než na našem leč kterém veřejném závodě se začátečníky stylových rozhodčích.

Když si uvědomíme, že mistrovství světa bylo letos na Holmenkollen, v kolébce skoků na lyžích, a že neúspěch Norů v této disciplíně před svým králem? by byl za takových okolností pomalu národní katastrofou, pak pochopíme mnohem lépe tu zoufalou snahu norské lyžařské diplomacie změnit za každou cenu dosavadní, pro ně napříznivý způsob hodnocení, i kdyby toto bylo možné třeba zatím jen na zkoušku pro sezónu mistrovství světa v Norsku.

Není tedy divu, že při jednání v Hamburku v srpnu 1965 se střetly dva názory, z nichž názor náš, souhlasný se všemi středoevropskými a socialistickými státy, požadoval ponechání progresivních tabulek proti názoru severeských států, přednesenému panem Waagem z Norska, aby se hodnocení délek skoku vrátilo ke starým, lineárním tabulkám, dokonce s jednotným hodnocením za 1 metr jen 1 bod.

Nakonec se došlo ke známému již kompromisu, že pro závod sdružený se ponechají dosavadní tabulky progresivní s dosavadním hodnocením dvou nejlepších skoků ze tří provedených a i z dosavadního základu pro výpočet, tj. průměr tří nejlepších výkonů jak v délkách a stylových známkách, tak časů u závodu v běhu. U závodu sdruženého nabývá totiž nutnost oznamovat tak rychle konečné výsledky jako u skoku prostého, kterému je od veřejnosti, tisku rozhlasu a televize věnována mnohem větší pozornost a pak se přece jen uznávalo, že toto hodnocení je nejspřavedlivější.

Zato pro skok prostý bylo rozhodnuto používat tabulky lineární. Nikoliv ovšem podle původního požadavku za 1 metr 1 bod, ale diferencovat bodové rozdíly podle velikosti můstku. Zde se podařilo našim a dalším středoevropským zástupcům prosadit bodové rozdíly za 1 metr v takovém rozsahu, že rozdíly proti progresivním tabulkám v hodnocení délek klesly na minimum. Bodové rozdíly byly stanoveny takto pro můstky s P:

do 40 m 2 body za 1 metr,

40,5—60 m 1,8 bodu za 1 metr,

60,5—75 m 1,6 bodu za 1 metr (normální můstek),

75,5 — 90 m 1,4 bodu za 1 metr (velký můstek) a teprve pro mamutí můstek, tj.

od 90,5 m 1 bod za 1 metr.

Navic bylo rozhodnuto, že základem pro výpočet bodů nebude ani nejdelší skok, ani žádný průměr, ale hodnota $P + 10\%$, tj. tedy prakticky konstantní hodnota, která umožní vyhlásit dosažený výsledek každého závodníka ihned po ukončení každého skoku.

Nepodařilo se prosadit náš požadavek a požadavek skoro všech skokanů, aby se i nadále hodnotily dva nejlepší skoky ze tří, což by výsledky sice nepatrně zdrželo, ale bylo by mnohem správnější než schválené rozhodnutí, že na mistrovství světa se sice budou skákat tři skoky, ale první z nich bude jen zkušební a hodnotit se budou až další dva. Jak je toto rozhodnutí vůči skokanům nespravedlivé, to bylo zřejmé například z letošního Týdne skoků nebo dalších skokanských turné, kdy jediný náhodný pád vyřadil i ty nejlepší skokany z možnosti bojovat o přední místa.

Skutečnost je, že ani hamburská rozhodnutí nejsou konečná, že byla přijata více méně na zkoušku a že po skončení letošní sezóny se bude znovu o nich jednat.

Potvrzuje to ostatně oznámení v posledním Bulletinu FIS, kde dochází k menší změně výkladu i u sdruženého závodu. V Hamburku bylo totiž dohodnuto, že po všechna kola se musí používat stejná tabulka jako v 1. kole a pokud průměry tří skoků v dalších kolech rozmezí této tabulky přesahují, musí se potřebný počet metrů v dalším kole vždy připočítávat nebo odpočítávat, aby se mohlo používat stále stejné tabulky. Nyní došlo k zprávnění v tom směru, že se používá vždy té tabulky, do jejíž rozmezí spadá kritický bod můstku, přičemž za základ pro 60 bodů se pochopitelně i nadále používá průměry ze tří nejdelších skoků. Pokud tento průměr spadá mimo tabulku, v jejímž rozmezí je kritický bod, musí se všechny délky upravovat o tolik, o kolik metrů tento průměr přesahuje příslušnou tabulku. U nás však platí i nadále způsob výpočtu, jak je uveden u sdruženého závodu v tabulkách.

Naše stanovisko je jasné: i ve skoku prostém hodnotit podle progresivních tabulek (základ P + 10 % odstraňuje většinu jejich nevýhod) a hodnotit dva nejlepší skoky ze tří. To je také jednotné stanovisko všech socialistických států, jak bylo konstatováno na společné schůzce letos v NDR při Mezinárodním poháru skokanů.

Z těch důvodů jsme ponechali i nadále — na rozdíl od FIS — oficiální hodnocení skoku prostého podle progresivních tabulek, převzali u skoku prostého základ P + 10 % a v nových pravidlech umožňujeme pořadatelům, aby si vybral všechny možné kombinace počtu skoků pro započítání do výsledků.

Protože ale i u nás pořádáme mezinárodní závody podle pravidel IWO a trenérská rada měla požadavek znát pro porovnání výsledky vrcholných a kontrolních závodů podle hodnocení podle lineárních tabulek, zařadili jsme i tyto tabulky na poslední chvíli do našich nových výpočtových tabulek, když sazba ostatních byla již v tiskárně hotova. Psali jsme o tom již předtím, že při tom spěchu došlo k menší nepřesnosti.

Tabulky byly totiž rozděleny do bodových hodnot podle kritického bodu, jak je uvedeno výše. Rozdělení podle bodových hodnot mělo však být provedeno podle P + 10 %, protože to je základem pro 60 bodů. Tedy:

tabulky	do 44 m	2 body	za 1 metr
	do 66 m	1,8 bodu	za 1 metr
	do 83 m	1,6 bodu	za 1 metr
	do 99 m	1,4 bodu	za 1 metr
	od 100 m	1 bod	za 1 metr

Rozhodujícím o použití tabulky s příslušnou bodovou hodnotou je kritický bod a nikoliv P + 10 %, který je základem pro 60 bodů. Tato chyba, která by se projevila jen u těch můstků, kde P + 10 % přechází do tabulky s jinou bodovou hodnotou než je P, se dá lehce napravit:

Například velký můstek ve Špindlerově Mlýně má P 72 m. Spadá do rozmezí můstků od 60,5 do 75 m, kde se hodnotí 1 metr 1,8 body. Základ pro 60 bodů, tj. P + 10 % je 72 m + 7,2 m = 79,2 m, zaokrouhleno nahoru na 79,5 m. Podle vydaných tabulek je tato hodnota již v tabulkách v rozmezí 75,5–90 m, kde 1 metr má hodnotu jen 1,4 bodu. To by bylo nesprávné. Vezme se tedy nejvyšší sloupec tabulky 60,5–75 m, tj. 75 m za základ a všechny skoky se pro výpočet bodů sníží o 4,5 metru (79,5 – 75 = 4,5 m).

Netýká se to například můstku v Harrachově, kde je P 68 m ve stejném rozmezí tabulek jako P + 10 %, tj. 75 m (tabulka 60,5–75 m), nebo můstku Šachty, kde je P 78 m, tedy ve stejné tabulce jako P + 10 %, tj. 86 m (tabulka 75,5–90 m). Jde tedy jen o výjimečné případy, a to ještě jen u mezinárodních závodů, resp. kontrolních přepočtů pro trenérskou radu, protože jinak všechny výsledky i skoku prostého jsou oficiálně hodnoceny podle progresivních tabulek.

Nejlepším řešením by byly jednoduché tabulky, pro každé bodové rozmezí jen jedna a používat posuvného měřítka při stanovení rozhodující délky pro základ. To však zatím nebylo možné ve výrobě zajistit a proto musely být všechny tabulky zepsány. Ona je otázka, zda se ještě v příštím roce budou lineární tabulky vůbec používat, když už skončilo mistrovství světa v Norsku. Doufejme, že vedoucí představitelé přijdou přece jen k rozumu, že není dost dobře únosné, abychom měli několik druhů tabulek a systém výpočtů se stával stále složitější operací.

JIRÍ ČEJKA, člen ústřední komise rozhodčích

Na sněhu leží devizy!

Osm čl. lyžařských cvičitelů se zúčastnilo spolu s cvičiteli dalších 12 zemí v lednu mezinárodního kursu pro cvičitele ve Sv. Christophu na Arlbergu ve Státní svazové škole, vedené prof. Kruckenhausere. Cílem kursu bylo seznámit lyžařské organizace těchto států se současným vývojem rakouského učebního plánu ve výuce jízdy na lyžích a s některými novinkami v metodice výuky, které však zásadně neovlivňují charakteristiku rakouské školy.

Vedoucí rakouského lyžařského sportu, podporovaní nadřízenými orgány příslušných ministerstev, jsou si plně vědomi přínosu cizineckého ruchu pro národní hospodářství své země, což dělá plných 10,8 miliard Šlínků v roce 1964. Z toho více než třetina připadá na zimní sezónu.

Na devizovém «odběru» se podílejí největší měrou dobře vybavená ubytovací zařízení, výtahy, vleky, lanovky a vývoz sportovních potřeb, včetně lyžařských škol. Je pochopitelné, že zejména lyžařské školy jsou hlavním magnetem cizineckého ruchu. Tato skutečnost zavazuje k dobré orga-

nizaci těchto škol a k přísnému výběru učitelů jízdy na lyžích z povolání.

V Rakousku mají svou oprávněnou působnost též dobrovolní lyžařští cvičitelé. Rozsah jejich školení odpovídá přibližně našemu organizačnímu řádu — s malou výjimkou — že totiž jejich úroveň je vyšší než úroveň průměrného cvičitele u nás. Tento předstih je dán všestrannými možnostmi, které jsou organizovanému lyžaři v této alpské zemi k dispozici. Učitelé v jždě na lyžích z povolání získávají svou kvalifikaci ve dvou čtrnáctidenních školeních, po jejichž absol-

vování se podrobí konečnému doškolení po dobu šesti měsíců ve Státní svazové škole ve Sv. Christophu, z toho tři měsíce připadají na teorii, včetně jazykového kursu a tři měsíce na vlastní praxi. Podmínky jsou skutečně velmi přísné a absolvent této školy ovládá stejně metodiku jako praxi. Učitelé jízdy na lyžích jsou organizováni v jednotném svazu, uniformováni chráněnou červenou barvou svetru a označení odznakem [ne nepodobným našemu] a páskou v národních barvách na paži. Náklady na školení si hradí profesionální učitelé sami.

Výuka veřejnosti je pochopitel-

ně racionálně »mechanizována«. Žáci se shromažďují na určeném prostranství před tabulemi označenými písmeny abecedy a jsou zařazováni do výkonostních skupin. Nekázeň je téměř vyloučena. Kdo přijde pozdě, na toho se nečeká a školně se nevrací. Ponecháváme družstva odjíždějící obvykle lanovkami do terénu, a to vždy jinam, opozdilce se obvykle už se svým družstvem nesejde.

Přestože se ve srovnání s možnostmi u nás »najede« daleko více školních kilometrů, neznamená jsem za celou dobu našeho pobytu žádný vážnější úraz. Není to jenom důsledek všeobecně rozšířeného používání bezpečnostního vázání, ale i podílu odpovědnosti společnosti vlastníci lyžařská zařízení. Společnost nebo majitel vleků nebo lanovky musí totiž dbát o bezpečnost nebo dokonce o úpravu sjezdových tratí tzv. pist. Tato odpovědnost je samozřejmě a řáší se dvěma způsoby. Když je trať nebezpečná z jakýchkoliv důvodů, pak se prostě uzavře. Podnik tím neprodělává, neboť otevře jinou sjezdovou trať. Některé školní trasy se upravují každý den před zahájením provozu speciálními širokopásovými sněžnými buldozery s válci, takže zákazník odvrhne za své peníze ideální podmínky s maximálním servisem v podobě krásné, rovné, uvalčované školní sjezdovky.

Zajímavá jsou též některá ustanovení týkající se provozního pořádku na sjezdových drahách. Školící se družstvo nesmí být ohroženo jiným jezdcem, jakmile cvičí v útvary. Přestupky proti tomuto ustanovení jsou pokutovány. Proto kladou učitelé jízdy na lyžích velkou váhu na udržování kázně v družstvu, dohrzování malých rozestupů při sjezdu během výcviku. Odpovědnost cvičitele nebo školy za případný úraz není jen otázkou právní, ale i reální. Dojde-li k úrazu zasahuje mobilní místní horská služba vybavená moderními technickými prostředky včetně vyslaček. Zachránce používají velmi krátkých lyží, podobných širokým bruslím. Výhoda těchto krátkých lyží spočívá v tom, že při zajišťování raněného nemusí zachránce lyže sundávat, snadno se na nich i pohybuje a otáčí. Jsou spojeny s hlídkujícími helikoptérou, která zraněného »ze vzduchu« naloží a dopraví do nemocnice. Takové ošetření stojí ovšem 5000 šilinků.

Lyžování a jeho výuce jakožto exportní artiklu se přizpůsobují i četná průmyslová odvětví, výrobci lyží, výstroje a ostatní výbroje. V celkové bilanci rakouského exportu podíl se významnou měrou vývoz lyžařské výbroje. Pro informaci uvádím některá čísla z výrobní kapacity tohoto prů-

myslového odvětví za rok 1964:

Výroba lyží:

Celková 370 000 párů, z toho export 190 000, hodnota vývozu 200 mil. š.

Výroba lyžařské obuvi:

Celková 550 000 párů, z toho export 270 000, hodnota vývozu 150 mil. š.

Výroba větrovek:

Celková 360 000, z toho export 120 000.

Výroba lyžařských kalhot:

Celková 370 000, z toho export 123 000, dohromady 60 mil. š.

Export ostatních lyžařských výrobků a zařízení

jako vleků, výtahů apod. 390 mil. š.

Celkový příjem z vývozu 800 mil. š.

Hlavními odběrateli jsou USA, Švýcarsko, NSR, Itálie, Japonsko, Dánsko atd.

Celkový rakouský import v roce 1964 činil 48,4 miliardy šilinků.

Celkový rakouský export v roce 1964 činil 37,6 miliardy šilinků. Deficit v r. 1964 činil 10,8 miliardy šilinků.

Schodek 10 miliard šilinků je vyrovnán hospodářským faktorem cizineckého ruchu.

Export lyžařského vybavení přibližně rakouskému hospodářství 0,8 miliardy šilinků. Vezmeme-li v úvahu deficitní bilanci rakouského zahraničního obchodu a skutečnost, že tento schodek je plně kryt přínosem cizineckého ruchu, na kterém se zimní období podílí asi 43 miliardami šilinků, nemůžeme být pro nás tento poznatek pouze zajímavý, ale musí vést k zamyšlení, zda by se našemu národnímu hospodářství nemohlo účinně pomoci podobným způsobem, neboť naše přírodní podmínky nejsou zatím zcela využité a přímo k tomu vybízejí.

Setkal jsem se za hranicemi s mnoha lidmi, kteří ještě naše hory a terény a jejich střediska neznají. Jde nyní o to přizpůsobit některé oblasti cizineckému ruchu tak, aby náročný návštěvník měl přibližně tytéž možnosti jako doma. I když se jedná v našem případě o úkol národohospodářsky náročný, zejména z hlediska investic, mám za to, že některé služby by mohly být již dnes v plné kvalitě poskytovány.

Je v našich silách organizovat stále lyžařské školy na vysoké úrovni, zlepšit kvalitu výbroje a výstroje, rozšířit její výrobní kapacitu. Věřím, že je možné za určitých podmínek zlepšit i úroveň našeho turistického pohostinství, rozšířit síť vleků a výtahů, vybrat — ovšem s nutnou mírou vkusu — i takové lyžařské terény, které vyhovují nejen stavbám lanovek, ale jsou hlavně přínosem pro lyžaře. Jsou ovšem i opatření, která by bylo možné okamžitě uvést do praxe. Je známo, že některé sjezdové tratě

v našich horách jsou pastmi pro důvěřivé lyžaře. Jsou na nich snad z piety po smrtelných úrazech udržována místa, jejichž zdoání vyžaduje notnou dávku artistiky nebo bezohlednosti k sobě i jiným. Správy výtahů a lanovek měly by u nás odpovídat za jejich stav a údržbu a tratě upravovat podle celkem logického a odedávna vžitého obchodního zakládání: »Dáš — dám«.

Nehodlám polemizovat za současného stavu v oblasti výroby lyžařské výbroje u nás. Jenom bych rád upozornil, že i v náročném terénu se vyrovnaly naše Polytexty nebo Clerky lyžím výsostných zahraničních značek. O naše vázání Styl byl rovněž projeven zájem z mnoha stran.

Jako textilní velmoc s dobrou tradicí, mohl bychom věnovat zvýšenou pozornost výrobě kvalitních pružných látek a stříhů, které by se pohodově uplatnily doma i ve vývozu. Úpravu vyžaduje současný stav maloobchodních cen, které by měly odpovídat úměrně hodnotě prodáváného výrobku, navíc by měly vycházet vstřícněji úpravou cen odběratelům z řad cvičitelů a trenérů, případně z řad tělovýchovných organizací.

Je téměř paradoxem, že sportovní prodejny v Rakousku poskytují i zahraničním sportovcům na předložení cvičitelské nebo trenérské legitimace při nákupu různé lyžařské výbroje 10 až 30 % slevy.

Vyvážet naši lyžařskou školu by bylo přehnané. Jde však o to organizovat kvalitní stále lyžařské školy tam, kde jsou pro to podmínky, v místech se stálým a přede legitimací při nákupu různé lyžařské výbroje 10 až 30 % slevy.

Nás musí samozřejmě nejvíce zajímat, jak se jako lyžaři v řídicích orgánech vyrovnáme s vlastními možnostmi, a to pokud, pokud realizace závisí z velké části na našich vlastních schopnostech. Jde o problematiku, která se netýká jenom jednoho oboru, ale otevírá dveře tvůrčí činnosti všem odborným komisím lyžařské sekce, odboru turistiky a dalším hospodářským činitelům. Jsem přesvědčen o tom, že mnoho podobných úvah již prošlo tiskem. Uvedl jsem některé poznatky z jediné cesty proto, ponechávám věřit, že realizace některých úprav a zlepšení stavu je v silách lyžařských pracovníků a všech odpovědných hospodářských pracovníků lyžařských zařízení využívaných širokou veřejností.

STEJNĚ JAKO LONI: VÝCHODOČESKÝ KRAJ SLÁVIA PRAHA VŠ

Ústřední lyžařská sekce vyhodnocuje každoročně nejlepší kraje a oddíly v mistrovství a v přeboru ČSSR. Do hodnocení se započítávají výsledky 20 nejlepších závodníků v každé disciplíně. Stejně jako v minulých letech zvítězil v této soutěži Východočeský kraj, avšak zatím nejnižším počtem bodů za posledních pět let. Celkově vykazují zlepšení lyžaři krajů Východoslovenského a Středoslovenského. Nejlepší přehled dává tabulka, z níž zjistíte pořadí, počet budoujících závodníků a celkový počet získaných bodů. Informativně jsou uvedeny i výsledky minulých let.

Poř. Kraj	Mistrovství ČSSR			Přebor dorostu ČSSR			Záv.	Součet bodů	1965	1964	1963	1962
	klasické	sjezdové	celkem	klasické	sjezdové	celkem						
1. Východočeský	52 1 662,0	16 472,5	68 2 134,5	62 2 181,0	44 1 470,0	106 3 651,0	174	5 785,5	6 225,5	5 957,0	7 028,5	6 385,5
2. Severočeský	28 853,5	17 607,5	45 1 461,0	35 1 031,5	36 1 389,0	71 2 420,5	116	3 881,5	4 243,5	3 817,0	4 392,0	3 768
3. MV Praha	18 549,0	25 934,5	43 1 483,5	28 899,5	5 199,0	33 1 098,5	76	2 582,0	2 656,5	2 878,0	2 419,0	2 654,5
4. Jihomoravský	15 516,0	9 192,0	24 708,0	25 739,5	21 868,5	46 1 608,0	70	2 316,0	2 332,5	2 220,0	2 435,5	2 738
5. Středoslovenský	16 543,0	12 384,0	28 927,0	16 591,0	22 738,0	38 1 329,0	66	2 256,0	1 922,0	1 748,0	1 670,5	1 799,5
6. Východoslovenský	17 741,0	18 678,5	35 1 417,5	21 603,0	8 219,5	23 822,5	64	2 240,0	1 683,0	2 009,0	1 837,5	1 427,0
7. Severomoravský	20 627,0	7 180,0	27 807,0	30 899,5	18 530,0	48 1 429,5	75	2 236,5	2 325,0	2 035,0	1 690,0	2 495,5
8. Dukla	23 858,5	9 186,0	32 1 042,5	9 202	3 233	32 435	32	1 042,5	1 100,0	1 718,0	1 551,0	1 584,0
9. Západočeský	6 153,0	6 153,0	12 334	5 202	19 233	24 435	30	922,0	1 090,0	841,5	738,5	690,0
10. Jihočeský	13 368,0	13 368,0	26 736,0	8 195,0	7 112,0	15 307,0	28	673,0	598,0	769,0	502,0	502,5
11. Středočeský	5 54,0	4 87,0	9 141,0	9 216,0	4 68,0	13 284,0	22	425,0	640,0	584,5	399,5	636,0
12. Západoslovenský	1 6,0	3 60,0	4 66,0	11 241,0	1 51,0	12 292,0	16	358,0	469,0	411,0	135,0	127,5
Celkem závod.	214	120	334	202	233	435	790	778	769	772		
Celkem bodů	6 927,0	3 780,0	10 707,0	6 610,0	7 401,0	14 011,0	769	24 718,0	25 165,0	24 988,0	24 799,0	24 808,0

Soutěž o nejlepší oddíl vyhráli opět lyžaři Slávie Praha VŠ, kteří vykazují stále zlepšení. Převaha tohoto oddílu je značná a po-

čet získaných bodů zatím nejvyšší mezi s nejlepšími 25 oddíly. Celkem bylo vyhodnoceno v této soutěži 110 oddílů.

Přiložená tabulka vás seznámí s nejlepšími 25 oddíly. Celkem bylo vyhodnoceno v této soutěži 110 oddílů.

Poř. Oddíl	Kraj	Dorost		Mistrovství		Součet		1965	1964	1963
		Z.	bodů	Z.	bodů	Z.	bodů			
1. Sl. Praha VŠ	MVP	21	730,5	33	1318,5	54	2049,0	1725,0	1620,0	1500,5
2. S. N. Město n. M.	JM	13	547,0	9	309,0	22	856,0	736,5	881,0	1038,0
3. J. Měno n. N.	SC	9	358,5	14	408,0	23	766,5	682,0	552,0	588,5
4. Ještěd Liberec	SC	18	553,5	6	163,5	24	719,0	807,0	777,0	695,0
5. Sa Pec p. Sn.	VČ	16	548,0	4	165,0	20	711,0	658,5	204,0	45,0
6. RH Semily	VČ	—	0,0	18	635,5	18	685,5	471,0	506,0	138,0
7. Sa Smokovec	VS	9	229,5	14	435,0	23	664,5	594,0	210,0	75,0
8. Dyn. Niz. Tatry	SS	5	240,0	11	405,0	16	645,0	546,0	579,0	374,0
9. J. Harrachov	VČ	10	507,0	3	102,0	13	609,0	789,0	552,0	935,0
10. Sa Sp. Mlýn	VČ	14	531,0	3	24,0	17	555,0	598,5	799,5	924,0
11. TJ Rožnov p. R.	SM	11	297,0	6	198,0	17	495,0	386,0	289,0	150,0
12. Sl. Košice VŠ	VS	2	36,0	9	433,5	11	469,5	163,5	—	—
13. Chem. Ústí n.L.	SC	10	351,0	4	114,0	14	465,0	712,5	420,0	592,0
14. Sa Jilemnice	VČ	11	255,0	7	207,0	18	462,0	294,0	213,0	306,0
15. Sp. Vrchlabí	VČ	9	209,5	9	238,5	18	448,0	672,0	536,5	1101,5
16. Sp. Strakonice	JČ	8	174,0	10	261,0	18	435,0	330,0	465,0	196,5
17. RH Poprad	VS	—	—	9	429,0	9	429,0	120,0	114,0	—
18. L. Teplice	SC	9	393,0	—	0,0	9	393,0	273,0	145,5	60,0
19. TJ Gottwaldov	JM	13	354,0	1	27,0	14	381,0	309,0	256,5	70,5
20. L. Trutnov	VČ	7	213,0	6	163,5	13	376,5	291,0	766,5	633,5
21. B. Kremnica	SS	1	39,0	9	327,0	10	366,0	368,0	405,0	386,0
22. Liaz Rýnovice	SC	2	31,5	6	264,0	8	295,5	343,5	19,5	—
23. RH B. Bystrica	SS	9	279,0	—	0,0	9	279,0	270,5	99,0	—
24. S. Jan. Lázně	VČ	3	129,0	4	141,0	7	270,0	484,5	534,0	539,0
25. Chem. Litvínov	SC	2	30,0	7	229,5	9	259,5	115,5	60,0	117,0

Toto hodnocení má další své důsledky: vyhodnocují se jednak závody dospělých (mistrovství) a závody dorostu (přebory).

V přeboru dorostu si udržel znovu prvenství Východočeský kraj, který má převahu v klasických i ve sjezdových disciplínách. Zlepšení vyžaduje u klasických disciplín, u sjezdových nastalo

naopak zhoršení, součet bodů je však na úrovni předcházejících let. Pro lepší přehlednost uvádíme opět tabulku.

Poř. Kraj	Sjezdové disc.	Klasické disc.	Součet	1965	1964	1963	1962
1. Východočeský	44 1 470,0	62 2 181,0	106 3 651,0	110 3 744,5	3 628,5	4 581,0	3 766,5
2. Severočeský	36 1 389,0	35 1 031,0	71 2 420,5	75 2 645,5	2 527,5	2 677,5	2 477,5
3. Jihomoravský	25 739,5	21 868,5	46 1 608,0	47 1 602,0	1 555,5	1 490,0	1 837,5
4. Severomoravský	30 899,5	18 530,0	48 1 429,5	55 1 666,5	1 444,0	1 115,0	1 866,0
5. Středoslovenský	16 591,0	22 738,0	38 1 329,0	37 1 197,0	1 004,0	1 118,5	1 135,0
6. MV Praha	28 899,5	5 199,0	33 1 098,5	34 1 035,5	1 235,0	1 000,0	1 186,0
7. Východoslovenský	21 603,0	8 219,5	29 822,5	19 543,0	861,0	640,5	560,0
8. Západočeský	5 157,5	19 611,5	24 769,0	29 841,5	683,5	569,0	541,5
9. Jihočeský	8 195,0	7 112,0	15 307,0	14 390,0	552,0	289,0	165,0
10. Západoslovenský	11 241,0	1 51,0	12 292,0	11 301,0	330,0	125,0	42,0
11. Středočeský	9 216,0	4 68,0	13 284,0	23 608,5	461,0	335,5	165,0
	233 7 401,0	202 6 610,0	435 14 011,0	454 14 575,0	14 282,0	13 951,0	14 028,0

Při hodnocení dorosteneckého přeboru vykazala nejlepší výsledky Slávia Praha VŠ, která všechny body získala ve sjezdových disciplínách (730,5). Na dalších místech jsou Jazštěd Liberec a Sokol Nové Město na Moravě. Následující tabulka nás seznamuje s umístěním 25 nejlepších oddílů, celkem však bylo hodnoceno 89 oddílů.

Poř. Oddíl	Kraj	Klasické záv. bodů	Sjezdové záv. bodů	Součet záv. bodů	1965	1964	1963
1. Sl. Praha VŠ	MVP		21 730,5	21 730,5	715,5	546,0	542,0
2. Ještěd Liberec	SC	7 140,0	11 415,5	18 555,5	441,0	525,0	572,0
3. S. Nové Město n. M.	JM	13 547,0		13 547,0	403,5	459,0	466,5
4. Sn Pec p. Sn.	VC		16 546,0	16 546,0	579,0	186,0	42,0
5. Sn Šp. Mlýn	VC	6 195,0	8 336,0	14 531,0	481,5	607,5	699,0
6. J. Harrachov	VČ	10 507,0		10 507,0	582,0	420,0	779,0
7. L. Teplice	SC		9 393,0	9 393,0	273,0	84,0	
8. J. Mšeno n. N.	SC	9 358,5		9 358,5	417,0	306,0	246,0
9. TJ Gottwaldov	JM		13 354,0	13 354,0	369,0	228,0	63,0
10. Chem. Ústí n. L.	SC		10 351,0	10 351,0	582,0	420,0	592,0
11. TJ Rožnov p. R.	SM	11 297,0		11 297,0	273,0	111,0	75,0
12. RH Ban. Bystrica	StS	9 279,0		9 279,0	223,0	81,0	40,5
13. VP Frýdek - Místek	SM		6 255,5	6 255,5	147,0		
14. Sn Jilemnice	VC	11 255,0		11 255,0	150,0	93,0	144,0
15. T. Tatr. Lomnice	VS	1 12,0	6 228,0	7 240,0	150,0	135,0	202,5
Dyn. Niz. Tatry	StS	1 30,0	4 210,0	5 240,0	264,0	284,0	209,0
17. Sn Smokovec	VS	5 169,5	4 60,0	9 229,5	48,0		
18. Sn Malá Fatra	StS		5 219,0	5 219,0	201,0	16,5	
19. L. Trutnov	VČ	7 213,0		7 213,0	93,0	405,0	192,5
20. Sp. Vrchlabí	VČ	4 85,5	5 124,0	9 209,5	396,0	472,5	651,5
21. Sp. Uh. Brod	JM		6 199,5	6 199,5			
22. RH Brno	JM		6 186,0	6 186,0	441,0	508,5	561,5
23. J. Vítkovice	VČ	4 183,0		4 183,0	210,0	270,0	279,0
24. L. Bratislava	ZS	1 51,0	3 129,0	4 180,0	159,0	84,0	72,0
25. Sp. Strakonice	JČ	3 48,0	5 126,0	8 174,0	189,0	324,0	103,5
TJ Kežmarok	VS		6 174,0	6 174,0	114,0	159,0	
J. Jablonec	SC		3 174,0	3 174,0	60,0		
J. Ml. Buky	VČ		5 174,0	5 174,0	216,0	72,0	222,0

Při hodnocení závodů mistrovství ČSSR byl opět nejlepší Východočeský kraj, přestože má stále sestupnou tendenci. Jeho bodový zisk mu zatím dává naději na prvenství i v dalších letech. Následují MV Praha a Severočeský kraj. Celkový přehled dává opět následující tabulka.

Poř. Kraj	Klasické záv. bodů	Sjezdové záv. bodů	Součet záv. bodů	1966	1965	1964	1963	1962
1. Východočeský	52 1 662,0	16 472,5	68 2 134,5	74 2 481,0	68 2 328,5	78 2 447,5	78 2 619,0	
2. MV Praha	18 549,0	25 934,5	43 1 483,5	48 1 621,0	55 1 643,0	52 1 419,0	50 1 467,6	
3. Severočeský	28 853,5	17 607,5	45 1 461,0	48 1 566,5	39 1 289,5	48 1 714,5	35 1 290,5	
4. Východoslovenský	17 741,0	18 676,5	35 1 417,5	28 1 020,0	30 1 148,0	29 1 197,0	24 867,0	
5. Dukla	23 856,5	9 186,0	32 1 042,5	31 1 100,0	42 1 718,0	43 1 551,0	43 1 584,0	
6. Středoslovenský	16 543,0	12 384,0	28 927,0	22 725,0	26 744,0	19 552,0	20 629,0	
7. Severomoravský	20 627,0	7 180,0	27 807,0	26 688,5	26 591,0	19 575,0	25 629,5	
8. Jihomoravský	15 516,0	9 192,0	24 708,0	27 730,5	24 664,5	29 945,5	32 900,5	
9. Jihočeský	13 366,0	— 0,0	13 366,0	8 208,0	8 217,0	9 213,0	11 337,5	
10. Západočeský	6 153,0	— 0,0	6 153,0	12 248,5	7 158,0	7 169,5	7 148,5	
11. Středočeský	5 54,0	4 87,0	9 141,0	4 63,0	6 123,5	5 64,0	11 186,0	
12. Západoslovenský	1 6,0	3 60,0	4 66,0	8 168,0	4 81,0			

214 6 927,0 120 3 780,0 334 10 707,0 336 10 590,0 335 10 706,0 339 10 848,0 336 10 694,5

V hodnocení oddílů z mistrovství ČSSR vede suverénně Slávia Praha VŠ celkovým počtem 1318,5

bodu. Je to nejvyšší bodový zisk tohoto oddílu za posledních pět let. Následují RH Semily a Slovan

Smokovec. Umístění prvních 25 oddílů uvádíme v tabulce, celkem bylo hodnoceno 59 oddílů.

Poř. Oddíl	Kraj	Klasické	Sjezdové	Součet	1965	1964	1963	1962
1. Sl. Praha VŠ	MVP	10 411,0	23 907,5	33 1318,5	29 1009,5	1074,0	958,5	805,5
2. RH Semily	VČ	18 685,5	0,0	18 685,5	13 471,0	506,0	138,0	234,0
3. Sn Smokovec	VS	6 210,0	8 225,0	14 435,0	15 546,0	210,0	75,0	
4. Sl. Košice VŠ	VS	0,0	9 433,5	9 433,5	6 142,5			
5. RH Poprad	VS	9 429,0	0,0	9 429,0	3 120,0	114,0		
6. J. Mšeno n. N.	SČ	14 408,0	0,0	14 408,0	7 265,0	246,0	340,5	138,0
7. Dyn. N. Tatry	StS	4 108,0	7 297,0	11 405,0	8 282,0	285,0	165,0	
8. B. Kremnica	StS	9 327,0	0,0	9 327,0	8 291,0	216,0	162,0	132,0
9. Nové Město n. M.	JM	9 309,0	0,0	9 309,0	11 333,0	422,0	613,5	468,0
10. LIAZ Rýnovice	SČ	0,0	6 264,0	6 264,0	8 343,5	19,5		
11. Sp. Strakonice	JČ	10 261,0	0,0	10 261,0	6 141,0	141,0	93,0	126,0
12. Sp. Vrchlabí	VČ	4 96,0	5 142,0	9 238,5	8 276,0	114,0	450,0	180,0
13. Chem. záv. Litvínov	SČ	0,0	7 229,5	7 229,5	4 115,5	60,0	117,0	93,0
14. Sn Jilemnice	VČ	7 207,0	0,0	7 207,0	3 144,0	120,0	162,0	267,0
15. TJ Rožnov p. R.	SM	6 198,0	0,0	6 198,0	5 113,0	178,0	132,0	46,5
16. Sl. Olomouc	SM	6 153,0	1 33,0	7 186,0	7 133,5	102,0	63,0	90,0
17. Sn Pec p. Sn.	VČ	0,0	4 165,0	4 165,0	3 79,5	18,0	3,0	0,0
18. L. Trutnov	VČ	6 163,5	0,0	6 163,5	7 198,0	361,5	441,0	375,0
Ještěd Liberec	SČ	6 163,5	0,0	6 163,5	13 366,0	252,0	123,0	78,0
20. Sl. Brno Tech.	JM	0,0	7 150,0	7 150,0	5 69,0	36,0	145,5	67,5
21. S. Janské Lázně	VČ	4 0,0	4 141,0	4 141,0	8 283,5	228,0	39,0	
22. Chem. Ústí n. L.	SČ	0,0	4 114,0	4 114,0	3 130,5			
23. J. Harrachov	VČ	3 102,0	0,0	3 102,0	6 207,0	132,0	156,0	207,0
24. TJ Val. Meziříčí	SM	2 102,0	0,0	2 102,0	1 57,0	32,0	33,0	48,0
25. S. Líšnice	VČ	2 96,0	0,0	2 96,0	2 114,0	111,0	114,0	108,0

JAK DÁLE U ŽACTVA?

Pod tímto titulem jsme uveřejnili v minulém čísle článek inž. J. Odvárko z Lipna o výborné práci TJ Jiskra Ústí nad Orlicí při pořádání IV. ročníku výběrového závodu žactva ve sjezdovém dvojboji v Říčkách v Orlických horách. Dnes přinášíme ve stručnosti také výsledky těchto pěkných závodů:

Kombinace (obří slalom — slalom) — žáci starší: 1. Oldřich Vořečovský [Sn Pec p. Sn.] 13,00 [0 — 13], 2. Krasula [Tatran Tatranská Lomnice] 17,00 [17 — 0], 3. Bubeník [S. Janské Lázně] 56,19 [5,75 — 50,44]; **mladší:** 1. Vrat. Odvárko [Elektrárna Lipno] 10,00 [10,00 — 0], 2. Kurečka [RH Frýdek-Místek] 34,76 [9,00 — 25,76], 3. Mottl [Sn Mar. Lázně] 44,44 [23,36 — 21,08]; **žákyně**

starší: 1. D. Matošová [Sn Smokovec] 0, 2. Šebestová [B. Podbrezová] 54,00 [27,60 — 26,40], 3. Diblíčková [Sn Spindl. Mlýn] 72,63 [62,28 — 10,35]; **mladší:** Alena Uhrová [Sn Pec p. Sn.] 0, 2. Čevonová [J. Ústí n. O.] 78,46 [48,96 — 29,50], 3. Michutová [TJ Rožnov p. R.] 143,46 [95,28 — 48,18].

Obří slalom — žáci st.: 1. Vořečovský 59,80, 2. Bubeník 60,33,

3. Krasula 61,28; **mladší:** 1. Al. Hendrych [J. Jablonec] 67,14, 2. Kurečka 68,06, 3. Odvárko 68,12; **žákyně starší:** 1. Matošová 70,06, 2. Mašfková [J. Ústí n. O.] 71,36, 3. Šebestová 73,10; **mladší:** 1. Uhrová 66,68, 2. Čevonová 71,79, 3. Michutová 77,47.

Slalom — starší žáci: 1. Krasula 85,75 [41,73 + 44,02], 2. Vořečovský 87,72 [43,08 + 44,64], 3. Strojček [Sn Spindl. Mlýn] 90,65 [44,83 + 46,02]; **mladší:** 1. Odvárko 94,52 [47,72 + 46,80], 2. Mottl 98,46 [49,74 + 48,72], 3. Kurečka 99,35 [49,39 + 49,96]; **žákyně starší:** 1. Matošová 79,52 [39,58 + 39,94], 2. Diblíčková 80,97 [40,13 + 40,84], 3. Šebestová 83,50 [42,43 + 41,07]; **mladší:** 1. Uhrová 79,58 [40,89 + 38,69], 2. Strnadová [Sl. Žižkov] 81,81 [41,39 + 40,42], 3. Čevonová 84,10 [43,04 + 41,06].

Alpské turné sjezdařů 1966

Dokončení z minulého čísla.

K vysokým startovním číslům se jako další překážka připojilo:

7. Vybavení. V minulém roce se opět po dlouhé době podařilo dovést větší množství lyží. Po pravdě řečeno ne právě nejšťastněji. Pro slalom dovezené typy lyží Suon-King nejsou závodními lyžemi. Start našich na tomto typu vyvolával nejdříve úsměv, posléze obdiv. Vždyť i přes tento handicap dokázal Janda v Cortině zůstat za Perillatem o 5 vteřin ve slalomu a získal velmi krásné umístění na 13. místě v závodě FIS A. Podobný systém zajišťování materiálu může uspokojit snad nejširší závodnickou veřejnost, nikoliv však potřebu reprezentačního družstva. Celkově je patrný odklon od Kástle snad proto, že firma zmenšila podporu jen na okruh vybraných jezdců. Přesto jména jako Nindel, Nennung a další dokazují, že i přes potíže vyrábí ještě stále dobré lyže. Svýčarí opouštějí ve slalomu kovovou lyži Head a zkoušejí štěstí na lyžích Rosignol a Fischer. Francouzi jezdí na lyžích Rosignol a Dynamic, které, hlavně na tvrdé trati, se zdají být pro slalom velmi dobré. V ostatním náčiní dělají zřejmě i v zahraničí největší potíže kroužky u Hoffa. Francouzi (Firma Kevura) přišli s jednoduchými kroužky odlehčenými 4 menšími otvory z bílé umělé hmoty a jejich trvanlivost si pochvalují.

Z organizace soutěží je nejsympatičtější rychlá informace po trati i na startu a bleskové vydávání výsledků spolu s průběžnou orientací závodníků i diváků na velkých stopkách společně se světelnou tabulí. Ve slalomu je neustále pokračující snaha po ledových tratích, které se všem nevyvedly jak ve Wengenu, tak hlavně v Kitzbühlu. Pro zajímavost Čermák s číslem 70 byl posledním závodníkem z 95, který se dostal prvním kolem slalomu v Kitzbühlu. Sjezdové tratě upravované většinou pomocí roby byly ve velmi dobrém stavu jak pro trénink, tak pro závod.

K JEDNOTLIVÝM MÍSTŮM ZÁVODŮ

Hindenlang. Soutěž zahajoval slalom v Oberjochu. První kolo neslo všechny znaky prvního oficiálního měření mezi Francouzi a Rakušanými a evropskými závodníky a závodníky Ameriky. Nejrychlejší dojel Killy před Schranzem a Kiddem. Ve druhém kole porazil Kidd všechny svoje soupeře a zvítězil celkově rozdílem 1,82 vteřiny. Naši zajeli dobře, Janda dokonce v prvním kole velmi dobře. Obří slalom měl neslavnou předehru v tom, že při 18. závodníkovi zjistili časoměřiči zamrzání stopek a závod byl na téže trati opakován s dvouhodinovým zpožděním. V nejlepší světlo se představili Svýčarí na 1., 4., 10., 11., 14. a 20. místě a Francouzi na 2., 3., 8. a 12. místě. Z našich předvedl velmi dobrou jízdu Janda, i když byl diskvalifikován.

Les Gets. Závodily byly po Hindenlangu prověřkou možností. V obřím slalomu dojel z našich jen Čermák. Ve slalomu Janda, přestože jel ve druhé skupině, dokázal technicky i takticky perfektní jízdu porazit všechny francouzské naděje a druhou garnituru NSR.

Wengen. Závodily byly pro nás novinkou, protože o trati jsme nevěděli kromě plánku nic. Nezvykle dlouhá trať 4,5 km s výškovým rozdílem 1070 metrů, na první pohled ne nejobtížnější, ukázala svou pravou tvář až v závodu. Janda, přestože jel rychle, v čase starého tratového rekordu, zůstal za vítězem 12 vteřin. Svýčarí dokonale využili domácího prostředí a do prvních 20 obsadili 2., 3., 4., 5., 7., 8., 13., 14. a 20. místo. Ve slalomu

doplatili naši na kvalitu lyží a vysoké startovní číslo. Jen pád Kidda zachránil ostatní od rtivé porážky, když již v prvním kole zdánlivě klidnou jízdou získal před druhým naskok 1,71 vt.l

Kitzbühl. Stejně jako ve Wengenu Svýčarí dokázali Rakušané doma využít plně domácí tratě a hlavně prostředí, které jim domácí obecnost připravilo a obsadili 1., 2., 5., 6., 9., 11. a 16. místo v první dvacítkě. Překvapením bylo 3. místo Kidda a až 10. místo prvního Francouze (Killy). Z našich dojel dobře Janda. Koloušek, který se musel vyhybat turistům, již časovou ztrátu nemohl dohnat. Ve slalomu po zranění Kidda dokázali Francouzi velmi dobrou formu a obsadili 1., 2. a 3. místo před Schranzem, který k velké radosti domácího obecnostva přijal od rakouského prezidenta cenu za kombinaci, což v průběhu závodu bylo nesportovní. Janda po pádu v prvním kole zajel velmi dobře druhé kolo. Přestože zůstal jen 4 vteřiny za nejrychlejším Melgiuodem, skončil na 34. místě. Čermák zajel vyrovnaně obě kola. Koloušek s Vojtěchem byli pro vynechání branky diskvalifikováni.

Megève. Podle rozhodnutí FIS měl být zde vyzkoušen dvoukolový obří slalom, který se ovšem setkal s nepochopením a s odporem všech účastníků. Proto byly absolvovány dva obří slalomy s tím, že do FIS v žebříčku bude započítán jeden nejlepší výsledek. Svýčarí opět potvrdili, že jsou světovou třídou a vyhráli první obří slalom pro změnu Tishauserem. Naši jel oba obří slalomy velmi dobře, zvláště v druhém závodě, kde získali nejlepší bodové ohodnocení v sezóně. Ve slalomu potvrdil Schranz, že je velkým bojovníkem a dokázal i v cizím prostředí zvítězit. Janda, který jel velmi dobře první kolo měl v druhém kole kolizi, která ho odsunula do druhé poloviny závodníků.

Cortina. Po odjezdu Kolouška a Vojtěcha na universiádu pokračovali v dalším zájezdu jen Čermák s Jandou. Špatný stav sněhu a ještě horší úprava tratě měly za následek vzbouření všech účastníků, které demonstrovali Minsch, Rohr a Schranz odjezdem domů. Po dvouhodinové debatě soutěžního výboru byl proti vůli pořadatelů prosazen závod v obřím slalomu. Slalom podle očekávání vyhrál Francouz Perillat před Finem Maninenem. Naš Janda zde podal nejlepší výkon z celého zájezdu a s odstupem 5 vteřin za vítězem skončil na 13. místě. V obřím slalomu to byl opět Perillat, který až drastickým způsobem (rozdílem téměř 3 vteřin) porazil druhého Bleinara. Na velmi špatně upravené trati neměli naši na vyšších startovních číslech velké naděje. Přesto podali oba bojovníci výkon.

Madona di Campiglio. Do místa jsme jeli s očekáváním, protože všechny zprávy hovořily o velmi rychlé sjezdové trati, kde byl v roce 1964 dosažen hodinový průměr 105 km. Trať svou obtížností nedosahuje však obtížnosti Cortiny nebo Kitzbühlu. Je sice rychlá, v první části technická, ve druhé části většinou rovná. Ve sjezdu prokázal Minsch svoje mistrovství a zvítězil před stále se lepšícím Zimmermannem. Z našich jel velmi dobře Janda a po nešťastném pádu skončil s odstupem 6,2(1) za vítězem. Ve slalomu našel konečně Leitner svou loňskou formu a zvítězil zcela nečekaně před Norem Mjorenem. Naši jeli velmi dobře, zvláště Čermák. Obří slalom, který vedl po sjezdové trati, byl obřím slalomem jen v první a závěrečné části závodu. Ostatní části připomínaly úsek mezi velkým a malým hankem ve Spindlerově Mlýně.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Hindeland 5.—6. 1. FIS — A

Slalom:

1. Kidd Bill (USA)	40,97	41,95	82,92
26. Janda Jaroslav	43,99	46,16	90,15
33. Čermák Jan	44,66	46,52	91,18
41. Vojtěch Jan	46,28	48,21	94,89
42. Koloušek Radim	47,79	47,96	95,75

Obří slalom:

1. Favre Willi (Švýcarsko)	1:38,01
54. Čermák Jan	1:47,31

Les Gets 8.—9. 1. Mezinárodní

Slalom:

1. Janda Jaroslav	87,74
12. Koloušek Radim	92,98
13. Čermák Jan	93,44

Obří slalom:

1. Cathiard (Francie)	1:39,20
9. Čermák Jan	1:43,31

Wengen 15.—16. 1.

Sjezd:

1. Schranz Karl (Rakousko)	3:02,76
52. Janda Jaroslav	3:14,65
62. Koloušek Radim	3:18,13
65. Čermák Jan	3:20,18

Slalom:

1. Perillat Guy (Francie)	55,35	53,97	109,32
35. Čermák Jan	63,37	63,21	126,58

Kitzbühl 22.—23. 1.

Sjezd:

1. Schranz Karl (Rakousko)	2:16,63
47. Janda Jaroslav	2:25,10
57. Koloušek Radim	2:28,69
60. Čermák Jan	2:30,61

Slalom:

1. Killy Jean (Francie)	54,22	60,01	114,23
26. Čermák Jan	63,09	65,51	128,60
34. Janda Jaroslav	70,70	64,58	135,28

Megève 28.—29. 1.

Obří slalom:

1. Tischhauser J. (Švýcarsko)	1:54,72
24. Čermák Jan	2:02,22
29. Janda Jaroslav	2:04,06
33. Koloušek Radim	2:06,05
60. Vojtěch Jan	2:08,00

Obří slalom:

1. Mauduit G. (Francie)	2:08,00
22. Čermák Jan	2:13,81
29. Janda Jaroslav	2:14,51
35. Koloušek Radim	2:16,81
47. Vojtěch Jan	2:19,71

Slalom:

1. Schranz Karl (Rakousko)	1:02,15	59,95	2:02,10
25. Čermák Jan	1:07,88	1:06,59	2:14,47
39. Janda Jaroslav	1:06,80	1:13,09	2:19,89
47. Vojtěch Jan	1:15,40	1:09,00	2:24,40

Cortina 5.—6. 2.

Slalom:

1. Perillat Guy (Francie)	57,19	52,44	108,63
13. Janda Jaroslav	59,79	54,84	114,63
23. Čermák Jan	62,08	56,50	118,58

Obří slalom:

1. Perillat Guy (Francie)	2:08,96
20. Čermák Jan	2:18,43
23. Janda Jaroslav	2:19,51

Madona di Campiglio 11.—13. 2.

Sjezd:

1. Minsch Jos. (Švýcarsko)	1:47,91
22. Janda Jaroslav	1:54,11
34. Čermák Jan	1:58,64

Slalom:

1. Leitner Ludwig (NSR)	47,93	45,42	93,35
20. Čermák Jan	50,01	48,88	98,89

Obří slalom:

1. Messner Heini (Rakousko)	2:11,15
18. Čermák Jan	2:17,78

PŘEHLED BODOVÉHO HODNOCENÍ:

Slalom:	Val.	Hind.	Wen.	Kitz.	Obří slalom:			Ø dvou nejlepších	1965	Rozdíl
					Meg.	Cor.	Mad.			
Čermák	61,60	49,66	74,64	62,92	50,24	40,06	37,62	38,84	45,63	— 6,79
Janda	66,52	43,81	0,	88,98	70,62	22,09	0	32,95	70,95	—38,00
Koloušek	0	—	0	0	0	—	—	—	72,53	—
Vojtěch	89,42	—	—	0	86,42	—	—	87,92	79,57	+ 8,35
Obří slalom:	Val.	Hind.	Meg.	Meg.	Cor.	Mad.				
Čermák	57,30	56,40	40,10	27,38	43,46	31,13		29,35	34,18	— 4,93
Janda	57,30	—	49,10	30,55	48,30	0		39,42	94,21	—54,79
Koloušek	79,47	—	59,04	40,82	—	—		60,24	62,61	— 2,37
Vojtěch	95,45	0	68,64	53,41	—	—		74,43	58,99	+15,44
Sjezd:	Val.	Wen.	Kitz.	Mad.						
Čermák	42,68	60,04	59,62	59,45				51,06	93,70	—42,64
Janda	26,80	42,04	37,14	35,68				31,24	44,25	—13,01
Koloušek	45,55	54,76	51,94	—				48,74	90,46	—51,74
Vojtěch	52,10	—	0	—				—	67,20	—

JAN VEDRAL, trenér reprezentačního družstva sjezdařů

Sjezdařky na alpském turné 1966

Dokončení z min. čísla

Chtěl bych v tomto pokračování stručně popsat naši cestu, sdělit některé poznatky a novinky, které by mohly lyžařskou veřejnost zajímat.

Tedy naše první zastávka — **Oberstaufen** v NSR — je celkem neznámým místem pro většinu lyžařské veřejnosti. Je to malé městečko blízko Obersdorfu a blízko švýcarských hranic — u Bodamského jezera. Má tři slalomové svahy, tři výtahy a v blízkosti městečka se buduje pětiloketová sjezdová trať, která bude mistrovskou tratí NSR. Celá obec žije pro lyžování. Dobré spojení vlakem a alpskou silnicí předurčuje místo k tomu, aby se stalo střediskem. Pozoruhodné staré, ale i nové stylové stavby dokreslují rámeček tohoto bavorského alpského městečka.

O Grindelwaldu, tomto středisku Angličanů — je jich tam skutečně hodně — nemusím mnoho psát. Je dost znám. Snad je jen třeba podotknout, že nese znaky staršího, velmi dobře vybaveného střediska, kde se dostanete do lyžařských terénů elektrickými vlaky. Vlakové spojení je až do výše 3454 m na Jungfraujoch, severní stěnu Eigeru, kde zůstalo mnoho odvázných horolezců. Vlaky dopraví velmi rychle lyžaře do různých výšek, odkud jsou krásné sjezdy po loukách zpět do Grindelwaldu, nebo na druhou stranu hory do Wengen. Nádraží ve výši 2000 m má připadalo trochu kuriózní. Těžko si dovedu představit nádraží na Jungfraujochu. Středisko se modernizuje, má mnoho obchodů, kaváren, nočních podniků. Lanovky jsou dost staré a pomalé, kromě těch, které jsou na horních stanicích. O úpravu se starají mechanizační prostředky, sněhové pluh (snow cat), které jsou velkým pomocníkem. Terény, kromě těch ve vyšších polohách, jsou snadné, představují krásné, několikakilometrové sjezdy.

Třetí naší zastávkou byl **Bad Gastein**, lázeňské středisko, zařízení původně na letní provoz, přestože tam bylo v posledních letech několik významných lyžařských podniků. Nenese znaky moderního lyžařského centra, pro nedostatek vhodných lyžařských

terénů, jako mají ostatní, převážně lyžařská střediska. Jsou to lázně, přepychově zařízené, ponořené do hlubokého údolí, což působí dost tísnivě. Vysoké, pětipatrové hotely, vybudované v secesním stylu, svědčí o bývalé konjunktuře, stejně jako kasino. Vzpomínáme ale na Bad Gastein rádi, neboť jsme si tam alespoň trochu odpočinuli. Měli jsme jeden den na trénink — bez závodu.

Poslední závody FIS »A«, kam jela většina závodnic, byly dva slalomy v Mariboru v Jugoslávii. Závodnice absolvovaly dva závody během 48 hodin. **Maribor** je obyčejné, hezké město v rovině pod horami (1200 n. m.), závody jsou zde každoročně kategorie »A« — obří slalom a slalom. Pro nedostatek sněhu se jely letos jen slalomy, o jejichž průběhu jsem se zmínil v minulém čísle. Jugoslávci vybudovali toto středisko díky agilitnosti několika nadšenců ve vzdálenosti asi 10 km od města. Na kopci se starodávnou kabinovou lanovkou stojí moderní hotel, restaurace, snack bar a jsou tam dva výtahy. Ve velmi skromných přírodních podmínkách středisko vzorné, sloužící rekreaci. Maně jsem je srovnával s našimi zařízeními a s našimi přírodními podmínkami.

O posledním našem zastavení v St. Gervais nepíši, protože toto středisko znají naši čtenáři z minulého roku. Letos se tam konal závod FIS »B« pro ženy a přes kopeček na druhé straně v Megève se konal závod FIS »B« pro muže.

CO JE NOVÉHO VE VÝZBROJI?

Typickým znakem všech závodů, kterých jsme se zúčastnili, byla přítomnost servisních pracovníků různých firem, které dodávají závodnicím výzbroj. Pouze zástupce firmy Kästle chyběl. Zástupce té firmy, od které jsme nakoupili letos druhofadé lyže starých typů, na nichž již nikdo nejzdil. Prosažují se nové firmy — Blizzard — kovové lyže pro sjezd a slalom. Tato firma si vydržuje rakouskou ženskou »závodní stáj«. Fischer dodává lyže Hecherové. Na slalomových lyžích nového typu dosáhla Hecherová několika vítězství. Firmy Head a Rossignol-Dynamic jsou rovněž letos vedoucími. Ve slalomu se prosazovaly lyže zn. Dynamic-Com-

pound Dynastar — hlavně na ledě. Všechny tyto firmy zásobovaly závodnice zdarma lyžemi, vázáním, vyměňovaly poškozené, prováděly montáže atd.

Vedoucí značkou vosků zůstává Holmenkollen. »Toko« několikrát zklamalo. Hlavně na ně dopláceli Francouzky, které nejdou špatně namazaly.

Nejčastěji používané vázání je německý »Marker« a francouzská »Nevada«, které mají pojistné paty. Na vhodnost či nevhodnost pojistné paty se názory liší. Faktum je, že je používá dost závodníků, i když pád s uvolněnými lyžemi může být nebezpečnější, hlavně ve velké rychlosti.

TECHNIKA JÍZDY?

Nijak se nezměnila. Důraz na práci paží je podle mého soudu ještě větší, je spojen s požadavkem síly. Práce boků zůstává, ovšem podle stavby slalomu a podle koncepcce jízdy je často nezatelná. Taktika ovlivňuje techniku jízdy v tom smyslu, že pohyb do stran je minimální, vše směřuje co nejkratší cestou k cíli. Slalomy se stavějí převážně jednoduché tak, aby závodnice mohly vyvinout co největší rychlost. Pokud by se přešlo na slalom o jedné tyči, jak se zkusil ve druhém kole v Grindelwaldu, ještě více by se zjednodušil. Vyžaduje ovšem velkou schopnost rychle reagovat, neboť v tomto jednoduchém slalomu přichází do popředí velká rychlost. Sjezdová technika se nezměnila, snaha po největší rychlosti se prokázala překonáním traťových rekordů na všech standardních tratích (Grindelwald o 25 vteřin).

Závěrem bych chtěl říci, že dnešní pojetí závodního lyžování ve světě vyžaduje jako samozřejmost **zvládnutí techniky, moderní vybavení**. Při těchto podmínkách mohou soutěžit s ostatními **dobře připravené, fyzicky zdatné závodnice**, které se mohou při usilovné práci dostat v některých disciplínách do širší světové špičky. To je pro nás velký úkol, který mohou splnit jen ty, které mají **vysoké morální vlastnosti**, neboť tento úkol představuje hodiny práce a odřikání.

MÍLA JIRSA,

trénér reprezentačního družstva sjezdařek

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,- Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. výroby tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

6

A-21*61621

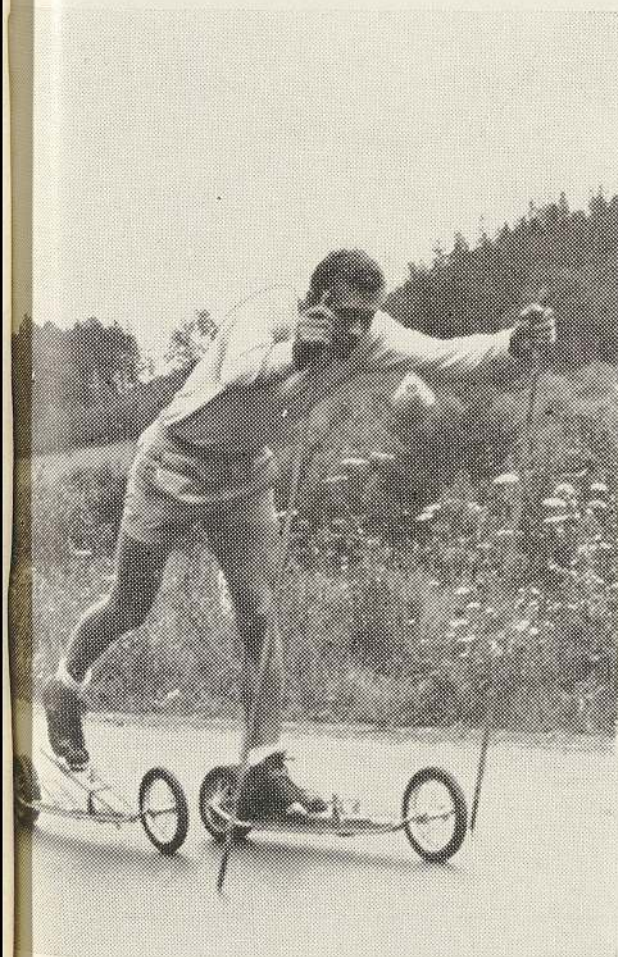

Nezbytný pomocník při úpravě sjezdových tratí v zahraničí rolba na snímku J. Vedrala.

Naši pomocníci

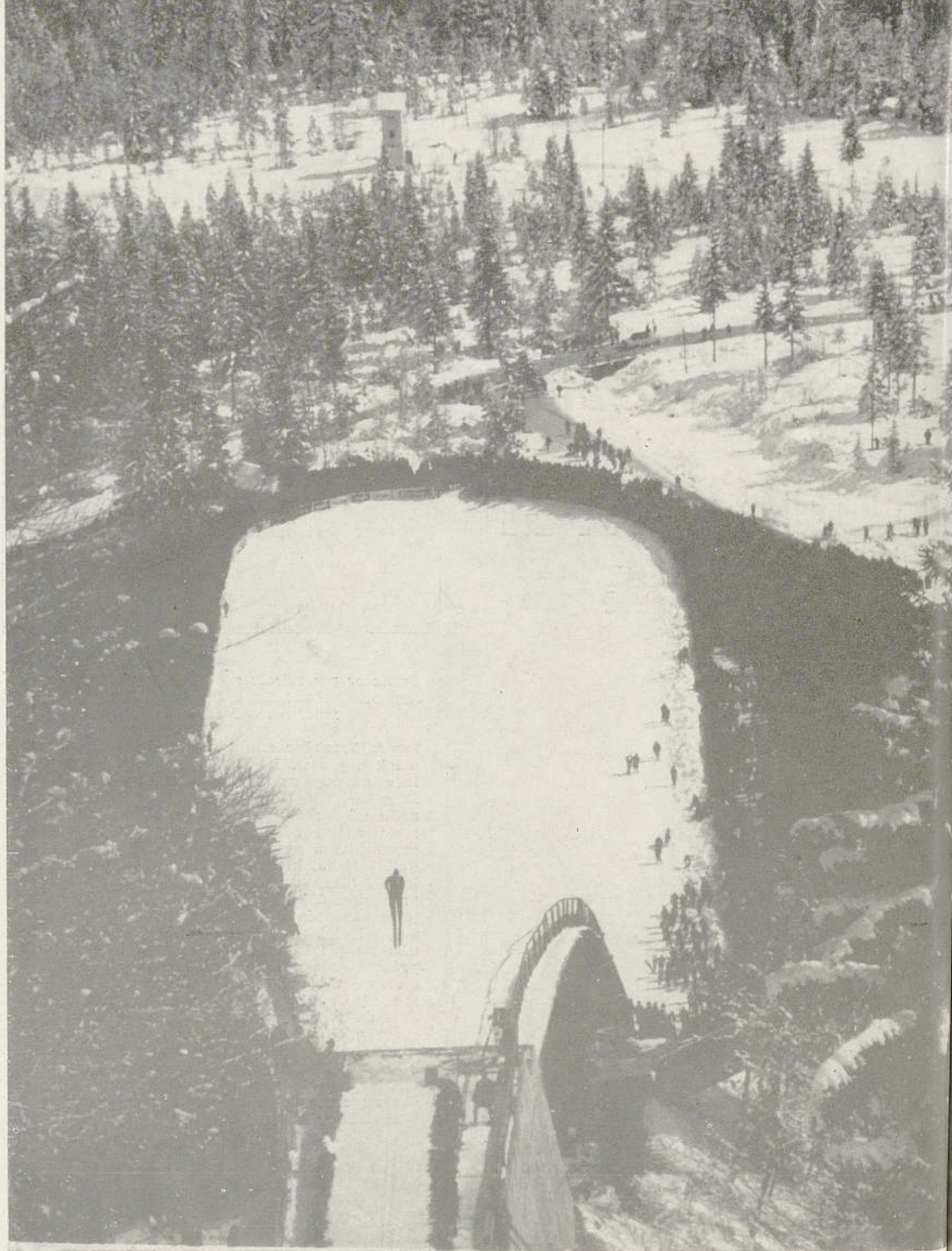

Trenažer pro nácvik snožných smyků, sestavený Jaroslavem Chudějem z OÚ Tatra Kopřivnice, který také ochotně zašle dokumentaci.

Popis: Trenažer snožných smyků je vhodnou pomůckou pro statický nácvik snožných smyků v tělocvičně nebo na hřišti v letním i v zimním období. Svou funkcí dovoluje provádět základní prvky snožného smyku a jejich synchronizaci (snížením postoje a tím odlehčení patek lyží se současným vysunutím a protinatočením). Tento pohyb usnadňují ložiska, která se odvalují po pryžovém podkladě, který současně působí jako tlumič s progresivním účinkem při různé váze lyžaře (čím je těžší, tím více se ložiska zatlačují do pryže a tím úměrně větší musí být odlehčení snížením). Cvičením na přístroji se současně trénuje stabilita a práce s holemi a zároveň se posilují hlavně dolní svalové skupiny. Vychylováním střední části přístroje se překonává síla pružin, která táhne tuto část do střední polohy. Celá konstrukce je lehece rozebiratelná (2 šrouby M10) a tím také skladná a poměrně lehká, což usnadňuje také použití v terénu při základním lyžařském výcviku v lyžařských oddílech, případně i v lyžařských školách. ■ Zkušenosti s touto pomůckou jsou velmi dobré a při lyžařském výcviku v OÚ TATRA Kopřivnice se plně trenažer osvědčil.

Kolečkové lyže jsou vydatným pomocníkem v letní přípravě. Náš snímek je z ložského tréninku Fabiána, a jak mu tyto lyže pomohly, jsme se nejlépe přesvědčili jeho výkony na sněhu. Výrobcem těchto kolečkových lyží byl sám Fabián.

PLANICA 66, dějiště velkého vítězství čs. reprezentantů v čele s Jiřím Raškou v letošních letech na lyžích.

Smýj Jasníčka

1966

Lyžařství

ROČNÍK 52 • ZÁŘÍ 1966 • Kčs 2,—

7

K SNÍMKU NA TITULNÍ STRANĚ: Jan Čermák potvrdil letos opět vzestupnou tendenci výkonnosti a k řadě domácích i zahraničních úspěchů přidal druhé místo ve slalomu a vítězství v obřím slalomu na mezinárodních závodech v Itkolu na Kavkaze.

Na svahy Čegetu vás dopraví sedačkový výtah. V pozadí Dongus-ovan (4680 m). Foto vlevo nahoře. ■ Radim Koloušek si připravuje lyže v improvizované základně před závodem ve slalomu. Foto vlevo dole. ■ Ivanov (SSSR) předvedl technicky i takticky velmi dobrou jízdu a zajistil si odvážnou jízdu ve II. kole vítězství ve slalomu. Foto vpravo dole.

SJEZDAŘI NA KAVKAZE

Čtěte na str. 99

VŠECHNY SNÍMKY NA OBÁLCE JAN VEDR

V Údolí Inků o tituly mistrů světa

V chilském zimním středisku Portillo bylo ve čtvrtek 4. srpna projevem chilského prezidenta E. Freie slavnostně zahájeno mistrovství světa v lyžování ve sjezdových disciplínách. Do střediska ve výši 3000 m nad Údolím Inků v chilských Andách se sjelo na 200 sjezdařů z 23 zemí: Anglie, Argentiny, Austrálie, Belgie, Bolívie, Brazílie, Finska, Francie, Chile, Itálie, Japonska, Kanada, Libanonu, NDR, NSR, Norska, Polska, Rakouska, Recka, Španělska, Švédska, Švýcarska a USA. Naši lyžaři nebyli tentokrát zastoupeni ani pozorovatelem.

Program mistrovství byl: v pátek 5. srpna slalom žen, v sobotu 6. srpna non-stop trénink sjezdu mužů, v neděli 7. srpna sjezd mužů, v pondělí 8. srpna obří slalom žen, ve středu 10. srpna obří slalom mužů, ve čtvrtek 11. srpna non-stop trénink sjezdu žen, v pátek 12. srpna sjezd žen, v sobotu 13. srpna kvalifikace pro slalom mužů, v neděli 14. srpna finále slalomu mužů a slavnostní zakončení MS.

FAMÓSNÍ FAMOSEOVÁ

V zahajovacím závodě triumfovaly reprezentantky Francie. Svého dosud největšího úspěchu dosáhla 22letá Annie Famoseová, sjezdařka drobné postavy z Pyrenejí.

Trať slalomu byla dlouhá 390 m s výškovým rozdílem 155 m a měla 52 branky. Staviteli byli Rakušan Gamon a Švýcar Andeer.

V I. kole byla nejrychlejší Kanadanka Nancy Greenová, která riskantní jízdou získala na favorizovanou Francouzku Marielle Goitschelovou téměř minutu. Ve II. kole měla pád. Jak se to stalo sama nevěděla, z ničeho nic ležela uprostřed trati na sněhu. Annie Famoseová, která dosud jezdila ve stínu sester Goitschelových, byla v obou kolech druhá, a to jí přineslo »zlato«. Po závodě prohlásila: »Když jsem po prvním kole věděla, že jsme tři Francouzky mezi první desítkou, začala jsem doufat, že jedna z nás zvítězí...«

Ve II. kole byla nejrychlejší M. Goitschelová, ale jen o 13/100 vt. než Famoseová. Nedařilo se její sestře Christině, která startuje v Portillo pod svým novým jménem Berangerová. Na začátku roku si zlomila nohu a stále se nemůže dostat do formy ze ZOH v Innsbrucku. Senzací II. kola byla jízda 16leté lyžařky USA Penny Mac Coyové, která zajela nejen třetí čas kola, ale získala i bronzovou medaili.

Největší soupeřky Francouzek před zahájením MS — Rakušanky — ztratily všechny naděje již v I. kole, kdy projevíly jen malou bojovnost. Ani zlepšený výkon ve II. kole nemohl již stačit na lepší umístění. Po závodě prohlásila jedna z nich, Grete Digruberová, že trať odpovídala spíše obřímu slalomu. S jejím názorem souhlasila pak řada závodnic. Autor trati, její krajan Hermann Gamon řekl, že při práci na plánu trati měl zlé tušení, nechal se ovlivnit hlasy řady odborníků, kteří ho žádali, aby lehčí trať zamezil zbytečným zraněním. Trať II. kola, kterou stavěl Švýcar Flurin Andeer, byla technicky náročnější a závodnice s ní byly spokojenější.

Počasí závodům celkem přálo. Teplota byla kolem nuly, slunce však zůstalo schováno za Andami.

Ze 46 lyžařek bylo 6 diskvalifikováno, mezi nimi Mittermeirová (NSR), vzdaly tři sjezdařky, mj. Švýcarka Th. Obrechová.

Výsledky: 1. Famoseová [Francie] 90,48 [45,92+44,56], 2. M. Goitschelová [Francie] 90,55 [46,52+44,43], 3. Mac Coyová [USA] 92,35 [47,28+45,07], 4. Saubertová [USA] 92,37 [46,95+45,42], 5. C. Allenová [USA] 92,72 [46,58+46,14], 6. Berangerová [Francie] 92,94 [47,27+45,67], 7. Greenová [Kanada] 93,26 [45,54+47,72], 8. W. Allenová [USA] 93,44 [47,59+45,85], 9. Hilbrandová [Švýcarsko] 94,69 [48,88+45,81], 10. Eferová [Norsko] 94,69 [48,69+46,00], 11. Cipollaová [Itálie] 94,74, 12. Digruberová [Rakousko] 94,86, 13. Hecherová [Rakousko] 95,06, 14. Bochatayová [Švýcarsko] 95,40, 15. Haaseová [Rakousko] 98,88.

DALŠÍ TRIUMF FRANCIE

Také druhá disciplína mistrovství se stala jasnou záležitostí Francie. Již v pátečním non-stop tréninku byl nejrychlejší 22letý Francouz z Val d'Isère Jean Claude Killy. Na trati dlouhé 2660 m a na svazích Juncalillo, s výškovým rozdílem 803 m a 20 kontrolními brankami, vyhrál pak závod s náskokem 4 vt. před svým krajanem Lacroixem. Killy tak získal pro Francii ve sjezdu pátý titul od roku 1931, kdy bylo první mistrovství světa v Mürrenu. V roce 1937 vyhrál v Chamonix Emile Allais, 1938 v Engelbergu James Couttet, 1948 ve Sv. Mořici Henri Oreiller a 1960 ve Squaw Valley Jean Vuarnet. Mezi prvními deseti měli Francouzi všechny čtyři své reprezentanty (1, 2, 5, 6), Rakušané rovněž čtyři (4, 7, 9, 10), po jednom pak Švýcaři (8) a NSR (3). Překvapením byl Franz Vogler z NSR, který získal bronzovou medaili a odsunul nejlepšího Rakušana Heini Messnera až na čtvrté místo. Smůlu měl Francouz Guy Périllat, který měl krátce před cílem pád, ztratil lyži a cílem projel na jedné. Pádem skončilo také několik dalších závodníků. Killy byl na ZOH v Innsbrucku 42. Obhájece titulu Egon Zimmermann (Rakousko) skončil v Portillo na 12. místě, jeho krajan Karl Schranz byl devátý.

1. Killy [Francie] 1:34,40 min., 2. Lacroix [Francie] 1:34,80, 3. Vogler [NSR] 1:35,16, 4. Messner [Rakousko] 1:36,12, 5. Stamos [Francie] 1:36,12, 6. Orcel [Francie] 1:36,38, 7. Nennung [Rakousko] 1:36,50, 8. Rohr [Švýcarsko] 1:36,52, 9. Schranz [Rakousko] 1:36,53, 10. Sodat [Rakousko] 1:36,66, 11. Minsch [Švýcarsko] 1:36,72, 12. Zimmermann [Rakousko] 1:36,83, 22. Riedel [NDR], 32. Wojna [Polsko], 38. Scherzer [NDR], 39. Bachleda [Polsko].

PRVNÍ A JEDINÉ VÍTEZSTVÍ RAKUŠANŮ

Překvapením skončila však další disciplína. Nečekanou mistryni světa ve sjezdu se stala 16letá Rakušanka Erika Schineggerová, která tím získala Rakousku jediné vítězství v celém programu mistrovství světa. Trať v Portillo byla dlouhá 2360 m

Dokončení ze str. 97

s výškovým rozdílem 648 m. Závod se jel za slunečného počasí a trval přibližně hodinu. Start byl ve výšce 3160 m nad mořem, na trati bylo 23 kontrolních bran. Startovalo 40 sjezdářek ze 13 zemí, přední z nich dosahovaly průměrné rychlosti kolem 90 km/hod.

1. Schineggerová [Rakousko] 1:32,63 min., 2. M. Goitschelová [Francie] 1:33,42, 3. Famoseová [Francie] 1:34,36, 4. Färbingerová [NSR] 1:34,38, 5. Chafeeová [USA] 1:34,77, 6. Haasová [Rakousko] 1:34,81, 7. Demetzová [Itálie] 1:34,94, 8. Hafenoová [NSR] 1:34,98, 9. Prinzingová [NSR] 1:35,04, 10. Zimmermannová [Rakousko] 1:35,32, 11. Saubertová [USA] 1:35,92, 12. Th. Obrechtová [Švýcarsko] 1:35,93, 13. Hannahová [USA] 1:36,04, 14. H. Obrechtová [Švýcarsko] 1:36,15, 15. Bochatayová [Francie] 1:36,16.

ZNOVU FRANCIE

Další disciplínu — dvoukolový obří slalom mužů — vyhrál 27letý Francouz Guy Périllat, který tím získal svůj druhý titul mistra světa. První vybojoval v roce 1960 na ZOH ve Squaw Valley.

I. kolo obřího slalomu měřilo 1390 m, mělo 51 branek a výškový rozdíl 464 m. Proti původní trati bylo zkráceno asi o 150 m, což se projevilo v rychlosti závodníků. Počasí závodu nepřálo, bylo chladno, větrno a na trati různorodé sněhové podmínky. Startovalo 77 závodníků, z nichž se do první desítky zařadili čtyři Francouzi, tři Italové, dva Švýcaři a jen jeden Rakušan — Karl Schranz. Prvním nealpským závodníkem byl Američan Heuga 12.

II. kolo na trati »La Gargante« bylo dlouhé 1240 m s výškovým rozdílem 464 m a mělo 50 branek. Autorem byl bývalý mistr světa Othmar Schneider. Trať nebyla příliš technicky náročná, ale zato rychlá. Nejrychlejší byl Francouz Mauduit. Périllat, který jel po prvním kole druhý za Killym, měl třetí nejlepší čas.

1. Périllat [Francie] 3:19,42 [1:37,43+1:41,99], 2. Mauduit [Francie] 3:19,43 [1:38,43+1:41,50], 3. Schranz [Rakousko] 3:20,40 [1:37,64+1:42,76], 4. Tischhauser [Švýcarsko] 3:20,90 [1:37,96+1:42,94], 5. Killy [Francie] 3:21,42 [1:37,22+1:44,20], 6. Favre [Švýcarsko] 3:23,02, [1:38,95+1:44,07], 7. Bleiner [Rakousko] 3:23,48 [1:40,10+1:43,38], 8. Giovanoli [Švýcarsko] 3:24,13 [1:38,17+1:45,96], 9. Lacroix [Francie] 3:24,39 [1:39,49+1:44,90], 10. Messner [Rakousko] 3:25,33 [1:40,35+1:44,98], 11. Henderson [Kanada] 3:26,11, 12. Melquiond [Francie] 3:26,35, 13. Heuga [USA] 3:26,42, 14. Mahlknecht [Itálie] 3:26,79, 15. de Nicolo [Itálie] 3:27,13, 21. Bachleda [Polsko] 3:29,34.

I. kolo: 1. Killy, 2. Périllat, 3. Schranz, 4. Tischhauser, 5. Giovanoli, 6. Mauduit, 7. Favre, 8. Lacroix, 9. Mahlknecht, 10. de Tassis [Itálie] 1:39,63.

II. kolo: 1. Mauduit, 2. Grahm [Švédsko] 1:41,59, 3. Périllat, 4. Schranz, 5. Tischhauser, 6. Bleiner, 7. Favre, 8. Killy, 9. Henderson, 10. de Nicolo.

MARIELLE GOITSCHELOVÁ

V závěrečné disciplíně žen imponovala nejvíce ze všeho jistota Marielly Goitschelové. Na dvojnásobnou mistryni světa se usmálo opět štěstí; právě při její jízdě se prodralo slunce a vytvořilo pří-

znivé podmínky. Pádem byly vyřazeny mj. Saubertová USA a Haasová Rakousko.

1. M. Goitschelová [Francie] 1:22,64, 2. Zimmermannová [Rakousko] 1:23,81, 3. Steurerová [Francie] 1:24,92, 4. Greeneová [Kanada] 1:25,48, 5. Famoseová [Francie] 1:25,58, 6. Demetzová [Itálie] 1:26,08, 7. Th. Obrechtová [Švýcarsko] 1:26,10, 8. Adolfová [Švýcarsko] 1:26,37, 10. Prinzingová [NSR] 1:27,08, 9. Färbingerová [NSR] 1:26,93.

Trojkombinace [klasifikováno 16 závodnic]: 1. M. Goitschelová [Francie] 8,76, 2. Famoseová [Francie] 35,16, 3. Zimmermannová [Rakousko] 62,91, 4. Färbingerová [NSR] 73,69, 5. Demetzová [Itálie] 83,68, 6. Prinzingová [NSR] 86,49, 7. Adolfová [Švýcarsko] 88,86, 8. Allenová [USA] 95,79, 9. Dokkaová [Kanada] 143,25, 10. Galicaová [Anglie] 163,63, 11. de Blicquyová [Belgie] 177,56, 12. Hathornová [Anglie] 184,49 b.

NEČEKANÝ ZÁVĚR — VYHRÁL SENONER

Před dvěma roky utrpěl při italských mistrovstvích těžký úraz — zlomeninu obou nohou. V Portillo se pak postaral o největší překvapení v závodech mužů vítězstvím ve slalomu. Lékaři mu nedávali naději, ale sympatický jihotyrolan, který měl od té doby jen průměrné výsledky, dokonale soustředěný (startoval jako poslední) dokázal vytáhnout italskou vlajku až na nejvyšší stožár. Před ním to dokázal jen sjezdář Zeno Colo v letech 1950 a 1952. Fiasko utrpěli opět Rakušané. Z pěti projel bez chyby či bez pádu jen jeden. »Jistý« vítěz po prvním kole Bengt-Erik-Grahn, který měl mimořádně pěkný čas (51,33), lepší o 2,5 vt. ztroskotal na 13. brance před cílem.

První kolo zahajoval Senoner, za ním jel vítěz druhého kola obřího slalomu Švéd Grahm, který měl podobnou smůlu již na ZOH v Innsbrucku.

1. Senoner [Itálie] 101,56 [53,72+47,84], 2. Périllat [Francie] 102,25, [53,14+49,11], 3. Jauffret [Francie] 102,58 [54,88+48,74], 4. Bogner [NSR] 103,06 [54,32+48,74], 5. Leitner [NSR] 103,47 [54,49+48,98], 6. Heuga [USA] 103,69 [55,43+48,26], 7. Dibona [Itálie] 103,82, 8. Killy [Francie] 104,40 [54,65+49,75], 9. Mjörn [Norsko] 104,74 [55,69+49,01], 10. Lindström [Švédsko] 104,86 [55,38+49,48], 13. Nanning [Rakousko] 105,35 [56,26+49,09], 15. Bachleda [Polsko] 105,50 [56,17+49,13], 23. Trzebnia [Polsko] 108,19.

Trojkombinace: 1. Killy [Francie] 20,92, 2. Lacroix [Francie] 42,13, 3. Leitner [NSR] 54,95, 4. Heuga [USA] 56,71, 5. Favre [Švýcarsko] 69,61, 6. Mahlknecht [Itálie] 72,96, 7. Henderson [Kanada] 86,67, 8. de Nicolo [Itálie] 89,11, 9. Lesch [NSR] 100,42, 10. Overland [Norsko] 105,45, 11. Mjörn [Norsko] 108,75, 12. Shepherd [Kanada] 114,62, 13. Périllat [Francie] 121,79, 14. Wojna [Polsko] 132,66, 15. Fukuhara [Japonsko] 161,54.

Do trojkombinace byli zařazeni i ti závodníci, kteří se neklasifikovali do finále. Za základ jim byl brán výsledek z kvalifikace. Také závodníci, kteří měli ve finále pád a byli vyřazeni, byli pojata na základě výsledku z kvalifikace do klasifikace. Ivo Mahlknecht ztratil např. jen jeden stupínek.

Medaile:

Francie	6	7	3
Rakousko	1	1	2
Itálie	1	—	—
NSR	—	—	2
USA	—	—	1

Medaile od I. MS v roce 1931 v Mürren:

Muži:			
Rakousko	25	20	25
Francie	14	18	9
Švýcarsko	13	13	17
NSR	4	7	7
Itálie	4	3	1
Norsko	4	1	3
Švédsko	—	—	3
Japonsko	—	1	1
USA	—	1	2
Anglie	—	1	—

Ženy:			
Rakousko	15	19	19
NSR	15	12	14
Švýcarsko	12	16	8
Francie	8	6	6
USA	3	6	5
Anglie	5	4	2
Kanada	4	1	1

Itálie	1	1	5
Švédsko	—	—	2
Norsko	1	—	—
SSSR	—	—	1

Bodové hodnocení:

(I. místo=7 b., II.=5 b., III.=4 b.; první číslice znamená celkově, druhá muže, třetí ženy)

Rakousko	651	375	276
Švýcarsko	420	224	196
Francie	334	224	110
NSR	312	91	221
USA	84	13	71
Itálie	79	47	32
Anglie	68	5	63
Norsko	52	45	7
Kanada	37	—	37
Švédsko	20	12	8
Japonsko	9	9	—
SSSR	4	—	4

Na Kavkaz - bez cepínu

Kavkaz — pohoří, rozkládající se mezi Černým a Kaspickým mořem v délce asi 1300 km, v nejširším místě 180 km, na 40—44 stupni severní zeměpisné šířky, tedy něco jižněji než Pyreneje a Alpy, zasahuje svými výběžky do dvou sovětských republik, Kabardino Balkarské SSR s hlavním městem Načičkem a Gruzínské s hlavním městem Tbilisi. Největší hora Elbrus 5633 m na rozhraní Evropy a Asie. Více v naučném slovníku a publikacích Viléma Hechela.

Po úvodních administrativních nejasnostech tentokrát ne z naší strany jsme byli tedy připraveni 3. července odstartovat (já, Honza Čermák a Radim Koloušek) na pouť vzdálenou téměř 5000 km. Proti jiným zájezdům probíhala závěrečná část přípravy nadmíru klidně. Vybavení na »Kozaplace«, rozdělení posledních úkolů: »Zítřka v 9.00 na náměstí Republiky v aerolinkách,« »Jo,« »Jo.« »Ahoj!«

CESTA TAM

Díky několika podobným akcím nevyvedl mne z míry ani pozdní příchod Kolouška (už z tradice, je přece Pražák). A tak díky zpoždění autobusu odjíždíme všichni v 9.30 do Ruzyně v doprovodu svých nejbližších. Celní formality proběhly zcela v intencích svého názvu, a tak po krátkém rozloučení jsme se v 11.00 hod. dne 3. 7. 1966 na palubě letadla TU 104 B odlepili od rodné hrady, abychom po 2 hodinách 37 min. letu v 15.37 moskevského času (o dvě hodiny více než v Praze) přistáli na Vnukovském letišti místo v Šeremetěvu. Změna byla způsobena silnou bouří, která se na sousední moskevské letiště hnala. Chci jen podotknout, že sousedství je nutno zde vidět ruskými očima. Obě letiště jsou

totiž od sebe vzdálena asi 50 km. Tím jsme se na chvíli stali bezprizornými, až do chvíle, kdy náš opatrovatel přešel z jednoho letiště na druhé. Potom setkání s Jugoslávci a odjezd do hotelu Metropol, kde je slyšet více francouzštiny a angličtiny než ruštiny. Večer procházka Moskvou, střídání stráží u mauzolea Lenina, Rudé náměstí, chrám Vasila Blaženého. Po večeri ještě krátká »progulka« po Gorkého prospektu až ke kinu Rossija a padáme do postele ve 23.00 hod. Ráno po osvěžení v bazénu Moskva (v těch 28° C ve stínu to přišlo opravdu vhod) jízda metrem (se závisť, když si vzpomenu na cestu do Vysočan v těchto dnech), fotografie u Car Pusky, obhlídka Kremli a po večeri odjezd na letiště. Dalším »tůčkem« do Miněralných Vod (poprvé jsem jméno tohoto města četl na letence; přesto je zde krásné moderní letiště s 30—35 linkami za den) a potom úmorná cesta do Itkolu autobusem, kam jsme dorazili (doslova) 5. 7. ve 4.00 moskevského času. To, že následující den lilo jako z konve, nám přišlo docela vhod.

RAJÓN ELBRUS

Na konci údolí, kterým protéká nejdříve potok, později divo-

ká horská řeka Baksan, jsou na úpatí Elbrusu, Čegetu a Dongus-Orunu dvě vesničky Těrskol a Itkol. Nacházejí se ve výši 2250 a 2160 m. Obě patří do rajónu Elbrusu, kde má být v budoucnu vybudováno velké středisko pro sjezdovávání. Zatím kromě vesničky Itkolu, která připomíná vesnice v Tibetu, byl vybudován moderní hotel s ubytovací kapacitou asi 300 osob s pokoji pro 2—4 osoby s odsouvací stěnou, se sprchou a WC, balkonem. Střecha jídelny, která je mimo hlavní budovu, má tvar hyperbolického paraboloidu (o čemž mě byl již dříve poučil člen družstva — stavař Petřík). V blízkosti střediska je před dokončením komplex hríst a přírodní kluzišť. Středisko je převážně obsazeno turisty a horolezci (v době našeho pobytu zde byla i skupina horolezců z Brna). Podobný komplex je ve výstavbě i u dolní stanice kabinové lanovky na Priut

11 do výše 4200 m (mezistanice při pochodu na Elbrus). Zde budou dále zbudovány v příštích 2—4 letech další tři vleky.

Z Itkolu je 15 min. chůze nebo 5 min. autobusem k údolní stanici sedačkového výtahu na Čeget. Zde je k dokončení již letošního roku další část tohoto výtahu. Od horní stanice (2800 metrů) dále k vrcholu do výše 3300 metrů. Na tomto svahu jsou také stávající sjezdové tratě. Slalomový svah připomíná svým sklonem i členitostí svah na Col Bruscie — v Cervinii. Rovněž trasa obřího slalomu, která má shodný konec se slalomovým svahem nepostrádá členitosti. Stávající sjezdová trať je snad až příliš rychlá a členitá jen v posledních dvou třetinách. Horní úsek nad stanicí lanovky připomíná Chopok (s poněkud větším sklonem). Pro dojezd všech tratí z Čegetu je vybudován malý stadión s věží pro rozhodčí a tribunou.

Nová trasa sjezdu povede více doprava (směrem zhora) a bude končit v Těrskolu. Celá tato oblast je jednou ze tří v SSSR, kde je možný trénink s vlekem. Další střediska jsou Bakariani a Alma-Atě.

PODMÍNKY PRO TRÉNINK

Zjištění těchto podmínek bylo jedním z úkolů našeho zájezdu. Tedy v oblasti Elbrus je možné počítat se sněhovou pokrývkou od poloviny listopadu do konce měsíce května. Přičemž do poloviny měsíce ledna je zde počasí velmi nejisté. Ideální tréninkové podmínky únor—duben. V letních měsících je možnost tréninku převážně na svazích Elbrusu. Trénink však musí probíhat velmi časně (6—10 hodin dopoledne místního času). V pozdějších hodinách se mění sněh vlivem prudkého slunce na kaši, ve které je jízda prakticky nemožná. Trénink zde je při nadmořské výšce 2500—4200 metrů velmi náročný a v každém případě vyžaduje metodické stupňování zatížení. Velmi nepříjemné je i sluneční záření.

POBYT V ITKOLU

Program byl celkem velmi jednoduchý. V 7 hod. budíček, snídaně, odjezd autobusem k dolní stanici sedačkového výtahu. Výjezd na svah Čegetu. Chůze traversem asi 30 min. za sněhem. Příprava na trénink a trénink. Stejnou cestou návrat domů, přibližně v 15 hod. Odpoledne utkání v kopané (družstvo světa remizovalo s družstvem SSSR 4:4), odbíjení, stolního tenisu.

První tři dny probíhal trénink. Na 9.—10. července přesunuli po-

řadatelé soutěže s tím, že ve dnech 11.—13. provedeme společný výstup na Elbrus. Nadsení pro tuto myšlenku neznalo mezi. Každý se již viděl na vrcholu Elbrusu. Zapůjčili jsme si pro tuto příležitost od skupiny našich horolezců československou vlničku a nechali se poučit, jak s ní zacházet. Obdrželi jsme potřebnou výzbroj a výstroj a... zůstali jsme doma. Respektive uskutečnili jsme z důvodů dosud nezjištěných náhradní program. Přičemž se nedá říci, že návštěva horolezecké základny Avangard by byla k zahoezení. Mimo velmi dobrých hřišť na košíkovou a odbíjenou, gymnastického koutku a pochopitelně plně vybavení účebny pro potřeby horolezců, je možno zde ve výšce 2300 m vykoupat se v pěkném 25metrovém betonovém bazénu.

SOUTĚŽE

Mimo prvních družstev Polska a NDR, která se připravovala na MS v Portillu, se závodě zúčastnily všechny socialistické státy předními závodníky včetně Sovětů. Jejich výkonnost byla do jisté míry otazníkem, protože jsme neměli možnost výkonnostního srovnání v posledních dvou letech. Přesto se závodníci SSSR ukázali jako velmi dobří jak po stránce fyzické, tak po stránce technické. Snad také díky tomu, že byli v místě již tři týdny před závody. Přitom výkonnost sovětských žen se zdá v porovnání s muži (ženy soutěžily pouze v národních závodech) vyšší.

Soutěže probíhaly na lavinovém poli na svazích Čegetu. Slalomý nebyly upravovány chemickými přípravky, což bylo velkou nevýhodou hlavně pro první závodníky. Ve slalomu žen 8. července zvítězila Merkulova celkovým časem 78,4 vt.

Slalom mužů se jel následující den 9. července.

Nedá se říci, že v losování, které bylo prováděno veřejně v hale za živého zájmu obecnosti, by nám nějak příliš přálo. Koloušek startoval s jedničkou a po velmi dobré bojovné jízdě dosáhl času 55 vteřin, který zlepšil až Ivanov s číslem 8 o celou vteřinu. Čermák s číslem 9 dobře začal, po zakolísání asi v 1/3 trati však zpomalil a jeho čas 54,2 vt. znamenal druhé místo v kole. Ve druhém, rychlejším kole předvedl hlavně velmi dobrou jízdu opět Ivanov a časem 49,0 dosáhl opět nejlepšího času a tím celkového vítězství. Čermák jel tentokrát opatrněji, a tak, i když skončil celkově druhý, dosáhl v kole až třetí čas. Velmi dobře zajel opět Koloušek a obsadil celkově třetí místo.

Obří slalom dne 10. července se jel na stejném svahu. Autor do-

vedl využít i několika málo zlomů a nerovností a postavil pěkně rychlý a v dané situaci i technicky náročný slalom. Tentokrát jel s číslem 1 pro změnu Čermák. Přes nepříznivé vylosování (sníh byl příliš měkký a po dvou předjezdčích nechali pořadatelé pauzu 6 min.!) zajel technicky jeden z nejlepších závodů v letošní sezóně. Perfektní bojovnou jízdou získal rozhodující náskok již v první části trati a díky nepříznivému vylosování zůstal druhý v cíli zpět jen o 1,5 vt. Velmi dobře zajel i Koloušek, hlavně v první části. V poslední třetině však podjel šikmou dvojtranku a ztracené desetiny ho odsunuly na 3. místo za starého nezmaru Filatova, který sice opustil svoje »žezlo« (pro mladší: Filatov se zúčastnil v roce 1955 první Velké ceny Slovenska a překvapil jednak osobitým projevem v jízdě, jednak originálním vázáním, jehož pohybové rameno na vnitřní straně nohy měl upevněno až nad kotníkem), ale neodustil si drobné »vylepšení« obuvi na vnitřní straně.

V závodě žen bylo tentokrát pořadatelé obráceně. Zvítězila Sidorova před Merkachovou.

NÁVRAT

Rozdělení cen bylo stejně srdečné jako losování. Poslední dny ještě výlet do okolí. A zpět podobně jako do Itkolu. Ve dvě hodiny v noci odjezd autobusem, v 7 hod. z Miněrálních vod, oběd v Moskvě a odjezd na letiště. Nejdříve odlétají Jugoslávci, po nich Němci, v 10 hod. večer přicházíme na řadu my, po nás Poláci a na druhý den Rumuni. Dobrá parta se rozlétla.

S odstupem času člověk zapomíná na opožděnou snídani nebo studený šašlík a před očima se objevují srdečná setkání, přátelské rozhovory, upřímná slova. Mnoho trenérů živě vzpomíná na svoji účast na VCS v roce 1955. »Co dělá Tonda Fučík, co je se Špačkem, pozdravujte Bogdálka a Krajňáka, co Eva?« (jméno si už nepamatovali). Tlumocím všem jmenovaným pozdravy od Šustova, Kalina, Filatova, Mělnikova, Taljanova a dalších. Stejně jako tehdy, i dnes v nás vidí svůj vzor. Udělejme vše pro to, aby se z tohoto vzoru nestala v příštích letech muzejní rekvizita. Nebyli bychom první sport a nebylo by to poprvé.

JAN VEDRAL,

trénér reprezentačního družstva sjezdářů

O VĚKOVÉM PRŮMĚRU PŘEDNÍCH ZÁVODNIC NA MS A OH

Vítězí zkušené běžkyně

Běh na lyžích patří k těm sportovním disciplínám žen, ve kterých pro vrcholný výkon nestačí pouhé nadání, ale kde vedle vrozených předpokladů je rozhodující dlouholetý trénink. Proto závodnice ve věku kolem 20 let se objevují na olympijských hrách a na mistrovstvích světa jen velmi ojediněle. — V posledních 10 letech startovaly např. Bulharka Stoevová ve svých 18 letech ve Squaw Valley a naše Eva Paulusová-Benešová v Cortině d'Ampezzo v 19 letech.

Když se ve výsledcích letošního mistrovství světa v Oslo objevila na prvních místech opět stará známá jména, potvrdili jsme si znovu, že vyhrávají výhradně vyspělé závodnice. Je nutné ještě dodat, že tak tomu bylo vždy, čili že nikdy v této disciplíně nedochází k překvapení objevem se lyžařské hvězdy na MS nebo na OH. Přesto jsme však měli pocit, že ta letošní vítězná jména známe už nějak příliš dlouho, že

a) letošními vítězkám je opravdu nějak mnoho let,

b) že tato stejná jména dominují v ženském běhu snad již od OH v Cortině d'Ampezzo, tedy celých 10 let.

Abych si to ověřila, nebo vyvrátila, sáhla jsem do údajů, které jsem si postupně opatřovala již dříve přímo u závodnic.

Přehled umístování běžkyň a jejich věk:

Z uvedeného vyplývá, že nejde o stejná jména letos i před 10 lety. Tehdy z letošních prvních deseti startovaly pouze Kolčínová a Martinssonová (z ostatních jen naše Eva Paulusová). Po porovnání uvádím jména prvních deseti závodnic na OH v Cortině d'Ampezzo: Kozyreová, Jerošinová, Edströmová, Kolčínová, Rantanenová, Hietamiesová, Johanssonová, Polkunová.

V průběhu dalších MS a OH se již objevovaly postupně závodnice z letošních desítky a v roce 1964 startovaly již všechny ty, které letos vedou. Shodně je umístění a i časový rozdíl za vítězkou tedy nejlepší naší závodnice Evy Lauermannové-Vašicové na OH v Cortině d'Ampezzo, která obsadila 14. místo v čase 41:04 min. [čas vítězně Kozyreové byl 38:11] — o 2:53 min. a letos — po 10 letech — Evy Paulusové, která byla rovněž 14. časem 39:20,7 (vítězka Bojarskichová měla čas 36:25,5) = o 2:55,2 min. Historie se tedy opakovala, ale s tím rozdílem, že jsme si letos méně vážili tohoto opravdu dobrého umístění Paulusové, zatím co tehdy výkon Lauermannové byl v ženském běhu u nás »nadřadným zábleskem na lepší časy« doslovně i v přeneseném smyslu slova.

Nejmladší účastnicí letošních MS v Oslo byla úspěšná Bulharka Stoevová, které je letos teprve 24 let, a jež byla již ve svých 18 letech ve Squaw Valley devátá. Letos nejstarší byla 36letá Kolčínová, kterou můžeme v historii ženského běhu označit za největší osobnost již jen tím, že získala na všech MS od roku 1958 až do dnes v prostém běhu vždy jednu zlatou medaili.

A CO Z TOHO VYPLÝVÁ?

Průměrný věk závodnic, které se umísťují v nejvyšších soutěžích na předních místech, bývá zpravidla kolem 29 let. Skutečnost, že závodnice dosahují svého vrcholu tak pozdě, neznamená, že by pozdě s touto specializací začínaly, ale naopak, že jejich vrcholu předchází mnohaletý

MS Zakopaně 1962 — 10 km:	OH Innsbruck 1964 — 10 km:	MS Oslo 1966 — 10 km:
Kolčínová 1930	Bojarskichová 1939	Bojarskichová 1939
Gusakovová 1931	Mekšilová 1932	Kolčínová 1930
Jerošinová 1932	Gusakovová 1931	Gustafssonová 1938
Baranová 1929	Strandbergová 1934	Mekšilová 1932
Lehtonenová 1942	Poystyová 1933	Stoevová 1942
Martinssonová 1935	Pusulová 1941	Martinssonová 1935
Rantanenová 1929	Kolčínová 1930	Vasiljevová 1938
Gustafssonová 1938	Gustafssonová 1938	Ačkinová 1938
Poystyová 1933	Ruopová 1932	Poystyová 1933
Ruopová 1932	Lehtonenová 1942	Pusulová 1941

Průměrný věk	10 km	5 km
1962 — průměr prvních deseti	29,1	29,1
průměr prvních pěti	29,2	29,8
1964 — průměr prvních deseti	28,8	28,0
průměr prvních pěti	30,0	29,0
1966 — průměr prvních deseti	29,4	27,9
průměr prvních pěti	30,0	29,8

Podobný věkový průměr vychází i z výsledků z předcházejících let. (Neuvádím je proto, že nemám k dispozici přesný věk některých starších lyžařek.) Vyplývá z toho, že průměrný věk prvních deseti závodnic je poměrně značně vy-

soký, nejméně 28 let a výše. Je zajímavé, že průměr prvních pěti, tedy vítězných běžkyň, je vždy ještě vyšší. Vysoký průměr je stabilním jevem, nezvyšuje se v posledních letech.

Od kdy se zúčastňovalo letošních 10 nejlepších minulých MS či OH:

Jméno	1966		1964 — OH		1958		1956 — OH	
	Oslo	Innsbruck	Zakopaně	Valley	Lahti	Cortina		
Bojarskichová	1.	1.	—	—	—	—	—	—
Kolčínová	2.	7.	1.	4.	1.	4.	—	—
Gustafssonová	3.	8.	8.	—	—	—	—	—
Mekšilová	4.	2.	(6.)	—	8.	—	—	—
Stoevová	5.	26.	14.	9.	—	—	—	—
Martinssonová	6.	(7.)	6.	7.	15.	14.	—	—
Vasiljevová	7.	20.	—	—	—	—	—	—
Ačkinová	8.	(10.)	—	—	—	—	—	—
Poystyová	9.	5.	9.	6.	7.	—	—	—
Pusulová	10.	6.	—	—	—	—	—	—

Pozn.: čísla vyjadřují umístění v běhu na 10 km, případně na 5 km.

Pokračování na str. 110

Návrh kalendáře - hlavních soutěží 1967

Sjezdové disciplíny:

					Číslo kvalif. závodu
7.—8. 1.	Celostát. kvalif. závod	M, Ž	2X slalom	Telnice	1
4.—5. 2.	Celostát. kvalif. závod	Dor.	slal. ob. sl.	Herlíkovice	1/D
6.—10. 3.	Akademická mistrov. ČSSR	M, Ž	sj+klas.	Špindlerův Mlýn	
11.—12. 2.	Celostát. kvalif. závod (Skorkovského memoriál)	M, Ž	slal. sjezd	Špindlerův Mlýn	2
10.—22. 2.	Přebor dorostu ČSSR	Dor.	slal. ob. sl. sj.	Chopok	2/D
23.—26. 2.	Finále II. ČSSH	Dor.	slal. ob. sl. sj.	Chopok	
6.—8. 3.	Celostát. kvalif. závod	M, Ž	2X sjezd	Vrátná	3
9.—12. 3.	Mistrovství ČSSR	M, Ž	slal. ob. sl. sj.	Vrátná	
19.—21. 3.	Velká cena Slovenska	M, Ž	slal. ob. sl.	Tatranská Lomnica	
1.—2. 4.	Celostát. kvalif. závod (+ postup. závod do ligy)	M, Ž	slal. ob. sl.	Špindlerův Mlýn	4
8.—9. 4.	Celostát. kvalif. závod (Jánošíkův opasek)	Dor.	slal. sjezd	Vrátná	3/D

Pro oblastní kvalifikační závody jsou k dispozici termíny: 22. 1., 5. 2., 19. 2., 26. 2.

Klasické disciplíny:

B ě h :

31. 12. 66—					
1. 1. 67	Celostát. kvalif. závod Pohár Harrachov. skláren	M, Ž	Harrachov		1
4.—5. 2.	Celostát. kvalif. závod Bezroukův memoriál	M, Ž	(Šltač)—Kremnica		2
6.—10. 2.	Akademická mistrov. ČSSR	M, Ž	Špindlerův Mlýn		
11.—12. 2.	M-ČSSR v běhu na 50 km	M	Nové Město na Moravě		
	Celostát. kvalif. závod	Dor.	Nové Město na Moravě		1/D
19.—22. 2.	Přebor ČSSR dorost	Dor.	Nové Město v Kruš. hor.		2/D
23.—26. 2.	Finále II. ČSSH	Dor.	Nové Město v Kruš. hor.		
4.—5. 3.	Evropské kritérium juniorů	M, Ž	Harrachov		
6.—10. 3.	M-ČSSR	M, Ž	Štrbské Pleso		3
11.—12. 3.	Tatranský pohár	Dor.	Štrbské Pleso	mezinár.	
18.—19. 3.	Celostát. kvalif. závod	M, Ž	Špičák		3/D
	Celostát. kvalif. závod (+postup. záv. do ligy)		Špičák		4
26. 3.	Závod hlídek na 70 a 25 km	M, Ž	Krkonoše		

S k o k :

31. 12. 66—					
1. 1. 61	Celostát. kvalif. závod Pohár Harrachov. skláren	M	Harrachov		1
26.—29. 1.	Týden skoků v ČSSR	M	Špindlerův Mlýn		2
	Celostát. kvalif. závod pouze 1 závod		Liberec		
6.—10. 2.	Akademické mistrov. ČSSR	M	Vysoké nad Jizerou		
11.—12. 2.	Celostát. kvalif. závod	Dor.	Špindlerův Mlýn		
19.—22. 2.	Přebor ČSSR	Dor.	Nové Město na Moravě		1/D
23.—26. 2.	Finále II. ČSSH	Dor.	Nové Město v Kruš. hor.		2/D
4.—5. 3.	Evrop. kritérium juniorů		Nové Město v Kruš. hor.		
11.—12. 3.	Tatranský pohár	M	Harrachov		
25.—26. 3.	M-ČSSR	M	Štrbské pleso	3. mezinár.	
	Celostát. kvalif. závod	Dor.	Špindlerův Mlýn		4
			Špindlerův Mlýn		3/D

S d r u ž e n ý :

31. 12. 66—					
1. 1. 67	Celostát. kvalif. závod Pohár Harrachov. skláren	M	Harrachov		1
14.—15. 1.	Celostát. kvalif. závod Zimní mírové slavnosti	M	Tanvald		2
21.—22. 1.	Celostát. kvalif. závod Zlatá lyže Českomor. vysočiny	M	Nové Město na Moravě		3
6.—10. 2.	Akademické mistrov. ČSSR	M	Špindlerův Mlýn		
11.—12. 2.	Celostát. kvalif. závod	Dor.	Nové Město na Moravě		1/D
19.—22. 2.	Přebor dorostu ČSSR	Dor.	Nové Město v Kruš. hor.		2/D
23.—26. 2.	Finále II. ČSSH	Dor.	Nové Město v Kruš. hor.		
6.—10. 3.	M-ČSSR	M	Štrbské Pleso		4
11.—12. 3.	Tatranský pohár	M	Štrbské Pleso	mezinár.	

Volné termíny pro oblastní kvalif. závody: 8. 1., 29. 1., 12. 2., 19. 2., 26. 2., 12. 3.

R ů z n ě :

25. 1.	Mistrovství ČSSR — biathlon	Špindlerův Mlýn (Harrachov)
4.—5. 3.	Mistrovství ČSSR v SZBZ	

XIII. kalendářní konference FIS

Třináctka bývá »nešťastné« číslo a tak jsem byl zvědav, co se nám asi přihodí při přípravě a organizaci kalendářní konference FIS, která se konala 10. až 12. června v Praze. Jako při všem se nějaké problémy vyskytly, ale celkově dobrý průběh konference neovlivnily. Svědčí o tom následující úryvky z dopisů účastníků konference:

F. Conci, předseda italského Svazu zimních sportů píše mj.: »... Vzpomínáme rádi na společně prožité dny v divokrásné Praze a zvláště na vaše srdečné a vřelé přátelství a pohostinnost...«

R. Hohenthal, člen představenstva FIS (Finsko): »... Chtěl bych co nejsrdečněji poděkovat československé sekci lyžování za pohostinnost a za dobře organizovaný kalendářní konferenci FIS...«

Raoul Arduin, místopředseda organizačního výboru ZOH 1968 v Grenoble: »... Rádi jsme přijeli do Prahy a byli jsme šťastni, že jsme se opět setkali s dobrými přáteli. Ještě dnes po příjezdu cítíme smutek z loučení s lidmi z tak příjemné země, jako je vaše...«

Paň K. Bergmanová, manželka generálního sekretáře FIS: »... Byla to opravdu velmi krásná cesta a byla jsem velmi dojata krásou Prahy, i když jsem již velmi mnoho o ní četla. Vysoké Tatry jsou mimořádně pěkné. Věřím, že určité obdržíte mistrovství světa...«

Konferenci řídilo předsednictvo FIS v čele s předsedou FIS M. Hodlerem, gen. taj. S. Bergmanem a členy R. Hohenthalem (Finsko) a V. Páclm.

Program konference obsahoval:

1. Informace o rozdělení závodů do kategorií a názvosloví.

2. Projednání vlastního kalendáře FIS.

3. Informace o »Mezinárodním týdnu« v Grenoble 1967, který bude prověřkou olympijských zařízení a tratí.

4. Informace o soutěžích ve Vysokých Tatrách 11. a 12. března, Evropském kritériu juniorů 27. až 29. ledna v Murau v Rakousku v běhu mužů a závodě sdruženém a 4. a 5. března v Harrachově v běhu žen a ve skoku prostém.

Účast delegátů na konferenci byla rekordní — 18 národů (1954 v Bernu 14) a 58 delegátů (Bern 24). Přítomni byli zástupci: Rakouska, Bulharska, Kanady, Finska, Francie, NDR, NSR, Maďarska, Itálie, Jugoslávie, Polska, Rumunska, SSSR, Španělska, Švédska, Švýcarska, Turecka a ČSSR. Čs. lyžařskou sekci zastupovali: předseda K. Smola, místopředsedové J. Mráz a M. Duffek a členové Z. Tamele, V. Pácl, referent sekce J. Hoch a Kv. Lelková a M. Bělonožník, členové komisí FIS.

Za organizační výbor ZOH v Grenoble byl přítomen R. Arduin. Z kandidátů MS 1970 se zúčastnily delegace z Val Gardena (Itálie) a Vysokých Tater (předseda MV J. Lukáč, tajemník SV ČSTV O.

Petráško, inž. V. Šimo a red. Št. Mašlonka.

Mimo vlastní oficiální jednání byla uskutečněna mezi jednotlivými delegacemi řada dílčích jednání o vzájemné spolupráci a výměně závodníků v zimě 1966/67. Uskutečnila se rovněž porada zástupců SSSR, NDR, Polska, Bulharska, Rumunska, Jugoslávie, Maďarska a ČSSR, na které byl projednán kalendář, upřesněn program a termín konference trenérů (30. 9. až 2. 10. 1966) ve Vysokých Tatrách a projednány též otázky další spolupráce. Předseda sekce K. Smola přijal gen. taj. FIS S. Bergmana a jednal s ním o možnosti tréninku našich běžců ve Švédsku společně se švédskými běžci. Dále řešili otázku účasti švédského trenéra na semináři trenérů v ČSSR na jaře 1967 a možnost účasti našich závodníků a expertů na Vasově běhu 1967.

Vysoko byla hodnocena společenská část konference. Naše sekce uspořádala v sobotu 11. 6. společný oběd pro všechny delegáty a v neděli společně s přípravným výborem Vysoké Tatry — MS 1970 — výlet do Karlových Var a Plzně, kde obětavě pomáhali Míla Beran a tajemník OV ČSTV K. Vary Praveček. Předseda ÚV ČSTV Fr. Vodsloň uspořádal pro členy předsednictva FIS a zástupce organizačního výboru ZOH slavnostní večeři.

NOVÍ TRENÉŘI

Po třiletém úspěšném studiu na trenérské škole při fakultě tělesné výchovy Karlovy university v Praze a vzorné trenérské práci jmenoval předsednictvo lyžařské sekce ÚV ČSTV s platností od 1. 1. 1966 trenérem I. třídy Harryho Slavíčka (Východočeský kraj).

II. seminář trenérské školy ČSTV absolvovali a předepsané zkoušky úspěšně splnili, a proto byli předsednictvem sekce lyžování ÚV ČSTV k 15. 1. 1966 trenéry II. třídy jmenováni:

Rudolf Mráz mladší, Vlastislav Šitta, Karel Pechatý, Jindřich Čermák (všichni MV Praha), Jitka Syrovatková, Pavel Zelenka, Karel Šklíba (všichni KV Praha), Růžena Malounová (Západočeský kraj), Zdeněk Šprinžl, Leoš Schäfer, Josef Holický, Miroslav Šlajchrt, Zdeněk Jehlík (všichni Severočeský kraj), Wolfgang Slavík, Horst Slavík, Josef Mrtka, Stanislav Jirásek, Stěpán Cúbirka (všichni Východočeský kraj), Ludmila Koláčková, inž. Jaroslav Komínek, Bohumil Mazák (všichni Severomoravský kraj), inž. Ladislav Slonek, František Kuchař, Alena Albrechtová, inž. Zdeněk Petr, inž. Jaroslav Balátě (Jihomoravský kraj) a inž. Jan Kříž (Středošlousenský kraj).

Všem jmenovaným blahopřeje a v jejich budoucí trenérské práci přeje hodně zduar

sekce lyžování ÚV ČSTV

Závěrem několik poznámek k historii kalendářních konferencí. Již v roce 1936 na kongresu FIS navrhla francouzská delegace sestavovat kalendář mezinárodních lyžařských soutěží. Teprve v roce 1953 na kongresu v Igls (Rakousko) byl přijat společný návrh Francie a Švédska na svolávání kalendářních konferencí — jeden rok v rámci statutárního kongresu a druhý rok samostatně.

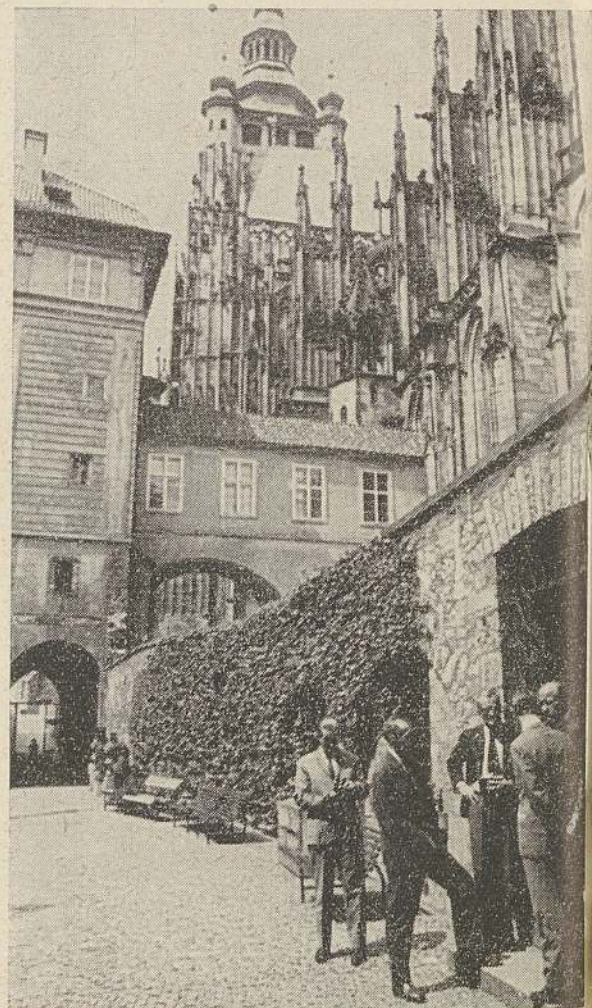
První kalendářní konference byla v NSR ve Frankfurtu v roce 1954. Další pak: 2. Montreux (Švýcarsko), 3. Ženeva (Švýcarsko), 4. Dubrovnik (Jugoslávie), 5. Kodaň (Dánsko), 6. Stockholm (Švédsko), 7. Dauville (Francie), 8. Madrid (Španělsko), 9. Malmö (Švédsko), 10. Atény (Řecko), 11. Bern (Švýcarsko), 12. Mamaia (Rumunsko), 13. Praha (ČSSR).

VLADIMÍR PÁCL,
člen předsednictva FIS

XIII. kalendářní konference FIS v Praze

*Předseda FIS M. Holder a generální tajemník
FIS S. Bergman.*

Diskutovalo se všude, i při prohlídce Hradčan.

*Delegáti XIII. kalendářní kon-
ference FIS v Praze.*

KANDIDÁTI MS 1970

sjezdové disciplíny

Kitzbühel

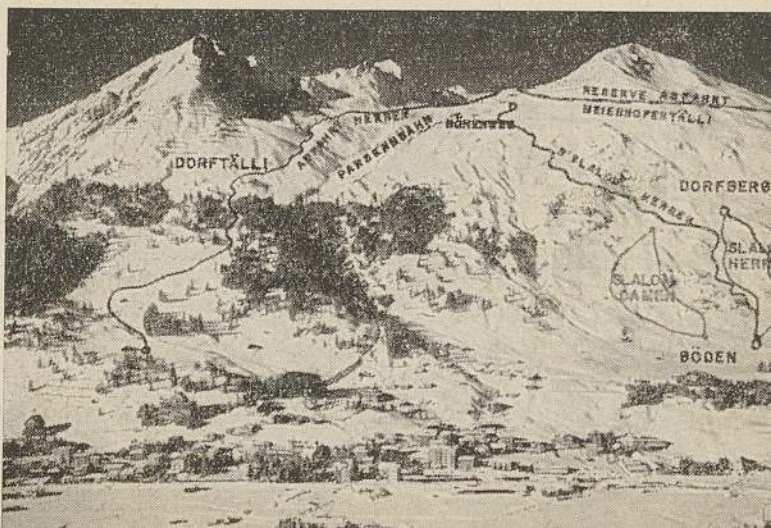

Skiparadies
Kitzbühel-Hahnenkamm

Val Gardena — místo, kde
budou sjezdové tratě.
Davos.

Davos

Jaroslav Cardal vzpomíná (II.)

Oslo - ZOH 1952 - závod na 50 km

V minulém čísle našeho časopisu jsme přinesli první část vzpomínek zasloužilého mistra sportu Jaroslava Cardala, v níž hovořil o cestě na ZOH 1952 v Oslo a svých prvních dojmech z hlavního města Norska. V dnešním pokračování píše o průběhu závodu na 50 km a o tom, co se kolem závodu událo:

»Blíží se náš osudný 20. únor — den, na který jsem se po celý rok pečlivě připravoval a pro který jsem se zřekl pohodlí. Kolik naběhaných kilometrů v létě, na podzim, ani jedna volná neděle, kolik kilometrů ujetých na sněhu, jen abych si zlepšil formu!

Jsem tu v Oslo již týden a každý den mrzlo po celý den. Jen toho osudného 20. února... Když vstáváme... v ulicích města je slabě mlhavo a obloha, jindy tak jasně modrá, je pokryta slabými bílými mráčky.

Noc na 20. únor jsme s Frantou Balvínem spíš do tří hodin probdělili než spsali. Přece jen existuje určitá tréma. Ráno nám nechutná moc jíst, žaludek jako by byl stažený, ačkoliv jindy jíme za tři.

Franta má číslo 24, já 31, přihlášených je 10. Start v 10 hodin na Holmenkollen — asi 12 km od našeho tábora.

Ponevadž autobus se závodníky odjíždí od Ila už v 7 hod., ujednali jsme si, abychom nemuseli tak brzo vstávat, že pojedeme taxikem. Náš trenér Trvrzník nám namazal lyže na suchý sníh. Okolo 9. hodiny vyjíždíme citroenkou. Ačkoliv normálně byli bychom u startu pohodlně za půl hodiny, trvá cesta skoro hodinu.

Nikdo by u nás nevěřil, že k vůli 40 vytrvalcům poplyne k Holmenkollen nepřehledná kolona aut, autobusů, nepřehledný zástup lidí. U Holmenkollenbanu pravá zácpa. Velmi dlouhá fronta lyžařů-diváků, čekajících vzorně a ukázněně, až na ně přijde řada. Nikde žádné tlačení, předbíhání, pokřik, ale všude pravý severský klid. Nevěřím snad tomu, že to vše směřuje na Holmenkollen. Naše taxi jede často krokem, zastavujeme, jestliže auta před námi stojí. Holmenkollen je ještě daleko a je již 9.30 hod. Jsem celý netrpělivý. Navrhujeme šoferovi, aby odbočil na jinou silnici, kde nebude taková zácpa. Dělá tak. Po krátké jízdě přijíždíme na křižovatku, kde nás strážník diriguje opět na hlavní silnici. Domlouváme se s ním, ukazujeme závodnickou legitimaci a konečně nás pouští. Zkracujeme si cestu. Přijíždíme k šatnám za deset minut 10. Tak za 10 minut to vypukne!

Trvrzník letí rychle po startovních číslech, za chvíli se vrací a už

upalujeme na stadión. Nikdo neuvěří, co je tu diváků! První závodník už je připraven u startu. Vybíhá se z dojezdové plochy holmenkollenského mástku. Odkládáme kabelu, v níž máme na převléknutí suché prádlo, a zkusíme mazání. Jde nám to dobře. Neklouže to! Ale pořadatel, který včera přivezl z nemocnice Kovalčíka, říká, že misty na trati je teplota -5° Celcia, jinde $+2^{\circ}$ Celcia. Nevěnujeme už této zprávě pozornost, protože se na start připravuje číslo 15 a Balvín se již odebrá blízko startovní čáry.

A už se blíží má minuta. Před mnou startuje nejlepší Ital Compagnoni. Italové snad budou v dobré formě, neboť již po dvě sezóny je trénuje Bergfors, s kterým jsme měli téměř denně možnost mluvit.

Vím, že proti Seveřanům neobstojím, bude mně hlavně záležet na umístění mezi Středoevropany. Na startovní čáře ještě vzpomínám na svůj první start před čtyřmi léty na olympijských hrách ve Svatém Mořici...

BOŽE, JAK TO DOPADNE DNES? JAK SE UMÍSTÍ BALVÍN?

Vždyť jen dva obhajujeme na této trati barvy naší vlasti!

Pozor! Za deset vteřin, pět, hvízd klaksonu značíci vpřed — ano teď se dávám na tu dlouhou cestu, teď dělám první kroky před hledištěm, které mne, jako každého, jásavě povzbuzuje. Kolik bude těch kroků? Mám strach ne z délky tratě, ale z toho, abych dojel. V Praze těsně před odletem jsem totiž zjistil, že mám naloženou lyži. Proto honem k Rusovi, který mi ji ochotně opravil. A tak jedu na »mečířovkách«, na kterých jsem vyhrál doma pěknou

řádku mistrovských titulů, na kterých jsem jel v roce 1948 na olympijských hrách ve Svatém Mořici, několikrát na závodech v Polsku, Německu.

Premýšlím, abych si správně rozložil síly. Rozjíždím se mírněji, jsem si vědom toho, že mám za sebou č. 32, nejlepšího Nora Estenstada (byl třetí!) a s číslem 37 Fina Kolehmainena (byl druhý!). S nimi počítám, že mě předjedou. Ve třetím kilometru dojíždím č. 30 (Ital) a současně mě dojíždí Nor č. 32. Pouštím ho před sebe, jedu za ním v odstupě asi 100 m až do 13 km. Ital zůstává hodně vzadu. Jak si asi vede Franta, který vyjel 7 minut předě mnou?

Traf se asi ve 24 km vrací oblohou do 13 km a toto kolo se jede dvakrát. Naši kluci jsou na trati s nápoji. Očekávají nás od 38 kilometru asi po 3 km intervalech.

Nejvíce mne poutá skutečnost, že na každých 50 m trati je tolik diváků, že u nás mnohde není ani při mistrovství u cíle. To upřímně povzbuzování! Všichni diváci mají většinou startovní listinu, takže znají kdo jede po trati. Každého povzbuzují! Věřte, že až mám uši úplně zalehlé od upřímného volání »heja, heja, Jaroslav, Tchécoslavaquia!«. Tady zase hraje rádio, které vysílá ze stadiónu zprávy o umístění závodníků v určitých kilometrech. A tak člověk musí jet, i kdyby nechtěl, jsa stále povzbuzován stovkami diváků, kteří si zašli i do těch nejzazších míst, jimiž vede trať.

Na začátku jsem jel dobře, neklouzalo mi to. Ale probohl! Asi od 15 km na trati začíná obleva, ve stopě se dělá mydlina a lyže klouzají víc dozadu než dopředu. Co teď? To je strašné! Taková dlouhá cesta k cíli!

Stoupání jsou krátká, ale za to strmá — vlasy vlají hrůzou. Začínají mě už bolet ruce a najednou vidím vedle stopy Balvína, který si vypůjčil vosk a přemazuje. Volá na mne, abych si také namazal. Krouťím hlavou a jedu dále. Ale nejde to! Po rovince ještě, ale trať si to míří do lesa a tam je vlnký sníh. Jsou tu dva lyžaři. Nor a Fin. Prosím je o vosk. Půjčují mi červený swix. Poprvé v životě během závodu přemazávám lyže. Ale nedá se nic jiného

dělat. Vosk neroztírám a připínám rychle lyže a jedu dál. Jde to dost dobře. Následují však sjezdíky s umydenou stopou, vosk se uhlazuje a lyže opět klouzají. Opět si pňčující vosk a podruhé přemazávám! V této chvíli mě předjíždí Fin s číslem 37! Do kopce mi to opět jde, ale s kopce se vosk znovu uhladil a klouže. Není možné sehnat klislr? Bylo by vyhráno! A diváci povzbuzují, i když to nejde! Myslím si, zda je vůbec možné dojet do cíle? Věřte, nikdy jsem tak nepromazal. Ale jsem na olympijských hrách. Bojují, zuby, nehty, oboustranným odvratem, každý kopeček, nebo jen přešlapováním stranou, jinde, je-li stopa do konce úzka mezi křovím, záleží jen na rukou. Balvín zůstává daleko za mnou.

I přes všechnu bídu předháním Svčary, Bulhary, Islandany. Dojedu to? Musím! Zdá se nekonečné to prodirání lesním porostem, těmi tmavými a jásajícími špaltry lyžařských fanoušků. Jako dunění hromu se ozývá povzbuzování, ne se dál a dál, opakuje se, přijíždí-li další závodník. A tak to postupuje v slabších a silnějších tónech až do cíle.

Ve 38. km stojí Vláda Šimánek. Stojí však na místě, kde je opět prašan. Stejně nám nemůže pomoci, poněvadž nemá klislr. Jen čaj mne osvěžuje k dalšímu nelitostnému zápasu. Ve 42. km je druhá občerstvovací stanice. Posílují se a vydávám se na ty hrozné poslední kilometry. Ve 45. km je Kovalčík. Ani ten mi nemůže pomoci. A tak bojuji s tím nelitostným sněhem i tou délkou tratě. Jen lidé mne stále povzbuzují. Ale jen povzbuzují. Technicky jet to nejde, jen vůlí a vytrvalostí. Musím dojet za každou cenu! V kapse mám červený swix, který jsem si vzal na občerstvovací stanici (zde poskytují závodníkům vosky — ale klislr neměli, nečekali také změnu teploty).

Premýšlím, zda mám přemazat lyže či dojet tak. Ale jedu! Ve 47. km stojí Tvrzník. Také nemá vosk. Dává mi pomeranč a meruňky a ujíždím dál. Říká, že mám před

sebou už jen jeden výstup a pak sjezd do cíle. Ale i menší výstupy jsou hrozné. Ačkoliv jinak velmi rád běhám do kopců, děším se každého stoupání. Ubíhá to pomalu, ještě dva kilometry, jeden, 500 metrů, poslední hrbolky a sjezd do stadiónu, jsem bouřlivě vítán padesátitřicetým davem. Vjíždím do cíle. Hned se dovidám, že jsem 14. s časem 4:01:49 hod. Jsem druhý Středoevropan, za Francouzem Carrarou, Balvín je 21., o 20 minut horší mého času.

Všechna čest Frantovi, neboť měl stejně namazáno, ale k tomu měl namožený sval na noze a nalomené žebro!

Finové dominovali!!!

Grenoble - Chamrousse - Vysoké Tatry - Val Gardena

Koncem apríla sa konalo zasadnutie jazzdovej a slalomovej komisie Medzinárodnej lyžiarskej federácie (FIS) v dejisku X. zimných olympijských hier v Grenobli. Cestou spíť sme sa zastavili v talianskom lyžiarskom stredisku Val Gardena, ktoré sa uchádza o usporiadanie jazzdových majstrovstiev sveta v roku 1970, kde sme videli informatívne rokovania o ďalších aspektoch obojstrannej spolupráce Vysoké Tatry—Val Gardena. Tu sú získané poznatky:

Zasadnutie komisie do Grenoblu sa volilo z pochopiteľných dôvodov. Francúzi nám chceli ukázať stav priprav, chceli nám, a aj ukázali jazzdové trate v Chamrousse a tiež ubytovacie možnosti.

Chamrousse je vzdialené asi 1 hod. cesty autom. V zime to bude ale trvať dobré 1½ hod. To už nie je najvýhodnejšie. Preto aj väčšina členov komisie veľmi doporučovala zabezpečiť ubytovanie v Chamrousse.

Chamrousse je novo budované stredisko. Už dnes je tam pomerne dostatok slušnej ubytovacej kapacity, vyše 1000 miest. No teraz sme videli rozostavané 4 nové hotely a ďalšie výťahy. Trochu nám bolo smutno, keď sme si pomysleli, koľko je u nás uznesení, záverov, štúdií, projektov a nevieme ešte čo, kým sa odhodláme konečne postaviť už nejaký hotel vo Vysokých Tatrách, kde chceme tiež robiť rozsahom nie malý podnik.

Pokiaľ ide o trate, aj nám sa zdalo, že nie sú obzvlášť náročné. Týka sa to tratí obrovského slalomu i slalomov. Bola vznesená v tomto smere tiež kritika experta FIS p. Urbana z NSR, ktorý bol v zime prítomný na majstrovstvách Francúzska práve v tomto stredisku. No Francúzi sľúbili, že urobia nápravu.

Zaujímavé je, že v Chamrousse je budované a takmer vybudované oblasť stredisko pre lyžiarsky

výcvik školskej mládeže s kapacitou niekoľko sto miest. Mládež — stredoškolská — sa tu v zime zídze z celého Francúzska, aby sa naučila lyžovať, poznávať krásu prírody a pritom sa riadne vyučuje. Vôbec Francúzi teraz do mládeže veľa investujú aj v lyžovaní. Vieme, nie je to nič nového, ba povedali by sme, že sa to Francúzi naučili od nás. Len máme obavy, aby táto naša originálna myšlienka sa u nás zase nezrušila, lebo o telovýchove na vysokých školách sa vschličo v poslednom čase hovorí.

★

Na samotnej komisii prerokoval sa celý rad problémov. Na programe bola príprava majstrovstiev sveta v Chile. Rozhodnuté, že príchod družstiev má byť do Portilla najskoraj 28. 7. V tejto súvislosti bolo doporučené predsedníctvu FIS ne realizovať zatiaľ švajčiarsky návrh, aby sa štartovalo na neutrálnych lyžiach, t. j. lyžiach bez továrenskej značky, alebo na takých, kde továrenská značka by bola nejakou zakrytá. Pre zostavenie bodových tabuliek FIS bol nájdený nový systém, podľa ktorého by sa mali tohtoročné výsledky prepočítavať. Zaujímavý bol návrh ženskej subkomisie, aby medzi 6 veľkými FIS »A« pretekmi v sezóne bolo týždenné voľno. Na veľa práce si stažoval aj predseda komisie pre schvaľovanie jazzdových

trati inž. Hubert Spiss, pretože len v Európe je potrebné znovu homologovať vyše 50 zjazdových tratí. Táto subkomisia prijala tiež záver, že platnosť schválenia je obmedzená len na 5 rokov. Komisia sa postavila proti zverejňovaniu dosahovaných priemerných rýchlostí na jednotlivých zjazdových tratiach.

Navštívili sme sídlo organizačného výboru X. ZOH a porozprávali o stave príprav s tajomníkom organizačného výboru. Informovali sme ho o našej kandidatúre na usporiadanie MS 1970 vo Vysokých Tatrách. Pozvali sme zástupcov OV k účasti na kalendárovej konferencii FIS v Prahe.

Na samotnom zasadnutí komisie bolo diskutované tiež k nášmu rozsiahlemu návrhu na zvýšenie bezpečnosti zjazdového preteku. Bol prijatý sympaticky, ale s ohľadom na rozsiahlosť a závažnosť bude ho konzultovať so mnou predseda komisie a potom sa znovu prerokuje v komisii.

Návrh popri delení tréningu, doporučení stavaf zjazdové trate mimo lesa, obsahuje aj dosť revolučné myšlienky, napr. signálny bezpečnostný systém na zjazdovej trati (zástavky, signály, svetlá), ale aj návrhy na tzv. »koridorové bránky« a ďalšie.

Na adresu švajčiarskych organizátorov sme predniesli pripomienku k spôsobu organizačného zabezpečenia účasti experta FIS na pretekoch v Arose.

Okrem toho sa nám podarilo pevne dohodnúť návštevu veľmi zaneprázdneného predsedu subkomisie pre už spomínanú stavbu zjazdových tratí inž. Huberta Spissa na vyhladnutie trasy pre novú medzinárodnú zjazdovku na Chopku. Menovaný je naslovovaný odborník a riadil zjazdové súťaže na ZOH v Innsbrucku.

Francúzi boli k nám veľmi pozorní. Je to aj pochopiteľné, veď ide o ZOH. A tak sme mali aj čo robiť, aby sme absolvovali všetky recepcie, či už olympijského výboru, starostu Grenoble, prefekta, alebo prezidenta francúzskeho sväzu. Jednu veľkú výhodu majú tieto recepcie v tom, že tu pri neformálnych diskusiách môže človek skutočne mnohé veci vybaviť.

Napríklad sme si mohli pohovoriť s »napoleonom« — trénerom francúzskych zjazdárov Honoré Bonnetom o event. štarte u nás o VCS v budúcom roku a pod.

★

Cestu do Talianska sme mali už vopred dohodnutú. Ešte v Oslo sme hovorili o tom, aby sme sa vzájomne navštívili a porozprávali sa o ďalších krokoch pri spoločnej kandidatúre. Preto ma prezident talianskeho lyžiarskeho sväzu inž. Conci vzal tiež autom z Grenoble do Milána a už cestou sme o rôznych problémoch spolu hovorili. V Miláne som si pozrel milánsky vetrh a zúčastnil sa na predstavení v slávnej Teatro alla Scala, kde mi Taliani vopred zabezpečili lístok. Pokračoval som potom v ceste do Bolzána a odtiaľ ma organizátori z údolia Val Gardena zaviezli do tohto u nás sice menej známeho, ale v Taliansku významného zimného a aj letného strediska cestovného ruchu.

Stredisko Val Gardena, resp. nemecky Grödenal — uvedomme si, že je to v nepokojnom južnom Tyrolsku, a tam sú všade názvy talianske i nemecké — je vybudované hlavne po II. svetovej vojne. Rýchlo sa vybudovalo najmä pre potreby amerických jednotiek, ktoré boli v blízkej Verone. Potom sa naučili sem chodiť hodne západonemeckí turisti a neskoršie i Holanďania, Angličania a ďalší cudzinci. Udolie sa vyznačuje — aby to popri dvoj- jazyčnosti bolo ešte zaujímavejšie — že sa špeciálne v ňom, resp. v jeho troch osadách hovorí latinčinou, zmesou latiny, nemčiny, taliančiny a ešte ďalších rečí. Obyvatelia sú na túto národ-

nostnú alebo rečovú zvláštnosť a mimoriadnosť neobyčajne hrdí. V údolí sú tri osady: St. Ulrich — Ortisei, St. Christian a Wolkenstein — Selva. V lyžiarskom športe sú tak trochu súperi, ale organizovania MS 1970 sa zúčastňujú spoločne. Jednako ale museli si podeliť aj zjazdové disciplíny, aby sa »aj vlk našel a aj baran bol celý«, a tak v každej osade budú iné disciplíny.

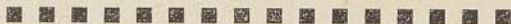
Prakticky to hlavné majú už teraz k dispozícii. Ubytovacia kapacita v starších i nových hoteloch v počte 8000 postelí. Do roku 1970 bude ďalších 2000 nových postelí. Okrem toho v neďalekom Bolzáne a ďalšom okolí je k dispozícii ďalších vyše 15 000 lôžok. Trate ženského zjazdu, obrovských slalomov a slalomov majú hotové a musia vybudovať len novú mužskú zjazdovku, terén už experti FIS schválili. Výtahov majú nadostač. Je to úžasné, v údolí je asi 90 rôznych výtahov, vlekov, sedačiek, lanoviek a pod. Zaslí sme, keď sme napr. na úseku v šírke snád 100 až 150 m zistili dokonca 4 vleky, a nebol to jediný takýto úsek.

Áno, majú aj starosti. Nemajú ešte celkom vyriešené finančné záležitosti a starosti si robia so spojmi (to napokon aj my vo Vysokých Tatrách). O sneh ale starosti nemusia mať, toho je tam dosť. A funkcionárov majú tiež dosť.

Taliani si robia nádej, že dostanú pridelené MS 1970. Najmä teraz po tom, čo boli pridelené Mníchovu letné olympijské hry 1972, sa domnievajú, že Garmisch Partenkirchen má menšie šance na pridelenie MS 1970, a to či už zjazdových, alebo klasických disciplín. Okrem toho Talianom vypadol tiež ďalší konkurent Naeba vzhľadom na to, že Japonci dostali ZOH.

JÁN MRÁZ,

člen Medzinárodnej lyžiarskej federácie

■ Ze zpráv expertů FIS:

Gustl Berauer — technický delegát na MS v Oslo napsal:

»Zima 1966 s velkolepým mistrovstvím světa je již za námi. Vzhledem ke stálému sněžení byly upravovány běžecké tratě nezvyklým způsobem, totiž speciálními vojenskými vozidly. Detailní úpravu prováděli vojáci vedení zkušeným lyžařským pracovníkem. Bežecká stopa (bylo jich 97 km) byla vždy dobře upravena od prvního do posledního km. Start štafet mužů ve dvou řadách se osvědčil. Propagace mistrovství světa vrcholila velmi dobrými přenosy televize. Průběh mistrovství byl řízen 15 komisemi, které měly přes sto zasedání a kterým pomáhalo 1200 dobrovolných pracovníků.«

Vladimír Pácl — ze zprávy z Autrans, kde se zúčastnil mistrovství Francie 1966.

»Mistrovství Francie splnilo svůj úkol na sto procent především tím, že se vyzkoušely a prověřily všechny tratě, jednotlivá zařízení i vlastní organizace práce a poznaly se konkrétní nedostatky.

- Běžecké tratě mají olympijskou úroveň. Je třeba je upravit na některých místech — rozšířit úseky ve sjezdech, vykácet některé stromy a provést některé změny v posledních kilometrech tratě — tak, aby i při rychlém, zmrzlém sněhu (ledové stopě) byly bezpečné,
- trať na 15 km pro závod sdružený je velmi náročná — součet všech stoupání (MT) 540 m. Je třeba snížit součet stoupání na 450—480 m.
- také společenská stránka mistrovství Francie byla úspěšná.

NAD DOPISY

Biathlon a RH Semily

Dlouhou dobu byl biathlon popelkou mezi lyžařskými disciplínami. Nedávala se mu prostě naděje do budoucna, neboť se ani nevědělo, kdo bude jeho organizátorem — zda ČSTV nebo Svazarm. Dnes je již tato otázka vyřešena.

Biathlon je nyní v ústřední lyžařské sekci rovnocennou disciplínou s ostatními. Bylo již také vytvořeno čs. reprezentační družstvo a přislíbena i účast čs. juniorů a mužů na mistrovství světa v NDR. Zajistěno je i pořádání mistrovství ČSSR v biathlonu a v září i společná příprava reprezentačního družstva.

Takovéto opatření jsme již dlouho potřebovali. Je velkým povzbuzením pro oddíly i pro závodníky samé. Biathlon je lyžařskou disciplínou jako každá jiná, avšak právě v biathlonu lze dosáhnout ve světových soutěžích hodnotných výsledků.

Tvrdím, že v biathlonu můžeme dosáhnout na MS a na ZOH daleko lepších výsledků než na hladkých tratích běžeckých či ve sjezdových disciplínách. Tato slova mám podložena některými velmi pěknými výsledky doma i v zahraničí.

Zahraniční styk byl v minulém roce jen oddílový, a to oddílů ozbrojených složek — Dukla Liberec a RH Semily. V těchto oddí-

Ploc a Sourek na poradě u zasloužilého mistra sportu Galčina.

Foto J. Cilich, Harrachov

lech je také hlavní kádr reprezentantů. RH Semily uskutečnila loni celkem čtyři závody. Dva velkorážné a dva malorážné a jeden závod štafet v malorážce. Nejlepších výsledků vůbec dosáhl Pavel Ploc z RH Semily, který vyhrál dva domácí biatlony, dále byl první v celostátních přeborech MV, které měly dobrou mezinárodní účast. Startovali v nich mj. přední závodníci SSSR v čele s exmistrem světa Privalovem a mistrem sportu Gundarcevem, který byl na MS v Garmisch-Parkenskirchenu třetí. Ploc dosáhl dále pěkného výsledku v lednu 1966 v Altenbergu v NDR, dějišti to příštího MS, kde skončil mezi elitou NDR na druhém místě 13 vteřin za vítězem. Družstvo NDR bylo v té době ve výtečné formě, neboť vrcholila jeho příprava na start na MS.

Snad největšího úspěchu dosáhl Ploc v SSSR, kde skončil v celostátních přeborech Dynamy ve velkorážném biathlonu na 4. místě

jen s malým časovým odstupem za vítězem. Závod se jel ke konci března a pro nás v neobvyklých podmínkách v 18° mrazu.

Nestavíme však jen na vynikajícím jednotlivci. Junior Sourek byl např. v závodech v NDR ve své kategorii pátý, družstvo Ploc, Mundiš, Fajstaver a Sourek nebylo letos ve štafetách poraženo atd.

Při našem zájezdu v SSSR se nám dostalo velké pomoci od sovětských trenérů. Pro biathlon nám byl přidělen po celou dobu pobytu v SSSR zasloužilý mistr sportu Galčina, především odborník pro střelbu. Kvitovali jsme jeho práci s povděkem, neboť každá rada je pro nás drahá.

Věříme, že biathlon u nás pevně zakotví a závodníci přesvědčí svými výsledky o tom, že biathlon je tím sportem, který může vydotýč pro ČSSR nejenou úspěch ve světových soutěžích.

JIŘÍ CILICH,
trenér RH Semily

Ploc na trati.

Foto J. Cilich, Harrachov

Milá vzpomínka

Je v předvečer 1. máje 1966 a mně se, jako snad každému člověku, v myšlenkách vracejí obrazy dřívějších prvomájových dnů. Zvláště milá vzpomínka patří 1. máji ve třiapadesátém nebo čtyřiapadesátém roce.

To jsem byl ještě žákem devítiletky ve Vrchlabí a jako téměř každý druhý »syn hor« také členem lyžařské sportovní školy dorostu. Do prvomájového průvodu jsme šli pod vedením soudruhů učitelů Zdeňka Pelce, Hampla a Hrušky v lyžařském, v běžeckých

botách a s lyžemi na ramenou. Sotva skončila manifestace na vrchlabském náměstí, nasedli jsme do autobusu a hurá do Spindlerova Mlýna. Odtud nás čekala známá túra po svahu Kozích hřbetů na Luční boudě, kde se druhý den konalo tradiční »Rozloučení se sněhem«. Snad ani ta okolnost by neprobudila mé vzpomínky natolik, abych se rozhodl o této události napsat. Mám však v paměti jeden zážitek, opravdu moc milý.

V rámci rozloučení se konal 2.

května závod štafet na 3x5 km za účasti čs. reprezentačního družstva. My, jako žáci jsme byli na tento závod pozváni jako konkurenti žen, a již předem jsme velmi pochybovali o tom, že bychom mohli nebezpečně zasáhnout do boje s našimi nejlepšími závodnicemi.

Na trať jsem vyběhl v posledním kole a překvapivě díky mým kamarádům na první pozici. V těsném závěsu za mnou vyrazila nekolikánásobná mistryně republiky, mistryně sportu Květa Lelková. Až ke sjezdu do údolí Bílého Labe jsem si proti své soupeřce udržel vedoucí postavení, ale při nešťastném pádu jsem zlomil hůl a Květa mě dojela. Když viděla, jak se těžko dostávám pomocí jedné hole do prudkého protisvahu, nabídla mi svoji hůl a společně jsme potom dorazili ke kontrole, kde jsem si vypůjčil jinou hůl a Květa její vrátil. Horší to však bylo s mým náskokem. Květa do toho šlápla a jen velmi těžce jsem hlídal její paty až do cíle. Nakonec jsme se přece jen museli spokojit s druhým místem. Ale přesto to stálo za to a dodnes cítím krásný pocit, který jsem měl při nabídnutí pomoci od člověka, který pro nás spolu s Jaroslavem Cardalem a Iljou Matoušem byl velkým lyžařským vzorem.

Zde bych měl své vzpomínání ukončit, ale mám na srdci ještě něco, co mě už po několik let

hodně trápi: Při svých návštěvách svého bývalého bydliště ve Vrchlabí porovnávám zájem o lyžování mezi dnešní mládeží a mládeží před těmi dvanácti roky, a mám poněkud skličující pocit, že se stále méně mezi jmény našich špičkových lyžařů objevuje jméno odchovance krkonošské lyžařské lhně. Z Vrchlabí jsou to již snad jen Petřík, Chlumová a Kolařík, kteří udržují její dobrou pověst. Vtírá se mimoděk domněnka, že

odchodem obětavého sportovce a pedagoga Zd. Pelce zájem o masové podchytení mládeže pro tento krásný, zdravý sport ve Vrchlabí upadl. Myslím, že by stálo za trochu snahy ze strany učitelů a obětavých sportovců ze závodů, aby se i ve »vstupní bráně Krkonoš« opět rodily děti »s lyžemi na nohou«.

JOSEF STRÁNSKÝ, VÚ 6938, Mariánské Lázně

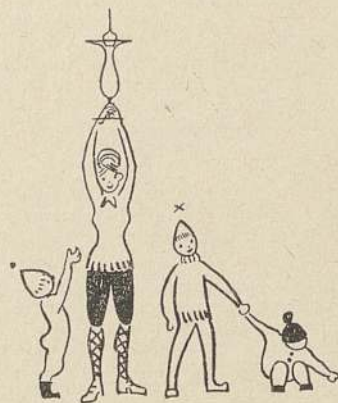
Vítězí zkušené běžkyně

Dokončení ze str. 101

trénink, kterým se teprve organismus adaptuje na zatížení, jež s sebou přináší pro ženy tak náročná disciplína, jako je běh na 10 km. Současně lze z toho usuzovat na to, že tato disciplína klade velmi vysoké nároky na dokonalost techniky. (Mám na mysli ekonomickou aplikaci všech běžecích prvků na terén, nikoliv dva základní způsoby — střídavý a soupažný.)

Po dosažení svého vrcholu po stránce technickotaktické i fyzické jsou závodnice schopné podávat poměrně dlouho vysoký výkon (Kolčínová vyhrála MS prvně ve 26 letech a nyní ve 36 letech).

Není dávno doba, kdy ani tzv. oficiální názory nebraly vůbec na vědomí tento celý fakt a kdy byl leckdy závodník chybně považován za starého. Tomu již tak není, ale naopak současně mnohá závodnice považuje sama sebe v nedostatku houževnatosti za starou a hodnotí se jako »že už nic nedokáže«. Z pečlivého prohlédnutí výsledků by si i mnohá členka

našeho reprezentačního družstva mohla vzít pro sebe poučení a nekončit tím, čeho dosud dosáhla.

Zvážíme-li, co všechno vyžaduje běh na lyžích (zvláště ve srovnání s některými jinými sporty) na závodnicích — nedivíme se,

že se tato disciplína jednak netěší takové oblibě jako například společensky motivované hry, jednak že z těch, které začínou závodit, jen část vydrží tak dlouho usilovat o své úspěchy. Zejména, je-li mladá závodnice stále porážena staršími.

Domnívám se, že získání nových běžkyň je otázkou určitého zmoudřování této disciplíny. Bylo by dobré, aby na rozdíl od klasických 10 km byla zařazena do programu soutěží trať např. 3 km, která by byla jednoduchá a lehká. Tuto trať by mohly úspěšně jezdit i začátečnice v závodění, nebyla by tak náročná na fyzickou ani na technickou stránku (v 10 km v únavě zvláště vynikají a brzdi technické nedostatky), a u nás by tato trať navíc podpořila nanejvýš nutný rozvoj rychlosti.

MILADA PROKEŠOVÁ,

odborná asistentka KTV MFF v Praze

Ze světa

FRANCIE

„Místopředseda OV ZOH v Grenoblu p. R. Arduin, který byl v Praze na kalendářní konferenci FIS je ve Francii velkým propagátorem klasických disciplín. Jeho manželka kdysi aktivně závodila v běhu na lyžích. Byl pro sympatie k severským disciplínám nazýván ostatními závodníky »Raoulsen« (skandinávská verze jeho křestního jména Raoul).

V deníku Le Progres vyšel článek — Chronique olympique — o současném stavu přípravy ZOH 1968 v Grenoble. Hlavní úkoly, které čekají organizátory jsou: příprava na Mezinárodní týden 1967, který bude prokoukou olympijských zařízení. Dalším vážným problémem je organizace dopravy a výstavba nebo rozšiřování silnic v Grenoble a v okolí. Článek se také zabývá kalendářní konferencí FIS, která byla 11. VI. v Praze. Pod nadpisem: Dobré spojení Praha—Grenoble byli čtenáři informováni o zasedání v Praze: »...Pro Skandinávce a Středoevropany je třeba podotknout, že R. Arduin se zasloužil o rozvoj běžeckých disciplín a skoku v Dauphiné...« Velmi známé české noviny (p. r. Večerní Praha) zveřejnily podrobný rozhovor s tímto významným olympijským funkcionářem a čtenáři byli jistě skokojeni, když se dozvěděli o uznání, které vyslovil R. Arduin československému skokanu R. Doubkovi, který v letošní zimě byl první na mezinárodních závodech v Autrans [naši skokani se zde zúčastnili prvních závodů na novém skokanském můstku].

Nejzajímavější části rozhovorů s p. Arduinem z Večerní Prahy:

»Co se právě nyní děje v Grenoblu?«

»Totéž, co v Praze. Také se stavějí a budují silnice a upravuje město. Zejména se změní výpádové silnice do olympijských středisek, jako je Chamrousse, Autrans atd. Máme však jednu nevýhodu. V Grenoble musí být silnice a veškerá výstavba dokončena do konce příštího roku, zatímco u vás nejste tak termínově omezeni.«

»Jak jste spokojen s konferencí?«

»Všechno bylo úspěšně vyřešeno, co se nás pořádá X. ZOH týkálo. Odjíždím do Grenoblu plně spokojen. A to nejen s výsledkem kongresu, ale odvdám si milé vzpomínky na vaši Prahu a vřelé přijetí od vás všech.«

»Co vzkazujete Pražanům?«

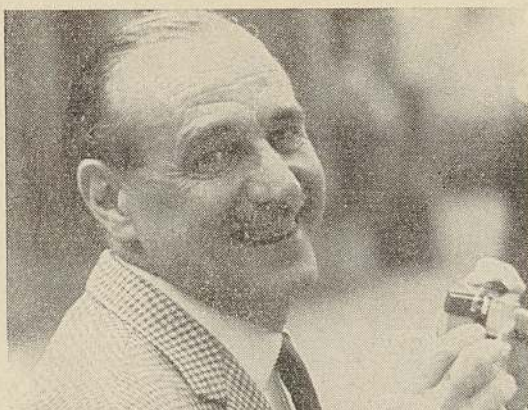
»Aby malebná Praha rostla stále do větší krásy. Aby se co nejvíce Pražanů přijelo podívat na olympijské hry v Grenoblu. Cs. lyžařům přejí hodně úspěchů, aby pokračovali v dobrém začátku, který zahájil skokan R. Doubek svým vítězstvím na letošních mezinárodních závodech v Autrans.«

SKANDINÁVIE

Mezi skandinávskými zeměmi se každoročně koná soutěž školní mládeže v běhu na lyžích. Výsledky 1966:

1. Finsko	318 480 účastníků
2. Švédsko	244 142 účastníků
3. Norsko	242 262 účastníků

Pro tuto soutěž je každoročně vydáván plátěný odznak, který si účastníci soutěže kupují sami. V Norsku byl opět zvolen předsedou lyžařského svazu Dag Berggrav, předsedou sjezdové rady trenérské R. Lonnevig, skokanské L. Holm a běžecké G. Gundersen.

Místopředseda OV ZOH v Grenoblu p. R. Arduin

FIS

Předsednictvo FIS se sešlo při mistrovství světav Portillo a projednalo některé důležité problémy:

- byl schválen systém vyřazovacích slalomů a finálového slalomu pro mistrovství světa a ZOH,
- byl vzat na vědomí návrh sjezdové komise, že obě slalom na mistrovství světa se pojede ve dvou dnech a na dvou různých tratích,
- pokračovala diskuse o závodění ve sjezdových soutěžích na lyžích bez továrních značek,
- v daném termínu znovu potvrdily Vysoké Tatry, Davos, Jackson Hole, Val Gardena a Garmisch-Partenkirchen svoji kandidaturu na mistrovství světa 1970. Po lhůtě, která byla 31. IV. 1966 se znovu přihlásil Banff,
- předběžně byl diskutován program soutěží ZOH 1968 — slavnostní zahájení bude 6. II. a zakončení 18. II. 1968,
- předseda a generální tajemník FIS podali zprávu z dubnového zasedání MOV v Římě,
- zvyšující se zájem televize o lyžařské soutěže a mistrovství světa vede k tomu, že se uvažuje o zvýšení poplatku za televizní přenosy pro FIS,
- byl diskutován návrh na reorganizaci světových soutěží tak, aby mistrovství světa bylo častější. Zatím jsou alpské země pro a skandinávské proti — mají strach, že se zmenší význam jejich tradičních soutěží; Holmenkollen, Lahti, Švédské hry. Konečné rozhodnutí padne na XXVI. kongresu FIS v příštím roce,
- byla podána informace o závodech juniorů, z nichž nejvýznamnější v roce 1967 mají být 27. až 29. ledna v Murau (Rakousko) pro běžce a sdružené a 4.—5. března v Harrachově pro běžkyňe a skokany,
- pokračovaly »teoretické« diskuse o amatérismu,
- subkomise pro závody lyžařů velkých měst (nemajících v zájmu lyžařské terény) navrhla pořádat světové kritérium pro závodníky z těchto měst.

FRANCIE

Mezinárodní týden v Grenoble 1967.

Na základě zkušeností z tak zvaných »předolympijských soutěží 1963« v Innsbrucku usnesla se FIS na pořádání jen »malých« závodů v Grenoblu s omezeným počtem startujících a disciplín. Ve všech klasických disciplínách (muži i ženy) může startovat jen 10, ve sjezdových (muži i ženy) jen 6 závodníků. Program byl stanoven takto: středa 8. II. skok na můstku P=90 m — Saint Nizier, čtvrtek 9. II. běh na 30 km — Autrans,

pátek 10. II. ženy běh na 10 km a biathlon — Autrans,
 sobota 11. II. běh na 15 km — Autrans,
 neděle 12. II. ženy běh na 10 km a skok na můstku P=70 m — Autrans,
 pondělí 13. II. štafety v biathlonu — Autrans,
 čtvrtek 16. II. non-stop trénink ve sjezdu mužů a slalom žen — Chamrousse,
 pátek 17. II. sjezd mužů, non-stop trénink ve sjezdu žen — Chamrousse,
 sobota 18. II. sjezd žen — Chamrousse,
 neděle 19. II. slalom mužů — Chamrousse,

Naše reprezentační družstva

SKOKANI:

Pavel Berka (TJ Ještěd Liberec), Ladislav Divila (RH Semily), Boh. Doležal (D. Banská Bystrica), Rudolf Doubek (RH Semily), Rudolf Höhnle (D. Liberec), Zbyněk Hubač (RH Semily), Josef Matouš (D. Liberec), Josef Metelka (D. Liberec), Dalibor Motejlek (D. Liberec), Jiří Raška (Sp. MEZ Frenštát p. R.), Frant. Rydval (D. Liberec). — Trenéři: Zdeněk Remsa a Miloslav Bělohožník.

SDRUŽENÁŘI:

Josef Kraus (D. Liberec), Tomáš Kučera (J. Harrachov), Josef Kuthel (D. Liberec), Št. Oleksák (D. Liberec), Jiří Rázl (Sl. Praha VŠ), Ladislav Rygl (Sl. Praha VŠ). — Trenér: Bohuslav Rázl.

BĚZCI:

Rudolf Čiliík (B. Kremnica), Jan Fajstavr (D. Liberec), Vít Foušek (D. Liberec), Štefan Harvan (Sn Smokovec), Ladislav Hrubý (RH Semily), Julius Lupták (RH Poprad), Václav Peřina (D. Liberec), Ján Ilavský (RH Poprad), Mojmír Slosiarik (Sl. Praha VŠ), Karel Štefl (D. Liberec). — Trenéři: Jaroslav Honců a Ondřej Rusko.

BĚŽKYNĚ:

Eva Brízová (S. Lišnice), Milena Čillerová (J. Mšeno n. N.), Milena Chlumová (RH Semily), Mirka Jiráňová (Sl. Praha VŠ), Jana Ledvinková (L. Trutnov), Eva Paulusová (Sn Jilemnice), Jarmila Škodová (RH Semily). — Trenér: Vladimír Šimůnek.

SKOL

Spojení motorismu s lyžařením — když se pražský motorista »vumázne« Na můstku.
Vyprcholením lásky k bílému sportu — když si dá lyžař nasadit do úst lyžařský můstek!
Opravené pořekadlo: Kdo na lyžích jízdu kopá — sám při ní padá.
»Není pravda, že sport ženám škodí,« bránila jedna matka sportovní činnost a dodala: »Všechny mě tři dcery si udělaly známost na lyžích!«
Milovníci bílého opojení, víte, že je krajně nebezpečné vyprávět správcům domu o krásách zimy, když zametá 20 cm sněhu při 20° pod nulou?

SJEZDÁŘI:

Jan Čermák (LIAZ Rýnovice), Jaroslav Janda (D. Ban. Bystrica), Radim Koloušek (Sl. Praha VŠ), Milan Pažout (Sl. Košice), Luboš Petřík (Sp. Vrchlabí), Pavel Ralavský (Sl. Brno Technika), Gregor Sinay (Sl. Košice), Jan Vojtěch (S. Janské Lázně). — Trenér: Jan Vedral.

SJEZDÁŘKY:

Vladimíra Bambasová (CHZ Litvínov), Miriam Cuninková (Dyn. Nížké Tatry), Alena Krňoulová (Sl. Praha VŠ), Miloslava Kubínová (Sn Pec p. Sn.), Anna Mohrová (Sl. Praha VŠ), Iva Tyllová (RH Praha). — Trenér: Zbyněk Mohr.

BIATHLON:

Stanislav Fajstavr (RH Semily), Egon Hofmann (TJ Abertamy), Vlad. Jeřábek (D. Liberec), Ladislav Mundil (RH Semily), Pavel Ploc (RH Semily), Josef Sourek (RH Semily), Ladislav Žizka (D. Liberec). — Trenér: Štěpán Čubírka.

REPREZENTAČNÍ B-DRUŽSTVA:

SKOKANI:

Oldřich Balcar (D. Banská Bystrica), Břetislav Hnyk (J. Harrachov), Vladimír Hnyk (J. Harrachov), Václav Jakoubek (D. Ban. Bystrica), Pavel Kodejška (J. Lomnice n. P.), Velemír Nemeszeghy (L. Bratislava), František Střelec (J. Harrachov), Karel Šesták (T. Kraslice), Josef Šivic (TJ Rožnov p. R.), M. Peřich (D. Liberec). — Trenér: Antonín Lenemayer.

SDRUŽENÁŘI:

Petr Bayer (TJ Rožnov p. R.), Libor Fotlman (L. Trutnov), Miroslav Hrstka (TJ Rožnov p. R.), Antonín Kučera (J. Harrachov),

Josef Lukeš (J. Harrachov), Frant. Majer (TJ Rožnov p. R.), Jan Martinič (J. Harrachov), Antonín Rázl (J. Harrachov), Petr Tůma (Sn Jilemnice), Frant. Zenker (TJ Abertamy), Josef Zvonek (TJ Rožnov p. R.). — Trenér: Josef Lánský.

BĚZCI:

Götz Biemann (J. Mšeno n. N.), Jindřich Fabián (TJ Val. Meziříčí), Miroslav Herčík (D. Liberec), Jan Michalko (RH Poprad), Andrej Páříčka (B. Kremnica), Jaroslav Rozkovec (Sl. Praha VŠ), Bohumil Sáva (J. Mšeno n. N.), Vlado Šaling (Sn Smokovec), Pavlikovský (RH Poprad). — Trenéři: Jaroslav Honců a Ondřej Rusko.

BĚŽKYNĚ:

Jaroslava Bečvářová (Sp. Strakonice), Věra Bušová (Sp. Blansko), Miroslava Erlebachová (Sl. Praha VŠ), Věra Cívínová (Sl. Brno Technika), Anna Oswaldová (B. Kremnica), Eva Šnebergrová (RH Semily), Lenka Weissšäutelová (J. Mšeno n. N.). — Trenér: František Pešl.

SJEZDÁŘI:

Vlastimil Horák (Sl. Ostrava), Vladimír Kolda (Sl. Brno Technika), Marian Králík (D. Ban. Bystrica), Jaroslav Máša (D. Banská Bystrica), Miroslav Polišenský (Sl. Olomouc), Jiří Syrovátka (Sl. Praha), Otto Šírek (LIAZ Rýnovice), Vlad. Zajden (Dyn. Nížké Tatry). — Trenér: L. Zacharides.

SJEZDÁŘKY:

Alena Glásová (Sn Pec p. Sn.), Ludmila Holovská (Sl. Košice), Alena Kornelová [Kovostroj Děčín], Hana Mahrová (RH Praha), Eva Milerová (Sp. Ml. Boleslav), Milena Rödlingová (Chemička Ústí n. L.), Věra Weinertová (VŽKG Ostrava). — Trenér: Dušan Charvát.

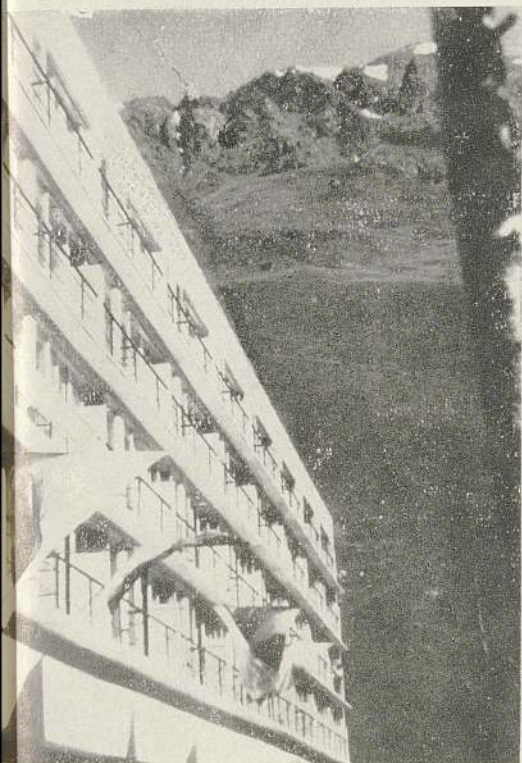
LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábek. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

7

Gastinica Itkol, ubytovna účastníků mezinárodních závodů (nahore) ■ Večerní nálada pod nejvyšší horou Kavkazu, Elbrusem (vpravo nahore) ■ Kavkaz je hlavně vyhledávaným centrem turistů a horolezců (dole).

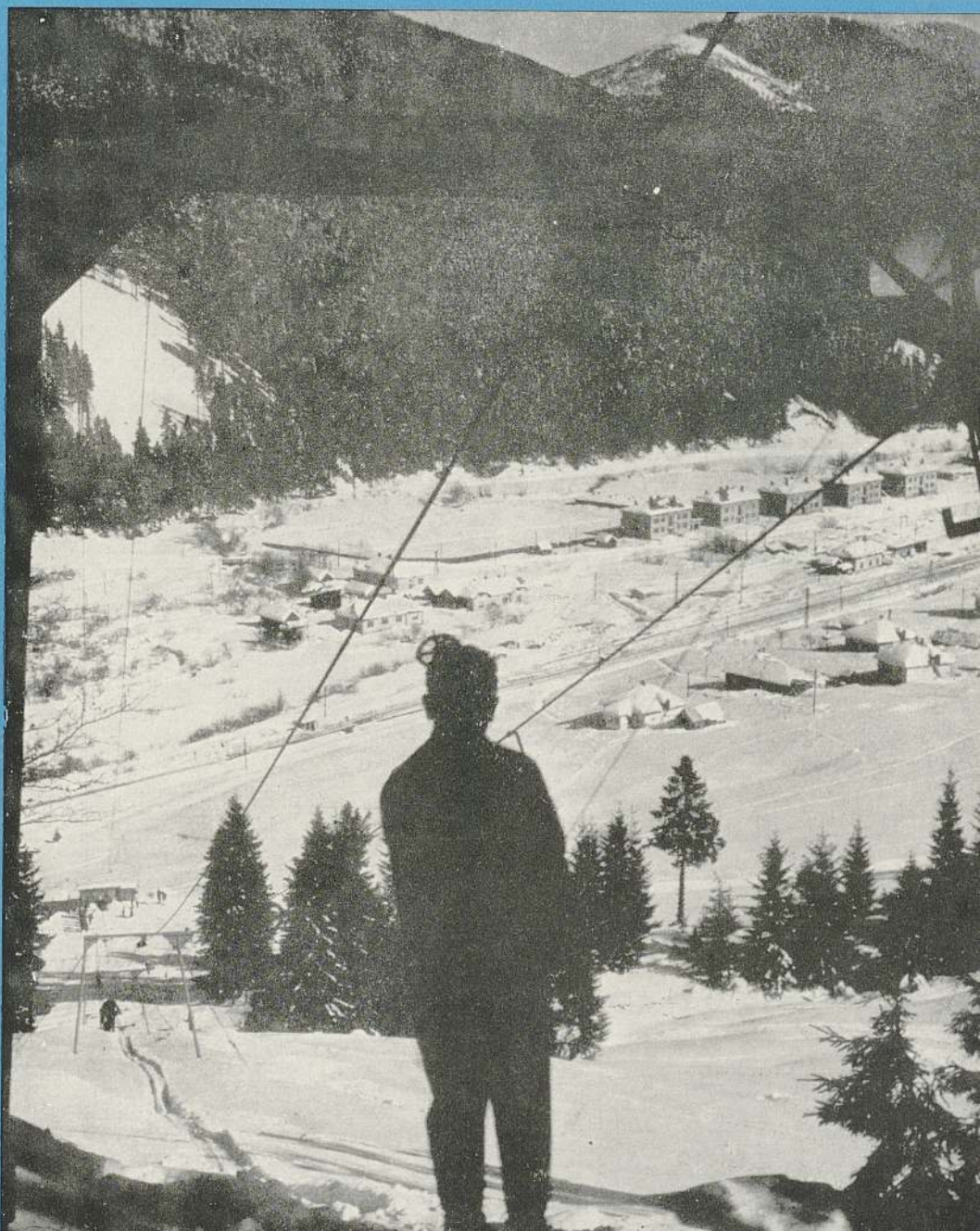
OBŘÍ SLALOM SE JEL NA KAVKAZE NA LAVINĚ. IVANOV (NA SNÍMKU) VŠAK JIŽ NEBYL TAK ÚSPĚŠNÝ JAKO VE SLALOMU A SKONČIL NA 8. MÍSTĚ

Ing. Holubka

1 584 yžařství 1

ROČNÍK 52 • ŘÍJEN 1966 • Kčs 2,—

8

Nádherná finská krajina. Pohled v Suetunturi k polárnímu kruhu

Z FINSKÉHO CESTOVÁNÍ

lyžařů Sláv e
Praha VŠ

[Čtěte na str. 113]

Další snímky jsou též na III. straně obálky

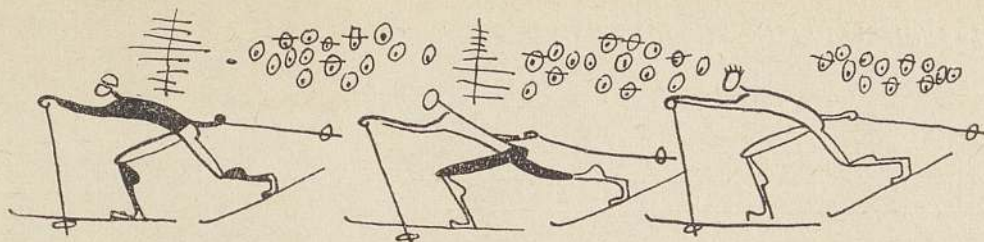

S našimi hostiteli na Suetunturi

Z mistrovství Finska
v Rovaniemi [Ounasvaare]
v běhu na 50 km.
Pentti Tossavainen.

Foto na titulní straně:
Lyžařský vlek v Mlynkách, neocenitelný pomocník sjezdařů.
Foto inž. L. Deneš, Mlynky

Stálice, která bude stále zářit na lyžařském nebi Za spartakiádu ve Finsku (I.)

Společně s dalšími lyžaři Slavie Praha VS jsme hostili o naši slavné spartakiáde 1965 finské přátele z lyžařského klubu Pudasjärvi. Letos na jaře jsme jim návštěvu oplacili. Viděli jsme velmi mnoho, startovali jsme v sedmi závodech, viděli mistrovství Finska v klasických disciplínách, poznali trochu severskou zimu přírodu, finskou školu, získali jsme ve Finsku dobré přátele, hlavně však — viděli jsme finské lyžování, lyžování s velkým „L“.

Finský lyžařský svaz (Suomen Hiihtoliitto) drží nítce velmi rozsáhlé síť klubů rozložených po celém Finsku. Kluby pořádají závody vesměs samostatně. Neexistují zde závody postupové a tak jsou všechny soutěže veřejnými, jsou to běžné závody, které v případě nutnosti určí Finský lyžařský svaz jako kvalifikační (jen pro OH a MS). Reprezentační družstva pro nejvyšší světové soutěže se sestavují většinou po sérii několikadenních startů, které s krátkým odstupem předcházejí vrcholné soutěži. O závodnících pro „běžnou“ reprezentaci rozhodují naopak s velkým předstihem pro celou zimu. Soutěžení mezi zeměmi Skandinávie je věcí klubů či závodníků samých. Mezi Finskem, Švédskem a Norskem je hranice naprosto otevřená a tak „mezinárodní“ závodění je pro celou zimu a naprosto samozřejmostí.

PŘÍRODA — ZÁJEM — SCHOPNOSTI

Přírodní podmínky mají Finové výtečné, snad nejlepší na světě, a tyto podmínky spojené se zájmem a schopností lidí stavějí Finsko na nejvyšší úroveň v běhu na lyžích.

Mírně členitá krajina s poměrně řídkými lesy, které pokrývají 70 % země, je po celou zimu přímo předurčena pro běh na lyžích. Sníh leží po celém Finsku od prosince do dubna a v nejsevernějších oblastech od konce října až do prvních dnů května.

Z lyžařského hlediska můžeme Finsko rozdělit do tří základních oblastí:

Jižní — sahající až po Kuopio, střední — po oblast měst Oulu a Kemi a severní — po polární kruhem. Tyto oblasti mají společně zejména sněhové a klimatické podmínky. Například v jižní oblasti jsou optimální podmínky v lednu a v únoru. Teplota je —10 až —20° Celsia; později jsou teploty kolem 0 a sníh je nekvallitní. **Severní oblast** je v prvních měsících příliš drsná, dozrává polární noc, den je krátký, mrazy značné. Duben je však již měsícem jara, teploty jsou kolem —10°, celodenně

září „nízké“ sluníčko. V březnu je nejlepší oblast střední. Má stálý vysoký tlak, světlo až do 19 hodin, teploty jsou —5 až —15° C.

Toho také využívají organizátoři lyžařských soutěží. Začátkem prosince se závodí v celém Finsku, největší počet soutěží je však vždy v té současně nejpříhodnější oblasti. Začátek zimy patří jihu a je zakončen lyžařskými slavnostmi v Lahti, v březnu se závodí ve střední oblasti a v dubnu se závodníci přesouvají do Laponska ještě za kvalitním sněhem a tužší i kvalitními závody.

Finové považují závodění za základ lyžování vůbec. Závodníci nadřazují závodění nad vlastní přípravu, závodění je nejlepší propagací a nábořem mládeže a také ekonomicky a společensky efekt není na posledním místě. Po celý rok tedy závodí Finové co nejčastěji na sněhu, který u nás téměř neznáme. Je to asi 70 cm stejnoměrná vrstva velmi sypkého sněhu, v němž pohyb mimo stopu je téměř vyloučen. Za mrazu napadený sníh, který neprošel nikdy oblohou, je velmi rychlý, a tak bílý, že až oči přecházejí, skoro neuvěřitelné.

ORGANIZACE — PROPAGACE — ZAJIŠTĚNÍ ZÁVODŮ

Kluby pořádají většinou závody jednorázové ve všední den nebo dva závody po sobě — v sobotu a v neděli. Závody jsou vlastně denně a není ani výjimkou, že jeden den je několik velkých závodů současně.

My jsme nejlépe poznali oblast střední provincie Pohjan s hlavním městem Oulu, oblast, která je po celý březen doslova přeplněna běžecými závody.

Větší soutěže jsou plánovány v celofinské termínové listině, ostatní zajišťují pobočky lyžařského svazu ve všech větších (provinciálních) městech. Každý klub musí předem konání závodu ohlásit a za uskutečněný závod zaplatit poplatek. U velkých soutěží — mezinárodních, mistrovství Finska a podobně — je poplatek dosti vysoký.

Přípravu, propagaci a vlastní provedení zajišťuje každý klub naprosto samostatně. Příjmy klubů jsou převážně ze vstupenky, ze zábal, proňajem přenosu televize apod. Vstupné na lyžařské závody je samozřejmostí. Vstupenku viditelně připravenou najdete u diváka v lese na trati, stejně jako v cíli. Má ji i předseda pořádatelského klubu. A výše vstupného? Na běžné závody 4 až 6 finských marek (1 dolar —

3,2 finské marky), na mistrovství Finska 7 FM.

Kluby si také zajišťují pro své závody účast nejlepší. Vydávající dlouhou před startem, třeba i rok předem s jednotlivými závodníky, aby pokud možno nejlepší konkurenci přilákaly diváky, mohly dobře provést reklamu atd. V tisku jsou již týden před závody bohatě materiály o tom, kdo a kde bude startovat, dva dny před závodem úplná startovní listina. Prodávají se tištěné programy závodů se startovními listinami, samozřejmě zaplacené reklamou místních obchodů a podniků.

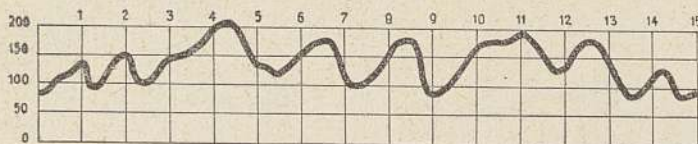
V denním tisku patří denně nejméně dvě stránky lyžování, plně fotografií, rozhovorů se závodníky a předpovědí, dále kompletní výsledky apod. Zde jsme si plně uvědomili sílu a postavení běhu na lyžích ve Finsku, kolik je denně závodů a jak velkých.

Starostí pořadatele je rovněž finanční zajištění většiny závodníků. Nejlepším hradí vše po přímé osobní dohodě. Průměrní lyžaři přijedou na závody a pořadatel jim oznámí, kde se mohou ubytovat a stravovat, pochopitelně na konto pořadatele. Většinou bývají k tomuto využití internátní školy a školní jídelny, případně restaurace. Nejslabší závodníci si naopak hradí veškeré výdaje ze svého a tak se každý dvojnásob snaží dostat se mezi nejlepší. Klub, který závodníci reprezentují, jim přispívá minimálně. Tento systém je platný u všech veřejných soutěží a je etf klubu, přijde-li nejlepší závodník, který je ovšem současně i nejdražší.

Jen při mistrovství Finska platí výlohy vysílající klub. Mistrovství je záležitostí jednotlivců a klubových štafet. Startovat mohou všichni závodníci i výkonnostní třídy. Koná se vždy odděleně mistrovství dospělých a mistrovství nižších věkových kategorií. Popularita běhu na lyžích zajišťuje vždy pěkný počet diváků a tak kluby pravděpodobně neprodělávají. Mysleme, že i funkcionáři klubu, vesměs významné osoby v místě, neváhají v případě nutnosti sáhnout do vlastní kapsy.

Klub také zajišťuje oficiální ceny — ve Finsku jsou to tradičně postříbřené poháry pro muže a talíře pro ženy. Pohár je pro každou kategorii pěkná řádka a líší se jen velikostí a vrytým nápisem — jsou stejné od nejmenšího až po největší. U talířů je totéž. Doplnkem jsou různé ceny, které si závodníci vybírají podle umístění. Darují je vždy obchodníci, podnikatelé, hlavně z reklamních důvodů. Viděli jsme vybírat ledničky, televizory, rédia, jízdni kola a také konfekční kábaty, svetry, lyže,

SM - HIIHTOLATUJEN PROFILIT 15KM - OUNASVAARA

Profil tratě

holičí strojky apod. — opět podle kvality závodu.

Rozdělení cen je velmi slavnostní záležitostí. Koná se večer po závodech, většinou ve sportovní hale, v kině či podobně. Obecnostvo platí opět vstupné a večer je spojen s taneční zábavou. Nechybí džezová hudba, vážný projev předsedy klubu, poděkování divákům i závodníkům atd. Viděli jsme mj. zahraniční orchestr, televizní hvězdy apod. V nabitých sálech, zejména mládeží, při bezvadném vystupování závodníků jsme opět obdivovali, jak dovedou Finové propagovat lyžování. Taneční zábavy jsou na severu jen při skutečně mimořádných událostech. Při dvou denních závodech pořádá klub zábavu po oba dny.

KATEGORIE — VÝKONNOSTNÍ TŘÍDY

Ve většině závodů startují závodníci v těchto kategoriích: 15—16 a 17—18 let na tratích do 10 km (dorostenci), 19—20 na tratích 10 a 15 km (junioři), dále jsou muži I. a II. třídy, zvláštní závod mají i muži III. třídy a muži přes 35 let (na kratších tratích); dorostenky jsou do 18 let a poté je kategorie žen. Ve větších závodech startují jen muži, ženy a junioři, nebo podobně. Soutěžní mládeže je zásadně ponechána škole a závody mládeže jsou snad ještě častější než dospělých. Pořadány jsou však se stejnou pečlivostí.

Výkonnostní skupiny jsou velmi podobné našim výkonnostním třídám (VT), III., II. a I. třída jsou vyčíslovány také procentuálním zpožděním od času vítěze. I. VT je 10% zpoždění a stačí jí zajet v jednom závodě, potom platí jen následující sezónu a je nutné ji obnovit. Je zajímavé, že získání I. VT potvrzuje lyžařský svaz dodatečně, po sezóně, kdy určí podle kvality závodu, který závod byl prvotřídní. Dosažení třídy zveřejňuje lyžařský svaz spolu se zprávami o závodech apod. na podzim v pěkné ročeně. Pro nejlepší závodníky existuje ještě vyšší čestná klasifikace — třída mistrů — udělovaná za několikrát získaný titul mistra Finska, a třída světových mistrů pro nositele medailí z mistrovství světa nebo olympijských her.

VLASTNÍ ZÁVODY: START — CÍL — TRATĚ

Závody, které se konají ve všední dny, začínají kolem 17 hodiny tak, aby hlavní závod byl vyvrcholením pořadu. Ostatní soutěže závod doplňují, a protože diváci chtějí na stadiónech stále něco sledovat, přijdou si režírovat těchto soutěží na své. Sobotní závody bývají odpoledne již od 14 hodin, nedělní dopoledne mezi 10. až 13. hodinou.

Závodění později odpoledne je všestranně výhodné, pořadatelé mají dostatek času na přípravu závodu i tratí, závodníci si před závodem projedou trať, dobře vyzkouší lyže, místní mohou splnit povinnost v zaměstnání a i diváci pochopitelně vítají starty v mimopracovní dobu. Obchody se zavírají již v 16 nebo 17 hodin. Místa startu jsou přímo ve městech, nebo na okrajích a zásadně na stadiónech.

Někdy to bývá stadión upravený speciálně pro lyžování (Kemi, Kuusamo, Rovaniemi), spojený se skokanským můstkem, jindy jsou to letní sportoviště — atletické či fotbalové stadióny.

Náročný divák, který se vyzná v lyžařském sportu, chce mít těsný kontakt se závodníky. Proto pořadatelé volí vždy tratě v několika okruzích s průjezdy stadiónech. Ze závodů, které jsme viděli, bylo jen mistrovství Finska v Rovaniemi výjimkou. Patnáctka a štafety v jednom okruhu, ale 50 km a 10 km pro ženy také v okruzích. Na 15 km startovalo 186 mužů. Trať nemá vždy oficiální délku, jsou však vybírány podle terénu, doby startu apod. Uvedeme jen několik příkladů ze závodů, které jsme sledovali:

Pudasjärvi: 15 km (3 × 5 km), 30 km (4 × 7,5 km), ženy 4,5 km (6 × 750 m) a 10 km (2 × 5 km).

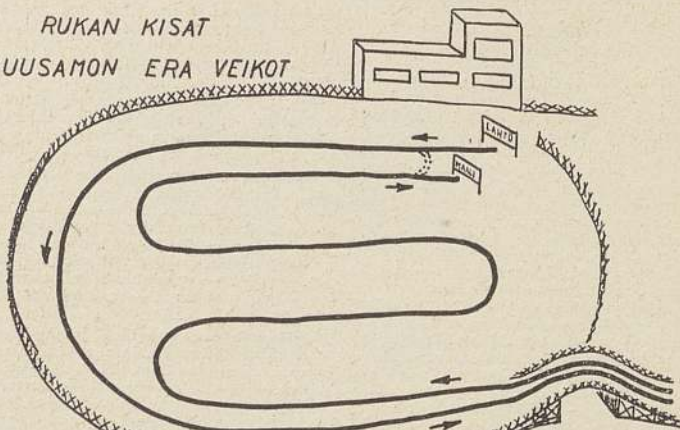
Kemi: 21 km (3 × 7 km), ženy 10 km (7 + 3 km).

Oulu: 8,5 km (5 × 1700 m) na stadiónu a v přilehlém parku, ženy štafety 4 × 1500 m (3 × 500 m) jen na stadiónu, při umělé osvětlení.

Kuusamo: 15 km (3 × 5 km), 30 km (3 × 10 km)...

Trať tedy různých délek, zásadně v okruzích. Někde dokonce pořadatelé neuvádějí vůbec délku, ale vypisují závody např. na 4 kola apod. Krátké „parkové“ závody (Puistohiihto) jsou velmi populární a stále více se rozšiřují. Běhá se jen na stadiónu nebo na stadiónu a v jeho nejbližším okolí. Počet startujících je buď omezen, nebo jsou rozděleni do dvou závodů a je příslušně upraven i startovní interval. Startuje se jednotlivě v intervalu 10 nebo 15 vteřin, mnohde je umělé osvětlení, prostě dělá se vše pro to, aby přišlo co nejvíce diváků a viděli nejlepší výkony.

RUKAN KISAT KUUSAMON ERA VEIKOT

Uspořádání na stadiónu

V Oulu a v Kuusamu bylo 20 000 zsvěcených diváků!

* Velmi zajímavě jsou řešeny starty, průjezdy a cíle. Nikde jsme neviděli prosté projekce stadiónem, ale vždy je ve stadiónu několik smyček, které musí závodníci při průjezdech a před cílem absolvovat. Dovolil-li to terén, nechyběly na stadiónu ani stoupání nebo sjezd. Dřevěné průjezdy dovolují křížovat stopy, silnice i prostory pro diváky. Vše uvnitř stadiónu je naprosto přehledné, bez funkcionářů i překážejících lidí. Rozhodčí měří průjezdy a časy v cíli zásadně z okna kabiny umístěné přímo proti cílové brance. A tak jedně na startu je se závodníkem startér a jeho pomocník.

Diváci jsou neustále informováni rozhlasem o mezechasech, závodníci mnohokrát projíždějí a opravdovým vrcholem je dojezd vítěze. Dobrou pomůckou pro přehlednost závodu jsou startovní intervaly, které — pokud to není parkový závod — jsou vždy 1 minuta a startují dva závodníci současně. Diváci i rozhodčí mohou velmi rychle a přesně sledovat závod a znát průběh i konečné výsledky.

Profily tratí jsou velmi různorodé. Jeden závod na úplně rovinné a druhý na značně členité, kopcovité trati. Viděli jsme závody s nepatrnými výškovými rozdíly (asi jako kolem Kolína), avšak i závody nejvyšší obtížnosti. V Kuusamu se jel například třikrát v závodě výškový rozdíl 160 m, ženy měly v závodě na 5 km 45 výškových metrů celé „stromčekem“ atd.

Úprava tratí je velmi pečlivá, stopy jsou zřejmě dlouhý čas udržovány, tratě jsou značně široké, a proto se na trati jezdou závodníci i diváci a jízda po trati je trpěná i v průběhu závodu. Trať jsou všude nejprve upraveny strojem — rolbou nebo sněhovými skútry — a pak projížďeny na lyžích. Před závody jsme viděli projíždět trať školní mládež, vojsko apod. Na tratích největších závodů jsou patrné značné zášchy v letním období, chodníky ve svazích jsou až čtyřmetrové, jsou průseky atd.

Přesvědčili jsme se, že Finové dovedou dělat skvělé závody, dovedou udržet zájem závodníků i diváků a ukazují i v organizaci lyžování, že finská stálice bude ještě dlouho nejjasnější hvězdou na lyžařském nebi.

JOSEF PROKEŠ
JAROSLAV POTMEŠIL

odborní asistenti FTVS KU Praha

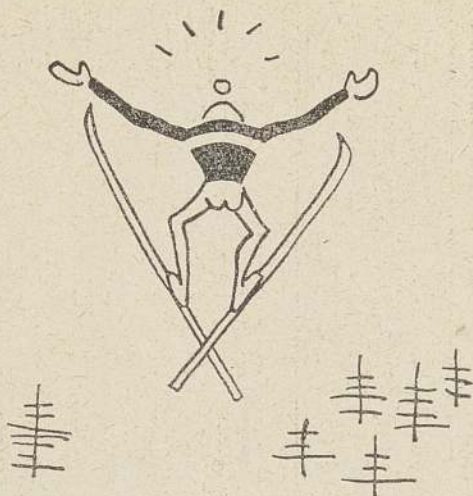
Skok na lyžích v kostce

Po pronikavých úspěších našich skokanů v posledních letech je mezi naší mládeží stále větší a větší zájem o tuto efektivní lyžařskou disciplínu. Trenérská rada skoku ÚLS tento zájem samozřejmě vítá a chtěla by se postarat o to, aby všichni mladí skokani byli seznámeni s nejnovejšími poznatky jak v technice skoku, tak i metodice a celoročním tréninku. Jednou z forem tohoto snažení má být pravidelná rubrika »Skok na lyžích v kostce« v našem časopise Lyžařství. Pokud by čtenář chtěl podrobnější údaje, než budou v těchto člancích, může si je písemně vyžádat na adrese: Lyžařská sekce ÚV ČSTV, trenérská rada skoku, Praha 1, Na poříčí 12. Na tuto adresu nám rovněž pošlete všechny své připomínky a náměty. Žádnou zprávu nenecháme bez povšimnutí. Stanete se tak spolupracovníky na úspěších československých skokanů. Dnešní stať bude úvodní a pojedná o rozdělení dlouhodobé přípravy skokana na lyžích.

Skok na lyžích je vysoce technická disciplína. Vlastní výkon trvá pouze 3—6 vteřin a rozhodující část skoku — odraz, pouze 0,1 vteřiny i méně. Pohyby při odrazu jsou prováděny ve značné nájezdové rychlosti, která se mění podle velikosti a konstrukce můstků (50—90 km/hod.). Na mamutích můstcích i přes 100 km/hod. Především z tohoto důvodu to je disciplína vysoce náročná po stránce psychické. Aby bylo možno techniku skoku dokonale zvládnout, je zapotřebí důkladné všestranné přípravy s hlavním zaměřením na rozvoj síly, především dynamické síly dolních končetin, obratnosti a rychlosti.

S vlastním tréninkem skoku je vhodné začít u chlapců v deseti letech. Výcvik v tomto stáří probíhá na malých sněhových můstcích a není nutné ani účelně, používat speciálních skokanských lyží. Zvláště nadaní jednotlivci pro skok, u nichž probíhal výcvik v jízdě na lyžích od útlého mládí (3—6 let), a to ať již živelně v horských oblastech, nebo organizovaně pod vedením cvičitelů a učitelů, mohou ve stáří 10—11 roků začít se skoky na cvičných můstcích s použitím skokanských lyží přiměřené délky a váhy. Do 14 roků má probíhat výcvik především v technice nájezdu, odrazu a doskoku. Pro vybroušení techniky letu vzduchem zatím nejsou podmínky, neboť při skocích na malých můstcích je rychlost poměrně malá a doba letu příliš krátká. Základy správného letu jsou však dány zvládnutím správného nájezdu a odrazu. V tomto období je velmi vhodné spojit skokanský a běžecský výcvik. Jelikož závod sdružený se skládá z běhu a skoku na lyžích, měli by všichni chlapci vyzkoušet obě tyto disciplíny a později se teprve specializovat buď na běh, nebo skok, případně na závod sdružený, a podle toho zaměřit trénink od 14 do 19 let, což je úkol lyžařských oddílů a základen.

Nejlepších výkonů dosahují skokani asi ve 24 letech s možností udržet si vrcholnou formu asi do 30 let. K tomuto závěru jsme došli jednak dlouhodobým sledováním růstu našich špičkových závodníků a

jednak sledováním a porovnáváním stáří vítězů mistrovství světa a olympijských her. Jako příklad uvádíme:

MS 1958 — Lahti, Finsko 1. Juhani Kärkinen, Finsko 23 roků.

OH 1960 — Squaw Valley, USA 1. Helmut Recknagel, NDR 26 roků.

MS 1962 — Zakopané, Polsko (normální můstek) 1. Thoralf Engan, Norsko 26 roků, Zakopané, Polsko (velký můstek) 1. Helmut Recknagel, NDR 28 roků.

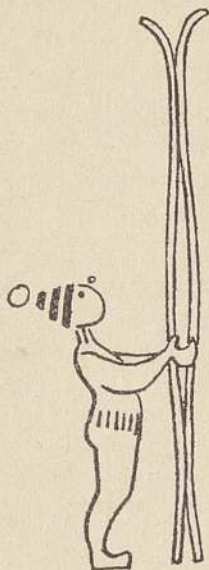
OH 1964 — Seefeld, Rakousko (normální můstek) 1. Veiko Kankkonen, Finsko 24 roků, Innsbruck, Rakousko (velký můstek) 1. Thoralf Engan, Norsko 28 roků.

MS 1966 — Oslo, Norsko (normální můstek) 1. Björn Wirkola, Norsko 23 roků, Oslo, Norsko (velký můstek) 1. Björn Wirkola, Norsko 23 roků.

To tedy znamená, že systematický trénink skokana trvá celkem asi 14 roků. Přitom je třeba si uvědomit, že toto poměrně dlouhé »formování« skokana je jen jednou ze tří velkých etap. Pro oživení v paměti si je zopakujeme:

I. etapa 6—10 let: Přípravná etapa, v níž mají děti získat radost z pohybu na lyžích a naučit se na nich jezdit, a to jak na rovině, tak i při výstupech a sjezdech.

II. etapa 10—24 let: Etapa systematického tréninkového procesu, která se dále dělí na základní trénink (10 až 14 let), nástavbový trénink (14 až 18 let), vrcholný trénink (18—24 let). Tuto etapu si postupně podrobněji rozebereme v dalších pokračováních naší rubriky.

III. etapa 24—30 let: Udržování vrcholné formy s nejjintenzivnějším tréninkem. (Ve výjimečných případech je možno pokračovat i přes hranici 30 let, kdy však již nelze očekávat další zlepšování, ale je možno ještě udržovat vysoký standard jedince.)

Příště si něco řekneme o základním tréninku — tréninku začátečnicků.

Miloslav Bělonožník,
mistr sportu

Než vyjedeme stopu v novém sněhu

Doba „bílého sportu“ se co nevidět rozjede na plné obrátky. Vrcholky hor si nasazují již nyní bílou čepici, v tisku proskakují zprávy o tom, že někteří závodníci již okoušejí v Alpách i za polárním kruhem první sníh nové zimy. Snad ani u nás nebudeme dlouho čekat.

Jaká ta letošní zima bude? Bude dost sněhu a bude kvalitní? Na tyto a podobné otázky odpovědět dát nemůžeme, ale pro to, abychom v našem lyžování nezůstali opět o krok zpět, něco dělat musíme. Nechci dnes do nekonečna prodlužovat diskusi výčtem příčin stagnace našeho lyžování (kromě skoku samozřejmě), kterých je velká řada a o kterých bylo i v Lyžařství hodně psáno, ale chci se zmínit jen o jedné — tréninku běhu. Chci v několika řádcích napsat pár myšlenek o přípravě v poslední fázi tréninku na suchu. Chtěl bych je adresovat hlavně mladým běžcům. Nemyslím jen věkem, ale hlavně myšlením a cílem. Ne těm, kteří už všechno vyzkoušeli, vše dělají dobře a ostatní jim již nemají co říci.

JAK TEDY?

V přípravě, stejně jako v každé lidské činnosti, si musíme nejdříve jasně uvědomit, co chceme. To

znamená — čeho chceme, v našem případě v běhu na lyžích — dosáhnout. Formu a prostředky přípravy potom volíme podle toho, které tělesné vlastnosti vyžaduje naše oblíbená činnost.

Lyžař — běžec musí mít vysokou úroveň základních pohybových vlastností (síla, rychlost, vytrvalost), funkčních schopností (výkonné srdce a plíce) a řadu dalších speciálních vlastností a schopností, vyplývajících ze specifiky lyžařského běhu jako pohybového návyku i ze specifiky (charakteru) běhu jako práce.

Domněnka, že běžcům stačí jen vytrvalost, už dávno neobstojí. Trénink se tak mění na velmi mnohostranný proces, ve kterém všechny požadované vlastnosti a schopnosti buď získáváme, nebo zdokonalujeme.

JAK JEDNOTLIVÉ POHYBOVÉ VLASTNOSTI ROZVÍJET?

RYCHLOST, vlastnost, která našim běžcům nejvíce chybí. Lyžaři nestačí jen základní lokomoční rychlost, která je v myslích mnoha reprezentována rychlostí potřebnou ke zdolání trati 100 m, ten potřebuje širší rozsah této vlastnosti. Musí co nejrychleji

reagovat na sebemenší změny terénu, změny směru a na řadu dalších situací, které mu lyžařská trať připraví. Z toho musí závodník vycházet i v přípravě na suchu a zvláště v jejím vyvrcholení. Musí si podobné situace, které ho čekají v zimě na trati vytvářet a v nich rychlost trénovat. Mám tím na mysli přenesení převážně většiny tréninku rychlosti z dráhy a rovných cest do terénu, do terénních nerovností, stoupání, mezi stromy apod.

Nejlepší formou tréninku jsou pak různé závody — kdo nejrychleji proběhne slalom mezi stromy, lyžebně stoupání, proběhne terénní vlnu atd. Pokud si výsledky těchto závodů srovnáte s výsledky na dráze, budete možná překvapeni. Nejrychlejší z dráhy nebývá v terénu nejlepší, tam už se projeví, kdo má cit pro terén, změnu rytmu, délky kroku apod.

SÍLA je podmínkou dobře provedeného odrazu jak nohou tak rukou při lyžařském běhu. Jde o dostatečnou sílu svalových skupin, které tento pohyb provádějí.

Nepochybuji o tom, že máte již v letošní přípravě za sebou dobrou silovou přípravu. V létě jste jistě

cvičili, pádlovali, manuálně pracovali a i posilovali s činkami, speciálními pásy, vestami a jinými umělými prostředky. V současné době doporučuji přejít od všestranného posilování k speciálnímu. Od větších zátěží k menším, k většímu počtu opakování a zvýšení rytmu. Z prostředků doporučuji: opakované výhledy kopečků, běh s holemi, švihadla, zapožování se zátěží, kliky vzadu a řadu dalších cviků posilujících již uvedené svalové skupiny a dále zádové a břišní svalstvo (to nám při jízdě udržuje trup v požadované poloze a účastní se i při odraze).

VYTRVALOST (nejen obecnou = schopnost konat jakoukoliv činnost po dlouhou dobu) ve speciální podobě, jako schopnost konat obtížný běžecký pohyb v určité rychlosti po delší dobu, je pro běžecké velmi důležitá, a proto jí musíme v přípravě věnovat značnou pozornost.

K rozvoji vytrvalosti můžeme využít tradičních běžeckých déletrvajících tréninků, kdy střídáme běh různou intenzitou s chůzí, lyžařskou chůzí a různými cvičeními po dobu 2—3 hodin i více. Časově méně náročná a můžeme říci ekonomičtější je metoda intervalová. Její použití se vžil a i její aplikace, kdy se rychlost i počet běhaných úseků a délka odpočinku řídí tepovou frekvencí srdce, se hodně používá. Většinou se tre-

neři i závodníci řídí zásadami, které navrhl německý lékař Reindell. Ten navrhuje, aby po zatížení (uběhnutém úseku) byla TF 180/min. Před zahájením dalšího úseku TF 120—140/min. Dalším výzkumem v různých zemích (Švédsku, NSR, Belgie aj.) dochází k rozpracování této metody a k poznání, že optimální plnění srdce není u všech sportovců při stejné frekvenci, ale hlavně, že tato frekvence má nižší hranici 110—160/min. Nechci řešit spor fyziologů, ale doporučuji individuální stanovení hranice TF. Při sportovní formě zvlášť není vhodné chtít za každou cenu dosáhnout vysokých hodnot TF. Může tím dojít k přetažení, protože při formě dochází k optimálnímu plnění srdce při nižších frekvencích.

Délka běhaných úseků v předsezónní přípravě lyžáře má mít široký rozsah (200—3000 m) a v jedné tréninkové jednotce střídát úseky různých délek i profilů. Lyžaři nejde, na rozdíl od atleta, o nácvik rovnoměrného tempa (speciálního), a to se musí odrazit i v přípravě.

Důležitou otázkou je využití speciálních prostředků — jízda na kolečkových lyžích, jízda na hmoždě, na jehličí apod. Ač již máme v této věci určité zkušenosti, není možné udělat jednoznačný závěr. Domnívám se, že hlavní součástí tréninku mohou být jen u vyspělých závodníků, kdežto mladí jimi

mají jen rozšířit škálu tréninkových prostředků a využívat je k nácviku a zdokonalování technických prvků.

Jestě bych rád uvedl některé zkušenosti s tréninkem, kterému říkáme jako v Německu „Mischung“, s izometrickým posilováním a řadě dalších problémů. To by však přesáhlo rámec stručné informace, která by měla na stránkách našeho časopisu oživit diskusi o otázkách přípravy běžců.

Závěrem vám všem, kteří s během na lyžích začínáte, i vám, kteří jste si odnesli z lyžařské stopy vavříny a toužíte po dalších: cest k úspěchu ve sportu je mnoho. Všechny však vedou přes velké a kvalitní tréninkové úsilí. Přináší-li vám lyžařský trénink určité uspokojení, radost z pohybu, pak tuto radost okoušejte co nejčastěji, třeba i několikrát denně. Potom dosáhnete v sezóně takových výsledků, které přinesou radost vám, vašim kamarádům a možná celé naší sportovní veřejnosti.

JAROSLAV HONCŮ

Příspěvek trenéra Dukly Liberec a našeho reprezentačního družstva běžců Jaroslava Honců jsme zařadili na přání Fr. Kudrny z Humpolce a dalších, kteří nám psali o radu, jak trénovat.

Redakce.

Biathlonisté v přípravě na MS

V únoru příštího roku bude v Altenbergu v NDR mistrovství světa v biathlonu ● Mají na něm startovat také naši reprezentanti ● Jejich příprava začala již v červnu

Na kontrolním srazu v Nymburce, kde se biathlonisté sešli se závodníky ostatních lyžařských disciplín, byla na pořadu prověrka fyzické zdatnosti. Další čtrnáctidenní příprava — společná pro závodníky Dukly Liberec a RH Semily — byla na střešnici v Plzni. Zúčastnili se jí i mladí závodníci obou oddílů. Příprava byla zaměřena především na zdokonalení techniky střelby. Na pořadu byl rovněž běh, posilování, jízda na kole a další doplňkové sporty. V této přípravě byly uskutečněny dva závody ve střelbě v klidu 3×20 ran ve třech polohách (vleže, vkleče, vstoje) na vzdálenost 300 metrů a jeden rychlostní závod ve střelbě. Střílelo se 2×5 ran vleže za 45 vt. a 2×5 ran vstoje za

minutu. U většiny závodníků bylo patrné zlepšení.

Další příprava probíhala pak podle celoročního plánu v oddílech pod vedením trenérů Dukly Liberec a RH Semily. Jejím cílem je nácvik střelby a běh na suchu. V červenci se konal v Harrachově kontrolní závod reprezentantů za účasti juniorů Fencla a Semely z Dukly. Běželo se 12 km se střelbou. Dobrých výsledků dosáhli Mundil, Ploc a Jeřábek. Srpen byl věnován tréninku běhu a posilování při rekreaci v NDR a v Jugoslávii. Na září bylo připraveno čtrnáctidenní soustředění reprezentantů do Špindlerova Mlýna, jako poslední fáze přípravy před příchodem sněhu. Znovu byly na pořadu kontrolní závody v běhu a

ve střelbě a také přezkoušení zvýšené fyzické zdatnosti. Značná část připadla na nácvik štafet biathlonu, v plánu byly pro rekreanty štafety na 4×6 km jako dobrá propagace tohoto sportu.

Štafety jsou novou olympijskou disciplínou a jsou zajímavé nejen pro závodníky, ale i pro diváky. Ti mají možnost sledovat nejen pořadí v běhu, ale i střelbu jednotlivých členů štafety. Střílí se na 5 balónek vleže v průměru 12,5 cm a na 5 balónek vstoje v průměru 30 cm. Za každý nesestřelený balónek běží závodník 200 m dlouhé trestné kolečko, které je těsně u střešnice.

Kvalita letošního tréninku reprezentantů se proti loňsku zlepšila o 50 % a tím stouply i naděje na lepší umístění. Před začátkem hlavního závodního období prodou reprezentanti sérii několika kontrolních závodů a podle jejich výsledků bude sestaveno naše reprezentační družstvo.

Štěpán Čubírka, trenér repr. družstva biathlonistů

Jaroslav Cardal vzpomíná:

Naše další vzpomínky zasloužilého mistra sportu Jaroslava Cardala, převzaté z jeho deníčku, nás zavádějí do SSSR. Zde se poprvé v roce 1954 začala rozvíjet bohatá spolupráce lyžařů obou zemí.

Poprvé v Sovětském svazu (I)

Končíme lyžařské soustředění (3. ledna 1954) v Bedřichově u Janova v Jizerských horách, kde byly skvělé podmínky pro běžecký trénink. Překrásné terény, spousty nádherného prашanu. Byli jsme vlastně týden na sněhu, chybí nám rozježdění. Žádných závodů jsme se dosud nezúčastnili a hned podstoupíme tak významné závody. Bude to však dobrá příprava na letošní lyžařské mistrovství světa ve Švédsku.

Zasněžená Praha nás přijala vřelě. My jsme ji však nepřišli obdivovat. Zastihla nás v horečné přípravě na cestu do Moskvy. To už je pondělí 4. ledna 1954. Ještě jednu noc v Praze a pak už do daleké a přece všem tak blízké země.

Ranní šero 5. ledna 1954 je pro nás historickou událostí. Je to poprvé, co českoslovenští lyžaři se připravují na odlet do SSSR. Mlha na ruzyňském letišti oddálila náš start téměř o tři hodiny.

V 10.54 odstartovává sovětský letoun s československými lyžaři. Ve výpravě jsou — běžci: Batěk, Šimůnek, Zajíček, Rusko, Matouš, Cardal, Šauer a Melich, skokani: Remsa, Felix, Jebavý. Trenéři: Lenemayer, Weisshäutel, technický vedoucí Pácl, rozhodčí Procházka a vedoucí celé výpravy Abraham. Tedy celkem 16 lidí.

Let je klidný. Dlouho nám kynou na rozloučenou bohatě zasněžené Krkonoše. Pak už jen monotonní hukot leteckých motorů, častý pohled na nedozírné mlhavé moře nad Polskem.

Za 3 1/4 hodiny přistáváme na sovětském území v Minsku. Stojíme poprvé na půdě hrdině sovětské země. Hodina odpočinku, občerstvení, posunutí ručiček hodinek o 2 hodiny a pokračujeme v letu k cíli naší cesty.

Je 20.15 hod. moskevského času. Přistáváme na letišti v Moskvě. Milé přivítání. Jaké je naše překvapení, když tu slyšíme naše jména. To polští závodníci, kteří

přiletěli před malou chvílí z Varšavy, přidružili se k našim hostitelům.

Jsmo v Moskvě, jsme mezi přáteli. Ostrý mrazivý vzduch nás přivítal již na letišti. Musíme si zvykat na 20° mrazy. Zaráží nás slabý poprašek. Sv. Petr neobdaroval letoš Moskvu sněhem. Na čem budeme závodit? Dovidáme se brzo, že běžecké závody jsou přeloženy do Sverdlovka, což je 1400 km od Moskvy. Za Uralem, v jiném světadíle!

Nasedáme do autobusu. Ten nás odváží do středu Moskvy. Jedeme podle nové university na Leninových horách, v šeru vidíme nájezdovou věž lyžařského můstku, na kterém dojde k mezinárodnímu měření sil mezi sovětskými, norskými, našimi a polskými skokany. A již září rudá kremelská hvězda a za chvíli staví náš autobus u hotelu National (sousedí s hotelem Moskva). Na společné večeři nás vítá s. Skorcov a vedoucí naši a polské delegace pronášejí připitky. Blíží se 24. hodina a naše první noc v Moskvě.

Hebounké vločky (6. ledna 1954) poletují na Moskvu, když náš autobus odváží do lyžařského střediska CDA. Tu si odkládáme přebytečné věci a jdeme si zatrénovat do Sokolníků. Je to park samá blížka. Sněhu tak 8 cm. Jezdit to však jde dobře. Čerstvý, mrazivý vzduch pálí v plicích. Je 12° mrazu. Jaké to bude asi ve Sverdlovsku, kdy bývá až 30° pod nulou. Raději na to nemyslíme. Dobře jsme si zatrénovali. Zde také poznáváme, z čeho roste sovětské lyžařství. Desítky dosti početných skupin chlapců a děvčat se učí za vedení zkušených instruktorů a instruktorek jezdit a běhat. V těchto rozsáhlých parcích vyrůstají noví mistři sportu v závodním lyžování. Mile na nás působí, že chlapci i děvčata mají možnost se po tréninku osprchovat.

Odpoledne jsme na kratší prohlídce města (metro, divadlo, Kremel, dům Rady ministrů, mauso-

leum, obchodní dům atd.). Večer zůstává část výpravy (nachlazení běžci) doma, aby si aspoň čtyři hodiny odpočinula, neboť v 1 hodinu máme budíček. Početnější část jde do moskevského divadla. Dnes jsme tu naposled všichni pohromadě. Ráno se silná skupina běžců s VI. Páclm odtrhne od skokanů, kteří zůstanou v Moskvě. Jídlo je tu skvělé. Je ho tolik a kolik druhů, že musíme být ostražití, abychom nepřibyli na váze. Připadáme si stále jako vyslanci. Ovšem na nás záleží, jak se svého úkolu vůči naší vlasti zhostíme. Nikolí v jídle, ale v závodě a ve vystupování. Věříme, že nezklame.

Budíček je (7. ledna 1954) v jednu hodinu po půlnoci. Za půl hodiny nás běžce s polskými běžci odváží autobus na letiště. Ve 3 hodiny ráno opouštíme Moskvu. Letadlo nás odnáší do chladnějších, východnějších krajin — za sněhem. Po třech hodinách klidného letu přistáváme v Kazani, abychom doplnili pohonné látky. Za necelou hodinu pokračujeme v letu. Obloha je poseta hvězdami. Na obzoru se však začíná vyjasňovat. Podrímujeme a jen občas někdo vyhlédne z okénka do řídnoucího šera. Letadlo se snaží z 2400 m zvolna dolů. Pod námi se začíná rýsovat neznámá krajina. Tmavé velké skvrny lesů, proložené zasněženými místy. Tu a tam rozeznáváme domy. Snašíme se ještě níže. Letadlem hází silný vítr. Ručičky hodinek ukazují 8.30 hod. moskevského času. Měkce dosedáme na zasněžené sverdlovské letiště.

Jsmo v cíli našeho putování, 4400 km vzdálení od našeho hlavního města. V místech, o kterých jsme se v hodinách zeměpisu jen zmínili, o kterých jsme měli každý svou vlastní představu. A v té nás Ural tak trochu zklamal. Místo rozezkaných strmých skalisek spatřujeme zalesněné roviny, zalesněný mírně zvlněný terén. Místo divoké zvěře, klidné řídké borové

lesy, protkané bělokorymi břázami. Tak tady na hranici nového světadilu budeme v letošní zimní sezóně prvně bojovat!

Zima, mráz, slova, která popoženou do kožichu. Po krátkém uvitání na letišti odváží nás autobus do hotelu Velký Ural. Jsme v průmyslovém městě, které má 1 1/2 mil. obyvatel. Zde ve Sverdlovsku jsme proti Moskvě o 2 hodiny starší, proti Praze o 4 hodiny! Proto ručičky našich hodinek posunujeme opět o 2 hodiny dopředu. Sněhové podmínky jsou dobré. Dnes je 12° mrazu, včera bylo 30.

V pěkném hotelu spíme po dvou. Z chodby přicházíš do předsiňky a z ní je vchod do umývárny, další vchod do pracovny, odtud do ložnice. Pokojky se liší od našich uspořádáním záclon, výzdobou pracovny a ustýláním postelí aj.

Třebaže jsme nevyspali, jdeme se projet na 15km trať. Líbí se nám. Pěkně vlnitý terén stále v lese. Odpoledne přijeli Finové. Ti nejlepší. Příprava lyží na další den a honem do postelí. První noc ve Sverdlovsku.

8. ledna 1954 máme mít budíček v 8.30 hod. (to je ve 4.30 hod. pražského času). Spíme jako zabítí. Vstáváme teprve v 9 hod. Honem na snídání. Jako všude v SSSR jsou i zde vydatné, jako u nás oběd. Jsou zde lidé pohostinní, vycházejí nám vstříc, vaří nám podle našeho přání. Dnes jsme si tréninkově projeli 15km trať a současně jsme zkoušeli vosky.

Divili byste se u nás, jak se oblékáme na cestu na trénink. Dlouhé spodky, silné tílko, silnou košili, svetr, šálu, větrovku, běžecké kalhoty, punčochy, ponožky, boty, rukavice, michlík, zimník. V autobuse je to jako v ledové jeskyni. Ovšem, než začneme trénovat, odložíme si přebytečné věci v teplé velké místnosti u lyžařského můstku. Po tréninku se opět do autobusu teplé oblékne (cesta trvá 30 minut) a doma se v teplé vodě vysprchujeme. Pak se dobře najíme a odpočíváme. Po večeri jdeme na operu.

(9. leden 1954.) Již zítra je zahájení závodů. Jedeme si projet 15km trať. Je 20° pod nulou. Mráz propaluje až do plic. Těžko se rozjždíme. Po tréninku: Šimůnek omrzlé ucho, Batěk palce u nohou. A to je zde průměrný mráz! Po tréninku se teplé ustrojíme a rychle ujíždíme do hotelu.

Po koupeli odpočinek a po večeri jdeme na operu (ze života Zakarpatské Ukrajiny). Zdejší operety jsou hodnotnější než v Moskvě. Moc se nám líbila.

(10. ledna 1954.) Dnes je zahájení mezinárodních závodů. Z našich startují Zajicek a Rusko v závodě na 30 km. U startu každý národ má připraven prostorný stan, který je neustále vytápěn, je tam pohovka, židle, stůl, včšák, rádio, koberec. Jelo se 2×15 km. Favorizovaní Finové budou dlouho vzpomínat na dnešní porážku od skvělých sovětských běžců.

Ukázalo se, že jsme byli jen 10 dní na sněhu a že to jsou naše první závody v letošní zimní sezóně. Tyto závody jsou nám též výstrahou, abychom přeorientovali způsob tréninku v terénu (abychom se naučili běhat po rovinách, ne chodit). Na omluvu nám může být nevyježděnost. Hovořili jsme s finským závodníkem Naapurim, který potvrdil, že sovětská lyžařka jsou ve velmi dobré formě, poněvadž se dobře připravovali. Finití lyžaři jsou prý teprve tři týdny na sněhu a věří, že na FIS budou ve velmi dobré formě. Každý závodník trénuje doma individuálně. Velký význam přikládají pomalému rozježdění na začátku sezóny. Mužstvo, které je tu ve Sverdlovsku, je vybráno podle loňských výsledků bez ohledu na letošní kondici. Říkal též, že jim v závodě nejely lyže rychle vinou mazání. Také zdejší mrazivé počasí se nedá srovnávat s prostředím, ve kterém se ve Finsku trénuje a závodí.

(11. leden.) Jedeme se projet na 15km trať, na které zítra budeme zoufale bojovat. Popadává jemný sníh, takže nám přibývá další starost s mazáním. Na první pohled to není tak hrozné, neboť je stále 17° mrazu, ale vosky, které mají jet na čerstvě padajícím sněhu — přemrzlé — jsou dosti tupé. Vše svěřujeme na bedra našeho trenéra Weisshäutela. Kdybychom mu aspoň udělali radost dobrým umístěním. Večer jde část mužstva na Uralský soubor písní a tanců a zbytek na hodinku do ulic, aby nabral sil k zítřejšímu boji na 15 km.

(12. ledna 1954.) Dnes nastupujeme do závodu na 15 km — Matouš, Cardal, Šimůnek, Šauer a Batěk. Víme předem, že náš boj bude těžký. Víme, jak sami Finové jsou překvapení připraveností Sovětů. A my deset dní na sněhu. Vezmi hokejistům umělá kluziště,

vodákům jezera, fotbalistům hřiště — a chtějí, aby vyhráli! Nedej lyžařům snůh — a je to stejné! 74 nejlepších závodníků z SSSR, Finska, ČSR a Polska. Nám jde jen o změření sil, i když z porážky se budou doma dělat závěry. Přišlo, co muselo přijít. I když každý z nás bojoval, jak nejlépe uměl, nestáčili jsme. Nebudeme se vmlouvat na 14° mráz, pomalejší lyže, neaklimatizovanost. Přijímáme porážku s vědomím, že jsme učinili vše, co jsme mohli udělat. Připomeňme si, že ti sovětské závodníci, kteří dnes ve Sverdlovsku pobíjejí Finy, byli loni poraženi našimi lyžaři v Rakousku! Finové vyšli z tohoto závodu vítězně, ale ne všichni. Vzdýl v roce 1952 při štafetách v Oslo nejrychlejší Fin Mäkälä byl časově lepší o minutu než já (Cardal). Vítěz byl ode mne lepší 4 minuty. Přesto nejlepší z našich (já) se musel spokojit až se 40. místem, Matouš 46., Melich 52., Šauer 54., Šimůnek 60. Celkem dojelo 64 závodníků ze 74. — Večer jdeme na italský film „Sluha dvou pánů“. Dobrá veselohra. Po příchodu z kina slavíme v našem hotelu narozeniny Šauera a z 10. ledna přeložené Šimůnka.

To je prvá část deníčku Jaroslava Cardala z první cesty do SSSR. Další uveřejníme u příležitosti Měsíce československo-sovětského přátelství v příštím (9.) čísle.

Nezapomeňte!

Dnes je ještě čas si dát do pořádku lyže. Pokud na opravu nestačíte sami, použijete služeb speciální opravný lyží v Praze 4 — Podolí, Podolská 48, vedoucí M. Martinec. Tato opravná Výrobní družstva Lověna opravuje lyže domácích i zahraničních značek všech druhů jednotám i soukromníkům.

Nejlepší lyžařkou světa se stala Marielle Goitschelová, která vítězstvím v obřím slalomu a v trojkombinaci se zařadila v dlouhodobých světových tabulkách na třetí místo za Ch. Cran-zovou (Německo) a Toni Sailerem (Rakousko). — Foto vlevo nahoře.

Stejně disciplíny jako M. Goitschelová vyhrál na MS v Portillu její krajan Guy Périllat. — Foto vlevo dole.

Velké zklamání zažili v Portillu rakouští sjezdáři. Jedinou jejich medaili — bronzovou — v soutěži mužů získal v obřím slalomu Karl Schranz. Foto vpravo nahoře.

Druhou ve slalomu na MS byla Rakušanka Zimmermannová.

PŘEDSTAVUJEME MISTRY SVĚTA

Guy Périllat:

Uplynulo již 12 let od chvíle, kdy poprvé bylo slyšet v lyžařském světě jméno Guy Périllat. Tehdy vyhrála 14letá „muší váha“ z La Clusaz na evropském kritériu juniorů v Courchevel obří slalom před dnes o nic méně známým esem, jímž byl 16letý Rakušan Karl Schranz.

Od té doby šli oba soupeři od úspěchu k úspěchu, poznali však i horkost porážek. Guy Périllat (narozen 24. II. 1940), „sportovní učitel“ a horský vůdce a v armádě horský myslivec, zahájil ve svých 17 letech mezinárodní kariéru, která mu až dosud přinesla k titulu mistra světa v kombinaci 1960 další — v obřím slalomu.

Je úžasné, jak se svými schopnostmi dovedl vždy prosadit, úžasná je všestrannost jeho mimořádné kvality. Do roku 1960 získal Francii řadu čestných míst ve všech třech alpských disciplínách, především však v kombinaci. Za svoji všestrannost byl zaslouženě odměněn na ZOH ve Squaw Valley 6. místem v obřím slalomu a ve slalomu a bronzovou medaili ve sjezdu a titulem mistra světa v trojkombinaci; z toho vyplynulo v sezóně 1961 získání „koruny alpského lyžovánka“. Tři druhá místa ve čtyřech nejvýznamnějších závodech (Lauberhorn, Hahnenkamm, Megève a zkouška na MS v Chamonix) znamenala, že se stal Périllat nejúspěšnějším jezdcem sezóny 1961.

Poněkud méně úspěšný byl nově pečený mistr světa v obřím slalomu v sezóně MS 1962, kdy získal „jen“ druhé místo v Hahnenkamm-slalomu a na MS v Chamonix vybojoval stříbrnou medaili ve slalomu. Tehdy byla jeho všestrannost nakloněna slalomu, což dokázal v roce 1963 vítězstvím ve Wengen a Megève a druhými místy v Kitzbühelu a na Arlberském Kandaharu v Chamonix. V roce 1964 zůstal Périllat v Innsbrucku opět bez olympijského zlata. Nepřipojil dokonce ke své bronzové medaili 1960 žádnou „čestnou medaili“. Ve své tehdy nejsilnější disciplíně — slalomu — vypadl v I. kole a ve sjezdu a v obřím slalomu skončil na 6., resp. 10. místě. V roce 1965 dosáhl svého druhého vítězství na Lauberhornu.

Avšak v uplynulé sezóně šel Périllat ještě jednou nahoru. Vítězství ve slalomu ve Wengen, Cortiné, Kranjské Goře byla jeho bilance a k ní přišel... poprvé úspěch v obřím slalomu na „Tre-Tre“ v Cortině d'Ampezzo.

Mistrovství USA, jakož i mezinárodní pětiutkáni v Sun Valley potvrdila, že tento Francouz byl nejúspěšnějším borcem sezóny v obřím slalomu, a to podtrhl i jeho titul mistra světa v Portillo.

Marielle Goitschelová:

Není přehnané tvrdit, že Marielle Goitschelová je dnes nejen mistrýni světa v obřím slalomu a v kombinaci, ale nej-

lepší lyžařkou světa. Již po jejím vynikajícím druhém místě ve slalomu v roce 1962 v Chamonix za Marianne Jahnovou, kdy jí připadl i titul mistrýni světa v trojkombinaci, řekl Toni Sailer: „Ve dvou letech nebude Marielle Goitschelová již k porážení.“

Marielle Goitschelová, které bylo 28. září 21 let, nemá jen vynikající techniku, ale je především temperamentní bojovnicí. 169 cm velká a 63 kg vážíci Jihofrancouzka, která v létě kráčí ve šlepičích svého otce, profesionálního fotbalisty, ráda si zahraje kopanou, dosáhla velkého úspěchu již ve svých 15 letech vítězstvím ve slalomu ve Val-d'Isère. To pak opakovala v následujícím roce a o několik týdnů později v Chamonix v 16 1/2 letech se stala mistrýni světa v kombinaci, získala stříbro ve slalomu, čtvrtá byla v obřím slalomu a 11. ve sjezdu.

V letech 1962 a 1963 se stala mistrýni Francie ve slalomu a v obřím slalomu, k tomu získala řadu vítězství v mezinárodních závodech. Kdyby MS 1962 v Chamonix nezastihlo ve vynikající formě její sestru Christine, mohla Marielle dosáhnout triumfu jako před 10 lety Toni Sailer — sebrat všechny zlaté medaile. V roce 1963 dosáhla nejlepšího výsledku vítězstvím ve slalomu v Abetone a v obřím slalomu v Oberstaufenu a Grindelwaldu. O rok později vyhrála rozpustilá studentka z Val-d'Isère slalom v Grindelwaldu, dosáhla druhých míst ve slalomu v Oberstaufenu (2×) a Badgasteinu a třetí v obřím slalomu v Grindelwaldu a Badgasteinu.

Neuvěřitelné byly výsledky Goitschelové v sezóně 1965. První místa ve slalomu ve Schruns, St. Gervais a Sun Valley, úspěchy v obřím slalomu ve Schruns a ve sjezdu v Sun Valley, čímž se stala nejvýraznější postavou sezóny.

V zimě 1966 si „předplatila“ Marielle úspěchy ve slalomu. Vyhrála v Oberstaufenu, Grindelwaldu, Meribelu, Stowe a Sun Valley, což jí přineslo od jejích kolegyně přezdívku „slalomový děs“.

Marielle Goitschelová, která po MS v Portillo vlastní pět zlatých a čtyři stříbrné medaile, je v listině všech dob za Christl Cranzovou (Německo — 12 zlatých a 3 stříbrné) a Tonim Sailerem (7/1) na třetím místě.

Carlo Senoner:

Přestože patří Carlo Senoner již řadu let do reprezentačního družstva Itálie, nedostal se až po Portillo při velkých mezinárodních závodech dále než na třetí místo.

Nečekané vylétnutí — 24. října 1943 v Selva Gardena u Bolzana narozeného, dnes lesního dělníka — v Andách bylo proto tak překvapující, protože v minulé zimě si jen

pracně pátým místem ve slalomu v Kranjské Goře a v Courchevel a šestým místem ve FIS „A“ závodech v Madonna di Campiglio, zajistil účast v I. skupině.

Již v roce 1958 zaznamenal Carlo Senoner ve své vlasti první úspěchy. Byl mj. juniorským mistrem v obřím slalomu a o rok později si zajistil titul mistra ve slalomu. Do reprezentačního družstva byl však povolán teprve v roce 1961. Ve všech třech disciplínách dosahoval různých umístění mezi prvními patnácti. První třetí místa vybojoval v roce 1963 na Tre-Tre ve sjezdu a ve slalomu. 1964 a 1965 Carlo Senoner promarnil, naproti tomu úspěšná byla jeho sestra Inge Senonerová.

Erika Schineggerová:

Stejnou senzací jako třetí místo Franze Voglera (NSR) způsobila v Portillo 18letá (narozená 16. června) Erika Schineggerová z Rakouska, která se probíjela mezi světovou elitou v lednu třetím místem v Grindelwaldu ve sjezdu.

Do té doby mezinárodně zcela neznámá dcera korutanského sedláka z Feldkirchenu, jedoucí se startovním číslem 24, položila v Grindelwaldu základy svého úspěchu. Byla předstížena o 1,06 v. jen Christl Haasovou, která byla v té době bezesporu nejlepší sjezdařkou světa. Od svého úspěchu v Grindelwaldu patřila nová mistrýni světa v Portillo k významným favoritům.

První mezinárodní vítězství slavila Erika Schineggerová při FIS „B“ závodem v St.-Gervais. Po druhých místech ve sjezdu v Meribelu a Arlberg-Kandaharu v Mürren za Christl Haasovou dosáhla rakouský objev při pětiutkáni v Sun Valley dosud svého až do mistrovství světa v Portillo nejvyššího úspěchu vítězstvím ve sjezdu před Nancy Greenovou a Marielle Goitschelovou. Před svým zazařením v lyžařském sportu získala si Erika Schineggerová doma jméno v lehké atletice jako mistrýni Korutan ve vrhu kouli.

Po závodě řekla mj.: „Startovala jsem ve chvíli, kdy rozhlas oznámil čas Marielly. Vsadila jsem vše na jednu kartu. Bohužel jsem před poslední vlnou musela zarazit tyčku a na okamžik zarazit, abych se nadechla a uklidnila nervy. Věděla jsem, že toto těžké místo musím zdolat hladce, abych zvládla velkou závěrečnou rychlost do cíle.“

Trenér rakouských sjezdařek:

„Úspěch Eriky splnil naše naděje. Dobře kontrolovala své nervy. Krátce před „tunelem“ se dostala do špatné situace, zkorigovala však rychle svou stopu a nebyla již v žádném nebezpečí.“

Annie Famoseová:

Vítězstvím ve sjezdu v závodech žen ve St. Gervais a na Arlberg-Kandaharu v Chamonix začala cílevědomě 158 cm velká a 50 kg vážící Francouzka Annie Famoseová v zimě 1963 svůj nápor mezi světovou elitou. K tomu přistoupil úspěch ve slalomu v St. Gervais. Dosud byla více ve stínu svých kolegyně z reprezentativního družstva Martelle a Christine Gottschellových zejména v olympijském roce 1964, kdy 16. června 1944 narozená studentka z Pau, zaznamenala částečný pokles ve výkonnosti.

Do té doby získala svůj první titul ve sjezdu na akademických mistrovstvích světa. Buclatá, velmi srdnatě bojující Francouzka z Pyrenejí, vyhrála v roce 1965 jeden z dalších sjezdových závodů — Arlberg—Kandahar v St. Antonu. Ve slalomu získala jedno čestné umístění za Marielle Gottschelovou v St. Gervais, stejně tak minulou zimu na mistrovství USA a v — na ně navazujícím — mezinárodním pětiutkání.

Až do mistrovství světa se v roce 1966 netěšila ze žádného vítězství v větším závodě, čestného umístění dosáhla v Méribelu a v Sun Valley ve sjezdu a v obřím

slalomu. Také při mistrovství světa v Sestriere triumfovala výsledky ve slalomu.

Její sbírka medailí obsahuje celou sérii za tituly mistryně země. Stejně jako rodiče chce být Annie Famoseová učitelkou tělocviku, závěrečné zkoušky má již před sebou.

Po závodě se Annie Famoseová přiznala: »Poslední noc jsem se necitila dobře, měla jsme trochu strachu před startem. Ale když jsem dnes ráno vstala, bylo vše zažehnáno. Ve druhé jízdě jsem musela tvrdě útočit, startovala jsem totiž před Nancy Greenovou a nemohla jsem jet na jistotu.«

Jean-Claude Killy:

V alpských zemích kraluje lyžování sjezd. Jean-Claude Killy bojoval plně dva roky v tvrdém duelu o panování v této disciplíně s Karl Schranzem. Korunu si však nasadil až v Portillo. Karl Schranz byl jejím majitelem v roce 1962, získat ji dvakrát pro sebe se zatím podařilo jen dvěma panovníkům, jimiž byli Zeno Colo a Toni Saller.

Jean-Claude Killy, narozený 30. srpna 1943, neplatil až dosud za sjezdaře-specialistu. Jeho síla spočívá, stejně jako u Annie Famo-

seové — nové mistryně světa ve slalomu — v dalších disciplínách.

176 cm vysoký celník z Val d'Isère se objevil na mezinárodním poli v družstvu Francie v roce 1963. V zimě před mistrovstvím světa ještě jako neznámý se probil mezi elitu druhými místy ve Velké ceně Megève a v Arlberg-Kandaharu jako sjezdař. V něm byla jeho síla především.

»Parádní jeho disciplínou byl na olympijských hrách obřím slalom. Po pátém místě na OH vyhrál ještě obřím slalom v Arlberg-Kandaharu a v Kraunské Goře.

V roce 1965 »nastoupil« ve slalomu. Vyhrál Hahnenkamm a v Megève zvítězil v obřím slalomu v Alpském poháru v Davosu a na mistrovství USA, přičemž současně vybojoval v Megève i druhé místo ve sjezdu.

V uplynulé zimě dosáhl Killy tří velkých vítězství ve slalomu v Hahnenkammu, Arlberg-Kandaharu v Mürren a v pětiutkání ve Stowe. K tomu připojil vítězství v obřím slalomu na mistrovství USA ve Stowe. Ve sjezdu byl však — ke škodě všech Francouzů — jen čtvrtý v Megève.

Mimořádně ostrý sjezdařský trénink v létě mu přinesl velký úspěch na »sprinterské trati« mistrovství světa, což mu přišlo určitě docela k chuti.

Vybraní reprezentanti vyzkoušeli v minulé sezóně prototypy sjezdařské lyžařské obuvi Botas — Gerlach. Protože se tato obuv výborně osvědčila, bude ještě letos na doporučení ústřední sekce lyžování zahájena její výroba. ■ Jde o speciální sponkovou lyžařskou obuv se světovými parametry, která splňuje požadavky výkonných závodníků-sjezdařů. Bude se vyrábět ve velikostech od č. 24 do č. 31. Aby byla tato obuv přednostně zajištěna pro závodníky ještě v nastávající sezóně, žádá n. p. Botana lyžařské oddíly, aby zaslaly hromadnou objednávku oddílu s uvedením velikosti a počtu. Objednávky jednotlivců nelze vyřadit. Přihlíženo bude k objednávkám, které dojdou nejpozději do 30. října odbytovému oddělení n. p. Botana ve Skutči.

GERLACH

NAŠE ŽEBŘÍČKY

Žebříček — běžci — muži — 1966.

Poř.	Jméno [Jednota]	Počet absol. závodů	Body
1.	Čillík R. [Baník Kremnica]	6	976,45
2.	Fousek Vít [Dukla Liberec]	4	954,34
3.	Fabián Jindř. [Valaš. Meziříčí]	5	926,01
4.	Hrubý Lad. [RH Semily]	5	919,97
5.	Lupták Jul. [RH Poprad]	6	914,25
6.	Páříčka Andrej [Baník Kremnica]	6	903,43
7.	Sůva B. [Jiskra Mšeno]	6	888,92
8.	Šlosiarik Moj. [Slavia VŠ Praha]	4	879,40
9.	Fajstauer J. [Dukla Liberec]	6	876,40
10.	Ploc M. [RH Semily]	5	866,34
11.	Biečan [Jiskra Mšeno]	4	863,54
12.	Mikuláš [Jiskra Mšeno]	6	840,32
13.	Beran J. [Spartak Strakonice]	6	838,07
14.	Baluch St. [Slovan Smokovce]	5	835,34
15.	Nosek [Spartak Strakonice]	5	832,96
16.	Klamár [Dynamo Niz. Tatry]	5	831,39
17.	Gabriel Zd. [S. N. Měst. n. M.]	5	829,95
18.	Blažiček [S. N. Měst. n. M.]	7	826,23
19.	Jirouš [Spartak Strakonice]	5	820,45
20.	ing. Fusko [Baník Kremnica]	4	808,30
41.	Fajstauer Mir. [Sn Jilemnice]	4	805,73
42.	Jurečka J. [Lok. Nymburk]	4	599,69
43.	Hrubý O. [Sn Jilemnice]	5	564,06
44.	ing. Srovatský [S. Senohraby]	4	481,98
45.	Kulík [Sn Bratislava]	4	423,26

Ze 7 závodů počítány výsledky ze 4 nejlepších.

7 kontrolních závodů absolvovali:

Jan Blažiček — Sokol N. Měst. n. M.

Jiří Šimůnek — Jiskra Mšeno

Žebříček — běžci — junioři — 1966.

Poř.	Jméno [Jednota]	Počet absol. závodů	Body
1.	Štefl Karel [Du Liberec]	3	693,31
2.	Salling [RH Poprad]	3	674,90
3.	Michalko [RH Poprad]	3	653,64
4.	Herčík [Du Liberec]	3	590,14
5.	Beran Jos. [Sp. Police]	4	559,42
6.	Duchek [RH Semily]	3	553,76
7.	Beneš [RH Semily]	4	544,16
8.	Rozkovec [Sl. VŠ Praha]	3	539,73
9.	Průhor [Sp. Strakonice]	4	525,28
10.	Půbal [Sp. Strakonice]	4	514,01
11.	Špicar [Sp. Vrchlabí]	4	509,54
12.	Kuzmín [Du Liberec]	3	506,77
13.	Šourek [RH Semily]	3	501,71
14.	Miluška [S. N. Měst. n. M.]	3	499,95
15.	Michalk [Dynamo Niz. Tatry]	3	490,18
16.	Beneš [Sp. Strakonice]	3	487,60
17.	Mázl [Sp. Vrchlabí]	3	483,57
18.	Houda [Du Karl. Vary]	3	483,56
19.	Kakos [Du Karl. Vary]	3	435,80
20.	Jačík [J. Mšeno]	4	427,82
21.	Matz [Lok. Trutnov]	3	425,09
22.	Svozil [Valaš. Meziříčí]	3	400,78

Ze 4 závodů počítány výsledky ze 3 nejlepších.

Ze 2 závodů získal:

1. Pavlíkovský [RH Poprad] 2 458,71

Ze 3 závodů — muži — získal:

1.	ing. Ilavský [RH Poprad]	3	707,03
2.	ing. Harvan St. [Sn Smokovec]	3	699,53
3.	Peřina Václ. [Du Liberec]	3	674,41
4.	Sacký [Du Liberec]	3	606,92
5.	Steklý [RH Semily]	3	596,04

Žebříček — běžkyně [ženy, juniorky] — 1966.

Poř.	Jméno [Jednota]	Počet absol. závodů	Body
1.	Paulusová Eva [Sn Jilemnice]	6	1032,02
2.	Jiráňová Milosl. [Sl. VŠ Praha]	5	948,57
3.	Skodová Jarmila [RH Semily]	5	937,61
4.	Břizová Eva [Sokol Lišnice]	6	930,91
5.	Cillerová Milena [J. Mšeno n. N.]	6	892,07
6.	Chlumová Milena [RH Semily]	7	890,84
7.	Snebergová Eva [RH Semily]	6	890,47
8.	Ledvínková Jana [Lok. Trutnov]	4	873,67
9.	Weissshäutelová L., jun. [J. Mšeno]	7	853,30
10.	Oswaldová Anna, jun. [B. Kremnica]	4	837,42
11.	Bečvářová Jar. [Sl. VŠ Praha]	4	792,40
12.	Křenková, jun. [Tj. Rožnov]	7	792,27
13.	Křížová Alžběta [RH Poprad]	6	781,60
14.	Radoušová Vlad. [Sp. Strakonice]	5	779,05
15.	Bělonožníková [Ještěd Liberec]	6	776,87
16.	Vacková Eva [Sl. Kořenov]	6	756,03
17.	Hochová, jun. [Sp. Strakonice]	7	742,16
18.	Krsková [Lok. Trutnov]	6	730,24
19.	Jonová [Sl. Jilemnice]	7	727,68
20.	Košťálová M., jun. [J. Mšeno]	6	722,83
41.	Rojžková, jun. [Sp. Strakonice]	4	465,97
42.	Borková [Ještěd Liberec]	4	408,80

Ze 7 kontrolních závodů počítány výsledky 4 nejlepších.

Ze 3 závodů získala nejvíce bodů

Bušová Věra [Sp. Blansko] 469,99

Všech 7 kontrolních závodů se zúčastnily závodnice: Chlumová, Weissshäutelová, Křenková, Jonová, Škopová.

ŽEBŘÍČEK

starších dorostenců v běhu na lyžích, sestavený podle výsledků kontrolních závodů v r. 1965, a to z dvou nejlepších výsledků.

1. 28. roč. Zlaté lyže Českomoravské vysočiny.

2. Přebor dorostu ČSSR.

3. Veřejný kontrolní závod v Tatranské Lomnici.

Poř.	Jméno [Jednota]	Počet absol. závodů	Body
1.	Henyh Stan. [Sn Jilemnice]	3	520,91
2.	Tůma Petr [J. Vítkovice]	2	474,67
3.	Háček Luboš [J. Mšeno]	2	442,73
4.	Karásek Mir. [Ještěd Liberec]	2	437,36
5.	Straka Vlad. [S. N. Měst. n. M.]	2	435,65
6.	Valenta Boh. [Poruba]	3	434,43
7.	Hrdinka Pavel [Lok. Trutnov]	2	429,55
8.	Šíkl Mir. [S. N. Měst. n. M.]	2	423,83
9.	Červinka Jiří [Sp. Vrchlabí]	3	423,03
10.	Švanda Josef [S. N. Měst. n. M.]	3	421,25
11.	Tryzna Jiří [Sp. Vrchlabí]	3	420,71
12.	Krasilov Jiří [Slavia Žižkov]	3	420,43
13.	Jirka Frant. [Sp. Vrchlabí]	2	418,90
14.	Pospíšil Milan [J. Mšeno]	2	416,17
15.	Veselý Jan [Ještěd Liberec]	3	414,35
16.	Mlynář Pavol [Sn St. Smokovec]	2	407,91
17.	Čech Pavel [Sn Jilemnice]	2	400,55
18.	Řezáč Stan. [J. Mšeno]	2	397,95
19.	Baričák Juraj [Sn Dol. Kubín]	2	391,01
20.	Špulák Lad. [Ještěd Liberec]	3	379,88
41.	Rajec Ant. [Dr. Dolany]	2	171,64
42.	Šťastný Jar. [Ještěd Liberec]	2	140,27

(Pokračování v příštím čísle)

Lyžařské závody a ceny

Kolik se toho namluvilo a napsalo kolem tohoto problému, kolik různých názorů jsem již slyšel na toto věčné téma. Nevím proč, stále mne však tato otázka zajímá a chtěl bych se proto se svými názory rozdělit s ostatními čtenáři. Co bylo vlastně podnětem k tomuto článku?

Pekelně se soustředěně vyslané z Libereckých výstavních trhů a zpráva, uveřejněná v čs. tisku 9. srpna 1966, že vítězové jednotlivých disciplín na lehkooletickém mistrovství republiky v Třinci obdrželi mimo diplomy i věcné ceny ve formě peněžních poukázek. Čtenáři, neměj strach, že bych snad chtěl srovnávat tyto dva uvedené případy, kdy v prvním šlo podle slov konferenciéra o hru a ve druhém o vrcholný sportovní výkon. Vítěz byl však v každém případě odměněn. Nevím sice, jak na lehkooletickém mistrovství, v Liberci však velmi dobře a přiznám se, že i já bych si byl na soutěžní křeslo rád zasedl.

A jak je to s cenami na našich lyžařských závodech? Stranou ponechám různé místní závody, které v mnoha případech jsou dotovány věcnými cenami, ale všimnu si pouze našich vrcholných lyžařských soutěží, závodů celostátní soutěže (I. ligy) a mistrovství či přeboru republiky, kde pořadatelem je tělovýchovná jednota nebo lyžařská sekce okresu, resp. kraje. Skutečnost je taková, že ve většině případů závodníci na prvních třech až šesti místech obdrží upomínkové plakety nebo vlněčky, které se jim stanou trvalou vizičkou a vzpomínkou na jejich vrcholný výkon. Je to určitě správně a celkem oprávněně byly kritizovány jevy, kdy ani tyto ceny nebo diplomy neodpovídaly významu soutěže. Závodníci tedy mohou být spokojeni, že v žádném případě neutrpěla čistota amatérské soutěže. A v tomto okamžiku si vzpomenu na Liberecké výstavní trhy a zmíněnou soutěž. Na tu přehlídku velmi krásných výrobků a kolekcí, které věnovaly vystavující podniky jednotlivým soutěžím, lépe řečeno hráčům.

Jaké by to bylo milé překvapení, kdyby se jednou přihlásili naši výrobci lyžařské výstroje a výzbroje a věnovali ne hráčům, ale nejlepšímu závodníkům své výrobky jako ceny. Ne za odměnu, ale jako uznání za vynikající sportovní výkon. Bohužel však patrně převládá u těchto výrobců názor, že by to byla velmi špatná investice do propagace, kdyby jejich dary nemohla předvádět a reklamovat široké veřejnosti tak působná stvoření jako v televizi. Kdo by však měl být lepším propagátorem těchto výrobků než jejich hlavní a nejčastější uživatelé.

Výrobci si jsou patrně vědomi, že kromě vědku od těchto obdávovaných závodníků, by se možná dočkali i kritických připomínek na kvalitu a výdrž tuzemské lyžařské výstroje a výzbroje, a nebo považují lyžařský závod za málo atraktivní podnik pro reklamu a propagaci.

Pohodlnější v tomto případě snad bude s propagací vůbec nezačínat a když, tak tedy třeba v seriálu Hádej, hádačil! Snad se bude někomu zdát, že ironizují. Když ano, tedy plným právem, poněvadž nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že výroba lyžařské výstroje a výzbroje má velmi malý anebo vůbec žádný zájem na propagaci svých výrobků a nemluví jím vůbec o tom, že by s nimi výrobci třeba jezdili na vrcholné lyžařské závody a sledovali svoje výrobky v »terénu«. Jsou si velmi dobře vědomi svého monopolního postavení, zajištěného obytu u našich koupěchtivých občánů a prakticky žádné konkurence. Není zde totiž žádný podnik k tomu, aby z propagačních důvodů svým výrobkem třeba dotoval cenu na významném lyžařském závodě.

Určitě mne mnohá čtenář obviní z toho, že se mi zamlouvají způsoby některých zahraničních výrobců lyží a různé lyžařské výstroje, které se často z konkurenčních důvodů v takové formě propagace předhánějí. Motivem je zde především odbyť a zisk. Nelze však vyvrátit to, že je tímto způsobem docíleno velmi blízkého kontaktu a vztahu mezi uživatelem a výrobcem. Otázka obytu a zisku je zde jistě nejdůležitější, ale jak dlouho to bude trvat a stane se velmi aktuální i u nás?

Já mám však na mysli především to, že poskytnutím věcných cen by bylo docíleno užšího kontaktu mezi závodníky a lyžařským sportem jako celkem a mezi výrobou lyžařských potřeb. Někdo mi namítne, že naši špičkoví závodníci používají zpravidla zahraniční výzbroj a nestanou se tedy propagátory a používatelé našich výrobků. Nikdo mi však nemůže vyvrátit fakt, že je v prvé řadě neodpustitelnou chybou, že naši výrobci nedosahují této kvality. Určitě by však každého závodníka potěšilo, kdyby třeba za vítězství v mistrovství či přeboru republiky obdržel naše kvalitní běžecké nebo

sjezdové lyže přímo z továrny (to se podle našich zkušeností děje při závodech pořádaných v Novém Městě na Moravě — poznámka redakce), naše laminátové lyžařské hůlky, poukázku na výběr zboží do určité hodnoty. Byl by si totiž vědom toho, že se výroba začíná o něj zajímat ne pouze jako o spotřebitele, ale jako o provedení uživatele jejich výrobků, že si váží jeho mistrovství, ale že také čeká jeho kritické připomínky jako podklad pro další zkvalitňování výroby.

Pro zajímavost uvedu pouze tolik, že jsem se pro letošní závod ve sjezdových disciplínách — XVII. ročník Skorkovského memoriálu — snažil upoutat zájem výrobních podniků a požádal jsem je o dotování prvních míst cenami. Byly to tři podniky umístěné v Jihočeském kraji a svoji žádost jsem odůvodňoval tak, že se jedná o vrcholný závod ve sjezdových disciplínách v ČSSR, který pořádá lyžařský oddíl kraje, závod jediný toho druhu na Moravě. Výsledek byl podle očekávání. Dva podniky nereagovaly vůbec a třetí sdělil ústy nadřízeného orgánu v Praze, že nemá fondy pro tyto účely. Nemohu se zbavit dojmu, že dar jednoho páru lyží, lyžařských hůlek, látky na šponovky apod. by snad nemohl ohrozit ekonomickou rovnováhu výrobního podniku, a omezovací nařízení, která zde existují, jsou naprosto krátkozraká a věřme tomu, že v podmínkách nové hospodářské soustavy i přežitá!

Věřil jsem, že určité směrnice zde zatím existují, ale po zhlédnutí televizního seriálu na sklonku července a začátku srpna jsem na vážných pochybách. Napadla mne proto jedna myšlenka, zda by místo jednoho vrcholného lyžařského závodu nešlo ve spolupráci s televizí uspořádat nějaký podobný »hráčský seriál« s lyžařskou tematikou. Přišlo by to možná levněji, pořádatel oddíl by na tom mohl vydělat a snad by se zde s věnovanými »dary« objevili i naši výrobci lyžařské výstroje a výzbroje.

INŽ. MILAN ROBIČEK,
Brno-Královo Pole

Lyžařský ráj Val Gardenu

Mezi Brixenem a Bolzanem se tyčít na strmém svahu romantický hrad Trostburg; zde začíná silnice do Val Gardenu, která končí průsmykem Passo Sella s krásným výhledem na Marmoladu. Údolí je ověňeno vysokými horami, jejichž vrcholky tvoří strmé skály, ale ne příliš zalesněná mírnější úbočí jsou ideální pro lyžování. K nejznámějším vrcholům patří: Sella (3152), Sassolungo (2955), po kterém je obrovská náhorní plošina Alpe di Siusi (1800). Zde je možné postavit i běžecké tratě s možností ideálního tréninku ve vysokohorském prostředí. Římané zde prý přes léto chovali své nejlepší koně.

Tato oblast není u nás příliš známa. Val Gardena má tři střediska: Ortisei (1236), S. Cristina (1428) a Selva (1565). Všechna se spojila a ucházejí se o pořádání

mistrovství světa 1970 ve sjezdových disciplínách.

Val Gardena má vše, co lyžaři potřebují. Od zvlněného terénu pro běh (není zde však o něj zájem) přes cvičné svahy, turistické sjezdovky (ty jsou nevyhledá-

vanější) až po tratě hodné mistrovství světa. Proto není Val Gardena bez nadějí. Pro výcvik, pohodlí «loučkařů» i trénink závodníků je vybudováno 24 lanovek a větších vleků a 89 menších cvičných vleků. (VP)

Maďarský skokani chtějí medzi elitu

Všetci vieme, že Maďarsko nie je krajina stvorená pre pestovanie lyžiarskeho športu. A predsa je tam lyžovanie populárne. Technický pokrok aj v prípade Maďar-

ska ukazuje, že dnes už na lyžovanie nie je potrebný sneh — aspoň nie vždy prirodzený. Najmä pri tréningu čoraz viacej dôležitosti nadobúda tréning v prí-

pravnom období, teda vtedy, keď o snehu ešte nechýrva. Zjazdári majú slalomové koberce z umelej hmoty alebo umelý sneh, bežci kolieskové lyže alebo umelú lyžiarsku dráhu a skokani mostíky pokryté umelou hmotou.

No maďarský skokanský tréner Férenc Henrik prichádza teraz s ďalšou novotou: systém na let vzduchom. Na lesnej čistinke je vo výške asi 15 m natiahnuté medzi dvoma stromami lano. Po lane behá koliesko, na ktorom v domyselnom parašutistickom upevnení je zavesený skokan. Na umelom mostíku — najazde asi 10 m dlhom skokan naberá počiatočnú rýchlosť. Po odraze »letí« na lyžiach vzduchom, upevnený na rolovacom koliesku.

Pri lete vzduchom trénuje držanie tela, podobne ako keby skákal na snehu. A tréner môže opravovať chyby. Dosahovaná rýchlosť nie je malá: 60—70 km. Taký skok vidieť na vedľajšom obrázku. Isteže treba k skoku odvahy, ale či na snehovom mostíku netreba odvahy? Veď preto sú skokani skokanmi, že sú odvážni chlapci. A maďarský skokani, ktorí dosiahli už niektoré pozoruhodné výsledky, dosiahli ich iste aj tým, že sa neboja hľadať nové progresívne metódy tréningu v prípravnom období. —Mr—

Jak si rozdělí oblasti závodníky?

Dnes, kdy již byly definitivně ustaveny nové lyžařské oblasti a hlavní činnost přenesena na okresy, máme zájem zjistit, jak asi bude vypadat rozložení špičkových závodníků a jaká asi bude výkonnost v jednotlivých oblastech, případně okresech.

Z tohoto důvodu byla sestavena příložená tabulka, vypracovaná na základě letošních výsledků přebo-

ru a mistrovství ČSSR v lyžování při hodnocení 20 nejlepších závodníků v každém závodu. Do výsledků nebyly vzaty v úvahu štafety, v nichž závodníci tvořili krajská družstva.

Tabulka ukazuje, že nejsilnější bude pravděpodobně oblast východočeská, z okresů pak vykazuje nejlepší výsledek okres Trutnov.

HODNOCENÍ LYŽAŘSKÝCH OBLASTÍ A OKRESŮ - DLE MISTROVSTVÍ A PŘEBORU ČSSR V ROCE 1966

Poř.	Oblast — okres	Přebor dorostu ČSSR			Mistrovství ČSSR			Součet
		klasické	sjezdové	celkem	klasické	sjezdové	celkem	
I. Oblast Východočeská								
1/1	Okres: Trutnov	20	40	60	11	16	27	87
		601,5	1 371,-	1 972,5	271,5	472,5	744,-	2 716,5
2/3	Semily	29	1	30	29	29	59	59
		1 068,-	54,-	1 122,-	997,5	-	997,5	2 119,5
3/5	Jablonec n./N.	14	6	20	18	6	24	44
		476,5	229,5	706,-	498,-	264,-	762,-	1 468,-
4/7	Liberec	7	11	18	6	6	12	24
		140,-	415,5	555,5	163,-	-	163,-	718,5
5/44	Náchod	1	-	1	1	1	2	2
		3,-	-	3,-	18,-	-	18,-	21,-
	Celkem	71	58	129	65	22	87	216
		2 289,-	2 070,-	4 359,-	1 948,-	736,5	2 684,5	7 043,5
II. Oblast Slovensko								
1/4	Okres: Poprad	6	16	22	15	9	24	46
		181,5	462,-	643,5	639,-	243,-	882,-	1 525,5
2/9	Lipt. Mikuláš	2	4	6	4	7	11	17
		39,-	210,-	249,-	108,-	297,-	405,-	654,-
3/10	Košice	5	5	10	9	9	18	36
		-	141,-	141,-	-	433,5	433,5	574,5
4/16	Žiars n. Hronom	1	1	2	1	1	2	4
		39,-	-	39,-	327,-	-	327,-	366,-
5/18	Bratislava m.	1	10	11	1	3	4	15
		51,-	232,-	283,-	6,-	60,-	66,-	349,-
6/21	Ban. Bystrica	9	2	11	-	-	-	11
		279,-	39,-	318,-	-	-	-	318,-
7/24	Žilina	5	5	10	2	2	4	8
		-	219,-	219,-	-	27,-	27,-	246,-
8/31	Dolná Kubín	2	2	4	-	-	-	4
		66,-	51,-	117,-	-	-	-	117,-
9/34	Prievidza	2	2	4	-	-	-	4
		93,-	-	93,-	-	-	-	93,-
10/36/37	Čadca	3	3	6	-	-	-	6
		-	72,-	72,-	-	-	-	72,-
11/40	Zvolen	-	-	-	-	3	3	6
		-	-	-	-	60,-	60,-	60,-
12/45	Trenčín	1	1	2	-	-	-	2
		-	9,-	9,-	-	-	-	9,-
	Celkem Slovensko	23	48	71	29	33	62	133
		748,5	1 435,-	2 183,5	1 080,-	1 120,5	2 200,5	4 384,-

VŠADE SA MOŽNO PRIUČIŤ!

Najnovšie poznatky z lyžiarskej výučby vo Francúzsku

Tohto roku mali niektorí naši lyžiarski pracovníci možnosť dôkladnejšie poznať rakúsku lyžiarsku školu v St. Christophu (Krucenhausen).

Teraz chceme aspoň stručne uviesť niekoľko poznatkov z pobytu v lyžiarskej škole v Chamonix, v ktorej sa sústreďuje školenie francúzskych cvičiteľských kádrov.

Základom francúzskej lyžiarskej školy zostáva naďalej chrisťania léger, preto ju tiež Francúzi nazývajú virage de base (základný švih). Nasadenie švihu sa tu robí kruhový, rotačným pohybom hornej časti tela po predchádzajúcom protismernom pootočení trupu, ktoré slúži ako príprava. Vysunutie pätičky a lyží do smeru otáčania nastane pri zakončení rotácie. Pohyb musí byť synchronizovaný s nadľahčením lyží, ktoré sa robí pohybom zdola hore. Pri nasadení sa používa zapíchnutie vnútornej palice. Po nasadení švihu sa lyže kladú na hrany naklonením tela (jeho pozdĺžnej osi) do vnútra oblúka. Prípušta sa aj vyklonenie trupu von, ale len v určitých podmienkach (tvrdý, žadovateľý sneh, alebo veľmi strmý svah). Tejto základnej kristiánie je podobná aj kristiánie s nadľahčením (par dégalement). Rozdiel je iba vo väčšom pohybe nadľahčenia lyží, ktoré sa robí niekedy až nadvihnutím lyží nad snehovú podložku. Týmto spôsobom sme videli s veľkou obľubou jazdiť dobrých lyžiarov.

U najnovšej rotačnej techniky treba pripomenúť to, na čo sa u nás často zabúda: že je totiž v mnohom odlišná od pôvodnej rotačnej kristiánie Allaisa. Je tiež organickejšie spätá s modernou technikou jazdy, ktorá vo francúzskej škole reprezentujú slalomová kristiánie, tzv. zrýchlený švih (let — virage), krátké brzdivé švihy (godille frelnage), u ktorých sa už trup oproti smeru otáčania lyží a nôh dostáva do polohy protismerného vytočenia (podobne ako ju opisuje rakúska

Poř.	Oblast — okres	Přebor dorostu ČSSR			Mistrovství ČSSR			Součet
		kla- sické	sjez- dové	celkem	kla- sické	sjez- dové	celkem	
III. Oblast Morava								
1/6	Okres: Ždár	13 547,-	-	13 547,-	9 309,-	-	9 309,-	22 856,-
2/8	Vsetín	12 339,-	3 76,5	15 415,5	8 300,-	-	8 300,-	23 715,5
3/11	Brno město	1 60,-	6 186,-	7 246,-	2 57,-	8 165,-	10 222,-	17 468,-
4/15	Gottwaldov	1 21,-	13 354,-	14 375,-	1 -	1 27,-	1 27,-	15 402,-
5/19	Olomouc	-	3 146,-	3 146,-	6 153,-	1 33,-	7 186,-	10 332,-
6/20	Frýdek-Místek	1 21,-	9 294,5	10 315,5	1 15,-	-	1 15,-	11 330,5
7/23	Ostrava	-	6 101,-	6 101,-	-	6 147,-	6 248,-	12 248,-
8/25	Ústí n. Orł.	2 64,5	3 45,-	5 109,5	3 105,-	-	3 105,-	8 214,5
9/27	Uher. Hradiště	-	6 199,5	6 199,5	-	-	-	6 199,5
10/28	Opava	-	3 163,-	3 163,-	-	-	-	3 163,-
11/32	Nový Jičín	-	1 18,-	1 18,-	3 90,-	-	3 90,-	4 108,-
12/33	Šumperk	2 54,-	2 51,-	4 105,-	-	-	-	2 105,-
13/35	Blansko	1 24,-	-	1 24,-	1 60,-	-	1 60,-	2 84,-
14/42	Přerov	-	3 49,5	3 49,5	-	-	-	3 49,5
	Celkem	33 1 130,5	58 1 684,-	91 2 814,5	33 1 089,-	16 372,-	49 1 461,-	140 4 275,5
IV. Oblast Praha-Střední Čechy								
1/2	Okres: Praha	2 93,-	28 899,5	30 992,5	13 435,-	25 934,5	38 1 369,5	68 2 362,-
2/26	Ml. Boleslav	1 12,-	4 111,-	5 123,-	-	4 87,-	4 87,-	9 210,-
3/36 37	Kolín	-	2 72,-	2 72,-	-	-	-	2 72,-
4/41	Praha-Východ	-	2 27,-	2 27,-	3 30,-	-	3 30,-	5 57,-
5/46	Příbram	-	1 6,-	1 6,-	-	-	-	1 6,-
	Celkem	3 105,-	37 1 115,5	40 1 220,5	16 465,-	29 1 021,5	45 1 486,5	85 2 707,-
V. Oblast Západní Čechy								
1/12	Okres: Ústí n. Labem	-	10 351,-	10 351,-	-	4 114,-	4 114,-	14 465,-
2/13	Teplice	4 65,-	9 393,-	12 458,-	-	-	-	13 458,-
3/14	Strakonice	3 48,-	5 126,-	8 174,-	10 261,-	-	10 261,-	18 435,-
4/17	Karlovy Vary	4 150,-	4 124,5	8 274,5	3 75,-	-	3 75,-	11 349,5
5/22	Most	2 30,-	-	2 30,-	-	7 229,5	7 229,5	9 259,5
6/29	Domažlice	5 129,-	-	5 129,-	1 18,-	-	1 18,-	6 147,-
7/30	Sokolovo	4 129,-	-	4 129,-	-	-	-	4 129,-
8/38	Č. Krumlov	-	3 69,-	3 69,-	-	-	-	3 69,-
9/39	Plzeň-město	2 61,5	-	2 61,5	-	-	-	2 61,5
10/43	Cheb	-	1 33,-	1 33,-	-	-	-	1 33,-
	Celkem	24 612,5	32 1 096,5	56 1 709,-	14 354,-	11 343,5	25 697,5	81 2 406,5

škola). Rotácia v christiania léger je v podstate iba krátky otáčavý pohyb, provokujúci plynulé otočenie madfahčených lyží do nového smeru. Nedochádza k extrémnemu pretočeniu trupu. Lyžiar zakončí rotáciu v polohe, kedy os ramenná je približne kolmo na podložnú os lyží.

Ťažko povedať, kde sú príčiny, ktoré vedú Francúzov k vytrvalému pridržaniu sa rotácie. Či je tu snaha nájsť čo najpriradenejšie postoje pri jazde na lyžiach, alebo ako hovoria odporcovia, pridržavanie sa zašej slávy rotačnej techniky. Naproti tomu je však isté, že aj u nás je potrebné viac bojovať proti formálnosti v postojoch a hľadať prirodzenejšie pohyby, ktoré by boli základom výuky lyžiarskej techniky. Zostáva na diskusiu, čo práve rotácia je najšťastnejším riešením. Z hľadiska poznatkov získaných štúdiom francúzskej lyžiarskej školy však možno povedať, že je veľmi prospešné čerpať najmä z ich názorov na nácvik a techniku základného jazdového postoja a postoja pri šikmom zjazde.

Francúzi jazdia v postoji prirodzenom, trup uvoľnenejší, než ako sa vyžaduje v rakúskej škole. Tým sú dané lepšie predpoklady k nadržavaniu rovnováhy a k vykonávaniu pohybovej činnosti, ktorá sa vyžaduje pri zjazde cez terénne nerovnosti, pri zmenách smeru zjazdu a inde.

Reakcia na niektoré uvedené nedostatky v interpretácii jazdovej techniky viedla niektorých pracovníkov u nás k nepremyslenému a nesprávnemu zanedbávaniu významu niektorých tradičných prvkov v lyžiarskej výučbe, ako zosúvania alebo prívrat. U Francúzov sme svedkami opakného procesu. Zosúvanie sa ešte viac rozpracúva, najmä pokiaľ ide o techniku uvedenia lyží do zosúvania šikmo vpred. Cvičenci sa tu oboznamujú s rôznym spôsobom zosúvania, ako napr. zosúvanie šikmo vpred jednoduché (simple), točivé (arrondi), užité (utilitaire), brzdivé (frein), so zakončením a odrazom (en festons) a pod. Zo zosúvania predchádzajú prirodzene k otáčaniu s protišvihom (le contre-virage), kde zakončenie otáčavého zosúvania pomáha pomocou odrazu nasadiť švih do opačného smeru.

Podobne sa vo Francúzsku ešte viac spresňuje postavenie prívratu v nácviku znožných švihov. Prívratný švih je zaradený medzi švihy s prenášaním váhy, ktoré je pre vykonanie týchto švihov rozhodujúce. Po období, v ktorom bol prívrat vo Francúzsku odstraňovanou populouškou, je návrat k nemu veľmi príznačný pre zme-

*****

ny v názore na tento problém vo francúzskej lyžiarskej škole. Ako je známe, svih z rozšírenej stopy (christiania-trace large), najnovšie nazývaný tiež christiania pedál, čo znamená voľne preložené niečo ako »šľapanie do pedálov«, ktorý ako posledný stupeň prechodu na znožný svih patrí tiež do skupiny svihov s prenášaním váhy, bol v určitých obmenách zaradený aj do náviku svihov v Rakúsku (Breitschwung).

Uviedol som len niektoré a hľadáte poznatky zo súčasných názorov na techniku a metódu náviku lyžovania vo Francúzsku. Snáď ešte jeden z nich treba spomenúť pre naše poučenie: že totiž zjazdovú techniku chápu Francúzi v celej jej šírke. Návik sa nesústreďuje iba na klasické vykonanie pohybu v »laboratórnych podmienkach« ujazdeného a pripraveného svahu, ale jazdiť a rozoberá sa technika otáčania tiež na tvrdom, zľadovatelom snehu, v hlbokom snehu, na protisvahu a pod. Veľký dôraz sa kladie na celkovú lyžiarsku zdatnosť cvičiteľa. V skúškach musí preukázať schopnosť jazdiť v každom snehu a teréne a musí dosiahnuť aj veľmi dobrý čas v slalome. Je na zamyslenie, či by tieto skúsenosti nepomohli aj u nás odstraňovať niekedy až príliš prepredagogizovaný názor na lyžiarsky výcvik.

MILOSLAV ZÁLEŠÁK,
KU Bratislava

Drobnosti z Portilla

Napovedá sa na MS losovali závodníci do skupín podľa bodů FIS. Podľa názoru prezidenta FIS Marca Hodlera je nutné vypracovať pro ZOH 1968 v Grenoblu nový kvalifikačný modus, aby sa do finále kvalifikovalo najvyššie 25 závodníkov, ktorí by boli losovaní v jednej skupine. V Portillo bola FIS zaskočena nečakaným počtom 80 prihlásených miesto očakávaných 50. Do finále sa kvalifikovalo 39, ktorí boli losovaní do skupín podľa bodů FIS, lenž je pochoptelne nevýhodný pro slabší země. Kouč amerických lyžařů Bob Beatti to nazval »diktaurou alpských zemí«.

★

Necelých 30 metrů od místa, kam napochodovávalo za »žlutými« (hosteskami) v lyžařských úbořech

k slavnostnímu ceremoníálu vyhlášení výsledků vždy 10 nejlepších z každé disciplíny, přihlíželi v binkách návštěvníci bazénu, kde se teplota pohybovala mezi 32 až 34 stupni. Další »atrakce« byl jediný pár běžeckých lyží, které si přivezli generální sekretář FIS Sigge Bergmann. Kdyby totiž vzal sjezdovky a příslušnou obuv, měla by jeho zavazadla do letadla tolik přes váhu, že by platil značný příplatek.

★

Obě sestry Obrechtovy nebudou již v příští zimě reprezentovat Švýcarsko ve sjezdových závodech. Theres oznámila pevně svůj odchod již v začátku sezóny 1965-1966. Rozhodnutí její sestry, že rovněž odchází, bylo poněkud překvapující. Má pro to své odůvodnění: »Po letech studii nastal nyní čas, abych začala vydělávat peníze. Příští zimu se naskytá příležitost působit v USA jako učitelka lyžování, nejspíše ve škole Rogera Stauba. A této příležitosti se musím chopit.«

Svýcarské družstvo bude na začátku příští »oficiální« zimy silně ochuzeno, neboť pravděpodobně nezůstane jen u odchodu sester Obrechtových. Určitou roli v tom bude jistě hrát odchod trenéra družstva Flurina Andea.

★

V Chile je registrováno v 60 klubech 20 000 členů

Jestliže odpovídala délka sjezdové trati žen rozpisu (2360 m), pak na ní dosáhly přední závodnice (čas 1:32,63) průměrné rychlosti 92 km v hodině. To ovšem odporuje závodním pravidlům FIS, kde stojí v odstavci pod § 147 mj.: Průměrná rychlost závodnic se má pohybovat na přiměřené hranici a nesmí překročit průměr 65 km za hodinu. Jestliže v Portillo byla nejvyšší rychlost 120 km, nelze to

přehlédnout. Technické orgány FIS mají řadu možností na základě tréninkových časů nebo testovací jízdy posoudit průměrnou rychlost. V závodech žen upadly jen tři závodnice, k zranění nedošlo, neboť otevřená, široká a dobře preparovaná pista dovozovala vysoké tempo. Kdo by si však vzal na svědomí, kdyby v závodech žen došlo k tak vážným úrazům jako v závodech mužů (průměrná rychlost zde byla 100 km/hod.) — Kidd, Falk a dva Japonci — kdyby nebyl brán zřetel na stanovené limity? President FIS Marc Hodler je však přesvědčen, že trať žen byla kratší, než uváděl rozpis.

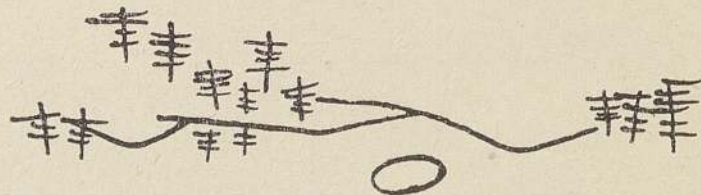
Tréneri odchádzajú

Majstrovstvá sveta v zjazdových disciplínach v Chile znamenajú ukončenie trénerskej činnosti doterajšieho rakúskeho trénera mužov Sengera. Údajne nie je schopný popri terajšom zamestnaní naďalej sa tejto funkcii venovať. Alebo že by bol pravý dôvod — neúspechy rakúskych zjazdárov v Portillo.

Novým trénerom má byť bývalý rakúsky reprezentant Fritz Huber. Huber je po neúspechoch rakúskych zjazdárov ozaj v nezávideniahodnej pozícii, lebo by mal napraviť povest podľa možnosti už v Grenobli.

Dosiaľ nebola potvrdená, ale aui dementovaná zpráva, že sa chystá vzdat z rodinných dôvodov funkcie trénera francúzskych mužov »lyžiarsky Napoleon« Honore Bonnet. Zdá sa však, že Bonnet napok po výrazných úspechoch Francúzov iste vydrží na svojom poste do Grenoblu, aby na vlastnej pôde Francúzi zopakovali skvelé výsledky z Chile. Pôjde zrejme skôr o novinárske »zaujímavosti«.

—Mr—

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábek. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,- Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkový příjímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

8

A-27*61272

»Krásná« zima na polárním kruhu

Rovaniemi »Perla severu« — opravdu krásné město za polárním kruhem.

Typický kostelík na severu

Všechny snímky na II. a III. str. obálky Jar. Potměšil

»Před závodem« — trenér reprezentačního družstva skokanů Zd. Remsa (vpravo) kontroluje lyže R. Doubka.

Foto: K. Novák

lyžařství

ROČNÍK 52 • LISTOPAD 1966 • Kčs 2,—

9

Brigády — vhodný doplněk letního tréninku. Náš snímek nahoře je ze sklizně sena v Harrachově.

Tři snímky na této straně Václav Kreisinger, Harrachov, jeden Ant. Měšťánek, Horní Branné.

Přespolní běhy — po startu hlavního závodu v Horní Branné. Vede Voňka ze Slovanu Jilemnice před L. Hrubým z RH Semily (č. 66), částečně zakrytým vítězem Šmidem z RH Semily, Bubnem (č. 69) z Jiskry Harrachov, Zuzánkem (č. 64) z Dukly Liberec a Nožičkou (č. 50) z Dolní Branné (vlevo dole).

Posilování — členka našeho reprezentativního družstva v běhu na lyžích Věra Cívňová při posilování na »lesní hrazdě (vpravo nahoře).

Než přišla zima

Kolečkové lyže — při návštěvě soupažného odrazu členka reprezentativního družstva běžkyň Milena Chlumová z RH Semily. (Na lyžích naší výrobky na snímku vpravo dole.)

Alibismus škodí...

(Jak zlepšit výkonost našich běžců?)

S projevy nespokojenosti s výkony našich běžců a běžkyň byla v poslední době — zejména po televizních přenosech z mistrovství světa v Oslo — nepříznivě kritizována také jejich technika. Bylo poukazováno na těžkopádný a pomalý krok našich závodníků, zatímco jízda Seveřanů se vyznačuje lehkostí a svižností. Pro názornější srovnání bylo často hovořeno o nákladném a osobním vlaku a podobně. Někteří naši trenéři vysvětlují rozdíl tím, že Seveřané trénují převážně na prašanu, zatímco my na vlhkém a pomalém sněhu, kterým je dán zcela jiný charakter jízdy, a protože nelze u nás počítat se sever-skými podmínkami s prašanem, bude těžko možné nacvičit severskou techniku.

Je to názor nesprávný, alibistický a kapitulantský a působí naši běžecí disciplíně nemalé škody. Ve skutečnosti je čistě v našich rukách, budeme-li jezdit lépe a rychleji. Je však třeba zjistit právě příčiny naší špatné jízdy a bojovat proti nim. Nejsou to rozhodně prašan, nebo jak se někdy vykládá těžké boty a lyže, ale v menší míře nedostatky v návěku techniky a ve větší míře v metodice tréninku. Součet těchto nedostatků, a zejména vzájemné jejich působení, dává dnešní nepříznivý obraz našeho běžce. Rozhodně se na tomto stavu podílí více nedostatečná fyzická a funkční připravenost než špatná technika.

a) K technice běhu: Základní a hlavní prvky běhu, tj. zdvoudobý běh střídavý a běh s odpičem soupaž, tak jak jsou u nás nacvičovány a převážně prováděny, odpovídají v zásadě zákonitostem fyziky (mechaniky). Výrazným недостатkem, který se podílí na kritizované špatné technice a těžkopádnosti jízdy našich závodníků, je nízká frekvence kroků. I když frekvence kroků není jasnou součástí techniky, je při jejím procvičování vytvářena, a proto o ní v souvislosti s technikou mluvíme. Jestliže budeme tento nedostatek dále přehlížet, budou naši závodníci a reprezentanti vždycky prohrávat, poněvadž je logické, že menším počtem kroků při stejné délce ujezdí za jednotku času menší vzdálenost.

Již řadu let poukazuje dr. ing. Slavoj Svoboda ve svých hodnoceních mezinárodních závodů v Harrachově, mistrovství světa a olympijských her, shrnutých v učebním textu STN »Závodní lyžování V.« na nízkou naši frekvenci proti jiným státům (rozdíl 15—20 %), aniž by se stav změnil. Vyplývá z toho podceňování významu vědecké práce ze strany trenérů, přičemž její uznávání a

respektování by například v tomto případě přineslo podstatné zvýšení výkonosti.

Po nízké frekvenci kroku je třeba v technice poukázat na nedostatečně procvičené další její prvky, at odšlapy, přešlapy, zdolávání výstupů, sjezdů, vln a další, které se na běžecí trati vyskytují. V přípravě je třeba tyto prvky vyhledávat a důkladně procvičovat. Opakovat je desetkrát, dvacetkrát a další dny znovu, dokud se jejich správná technika nestane návykem a v závodě pak samozřejmostí. Trenér musí reagovat na každý nesprávně použitý prvek, neodpovídající terénu, a to od počátku výcviku až do jeho vrcholu. Takto důsledně musíme postupovat v návěku techniky, chceme-li, aby závodník střídal automaticky způsoby jízdy tak, jak to terén žádá, aby jel úsporně, lehce a rychle.

b) K metodice tréninku: U převážně většiny trenérů a závodníků převládá názor, že výkonost roste hlavně množstvím naježděných kilometrů v předzávodní etapě hlavního období. Domnívají se, že v této době shromáždí závodník v sobě bohatou zásobu všech potřebných kvalit, zejména síly a vytrvalosti, i správných pohybových návyků, a pak že krátký nácvik rychlosti kdykoliv před závody stačí k dosažení vysoké formy. Tento názor přebírají i závodníci. Je všeobecně vžitý, ale nesprávný. Jeho rozšiřování a uplatňování v praxi brzdí velmi růst naší běžecí disciplíny a největší měrou se podílí na neuspokojivém stavu.

Uvedená forma přípravy, tj. jen veliký objem bez náležitě kvality, působí právě opačně, než se domníváme. Každodenní několikahodinová jízda mírnou nebo střední intenzitou nepřináší nic jiného než obecnou vytrvalost. Na proti tomu, není-li doplňováno v dostatečné míře speciálními cvi-

čeními, dochází k poklesu svalové síly. Stereotypní jízda ponejvíce na jednoduché běžecí trati přináší i stereotypní, jednoduchou techniku. Stovky, někdy i tisíce pomalu najetých kilometrů vytváří pevný stereotyp pomalé jízdy v čase, klesá i funkční schopnost nervového systému a vnitřních orgánů. Výsledkem bývá pokles fyzických i fyziologických kvalit závodníka proti stupni připravenosti na počátku hlavního období.

V přípravě lyžařského závodníka-běžce je třeba přejít z kvantitativního systému přípravy na systém kvalitativní, tj. na trénink rychlostního charakteru, a to již po daleko kratší adaptaci neboli rozjiždění na sněhu. Rychlostní trénink prováděný v určitých formách přináší běžci všechny kvality, které potřebuje. Tak střídáme-li kratší časové úseky v nejvyšším tempu s dlouhými zotavovacími přestávkami, rozvíjíme rychlost. Provádíme-li jízdu po krátkou nebo středně dlouhou dobu při submaximálním nebo maximálním tempu s krátkými přestávkami a při středně vysokém počtu opakování, zlepšujeme rychlostní vytrvalost. Provádíme-li jízdu v krátkých časových úsecích, po kterých tepová frekvence dosáhne hodnoty kolem 180 tepů za min., s krátkými přestávkami 45 až 60 sec., s poklesem asi na 150 až 120 tepů/min. při velkém počtu opakování, je intervalový trénink zaměřen na vytrvalost. Intervalový princip je významný i pro rozvoj síly a zvětšení průřezu svalového vlákna.

Podmínkou rychlostně zaměřeného tréninku je více než kdy jindy zachování postupnosti. Znamená to od krátkých rychlostních úseků ve střídavém tréninku se střední intenzitou přejít přes delší rychlostní úseky se silnou intenzitou na intervalový trénink, a to opět zpočátku v lehčích formách až po maximální zatížení.

Rychlostně zaměřený trénink neznamená úplné vynechání návěku všech ostatních složek, zejména vytrvalosti, obvyklou formou několikahodinových nepřetržitých jízd, síly speciálními cviky i běžecí techniky. Musí však být k těmto v určitém poměru. Dosaďovací zkušenosti ukazují, že rych-

Za spartakiádu ve Finsku (II)

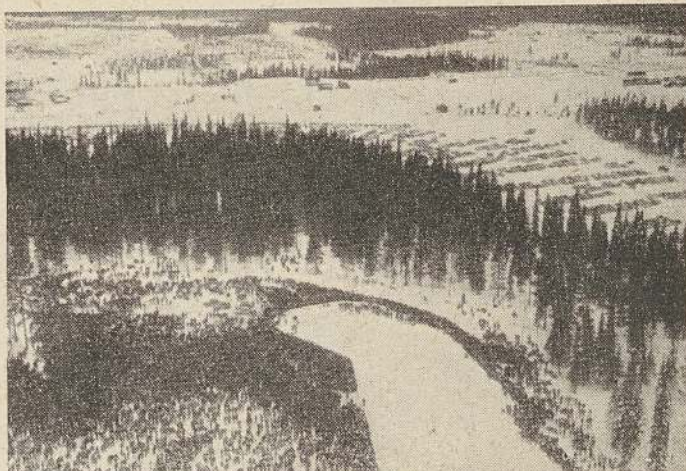
V minulém čísle jsme přinesli první část dojmů, které nabyli při své cestě Finskem dva naši bývalí přední závodníci a dnes trenéři Josef Prokeš a Jaroslav Potměšil. Také v dnešním pokračování naleznete mnoho zajímavého.

Pojetí závodění v běhu na lyžích ve Finsku se nám jeví jako velmi odlišné od našeho, stejně tak od závodění v NDR, SSSR, Itálii a jinde. U nás, podobně jako v dalších zemích, je závodní činnost soustředěna do kolektivů, klubů, oblastí nebo státních družstev. Závodníci, kteří stojí samostatně, bez kolektivu, jsou výjimkou a většinou nejsou považováni za kladný jev. Finští závodníci, vzhledem k životním podmínkám, jsou naopak úplně samostatní v celé činnosti okolo závodění i tréninku. Nejlepší běžci jsou rozptýleni po celém Finsku a vyjimečně trénují a závodí v malých kolektivech. V klubech existuje jen velmi malý počet stejně výkonných závodníků. Tito stejně bydlí většinou značně vzdáleni od sebe, mají rozdílná pracoviště, takže společně se vidí jen na soutěžích, kde závodí proti sobě.

Kluby nemají trenéry a cvičitele v našem slova smyslu, ale jen organizátory lyžařských soutěží.

Kalevi Hämäläinen na trati mistrovství Finska 1966

Pohled na dojezd můstku a parkoviště automobilů v Kuusamo (můstek P 100 m)

Zajišťují ovšem finančně podporu mladých závodníků, kteří po dosažení nejvyšší výkonnosti jsou potom ctí a chloubou klubu. Přesto existují ve Finsku trenéři, jmenovaní lyžařským svazem, kteří jsou také svazem evidováni, dostávají skrovné metodické materiály, lyžařskou ročenku, mají průkaz pro volný vstup na všechny lyžařské soutěže. Jsou to jenom dobrovolní pracovníci, kteří vždy v celé, poměrně rozsáhlé oblasti (asi náš okres), sledují lyžařské talenty, případně jim radí v přípravě a v soutěžích. Plánování a přímé vedení tréninku trenérem je u nich neznámou věcí.

Všechny děti začínají se závoděním už ve škole. Lyžování je povinným předmětem na školách a časté školní závody mají výbornou úroveň. Děti ovládají velmi dobře techniku běhu a častým závoděním se rychle třídí na talenty a ostatní. Z talentovaných dětí se schopností závodit (s morálními předpoklady) se potom stávají skuteční běžci-závodníci. Organizace závodů je záležitostí školy, tj. dětí s učitelem tělocviku. Byli jsme překvapeni, když jsme v Pudasjärvi viděli závody 7. a 8. tříd na 5 km. Jeden žák sám vyhledal a upravil stopu »Schneeskutrem«, ostatní ji doopravili a označili. Ve Finsku již žáci 7. třídy, tj. čtrnáctiletí, získávají řidičský průkaz pro traktor, motocykl apod. — povinné v základní škole! Jeden učitel, tělocvikář, sám s pomocí techniky a dětí pořádá pravidelně v náplni hodin tělesné výchovy tyto školní závody.

Ve větších místech s několika školami bývá jako zaměstnanec města učitel-tělocvikář, který organizuje mimoškolní tělesnou vý-

chovu dětí, v zimě také lyžařské soutěže mládeže. V okolí obcí a škol je neustále dostatek upravených pěkných běžeckých stop pro lyžování dětí, procházky dospělých i trénink závodníků.

V celé Skandinávii děti a nezávodníci soutěží v počtu ujetých kilometrů a záznamy vedou učitelé-tělocvikáři. Nejmenší míra pro záznam je 5 km. Evidence je jednoduchá a počítá s poctivostí lidí: na nejdálčenějších místech okruhů jsou umístěny krabice se zápisovou knihou. Kdo projede, zapisuje se a tak existují přehledy, kolik kilometrů najezdila celá vesnice, jednotlivci. Po splnění určitých norem kdokoli ve Skandinávii získá hezký odznáček s označením roku, ve kterém kilometrů najezdil.

Z velmi široké základny závodící mládeže vyrůstá potom špička, která závodění podřizuje značnou část života. V kapitalistickém zřízení neexistuje podpora »prostředních«, a tak jen nejlepší závodníci mohou se sportu plně věnovat. Zaměstnání se pak stává doplňkem, rezervou pro pozdější léta. Méně výkonní závodníci startují jen příležitostně, v místních soutěžích, v závodech pro II. a III. výkonnostní třídu. Značný počet závodníků startuje ve třídách starších, nad 35 a nad 45 roků, pro které je pořádáno i mistrovství Finska. V mužských kategoriích nemají Finové obavy o snížení výkonnosti a počtu závodníků. Živelný vývoj běžců, »talentů s morálkou«, je stále naprosto dostatečný pro udržení priority Finů ve světě.

I špičkoví závodníci ve Finsku pojmají závodění proti nám rozdílně. Nejsou vázání kvalifikačí,

postupem a vyřazením v soutěžích, a tak naprosto odpadají obavy před starty spolu s nervozitou. Zúčastňují se závodů neustále a v hlavním zimním období jsou závody také jediný jejich trénink. Vybírají si soutěže, jejich kvalitu i délku tratí podle vlastních potřeb. Tak si přímo v soutěžích upravují a kontrolují svou připravenost. Časté střídání délek a profilů tratí během jednoho týdne [absolvuji nejméně 4 závody týdně] umožňují rychlý růst závodníků s velkými zkušenostmi.

Vidět přední finské běžce těsně před závodem a v závodě — by bylo velkou školou pro každého našeho závodníka. Nejméně dvě hodiny před startem jsou v místě startu, seznamují se s tratí, projíždějí ji. Lyže mažou zcela individuálně, většinou venku na trati, s použitím plynových lamp. Mnohokrát přemazávají lyže, zkoušení několika párů lyží, a to i při teplotách -10°C je nutností. Rozježdění spojují se zkoušením lyží, jezdí poměrně dlouho, 3 km—5 km, volně jízdou a řadu zrychlovaných úseků, po trati. Těsně před startem se velmi intenzívně rozcvičují, 10 min.—15 min. velmi dynamického uvolňovacího cvičení. Obdivovali jsme frekvenci a pružnost pohybu, ale nade vším převažovala nedočkavost a chuť do závodů. Závodníci skutečně připomínají chování závodních koní na startu.

Přímo v závodě jsou naopak závodníci velmi klidní, dovedou se usmát, odpovědět na pozdrav. Jejich velmi rychlá jízda je již na pohled naprosto uvolněná a přirozená. Neradí však Finové závodí za nepříznivých sněhových podmínek, potom překvapivě mnoho závodníků vzdává závod, ale vzdávají i proto, když

právě nejedou na první místa. Druhý den však opět nastupují a znovu se pokoušejí o nejlepší výkon. Viděli jsme až extrémní případ na závodech v Kuusamu. Na střídavém sněhu, za teploty -2° až $+5^{\circ}\text{C}$, kde startovali všichni Finové, ale i Norové a Švédové, vzdalo víc než 50 % závodníků. V běhu na 15 km z 53 závodníků došlo jen 28. V běhu na 30 km z přihlášených 64 přišlo na start jen 39 a do cíle došlo jen 12 závodníků! Ti, co vzdali závod na 15 km, jako například Mäntyranta a Oikarainen, cítili zřejmě povinnost dokončit třicetku. Na těchto závodech jsme viděli Mäntyrantu dokonce škrábat lyže na trati »cidlinou«, kterou měl v kapse. Byly to jistě mimořádně špatné podmínky, ale velmi časté vzdávání je běžným jevem. Vysvětlení lze hledat v čistě individuálním pojetí závodění, vyjet si nejen přední místo, ale s ním i hodnotnou cenu, a také v možnosti závodit opět zítra s novými nadějemi.

Vysoký počet kvalitních soutěží v roce pravděpodobně také má vliv na rozdílné plánování přípravy. Tři až pět tisíc kilometrů najetých za zimu a absolvování až padesáti závodů jsou dokladem vysoké připravenosti. Několikanásobný vítěz Vasova běhu, Švéd Jeanne Stefansson, nám v Kemi, po závodě na 21 km, kde byl druhý za Laurilou, doslova řekl: »Dnes to byl můj 45. letošní závod. Na jaře závodím nejraději denně, jinak jsem líný.«

Trénink je opět záležitostí každého jedince a názor na trénink většiny finských závodníků zní: již v říjnu zahájit přípravu na sněhu, najezdit co nejvíce kilometrů, střídavý trénink je v zimě základem. Od ledna závodění, sbírání zkušeností, usměrňování přípravy soutěжами. Pro letní ob-

dobí Finové neustále povyšují těžkou dřevorubeckou práci nad vše ostatní, doplňuje ji chůze a běh v terénu, orientační závody. Žádná speciální příprava, ale atletické výkony, časy na 3 km pod 9 minut a 5 km za 15:30 minut, jsou u finské lyžařské špičky běžné! Domníváme se, že skutečně poznání způsobu přípravy by vyžadovalo přímou účast, vidět přípravu na vlastní oči.

Popularita finských lyžařských hvězd je nesmírná, snad ji lze srovnat s popularitou fotbalových hvězd v Evropě. Fotografie vítězů jsou v obrovských formátech na stránkách deníků, velmi často vítěz s manželkou a dětmi apod. V cíli jsou vítězové doslova obléženi diváky, a zejména obdivovatelky ve věku 14—18 let se předhánějí. Nejslavnější závodníci se musí zachraňovat útekem a prodrát se z hloučků lovců autogramů je téměř vyloučeno. Závodníci se velmi často objevují v televizi, viděli jsme například Mäntyrantu v reklamním pořadu propagovat lyžařské vosky značky REX a »božský Eero« si v letošním roce dokonce má zahrát ve filmu, samozřejmě nelyžařskou roli.

Finové věří svým esům, jsou si jisti dalšími zlatými medailemi a právem hledí k příštím OH a MS s optimismem. Již dnes se počítá, že Mäntyranta bude v Grenoblu v nejlepší formě i věku (31 let) pro závod na 50 km. Také další současně vrcholní běžci: Kalevi Laurila, Kalevi Oikarainen a Hannu Taipale nebudou v Grenoblu chybět. Elitní šestku podle všeho doplní mladí Osmo Karjalainen (byl v roce 1964 spolu s Taipalem v Harrachově) a současně velká finská naděje Keijo Luukanen.

A také my, jak jsme sympatické Finy poznali, budeme jim fandit a přejeme jim, aby ještě dlouho

Ještě jednou Rovaniemi — »Perla severu«.

Mojmír Slostarik na trati závodů v Oulu — 20 000 diváků, umělé osvětlení.

Dokončení ze str. 131

stáli na nejvyšší příčce světového žebříčku.

V uvedených tabulkách jsou zachyceny starší tří z nejlepších finských běžců v době našeho po-

bytu v březnu t. r., kdy jsme měli možnost je sledovat. Jistě je to velmi názorná ukázka a dokument úrovně soutěží ve Finsku a také velkých fyzických i psychických sil závodníků.

Eero Mäntyranta — 29 let

20. 3. ne Kuopio	30 km	vzdal		vítěz H. Taipale 1:53,47
21. 3. po Jämsäkoska	10 km	4. místo	31,50	vítěz H. Grönnin gen 30,56 (2. V. Hakulinen 31,06)
22. 3. út Oulu, park	8,5 km	2. místo	21,58	vítěz K. Oikarainen 21,51
25. 3. pá Rovaniemi, mistr. Finska	15 km	1. místo	47,56	
27. 3. ne Rovaniemi, mistr. Finska	50 km	1. místo	2:49,14	
29. 3. út Kemijärvi	15 km	1. místo	48,02	
30. 3. st Mukara, park	závod na 3 kola	4. místo	13,29	vítěz K. Luukkonen 13,09
31. 3. čt Kaustisten	15 km	1. místo	39,34	
2. 4. so Kuusamo	15 km	vzdal		
3. 4. ne Kuusamo	30 km	3. místo	2:05,55	vítěz K. Oikarainen 2:01,18

V 15 dnech 10 startů!

Kalevi Laurila

20. 3. ne Närpiö	20 km	1. místo	1:21,02	
22. 3. út Oulu, park	8,5 km	9. místo	22,12	vítěz K. Oikarainen 21,51
25. 3. pá Rovaniemi, mistr. Finska	15 km	4. místo	49,20	vítěz E. Mäntyranta 47,56
27. 3. ne Rovaniemi, mistr. Finska	50 km	2. místo	2:52,30	vítěz E. Mäntyranta 2:49,14
29. 3. út Kemi	21 km	1. místo	1:11,36	
31. 3. čt Sallasa	12 km	1. místo	41,57	
2. 4. so Kuusamo	15 km	2. místo	59,48	vítěz Hjemstad [Nor.] 58,25
3. 4. ne Kuusamo	30 km	vzdal		

V 15 dnech 8 startů

Arto Tiainen — 36 let!

20. 3. ne Kuopio	30 km	4. místo	1:56,58	vítěz H. Taipale 1:53,47
21. 3. po Jämsäkoska	10 km	8. místo	31,52	vítěz H. Grönnin gen 30,56
22. 3. út Oulu, park	8,5 km	10. místo	22,14	vítěz K. Oikarainen 21,51
25. 3. pá Rovaniemi, mistr. Finska	15 km	5. místo	49,39	vítěz E. Mäntyranta 47,56
26. 3. so Rovaniemi, mistr. Finska	3 × 10 km	štafety		
27. 3. ne Rovaniemi, mistr. Finska	50 km	vzdal		
29. 3. út Kemijärvi	15 km	3. místo	49,00	vítěz E. Mäntyranta 48,02
30. 3. st Mukara, park	15 km	8. místo	13,43	vítěz K. Luukkonen 13,09
31. 3. čt Kaustisten	15 km	8. místo	40,55	vítěz E. Mäntyranta 39,34
2. 4. so Kuusamo	15 km	vzdal		
3. 4. ne Kuusamo	30 km	vzdal		

V 15 dnech 11 startů

Alibismus škodí . . .

Dokončení ze str. 129

lostní trénink má představovat v počátečních fázích přípravy 30 až 40 %, v konečných 50—70 % celkového objemu. Je třeba připomenout, že objem je dán množstvím a kvalitou. Znamená to například, že 4 hodiny rovnoměrného tréninku mírnou nebo střední intenzitou na počátku hlavního období může být stejného objemu jako 2 hodiny rychlostního tréninku ve vrcholných fázích hlavního období.

V hořejších řádcích jsem poukázal na nejpodstatnější nedostatky ve výcvikové práci s našimi běžci a nastínil nové formy a metody, které je třeba zavést. Abychom zlepšili naše postavení ve světovém žebříčku výkonnosti. Je zcela v rukou trenérů, zda a jak brzy se nám to podaří. Závěrem znovu připomínám: Zvýšení frekvence kroku, využití všech běžecových prvků a rychlostně zaměřený trénink je nejkratší cesta.

Trenéři s lékaři

V květnu se na sportovní lékařském oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze konal seminář o zkušenostech s lékařsko-pedagogickým sledováním v lyžování. Byl to pokus přejít konečně od slov k činům a dát spolupráci trenéra s lékařem vážnější smysl. V uplynulém závodním období bylo sledováno 31 závodníků Dukly Liberec, z nich složitějšími metodami především běžecké disciplíny. Výsledky byly střídavě zhodnoceny a částečně zobecněny. Diskutovala se zejména otázka poměru rychlostního a vytrvalostního tréninku, délky rozježdění na prvním sněhu, výživy a nemocnosti závodníků. Trenér Jaroslav Honců seznámil lékaře s tréninkovými plány, takže také jejich pohled bude příště zasvěcenější.

Zajímavý byl také návrh lékařů na zaměřování vrcholné výkonnosti závodníků na dva vrcholy v sezóně, kolem nichž by proběhla vždy série důležitých závodů. Jedna by mohla být ve slovenské, druhá v krkonošské oblasti. Tím by se získal tolik potřebný čas na trénink v sezóně. Vždyť zatím se mezi závody téměř netrénuje a forma pak zákonitě klesá. Omezení cestování by se také jistě projevilo ve snížené nemocnosti závodníků.

Jak se tedy ukázalo, mají si trenéři s lékaři co říci, zvláště když si budou klást otázky, které mají praktický smysl.

Dr. MILAN JIRÁSEK

Základní trénink (trénink mládeže asi 10—14 let)

V základním tréninku musí být položeny zdravé základy pro dalekou perspektivu vrcholných výkonů. Především zde jde o všestranné posílení zdraví mladého sportovce a upevnění zájmu o sportovní trénink, jakož i pevné odhodlání dosáhnout vynikajících výkonů ve skoku na lyžích. Na konci základního tréninku musí být dosaženo takového stupně připravenosti po stránce fyzické, psychické, technické, taktické, teoretické i morálně volní, aby bylo možno plynule navázat na speciální (nástavbový trénink) a s úspěchem závodit v kategorii dorostu.

ÚKOLY ZÁKLADNÍHO TRÉNINKU VE SKOKU NA LYŽÍCH

- morálně volní příprava
- všestranná a speciální sportovní příprava
- technická příprava
- taktická příprava
- teoretická příprava

a) Morálně volní příprava

Mnozí sportovci i trenéři přecházejí tuto složku tréninku velmi povrchně. Považují většinou za frázi tu velmi důležitou skutečnost, že musíme vychovat osobnost sportovce s vysokými morálními vlastnostmi, připraveného k nasazení veškerého úsilí k dosažení vysokých sportovních výkonů, s touhou proslavit naši socialistickou republiku. Ve skutečnosti to však je nejdůležitější složka tréninku, neboť bez ní se nám nepodaří dovést sportovce k vysokým metám, neboť nemají dostatek trpělivosti poctivě trénovat po mnoho let i bez pronikavějších úspěchů. Při vrcholném tréninku musí mít sportovci tuto vlastnost na vysokém stupni. Tyto vlastnosti se musí přenášet i na činnost sportovců v zaměstnání a ve škole. Již v základním tréninku musí být položeny solidní základy. U žáků musí být vypěstována touha po pravidelném tréninku, pravidelná a přesná docházka na trénink, aktivní spolupráce a svědomité plnění všech úkolů. Je to velmi důležitá úloha pro trenéry, aby dovedli při každé příležitosti na děti vhodně působit. Velmi důležité je i sledování školního prospěchu, spolupůsobení na výběr povolání, usměrňování nejen sportovních, ale i kulturních zájmů. Tedy úzká spolupráce s rodiči, pionýrskou organizací a školou. Výchovný proces musí být proto stejně pečlivě plánován a kontrolován jako všechny ostatní složky tréninku.

b) Všestranná a speciální sportovní příprava

V základním tréninku jde především o všestrannou přípravu mladého sportovce. V popředí stojí úkol všestranně upevnit zdraví začátečníka, všestranný rozvoj všech orgánů a systémů s ohledem na pozdější náročný trénink. Je proto zapotřebí pokud možno stejnoměrně rozvíjet všechny fyzické vlastnosti — rychlost, sílu, vytrvalost a obratnost. Lyžařské disciplíny skýtají a rozvíjejí všechny fyzické vlastnosti, takže i speciální příprava velkou měrou přispívá k všestrannosti. Stav všestranné i speciální přípravy je nutno pravidelně prověřovat a to pomocí testů a kontrolních závodů.

c) Technická příprava

V základním tréninku se technické přípravě musí věnovat největší pozornost. Celé hlavní období je prakticky věnováno technice. V přípravném ob-

dobí se dávají základy úspěšnému zvládnutí celkem složité lyžařské techniky. Vychází se samozřejmě z co nejšířší základny pohybových dovedností, ale je zapotřebí již v přípravném období zařazovat různá nepodobovací cvičení. Žáci se učí technice všech lyžařských disciplín systematicky a pozvolna, bez ohledu na jejich stáří. Úkoly technické přípravy v základním tréninku jsou tyto:

— naučit nejdůležitější způsoby jízdy při běhu na lyžích (střídavý dvoudobý, odpích soupaž, přešlapování). Již ve 12 letech by každý chlapec měl dokonale zvládnout střídavý dvoudobý.

— chlapci musí zvládnout techniku skoku na můstcích s P 40 m a během letu musí zaujmout příznivou polohu s dostatečným předklonem.

— mladí lyžaři musí rovněž dokonale provést přívrtný smyk na běžecích lyžích.

d) Taktická příprava

Mladí sportovci musí již v základním tréninku získat základní technicko-taktické znalosti, aby je mohli uplatňovat před závodem i při závodě.

V běhu je taktika zaměřena především na správný výběr způsobu jízdy vzhledem k profilu terénu.

Ve skoku se musí naučit své technické znalosti využít i správně uplatnit na různých můstcích (různé velikosti, různé poměry H:N).

e) Teoretická příprava

Zde mají žáci být seznámeni se základy ošetřování lyží, s montáží vázání, s mazáním lyží, s teorií techniky, s nejdůležitějšími pravidly lyžařských závodů, se základy správné hygieny a první pomoci (omrzliny, zlomeniny).

Ve třetím roce tréninku by se měli mladí závodníci seznámit s vedením tréninkových deníků, ovšem velmi jednoduchou formou, odpovídající duševním schopnostem dětí.

Rozdělení na tréninková období

Přípravné období: 1. VI.—30. XI.

I. etapa 1. VI.—30. VI.

II. etapa 1. VII.—31. VIII. (prázdniny).

III. etapa 1. IX.—30. XI.

Hlavní období: 1. XII.—31. III.

Přechodné období: 1. IV.—31. V.

V přípravném období základního tréninku je nejdůležitější III. etapa.

V první etapě, která spadá do závěru školního roku, se především připraví podmínky pro individuální trénink o prázdninách.

O prázdninách je velmi vhodné zorganizovat aspoň čtrnáctidenní společný tréninkový tábor.

Příklad zaměření tréninku v přípravném období základního tréninku:

	I. etapa VI.	II. etapa VII.—VIII.	III. etapa IX.—XI.
Všestranná sportovní příprava, různé letní sporty	30 %	Letní výcvikový tábor	35 %
Udržování a zdokonalování lyžař- ské techniky a speciálních těles- ných vlastností s použitím speciál- ních tréninkových prostředků	15 %	Individuální trénink	55 %
Účast na závodech v různých spor- tech, testy a kontrolní disciplíny	5 %		10 %

V příštím čísle otiskneme některé příklady tré-
ninku v přípravném období pro mládež do 14 let.

Miloslav Bělonožník,
mistr sportu

BĚŽCI - jak na prvním sněhu?

Doba, kdy první sníh přikryje lesní cesty i ostatní naše tréninkové prostory, kdy místo vyšlapávání chodníků v zažloutlé trávě vyjedou naše lyže stopu ve sněhu, je velmi blízko.

Stále častěji se přistihujeme při úvahách: »Kdo asi letos uchojí vládu v lyžařské stopě? — Bude to Eero Mäntyranta, záhadami opředený Fin, pohybující se lehkostí baletky, anebo to bude tajfún z Holmenkollen, matematicky přesný Gjermund Eggen? A co my doma? Podaří se nám velkou letní dřinu přeměnit v solidní výkony na sněhu?

Jindy naše myšlenky nabývají konkrétnějšího charakteru a přemýšlíme o náplni tréninku na sněhu, o závodech a o jedné z těchto otázek —

O PŘECHODU K TRÉNINKU NA SNĚHU —

bych chtěl dnes napsat pár slov. Nebude to opět žádné schéma, žádný recept, ale jen několik podnětů k dalšímu přemýšlení a tím snad i k individuálnímu, upravení tréninku.

První období pobytu na sněhu (říkáme mu též rozježdění) je pro další výkonnost (zvláště technickou) v sezóně velmi důležité. V názorech na jeho konkrétní náplň jsou mezi trenéry i skupinami trenérů veliké rozdíly. Solidní vědecký výzkum v této otázce nebyl zatím nikde proveden, a tak kritériem správnosti jsou jen výsledky v závodech, které jsou však ovlivněny řadou dalších činitelů, a naše vlastní studium této otázky.

Osobně nesouhlasím s praxí u nás vžitou, která je i oficiálním názorem představitelů lyžování v SSSR (praxe v SSSR je však komplikovanější), kdy je rozježdění provedeno 15—20 dny volného ježdění ve velkých dávkách (až 50—70 km).

Domnívám se, že způsob rozježdění Itálií, Norsů a Finů, který je nám znám [o přípravě žen ve Finsku psala M. Prokešová i v Lyžařství], je produktivnější, samo-

zřejmě za jejich specifických podmínek jak klimatických, tak i materiálních, a mnohem více odpovídá požadavkům, které na to období máme.

V této době chceme obnovit a dále kvalitativně přeměnit řadu pohybových návyků [jednotlivé způsoby běhu, výstupů, sjezdů, změn směru atd.], které pak představují náš celkový projev a výsledek v závodech. K získání těchto návyků je třeba, aby náš organizmus byl svěží, vnímavý, a to hlavně naše centrální nervová soustava, kde se musí utvořit, obnovit nebo prohloubit řada spojení, která určují podobu našich pohybů. V únavě se to daří velmi těžko.

Chceme jezdit rychleji než loni, víme tedy, že pohybový návyk je třeba zlepšit nejen v prostoru [následnost pohybů], ale i v čase — v určitém rytmu běhu, v takovém, v jakém chceme později zavodit, nebo i vyšším. (Při našem loňském tréninku v SSSR mi jeden jejich trenér stále zdůrazňoval staré čínské přísloví: »Chceš-li sklízet rýži, nesej oves!«)

To jsou hlavní myšlenky, které by měly ovlivnit voibu náplně našich prvních tréninků na sněhu. Tedy — žádné dlouhé monotonné ježdění na kolečku. Náplň tréninků volit tak, aby při nástupu únavy nebo snížení schopnosti soustředit se na prováděný pohyb došlo ke změně činnosti. Jízdu na stopě vystřídat s jízdou v hlubokém sněhu, se sjižděním, skoky, zdoláváním terénních nerovností, různými slalomy, jízdou bez holí, soutěživými hrami, ale i uvolňováním a během bez lyží a podobně. Všechny technické prvky a úkoly ve stopě provádět technicky naprosto přesně a v rytmu. (Tato schopnost — přesně provádět veškerý pohyb, někdy až do absurdnosti, je obdivuhodná u sovětských žen.)

Lesní cesty brzo přikryje sníh, ve kterém lyže vyjedou stopu. Kam až povede naše lyžaře v nové zimě? Foto: J. Honců

Eero Mäntyranta — mistr světa na 30 km, jeden z kandidátů na nejpřednější místa v příští zimě. Foto: J. Honců

SJEZDAŘI - jak?

Není už moc daleko. Dokonce ten umělý už je vlastně na svahu. Vim, že leckterý z nás už zkontroloval výzbroj. Zatím je v plném proudu fyzická příprava, která v tomto období je už speciálně zaměřená. Tu hrubou práci jsme si již odpracovali.

Některí z nás neměli ani moc dlouhou přestávku. Stejně je to ale 5 měsíců, co se dalo slušně lyžovat, a tak je stejně jako každý rok lyžař zvědavý, jak to letos půjde. Těší se na ten zvláštní pocit, který pokaždé zažívá, když obouvá lyže a když se rozjíždí. To šimrání na zádech, zvědavost, zda hned neupadnu při rozjetí a prvním pokusu o zatáčku. Jak opatrně někdo nasazuje, aby si to hned nepokazil. Jen některý divoch do »toho« vjede jako od startu závodu. Každý jinak.

Stejně si každý jinak obnovuje »zaprasené« pohybové návyky. Ti nejmladší — těm to ani nepřijde, že skončili tak dávno. Těm starším, těm to dá trochu víc práce, trochu přemýšlení, než se »do toho dostanou«.

Pro všechny ale platí několik zásad, které nebude zbytečné si připomenout. Ze nezačneme na fungi nových lyžích, na které se již těšíme, a v nových botách, ke kterým již teď vzhlížíme, je jasné. Začneme na tom, na čem jsme skončili, abychom si svou práci ulehčili. Ti nejsetravnější nechají doma lyže tzv. »hadry«, na kterých se nedá ani zatočit, ani vést oblouk.

A jak budeme jezdit? Možná že se nám podaří splnit předpisy o rozježdění — viz mnoho lyžařských příruček — a začneme na lanovce, na volných pláňích volně oblouky, pro radost, pro kontrolu pohybu atd.

Spíše se nám to ale nepodaří. Budeme jezdit možná na krátkém, ale zato prudkém svahu, ne tak vhodném pro rozježdění. Ale i zde

musíme zachovávat zásady rozježdění, rozjíždět se ve volnějších obloucích, snažit se sebezpozorováním nebo pomocí kamaráda, trenéra, kontrolovat pohyb ve volné jízdě.

To, co jsme si zlepšili v jarním ježdění, musíme upevnit a zažít teď. Já vím, že budeme druhý nebo třetí den šlihat po slalomu. Pamatujme si ale, že počet naježděných kilometrů volně je základem, na kterém budeme stavět celou sezónu. Chatrné základy nic neunesou.

Na prvním sněhu víc než kdy jindy platí: pospíchej pomalou! Je samozřejmě, že i zde na tom bude lépe ten, kdo se dobře na sezónu připravil. Nebude ve změněném prostředí tolik ze začátku unaven, bude si moci v dobrých podmínkách osvojit pohyb.

A jak dál? Podle knížky — sjezd, trénink sjezdu. My zase podle podmínek. V každém případě systematicky trénink některé disciplíny, pro kterou máme možnost. Jezdit pod kontrolou trenéra, pod sebekontrolou. Při jízdách si dávat úkoly — kontrolovat vedení lyží, postoj nebo vedení oblouku, rychlost v oblouku, ukončení atd. Nejezdit z kopce zbůhdarma.

Radost z jízdy — tu jarní — kdy vytříbenost pohybu nám zase dovolí vzládnout svah tak, jak budeme chtít, tu prožijeme asi zase až na jaře. Tak do toho! Dostaňte se brzy do staré, vlastně lepší formy, než jste byli loni.

Jiřina Míla,
odb. as. KTV lék. fak. KU Praha

G. Eggen — trojnásobný mistr světa (15, 50 a 4X10 km). Co ten nám ukáže v sezóně, kdy není ani mistrovství světa ani olympijské hry?

Pro udržení trénovanosti z poslední fáze suché přípravy a pro plynulou změnu v charakteru práce, je nutné pokračovat s tréninky, jejichž náplní je běh bez lyží, posilovací cvičení a další prostředky suché přípravy.

Domnívám se, že některých z těchto věcí je třeba využít ve všech variantách přechodu na sněh i u těch, kdy má někdo mnoho naježděno na hmotě, na kolečkových lyžích, je-li na sněhu jen v sobotu a v neděli nebo je-li tam déle.

Věřím, že i zde je jeden moment, který může ovlivnit naši jízdu ke kvalitnější (rychlejší) podobě, což přejí všem našim běžcům i těm, kterým mé řádky nevěky vůbec nic nového.

JAROSLAV HONCŮ,
trenér reprezentačního družstva běžců, Dukla Liberec

STRUČNĚ ZE SVĚTA

Mezinárodní závody v Thredbo [Nový Jižní Vales] — slalom: 1. Nening 101,3, 2. Schranz 101,9, obří slalom a kombinace: 1. Schranz, 2. Nening; Ženy: slalom a obří slalom: 1. Zimmermannová, 2. Jochemová.

V andském Kandaharu v Bariloche v Argentíně zvítězili v kombinaci Američan Huega a Angličanka Galicová, vítězové obřího slalomu, kteří se však museli ve slalomu spokojit s druhými místy. Slalom žen vyhrála Američanka Allenová (85,69), před Galicovou a její krajanou Hathornovou. Ve

slalomu mužů vyhrál překvapivě Španěl Garcia.

Dvě hodiny po závěrečném ceremoniálu na mistrovství světa v Portillo modifikovala jury ještě jednou výsledky trojkombinace. »Vydělal« na tom Polák Andrzej Bachleda, který se dostal se 100,36 b. na 9. místo.

Po dvouletém působení jako trenér reprezentantů ve skoku na lyžích ve Švýcarsku vrátil se k rakouskému reprezentačnímu družstvu Sepp Bradl.

Novým trenérem švýcarských skokanů na lyžích se stal Francis

Perret, který vedl již letní přípravu na umělé hmotě.

Při závodech na lehkootletickém mítinku v Curychu v polovině září si zlomil při běhu na 3000 m již podruhé pravou nohu jediný švýcarský držitel medaile z mistrovství světa v Oslo — bronzový Alois Kälin.

Mistr světa a olympijský vítěz v závodech sdruženém, 29letý George Thoma byl jmenován podle zprávy Německého lyžařského svazu svazovým trenérem závodu sdruženého mládeže. Thoma po vítězství na MS v Oslo se vzdal aktivní závodní činnosti.

Za zvýšení úrovně

(Z mezinárodní konference
trenérů lyžování
v Tatrách)

Ve dnech 1.—4. října 1966 zasedalo ve Starém Smokovci 20 trenérů klasických disciplín z Bulharska, Jugoslávie, Maďarska, Německé demokratické republiky, Polska, Sovětského svazu a 30 předních trenérů československých, a projednávalo otázku zvýšení výkonnosti závodníků socialistických zemí.

Tyto společné porady, zpočátku spíše schůzky, ke kterým vyšel podnět od nás, jsou konány od roku 1962. Nejdříve s trenéry Polska, pak postupně s NDR, SSSR a s dalšími socialistickými zeměmi. Letošní — skutečně již konference, splnila zatím nejlépe svůj účel. V hlavním referátu zhodnotil velmi výstižně místopředseda ÚLS Miloš Duffek postavení socialistických států ve světovém žebříčku od roku 1954 a poukázal na dnešní nedostatky, potřeby a možnosti. Jeho referát dal četné podněty komisím k zaměření úsilí a byl vodítkem v jejich jednání.

Jednání v komisích bylo jádrem konference a splnilo očekávání. Po odborných referátech vysoké úrovně, které přednesli v běžecské komisi V. Naumov ze Sovět-

Účastníci mezinárodního semináře trenérů ve Vysokých Tatrách v kaviárně Gabyho Koubka

ského svazu, ve skokanské komisi doc. dr. Hochmuth z NDR a ve sdruženářské inž. T. Kaczmarczyk z Polska, došlo k široké diskusi a k bohaté výměně zkušeností. Výsledkem byly závěry a návrhy jednotlivých komisí, které předložili jednotliví zástupci svým lyžařským svazům a sekcím. Z nejdůležitějších bylo

— rozhodnutí sjednotit kontrolní testy fyzické přípravy ve smyslu československého návrhu a jejich zavedení od roku 1967. Význam této dohody tkví v tom, že 2X až 3X do roka budou prováděny běžně ve všech zúčastněných zemích kontroly fyzické zdatnosti reprezentantů ve stanovených disciplínách a výsledky ihned vzájemně vyměněny. Bude to vlastně utkání na dálku, které zvýší snahu a úsilí v přípravě a tím i fyzickou zdatnost. Ve sdruženářské disciplíně, kde přes naše předpoklady je úroveň nejmé-

ně uspokojivá, budou prováděny prověrky omezeně i v zimě.

— Skokani vidí nutnost vyvinout nejvyšší úsilí ke zlepšení doskoků. Je třeba působit i na rozhodčí, aby doskoky přísně hodnotili: K zvýšení zájmu o zlepšení doskoku u závodníků, bylo rozhodnuto používat v tréninku a v hodnocení pro nominace systému NDR, kde za 1 m délky obdrží závodník 1 bod a za doskok 0—10 bodů.

— Sdružení došli k závěru, že k rozvoji jejich disciplíny je nutným předpokladem účast na těžkých závodech, které v socialistických zemích nemáme. Navrhují proto zavedení Poháru přátelství v závodě sdruženém v družstvech i jednotlivcích a dále mistrovství Evropy v závodě sdruženém, vždy mezi MS a OH.

— Běžci se dohodli na důkladném propracování metody tréninku v různých prostředcích. Tak trenéři SSSR v prostých bězích a zvláště v napodobivých cvičeních, trenéři NDR v přípravě na kolečkových lyžích a trenéři ČSSR v přípravě na umělé běžecké dráze.

— V plénu pak byl odsouhlasen návrh zástupců Polska na uspořádání konference v roce 1967 v Zakopaném, a to konkrétně 7.—9. 5., a to za účasti všech disciplín, tedy i sjezdových a biathlonu. Tato konference by měla hlavně za úkol

- Konečné schválení kontrolních testů,
- Koordinaci plánů k OH a organizaci vzájemné pomoci,
- koordinaci kalendáře 1967 až 1968,
- Psychologické otázky lyžařského sportu.

Novinkou a uznáním významu lékařské spolupráce v tréninkovém

Věž nového můstku P 70 m a účastníci semináře trenérů.

Foto Vladimír Košťál

procesu byla prvá schůzka sportovních lékařů, zatím jen zastoupena Československem a Polskem. Připravila však základ pro rozšíření spolupráce a pomoci zdravotnímu lyžování, v současné době v přípravě na olympijské hry 1968.

Účastníci si prohlédli též lyžařský areál, budovaný pro MS 1970 na Štrbském Plese. Byli překvapeni pokročilým stavem výstavby a hodnotili velmi kladně situování můstek, profily tratí a blízkost ubytování všech účastníků a vyslovili přesvědčení, že by bylo těžké nalézt vhodnější a krásnější prostředí.

Zúčastnili se též tréninku lyžařské základny při Tatranu Lomnice na umělé běžecké dráze. Někteří vyzkoušeli její přednosti osobně a všichni žádali nákresy a vzorky skluzné fólie.

Jsmo přesvědčeni, že naši zahraniční přátelé odjžděli nejen spokojeni s průběhem a s výsledky konference, ale také s hlubokými dojmy z krásy Tater, které se s nimi rozloučily s vrcholky pozlacenými sluncem. B. T.

Účastníci mezinárodního semináře trenérů při jednání v zasedací síni MěstNV ve Starém Smokovci. Foto Vladimír Košťál

Návštěvy ve Vysokých Tatrách

Příprava kandidatury Vysokých Tater na mistrovství světa 1970 úspěšně pokračuje. Po jarní návštěvě gen. tajemníka FIS Sigge Bergmana se seznámili s areálem a výstavbou na Štrbském Plese trenéři SSSR, Polska, NDR, Bulharska, Rumunska, Jugoslávie a Maďarska.

Emanuel ANTAL — Maďarsko — nám řekl:

Místo, ve kterém chcete MS 1970 uspořádat, mne nadchlo. Štrbské Pleso je velmi vhodné jak pro běžecké, tak i skokanské dis-

ciplíny. Můstky budou nejmodernějšího profilu, jak jsem mohl vidět na plánech. Bylo by velmi dobré, kdyby se vám podařilo dokončit stavbu menšího můstku s P 70 do zimy, aby ještě před kongresem FIS jej mohli vyzkoušet zahraniční skokani. Běžecké tratě mohou být velmi zajímavé. Nejsem sice žádný běžecký expert, více se zajímám o sjezdová zařízení. Domnívám se, že tratě se vzájemně velmi často křížují, což by mohlo být při MS nepříjemné. Doporučuji proto zvážit vedení tratě každé zvlášť bez vzájemného prolínání. Myslím, že Vysoké Tatry mají velkou naději získat v roce 1970 MS.

Trenér běžkyň NDR A. KRAUSE:

Měli jsme hlavní úkol v poznání komplexu pro mistrovství světa. Buďa doma tlumočit, že

jsem viděl velmi vhodné terény. Příprava probíhá velmi odpovědně. Rádi zveřejníme zprávy o Vysokých Tatrách, abychom seznámili lyžaře NDR s těmito krásnými zařízeními a tratěmi. Jsem přesvědčen, že všechno úspěšně připravíte pro MS.

Úspěšný reprezentant SSSR a nyní trenér národního družstva B. FJODOROV:

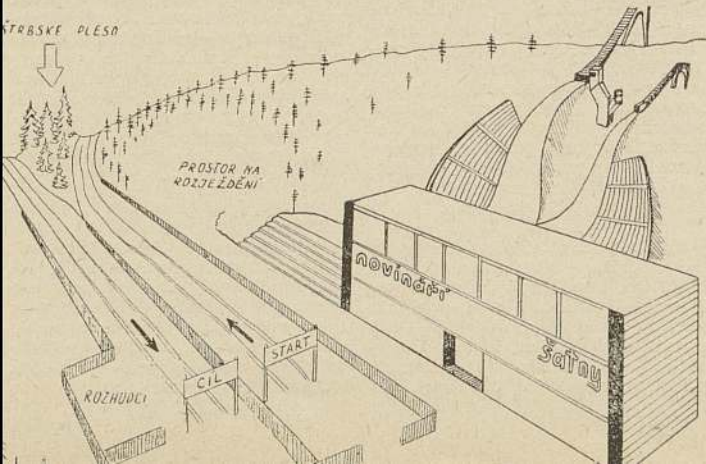
Jsem velmi spokojen s prostředím. Z navrhovaných míst pro MS 1970 je toto místo nejvhodnější. Profil můstku pro kombinaci (P = 70 m) je velmi dobrý. Je nezbytné dodržet přesně parametry. Profil tratí je členitý a dobrý. Doporučuji, aby se tratě na Štrbském Plese nekřížovaly uprostřed jezera, aby nevznikly příliš dlouhé rovinaté úseky. Budu vřele doporučovat Vysoké Tatry pro mistrovství světa 1970.

Trenér sdruženářů NDR A. TROMLER:

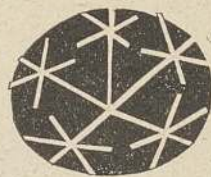
Velmi se mi líbí tratě i připravované můstky. Pokládám za značně výhodné, že jsou všechna zařízení pohromadě. Nebude daleko na trénink, ani na jednotlivé soutěže, což nebylo na posledním mistrovství. Prostředí Vysokých Tater je překrásné a velkolepé.

VLADIMÍR PÁČL
ved. oddělení
ÚV ČSTV

»Areál« mistrovství světa v lyžování v klasických disciplínách
»podle G. Koubka«.

JAROSLAV GARDAL VZPOMÍNÁ: Poprvé v Sovětském svazu (II)

Naše pokračování vzpomínek zasluhujícího mistra sportu Jaroslava Gardala, které přejímáme z jeho pečlivě vedených deníků, navazuje na předchozí článek, v němž Gardal hovoří o první cestě československých lyžařů do SSSR. Je to náš příspěvek k Měsíci československo-sovětského přátelství.

13. leden 1954. Dopoledne si jdeme zatrénovat. Vytříváme 25 km, ostatní 10. Po obědě odjíždíme autobusem do uralského závodu. Je jedním z největších v SSSR těžkého strojírenství. Ochoťně nás přijímají, osobně nás informují. Je to mamutí závod, rozprostírající se na ploše 50 km². Byl vybudován v letech 1928 až 1933. Za války byl plně využit pro válečné účely. Nyní slouží mírovému boji. Vyrábějí se tu např. jeřáby, kráčející bagry [se záběrem 4 m³ zeminy], zařízení na vrtní naftových studní apod. K večeru jdeme navštívit Institut polytechniky. Jsme přijati sympatickým ředitelům. Institut je opět největším v SSSR. Studuje tu 13 000 posluchačů a vyučuje 1000 profesorů. Je tu 100 laboratorí. Je tu možné studovat 42 speciálních zaměřených inženýrství. Přípravují se zde též vědeckí pracovníci. Sportovní klub má 2000 členů. Lyžaři zaujímají na vysokých školách po mnoho let první místo. Každý studující musí splnit podmínky odznaku GTO [chlapeč na lyžích 10 km za 56 min.]. Jako zajímavost — institut má 13 chodců.

Velmi uchvacující je pohled na obrovský novoroční strom. Ozdobená hala, zárovňkami zářící strom a k tomu pěkná hudba, to působí na každého úchvatným dojmem. Práce v institutu — je nám vysvětlena filmem. Prožíváme zde několik opravdu radostných hodin, scházíme se také s krajany, kteří zde v počtu asi 30 studují. V celém Sverdlovsku je asi 40 našich (je tu 16 vysokých škol). Vzájemně se informujeme a poznáváme výborné podmínky našich pro studium. Jsme pyšní na to, že jsou ze všech 30 národností nejlepšími žáky v ústavě. Navzájem si přejeme — oni nám hodně úspěchů na závodní dráze, my jim upřímně v jejich studiu v krásné a pohodlné zemi.

14. leden 1954. Den štafetových závodů 4x10 km na Uralských horách. Jede osm štafet. Z toho čtyři SSSR, dvě Finska a po jedné Polska a ČSR. Jsme si předem vědomi, jak se umístíme. Že to budou vlastně dva závody: závod sovětské štafety s finskou a polské s naší. Očekáváme, že Poláci, jako vždy v minulých letech, po-

razíme. V naší štafetu jedou: Šimůnek, Matouš, Melich a Šauer. Je asi 14 stupňů. Vítězí štafeta SSSR před finskou. Naši jsou špatní. V I. kole jede Šimůnek slabě, Poláci získávají náskok, který se nám už nedaří zlikvidovat. Končíme na posledním místě. Mrzí nás porážka od Poláků, ale neklesáme na mysl. Pojedeme-li na FIS, tam se ukáže, kdo z nás je lépe připraven. Nejhorší byl Šimůnek, nejlepší Matouš. A tak po třicátce uzavíráme jeden závod. Večer jdeme na Straussova Netopyra.

15. leden 1954. Poslední den mezinárodních lyžařských závodů ve Sverdlovsku. Je běh na 50 km. Přihlášeno je 32 účastníků. Z našich Gardal, Zajčček a Rusko. Je 13 stupňů pod nulou. Jsme již dokonale aklimatizováni. Proto nám nepřipadá zima nijak nesnesitelná. Sníh je rychlý. Jede se: kolo 15 km [po 30km trati], druhé kolo po štafetové desítce a celé znovu. Podle očekávání vítězí Finové. Přesto úspěch sovětských vytrvalců je pronikavý. Umístí se se ztrátou 3 vteřin za olympijským vítězem Hakulinenem je velkým příslibem do budoucnosti. Z našich zůstávám „pouze“ 8 minut za vítězem. I Zajčček je dobře, Rusko však opět uzavírá pořadí vytrvalců. Velký závod končí, končí i mezinárodní závody. Končí veliký a čestný boj. Vítězům přináší potvrzení jejich skvělé formy, nám dosti trpké zklamání a poučení. Škoda, že u nás budou z těchto závodů se dělat závěry.

Hostitelé se zhošťují skvěle svého úkolu. Ctíme se tu jako doma. Každé naše přání bylo realizováno a závody vyzněly v nejpřipravenější pohotovosti. Nikde jsme neslyšeli sebemenší výhrady závodníků. A to budíž nejlepší odměnou sovětským pořadatelům. Večer přátelské setkání na rozloučenou s výměnou dárek. Skutečná družba sportovců i národů. — Poslední noc ve Sverdlovsku.

16. leden 1954. Spalí jsme krátce, šli jsme pozdě do postelí. V 9.10 se loučíme s pohostinným Sverdlovskem a odlétáme do Moskvy společně s Poláky. Je 16.30 sverdlovského času, 14.30 moskevského. Autobus nás odváží do nejkrásnějšího hotelu Sovětský. Je

to palác. Všude samý mramor. Večer jdeme do známého stálého cirkusu. Uchvacuje nás pořad, výkony artistů a závěrečná scéna opěvující radostné žití sovětských dětí.

17. leden 1954. Dopoledne jdeme na prohlídku moskevského Dynama a pak metra — krásné. Každé dvě minuty projíždí vlak. Nastupuje se rychle, na nikoho se nečeká. Jedeme k lyžařskému místku na závody o mistrovství Moskvy. Ve zvláštní kategorii skáčí i naši, Poláci, a Norové. Z našich jsou to Felix, Jebavý a Lenemayer. Remsa léčí housera, Felix má ve II. kole nejdělsí skok — 66,5 m, ale s pádem. Padá sněh, otepluje se a stopa je jako mydlina. A tak zažíváme v SSSR i oblevu.

Večer patří opět kultuře. Opera Carmen uchvacuje provedením i výpravou. Dlouho, dlouho děkuje obecenstvo hercům za jejich výkon. Vzpomínka na Moskvu bude i vzpomínkou na Velké divadlo. — Večeříme v půlnoci.

18. leden 1954. Vstáváme v 9 hodin. Po snídani část mužstva si jde v tepláčkách zatrénovat, ostatní prohlíží město. Ačkoliv je Kremľ v pondělí veřejnosti nepřístupný, jdeme s Poláky a Finy na prohlídku. Uchvacující pohled na starobylé kostely v byzantském slohu, na památky. Prohlížíme budovu Nejvyššího Sovětu, sál, v němž se konají konference, sjezdy. Prohlížíme sály, komnaty carů, v sále «Zbrojnice» trůny carů, oděvy — vyšívané zlatem, ozdobené perlami, řády, postroje na koně, kočáry carů, dary od jiných panovníků, nádobí — vše ve zlatě, stříbrě, ozdobené perlami, vše nesmírně ceny. Škoda, že nemůžeme navštívit mauzoleum, je zavřené. Večera využíváme k návštěvě Trefjakovské galerie, která patří k největším obrazárnám světa.

Poslední hodiny v Moskvě. Po večeři balíme svá zavazadla a odjíždíme do hotelu National, kde přibíráme naše skokany. Autobus nás odváží na Kyjevské nádraží. Pět kremelských hvězd nám naposled kyne a rozloučenou. Ne sbohem, ale na shledanou Moskvou!! — město snů miliónů lidí. Nashledanou Moskvu, jež si nás

pohostinsky přijala a ukázala se nám v celé své kráse. Až uslyšíme v rozhlase zvuk kremelských hodin, budeme se v duchu procházet po Rudém náměstí, dívat se zatajeným dechem na rudé kremelské hvězdy, na budovu mauzolea, nezapomeneme na nekonečné proudy aut valících se v mnohastupech po moskevských bulvárech, na nádherné noční osvětlení Moskvy, nezapomeneme na upřímné sovětské lidi, kteří nás tak srdečně vítali, doprovázeli, s hrdosťou ukazovali na sovětské výrobky, nezapomeneme na jejich upřímné pohostinství.

Na shledanou, bratři Moskvané. Budete nám vzorem v budovatelském nadšení, budete nám vzorem svojí skromností. Nezapomeneme na vás!!!!

19. leden 1954. 10 minut po půlnoci odjíždíme rychlíkem v lůžkovém voze do Prahy.

Nová Labská bouda

Ze soutěže vypsané na projekt nové Labské boudy vyšel vítězný návrh inž. arch. Zdeňka Řiháka ze Státního projektového ústavu obchodu v Brně.

Labská bouda, která patřila k nejstarším v Krkonoších, vyhořela jak známo do základů loni 6. listopadu. První písemný doklad o ní je z roku 1836, v archívu grafik Krkonošského muzea ve Vrchlabí je i kresba boudy nad vodopádem s datem 1. července 1839. Kolem padesátých let minulého století zde už stálo větší stavení, naposled byla přestavována v roce 1934.

Podle návrhu inž. arch. Zdeňka Řiháka má být nový objekt umístěn v blízkosti spáleniště staré boudy. Jeho architektonické řešení i umístění nezasáhne rušivě do přírodního prostředí. Nová bouda bude pětipodlažní, má mít 45 pokojů se sprchovými kouty a v nejvyšším podlaží vyhlídkovou restauraci s terasou se 120 místy u stolů. Umožní nejen nový pohled do Labského dolu, ale i výhled na severní, jižní a východní krkonošské masivy.

Výstavbu po konečném zpracování projektu uskuteční n. p. Konstruktiva a bude stát kolem 10 miliónů Kčs.

Žalostný je pohled na spáleniště bývalé Labské boudy v Krkonoších.

Foto Frant. Kratochvíl

Letná skokanská sůtaž

Po skončení zimnej sezóny 1966 z iniciatívy lyžiarskych oddielov Dukly a ČH v Banskej Bystrici uskutočnil sa I. ročník letnej skokanskej súťaže na mostíkoch s umelou hmotou.

Návrh pozícií letnej skokanskej súťaže bol rozposlaný na všetky TJ v ČSSR, kde majú skokanov. Pri usporiadaní I. ročníka letnej skokanskej súťaže sme vychádzali z toho, že je potrebné:

1. Vzbudiť záujem o skokanskú disciplínu a jej rozvoj v radoch mládeže, a tým o rozšírenie základne skokanskej disciplíny.

2. Zvyšovať úroveň techniky skoku u pokročilých a osvojovanie skokanskej techniky u menej pokročilých alebo začiatčovníkov, predovšetkým z radov mládeže, a vytvárať zdravé súťaženie.

3. Využívať umelú hmotu k tréningu a pretekú, a tým prispieť i k spšteniu činnosti skokana v dlhom prípravnom období na hlavnú zimnú sezónu.

Z plánovaných pretekov I. ročníka letnej skokanskej súťaže sa uskutočnili štyri preteky, a to v Banskej Bystrici (17. VII. a 27. VIII.) a v Rožnove pod Radhoštom (24. VII. a 17. VIII. 1966). Ďalšie dva preteky, ktoré mala usporiadať Bratislava (no v Bratislave ich nemal kto zabezpečiť), sa neuskutočnili.

Túto letnú súťaž skokanov hodnotíme kladne, lebo mala veľmi dobrú športovú úroveň a vzbudila zdravú súťaživosť medzi pretekármi a zvýšila úroveň skokanskej disciplíny v oddieloch, ktoré sa na nej zúčastnili.

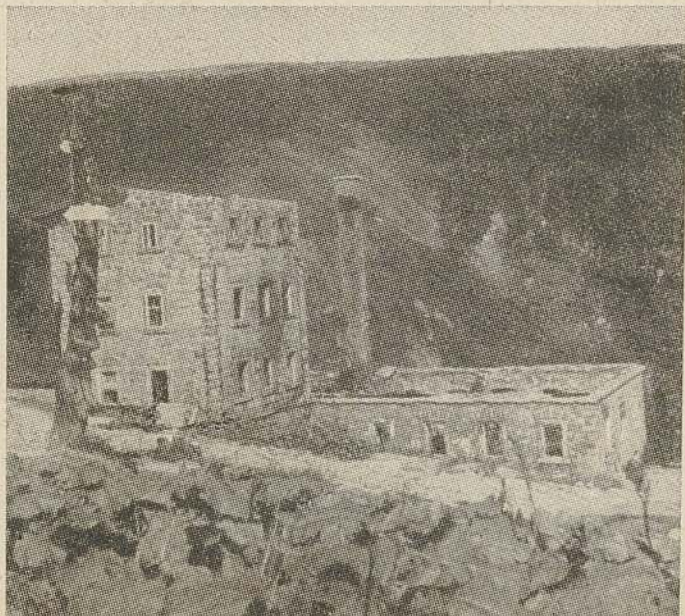
Súťaž sa hodnotila tak, že z každej zúčastnenej jednoty sa hodnotili dvaja najlepší pretekári pre hodnotenia družstiev a u jednotlivcov sa hodnotili prví desiat pretekári.

Hodnotenie jednotlivcov: 1. Martiňák (D. B. Bystrica) 41 b., 2. Raška (MEZ Frenštát p. R.) 39., 3. Mikeska (TŽ Třinec) a Doležal (D. B. Bystrica) po 30 b., 5. Kodejška 19 b., 6. Jakoubek 18 b., 7. Seget (všetci D. B. Bystrica) 16 b., 8. Hýsek (ČH Bystrica) 14 b., 9. Zvoňek (TJ Rožnov p. R.) 10 b., 10. Lauko 4 b., 11. Lepko 4 b., 12. Slank (všetci ČH B. Bystrica) 3 b., 13. Nemeszeghy (L. Bratislava) 3 b., 14. Krháč (ČH B. Bystrica) 2 b., 15. Hrbatý (D. B. Bystrica) 2 b., 16. Hrstka (TJ Rožnov p. R.) 1 bod.

Hodnotenie družstiev: 1. Dukla Banská Bystrica 33 b., 2. ČH Banská Bystrica 23 b., 3. TJ Rožnov p. R. 14 b., 4. TJ TŽ Třinec 13., 5. MEZ Frenštát p. R. 4 b., 6. L. Bratislava 2 b., 7. Sn Fatra Žilina 1 b., 8. J. Lomnice nad Popelkou 1 bod.

Na základe tejto úspešnej letnej skokanskej súťaže v I. ročníku sme organizačne pripravili II. ročník 1967 pod patronátom krajského deníka Smer, ktorý venuje aj ceny pre víťazné družstvo a prvých troch jednotlivcov.

STEFAN SLIVKA, tréner skokanov ČH

JAK MĚŘIT ODRAZOVOU SÍLU NOHOU U SJEZDAŘE?

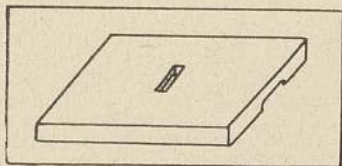
O tom, jaký je charakter svalové práce sjezdaře, bylo napsáno již dost. Každý trenér si dobře uvědomuje, že nejen síla, ale i rychlost a tedy i »rychlá síla« je podmínkou zdárné činnosti sjezdaře.

Měřítkem této vlastnosti jsme měli v kontrolním komplexu zkoušku skoku do výšky z místa přes latku. Tato disciplína nám sice udávala určitý pohled na rozvoj závodníka, ale měla mnoho nevýhod.

Samotná příprava disciplíny zabrala na místě mnoho času. Navíc nebylo vždy dobré nářadí, nebylo přesné a tím se také zkruslovaly výsledky a nedaly se dobře srovnávat. Závodníci neprováděli skok stejným způsobem, i když to bylo předepsáno, disciplína trvala dlouho atd. Proto jsem při své práci s družstvem ještě navíc měřil odrazovou sílu pomocí skokoměru, který je přesný a má mnoho dalších výhod. Stručně ho popíši:

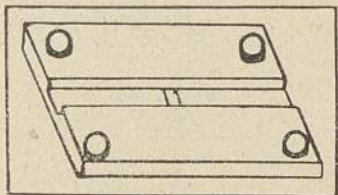
Skládá se z kovové destičky — z těžkého kovu o rozměrech 12x8 cm, síla destičky bude závislá na druhu kovu. Destička je 1 cm silná, uprostřed je otvor o rozměrech 2x0,5 cm. (Viz obr. 1.)

obr. 1

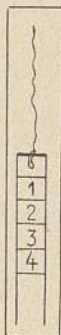
Na spodní straně je ve středu podélně vybrání asi 1—2 mm hluboké, široké jako otvor v destičce. V rozích jsou přilepeny gumové kroužky. Toto zařízení má umožnit dobrý průchod měřítka deskou. (Viz obr. 2.)

obr. 2

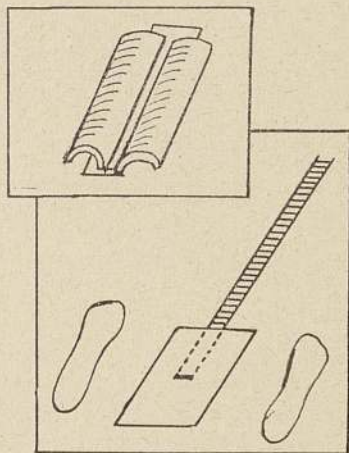
Do otvoru v destičce jsou vloženy dva kousky rozříznuté gumové trubičky, které umožňují plynulý vytahování měřítka a zabraňují odfrání o hrany destičky. (Viz obr. 3 — detail.)

Měřítko je prostrčeno destičkou a je prodlouženo šňůrkou, která je upevněna v kovovém zakončení centimetrového plátěného mě-

obrázek
č. 3

obrázek
č. 4

obrázek
č. 5

řítka, ve vyvrtané dřevce. (Obr. 4 — detail.)

JAK MĚŘÍME?

Čvičenec si stoupne na zem tak, aby měl mezi chodidly destičku. Z dřevce se maximálně odrazí vzhůru nad destičku. Tím vytáhne měřítko. Hodnotu skoku přečteme u otvoru. Důležité je dbát na to, aby v základní poloze, ve stoji, bylo měřítko zasunuto do otvoru a aby šňůrka byla lehce napjata. Vytahuje-li se nám při tomto postoji měřítko, můžeme v tomto případě začít skok napřiklad na 3 cm a ty pak odečteme. (Obr. 5.) Skok opakujeme 2krát až 3krát. Nejlepší hodnotu zaznamenáváme.

Skokoměr je lehce zhotovitelný, přenosný a dosáhneme s ním dosti značné přesnosti. Jsou zde vyloučeny všechny nepříznivé vlivy, se kterými jsme se setkávali na hřištích. Navíc je zde ještě zcela vyloučen vliv tělesné výšky, takže můžeme dokonce srovnávat průběžně výkon nejen jedinců, ale i vzájemně. Rozvoj svalové síly se s ním dá kontrolovat během přípravného období, ale i během hlavních období, před a po tréninkových soustředěních atd. Pro trenéry bude velmi zajímavé, stejně i pro závodníky, sledovat tento ukazatel, který také ukazuje na připravenost závodníků a závodnic.

Do kontrolního komplexu je zařazen jako první disciplína — fakultativní (bude-li možnost zhotovení). Skok do výšky z místa je vypuštěn.

Věřím, že trenéři, kteří se zabývají seriózněji prací s družstvy, si tuto pomůcku opatří. Podmínkou je samozřejmě pro základny. Bude to malý krůček k lepší kontrole a tím také k lepší připravenosti závodníků.

Mila Jirsa,
odborný asistent KTV lékařské
fakulty KU Praha

Nad do písky

Na sjezdovce se střílí

Jeseníky neopíjvají nadbytkem lyžařského zařízení a proto tím více přitahují ta některá, která jsou k dispozici a vesměs vznikla tvrdou brigádnickou samoobsluhou.

Už několik let jezdí lyžaři celého Sumperska budovat lyžařská zařízení v prostoru Cervenohorského sedla. Začínali s krumpáči, motýčkami a pilami na své první sjezdovce už před deseti roky. Dnes se už nedá spočítat, kolik podobných nástrojů se na

Sedle zničilo v boji s jesenickým pralesem, výmoly, pařezy a skalnatým terénem, protkaným desítkami pramínek, potůčků a močálů. Po mazolech, drobných úrazech, zničeném oblečení, překonaných chřípkách se dostavil první úspěch — sjezdovka byla sjízdná, daly se pořádat závody, i když mezi pařezy částečně seříznutými. Do kopce se však muselo pěšky, a to nedalo spát podnikavým brigádníkům.

Nebylo to jednoduché prosadit lyžařský vlek na Sedlo, když se o několik prvních exemplářů tahaly Krkonoše, Šumava a Jeseníky. Dobře to dopadlo a časový rekord, v jakém byl brigádnicky postaven 900 m dlouhý lyžařský vlek s 10 podpěrnými stopy, výškovým rozdílem 300 m, v příslušném těžkém terénu, za použití

minimální techniky a mechanizace, nebude už asi nikdy překonán. Dílo nezměrného nadšení — psal se rok 1957 a brigádníci za vlastní peníze jezdili stavět vlek až z Brna — dnes to zní jako pohádka.

Po vleku následovala další sjezdová trať a dokonalá úprava sialomového svahu. Lyžařský můstek, umožňující skoky i 60 metrů dlouhé, byl postaven jen tak jako »juška« několik nadšenci. Loňskou zimu zahájila provoz další turistická sjezdovka, upravená hlavně z »ekonomických« důvodů a lepšího využití vleku. Málem už nebylo co dělat, ale lyžařům to nedalo a letos se od července pustili do konečné úpravy sjezdovek. Vesměs mladí lyžaři, vojáci a střelníci zahájili soustavně odstřelovnu všech pařežů

a výpratů v celé šířce a délce sjezdovky se současným rozšířením všech »těsných« úseků. Za nimi zůstává dokonale upravená trať, která má už v lednu přivítat k oblastním přeborům mladé sjezdaře nové lyžařské oblasti, celé Moravy.

Snad právě proto, že lyžařské středisko na Sedle vždycky patřilo mladým lidem, jsou zde i letos trpělivě upravovány tratě, aby sjezdařský dorost mohl zavodit v dokonalém lyžařském zařízení. V sobotu a v neděli se stříli, v týdně odklízí, a čistých úseků přibývá. Na shledanou na Sedle, kde každý metr sjezdových tratí je poznamenaný brigádnickou dřinou, směřující k zlepšení tréninkových a závodních možností mládeže jesenické oblasti.

R. PAULA, Šumperk

DĚLÁME TO DOBŘE?

Odpověď na tuto otázku si může dát každý trenér sám podle vlastního svědomí. Přitom je třeba brát v úvahu, že celá armáda snaživých trenérů a funkcionářů odevzdává v lyžování své maximum a přesto se nemůžeme v běžeckých disciplínách ve světové a ani evropské špičce stále prosadit.

Nechci tvrdit, že je to jenom příčinou špatných materiálních podmínek, i když chceme-li prorazit, bude třeba vynaložit na přípravu špičky reprezentativního družstva mnohem více prostředků. Příkladně čtyři muži a čtyři ženy by měli dostat příležitost připravit se na vrcholnou soutěž sezóny v některé severské oblasti. Tento kádr závodníků by měl být vybrán s ohledem na volní, fyzické a funkční vlastnosti a po celou dobu soustředění by neměl být vystavován žádným prověrkám. Závodníci by v každém případě získali možnost připravit se na stálém sněhu a vypracovali by si dokonalou koordinační schopnost. Odpadlo by násilné a tvrdé střídání intenzity, která zejména v našich podmínkách (střídavá kvalita sněhu), vede k hromadění únavy, jež zmírněnou koordinací pohybů narušuje.

Nejprve však je třeba řešit otázku finanční, materiální a existenční, neboť to je část, bez které není možné prosadit se metodicky. Situace je dnes taková, že popularita sportu je rozhodující a tak v porovnání s kopanou a některými dalšími sporty jsme značně pozadu. Z hlediska amatérismu, výkonnosti a morálního je tato situace nesprávná a je zarážející, proč zůstává a není ze strany nejpovolanějších institucí řešena. Ekonomická hlediska musí být přece jednoznačná pro všechny členy ČSTV a proto nelze atraktivní popularitu přehodnocovat ve vztahu s tréninkovým a sportovním úsilím. Hráč kopané je v tomto směru asi na úrovni závodníka-lyžaře III. výkonnostní třídy. Skutečný rozdíl je však fantastický a vede k zamýšlení. Jaké místo zaujímá lyžování a jak jsou uplatňovány zásady socialistického systému tělovýchovy ČSTV.

Pro to, aby v lyžování nebo v jiném sportu získal závodník I. výkonnostní třídy je třeba obětovat osobní pohodlí, existenční kariéru, rodinný život atd. Jedinou odměnou, která však nemůže zdaleka vyvážit to, co závodník sportu obětoval, je výjezd do zahraničí. Ne každý dostane tuto příležitost jako člen reprezentativního družstva a přitom s velkými těžkostmi, zejména do kapitalistických zemí, může vyslat své závodníky oddíl. Jak však může závodníkům vysvětlit, že pro to, aby ÚV ČSTV

dal souhlas jsou objektivní příčiny, když různé hráček kolektivy jsou na cestách nepřetržitě a krom toho organizuje stejná instituce celou řadu méně významných zájezdů turistických.

Chtl jsem zůstat pouze u metodické problematiky, a tak, když se mi to nepodařilo, chci se k ní vrátit v závěru. Je nám všem známo, že některé sporty dnes se vši samozřejmostí závodí v jednom ročním období dvakrát. Atleti, plavci atd. dokazují na celém světě, že tento způsob má své přednosti. Mezi letní a zimní sezónou je odstup čtyř až šesti měsíců. Je to dostatečně dlouhá doba k odpočinku, udržení a získání dalších funkčních schopností. Není pravdou, že tento způsob je vhodný pouze pro špičkové závodníky, naopak je v tomto systému nejen soustavnost, ale i přiměřená postupnost.

A nyní proč o tom píší? Něco podobného dělají i pro nás zatím nepřekonatelní Severané. V červenci a v srpnu mají své krosy a také vyvrcholení přípravy na suchu. V listopadu jsou již na sněhu a dostávají se tak k druhému funkčnímu vrcholu po pěti až šesti měsících. Dosažené suché výkony je třeba posuzovat jako obecnou funkční schopnost — I. vrchol, a za speciální funkční schopnost je třeba považovat výkony dosažené na sněhu — II. vrchol. Pro nás spočívá rozdíl v tom, že se někde po sezóně příliš dlouho odpočívá a intenzita objemu tréninku klesá zejména v období prázdnin a dovolených, to je právě v červenci a v srpnu. Odpočinek po předešlém tréninku přináší i nutné zvýšení fyzické schopnosti a také, když se později trénuje intenzivně do příchodu vlastní lyžařské sezóny, je závodník neschopen vypořádat se funkčně a koordinačně s metodikou běhu na lyžích. Je celá řada závodníků, kteří na to doplácí: jsou výborní v krosch a dosahují úspěchů na celé řadě podzimních přespolních běhů. Vysokou intenzitu přenášejí ze suché přípravy automaticky do přípravy lyžařské a nejlepší výkony podávají pak v první části měsíce ledna. Nervosvalová koordinace a velmi citlivý a náročný rozsah pohybů, které lyžař-běžec provádí, to vše je třeba brát v úvahu při stanovení intenzity tréninku a odpočinku. Dva vrcholy, dosažené krátce po sobě jsou příliš náročné na nervovou soustavu a také funkčně nelze od tohoto způsobu čekat zázraky.

Nechci bojovat proti tradicím a také podotýkám, že jsem v úvodu položil otázku, zda »děláme to dobře?«.

Zdeněk Ciller,
trenér lyžařské základny Mšeno nad Nisou

Naše žebříčky (II)

ZEBŘÍČEK

mladších dorostenců v běhu na lyžích, sestavený podle 2 kontrolních závodů konaných v r. 1965.

1. 28. roč. Zlaté lyže Českom. vysočiny.
2. Přebor dorostu ČSSR.

Poř.	Jméno [Jednota]	Body
1.	Seidl Jar. (Sn. Šp. Mlýn)	511,28
2.	Kubica Josef (S. N. Město n. M.)	463,09
3.	Pavlat Vlad. ([J. Mšeno)	439,40
4.	Štípl Pavel (S. N. Město n. M.)	430,85
5.	Slivka Marian (ČH B. Bystrica)	429,64
6.	Žák Jiří (S. N. Město n. M.)	429,58
7.	John Josef (Sp. Vrchlabí)	428,33
8.	Jindřich Jar. ([J. Lučany)	418,61
9.	Peňaz Zd. (S. N. Město n. M.)	409,74
10.	Diblíček Lad. (Sn Šp. Mlýn)	402,93
11.	Lavrenčík Mich. (Sn Dol. Kubín)	401,66
12.	Buchta Sl. (S. N. Město n. M.)	398,83
13.	Sedlák Jindr. ([J. Mšeno)	389,33
14.	Soukup Mir. (Sj Kořenov)	380,57
15.	Laně Mir. (B. Osek)	378,63
16.	Belanský Karol (B. Kremnica)	358,57
17.	Jaraba Vlado (Dyn. N. Tatry)	355,65
18.	Hejl Zdeněk (Lok. Šumperk)	353,45
19.	Kapoun Jiří ([J. Mšeno)	347,24
20.	Krcha Jan (TJ Rožnov)	343,80
31.	Kožený Olaf (Tofa Jiřetín)	187,85

Žebříček

starších dorostenek v běhu na lyžích, sestavený podle výsledků kontr. závodů v r. 1965, a to z dvou nejlepších výsledků.

1. 28. roč. Zlaté lyže Českom. vys.
2. Přebor dorostu ČSSR.
3. Veřejný kontr. závod v Tatr. Lomnici.

Poř.	Jméno [Jednota]	Počet absol. závodů	Body
1.	Civínová Věra (Slávia Tech. Brno)	3	518,76
2.	Hermanová Hana (N. Město n. M.)	2	457,83
3.	Škeříková Hana (Lok. Č. Třebová)	3	444,83

ZEBŘÍČEK ZÁVODNÍKŮ — MUŽI, JUNIOŘI — ZÁVOD SDRUŽENÝ

	1)	4)	5)	Celkem	
1.	Kraus Josef (Dukla Liberec)	480,05	473,16	472,83	1426,04
2.	Kutheil Josef (Dukla Liberec)	443,83	443,56	483,10	1370,49
3.	Olekšák Štefan (Dukla Liberec)	422,05	460,06	460,17	1342,28
4./1.	Rázl Jiří (Slávia VŠ Praha)	409,64	450,32	405,50	1317,46
5.	Bayer Petr (TJ Rožnov p. Radhoštěm)	432,25	426,89	430,07	1289,21
6./2.	Rýgl Ladislav (Slávia VŠ Praha)	376,75	398,05	503,10	1277,90
7.	Zvonek Josef (TJ Rožnov p. Radhoštěm)	407,96	406,80	414,95	1229,71
8.	Steklý Václav (RH Semily)	402,75	416,45	400,53	1219,73
9./3.	Kučera Antonín (Jiskra Harrachov)	351,45	443,53	420,30	1215,28
10.	Svoboda Jaroslav (Jiskra Mšeno)	418,33	392,67	382,80	1193,80
11./4.	Rázl Antonín (Jiskra Harrachov)	357,78	406,80	320,45	1085,02
12.	Hladík Ladislav (RH Semily)	328,80	390,73	336,33	1055,86
13./5.	Jacík Jan (Jiskra Mšeno)	390,70	255,95	429,43	946,08
14./6.	Vojtěch Josef (Ještěd Liberec)	314,53	343,60	253,20	911,33
15./7.	Hickel Jan (Dukla Karlovy Vary)	216,16	285,26	326,45	827,87
16.	Škvaříček Mir. (Sokol Nové Město)	380,49	373,03	jen 2 závody	753,52

Jako kontrolní závody byly vypsány:

- 1) Pohár Harrachovských skláren
- 2) Pohár TJ Rožnov
- 3) Zlatá lyže Českomoravské vysočiny
- 4) Mistrovství ČSSR
- 5) Mezinárodní závody Harrachov

Pořadí juniorů je uvedeno druhým číslem pořadí.

Zpracoval: V. Holan, člen ÚSTK

Rady, náměty, zajímavosti

Dvoustupňové řízení a LYŽAŘSKÝ CVIČITEL

Teče vám do bot?

Dokonalá lyžařská obuv nesmí propouštět vodu. Tento nepřijemný pocit zná mnoho lyžařů a mokré punčochy a studené nohy vedou člověka jaksepatří potrápit.

Ne vždy lze netěsnost kůže nebo švů svalovat na kvalitu obuvi. I nejlepší obuv, není-li rádně anebo odborně ošetřována, se deformuje, kůže se smršťuje a popraskává.

Pro odborné ošetření obuvi slouží řada moderních vodotěsných prostředků, zejména silikonové oleje, které se dnes běžně ve světě pro impregnaci kůže používají.

Pro toho, kdo by si chtěl svou obuv ošetřit sám, zveřejňujeme osvědčenou technologii »domácího prostředku«. Obuv musí být před započítím impregnace naprosto suchá, odmaštěná technickým benzínem nebo tetrachlórém. Ve starší nádobě rozpustíme ve 100 v. d. terpentýnu, 10 v. d. většího vosku a 5 v. d. parafínu. Tuto směs mírně ohřejeme na uzavřeném tepelném zdroji (pozor, terpentýnové páry jsou výbušné!) tak, aby se vosky rozpustily. Obuv mírně, krátkodobě nahřejeme nad topným tělesem a poté teplou impregnační směs štětcem nanese na boty. Má-li bota gumovou podrážku, není nutno tuto část obuvi ošetřovat. Koženou podrážku naimpregnujeme roztočným lněným olejem, benzolou s přísadou nepatrného množství parafínu. Švy natřeme fermeží.

Jestliže se ukáže po impregnačním procesu na botě přebytek vosku v podobě bělavé glazury, povlak odstraníme, neboť penetranční vrstva zůstává v kůži.

Po celou zimní sezónu vystačí obuv leštit běžným krémem na boty. Při leštění obuvi obuvnickým krémem nepatrně kůži skropíme několika kapkami vody a docílíme tak vysokého lesku.

Nesmíme zapomenout, že v letním období je nutno vrátit kůži přirozený obsah tuku, který činí kůži vládnou a měkkou. Používáme buď organických tuků spec. upravovaných (rybí), nikdy však strojních vazelin nebo olejů, které obsahují vodu vázající soli. Bota by pak zůstala navždy vlhká a nohy studené.

IGOR HOUDEK

Dvoustupňové řízení tělesné výchovy přináší s sebou s ohledem na novou organizaci i poněkud odlišnou činnost i lyžařských cvičitelů.

Vyplyvá to z toho, že organizační činnost bývalých krajských komisí základního lyžování přechází na okresní komise s tím, že zásadní směry jsou řízeny nově zřízeným úsekem základního lyžování ústřední sekce lyžování. Tento úsek má dvě komise, a to komisi pro organizování základního lyžování (KOZL) a metodickou komisi základního lyžování (MKZL).

KOZL zabezpečuje organizační záležitosti základního lyžování, soutěže, odznaky a podobné akce základního lyžování. MKZL se stará o výuku, školení, doškolení, osnovy, pomůcky atp. a o vše, co s výukou souvisí. V okresních sekcích lyžování se tyto činnosti soustřeďují v komisích základního lyžování.

Nositeli správné techniky a metod výuky základního lyžování jsou v okresech INSTRUKTORI LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ. Pod jejich vedením a péčí po stránce výuky mají spadat všichni lyžařští cvičitelé v okresech. Proto zajišťuje MKZL prostřednictvím metodických dopisů informovanost těchto pracovníků, aby mohli předávat své poznatky lyžařským cvičitelům a pomocným lyžařským cvičitelům, a tím nejkratší cestou uvádět do života nové zkušenosti. MKZL zajišťuje ústřední školení a doškolení instruktorů lyžařských cvičitelů, aby pojetí v technice a metodách výuky bylo jednotné.

Považujeme proto za nutné, aby v okresní komisi základního lyžování aktivně pracoval a vedl cvičitele instruktor lyžařských cvičitelů po stránce učebně výchovné, aby se aktivně podílel na školení pomocných lyžařských cvičitelů pořádaných v rámci okresu nebo pověřeného lyžařského oddílu, tj. na školení a hlavně zkouškách, aby byla zajištěna jednotna výuky. Timto způsobem je využívána jeho odbornost a informovanost a je dána záruka o úrovni školení a absolvujících. Dále je třeba, aby znal úroveň lyžařských cvičitelů v okrese, aby se mohl vyjadřovat k jejich schopnosti školit nižší kádry, ev. k jejich nasazování na různé akce. Bylo by záhodno, aby vedl kartotéku cvičitelů a měl přehled o jejich činnosti z hlediska učebně výchovné práce. Předpokládá se,

že instruktor lyžařských cvičitelů se stane hybnou silou v okresních komisích základního lyžování jak po stránce učebně výchovné, tak i organizační. Ze své činnosti skládá účty ústřední sekci lyžování, která ho vede ve své ústřední kartotéce.

LYŽAŘSKÝ CVIČITEL je ústřední postavou základního lyžování. S jeho organizační činností a výukou stojí a padá základní lyžování, jeho aktivita se odráží v úrovni a v rozsahu činnosti základního lyžování v lyžařském oddílu, v tělovýchovné jednotě, na školách, v armádě, v ROH a v dalších sférách jeho působnosti, jako jsou veřejné školení a různé jiné akce. Je proto nositelem organizace a výuky v lyžařském oddílu, okresních komisích základního lyžování a ve spolupráci se všemi složkami na okrese.

Školení a doškolení pro lyžařské cvičitele přebírají oblastní školy ČSTV. Frekventanti pro školení vybírají okresní komise základního lyžování z řad nejlepších mladých pomocných lyžařských cvičitelů. Doškolení lyžařských cvičitelů by mělo být cyklickou akcí pořádanou oblastní školou ČSTV. Lze jen doporučit, aby v rámci okresu se organizoval sraz cvičitelů se základní informací každoročně.

Základní povinností lyžařských cvičitelů je zajištění činnosti vlastního lyžařského oddílu po stránce základního lyžování. Jeho povinností však sahají až k zajištění výuky ve spolupráci s dalšími organizacemi, které organizují základní lyžařskou výuku. V neposlední řadě je třeba, aby v rámci veřejných lyžařských škol zabezpečoval výuku zájemců z řad veřejnosti.

Těžiště činnosti POMOČNÉHO LYŽAŘSKÉHO CVIČITELE je ve výcviku začátečníků ve vlastním lyžařském oddílu, na školách, otevřených svazích apod. Pracuje pod vedením lyžařského cvičitele a vede elementární výcvik. Jeho snahou má být zvýšení vlastní technické a metodické úrovně, aby se mohl v nejkratší době podrobit školení a zkoušce pro lyžařské cvičitele.

Metodická komise základního lyžování ústřední sekce lyžování

Bitva při slavnostním závěru v Portillo

V opravdovou bitvu, jakou by ani nejlepší filmový producent nemohl lépe připravit pro filmové plátno, se změnila oslava francouzského družstva na závěr mistrovství světa ve sjezdových disciplínách v Portillo. Henry Purcell, mladý vedoucí podniku dotyčného hotelu v Andách, byl sražen k zemi, když se dožadoval klidu a pořádku, Arturo von Schröder, člen chilské lyžařské delegace, musel zaplatit své pokusy o uklidnění šrámy na tváři, chilský lyžař Felipe Brison své vměšování zaplatil řeznou ranou v obličeji, kterou mu způsobila letící láhev atd.

Začátek vzájemné bitvy byl dán tím, když Guy Périllat byl svými kamarády z družstva »vyzdoben« jako dort, za rekordní získání 16 medailí. Périllat, mistr světa v obří slalomu, byl zcela pomazan krémem a polevou, které mu měly slíbat děvčata. Francouzi začali pak hosty nočního klubu ostřelovat zátky. Někteří italští lyžaři nevzali dortovou bitvu žertovně a vyrukovali proti Francouzům pěstmi. Tím bylo do bitvy zataženo vše.

Těžiště se pak přeneslo ke stolu, kde až dosud s asijským klidem přihlíželi všemu japonští lyžaři se svým vedením. Japonci se bránili chvaty juda a použitím Karate (speciální japonský sport). V tomto okamžiku přibyla do boje chilská policie. Zajištěn byl jeden Francouz, který však nepatřil k francouzskému družstvu a musel být později propuštěn.

Generál de Gaulle blahopřál lyžařům

Francouzský státní prezident generál de Gaulle blahopřál francouzskému lyžařskému družstvu. Hlava státu zaslala telegram do Portillo k rukám trenéra Honoré Bonnetta. Vyslovila v něm blahopřání a radost nad úspěchy Marielle Goitschelové, Annie Famosové, Jean-Claude Killyho, Leo Lacroixe, Guy Périllata, Georgese Mauduita, Louise Jauffreta a všech ostatních členů družstva.

ZE SVĚTA

Také ministr pro mládež a sport François Misoffe poslal blahopřejný telegram předsedovi Francouzského lyžařského svazu Maurici Martelovi k prvotřídnímu a velkolepému úspěchu družstva.

Périllat »rytířem čestné legie«

Francouzská vláda schválila jména šesti sportovců, kteří se stanou nositeli nejvyššího francouzského vyznamenání Rytíř čestné legie. Je mezi nimi mistr světa z Portillo Guy Périllat. Dalšími jsou: pětinasobný vítěz Tour de France J. Anquetil, mistr světa v krasobruslení A. Calmat, kapitán lehkooletického týmu J. Delecour, kapitán ragbyového mužstva M. Crauste a mistr Evropy v běhu na 5000 m a bývalý světový rekordman M. Jazy.

V Grenoble odveta Rakušanů?

Po návratu rakouského družstva z MS v Portillo uvedl v rozhovoru, v lednu odstoupivší předseď rakouského lyžařského svazu Andreas Steiner, možnosti, jak nabýt zpět v Portillo ztracené pozice ve sjezdových disciplínách: »Talentovaní rakouští lyžaři jsou rovněž zklamáni porážkou v Portillo. Musí se dostat co nejrychleji zpět nahoru. Jsou naděje, že již na olympijských hrách 1968 v Grenoble dobudou zpět Rakušané pozice, které ztratili v alpských disciplínách v Chile. Ze nový vzestup slávy je možný, dokázali Rakušané při mistrovství ství světa v Chamonix, dva roky po debaklu ve Squaw Valley.« Jako další uvedl Andreas Steiner nutná opatření: Zřízení sportovní komise, která by vedla i mládež. 1. Jejím hlavním úkolem by bylo zajištění finančních prostředků, potřebných k vybudování sportovní silného reprezentačního

kádry, což je z důvodů finanční tísne rakouského lyžařského svazu zatím nemožné. 2. Zařazení předpokládaných talentů, bez ohledu na jejich stáří do družstva. 3. Zvýšit náročnost tréninku, přičemž by v jednotlivých skupinách byli společně zkušení závodníci s talenty. 4. Všeobecné zlepšení finanční situace rakouského lyžařského svazu lze zajistit »svěpomocí«, zvýšením členských příspěvků ročně o 5 šilinků, což by znamenalo přibližně vyšší příjem o 400 000 šilinků.

Nebudou rozhodovat jména, ale výkon!

Nejdůležitějším úkolem Švýcarského lyžařského svazu je vyhledat nové trenéry pro reprezentační družstva mužů a žen ve sjezdových disciplínách, neboť oba trenéři po skončení mistrovství světa v Portillo — Flurin Andeer a Andreas Hefti — složili své funkce.

Na základě návrhu předsedy technické komise Petera Baumgartnera bylo rozhodnuto uskutěnit na začátku zimy kvalifikační boje o zařazení do reprezentačního družstva nebo mezi kandidáty družstva, a to ve všech disciplínách. Místo v družstvu nebo mezi kandidáty nezajišťuje jméno či stáří, ale jedině a především vědomosti závodníků. Tento výběr musí být prováděn každoročně!

Pro zařazení do družstva nebo mezi kandidáty bude rozhodující:

1. Dosavadní kvalifikace (FIS-body).
2. Osobní připravenost podřídit se tréninkovému řádu, samostatně trénovat a možnost dalšího zlepšování účasti na trénincích.
3. Výsledky v závodech určených jako kvalifikace.
4. Potvrzení těchto výsledků v průběhu zimy.

Přísnými nařízeními bylo ztíženo dosažení místa v reprezentačním družstvu a má přinést vzestup celkové úrovně. U mládeže bude co nejčastěji prosazována účast dobře připravených družstev v silných juniorských soutěžích.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. výroby tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

9

A-27*61379

DVA tréninkové cviky pro běžce

používané v »LZ«
v Novém Městě
na Moravě

Zkušenosti trenérů potvrzují, že pro běžce-začátečníky je nejobtížnějším cvičebním prvkem při nácviku dvoudobého střídavého kroku skluzová jízda na jedné lyži — zejména proto, že je nutno překonávat při počátečním zpomaleném tempu labilitu v určené běžecké stopě a je nutno si zvykat na odrazovou stabilitu a naprosto jistou jízdu v rovnováze — střídavě na obou nohách. Tento nezvyklý »balanc« je pak ještě ztížen tzv. přepadem (soustředěním váhy těla do špiček noh). Abych donutil cvičence k pevnému návyku udržení dobré rovnováhy v běžecké stopě, používám

Při nácviku »Doubka«

úmyslně takového nářadí, které nutí trénujícího, aby si zvykal na úzkou »podložku« běžecké lyže.

Na obrázku vidíme jako cvičné pomocné nářadí překážku zapůjčenou z lehkotletické překážkové dráhy (300 m steeplechase), ale lze použít i třeba zábradlí bariéry fotbalového hřiště, kladiny nebo obrácené tělocvikářské lavičky. Cvik jsme nazvali »Gusakov« (podle býv. sovětského reprezentanta) a je to vlastně volná komičáň obou paží s 2kg činkami a jedné nohy. Asi 25 svislých nohy v době 30 vteřin. Pak vystřídáme druhou nohu. Jak jistě pochopíte, jedná se:

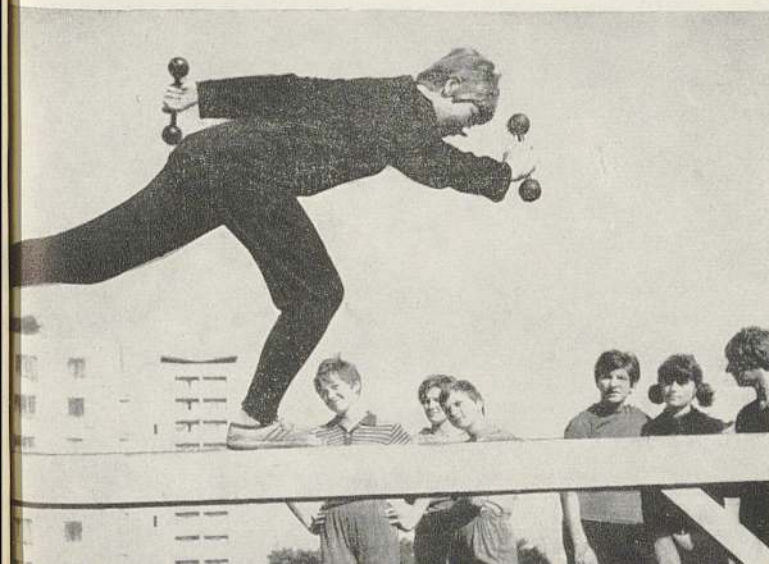
1. o návyk rovnováhy,
2. posilování paží,
3. posilování zvláště stehenních svalů a nohy »náklonu« — vše pro nácvik dvoudobého kroku střídavého.

Druhý tréninkový cvik byl vytvořen ve spolupráci s metodikem OV ČSTV Zďár nad Sázavou J. Doubkem. Šlo o to, vytvořit takový pohybový prvek, který by jako cvik napodobivý nejlépe vystihoval oboustranně rychle měnící se lyžařské odšlapy. Při tomto cviku jsme měli na mysli zdůraznit nejen fyzickotechnickou náplň prvku, ale jeho poslání psychicko-výchovné. Mohutné odskoky stranou do měkkých kolen je dobrý návod j. Doubka (bývalého rychlobruslařského reprezentanta) — prvek z jeho rychlobruslařského tréninkového rejstříku (proto tomu cviku říkáme »Doubek«). Pro lyžaře-běžce jsem však tyto rychle měnící se odšlapy ztížil tím, že cvičenci jsou nuceni (v délce asi 20 m) ve zvýšené rychlosti doskakovat na předem různé rozmístěné desky (zapůjčené obrubníky), a aby se nacvičoval i postřeh a pohotovost reakce na měnící se situace (kterých bývá v členitém a porostlém terénu hodně), rozmístil jsem desky nerytmicky na různé vzdálenosti i různé rozestupy od hlavní osy běhu. Tím je cvičenec nucen rychle se rozhodovat a pohotově měnit tempo běhu. Současně je toto cvičení vydatným posilujícím prvkem dolních končetin.

Na obrázcích vidíte členky lyžařské základny z družstva mladších dorostenek a jednoho žáka z tzv. přípravy LZ.

Text a snímky Gaby
Koubek, hlavní trenér
lyž. základny v Novém
Městě na Moravě

Při nácviku »Gusakova«

JEŠTE PŘED STARTEM

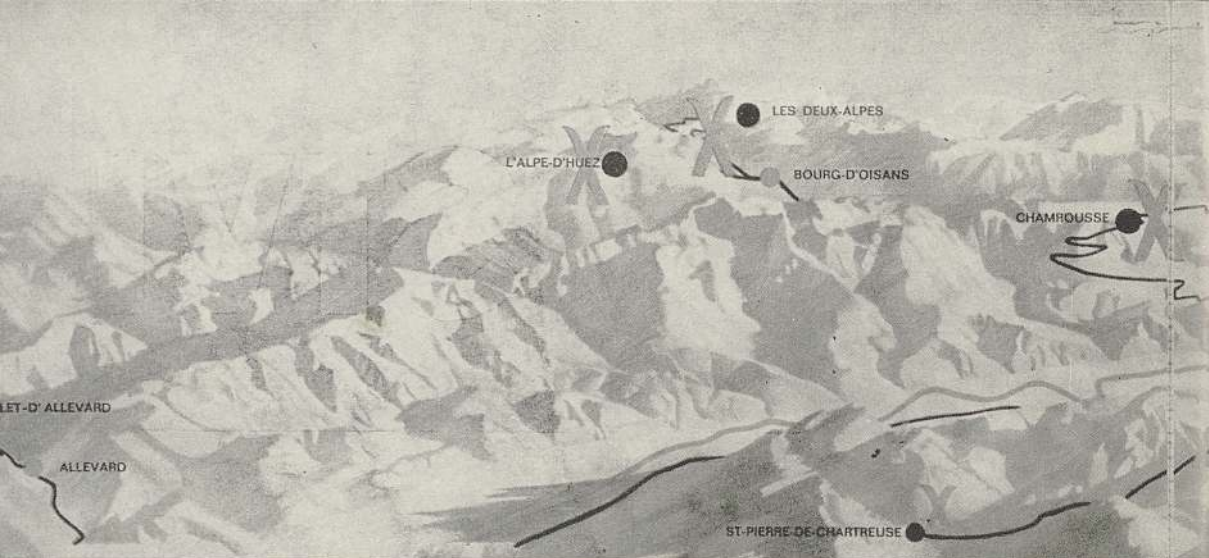
181

1966-1967

Lyžařství

ROČNÍK 52 • PROSINEC 1966 • Kčs 2,— 10

PANORAMATICKÝ
POHLED NA DĚJIŠTĚ
ZOH 1968

**PO MS
v OSLO
další
velký cíl
ZOH 1968
v Grenoblu**
LES
DEUX
ALPES

»Cestou do pohádky« —
lanovka na Plähn (Spindle-
rův Mlýn). Snímek na titul-
ní straně Miroslava Galgo

Kolektivní dílo NÁS VŠECH!

Bylo již rozhodnuto: III. sjezd ČSTV se sejde k rokování 13.—15. dubna 1967 a k této velmi významné události vydal ÚV ČSTV obsažené a zásadní teze pod názvem »Hlavní směry dalšího vývoje tělesné výchovy v ČSSR«. Stovky volených zástupců ze všech složek jedenatřicetmilionového tělovýchovného hnutí zhodnotí, co se vše udělalo nebo také co se neudělalo a mohlo se udělat za minulé téměř pětileté mezisjezdové období, a rozhodnou o tom, jak se má dál rozvíjet tělovýchova a sport ve významném údobí příštích let. Neboť v nich bude společenský význam tělesné výchovy neustále stoupat, takže úkoly celé organizace budou vyšší, naléhavější jak v masovém rozvoji a v péči o zdraví a zdatnost našich národů, tak také na mezinárodním sportovním kolbišti, kde chceme stále držet krok s těmi nejlepšími na světě, jak to odpovídá dávné tradici našeho sportu.

V takových chvílích by neměl být nikdo na pochybnostech s odpovědí na otázku: »Mohu do toho mluvit?« Domníváme se, že je naopak povinností a odpovědností každého, kdo věci rozumí, kdo jí obětavě slouží a kdo to myslí s rozvojem naší tělovýchovy poctivě, aby právě nyní řekl svoje slovo. Tím spíše pak každý pracovník a sportovec v lyžařství, které vedle lehké atletiky, plavání a jiných má jeden z rozhodujících vlivů pro upevňování zdraví, zdatnosti a výchovy masy mladých lidí, jenž všem generacím může přinést rekreační a sportovní užitek a jehož mezinárodní úspěchy jsou tak cenné a hodnotné.

V mnohých ohledech mohou jít lyžaři ke sjezdu s čistým štítem. Naše sněžné horské pláně se čím dále více plní mládeží i staršími, vchovali jsme plejády cvičitelů a trenérů a ti opět upevnili morálku závodníků, máme ve všech oblastech stále čilejší závodní ruch. V posledních letech se naši přední skokani na lyžích zařadili svými skvělými výkony mezi světovou elitu.

Můžeme však být se vším spokojeni? Jistě ani zdaleka ne! Všechno, co bychom chtěli a měli ještě udělat a zlepšit, záleží jednak a především na nás v oddělech a sekcích, ale také na tom, jak se celé hnutí postaví a jak pochopí naše úkoly a potřeby. Záleží tedy na celém programu, o němž se nyní debatuje. A proto musíme říci k němu svoje slovo. Víme, například, že by více prospěla daleko větší spolupráce se školami a tedy přímo s ministerstvem školství. Zatím je zde neúčelná dvojkolejnost. Známe příklady Č. Kozíška z krkonošských Vítkovic, J. Beranovského z Nového Města n. M., I. Hraběte z Ml. Buků nebo mladého K. Veselého z Liberce, kteří ukazují, co mohou udělat pro lyžařství a mládež zančení a odborně zdatní učitelé. Ale cožpak to stačí? Kde jsou učitelé ze šumavských a krkonošských oblastí a jak to vypadá na Slovensku?

Můžeme být vždy spokojeni s materiálním vybavením a se zařízením na našich horách? Zatím čeští a moravští lyžaři, ale zejména ti z krkonošské oblasti mohou jen závidět svým slovenským soudruhům, kteří mají v tomto smyslu daleko větší pochopení u všech slovenských orgánů pro stavbu výtahů, drah, můstek apod., což dnes již není jen naší vnitřní záležitostí, ale problém celého cestovního ruchu.

Měl bychom také více péče věnovat učňovskému dorostu a nezůstat jen u příkladu Vítkovických železáren nebo u Třínečských a Kolínských. I když máme úspěchy ve zvyšování morálky závodníků, chceme ještě jistě vzhledem ke zvyšování sportovního mistrovství. Nebo jak velmi dobře bychom dnes mohli využít právě v lyžařství větší samostatnosti a iniciativy horských okresů ve zjednodušeném zřízení. Podívejme se také na zahraniční vzory, jak se to například dělá v NDR. Vždyť jdeme do příprav mistrovství světa 1970, kde přece chceme hrát významnou roli nejen jako pořadatelé!

Nuže, máme co říci k nastávajícímu sjezdu a máme také kde: na schůzích oddílů i jednot, na konferencích okresů, v dopisech vyšším složkám i na stránkách všeho tisku, tedy i v našem časopise. Nepromeškejme příležitost — sjezd a tvorba programu hnutí je naše kolektivní dílo!

Za spartakiádu ve Finsku (III)

Parkové závody největší rychlost a bojovnost — zájem diváků — snadná organizace

POUČÍ SE NAŠI ORGANIZÁTOŘI A ZÁVODNÍCI???

Největším dojmem z celého zájezdu byl pro nás parkový závod v Oulu. Moderní přístavní město na severu Finska, které má dnes již přes 80 000 obyvatel a nejsevernější universitu na světě, pořádalo v úterý 22. 3. 1966 »večerní mítink« nejlepších běžců světa. IV. ročník »parkových závodů« na městském stadionu a v přilehlém parku ostrova Raatin.

Vzhledem k omezené účasti mohli startovat jen tři naši závodníci muži, dva v závodě B kategorie, jeden v kat. A a ženy v závodě štafetovém. Přijeli jsme do Oulu v poledních hodinách a hned jsme probíželi trať. Pro muže okruh 1700 m dlouhý (5X) se skládal z okruhu na stadionu, těsně pod tribunami byl navršen vlastně ochoz pro dvě paralelní stopy, z dráhy stadionu stopy stoupaly přes hlediště i přes ohrazený stadionu (opět budozerem navršený přejezd ze sněhu), pokračovaly po zamrznělém moři a mírným stoupáním a sjezdem v parku se vracely. Opět přes ohradu a hlediště na cílovou rovinku před krytou tribunou. Velmi lehký profil, tvrdé stopy s ostrým sněhem. Stadion má umělé osvětlení a na trati mimo stadion bylo postaveno několik nových ohnivě červených traktorů (reklama továrny) k osvětlení tratě.

Startovní listina naháněla hrůzu našim třem závodníkům a nám ukazovala, že bude skutečně na co se dívat. Společný oběd závodníků byl v jídelně světoznámé sýrařské firmy »Valio«. Zde jsme se také dověděli přesný pořad závodů — v 18.30 hod. propagační závod štafet obchodních příručích, poté štafety žen a dva závody mužů B v 19.15 hod. a A v 19.45. Neobvykle se pořadatelé domluvili s finskými reprezentantkami, které chtěly v Oulu vyřešit svůj spor z mistrovství světa v Oslu, zda Finsko má lepší lyžařky svobodně, nebo vdané! Pořadatelé měli pochopení, a tak Finky se rozdělily do dvou čtyřčlenných štafet a »11-

chá« Karvanen doplnila naše tři děvčata do třetí štafety.

Ani 20° mráz neodradil diváky, kteří po 18. hodině rychle zaplňovali stadión i jeho okolí. Neapodobitelná atmosféra, chladní Seveřané podupávající a s klapkami na uších očekávající své «miláčky» a zcela netradičně jsou hovořní, křičí a doslova prožívají celý závod. 20 000 diváků na stadiónu zná všechny závodníky, vlastně je po celou dobu závodu vidí, je neustále informováno o pořadí na čele závodu, ano, my jsme nevěděli co dříve obdivovat.

36 kombinovaných štafet — muž, žena, muž — nejružnějších obchodních firem z Oulu nastoupilo na start, dresy s firemními nápisy a v závodech na 3X1700 m vzbudily u diváků veselí a připoutali pozornost. Společný start byl umístěn mimo stadión na zamrzlé moře, předávky na stadióně. Jejich závod byl velmi dramatický, zejména v 1. kole, rychlý a v cíli skutečně boje s rozdíly »na prsa«.

Tři ženské štafety odstartovaly přímo na stadiónu a nevyjížděly z oválu ven, každá závodnice absolvovala 3X1 kolo jen na stadiónu, cca 500 m. Závod na 4X1500 m po tvrdém boji, pádech z rychlosti a nervozity, při několikaosobném střídání ve vedení vyhrály svobodně — Suihkonenová, Hartikainenová, Högová a Puusulová asi o 30 m před vdanými — Ruoparovou, Rantanenovou, Hussarovou, Järvinenovou a opět o 30 m zpět byla »naše smíšená děvčata — Karvanenová, Jiránová, Erlebachová a Bečvářová. »Naše« ztratila již na 1 úseku (Karvanenová) a v průběhu závodu byly Finkám naprosto vyrovnané a zejména Erlebachová s rychlým soupažným během měla velký úspěch u diváků, když v dalším kole snižovala náskok soupeřek.

Hlavní soutěže, závody mužů, však překonaly všechna naše očekávání. 22 startujících v závodech A, stejný počet v závodech B. Start po jednom, interval 10 vteřin, naplno osvětlená trať a »vrouc« tribuny stadiónu. Výborně uježděné stopy, třeskutý mráz, všichni závodníci voskují stejně lyže — tuhý podkladový vosk (Rex) a jemná vrstva nejtvrdšího vosku (světle zelený Rex, Rode nebo černý Ex-Elit). Závodníci se rozjíždějí a přímo před startem intenzivně rozvíčují. Běh, poskoky, předklony a uvolňovací cvičení paží a nohou provádějí s takovým rozsahem pohybu a pružností, že jsme museli povzdechnout nad »siláckými« postavami našich běžců. Startér gongem oznamuje start do hvázy diváků, a když odstartuje poslední závodník, již opět do stadiónu vjíždí první závodník, reže se po-dáfila.

Lehká, krátká trať, nádherný sněh, prostředí a konkurence určují tempo závodu. V provedení lyžařských kroků není na první pohled patrný rozdíl — soupažný běh (většinou jednodobý) kombinovaný se střídavým během. Ale rychlost provádění pohybu (zejména svlahová práce paží i nohou) je mnohem vyšší než u techniky v běžných soutěžích. Nejmarkantnější jsme se přesvědčili na našich závodnicích, kteří jeli stejnou technikou, ale jejich pohyby byly až »zoufale« pomalé proti »svíhu« severských závodníků. Prestože naši závodníci podle osobních pocitů i podle časů v závodech jeli svůj nejrychlejší dosavadní závod. Obsazení závodu, nejlepší Finové, elita Švédů a Norů, nám nedávalo žádné naděje, které ostatně v kategorii mužů nemáme ve Finsku na žádných závodech. Soutěž byla tak vyrovnaná, že i při 10vteřinovém intervalu se závodníci předjížděli minimálně. Celková i průměrná rychlost téměř neuvěřitelná. V hlavním závodech vedl po startu Mäntyranta, byl vystřídán Švédem Stefanssonem a teprve v závěru se prosadil vítěz K. Oikarainen. Závodníci obou kategorií, 42 závodníků (s výjimkou našich závodníků), ujeli trať 8500 m v průměru za 22,44., což představuje průměr na 1 km 2,45 min.!!! Průměr na 1 km vítěze 2,34 min., rozdíl od vítěze k poslednímu závodníkovi 1,46 min.!!!

Z našich závodníků startoval M. Slosiarik v závodech A a vzdal zá-

vod ve druhém kole. Cítili jsme s ním, když na omluvu řekl: »Je to příliš rychle, stále odstupuji ze stopy, tempo je nad moje síly.« V kategoriích B dojezdi na posledních dvou místech M. Javorský a J. Šimůnek s větším odstupem od posledního finského závodníka.

Nejznámější ve výsledcích:

1. K. Oikarainen	21.51
2. E. Mäntyranta	21.58
3. J. Stefansson, Šv.	22.00
4. H. Taipale	22.05
5. J. Halvarson, Šv.	22.08
6. K. Luukanen	22.10
7. O. Karjalainen	22.11
8. B. Anderson, Šv.	22.11
9. K. Laurila	22.12
10. A. Tiainen	22.14
14. S. Steinsheim, Nor.	22.37
17. R. Person, Šv.	22.44

Nor Jo Eggen vzdal

B. kategorie:

1. J. Kortelainen	22.14
M. Javorský	24.20
J. Šimůnek	25.41

Nadšení diváků neznalo mezí, po skončení posledního kola vnikli na plochu stadiónu, vítali vítěze a dlouho »obléhali« všechny závodníky. Domá si s autogramy a nezapomenutelnými dojmy odnášeli i tištěné výsledky.

Také my jsme z Oulu odjížděli vzrušení, s pocitem lidí, kteří uviděli krásnou věc, jež nemá jině doby, a dlouho do noci jsme rozebírali, proč nemáme u nás tak krásné lyžování jako ve Finsku.

JAROSLAV POTMĚŠIL
JOSEF PROKES

Finové jsou národ sportovní... pítí mléko, málo mluví, ale všichni lyžují!

Materiální zabezpečení rozvoje lyžování

Již po několik let vždy v tuto dobu před vlastním zahájením zimní sezóny přicházejí kritické připomínky odborných pracovníků sekci všech stupňů, které jsou potom přetiskovány do různých časopisů různou formou, na nedostatek vhodné výzbroje a výstroje i na špatný stav lyžařských zařízení. Značná část těchto připomínek bývá oprávněná, druhá část se často řeší a zbytek bývá souhrnem našich přání, ať již splnitelných nebo neuskutečnitelných.

Péči o včasné zabezpečení lyžařské výzbroje a výstroje má dnes na starosti u ústřední sekci lyžování samostatná komise vedená J. Rošickým, zatímco starost o výstavbu a údržbu lyžařských zařízení má ve své pracovní náplni druhá komise vedená inž. L. Stárkem. Obě komise pracují již několik let, nejdříve jako subkomise. Svou činnost musejí provádět ve značném časovém předstihu, a to u výroby nejméně 1—2 roky předem, u vlastní výstavby včetně projekce pak dokonce i několik let. V tuto dobu před sezónou je vlastně prováděna praktická prověrka jejich činnosti, jak pracovaly nejméně před 3 roky.

Nelze přitom přehlédnout, že obě uvedené komise jsou vlastně jen odbornými poradními orgány sekce, které nemohou výrobě ani ukládat, co má vyrábět nebo stavět, nýbrž prostřednictvím druhých partnerů ovlivňovat kontrakty (obchodu s výrobou) nebo plány (investorů se stavebníky). Toto prostřednictví a poradenství je tím složitější, čím výrobní kolosy, ať již stavební nebo výroba sportovních potřeb, mají své výrobní kapacity plně využity nebo pro nedostatek zboží na trhu zaručen odběr všeho (často i zmetků). O složitosti vztahů obou komisí s obchodem, výrobou, dovozem či vývozem nebo patentovou čistotou včetně výzkumu a vývoje pokusíme se čtenáři informovat v některém příštím čísle.

Podívejme se nyní raději kriticky, jaký je stav v zásobování lyžařskou výzbrojí na trhu. Ve IV. čtvrtletí 1966 bude k dispozici v prodejní obchodní síti pro lyžaře celkem 67 000 párů lyží pro dospělé a 72 000 párů lyží pro děti a mládež. Tyto cifry nic neřeknou samy o sobě. Pro vaši informaci, roku 1965 se prodalo ve IV. čtvrtletí celkem 57 000 párů velkých lyží a 47 000 párů lyží dětských. Je tedy teoreticky letos na trhu o 17,5 % velkých a o 53 % dětských lyží více. Toto zjištění může potěšit širokou lyžařskou veřejnost, ale není směrnatelné ještě pro lyžaře s vyšší kvalifikací. Ale i zde dochází letošního roku k malému zlepšení, zhruba asi o 3—7 % podle jednotlivých druhů lyží. Z výrobních přehledů a kontroly dodávek budou ve IV. čtvrtletí na trhu pro lyžaře-závodníky tato množství lyží:

	celkem párů
Lyže skokanské značky Rekord v ceně 650 Kčs	54
Lyže skokanské značky SOKOL v ceně 1240 Kčs	213
Lyže běžecké zn. Marathon v ceně 230 Kčs	1330
Lyže běžecké zn. Favorit v ceně 260 Kčs	4275
Lyže běžecké zn. Favorit Super laminát v ceně 440 Kčs	X 300
Lyže slalomové značky CLEAR laminát v ceně 1300 Kčs	600
Lyže sjezd. slalom zn. Polytex Combi v ceně 950 Kčs	2500
Lyže sjezd. zn. Polytex Obří slalom v ceně 1150 Kčs	X 100
Lyže sjezdové zn. Artis Metal L hrany v ceně 1450 Kčs	500
Lyže ARTIS SLALOM Special (kofix, zám. hrany) 680 Kčs	3466

Lyže ARTIS SJEZD Special (kofix, zám. hrany) 680 Kčs	2247
Lyže START slalom (zám. hrany, celoron) 550 Kčs	750
Lyže ARTIS SLAVIA (kofix) v ceně 410 Kčs	4810
Lyže ELITT II (kofix) v ceně 380 Kčs	1260

Mimo tyto uvedené druhy lyží je v obchodní síti k dispozici ještě omezené množství lyží z loňského dovozu zn. Järwinen. V přítomné době je projednáván dovoz omezeného množství turistických lyží zn. Greswig, které kvalitou i funkčně jsou obdobné jako loňské Fischerky z Rakouska.

U turistických lyží je k dispozici několik typů výrobce Drevoimpregna Sulov průměrné kvality. Lyže označené X budou v prodeji podle rozdělovníku ústřední sekce do jednotlivých krajských distribučních skladů. Rozdělovník do okresů není ještě odsouhlasen a vstoupí v platnost až zimní sezónou 1967/1968 v kontraktech obchodu s výrobou.

Lyžařského vázání všech druhů bude v prodeji celkem 194 000 souprav. Vloni bylo prodáno celkem 125 000 souprav, takže by se neměl na trhu proevit nedostatek. V prodeji bude i omezené množství dovezeného polistného vázání značky Tyrolia Klix za 400 Kčs. Pracuje se na zlepšení běžeckého vázání Jenka, které má být typizováno jako pevné na jednotný typ špičky. Ve vývoji je několik námětů poistné špičky a otočné naty.

Lyžařských holí je v prodeji 258 000 párů proti loňsku, kdy se jich prodalo 151 000 párů. Jsou zaváděny nové druhy laminátových, kovových i duralových holí. Je však požadováno podstatné zlepšení k obšívaní hlavice, kroužkům a bodům. Neměly by být ani nedostatek tonkinových běžeckých holí. Některé vyhovující druhy lyžařských holí uvedlo na trh družstvo Dřevotvar Znojmo, n. p. Koh-i-noor Bílovec a TOKOZ Žďár. Bvl uskutečněn i dovoz omezeného množství kovových holí z Polska.

Rovněž určitého zlepšení bylo dosaženo i u lyžařských vosků. Vedle dostatečného množství vosků značky SKIVO domácí výroby, která se postupně kvalitně stále zlepšuje a kde zelený a modrý mají již dobrou úroveň, je dovezeno jako reciprocity určité množství vosků značky Bussard z NDR a podařilo se dovézt i omezené množství vosků značky SWIX (běžeckých) a TOKO (sjezdových), které budou v normálním prodeji. Značná cenová rozdílnost všech tří druhů sama pravděpodobně rozhodne o jejich používání a rozsahu příštího dovozu.

Částečného zlepšení bylo dosaženo i u lyžařské obuvi, kde byl dále doplněn celkový sortiment uvedením na trh laciných běžeckých bot n. p. Botana v ceně 185 Kčs a od 1. ledna bude postupně zaváděn na trh i nový typ sjezdových přeskovových bot jednoduchých, bez vnitřního šňorování v průměrné ceně 1000 Kčs. Současně se pracuje na úpravě špiček běžeckých bot (rozšíření) a zlepšení kvality kůže, aby provlhnutí a promáčeni nebylo příčinou tolika kritických připomínek.

Poměrně dobrých výsledků je dosahováno na úseku výstroje, kde prošlévaly větrovky a pružné šponovky se staly módním doplňkem každodenního života. Ve svetrech je dnes možno u nás si

vybrat stejně dobře jako v kapitálistické cizině nejen v kvalitě, ale i ve vzorech, ať již z domácí výroby nebo z dovozu. K informacím jen třeba: na trhu bude 522 000 párů zimních rukavic. Byl uskutečněn i dovoz kvalitních vlněných ponožek (25 Kčs) i podkolenek. Zde bude třeba, aby výrobky pro lyžařský sport plnily i požadované funkční úkoly a nebyly pouze módními doplňky.

Jestliže na úseku výzbroje a výstroje je postupně dosahováno mírného zlepšení, i když letošního roku nebyl uskutečněn dovoz závodních lyží, není tomu tak ve všech případech na úseku výstavby a údržby. I letošního roku jsou vedena přímá jednání, aby byla zajišťována pravidelná údržba závodních tratí v průběhu sezóny ve střediscích, kde budou konána mistrovství a hlavní závody (Špindlerův Mlýn, Harrachov, Pec, Jasná, Vrátná a Vysoké Tatry). Finanční zabezpečení této údržby však není dosud v plném rozsahu kryto. Mimo tato hlavní střediska lyžařského sportu pak zabezpečení údržby tratí a můstků v zimním období je úplně závislé na dobrovolné práci širokého aktivu funkcionářů a závodníků a bude třeba, aby příslušné organizační složky na ni pamatovaly ve svých rozpočtech.

Značnou pomocí na tomto úseku jsou příspěvky od Vládního výboru pro cestovní ruch, kde především na Slovensku jsou z těchto prostředků upravovány četné tratě. Podstatného zlepšení bylo dosaženo pouze na úseku výstavby lyžařských vleků, jichž bude uvedeno do provozu v této sezóně více než 25, z toho opět většina na Slovensku.

Velmi neutěšený je stav lyžařských můstků, především cvičných a středních do velikosti až $P = 50$ m. Tyto můstky jsou v majetkové správě buď tělovýchovných jednot, nebo nižších organizačních složek, nejsou pravidelně udržovány, chátrají a dnes již četné jsou skoro nepoužitelné. Při tom skokanská disciplína je u nás na nejvyšší úrovni a prakticky reprezentantkou lyžování. Zde čeká komisi velká poradenská činnost a organizační práce v tom směru, aby donutila nižší organizační složky včas v plánech zajišťovat finanční prostředky na údržbu i obnovu těchto zařízení obdobně jako jiné sporty.

Ale nejen cvičné můstky, ale i velké můstky s kritickým bodem nad 50 m nejsou pravidelně udržovány, jsou značně zchátralé a jejich bezpečné používání je postupně ohroženo. Na základě provedených odborných posudků navrhuje komise výstavbu snést vrchol nájezdové věže ve Vysokém nad Jizerou z bezpečnostních důvodů, u četných dalších můstků je nutno urychleně přikročit k novému proměření dopadu a přechodu a poměru H:N, trvat na vytvoření speciální údržbářské četvy, neboť zařazení generálních oprav do ročních plá-

nů se setkává s takovými obtížemi ze strany stavební výroby, že prakticky není prováděno nakonec vůbec. Tento nepříznivý stav byl několikrát prodáván, náprava však zatím zjednána nebyla. Není plněn ani úkol postupně připravit a zabezpečit výstavbu velkého můstku s kritickým bodem nad 100 m, a to pro nedostatek investičních prostředků a nemožnost zajištění vhodné stavební výroby.

Bude třeba, aby otázkami plánovitě výstavby, především lyžařských můstků, se zabývalo některé z přícházejících předsednictva sekce lyžování, a přijaté závěry byly pak prosazovány v činnosti orgánů ČSTV pro III. sjezd ČSTV.

Činnost ekonomického úseku sekce lyžování byla nově rozšířena o otázky provozní, zejména v tom směru, že bude nutné napříště zabezpečovat podstatně vyšší příjmy z našich akcí. V tom směru jsou připravovány rámcové zásady, které vedle organizační práce stanoví směr, kterým budou vedena potřebná jednání, aby určitá výnosová provozní zařízení zabezpečovala přímo činnost sekce lyžování, jestliže z její činnosti dosahují především svých zisků. Jde zejména o lyžařské lanovky a vleky, provoz některých horských ubytoven a chat, případně jiných zařízení, které s provozováním lyžování v nejširším slova smyslu souvisějí (doprava na hory v zimě, opravy a případně prodejny zimních sportovních potřeb, upomínek, bufety u sjezdek atd. atd.). Tento úsek, který v činnosti sekce vedle vlastního hospodaření rozpočtem se teprve uvádí v činnost, bude v první fázi nutné zajišťovat také určitě výhody pro kvalifikované činovníky a závodníky. Je tedy rozsah jeho dosud nespůsobilé práce velmi široký a odpovědný a bude třeba mu věnovat značnou pozornost i v nižších organizačních stupních a sekcích, odkud by měly přicházet do ústřední komise podněty a návrhy k zvážením a případnému zabezpečování. Ekonomická komise očekává na tomto úseku, že okresní sekce vyvinou a uplatní také na tomto poli svou velkou iniciativu a pomohou v době co nejkratší až dosud tento opomíjený úsek dovést aspoň na takovou úroveň, jako je dnes komise výzbroje a výstroje.

Materiálně technická základna včetně výzbroje a výstroje sekce lyžování není dosud na takové úrovni jako u některých našich sousedů nebo klasičtějších zemí lyžování. Nejsme v ní však také někde až na posledním místě. Lze zodpovědně říci, že sice velmi zvolna, krok za krokem, se zlepšuje, ale práce v posledních letech dosáhla určitého zlepšení. K dalšímu rozvoji musí nyní také napomoci nejen nová organizační struktura, ale především také nový způsob řízení celého našeho hospodářství.
Inž. JIRÍ JINDŘÍŠEK

Hlídky rozhodčích

V polovině září byla provedena korektura kartáčového otisku nových pravidel, dnes už by měla být nová pravidla (podle slibu tiskárny) v rukou všech rozhodčích. Proti předešlým obsahují jen menší změny.

Zásadní jsou jen u skoku při hodnocení stvlu, kde odpadá hodnocení nájezdu a odrazu, jsou zde nové pokyny pro hodnocení letu vzduchem a doskoku, nová tabulka bodových srážek. Zásadní je též u sjezdu a obřího slalomu, kde se startovní odchyka zvyšuje z jedné na tři vteřiny. Tyto změny platí již od 1. ledna 1966.

Změny menšího rozsahu pramení z nové, lepší formulace nebo vyplývají z nové, dvouступňové organizace čs. tělovýchovy. Kromě toho jde ve všeobecné části o rozšíření druhů závodů o kvalifikační a o kategorizační závody na A, B, C, upravena je věková hranice žactva podle již delší dobu platných zásad pro soutěžení mládeže (rozhodujícím datem pro zařazení do věkových kategorií je 1. září), výkonnostní třídy byly doplněny o mistrovskou, naproti tomu odpadá z JSK titul mistr sportu. Protesty musí být napříště dokládány a za včasné odeslání zpráv o provedení závodů zodpovídá napříště předseda OV a nikoliv ředitel závodů.

V běhu se ruší věkově omezení pro závody na 30 a 50 km, takže je mohou dnes běhat i závodníci již od 21 let, značení lyží pro štafety musí být na každý úsek jiné.

U skoku je příznosoben text u počtu skoků mezinárodním pravidlům (je možné skákat jen dva skoky, u tří pak buď počítat dva nejlepší, nebo první označit zkušebním). Předskokanem může být i závodník v přiodadě, že není k dispozici kvalifikovaný předskokan. V několika případech jsou upraveny i normy pro stavbu lyžařských můstků.

Rozšířena byla o celou kapitolu pravidla biathlonu. J. Č.

Zajišťujete včas výcvikové lyžařské zájezdy v oddíle?

Máme-li prohloubit lyžařskou zdatnost na nejširší základně, nestačí abychom jezdili na hory příležitostně nebo s organizacemi, které provádějí »návštěvy hor« za úplat. Je nutné, abychom v lyžařském oddílu prováděli organizovaný a pravidelný lyžařský výcvik na hodnotných lyžařských výcvikových zájezdech, a to alespoň ze soboty na neděli v hlavním období, pokud nezajistíme kursy alespoň týdenní.

Předpokladem úspěchu je samozřejmě předsezónní příprava, o jejíž náplni však nechceme v tomto příspěvku pojednávat. Oddíly v horských oblastech mají lyžařskou činnost na úseku základního lyžování velmi usnadněnou místními podmínkami — zanedbatelnými nároky na dopravu a odpadnutím ubytovací péče. Při tom však zjišťujeme, že právě tyto oddíly se základním lyžováním příliš nezabývají. Organizačně náročné však jsou podmínky u oddílů z vnitrozemských oblastí.

Při organizaci výcviku musíme vycházet nutně z celoročního plánu, kde na počátku přípravného období si naplánujeme počet zájezdů, který se řídí počtem předpokládaných cvičenců v oddílu tak, abychom zajistili pravidelné vystřídání při výcviku. Zároveň si zajistíme případnou spolupráci s jinými oddíly, tj. při dopravě, ubytování neb zapůjčení cvičitelů.

Nesmíme opomenout, aby při sestavení rozpočtu TJ byly zajištěny náklady nahrazené účastníky (odměny cvičitelů) a pomocí TJ při získání finančních prostředků (brigády, akce oddílu, týdenní zájezdy, vyučování ve školách za úplatu).

V oddíle připravuje výcvikové zájezdy obvykle vedoucí cvičitelského úseku a určený organizační pracovník, příp. další, dle náročnosti akce. Vedoucí cvičitelského úseku jmenuje vedoucího zájezdu, nejlépe zkušeného cvičitele. Dále zajišťuje vyučující cvičitele (v předstihu). Organizační pracovník zajistí dopravu a ubytování, zřídí místo pro termínované přijímání přihlášek a vybírání poplatků. Uzávěrku přihlášek provedeme 3 dny před zájezdem, abychom měli čas na org. zásahy (doplnění zájezdu, změnu místa při nedostatku sněhu apod.).

Máme-li v oddílech opět oživit organizovaný lyžařský výcvik na krátkodobých zájezdech, nesmíme opomenout řádnou propagaci této činnosti. Osvědčilo se kromě besed v tělocvičně a schůzek oddílu vydat zvláštní leták pro členy oddílu a další zájemce z okolí působnosti oddílu. V letáku se uvede účel výcvikových zájezdů, způsob organizace a provádění výcviku. Musí obsahovat údaje o tom, kdo se může na zájezd přihlásit, dokdy a kde, dále předpokládané doby odjezdů, příjezdů, ubytování, cenu zájezdů a služby v této ceně obsažené. Je vhodné uvést v poznámce stupeň obtížnosti zájezdů a poznámky o vhodné výstroji a výzbroji. Uvedou se cíle, které mají být výcvikem za období dosaženy.

Zájezd řídí jeden zodpovědný pracovník, který řídí organizaci i výcvik. Zaručuje, aby cvičitelé podle programu prováděli výcvik. Vlastní výcvik provádíme v družstvech, max. 10členných sestavených podle zdatnosti cvičenců. Vlastní výcvik provádějí LC příp. PLC, může-li být jeho činnost LC kontrolována.

Má-li být organizace zájezdů a provádění výcviku plynulé, nesmíme bohužel ani zanedbat administrativní stránku této činnosti. Vedoucím zájezdu musí před odjezdem obdržet seznam účastníků, aby nezjišťoval teprve v dopravním prostředku,

koho vlastně veze na hory a kdo zaplatil poplatek. Z uvedeného seznamu si předběžně s cvičiteli během dopravy sestaví družstva a seznámí se s cvičenci. Pokud se z cílové stanice provede výstup na chatu, skutečně se tento organizovaně podle připraveného plánu a místních podmínek. Vedoucí zájezdu si zároveň připraví závazný plán ubytování, aby předešel dohadům a zmatkům při příchodu na chatu.

Veškerou činnost na zájezdu včas připravíme, oznámíme program a dbáme na jeho dodržení (doby jídel, nočního klidu, nástupu k výcviku, odjezdu atd.). Určité dobu volna nebo organizujeme hodnotnou zábavu nebo odbornou přednášku. Detailní rozpracování je nutné, jelikož při využití volných sobot můžeme konat zájezdy 2½ denní.

Po návratu ze zájezdu sepíše vedoucí krátkou zprávu o průběhu, událostech, příp. úrazech a námětech ke zlepšení. Cvičitelé předloží ved. cvič. úseku přehled dosaženého výcviku u jednotlivých cvičenců, aby mohli pro další zájezd být včas připraveno řádně zařazení do družstev.

Pokud provádí vedoucí platby ze svěřených prostředků, předá oddílu vyúčtování, i když obdrží platby od účastníků.

Jedině včasnou přípravou těchto rámcově uvedených opatření, jejich dobrým organizačním uspořádáním a rozdělením povinností již před začátkem sezóny zajistíme uspořádání zájezdů hodnotných, kde nenajde místo improvizace.

Jedině tak získáme stálý kolektiv lyžařů vyžadujících výuku lyžování ve svém vlastním oddílu, resp. oddílu organizačně zdatném, který takto výcvik provádí. Tak vrátíme oddílům hlavní náplň jejich činnosti, která byla v minulosti dávana za vzor i v lyžařsky velmi vyspělých zemích — žel v poslední době u nás zaostává.

Ing. K. Pínka
KOZL-LS-ÚV-ČSTV

Josef Cardal vzpomíná:

Mistrovství světa ve švédském Falunu

Pokračujeme ve vzpomínkách zasloužilého mistra sportu Jaroslava Cardala. Je to prvá část posledního vyprávění — o cestě na mistrovství světa v roce 1954 ve Falunu ve Švédsku.

V úterý 9. února 1954 jsme odcestovali v 8.15 hodin z ruzyňského letiště. Je to druhá část výpravy na mistrovství světa. První odletěla v pondělí a čeká na nás ve Stockholmu. V naší části jsou:

běžci: Melich, Cardal, Okuljár, Stebel a Matouš, trenér Weissshäutel, skokani: Jebavý, Chroust, trenér V. Mečíř a dále tech. vedoucí B. Sýkora.

Počasí pěkné, let klidný, v 9.30 přistáváme v Berlíně, další zastavení v Kodani. Letíme dvěma letadly, to proto, že máme příliš mnoho zavazadel. Na druhé letadlo, které za námi mělo odletět za 10 minut, však marně v Kodani čekáme. Lišák Weissshäutel, který seděl v druhém letadle, říkal nám v Berlíně, že zkracovačkami budou ve Stockholmu dřívě než my. Přistáváme ve 13 hodin ve Stockholmu. Na střeše letištní budovy nás vítá posádka druhého letadla spolu s první výpravou jako opozdílce.

Z hlavního města Švédska není vidět zatím nic než letiště a zalesněný rovinný terén. Nasedáme do autobusu, který nás odváží na nádraží. Slabá sněhová vrstva, po asfaltu, misty po dlážděných ulicích ubíhají po levé straně auta. Výstavné domy, neónové reklamy, auta, motocykly, kola. Stop! Nádraží. Hromada našich zavazadel. Marně hledáme dva kufry. Můj a Sýkorův. Ztratily se. Snad již v Ruzyni je nedali do letadla. Boty, všechny vosky a jiné věci bůhví kde. Z našeho vyslanectví budou však po nich pátrat. Pěkné nádraží. Vlasy hrůzou vstávají, když švédští železničáři odbavují naše lyže. Nesmime je vzít do vozu. Praská to, když přídávají lyže za lyžemi na hromadu. Klid! Klid? Kdepak! Lyže přece nejsou ze železa. První připomínka naší nespokojenosti. Trochu se to lepší. Nasedáme do vlaku. Žádný kour lokomotivy. Elektrizace! Pěkné, všude čisto, přesnost.

Ve 20.57 jsme ve Falunu. Nevidíme nic, je noc. Vítání, filmování. Bydlíme 7 km od Falunu. Autobus nás odváží do Frensbachu. Zastavuje u dřevěného jednopatrového domu. Po točících dřevěných schodech se dostáváme do 1. patra, kde jsme ubytováni. Svobodárna, postel vedle postele, tam pět, tam více. Jen postele, nikde skříňe, ale ústřední topení, teplá voda, to nám zatím stačí. Čistounko. Jídla je v přízemí. Stoly pro šest lidí. Místo židli lavice. Obsluhuje se sám. Chleba? Kdepak! Jen podle jména. Připadáš si jak u cukrárně. To jsou víceméně černé oplatky. Bílý jako naše houska. Ale vše nasládlé. Bezvadné mléko, které přinejvýše je džberu, dále máslo. Tak neumřeme.

Třeba se zmínit o jedné věci. Poláci nepřijedou. V Kodani nám to řekl polští »porozovatelé«, kteří jeří na FIS. Koho budeme předhánět?

STŘEDA 10. ÚNOR. Dobře jsme se vyspali, nafedli a jdeme trénovat. Vlastně se jdeme podívat ke startu. Jede s námi průvodce — švédský voják. Zjišťujeme, že se tu vůbec těžko orientuje, ještě že je tu trať na 10 km, kterou si postavili sověští závodníci. Na trati potkáváme a zdravíme se se známými sovětskými závodníky a závodnicemi. Po dlouhém pátrání nalézáme stadión, kde je start a cíl závodu.

Stravování se nám začíná zamlouvat. Přibíráme si též chléb, který jsme si vzali s sebou. Večer hlaloň náš zpěv v naší ubikaci.

Sněhu je málo. Zvláště v lese. Projíždíme travinami, brustičím, musíme se vyhýbat školčákům, kterých je tu habaděj, pařízkům. Les borový, tam břízky. Zde ve Frensbacku jsou domky většinou dřevěné, upravené. Musí tu být hodně jeztek, v létě tu musí být nádherně. Trénujeme na kolečku, na kterém závodí Sověti. Jede se nám dobře. Trať je podobná sverdlovské. Děti jako kobylky tě napadají na každém kroku. Tvůj podpis jim udělá velikou radost.

Vylosování na 30 km je skončeno. Přidělili nám startovní čísla. Na 30 km jede Okuljár a já. Mám č. 45. Aspoň něco, co budu mít na památku. Poněvadž je málo sněhu, je prohlídka třicítiky dva dny před závodem. Trénovali jsme v Bedřichově dobře? Zjišťujeme, že tak na 100% ne. Je to 10 a 20 km.

10 km má mnoho stoupání. Nikde žádná rovina, když — tak vlnitá, odšlapy vpravo, vlevo, prudké sjezdy. Trať je však krásně upravená. Po projetí jsme celí utrádění.

Večer jdeme navštívit sovětské sportovce (2 km od nás). Přátelské ovzduší, beseda, zpěv.

13. ÚNORA 1954 — ZAHĀJENÍ FIS. Počasí přeje Sovětům. Začíná skutečně zima. Teploměr klesl na 19 stupňů pod nulou. Já, Okuljár a Weissshäutel nejedme na zahájení. Důkladně se připravujeme na závody. Obloha v noci zcela jasná. Mrzne. Závody začínají za 22 stupňů pod nulou. Mrazy přišly za Sověty. Máme dobře namazáno? Autobus nás společně s Francouzi a Rumuny odváží na stadión. Můj dlouholetý soupeř Carrara jede s námi. A také se mnou startuje. Startují dva v jedné minutě. Mistrovství světa — nejlepší z nejlepších. Letos může stavět každý stát 8 závodníků. Pro nás je to samozřejmě neúhoda.

Závodníci vyjíždějí na trať. Ze stadiónu se jede asi 1 km po rovině. Vyjíždím s Francouzem Carrarou. Od startu nasazuje prudké tempo a získává po ujetí 1 km náskok 20 až 30 metrů. Náskok si stále udržuje. Je to dost ostré tempo. Prudké stoupání, prudké, nebezpečné, i když upravené, sjezdy. Ve 4 km mě předjíždí Kuzin (má na mne již 1 min.). Carrara se drží asi 200 m a mezi námi je rozdíl 50—100 m. V 10. km, když projíždíme stadiónem, kde je 20 000 diváků, je Carrara stále přede mnou. Diváci každého závodníka povzbuzují. Heja, heja Carrara, heja, heja Cardal Českoslovakia. Na 15. km je první občerstvovací stanice, Carrara nestaví. Dva hlty čaje a dvě kostky cukru znamenají, že Carrara je už 150 m přede mnou. Když jsou větší stoupání, vzdálenost se mezi námi zmenšuje. Na 16. km je nejnebezpečnější sjezd. Neupadl jsem, ale ani Carrara. Na 18. km mě předjíždí Fin, je samozřejmě, že už jsem také dost soupeřů předstihl. Na 20. km hlavní občerstvovací stanice. Carrara opět projíždí. Stavím na čaji. Ale vzdálenost mezi námi se opět zvyšuje — na 200 m. Teď si říkám — buď anebo! Přidávám do kopců. Vzdálenost se zmenšuje, na 22. km jsem mu již na patách. Netáči se, ale slyší mne. Chvilí jedu za ním. Najednou padá v zatáčce na rovině. Předjíždím ho. Rychle vstává a už mi vytrvale šlapa na zadky lyží. Pouštím ho dopředu. Jsme v mírném stoupání na 24. km. Samá boule. Vidím, že je na nich nějak nejistý. Odpočal jsem si za ním. Zdá se mi, že bych mohl být rychleji. Ve 25. km nastává prudké stoupání. Křičím na Carraru, aby mě pustil (francouzsky) a už to pálim ze všech sil do kopce. Ani se neohlídnou. Zdá se mi, že už neslyším Carraru. Na 25. km mi již naši říkájí (i ženy) a mají radost, že jsem nebezpečného Francouze setřásl. Posledních 5 km jedu s chuff. Povzbuzování řadami diváků, povzbuzován 30 000 diváků na stadiónu jedu do cílové pásy. Vašek Weissshäutel má velkou radost. S umístěním to nebude tak zlé. Ani Emil Okuljár nejede špatně!

Mám radost, že mistrem světa se stává Kuzin. Skončil jsem na 22. místě, Emil na 40. Teprve druhý den zjišťuji, že Carrara, s nímž jsem tak dlouho bojoval, vzdal před 25. km. Prý zlomil lyži.

I když se zdá na první pohled málo umístění špatně, není tak špatně. Přede mnou jsou Sověti, Finové, Švédové, Norové a dva Italové. Ale za mnou 6 Norů, 4 Švédové, 2 Sověti a další závodníci z různých národů. Křest na FIS dopadl pro nás dobře. I náš vyslanec Klěčka zhodnotil naši účast zde ve Švédsku a má radost z našeho umístění.

Odpoledne trávníme u lyžařského mústku společně se 60 000 diváky. Finové porazili Nory. Náš Felix končí na velmi pěkném 19. místě. Za ním zůstali mj. všichni skokani z SSSR.

(Dokončení příště)

NA SLOVÍČKO se závodníky, trenéry a pořadateli lyžařských závodů

Že zdravé soutěžení je základem závodění, je samozřejmé. Lyžařské závody si udržují dobrou tradici, i když na jejich uspořádání klademe stále větší požadavky a náročnost a někdy pronásíme i přísnou kritiku se snahou mít všechny závody takové, na nichž by si lyžaři s plnou chutí a vervou zazávodili a změřili vzájemně síly a z nichž by měli plnou radost i pořadatelé.

Pořadatelé se však mnohdy zaměřují pouze na technickou přípravu a vlastní provedení závodů, které je pro samotný závod nejdůležitější, ale přitom opomíjejí jejich předběžnou přípravu i propagaci závodů.

Mělo by být samozřejmostí včasné vydání rozpisu-propozice (schválených příslušným orgánem) a jejich rozeslání lyžařským oddílům a základnám, které od napadnutí prvního sněhu čekají na podrobnější podmínky závodů, jež jsou uveřejňovány v celostátním, oblastním i okresním kalendářích. Čekají na tyto rozpisy, aby se dověděli o termínu a způsobu přihlášek, o losování, traťích a místcích, o možnostech a podmínkách ubytování a dalších podrobnostech organizace závodů.

Včasným vydáním rozpisů s podmínkami závodů a jejich rozesláním na lyžařské oddíly, s jejichž účastí možno počítat, usnadní si pořadatelé samotnou organizaci závodů. Ovšem lyžařské oddíly a závodníci na druhé straně musejí respektovat ustanovení rozpisů, závaznosti přihlášek k ubytování i fádnych přihlášek k závodům podle jednotlivých disciplín a kategorií.

Pořadatelé sami nejlépe vědí, co zmatků a starostí jim působí přihlášky závodníků, kteří nepřijedou nebo kteří přijedou nehlášením nebo hlášením na poslední chvíli. Zde je třeba větší disciplíny, svědomitosti i odpovědnosti ze strany L. O. a závodníků, neboť ztěžují nejen dobré uspořádání závodů, ale mnohdy poškozují i samy sebe.

Chtějí-li mít závodníci dobré závody, musejí také sami k jejich dobrému uspořádání přispět svou disciplinovaností, včasným podáváním přihlášek s uvedením všech údajů, které pořadatel vyžaduje, i dodržováním všech ostatních podmínek závodů a pravidel lyžařských závodů. Závody budou moci být potom odstartovány ve stanovený čas k plné spokojenosti pořadatelů i závodníků, bez mnohdy zbytečných »dohadovaček«.

Vlastní provedení závodů od startu do cíle jistě rozhodčí zvládnou s odbornou rutinou a závodníci s radostí ze závodění, s radostí z rychlého sjezdu a stoupání a letu vzduchem, i když mnohdy i s vypětím sil, ale s plnou chutí a úsilím dosáhnou těch nejlepších sportovních výkonů.

A než se naděješ, je zde cíl nebo dojezd můstku, dosažený čas a změřený výkon, vyhlášení a vydání výsledků závodů.

A zde se opět setkáváme s kamenem úrazu, o který »škobrtají« pořadatelé závodů.

Tímto kamenem úrazu je zpracování, vydání a rozeslání výsledků.

Každým rokem jsou pořadatelé lyžařských závodů při jejich hodnocení na aktivech, konferencích trenérů a plenárních zasedáních sekcí oprávněně kritizováni za to, že výsledky závodů nezašlou vůbec nebo s velkým zpožděním, a to ještě mnohdy nedostatečně zpracované (bodové vyhodnocení pro žebříčky). A přece teprve rozesláním výsledků a odesláním zprávy o závodě vyšším organizačním složkám (okresním lyžařským sekcím, oblastním soutěžním komisím nebo ústřední

sekcí lyžování] by měl být závod teprve ukončen.

Vždyt na výsledky čekají nejen závodníci sami, aby si mohli porovnat dosažené výkony vzájemně mezi sebou, aby je porovnali se svými tréninkovými plány, čekají na ně trenéři, lyžařské oddíly, lyžařské základny a lyžařské sekce, aby podle nich mohli udělovat výkonnostní třídy, zpracovávat průběžné žebříčky závodníků po každém závodě, hodnocení lyžařských oddílů, okresů i oblastí a provádět další rozборы výkonnosti lyžařských závodníků.

Toto vše by měli mít na paměti pořadatelé a tak, jako je třeba včasným vydáním rozpisu připravit lyžařské závody, tak včasným — skutečně včasným — vydáním a rozesláním výsledků lyžařské závody ukončit.

A mohla by být spokojenost na všech stranách.

Podle pravidel lyžařských závodů je pořadatel povinen poslat výsledky závodů do pěti dnů TJ, jejichž příslušníci se závodů zúčastnili, a kromě toho je pořadatel povinen vyhotovit zprávu o závodě [protokol], který je povinen odeslat i s výsledky nadřazeným složkám takto:

Ze závodů mistrovských a přeborů ČSSR, celostátních kvalifikačních závodů a závodů ligových a mezinárodních — ústřední sekcí lyžování (STK) a to protokol jednou, výsledky třikrát.

Z okresních přeborů, z oblastních kvalifikačních závodů, ze závodů soutěže L. O. a klasifikačních závodů, při nichž jsou splněny podmínky pro udělení II. VT — oblastní soutěžní komisí protokol jednou, výsledky dvakrát, okresní sekcí lyžování protokol i výsledky jednou.

O náborových závodech, při nichž jsou splněny podmínky III. VT a VT mládeže (I. i II.) — okresní sekcí lyžování protokol i výsledky jednou.

Za včasné a správné rozeslání výsledku a protokolu odpovídá předseda OV závodu.

Splněním těchto povinností splníte nejen povinnost danou pravidly lyžování, ale vyslyšíte i hlasy a volání trenérů, závodníků i řady dalších dobrovolných pracovníků, kterým usnadníte již samu o sobě náročnou práci a umlčíte tak i dosud oprávněnou kritiku, která plnou vahou dopadá na pořadatele lyžařských závodů.

Jistě snahou nás všech, kteří jakýmkoli způsobem zajišťujeme přípravu, organizaci i provedení závodů, je, aby probíhaly na dobře připravených traťích a místcích, aby závodníci měli tu nejlepší příležitost a podmínky k závodění, aby lyžařské závody přispívaly ke zvyšování sportovní výkonnosti a k zlepšení výsledků i na mezinárodních závodech.

A dobré závody do všech důsledků budeme mít jen při vzájemně dobrém spolupráci, ve shodě a v pohodě mezi závodníky, trenéry i rozhodčími při dodržování nejen pravidel lyžařských závodů, ale i pravidel fair play, abychom si po ukončení zimy, která nám již klepe na okna, mohli s klidným svědomím říci: Letošní lyžařské závody se opravdu vydařily.

FR. TÁBORSKÝ, předseda ÚSTK

Kalendář lyžařských soutěží a závodů v roce 1967

ÚVOD

Předkládáme lyžařské veřejnosti přehled lyžařských závodů zařazených do celostátního kalendáře na rok 1967. V celostátním lyžařském kalendáři jsou zařazené:

1. závody kategorie A:

Mistrovství CSSR, přebory ČSSR, jednotlivců.

Mistrovství družstev — I. liga.

Celostátní kvalifikační závody.

Závody celostátní soutěže družstev ve skoku a sruženém závodě.

Celostátní finále II. ČSSH.

Celostátní přebory sektorové (Vys. školy, min. vnitra, Čs. armády, SVAZARM).

Významné mezinárodní závody.

Tyto závody jsou určeny pro nejvyspělejší závodníky mistrovské třídy, I. VT a ve výjimečných případech závodníky II. VT (v ženách, dále v závodech ve skoku, sruženém, závodníky zařazené pro I. ligu na soupiskách nebo jmenovitě vybrané ÚTR).

Podrobné podmínky účasti budou uvedeny v rozpisech jednotlivých závodů. Závody ligové (soutěž družstev) jsou zároveň závody kvalifikačními, z nichž spolu s výsledky z mistrovství a přeboru ČSSR bude sestaven celostátní žebříček závodníků podle zásad vydaných ÚSTK a který bude rozhodující pro výběr závodníků do vrcholných závodů v příštím roce 1968.

2. závody kategorie B:

Oblastní kvalifikační závody.

Oblastní vylučovací kola II. ČSSH.

Významné závody určené oblastní soutěžní komisí (OSK).

Tyto závody jsou určeny pro závodníky nejméně II. nebo III. VT. Další podmínky účasti nebo omezení účasti budou stanoveny v rozpisech těchto závodů. Z výsledků oblastních kvalifikačních závodů budou OSK sestavovat oblastní žebříčky závodníků, které spolu s celostátními žebříčky budou určovat výběr závodníků do závodů kategorie A (u závodů pořádaných ČSTV). Závody kategorie A+B jsou zařazené v celostátním kalendáři lyžařských závodů.

Další kategorie závodů C jsou okresní přebory, okresní kola II. ČSSH a všechny ostatní závody okresního nebo místního významu. Tyto závody budou obsaženy v kalendáři OSK a okresních sekcí.

Tyto závody jsou určeny pro masovou účast závodníků bez jakéhokoli omezení výkonnostními třídami. Podmínky účasti, případně omezení počtu místními podmínkami stanoví pořadatel v rozpisu.

Pro žactvo je v kalendáři určen celostátní kvalifikační závod ve sjezdových disciplínách a dodatečně bude určen 1 závod pro klasické disciplíny.

Limity I. výkonnostní třídy mohou závodníci splnit na těchto závodech: Mistrovství, přebory ČSSR, celostátní kvalifikační závody a oblastní kvalifikační závody.

Limity I. a II. výkonnostní třídy mládeže lze splnit na přeborech ČSSR, ve finále II. ČSSH, v celostátních a oblastních kvalifikačních závodech dorostu, případně v dalších zvlášť významných závodech, které určí OSK.

Termíny celostátního kalendáře jsou závazné a je na pořadatelích, aby vytvořili pro všechny závodníky nejen regulérní podmínky, ale aby všechny lyžařské závody měly dobrou úroveň a závodníci upřímnou radost ze závodění s největším úsilím dosáhnout nejlepších výsledků a výkonů.

Frant. Táborský, předseda STK lyžařské sekce ÚV ČSTV

VRCHOLNÉ LYŽAŘSKÉ ZÁVODY

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
Sjezdové disciplíny:						
7.— 8. 1.	Telnice, Krušné hory	Telnické slalomy	2X sl	MŽ	Chem. Ústí	1. cel. kval. I. liga
14.—15. 1.	Bouřňák	Veřejný závod	sl, os	D	Lok. Teplice	4/D cel. kval.
4.— 5. 2.	Herlíkovice, Krkonoše	Horské květy Zd. Pelce	sl, os	D	Sp. Vrchlabí	1/D. cel. kval.
6.—10. 2.	Špindlerův Mlýn	Akademická mistr. ČSSR	sjezdové	MŽ	Sl. Tech. Brno	
11.—12. 2.	Špindlerův Mlýn	Skorkovského mem.	sl, os	MŽ	Sl. Tech. Brno	2. cel. kval. I. liga
18.—19. 2.	Říčky, Orl. hory	Celostátní závod	sl, os	ž	J. Ústí n. Orl.	
19.—22. 2.	Chopok	Přebor dorostu ČSSR	sjezdové	D	Dyn. N. Tatry	2/D. cel. kval.
23.—26. 2.	Chopok	Finále II. ČSSH	sjezdové	D	Dyn. N. Tatry	
25.—26. 2.	Skalnaté Pleso	Veřejný závod	2X sjezd	MŽ	Sn Smokovec	
6.— 8. 3.	Vrátná	Jánošíkova valaška	sj	MŽ	Sn M. Fatra-Žilina	3. cel. kval. I. liga
9.—12. 3.	Vrátná	Mistrovství ČSSR	sjezdové	MŽ	Sn M. Fatra	[náhradní]
16.—18. 3.	Vrátná	Jánošíkův opasek	sl, sj	D	Sn M. Fatra	3/D. cel. kval.
19.—21. 3.	Tatr. Lomnica	Velká cena Slovenska XIII.	sl, os	MŽ	MV Vys. Tatry	
1.— 2. 4.	Špindlerův Mlýn	Závod Osvobození	sl, os	MŽ	Sl. VŠ Praha	4. cel. kval. I. liga
8.— 9. 4.	Chopok	Postup. závod do I. ligy	sl, os	MŽ	Sp. Piesok	

Kategorie A

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
Běh:						
30.—31. 12.	Harrachov	Pohár Harrachovských skláren	běh	MŽ	J. Harrachov	1. cel. kval. I. liga
28.—29. 1.	Kremnica	Velká cena Kremnice	běh	D	B. Kremnica	1/D. cel. kval.
4.—5. 2.	Silač	XXI. Bezroukův mem.	běh	MŽ	Lok. Zvolen	2. cel. kval. I. liga
6.—10. 2.	Špindlerův Mlýn	Akademická mistr. ČSSR	běh	MŽ	Sl. Tech. Brno	
12. 2.	Nové Město n. Mor.	Přebor dorostu ČSSR	běh	D	S. Nové Město	
11.—12. 2.	Nové Město n. Mor.	Mistr. ČSSR — Hančův mem.	50 km	D	S. Nové Město	2/D. cel. kval.
19.—22. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Veřejný závod	běh	M	B. Osek	3/D. cel. kval.
23.—26. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Finále II. ČSSH	běh	D	B. Osek	
18.—19. 2.	Mšeno	Veřejný závod	běh	MŽ	J. Mšeno	3. cel. kval. I. liga
4.—5. 3.	Harrachov	Evropské kritérium	běh	D	J. Harrachov	
9.—12. 3.	Štrbské Pleso	Mistrovství ČSSR	běh	MŽ	MNV Vys. Tatry	
11.—12. 3.	Štrbské Pleso	Tatranský pohár	běh	MŽ	MNV Vys. Tatry	mezln.
18.—19. 3.	Špičák, Šumava	Postup. záv. do I. ligy + veř. z.	běh	MŽ	RH Plzeň	4. cel. kval. I. liga

Skok:

1. 1.	Harrachov	Pohár Harrachovských skláren	skok	M	J. Harrachov	1. cel. kval.
26.—29. 1.	Špindlerův Mlýn, Liberec	Týden skoků	skok	M	Sn Špindlerův Mlýn	
	Vysoké n. Jiz.	Týden skoků	skok	M	OV Liberec	
6.—10. 2.	Špindlerův Mlýn	Akademická mistr. ČSSR	skok	M	J. Vysoké	2. cel. kval.
11.—12. 2.	Nové Město n. Mor.	Veřejný závod	skok	D	Sl. Tech. Brno	
19.—22. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Přebor ČSSR	skok	D	S. N. Město	1/D. cel. kval.
23.—26. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Finále II. ČSSH	skok	D	B. Osek	2/D. cel. kval.
4.—5. 3.	Harrachov	Finále II. ČSSH + krit. jun.	skok	Dml	B. Osek	
11.—12. 3.	Štrbské Pleso	Tatranský pohár	skok	Dst.	J. Harrachov	
25.—26. 3.	Špindlerův Mlýn	Mistrovství ČSSR	skok	M	MNV Vys. Tatry	3. cel. kval.
25.—26. 3.	Špindlerův Mlýn	Veřejný závod	skok	M	Sn Špindlerův Mlýn	4. cel. kval.
				D	Sn Špindlerův Mlýn	3/D. cel. kval.

Závod sdružený:

30. 12.—1. 1.	Harrachov	Pohár Harrachovských skláren	sdruž.	M	J. Harrachov	1. cel. kval.
14.—15. 1.	Tanvald	Zimní mírové slavnosti	sdruž.	M	TJ Seba Tanvald	2. cel. kval.
21.—22. 1.	Nové Město n. Mor.	Zlatá lyže Českom. vys.	sdruž.	M	S. N. Město n. M.	3. cel. kval.
6.—10. 2.	Špindlerův Mlýn	Akademická mistr. ČSSR	sdruž.	M	Sl. Tech. Brno	
11.—12. 2.	Nové Město n. Mor.	Veřejný závod	sdruž.	D	S. N. Město n. M.	1/D. cel. kval.
19.—22. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Přebor dorostu ČSSR	sdruž.	D	B. Osek	2/D. cel. kval.
23.—26. 2.	Nové Město v Kruš. h.	Finále II. ČSSH	sdruž.	D	B. Osek	
9.—12. 3.	Štrbské Pleso	Mistrovství ČSSR	sdruž.	M	MNV Vys. Tatry	4. cel. kval.
11.—12. 3.	Štrbské Pleso	Tatranský pohár	sdruž.	M	MNV Vys. Tatry	mezln.

Různé:

8. 1.	Libverda	Malorážný kvalif. závod	biath.	M	MV Svazarm Praha	
21.—23. 1.	Harrachov	Mistr. ČSSR — velkorážné	biath.	M		
12. 2.	Žďár n. S.	Malorážný kvalif. závod	biath.	M	OV Svazarm Žďár n. S.	
13.—19. 2.	Pústevny	XVII. přebor min. vlntra	branné	MŽ		
19. 2. [26. 2.]	Krkonosé	V. roč. malorážka	biath.	M	Svazarm Škoda Praha	
19.—27. 2.	Špindlerův Mlýn	Přebor čs. armády	kl+sj.	MŽ		
10.—12. 3.	Herlíkovice	Celostátní finále a přebor učňovského dorostu	kl+sj.	D		
3. 4.		Resortní přebory učň. dor.	kl+sj.	D		
3.—5. 3.	Lipt. Mikuláš	Mistr. ČSSR (malý biath.)	biath.	M		

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
18.—19. 2.	Čechy	Oblastní výběrové závody	biath.	M	OV Trutnov — Svazarm	
(25.—26. 2.)	Morava	Oblastní výběrové závody	biath.	M	OV Jihlava — Svazarm	
	Slovensko	Oblastní výběrové závody	biath.	M	OV Lípt. Mikuláš — Svazarm	

Oblast Čechy střed

26. 12.	Špindlerův Mlýn	Na prvním sněhu	běh	MŽ	Sn ÚV ČSTV	
8. 1.	Rennerovy boudy	Malý biathlon	20 km	M	Sp. Skoda	
14.—15. 1.	Rokytnice n. J.	Čertova pláň, obl. kval.	běh	MŽ	Sn Zdravotník	II. liga
14.—15. 1.	Bobř louky	Veř. závod, obl. kval.	běh	D	Slávia ÚRO	
15.—21. 1.	Špindlerův Mlýn	Přebor MV Praha	kl+sj.	MŽD	LS MV Praha	
21.—22. 1.	Herlíkovice	Veř. závod, obl. kval.	sl, os	MŽ	Avia Čakovice	II. liga
21.—22. 1.	Špindlerův Mlýn	Veř. závod, obl. kval.	sl, os	D	Slávia ÚRO	
28.—29. 1.	Herlíkovice	Veř. závod, obl. kval.	běh	MŽ	Avia Čakovice	II. liga
28.—29. 1.	Dvoračky	Veř. závod, obl. kval.	běh	D	Sp. Ml. Boleslav	
29. 1.—4. 2.	Ještěd	Obl. přebor vys. škol	běh, sl, os	MŽ	VŠST Liberec	
29. 1.—5. 2.	Harrachov	Obl. přebor	klas.+sj.	Ž	OSK Střed. Čechy	
10.—12. 2.	Krkonoše	Veř. závod, obl. kval.	sl, sj	D	OV ČSTV Kolín	
11.—12. 2.	Mísečky	Přes tři kopce	běh	MŽD	Sp. Vršovice	
17.—19. 2.	Špindlerův Mlýn	Veř. závod, obl. kval.	sl, sj	MŽ	RH Praha	II. liga
18.—19. 2.	Špindlerův Mlýn	Veř. závod, obl. kval.	běh	MŽ	Sl. VŠ Praha	II. liga
5. 3.	Friesovky	Štít Pragovky	běh	MŽD	Sp. AZKG	
12. 3.	Klášteřka	Jarní patnáctka	běh	MŽ	Sp. Bohemians	
18.—19. 3.	Rokytnice n. J.	Veř. závod, obl. kval.	sl, os	MŽ	Sp. Bohemians	II. liga
26. 3.	Krkonoše	Závod hlídek	70, 25 km	MŽ	Sn ÚV ČST + RH Hr. Král.	
1.—2. 4.	Dvoračky	Mem. kpt. Jaroše	běh	MŽD	Sp. Ml. Boleslav	

Oblast Čechy — východ

Klasické:

30. 12.—1. 1.	Harrachov	Pohár Harrachovských skláren	běh, skok, štaf.	MŽD	okres, TJ RH Semily + J. Harrachov	I. liga
1. 1.	Josefův Důl	Veřejný závod	běh	DŽ	Jablonec n. N.	
8. 1.	Hoření Paseky	Podještědská 15	běh	MŽD	Liberec	
7.—8. 1.	Mšeno n. N.	Oblastní s mezín. úč.	sdr. sk. št.	MŽD	Jablonec	
14.—15. 1.	Jičín	Cena Prachov. skal	běh	MŽDž	jičín	
15. 1.	Žacléř	Veřejný závod	skok	MDŽ	Trutnov	
15. 1.	Trutnov	Trutnovská 15	běh	MŽDž	Trutnov	
15. 1.	Kořenov	Oblastní ČSSH	běh	MŽD	Jablonec	
14.—15. 1.	Tanvald	Zimní mírové slavnosti + OP	sdr. skok, běh	MŽDž	TJ Seba	
15. 1.	Mšeno n. N.	Veřejný závod	běh	ž	Jablonec	
21. 1.	Bedřichov	Šátek textilany + OP, ČSSH	běh	MŽD	Liberec	
22. 1.	Bedřichov	Vratislavický koberec	běh	MŽD	Liberec	
22. 1.	Vratislavice	OP, ČSSH, Vratislavický kob.	skok, sdr.	MD	Liberec	
22. 1.	Jiřetín n. B.	Veřejný závod	běh, skok, sdr.	ž	Jablonec	
29. 1.	Vrchlabí	Oblastní závod	běh	MŽDž	Trutnov	
29. 1.	Svoboda n. Ú.	Oblastní závod	skok	ž	Trutnov	
29. 1.	Liberec	Veřejný závod	skok	MDž	Liberec	
28. 1.	Nová Ves n. N.	Veřejný závod	štaf.	ž	Jablonec	
29. 1.	Zásada	Veřejný závod	běh, skok, sdr.	ž	Jablonec	
29. 1.	Horní Branná	Oblastní závod	štaf.	MŽD	Semily	
29. 1.	Vysoké n. J.	Šachty — veř. závod	skok	M	Semily	
29. 1.	Běloves	Veřejný závod	skok	Dž	Náchod	

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
5. 2.	Pecka	Harantův okruh	běh	MZDŽ	Jičín	
4.—5. 2.	Police n. M.	Oblastní závod	běh, sk, sdr.	D	Náchod	
5. 2.	Rychnov-Pulečny	Veřejný závod	běh	ž	Jablonec	
5. 2.	Vrkošlavice	Veřejný závod	skok	ž	Jablonec	
5. 2.	Police n. M.	Malá cena Police	sdr.	ž	Náchod	
5. 2.	Náchod	Náchodská 15	běh	M	Náchod	
12. 2.	Skuhrov n. Bělou	Orlický pohár	běh	MZDŽ	Rychnov n. K.	
12. 2.	Libverda	O krále Jizerských hor	běh	MZD	Liberec	
12. 2.	Hodkovice	Veřejný závod	skok	ž	Liberec	
12. 2.	Lučany	Lučanský pohár	běh	DŽ	Jablonec	
11.—12. 2.	Machov	Štít Machova	skok	MD	Náchod	
19. 2.	Zacléř	Pohár MNV	skok	MDŽ	Trutnov	
19. 2.	Dolní Branná	Veřejný závod	běh	DŽ	Jablonec	
19. 2.	Mšeno n. J.	Maternův memoriál	běh	MŽ	Jablonec	
18. 2.	Zlatá Olešnice	Veřejný závod	skok	DŽ	Trutnov	
19. 2.	Zlatá Olešnice	Veřejný závod	štaf.	DŽ	Jablonec	
26. 2.	Náchod	Maratón	běh	M	Náchod	
28. 2.	Špindlerův Mlýn	Náchodská 15 (náhr. term.)	30+10 km	MŽ	Trutnov	
5. 3.	Zacléř	Obl. závod	skok	ž	Trutnov	
5. 3.	Desná v Jiz. h.	Veřejný závod	skok	ž	Jablonec	
11.—12. 3.	Harrachov	Oblastní přebor	běh, sk, sd.	ž	Semily	
12. 3.	Pomezní boudy	Krakonošův štít, II. liga	běh	MZDŽ	Pardubice	
26. 3.	Deštné v Orl. h.	Put. pohár bafuňářů	běh	MŽ	Rychnov n. K.	
2. 4.	Mísečky	Mem. Hanče a Vrbaty	štaf.	MZD	Semily	
30. 4.	Luční bouda	Rozloučení se sněhem	běh	MZDŽ	Trutnov	

Sjezdové:

8. 1.	Špindlerův Mlýn	Veřejný závod	os	Dml. ž.	Trutnov	
8. 1.	Desná	Veřejný závod	os	ž	Jablonec	
15. 1.	Nová Paka	Veřejný závod	sl	MŠD	Jičín	
15. 1.	Rokytnice n. J.	Veřejný závod	sj	MZDst.	Semily	
21.—22. 2.	Janské Lázně	Velká cena — obl. z.	sj	D	Trutnov	
22. 1.	Desná	X. jubil. závod	sl	D	Jablonec	
4.—5. 2.	Prácheň	Českolipský pohár	sl, os	ž	Česká Lípa	
4.—5. 2.	Mladé Buky	Cena Mladých Buků	sj	ž	Trutnov	
4.—5. 2.	Popelnice	Obl. II. liga	os	MŽ	Jablonec	
12. 2.	Stará Paka	VII. Štít Chocholky	sj	MŽD	Jičín	
12. 2.	Zvičina	Pohár Zvičiny	sj	MŽD	Trutnov	
19. 2.	Janské Lázně	Cena lázní	sj	MŽD	Trutnov	
19. 2.	Ještěd	Ještědský pohár	os	ž	Liberec	
18.—19. 2.	Špičák	Mem. M. Erbena, obl. záv.	os	MŽ	Jablonec	
18.—19. 2.	Desná	X. Pohár Jabl. sklárů	sl	MŽ	Jablonec	
26. 2.	Zacléř	Hornický kahanec	sj, os	MŽD	Trutnov	
26. 2.	Ještěd	Ještědský pohár	sj	MŽD	Liberec	
26. 2.	Železný Brod	Pohár žactva	sj	ž	Semily	
5. 3.	Deštné	Orlický pohár	sl, sj	MŽD	Rychnov n. K.	
6.—8. 3.	Špičák	Oblastní přebory	os, sj	ž	Jablonec	
12. 3.	Pec p. Sněžkou	Veřejný závod	os	Dml. ž.	Trutnov	
14.—15. 3.	Špičák	Velká cena TJ LIAZ	os, sj	ž	Jablonec	

D-veř.
obl., D-veř.

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
19. 3.	Janské Lázně	Pohár ROH	os, sj	ž	Trutnov	
25.—26. 3.	Pec p. Sněžkou	Cena Pece	sj	Dml. ž	Trutnov	
2. 4.	Javoří Důl	Obl. kval. závod	os	Dml. ž.	Pardubice	
7. 5.	Lví Důl	Rozloučení se sněhem	sl	MŽD	Trutnov	

Oblast Čechy — západ

Klasické:

26. 12. (31.)	Boží Dar	Veřejný závod	běh	MŽDž	Sn Karlovy Vary	
8. 1.	Špičák	15 km Šumavou, II. liga	běh	MŽž	Lok. Plzeň	obl. ž.
8. 1.	Suchá	Veřejný závod	skok	MD	TJ Jáchymov	
15. 1.	Stachy	XVIII. Stašská 15	běh	MŽD	S. Stachy	
15. 1.	Boží Dar	Žákovská liga	běh	ž	Sn K. Vary	
22. 1.	Abertamy	Štít města Abertam	běh	ž	RZ Abertamy	
22. 1.	Klíny	III. r. Pohár Chem. záv. SČSP	běh	MŽDž	Chem. z. Litvínov	
22. 1.	Abertamy	Žákovská liga	běh	ž	RZ Abertamy	
22. 1.	Kubova Huť	Veř. záv., obl. přeb.	běh	MŽDž	Sp. Strakonice	
27. 1.	Dmout	Veřejný závod	skok	MDž	J. Domažlice	
29. 1.	Vimperk	Vimperská 30 — II. liga	běh	MŽD	S. Vimperk	D. obl.
29. 1.	Nové Město v Kruš. h.	Krušnohorský pohár	běh. sk. sdr.	MD	B. Osek	obl. sdr.
29. 1.	Hřebečná	Pohár abertamského můstku	skok	MD	RZ Abertamy	
29. 1.	Boží Dar	Štít Krušných hor	běh	MŽDž	Sn K. Vary	
5. 2.	Hor. Blatná	Blatenská stezka	běh, sdr.	MŽDž	T. H. Blatná	obl. mimo ž.
5. 2.	Pernink	Mem. E. Ulmana	sdruž.	MD	S. Pernink	obl. sdr.
5. 2.	Výhledy	Lyžařská pion. olympiáda	běh	ž	OSL Domažlice	
5. 2.	Kraslice	Veřejný závod	skok	MD	T. Kraslice	
12. 2.	Díly	Běh Haltravou	běh	MŽDž	S. Díly	
12. 2.	Lužické h.	O stříbrnou lyži Luž. h.	běh	MŽD	TJ D. Podluží	
12. 2.	Mariánské Lázně	Žákovská liga	běh	ž	Sn M. Lázně	
19. 2.	Mariánské Lázně	Okolo pramenů	běh	MŽD	Sn M. Lázně	obl.
19. 2.	Kamenice	Veřejný závod	skok	MD	TJ Č. Kamenice	
19. 2.	Špičák	IV. Běh Šumavskými hvězdy	běh	MŽD	TJ Špičák	
19. 2.	Černava	Žákovská liga	běh	ž	TJ Černava	
26. 2.	Domažlice	Chodská třicítka	běh	MŽJ	OSL Domažlice	obl.
26. 2.	Hřebečná	Veřejný závod	skok	MDž	RZ Abertamy	
26. 2.	Stachy	Velká cena Šumavy	skok	MDž	S. Stachy	
26. 2.	Vilémov	VI. roč. závod	skok	D	Stp Vilémov	
26. 2.	Aš	Žákovská liga	štaf.	ž	J. Aš	
5. 3.	Jáchymov	Velká cena Jáchymova	skok	MDž	TJ Jáchymov	
5. 3.	Šumava	Zlatá lyže Šumavy	štaf.	MŽDž	Sj Plzeň MP	
5. 3.	Hojná Voda	III. roč. veř. závodu	běh	MŽDž	Mot. Č. Budějovice	
12. 3.	Abertamy	Štafety míru	štaf.	MŽ	RZ Abertamy	obl.
18.—19. 3.	Špičák	Celost. kval. do I. ligy	běh, štaf.	MŽ	RH Plzeň	cel. záv.
19. 3.	Boží Dar	Božidarské jarní běhy	běh	ž		obl.
19. 3.	Pernink	Perninský pohár	skok	MDž	S. Pernink	
19. 3.	Stachy	X. roč. jarního běhu	běh	MŽDž	S. Stachy	
26. 3.	Kubova Huť	Boubínské štafety	štaf.	MŽDž	Sp. Strakonice	

Sjezdové:

17.—18. 12.	Telnice	Oblastní závody	2xsl.	MŽD	Chem. Ústí	obl.
30.—31. 12.	Bouřňák	Silvestrovské závody	sl, os	MŽDž	Lok. Teplice	
7.—8. 1.	Telnice	Celost. kval. I. liga	2xsl.	MŽ	Chem. Ústí	cel.

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
8. 1.	Neklid	Božídarský	os	MŽ		
8. 1.	Bouřňák	Veřejný závod	sl, os	D	S. Teplice	4/D cel. kval.
14.—15. 1.	Bouřňák	Veřejný závod	os	MŽD	Lok. Teplice	
20.—21. 1.	Bouřňák	Štít Průboje, II. liga	sl, os	MŽD	Lok. Teplice	obl.
28.—29. 1.	Klínovec	Štít Klínovce, II. liga	2X sj.	MŽD	B. Jáchymov	obl.
29. 1.	Klíný	Štít mladých chemiků	sj	D	CHZ Litvínov	
4.—5. 2.	Klíný	III. r. Štít. Chem. závodů	sl	MŽD	CHZ Litvínov	
5. 2.	Jáchymov	Veřejný závod	sj	ž	B. Jáchymov	
5. 2.	Meziboří	Veřejný závod	sl, os	ž	B. Meziboří	
11.—12. 2.	Bouřňák	Oblastní závody	sjezdové	ž	Lok. Teplice	
18.—19. 2.	Lipno	V. r. Pohár elektr. Lipno	sl, os	Dž	El. Lipno	
19. 2.	Neklid	Veřejný závod	sl	ž	Ž. K. Vary	
19. 2.	Telnice	Mem. P. Veselého, I. roč.	os	Dž	Kovo Děčín	
19. 2.	Bouřňák	Veřejný závod	os	MŽD	Lok. Teplice	
25.—26. 2.	Špičák	Velká cena Špičáku	2X os	MŽD		obl.
4.—5. 3.	Boubín	Velká cena Boubína	sl, os	Dž	Sp. Strakonice	
16.—17. 3.	Telnice	Veřejný závod	sl	ž	Chem. Ústí	
19. 3.	Špičák	IX. roč. Jarní	sl	MŽD	OSL Klatovy	
2. 4.	Klínovec	Štít Klínovce	sl	MŽDst	Ž. K. Vary	

Oblast — Morava

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
26. 12.	Kněhyně	Veřejný závod			LZ Rožnov p. R.	
26. 12.	Růžená	Veřejný závod			S. Růžená	
1. 1.	Dolní Bečva	Pohár Valašska	běh	MŽD	S. Růžená	
8. 1.	Třeštk	Mem. Josefa Dufka	běh	MŽDž	J. Dolní Bečva	
14. 1.	Č. Třebová	Třebovská 15	skok	MD	J. Otrokovice	
15. 1.	Č. Třebová	Cena Č. Třebové	běh	MŽD	Lok. Č. Třebová	
15. 1.	Č. Třebová	Stebelův memoriál	běh	MŽD	Lok. Č. Třebová	
15. 1.	Javorový	XV. r. Mem. J. Tomšů	štaf.	MŽD	TŽ Třinec	
15. 1.	Velké Karlovice	XIII. r. Jihlavská 15	běh	MŽD	T. V. Karlovice	
15. 1.	Čeřín	Žďárská 15	běh	MŽD	Dyn. Jihlava	
15. 1.	Žďár n. S.	Veřejný závod	běh	MŽDž	J. Žďár	
15. 1.	Tesák	běh	Dž	MŽDž	T. Bystřice p. H.	
21.—22. 1.	Nové Město n. M.	Zlatá lyže	běh, sdr.	MŽD	S. N. Město	II. liga
21.—22. 1.	Ostravice	Veřejný závod	sdr. sk.	Dml. ž.	S. Ostravice	obl.
22. 1.	Lysá hora	Veřejný závod	běh	M	TJ VP Frýdek-Místek	
22. 1.	Třebíč	Mem. O. Pokorného	běh	MŽD	J. Třebíč	
29. 1.	Nýdek	Oblastní z. ČSSH	běh	JD	S. Nýdek	
29. 1.	Nýdek	Pohár bratrství	skok	MD	S. Nýdek	mezln.
28.—29. 1.	Nýdek	Oblastní kval. z.	sůruž.	MD	S. Nýdek	obl.
5. 2.	Ostravice	Velká cena Beskyd	skok	MDž	S. Ostravice	obl.
5. 2.	Č. Třebová	Obl. kval. závod	běh	Dž	Lok. Č. Třebová	obl.
5. 2.	Rýmařov	Okolo Rýmařova	běh	M	J. Rýmařov	
5. 2.	Vel. Klobouky	Běh ploštinami	běh	MŽD	Sp. Val. Klobouky	
12. 2.	Rožnov p. R.	XII. r. Pohár TJ Rožnov	skok, běh, sdr.	MŽD	TJ Rožnov	obl.
19. 2.	Ostravice	Štít vesnice	skok	MDž	S. Ostravice	
19. 2.	Svratka	Obl. kval. závod	běh	Mž	Sp. Svratka	obl.
19. 2.	Bruntál	Pohár MNV	běh	MŽD	Sj Bruntál	
19. 2.	Tesák	V. r. Pohár TJ Tatroň	běh	MŽD	T. Bystřice p. H.	
26. 2.	Vsetín	XII. roč. Mem. L. Mítka	běh	MŽD	Sp. MEZ Vsetín	
5. 3.	Bílá	Bezručova stezka	štaf.	M	S. Ostravice	
11.—12. 3.	Třeštk	IV. r. 100 let TJVM	běh, štaf.	MŽD	TJ Val. Meziříčí	obl.

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
12. 3.	Praděd	Seniorská 12	běh	M	Sp. Moravie M. Údolf	
12. 3.	Čeřínek	Poslední stopa	běh	MŽDž	Dyn. Jihlava	
12. 3.	Bílá	Cena zotavoven ROH	skok	Dml. ž.	Beskyd Bílá	
Sjezdové:						
30. 12.	Pustevny	O malý kahanec Banfku	sl	ž	B. Ostrava	
8. 1.	Javorový	Malá cena Hutníka	os	ž	TŽ Třinec	
8. 1.	Dolní Bečva	Mem. M. Kulišťáka	sl	MŽD	J. D. Bečva	
14.—15. 1.	Čeladná	Cena Smrkovice	sl	MŽD	RH Místek	
15. 1.	Bílá	Malá zbojnická valaška	sl	ž	Beskyd Bílá	
21.—22. 1.	Čeladná	Obl. finále ČSSH	sl, os	ž	RH Místek	
21.—22. 1.	Červ. Sedlo	Obl. kval., II. liga	sl, os	MŽ	MV Brno	obl.
28.—29. 1.	Javorový	Cena Hutníka, II. liga	sl, os	MŽ	TŽ Třinec	
28.—29. 1.	Lopeník	Obl. finále ČSSH	sl, os	D	OV Uh. Brod	
29. 1.	Mladkov	Veřejný závod	sl	ž	Mladkov	
31. 1.	Jihlava	Zimní olymp. mládeže	os	ž	ODPM Jihlava	
5. 2.	Vsetín	Štít města Vsetína	sl	MŽD	Sp. Z. Vsetín	
11.—12. 2.	Špindlerův Mlýn	Skorkovského mem., I. liga	sl, os	MŽ	Slávia Tech. Brno	cel.
11.—12. 2.	Javorník	Pohár Javoroky	sl, os	D	TJ Gottwaldov	obl.
12. 2.	V. Karlovice	Vsacký pohárek	sl	ž	Sp. M. Vsetín	
17.—19. 2.	Pustevny	Kahanec Baníka, obl. II. liga	sj, os	MŽ	B. Ostrava	obl.
18.—19. 2.	Říčky	VII. r. Pohár mládeže	sl, os	ž	J. Ústí n. Orł.	cel.
19. 2.	Bílá	Zbojnická valaška	sl	MŽD	Beskyd Bílá	
19. 2.	Mrsklesy	Olymp. mládeže	sl, os	ž	S. Mrsklesy	
19. 2.	Portáš	Stříbrná vložka	sl, sj	ž	TJ Gottwaldov	
19. 2.	Javorník	Pohár Podfaté	sj	MŽD	Mor. Otrokovice	
19. 2.	Ostravice	Putovní pohár mládeže	sl	ž	TJ Poruba	
25.—26. 2.	Mikulčín Vrch	Pohár SPP, II. liga	sl, os	MŽ	OV Uh. Hradiště	obl.
26. 2.	Val. Klobouky	Bílé potoky	sl	MŽD	Sp. Val. Klobouky	
4.—5. 3.	Lysá Hora	Ondrášova cena	sl, os	D	TJVP Frýdek M.	obl.
5. 3.	V. Karlovice	Vsacký pohár	sl	MŽD	Sp. M. Vsetín	
12. 3.	Lysá Hora	Malá Ondrášova cena	os	ž	TJVP Frýdek M.	
19. 3.	Bílá	Jarní slalom mládeže	sl	ž	Slávia Ostrava	
19. 3.	Čeladná	Cena Sněhové závěje	os	ž	RH Místek	
19. 3.	D. Bečva	Memoriál Tošenovského	os	MŽD	J. Dol. Bečva	
26. 3.	V. Karlovice	Cena strýce z Gigule	sl	MŽD	T. V. Karlovice	
2. 4.	Praděd	Seniorský	os	MŽ	MŽ Olomouc	

Oblast — Slovensko

26. 12.	Vršatec	I. r. Okolo Vršatca	beh	všetko	Sp. SMZ Dubnica	
26. 12.	Žlté Piesky	Otvor. lyž. mostka	skok	MD	ČH B. Bystrica	
1. 1.	Chvojníca	X. r. cena CHZWP	beh	všetky	Iskra Nováky	
1. 1.	Tatr. Lomnica	Venerovského mem.	beh	MŽD	T. T. Lomnica	
1. 1.	Tisovec	Štít Hrabovej	beh	všetky	Spoj. z. Tisovec	
7.—8. 1.	B. Bystrica	Verejné preteky	skok	M	ČH B. Bystrica	
7.—8. 1.	Vrbické pleso	Okolo Vrbického plesa	beh	MŽD	Dyn. N. Tatry	
8. 1.	Gerlachov	Mem. 24 padlých	beh	MŽD	Dr. Gerlachov	
8. 1.	Vyhne	Trubanov memoriál	štaf.	všetky	B. Vyhne	
8. 1.	Soblahov	Prímát Považia	beh	všetky	TJ Trenčín	
8. 1.	Podkonice	VI. r. Podkonická 15, II. liga	beh	MŽD	T. Podkonice	obl. + 1/D
8. 1.	Kamzík	Verejné preteky	beh	MŽD	TJ Žižka Bratislava	
15. 1.	Jahodná	III. r. Cena Košíc	beh	MJ	Lok. VSŽ Košice	

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
15. 1.	Svit	Verejné preteky	štaf.	MŽD	Iskra Svít	
15. 1.	Borík Žilina	Cena mesta Žiliny, II. liga	beh	MŽD	Sn M. Fatra	obl. + K. 2/D
15. 1.	Dolany	Verejné preteky	beh	všetky	Dr. Dolany	
22. 1.	Považská Bystrica	XI. r. Vel. cena Manína	beh	všetky	Sp. PS Pov. Bystrica	
22. 1.	Bardejov	Verejné preteky	beh	všetky	Part. Bardejov	
22. 1.	Dobšiná	Pohár mesta Dobšiná	beh	všetky	Kovo Dobšiná	
22. 1.	Tatr. Lomnica	Oslob. Vys. Tatier	beh	MŽD	T. Tatr. Lomnica	
28.—29. 1.	Kremnica	Veľká cena Slovenska — majstr.	beh, štaf.	všetky	B. Kremnica	obl. + 3/D
29. 1.	Pov. Chlumec	Verejné preteky	skok	MD	Sn M. Fatra	
29. 1.	Nová Dubnica	Cena Novej Dubnice	beh	DŽ	ADAST N. Dubnica	
5. 2.	Ban. Bystrica	Mezinár. preteky	skok	M	ČH B. Bystrica	
5. 2.	Báňská Štiavnica	Biela stuha B. Štiavnica	štaf.	všetky	B. Ban. Štiavnica	
5. 2.	Tatr. Štrba	Okolo Štrby	30 km	M	Dr. Tatr. Štrba	
5. 2.	Borda	Pohár dargovských hrd. XIV. r.	beh	všetky	Sj Sečovce	
4.—5. 2.	Sliach	XXI. Bezroukov memorilál	beh	MŽ	Lok. Zvolen	
12. 2.	Závažná Poruba	VIII. r. osl. mládeže	beh	nar. 9. 5. 45	Pok. Záv. Poruba	
12. 2.	Mlynky	Pohár. Slov. rudohoria	beh	MŽD	B. Mlynky	
12. 2.	Turč. Teplice	IX. r. Cena Št. kúpelov	beh	všetky	B. Turč. Teplice	
12. 2.	St. Smokovec	Verejné preteky	beh	MŽD	Sn Smokovec	
19. 2.	Ban. Bystrica	Liga mládeže — finále	skok	D	ČH Ban. Bystrica	
19. 2.	Ban. Bystrica	Mem. J. Zatureckého	beh	MŽD	ČH Ban. Bystrica	
19. 2.	Cemjata	Štít mesta Prešova	beh	všetky	OZ Prešov	
26. 2.	Hronec	Verejné preteky	skok	MD	T. Hronec	
26. 2.	Ploštín	Cena MNV Ploštín	beh	všetky	Snaha Ploštín	
26. 2.	Spiš. Nová Ves	Novoveská 30 km	beh	MŽD	T. Sp. N. Ves	
26. 2.	Štrbské Pleso	Verejné preteky	beh	MŽD	Sn Š. Pleso	
5. 3.	Štrbské Pleso	Memoriál hrdinov SNP	beh	MŽD	ČH Poprad	
5. 3.	Podkonice	VI. r. Cena požiarnikov	skok	MD	T. Podkonice	
3.—5. 3.	Lipt. Mikuláš	Majstr. ČSSR v SPBZ	branné	MD	Svazarm	
9.—12. 3.	Štrbské Pleso	Majstr. ČSSR, Tatr. pohár	beh, sdr.	MŽ	MNV Vys. Tatry	mezin., celost.
19. 3.	Važec	Cena važeckých jaskýň	beh	MŽD	Lok. Važec	
26. 3.	Štrbské Pleso	Jarné preteky	beh	MŽD	LZ T. Lomnica	
Zjazdové:						
25. 12.	Opalisko	Slalom Opaliska	sl	MŽD	Dukla Lipt. Mikuláš	
26. 12.	Priečhyba	O cenu Priečhyby	sl	MŽD	Dyn. N. Tatry	
1. 1.	Hrebienok	Verejné preteky	sl	MŽD	Sn Smokovec	
7.—8. 1.	Kamzík	Verejné preteky	sl	MŽD	Lok. Bratislava	
8. 1.	Jahodná	VIII. r. Cena Košíc	sl	MŽD	Lok. VSŽ Košice	
8. 1.	Regetovka	Verejné preteky	sl	MŽD	Partizán Bardejov	
14.—15. 1.	Chopok-juh	Cena Sverm. žel., II. liga	sl, zj.	MŽ	B. Podbrezová	obl. kval.
15. 1.	Malno Brdo	Verejné preteky	os	MŽD	TJ Ružomberok	
15. 1.	Skalnaté Pleso	Ver. pret. dor. liga	zj	MŽD	T. T. Lomnica	obl. kval. D
15. 1.	Levoča	Verejné preteky	sl	MŽD	Sn Levoča	
15. 1.	Gelnica	Lukačov memorilál	os	MŽD	Sn Gelnica	
15. 1.	Donovaly	Ver. pret. dor. liga	os	MŽD	ČH B. Bystrica	obl. kval. D
21.—22. 1.	Husárik	Pohár Kysúc	os	MŽD	Lok. Čadca	
22. 1.	Tatr. Lomnica	Verejné preteky	sl	MŽD	T. T. Lomnica	
22. 1.	Gelnica	Štít mesta Gelnica	sl	MŽDŽ	Sn Gelnica	

Datum:	Místo:	Název:	Disciplína:	Kateg.:	Pořadatel:	Druh závodu:
21.—22. 1.	Bezovec	VI. r. Pohár tvorby	sl	MŽD	Sp. Piešťany	
29. 1.	Klač. Magura	Verejné preteky	os	MŽD	Lok. Vrútky	
28.—29. 1.	Plejsi	VIII. r. Mem. Fr. Pažouta	sl, os	Ž	Pokrok Krompachy	
29. 1.	Hrebienok	Vel. cena Tatier Vys. dor. liga	sl	MŽD	Sn Smokovec	obl. kval. D
29. 1.	Čertov	Cena Iskry Púchov, dor. liga	sl	MŽD	Iskra Púchov	obl. kval. D
26.—27. 1.	Hrebienok	Grand-Prix Grand hotel	zj	MŽ	Inter hotel St. Smok.	
3.—5. 2.	Chvatimech	Verejné preteky	sl, os	Ž	Sp. Piesok	
5. 2.	Štós	Pohár záv. Sandrik	sl	MŽD	Štós Sp.	
5. 2.	Smolník	Pohár žel. baní	sl	všetko	B. Smolník	
5. 2.	Mart. hole	Mem. J. Nováka, II. liga	sl	MŽ	Sp. Martin	obl. kval.
5. 2.	Skalnaté Pleso	Mem. obetí lavín	sl	Dž	Jednota Kežmarok	
11.—12. 2.	Remata	Banický kahanec, dor. liga	sl, os	MŽD	B. Handlová	obl. kval.
11.—12. 2.	Plejsi	Pohár kromp. vzbúry, dor. liga	sl, os	MŽD	Pok. Krompachy	obl. kval.
12. 2.	Vysoká	X. roč. Ceny Podkoníc	zj, os	MŽD	T. Podkonice	
12. 2.	Tatr. Lomnica	Verejné preteky	sl	Dž	T. T. Lomnica	
19. 2.	Husárik	Mem. Fr. Hrčku	os	Dž	Lok. Čadca	
19. 2.	Rejkov	Verejné preteky	os	všetko	Spoj. záv. Tisovce	
18.—19. 2.	Klak	X. r. Pohár Hor. Nitry	zj, os	všetko	Iskra Nitr. Pravno	
19. 2.	Svit	Mem. Sl. Cagašika	sl	MŽD	Iskra Svit	
19. 2.	Opalisko	O cenu Opaliska, II. liga	os	MŽD	P. Záv. Poruba	obl. kval.
18.—22. 2.	Chopok	Prebor CSSR	zjazdové	D	Dyn. Nízké Tatry	celost. kval.
23.—26. 2.	Chopok	Finále II. ČSSH	zjazdové	D	Dyn. Nízké Tatry	
26. 2.	Mlynky	Kahanec bane Mlynky	os	všetko	B. Mlynky	
26. 2.	Inovec	Halašov mem.	sl	MŽD	TJ Trenčín	
26.—26. 2.	Lipovce	Šar. pohár., Mem. J. Veheca	sl	MŽD	Lok. OZ Prešov	
25.—26. 2.	Skalnaté Pleso	Verejné preteky	zj 2X	MŽ	Sn Smokovec	celost. kval.
5. 3.	Mlynky	Geologické kladivo	os	všetko	Geol. Rožnava	
5. 3.	Homolka	III. r. Ceny Homolky	sl	všetko	B. Handlová	
3.—5. 3.	Chopok	28. r. Velká cena Dem. jask.	sl, os	MŽD	Dyn. L. Mikuláš	medz.
12. 3.	Křižná	Verejné preteky	os	MŽD	ČH B. Bystrica	
12. 3.	Podkonice	Verejné preteky	os	MŽD	T. Podkonice	
12. 3.	Bukovica	XVIII. r. Strm. doliny	sl	MŽD	JRD Lipt. Poruba	
6.—8. 3.	Vrátná	Janošíkova valaška	2X zj.	MŽ	Sn MF Žilina	
9.—12. 3.	Vrátná	Majstr. ČSSR	zjazd.	MŽ	Sn MF Žilina	
15.—18. 3.	Jasná	Stret. novinárov — medzin.	zjazd.	MŽ	Dyn. Nízké Tatry	
16.—18. 3.	Vrátná	Janošíkov opasok	sl, zj	D	Sn MF Žilina	celost. kval.
19.—21. 3.	Skalnaté Pleso	XIII. r. Velká cena Slovenska	sl, os	MŽ	MV Vysoké Tatry	
26.—27. 3.	Skalnaté Pleso	Velkonočné preteky	sl, os	MŽD	T. T. Lomnica	
2. 4.	Popradské Pleso	Dračia branka	zj	MŽ	Sn Štrbské Pleso	
9. 4.	Zelené pleso	Jastrabia veža	sl	MŽD	T. T. Lomnica	
9. 4.	Žiarská dolina	X. r. Cena Lipt. hol	os	MŽD	Žiar Stavovind.	
8.—9. 4.	Chopok-juh	Postupné preteky do I. ligy	sl, os	MŽ	Sp. Piesok	
16. 4.	Fatr. Kriváň	XIV. r. Oslob. Sučian	os	MŽD	TJ Sučany	
16. 4.	Velká stud. dol.	Verejné preteky	sl	MŽD	Sn Smokovec	
22.—23. 4.	Chopok-juh	Majstr. Slovenska — V. c. N. T.	sl, os	MŽD	Most. Brezno	
7. 5.	Roháče	O goralský klobúk	sl	MŽD	Sl. Dol. Kubín	
7. 5.	Ďumbier	Slalom funkcionárov	sl	MŽ	ČH B. Bystrica	
25. 6.	Zelené pleso	Verejné preteky	sl	M	TJ Kežmarok	
1.—2. 7.	Zelené pleso	Mem. hrdinov SNP	sl	M	TJ Kežmarok	

Okolo soutěží mládeže JAK V ROCE 1967?

Velmi mnoho se mluvilo při hodnocení uplynulé zimy a při přípravě lyžařských soutěží v nejbližších letech, v souvislosti se změnou v organizačním uspořádání ČSTV (v dvoustupňové řízení), o závodění mládeže.

A není bez zajímavosti, že není jednota v názorech nejen v nižších složkách, ale ani ve vrcholných orgánech, jak ukázala diskuse na celostátních aktivech sportovně technických pracovníků lyžařských sekcí, konference trenérů i celostátní aktiv ústřední sekce lyžování za účasti předsedů okresních sekcí lyžování.

Jedni tvrdí, že naše mládež (žactvo a mladší dorost) by měla být ušetřena cestování, že časté závodění narušuje školní výchovu; je poukazováno na to, že při závodění se projevuje přirozená snaha zvítězit — být rychlejší, silnější, zdatnější, rozhodnější, taktičtější — vlastnosti, které vyžadujeme, ale že na druhé straně je třeba tuto tendenci zvítězit nad protivníkem účelně omezovat a regulovat proto, aby neohrozila zdraví soupeřů, aby se citové reakce udržely v mezích účelnými návyky, které je nutné u mládeže pěstovat již od raného dětství. Zdůrazňuje se, že závodění mládeže je více prostředkem k tomu, aby byla získána k trvalému a soustavnému sportování, přičemž samotná vrcholná výkonnost je druhořadá. Je argumentováno hlediskem zdravotním, nestálostí výkonů a mnoha dalšími, které vedou k tomu, že vrcholné závody mládeže jsou omezovány (nejsou přebory ČSSR žactva ani jiný celostátní kvalifikační závod žactva a v roce 1967 ani celostátní kvalifikační závod mladšího dorostu). A není bez zajímavosti, že i řada trenérů považuje celostátní závody žactva a mladšího dorostu za zbytečné.

Druzí naopak s plnou vehemencí volají po tom, aby celostátní závody žactva a mladšího dorostu byly pořádány, volají po celostátním »Poháru žactva«, který byl navrhován, ale nebyl předsednictvem ÚV ČSTV schválen. Zdůrazňují, že právě mládež je tím základem pro další rozvoj závodního lyžování, že již od žactva je nutno sledovat výkonnost mladých závodníků a jejich výkonnost srovnávat i v celostátním měřítku, že žáci i žákyňe mnohdy dosahují lepších výkonů než dorostenky a dorostenky, že i v mezinárodních soutěžích dosahují právě ti nej-

mladší nejlepší výkonů, a uvádějí i důvody další, i když jich není tolik jako u té první skupiny.

V této souvislosti ozývají se i hlasy, aby vyspělí žáci a žákyňe mohli být přefazováni do vyšší věkové kategorie a mohli závodit na závodech společně s dorostem. Každým rokem se stává, že vedoucí závodníci přivezou na závody dorostu (a bylo to i na letošních přeborech dorostu) i žactvo a prozrazují jejich start a odvolávají se na jejich mimořádnou výkonnost.

Při této příležitosti chtěl bych upozornit na Směrnice pro závodění mládeže, které dovolují trvalé přefazování do vyšší věkové kategorie pouze z dorostu po dovršení 17 let. Kromě této možnosti ústřední sekce lyžování na doporučení své trenérské rady jmenuje před zahájením závodního období skupinu nejvyspělejších sportovců z kategorie dorostu, kteří mohou ve stanovených závodech startovat ve skoku a sjezdových disciplínách i v kategorii dospělých v rozsahu závodění vymezeném pro jejich věkovou kategorii. Vydané směrnice jsou závazné pro všechny tělovýchovné orgány a složky tělovýchovného hnutí i pro všechny pracovníky působící v TV mládeže.

Dojde-li totiž v důsledku jejich zanedbání k vážnému poškození zdraví mladého závodníka, budou voláni k odpovědnosti cvičitelé, trenéři, učitelé. Tuto okolnost je třeba zvláště podtrhnout a uvědomit si ji, i když opomímám i disciplinární postih za porušení pravidel.

Jen ještě výňatek ze Směrnic pro závodění mládeže, které byly schváleny předsednictvem ÚV ČSTV v dohodě s ministerstvem zdravotnictví, ministerstvem školství a kultury, ÚV ČSM, ÚRO a ÚV Svazarmu:

»Účelem Směrnic pro závodění mládeže je přispět k upevnění zdraví, zvýšení celkové sportovní výkonnosti a prohloubení mravní stránky sportující československé veřejnosti.«

Omezil jsem se jen na citování ustanovení Směrnic bez dalšího komentáře, ale k těmto Směrnicím a požadavkům na jejich uvolnění by se v prvé řadě měli vyjádřit

lékaři, a uvítali bychom jejich hlas a stanovisko i na stránkách »Lyžařství«.

A jaké tedy budeme mít změny v závodění a v lyžařských závodech naší mládeže v roce 1967.

Směrnice pro závodění mládeže vydané ÚV ČSTV (uveřejněné jako příloha k Tělovýchovnému pracovníku č. 2, ročník 1964) zůstávají v platnosti v plném rozsahu i v příštím roce, neboť jejich úpravy a změny se provádějí vždy v určitých časových obdobích.

Vyvrcholením závodu dorostu bude i v roce 1967 **přebor ČSSR, a to v kategorii mladšího i staršího dorostu**. V těchto přeborech by měli startovat pouze naši nejlepší mladí závodníci podle přísného výběru. Podkladem pro výběr účasti na přeborech ČSSR budou žebříčky závodníků a případně směrná čísla u některých kategorií (ml. dorost).

Žebříčky závodníků, které budou sestavovány celostátně i v jednotlivých oblastech ve všech kategoriích a disciplínách koncem každého závodního období, stávají se totiž nejvýraznějším ukazatelem standardní výkonnosti závodníků z několika předem určených závodů. Přitom bude ponechána možnost, aby závodníci na podkladě výjimečných výkonů dosažených v běžném roce (výrazné umístění v celostátních nebo oblastních kvalifikačních závodech před závodníky, kteří postoupí do vyšších soutěží na základě výkonnostního žebříčku) postoupili do vyšších soutěží výjimečně ještě v témže roce. Tyto případy budou jmenovitě posuzovat ÚSTK a ÚTR příslušné disciplíny.

Za účelem zajištění kvalifikačního výběru závodníků pro dorostenecké přebory ČSSR budou každým rokem vypisovány **celostátní kvalifikační závody — v roce 1967 — 3 závody v kategorii staršího**

dorostu, z nichž bude sestaven celostátní žebříček této kategorie.

Celostátní kvalifikační závody mladšího dorostu a žactva v roce 1967 vypisovány nebudou.

V jednotlivých oblastech budou vypisovány **oblastní kvalifikační závody** — a to v roce 1967 pro kategorii staršího a mladšího dorostu 2 závody, pro kategorii žactva 1 kvalifikační závod — u žactva tento závod má mít charakter oblastního přeboru, neboť v oblastech závody vrcholí.

Oblastní soutěžní komise z těchto závodů bude sestavovat oblastní žebříčky, které budou podkladem pro výběr účasti v celostátních a oblastních kvalifikačních závodech příštího roku, případně pro stanovení směrných čísel v těchto závodech.

Tyto oblastní kvalifikační závody dorostu a žactva budou vypisovány namísto dosavadních krajských přeborů, a tím dojde u závodníků těchto kategorií k vzájemnému měření sil ve větších územních celcích, než tomu bylo dosud (v krajských přeborech), a tím i k lepšímu vzájemnému srovnání výkonosti těchto mladých závodníků, a to jak u jednotlivců, tak i mezi jednotlivými okresy a oddíly.

Nejvýznamnější okresní soutěží budou jako dosud **okresní přebory** v jednotlivých okresech a vypisují se ve všech kategoriích a disciplínách, jsou-li pro ně podmínky.

Vedle těchto okresních přeborů, které mají přispívat k zajištění sportovní výkonosti, organizují se ještě soutěže vysloveně masového charakteru sjednocené pod názvem **»Sportovní hry mládeže a pracovníků«** (SHMP), které mají podchytit co nejvíce zájemců o provádění sportovní činnosti.

A nejnižším typem přebornických soutěží jsou přebory TJ (lyžařských oddílů).

V roce 1967 mají být uspořádány ještě II. ČSSR jako soutěží okresů (okresních družstev) v kategoriích

dorostu a juniorů. Na základě okresního kola mají být ustavena okresní družstva, která se mají utkat v kvalifikační soutěži v rámci oblasti a nejlepší družstva postoupit do celostátního finále (za účasti nejlepších 10 okresních družstev).

Samozřejmě vedle všech těchto soutěží bude uspořádána, nebo měla by být uspořádána, celá řada dalších závodů s charakterem **veřejných závodů**.

A právě zde by měly okresní sekce vyvinout tu největší snahu a iniciativu, aby ti nejmladší závodníci měli dostatek příležitosti k závodění, a to bez toho náročného cestování. Lyžařské oddíly by měly pro mládež pořádat závody přímo v místě s přizváním mladých závodníků z nejbližšího okolí a právě zde vytvářet onu masovou základnu i základ postupného zvyšování výkonosti.

S dobrým námětem k podpoře závodění mládeže přichází TJ Slovan K. Vary s okresní sekcí, kde navrhuje a v okrese již organizačně připravují soutěž družstev žactva, kde v okrese uskuteční pět závodů žactva, z nichž se provede hodnocení nejlepších družstev, přičemž spojují hodnocení nejlepších výkonů i masovou účast.

S úspěchem se na Slovensku pořádá tzv. liga mládeže, kterou chtějí řešit generační problém sjezdářiny na Slovensku a kterou chtějí získat mládež pro závodní lyžování a posílit její odbornou výchovu v lyžařských oddílech.

Tyto uvedené dva příklady myslím nejlépe ukazují, kam a jak bychom měli zaměřit své síly v závodění mládeže.

I když jistě celostátní »Pohár žactva« by přispěl k vzájemnému srovnání sil i ke zvýšení výkonosti špičky mladých závodníků, ukázal by, jak v které oblasti, okrese a oddílech se nejmladším závodníkům věnují, přece jen hlavní úsilí zaměřené na závodění mládeže by se mělo vyvinout v okresech a v lyžařských oddílech. Vždyť zvláště v tom největším mládí by mělo být využito kolektivní výchovy nejmladších závodníků; využít i té přirozené touhy vytvořit party kluků a děvčat, u nichž je třeba podnítit touhu po dobrodružství, které poskytuje již samotný pobyt v horských i podhorských zasněžených kopcích, samotná jízda na lyžích a tím spíše lyžařské závody.

Ale i v těchto soutěžích kolektivů (družstev) stejně jako v soutěžích dospělých (liga) je třeba vidět nikoli jen jediný cíl — dosáhnout nejvyšší počet bodů a nejlepšího umístění v těchto soutěžích. Od těchto soutěží očekáváme daleko více.

Tyto všechny soutěže kolektivů (družstev) je nutno chápat jako prostředek k získání dalších závodníků, a to právě mládeže (u dospělých i žen), sdružovat je v dobré lyžařské party v lyžařských oddílech, které jsou základním článkem aktivního provádění lyžování vůbec, vytvářet jim i příznivé materiální podmínky pro závodění, pořádat pro ně dobré závody, při nichž by se utkávali rovnocenní soupeři — a to vše by mělo vést i ke zvyšování výkonosti závodníků jednotlivců.

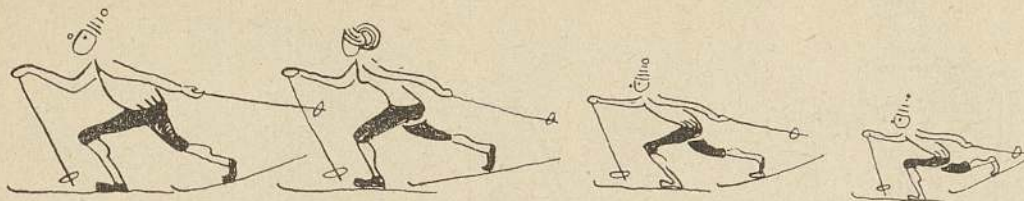
V nové organizační struktuře ČSTV je kladen důraz na činnost OV ČSTV a tím i na okresní sekce lyžování. A právě v závodění mládeže by okresní sekce měly plně pochopit význam místních závodů a právě okresní sekce a lyžařské oddíly by nám měly vytvořit onu základnu, od které bychom se mohli směle odrazit k vyšším cílům, abychom nepřeslapovali na místě, ale šli dopředu s cílem dosáhnout významného místa i na mezinárodních kolbištích.

F. TABORSKÝ, předseda ŮSTK

Dokumentární snímek ze svatby lyžařského páru Rudé hvězdy Semily — biathlonisty Stanislava Fajstavera a běžkyně Evy Šnebergerové — je dílem úspěšné reprezentantky Evy Paulusové.

Musí být lyžařský běh slabinou?

Na jiném místě uveřejňujeme dokončení zajímavých zkušeností našich trenérů Josefa Prokeše a Jaroslava Potměšila z jejich pobytu s lyžaři Slávie Praha VŠ ve Finsku. Také následující příspěvek Karla Veseleho z KTV VŠST Liberec hovoří k tomuto tématu:

Náš obdiv k běžecké technice a výsledkům severských závodníků je dostatečně znám. Snažíme se zachytit všechno, co je okolo této sportovní dokonalosti pro nás neznámé. Pokoušíme se tyto poznatky použít při dohánění výkonnostního náskoku Seveřanů. Podle mého názoru se nám toto úsilí v poslední době nedaří. V běžeckých disciplínách prožíváme pasivní dobu, kdy se nám nepovedlo udržet tempo vývoje ani se státý nám klimaticky podobnými (NSR, Itálie, NDR, Polsko, Bulharsko).

Při svém zimním studijním měsíčním pobytu ve finské škole jsem měl možnost sledovat přípravu dětí. Jisté se z nich budou vybírat jednová nastupci Mäntyranta, Laurilly či Kankonenna. Po první otázce — jak to s dětmi dělají — se dozvíte, že nepokládají za nutné mluvit o učení běžecké techniky. Přírodní podmínky a tradice daly vzniknout metodice přípravy, která je právě na tomto základě hluboko uložena v podvědomí lyžařských pracovníků.

Třemi základními stupni lyžařské výchovy jsou zde:

- a) rodinná výchova;
- b) školní výchova;
- c) výchova špičkových závodníků.

Těmito stupni procházejí všichni vynikající finští lyžaři.

a) Od nejútlejšího věku jsou lyže, nejprve upevněné na válečkách, potom turistické lyže s běžecským vázáním, každodenní radostí dětí v zimě. Dlouhé (na naše poměry až moc dlouhé) vycházky celých rodin za 20—30stupňového mrazu v hlubokém sněhu nejsou žádnou zvláštností. Je to nepsaná povinnost rodičů. Do šesti let absolvuje skoro každé dítě malý kurs lyžařské výchovy. Kursy jsou odborně vedeny učiteli národních škol (dobrovolně i placeně). V útlé odborné příručce, kterou pro tyto účely vydal Finský lyžařský svaz, je heslo: »CO NEJMÉNĚ SLOV, HODNĚ JEZDIT A STÁLE OPAKOVAT ZÁKLADNÍ PRVKY«. Děti v tomto věku naježdí k získání lyžařského odznaku za zimu až 300 km a účastní se čtyř až osmi závodů. Po takové přípravě se dá jistě předpokládat jejich další vývoj.

b) Jak vypadá lyžování v základní finské škole.

Velké množství lyží opěných o zdi škol (a neztrácejí se!!!), zvláštní přístřešky, kde jsou lyže po celou zimu bez dozoru, povinnost dětí mít lyže a učebnice, zájem školy, aby jejich žáci byli úspěšní na soutěži, výborná propagace výsledků finských závodníků v televizi a v tisku — to všechno slouží k podchycení zájmu o lyžování. Chlapec z druhé třídy národní školy mi daroval jakousi závodnickou legitimaci. Měl k 1. březnu odjeto 12 školních závodů a v tréninku 400 km.

Hodiny povinné tělesné výchovy prováděné na sněhu jsou vlastně tréninkové — zaměřené na běh nebo skok. V únoru, kdy jsem mohl tyto hodiny školní tělesné výchovy pozorovat, byly zaměřeny na projíždění různě dlouhých úseků na závodních tratích. Musím přiznat (podle dosahovaných časů a vlastní aktivní účasti), že kvalita tréninku 9—15letých dětí je značně vyšší, než je tréninkové zatížení našich špičkových dorostenců-běžců. Tuto náročnou přípravu ovšem absolvuje jen část žáků, asi 40 % dětí, a ani tyto děti nemusejí být v budoucnosti právě jen lyžařskými závodníky. Mají do tréninku a závodění chuť a mají z něho velkou radost.

Podle našich měřítek je tento přístup dětí a jejich příprava v běžeckých disciplínách příkladná. Při rozhovorech s lyžařskými pracovníky se i zde začíná zdůrazňovat, že běhání na lyžích je vesnicový sport. Zkušenosti pracovníků Finského lyžařského svazu a škol potvrzují, že podmínky ve vesnicích a městech středního Finska jsou nejpříhodnější. Proto snaha těchto orgánů je další vývoj běžeckých disciplín tímto směrem orientovat. Výjimka velkých lyžařských měst — Lahti, Kuopio — jen potvrzuje pravidlo.

c) Výchova špičkových pracovníků.

Finský lyžařský svaz a kluby, které mají starost o přípravu špičkových závodníků, si mají po tak důkladné přípravě nejmladších z čeho vybírat. Objevení a výchova talentovaných závodníků a jejich další vývoj je hlavním úkolem lyžařských klubů. Vyhrát juniorské mistrovství Finska je pro mladého závodníka životní příležitostí a těší se velké vážnosti celé veřejnosti. Vlastní příprava nejlepších závodníků je, jako i u nás, složitá a hlavně velmi individuální, což trenéři plně respektují. Domnívám se, že v přístupu k lyžařským závodníkům bychom se zde mohli hodně naučit. Všichni lidé, kteří se pohybují kolem lyžařského dění a s kterými jsem se při svém pobytu v tělovýchovném středisku ve Vuokatti a ve školách středního Finska setkal, respektují tradiční způsob samostatné přípravy. Jsou ochotní a laskaví rádci a jejich cílem je vychovat další závodníky, kteří budou získávat pro Finsko sportovní slávu a národní čest.

Ohromné množství výborně připravených závodníků můžeme Finům jen závidět. Jejich výkony jsou, jak je vidět, výsledkem dlouhé a poctivé přípravy. Při srovnání výkonů našich a severských závodníků poukazujeme často na rozdílné klimatické podmínky. Domnívám se ale, že u nás zatím neumíme využít oblastí, které mají přírodní podmínky podobné jako ve Finsku, Švédsku nebo Norsku. Ze svých zkušeností dobrovolného trenéra lyžařské základny v Liberci chci ukázat na několik možností k zlepšení tohoto stavu.

Začnu školou. Stejně jako ve Finsku máme městské a venkovské školy. O lyžařskou rekreaci dětí z městských škol je dobře postaráno formou lyžařských výchovně výchovných zájezdů. Materiální vybavení těchto škol i kádrové obsazení učitelů tělesné výchovy je ve většině případů dobré. Přesto se neubrání názoru, že z takového krátkodobého pobytu na horách nám lyžařští reprezentanti nevyrostou. Naše některé horské a podhorské školy se přírodním a klimatickým prostředím přibližují podmínkám severských států. Měli bychom přivést tyto výhodné oblasti k možnosti obnovit tradice, které tady byly a které nás přivedly do čela Středoevropanů (Hanc, Erlebach, Německý, Bartoš, Fr. Šimůnek, Cardal). Nejdůležitější potřeba těchto škol je kádrové obsazení učitelů tělesné výchovy, kteří by byli nadšenými propagátory lyžařského sportu. Dále vhodná cenová úprava lyžařské výstroje a výstroje, jejich kvalita a v neposlední řadě minimální finanční zabezpečení škol ze strany školských orgánů a ČSTV. Pravidelný lyžařský výcvik v hodinách povinné tělesné výchovy a školní lyžařské soutěže, o jejichž zdravotním významu není pochyb, sehrají jistě svou úlohu objevitele talentů. Ukáží dě-

tem cestu ke sportovnímu pohybu a dále pak ke sportovnímu mistrovství.

Dohnat výkonnostní rozdíl mezi námi a světovou úrovní, který v poslední době vznikl, bude obtížné. Ne všechny zvolené cesty přinesou okamžité a trvalé zlepšení.

Přesto je nutné je hledat a realizovat.

Bylo by zapotřebí: Vyslat naše nadějně dorostence a juniory na pracovní praxi (bez nároku na finanční úhradu) do některé ze severovýchodních zemí na jeden až dva roky, ještě před nástupem vojenské služby. — Zajistit pro současné nejlepší závodníky přípravu v některých severovýchodních střediscích. — Zvat v období 2 let nejstylovější severové závodníky (a nelitovat finančních nákladů) a soustředit v kursech kolem nich trenéry, závodníky, nadějně dorostence, učitele tělesné výchovy na horských školách, Duklu, RH apod. — Lépe vychovávat závodníky k samostatné tréninkové práci a vyžadovat od nich hlubší znalosti z hlediska jejich přípravy.

Ukázal jsem na několik otázek souvisejících s dalším rozvojem běžeckých disciplín u nás. Domnívám se, že je nejvyšší čas, abychom se snažili na základě našich i cizích zkušeností najít svoji vlastní cestu výchovy lyžařských reprezentantů.

Ještě MS v Oslo tentokrát očima lékaře

Během pobytu na MS jsem se snažil získat co nejvíce poznatků o lékařsko-pedagogickém dohledu v lyžování a zdravotní péči o sportovce vůbec a navázat kontakty s lékaři a eventuálně i trenéry záčastněných států.

Překvapilo mě, že v některých zemích je v lyžařském sportu moderní pojetí sportovního lékařství jako sportovní fyziologie zatím neznámé (Polsko). Laboratorní vyšetřování výkonnosti zjišťování aerobní a anaerobní kapacity a odezvy krevního oběhu na zatížení na bicyklovém ergometru je prováděno především v NDR, Norsku, Švédsku, SSSR a NSR. [Chybí mi informace z Finska.] Ve vlastní metodice tohoto vyšetření

jsou jen nepodstatné rozdíly. Vyšetřování pohybových vlastností pro potřeby lékařskopedagogického dohledu v lyžování se dosud nikde soustavně neprovádí. Telemetrie je používána zatím ojediněle, a to spíše pro výzkum než pro lékařskopedagogický dohled. V Oslo se mi také podařilo navštívit vojenský lékařský letecký institut Flymedisinsk Institut, vedený profesorem Vogt Lorentzenem, který se vedle letecké fyziologie zabývá i sportovní fyziologií. Zpracovávají především problematiku chladu a hypoxie při tělesném zatížení. K tomu má ústav pochopitelně příslušné vybavení, včetně několika bicyklových ergometrů s mechanickým brzděním, barokomory, běhací koberec ve zvláštní místnosti s klimatizačním zařízením, dokonale biochemickou laboratoř, technické oddělení s dílnami aj. Ze zamýšlené návštěvy Institutu pracovního lékařství Arbeidfysio-

logisk Institutt, který vede prof. Rodahl, pro nedostatek času sešlo. V tomto ústavu jsou pravidelně spiroergometricky vyšetřováni norští lyžaři-běžci. Spiroergometrické vyšetření bylo u nich provedeno dokonce dva dny před závodem štafet na MS a jeho výsledek ovlivnil sestavení štafety zejména nominací Gröningena.

Celkem je tedy možno říci, že naše koncepce lékařskopedagogického sledování odpovídá vývoji ve světě. Její realizace bude však záležet především na kádrových a materiálních předpokladech.

Dr. MILAN JIRÁSEK

Diskutujeme

„Jak dál u žactva?“

Vyřeší skutečně II. ČSSH otázku soutěžení žactva?

Na základě rezoluce 57 oddílů ze všech krajů republiky při příležitosti sjezdových soutěží žactva v Ríčkách v Orlických horách a po jednání delegace TJ Jiskra Ústí nad Orlicí (pověřená předáním rezoluce) na ÚV ČSTV doporučila sekce lyžování ÚV ČSTV zařazení soutěže »Celostátní pohár žactva« do kalendáře lyžařských závodů již pro rok 1967. Tento návrh byl však na schůzi předsednictva ÚV ČSTV 17. května zamítnut s odůvodněním, že v žádném sportu nelze ze zásadních důvodů povolit celostátní soutěže žáků. Toto rozhodnutí bylo 18. května oznámeno nejen TJ Jiskra Ústí nad Orlicí, ale i 15 dalším lyžařským oddílům těch TJ z celé ČSSR, které jsou známy svou rozsáhlou prací se žactvem.

V letošním roce bude tak jako v některých jiných sportech i v lyžování uspořádán II. ročník ČSSH. V lyžování v klasických disciplínách pro dorost a juniory, ve sjezdových dokonce i pro starší žactvo. Na veřejnosti tím může vzniknout dojem, že přání oddílů pracujících se žactvem bylo vyhověno a že tedy je nyní se soutěží žactva vše v pořádku. Je tomu tak skutečně? Neříká-li a proč?

1. Celostátního finále se zúčastní pouze reprezentanti 11 okresů z celé ČSSR. I sebelepším závodníkům z ostatních okresů je přístup uzavřen.

2. 11 okresních družstev, vybraných z oblastních kol, bude sice představovat 11 nejlepších okresních družstev, ale zdaleka ne nejlepší závodníky z ČSSR. Tím se nutně stane, že do celostátního finále nebude umožněn přístup závodníkům výkonnostně eventuelně daleko lepším, než jsou závodníci, kteří se finále zúčastní.

3. Mladší žactvo se ČSSH nezúčastní ani ve sjezdových disciplínách a v klasických nestratuje žactvo vůbec.

Z uvedeného vyplývá, že II. ČSSH v žádném případě nenahradí celostátní soutěže žactva, po které naše oddíly tak intenzivně a jednomyslně volají. Lze namítnout, že ve stejné pozici je v ČSSH i dorost. Zajisté, ale s jednou podstatnou výjimkou. Dorost má mimo ČSSH svůj přebor republiky, kterého se zúčastní skutečně nejlepší jednotlivci. Lze tedy v této kategorii chápat ČSSH jako určité

zpestření soutěží, zaměřené na rozvoj soutěže družstev a kolektivů. U žactva tomu tak ale není, žactvo dosud svůj celostátní přebor nemá. Protože lyžování bylo, je a patrně ještě dlouhou dobu bude v první řadě soutěží jednotlivců a teprve ve druhé řadě soutěží družstev, nemohou ČSSH regulérní soutěž žactva nahradit, i když zde o určitý pokus o celostátní soutěž jde!

Tento článek je psán s úmyslem, aby objasnil problematiku soutěží žactva. Bude ku prospěchu tuto problematiku do důsledků uvážit a umožnit celostátní střetnutí skutečně výkonnostně nejlepších žáků a zákyň (starších i mladších) vhodně vybraných např. na základě okresních a oblastních přeborů.

Inž. VRATISLAV ODVÁRKO,
trenér II. třídy
TJ Elektrárna Lípno

Generální tajemník FIS Sigge Bergman o Tatrách

Švédský časopis Idrottsbladet uveřejnil rozhovor s generálním tajemníkem Mezinárodní lyžařské federace panem Sigge Bergmanem o jeho návštěvě v Tatrách:

»Přepočítáno na turistický kurs, dobrých 400 miliónů švédských korun chce Československá socialistická republika investovat na gigantické odhalení tváře Vysokých Tater jako nejpůsobivější oblasti cestovního ruchu, turistiky a sportu. Je to závratná suma. Když byl dostatek pracovních sil, což však v dnešním Československu není, tak by se tento obnos dal do poslední koruny do pohybu. Současná pracovní síla stačí jen na část tohoto mamutího projektu. Sen o uspořádání mistrovství světa v roce 1970 působí jako hnací síla ve všem, o čem se v Tatrách mluví a co se realizuje.

organizační výbor mistrovství světa a nejdůležitější spolupracovníky s kapacitou 100 lůžek. Další úlohou pro úspěšný průběh mistrovství světa je výstavba silnic, letiště v Popradě a tří dalších hotelů, aby bylo možné ubytovat 6000 lidí — kromě dalších tisíců v soukromí.

Málokde jsem viděl místo, které by bylo více vhodné pro výstavbu lyžařského stadiónu jako na Štrbském Plese. A když vlastně peníze, které jsou potřebné pro takový podnik, leží na stole, nemusí se celý projekt zastavit na rýsovacím prkně.

Československo je třeba považovat za velkého kandidáta na uspořádání mistrovství světa v roce 1970. Falun a Garmisch-Partenkirchen mají tedy velkého konkurenta ve Vysokých Tatrách.»

O z n á m e n í

Lyžařský oddíl VAAZ Brno vymění dva páry nových nepoužitých lyží zn. Kästle: 1 pár lyží Snow king slalom, dlouhé 210 cm, za Snow king-riesen-slalom, dlouhé 215 cm; 1 pár kovových sjezdových, dlouhé 220 cm, za stejný druh délky 210—215 cm.

Nabídka na adresu: Jaroslav Nezhyba, odb. as. TKV VAAZ Brno.

Po dobu mé bleskové návštěvy v Československu stáli architekti, inženýři a lyžařští experti ve frontě, aby mne seznámili se svými velmi pokročilými plány. Z uvedeného sumy 400 miliónů švédských korun se počítá s 21 milióny na výstavbu vlastního prostředí mistrovství. Jejich hlavním objektem bude lyžařský stadión se dvěma můstkami, standardními běžeckými tratěmi, sportovní hotel v objektu stadiónu, určený pro

UPOZORNENIE pre lyžiarov!

Chceme vás ušetriť starostí o vaše lyže. Telovýchovná jednota Tatran v Tatranskej Lomnici v rámci svojho účelového zariadenia zriadila opravovňu lyží, saní a ostatnej výstroje pod odborným vedením skúsených lyžiarov. Prevádzka všetkej opravy vetšie, aj menšie, nastavuje náhradné špiče a päty lyží domácej aj zahraničnej výroby v krátkom čase, a to jednotom, korporáciám, ako aj jednotlivcom.

Zemřel ing. Josef JÍLEK MS v letu na lyžích?

zakladatel Zlaté lyže Českomoravské vysočiny

Není tomu tak dlouho, kdy jsme vzpomínali v našem časopise 80. narozenin ing. Josefa Jílka. Dnes zaznamenáváme smutnou zprávu o jeho smrti. Zemřel v Praze 12. listopadu 1966 (pohřeb se konal 16. listopadu na Olšanských hřbitovech). Jen malá hrstka lidí se dověděla o pohřbu a přišla se se zesnulým rozloučit. Chyběli všichni jeho lyžařští spolupracovníci z bývalého Svazu lyžařů RCS. Na poslední cestě doprovodili zesnulého zástupci lyžařského oddílu TJ Sokol Nové Město na Moravě J. Kadlec a ing. M. Tulis, který se rozloučil s ing. Josefem Jílkem slovy:

Ing. Josef Jílek se narodil v Rovečném na Českomoravské vysočině — nebo jak sám říkal »Krabatině«. Sám původ předurčil jeho velkou lásku k horám, sněhu a lyžím. S lyžařským sportem začínal ještě ve svém domově v Rovečném. Před první světovou válkou odešel, stejně jako celá řada jiných, z tehdy chudé Vysočiny, která nemohla poskytnout práci všem svým rodákům, za zaměstnáním do Prahy. Zde se dostal brzy do prostředí přátel hor a lyží. Byl vynikajícím organizátorem a proto není divu, že se stal brzy i činovníkem Českého spolku pro zimní sporty v Praze a ihned po skončení první světové války jednatелеm ústředního výboru nově organizovaného Svazu lyžařů Republiky československé. V této vysoké funkci vykonával bez placené síly veškeré administrativní práce svazu, organizoval vydávání časopisu svazu Zimní sport. Pracoval jako učitel a rozhodčí, zastupoval lyžaře v ČSVO. Svou milou veselou povahou se stal oblíbeným reprezentantem čs. lyžování doma i v zahraničí.

Při veškeré této velké práci nezapomínal ani na svou rodnou Vysočinu. S potěšením sledoval výborné výkony novoměstských lyžařů — běžců bratří Německých, Slonka Musíla, ale současně ho mrzela slabší výkonnost Novoměstáků v závodě sdruženém. Přemýšlel proto, jakým způsobem by zvýšil zájem o sdružený závod. Sám nám před nedávem vypravoval, že dlouho nosil v sobě myšlenku založit v Novém Městě závod o putovní cenu v závodě sdruženém. Nelíbily se mu všechny tehdy běžné putovní ceny, jako poháry apod. Až jednou po zájezdu do Švýcarska přišel na nápad založit závod o Zlatou lyži Českomoravské vysočiny. Stal se nejen iniciátorem a zakladatelem tohoto závodu, ale i štedrým dárcem putovní ceny. Závod se konal prvně v roce 1934 a v příští zimě se bude konat již 28. ročník. Za tuto dobu se stal závod o Zlatou lyži Českomoravské vysočiny jednou z největších soutěží v naší vlasti, letos se ho zúčastnilo na 800 startujících. Mezi účastníky závodu můžeme najít jména všech našich předních sdruženářů. Novoměstským lyžařům pomohl dostat se i v závodě sdruženém mezi přední čs. lyžaře.

My, kteří v současné době organizujeme závod o Zlatou lyži Českomoravské vysočiny, vás můžeme všechny ubezpečit, že se vynasnažíme, aby se tento závod stal trvalým živým památkem celoživotní práce ing. Josefa Jílka pro čs. lyžařství!

ZE SVĚTA

Již v polovině října ležela v rozsáhlých oblastech Švédska až půlmetrová vrstva sněhu. V nejsevernějších městech Švédska — Kiruně, kterou znají i naši lyžaři ze svých startů, bylo koncem prvního říjnového týdne 40 cm sněhu. Zima

začala ve Švédsku asi o 14 dní dříve než obvykle.

× • ×

Na návrh zmocněnce norské obce Engerdalu byli bratři Eggenové, mistři světa v lyžování, přijati do služeb obce. Řeší se tím jednak jejich zabezpečení po ukončení sportovní dráhy a současně plán, jak využít popularity obou bratří a udělat z obce turistické středisko. Švédský časopis Idrottsbladet doporučil napodobit touto myšlenku ve Švédsku, neboť neodporuje zásadám Mezinárodního olympijského výboru.

Universitáda: Výhoda studentů chemie

ODBORNÝ ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

Řídil

KAREL MORAVEC

s redakční radou

Ročník 52

1966

SPORTOVNÍ A TURISTICKÉ NAKLADATELSTVÍ

■ ÚVODNÍKY, DISKUSE, VÝCHOVNÉ ČLÁNKY

	Strana		Strana
Udělalí jsme dobrý krok — dr. Mir. Klingner	33	10 km žen — Nechala za sebou řadu zvučných jmen — Květa Lelková	50
Uznání zaslouží všichni — B. Sýkora	65	Skok na středním můstku — »Franto, teď, anebo nikdy — musíš« — Zdeněk Remsa	51
Diskutujeme:		Remsa byl nervózní — Rudolf Hönl	52
Vyhovují lyžařské soutěže? — V. Holan	76	15 km — Šprintérska záležitost — Ludo Hrnčiar	53
Diskutujeme:		Skok pro závod sdružený — Rozhodlo 20 km — Dalibor Motejlek	54
Jak dál s biathlonem? — Čestmír Lejdar	79	Sdružený závod — Patříme přesto do světové špičky — Bohuslav Rázl	55
Dvacet let — Karel Smola	81	5 km žen — Chyběla jim síla — Slávek Mašata	56
Kdo vzdá — je zbabělec — Jaroslav Šmíd	92	Štafety — Proložená tradice — Jaroslav Honců	57
Za spartakiádou ve Finsku — Jaroslav Potměšil, Josef Prokeš	113, 145	50 km — Ukončit pretek — to bolo hrdinstvo — Ján Terežčák	57
Lyžařské závody a ceny — inž. Milan Robiček	124	Štafety — Nudný závod? — Jaroslav Honců	59
Jak zlepšit výkonnost našich běžců? — Bohuslav Tvrzník	129	Skok na velkém můstku — Jednomu to musí vyjít — Zdeněk Remsa	59
Kolektivní dílo nás všech	145		
Musí být lyžařský běh slabinou? — Karel Veselý	155		

■ METODICKÉ ČLÁNKY

	Strana		Strana
Co zabezpečuje úspěch? — A. Birjulin	1	Jako když startuje kosmická loď — Josef Metelka	60
Než pojedete na pololetky — Inž. Miroslav Chlouba	6	Mistrovství světa ve výsledcích V Ga-Pa vítězí Norové — MS v biathlonu	64
KDO? — Odpovědnost za úrazy na lyžařských tratích — JUDr. Antonín Pecha	26	68. Holmenkollen — Boh. Tvrzník	82
Vítězí lyžaři — Dr. Milan Jirásek	71	Běžec Holmenkollen: Živná půda — Ilja Matouš	83
7. Interski Badgastein 1965 — Inž. Miroslav Chlouba	87	Skokanský Holmenkollen: Jen Matouš — Zdeněk Remsa	85
Slalomová technika 1965 — Míla Jirsa	89	ZOH 1968	96
Vítězí zkušební běžkyně [O věkovém průměru závodnic na MS a OH] — Milada Prokešová	101	V Údolí Inků o titulu mistrů světa	97
Skok na lyžích v kostce — Miloslav Bělohožník m. s.	115, 133	Biathlonisté v přípravě na MS — Štěpán Čubírka	117
Než vyjedeme stopu v novém sněhu — Jaroslav Honců	116	Drobnosti z Portilla	128
Maďarský skokani chodí mezi elitu — Mr. Všude sa možno priučit — Milošlav Zálešák	125	Návštěvy ve Vysokých Tatrách — Vladimír Pácl	137
Trenéři s lékaři — Dr. Milan Jirásek	132	Ještě MS v Oslo, tentokrát očima lékaře — Dr. Milan Jirásek	156
Běžci — jak na prvním sněhu?	134		
Sjezdaři — jak? — Míla Jirsa	135		
Jak měřit odrazovou sílu nohou u sjezdaře? — Míla Jirsa	140		
Děláme to dobře? — Zdeněk Ciller	141		
Zajišťujemečas výcvikové lyžařské zájezdy v oddíle — Ing. K. Pinkas	149		
Na slovíčko se závodníky, trenéry a pořadateli lyžařských závodů — Fr. Tábořský	151		

■ FIS, KONGRESY, MEZINÁRODNÍ JEDNANÍ

	Strana		Strana
Na neutrálních lyžích — Mr. FIS Mezinárodní lyžařská federace	13	Problém: Přesné měření délky skoku — Miloslav Bělohožník	61
Z běžecské komise FIS — V. P.	62	Na zasedání předsednictva FIS	63
Na zasedání předsednictva FIS	63	Na majstrovstvích — Pre majstrovství — Jano Mráz	63
Na majstrovstvích — Pre majstrovství — Jano Mráz	63	Členské země FIS	77
Členské země FIS	77	XIII. kalendářní konference FIS — Vladimír Pácl	103
XIII. kalendářní konference FIS — Vladimír Pácl	103	Ze zpráv expertů FIS	108
Ze zpráv expertů FIS	108	Za zvýšení úrovně — B. T.	136
Za zvýšení úrovně — B. T.	136	Generální tajemník FIS Sigge Bergman o Tatrách	157
Generální tajemník FIS Sigge Bergman o Tatrách	157		

■ SOUTĚŽE, ZÁVODY, PRAVIDLA, HODNOCENÍ

	Strana		Strana
Koniec dohadom [MS v lyžování v roku 1966 budú v Chile] — Mr	5	Stylově ve slalomu?	3
Budeme dobře připraveni — MS 1966 — Boh. Tvrzník	8	Kdo získá mistrovskou třídu — F. Tábořský	4
Tratě běžecských disciplín MS 1966 — Boh. Tvrzník	10		
Grenoble 1968 volá — Inž. Petr Hrubeš, inž. Bronislav Hanák	12		
30 km — Musíme znovu smeknout před Mäntyrintou — Ilja Matouš	49		

	Strana		Strana
Lyžař ČSSR II — Josef Burda	14	■ Z ÚSTŘEDNÍ SEKCE, KRAJŮ, ODDÍLŮ	
Školení a zkoušky cvičitelů	15	Z prosincového jednání pléna ústřední sekce	
Harrachov: Kraus dvakrát první	18	— J. Leiss	6
Školení a zkoušky cvičitelů	28	Noví lyžařští rozhodčí I. třídy — doc. dr.	
II. ročník celostátní soutěže oddílů v jízdě		Jiří Jelínek	29
na saních a bobech — Bronislav Hanák	31	Noví trenéři	103
Běžecská technika na výbornou — František		Jak si rozdělí oblasti závodníky?	128
Kovář	34	Dvoustupňové řízení a lyžařský cvičitel	143
Mistrovství republiky v závodě sdruženém		Hlídká rozhodčích — J. Č.	148
— Potřebujeme větší základnu — Ing. Lu-			
děk Šablatura	35	■ VÝSTROJ, VÝZBROJ, ZAŘÍZENÍ	
Bez překvapení — Antonín Lenemayer	34	První zkušenosti s umělým sněhem — Josef	
Generálka před Oslo — Jano Terezčák	37	Skopek	20
Mistrovství republiky ve skoku: favorité		U krále vosků — Jaroslav Suchánek	80
museli bojovat — Zdeněk Remsa	39	Rozšíříme materiální základnu? — Ing. Jiří	
Billance II. ročníku — Werner Schreier	44	Jindřich	93
Mistrovství ČSSR v běhu na 50 km: Uznání		Materiální zabezpečení rozvoje lyžování —	
zaslouží všichni — B. Sýkora	65	Ing. Jiří Indříšek	147
Z Tater do Tater — Antonín Husák	67	■ LYŽAŘSKÉ TERÉNY DOMA	
V Krkonoších převaha Cuninkové, Glázrové		I V ZAHRANIČÍ	
— Inž. Miroslav Jedlička	88	Areál běžecských tratí rozšířen — L. Šab-	
Jak dále u žactva — Ing. Odvárko	71, 157	latura	17
Baník Kremnica vítězem lyžařské ligy —		Coupe Kurikkala z té druhé strany — M.	
Jan Bejček	78	Prokešová	94
Slávia Praha VŠ — nejlepší — František		Grenoble—Chamrousse — Vysoké Tatry —	
Táborský	85	Val Gardena — Jan Mráz	107
Za spartakiádu ve Finsku	130	Lyžařský ráj Val Gardenu — VP	125
Letná skokanská sůtaž — Štefan Slivka	139	Nová Labská bouda	139
Okolo soutěží mládeže: jak v roce 1987 —			
Fr. Táborský	153	■ HISTORIE	
MS v letu na lyžích? — JČ		Od historie biathlonu k dnešku — Oldřich	
■ ŽEBŘÍČKY DOMÁCÍ I ZAHRANIČNÍ,		Dvořák	5
KALENDÁŘ, REPREZ. DRUŽSTVA		Kdo byl nejstarším lyžařem? — Eva Malá	24
Loni tak — jak letos?	21	Jak vznikla Zlatá lyže?	41
Přebory ve výsledcích	36	Císařův omyl	46
Mistrovství ve výsledcích	38	Konečně zima, jaká už dlouho nebyla —	
Německo-rakouský týden skoků na lyžích		Jaroslav Bogdalek	90
ve výsledcích	45	Jaroslav Cardal vzpomíná	73, 106, 118, 138, 149
Pohár přátelství NDR ve výsledcích	44	■ NAD DOPISY	
Mistrovství světa ve výsledcích	64	Str. 7, 43, 95, 109, 140	
Baník Kremnica vítězem lyžařské ligy —		■ ZE SVĚTA	
Jan Bejček	78	Str. 16, 32, 48, 98, 111, 135, 144, 158	
Návrh kalendáře — hlavních soutěží 1987	102	■ RŮZNÉ	
Naše reprezentační družstva	112	Návod, jak jezdit s lyžemi tramvaj — V.	
Naše žebříčky	123, 142	L. Asta	22
Kalendář lyžařských soutěží	152	Je »mlád« 85 let — Mr	31
■ REPREZENTANTI NA CESTÁCH		Chcete se v zimě opálit — MUDr. A. Kocna	38
O pohár přátelství 1986 — Zdeněk Remsa	42	Z řádu Polabanských — Rudolf Krňoul	40
Sjezdárky na alpském turné 1986 — Míla		Co nám chybí? — V. L. Asta	47
Jírsa	70	V meste šampionov — Štefan Mašlonka	62
Alpské turné sjezdářů 1986	74	Dvě harrachovské reportáže — Petr Šimek	72
Na Kavkaz — bez cepínu — Jan Vedral	99	Bílé opojení	77
■ PROFILY		Milá vzpomínka — Josef Stránský	109
60 let — -ff-	13	Rady, náměty, zajímavosti — Igor Houdek	143
Takový byl Jan Bezrouk — Alfréd Sporka	41	Zemřel ing. Josef Jilek, zakladatel Zlaté lyže	
Rudlo... — Karel Jerolímek	73	Českomoravské vysočiny	158
Představujeme mistry světa	121		

LYŽAŘSTVÍ

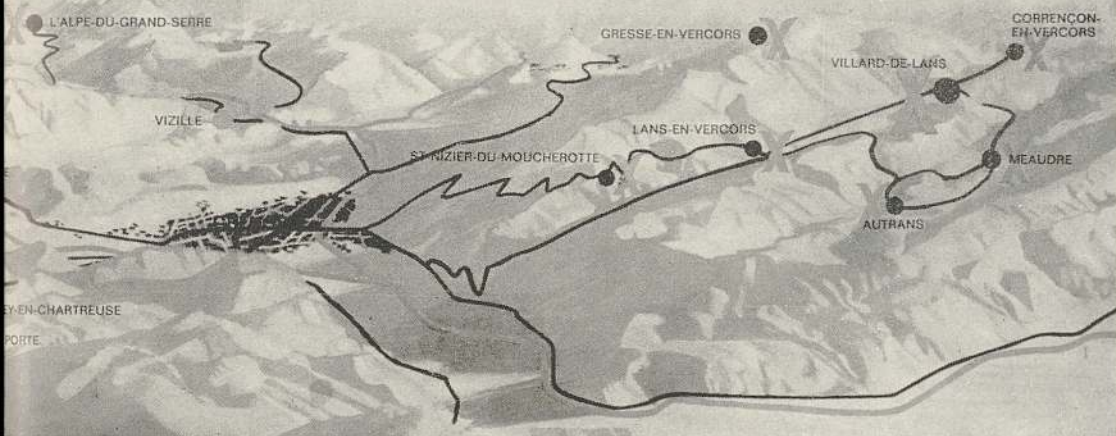
Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 55 29. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,- Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1.

Ročník 52

Číslo

10

A-26*82277

VILLARD DES LANS

